

Bena: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Takddə kē sə gundə Yeso et gbafe, Au a Dauda ya, kābərə Ibrahim wa. ²Ibrahim a ha Ishaku, Ishaku ai ha Yakubu, Yakubu Pa Yauda ya ən yo bausa bata. ³Yauda ai ha Feresa ən Sera ma bata Tamar, Feresa ai ha Hasruna, Hasruna kən ai ha Aram., ⁴Aram a ha Aminda, Amida ai ha Nashon, Nashon ai ha Salmon. ⁵Salmon a ha Buaza mate Rahab, Buaza ai ha Obida mate Rut, Obida ai ha Yasa, ⁶Yasa ai ha gubə Dauda, Dauda ai ha Sulemanu mate ka ai sə ten Uriya ya. ⁷Sulemanu ai ha Rehoboam, Rehoboam ai ha Abiya, Abiya ai ha Asa. ⁸Asa ai ha Jehoshafat, Jehoshafat ai ha joram, joram ai ha Azariya. ⁹Azariya ai ha Jotam, Jotam ai ha Ahaz, Ahaz ai ha Hizikiya. ¹⁰Hizikiya ai ha Manasa, Manasa ai ha Amon, Amon ai ha Josiya, ¹¹Josiya ai ha kābərə Jekoniya wa ən yo bausa bata a ber səu ba ha sə ba wad sə ba wad Babila wa. ¹²Ba ha sə ba ba wad sə ba Babila wa, Mwē Jekoniya ai ha shaltiyel, Shaltiyel ai ha kāmbərə Serubabel wa. ¹³Serubabel kən ai ha Abihdu, Abihudu ai ha Eliyakim, Eliyakim ai ha Azuro. ¹⁴Azuro ai ha Saduku, Saduku ai ha Akimu, Akimu ai ha Aliuda ¹⁵Aliuda ai ha Pa Eliyaza ya, Eliyaza ai ha Matana, Matana ai ha Yakubu. ¹⁶Yakubu ai ha Yusufu kər Maryamu ya, hē ai ha Yeso ba yong sad se mə krəsti ya. ¹⁷Kāmbərə wu mbwad mə sə a Ibrahim wawo a Dauda ni wa wu kāmbərə bu wu hā kurun, mə sə a Dauda ni wawo a ha ba ba wad sə dā Babila wa, wu kāmbərə hu hā kurun. ¹⁸Ha Yeso krəsti wu la, a ber su Yusufu ai di sə maryamu a ha sə Yeso wa, wa a twadde, mwē ba wo ai bin kale ya kətāmə karang wa. ¹⁹Kərate, Yusufu, ai et dene, a yau mə ye nəad bu diko dā betə re, ai dīm mə yə bwa bi ən ai sə yang mwan. ²⁰Ai sə bi a dīmo losə wa, mwē time Liurə ya ai yawad dā rotəma, ai kyād mə, " Yusufu, au Dauda ya, ngə kur tatərə to maryamu mə ai yo tenangə kəde, mə kal yate bor a kətāmə karang wa. ²¹A kə ha awe, ngə tiyad dəndə mə Yeso, mə a kə le betə dā sumsə bato. ²²Nyā tom losə mə ba bwed marə Pagune a kē sə ən kone yaye wa, mə ²³" sə kara, au tenare a kə mə kale ai ha awe, ba kə tiyad dəndə mə Imanuel." Wu mə, " Liura ai ən ida. ²⁴Yusufu, a kum a muda ai mbəd mbu time Liurə ya a kē sad so mə ai to'ad mə ai yo tenate wa. ²⁵Hē wa a mad mə tene re ai ha awe pwarad hē, ai tiyad dəndə mə yeso.

Chapter 2

¹Do ɓa ha sɛ Yeso ɗa Baitalami ɗa bud Yahudiya wa, ɗa berketɔ sɔu Hiridus ai gubo, mwɛ ɓet ma sɛmsɛmata ko ɓa bor ɛn ɗuro ɓa ɓau ɗa Urshalima ɓan kɛmɔ, ²" Et si ɓa ha sad se gub Yauda wa ai nau? Tɛ wir sɛmsɛmara ɛn ɗuro hɛ tau mɔ ta hewadɔ." ³Do Hiridus guɓo a kur sɛ lo sɛ wa, wu hanad senda, ɛn Urshalima mbwad ɛn ai sa. ⁴Hiridus a bor ɛn aisa ɛn ɓet gɓagɓa wa mbwad ya tiwa mɔ, " Ba ha Yeso nau?" ⁵Ba kyɔd mɔ, "Da Baitalami ɗa Yaudawa, mɔ kone a dor biyan, ⁶" Wu mɔ isa, Baitalami, ɗa bud Yauda, ngɔ som nga sɛ gwittiu pwarad ɗa gwɔtɔ Yauda re, ɗa ings et ɓɛrɔ a kɛ boro ya a kɛ kad sɛ wande ɓet ɓana ɓet Israil ya" ⁷Mwɛ Hiridus ai yong ɓet ma sɛmsɛmatɔ su yang ai tau ɓa berketɔ su sɛmsɛmarɔ bor so. ⁸Hɛ ai dung ɓa ɗa Baitalami, ai kɛ ɓa mɔ, so sa gɛr welerɔ yɔ ɗɛkɗɛk. Mɔ sɛ wirad ni, sɛnɔ kɛ, da nɛ mɔ ina nɛ ko na hewad kɛn." ⁹Baɓo kɛn ɗo ɓa kur sɛ gubo wa, ɓa wad wadɔ ɓato ɓasa, sɛmsɛmara ɓa wir so ɛn ɗuro wa wu ɓa wira wu wad si ɓa ɗab su welerɔ suwa ai so. ¹⁰Do ɓa wir sɛ sɛmsɛmarɔ wa, wu do ɓa pwarat. ¹¹Ba kan ɗa diyo suwa ɓa wir awe ɛn Maryamu mate. Ba gwiri ɓa hewadɔ. Mwɛ ɓa ke mbu ɓoso ɓa nad mbu doma ya ɓa zinari, lubban ɛn yar fɛu wa. ¹²Liura ai kɛ ɓa ɗa rotɔmɔ mɔ ɓa lo kun lau Hiridus wu mwa re, mwɛ ɓa lo ɓɛ ɗa gwɔrɔ ɓato ɛn tɔrɔ ko ɓol. ¹³Ba wad sɛ ɓɛsɔ wa, Time Pagune ya a yau Yusufu ɗa rotɔmɔ ai kyɔd mɔ, " Ni, to welerɔ wa ɛn mate, ngɔ mun ɓɛng ɗa Masar. Kad ɓɛng kiso nga nɛ kɛ ngɔ so mɔ hɛ Hiridus a kɛ gɛr welerɔ wa mɔ yɔ toɗa ɗa." ¹⁴ɛn ɓɛttɔ suwa Yusufu ai to welerɔ ɛn mate ɓa wad ɓɛsɔ ɗa Masar. ¹⁵Akad bi kiso Hiridus ai wod pwarad hɛ ya wu mɔ wu bwed marɔ Pagune a kɛ so ɗa ɛ Kone yaye wa, " Nɔ yong awane ɗa Masar." ¹⁶Hiridus ɗo a wir sɛ mɔ ɓet ma mbusɔ sɔb ɓa gang yi ɗo ɔsɔura wa, ai gwɔkale wuda pwarat. Adung mɔ ɓa tod ambara ɗa Baitalami ɛn gwɔtɔ a kaltɔ wa abɔ mwɛtɔ fɛtɔ wa wo a hayo, wa wo a bero ya ɓet ma mbusɔ ɓa kɛ so. ¹⁷Ya bwed sɛ ɛ Kone Irimiya wa mɔ, ¹⁸" kwɛrɔ te ɗa Rama, ya teyo ɛn kalgwɔ gunda, Rahila ai te mɔ am ɓaya, Et a kɛ kɔ yɔ ɗokad ɗɛ, mɔ am ɓata ɓa som mware." ¹⁹Hiridus a wod so, mwɛ, Time Pagune ya ai yau a Yusufu ni ɗa rotɔmɔ ɗa Masar ai kyɔd mɔ, ²⁰" Ni ngɔ to awe ɛn mate ngo ɗa but Israila, mɔ ɓet sɔu ka ɓa gɛr sɛ ɗɔwɛ auyɔ wa, ɓa wodon. ²¹" Yusufu ai ni, ai to awe ɛn mate, ai yau bi ɗa bud Israila. ²²Do a kur sɛ mɔ Arkilawoshud Paye Hiridus ai tom gubtɔma a bud Yauda wa, mwɛ ai kur tatɔrɔ kano kiso re. Do Liura a tomad sɛ marɔ ɗa rotɔmɔ wa, mwɛ ai wad bi ɗa bud Galili. ²³Mwɛ ai wad ya kad bi ɗa gwɔrɔ Nazarat. Mɔbwed mattɔ Kona ɓa kɛ so mɔ, " Ba kɛ yongad mɔ Et Nazarat."

Chapter 3

¹A berketə suwa Yohanna a wo ai kē ɓa mara Liura ɗa dobrə Yaudiya wa, ai kəmə, ²" Sə kon naruwan, mə gugtəmə Liurə wa kan ngbangan." ³Yā wu marə Ishaya Kone a gan se, ai kəmə, ' sə sək tōra ya Pagune, sə nəkkə tōtə wato sarsar." ⁴Yohanna a kəngə dāwitə ya dāra ngelepa ai kau dērə ən gutorə dāra. Mbu kəfa wato wu Langta ən mbrām sīsa. ⁵Mwē Urshalima, Yaudiya mbwad, ən gwātə wusə a sen Urdun wa ɓa ɓawo a nate ni. ⁶Ai tom bəbtisma ɗa sen Urdun, ɓan kē sumsə ɓoso. ⁷Do a wir sə ɓet Farisa ən ɓet Sadika denden ɓa wo sə mə a ɓə tom bəbtisma wa, Mwē ai kē ɓa mə yan a kē sə sə mə sə mun kalgwā yi wun wo se yau? ⁸Sə tom mbu kə we sə kon naruwan yasə wa. ⁹Hē sə to ko ɗa dīm, mbusə wasə mə, Ibrahim ai pase re. ' Mə nən kē sə mə Liurə a kə kǎ yi Ibrahim amba ɗa kundotə wa. ¹⁰Kato ti bi a handə gbeten. Botə mə sē am dena kurə ni ɓan tikad ɓa wudtad ɗa ara. ¹¹Nən tom sə bəbtisama ən mbrā wu we kon narəwan yase, hē wu mə et sə ai wo sə ən ndirə wanə ya, a wad nə ən gbaton, nə mang ko mə nə tī nə kead tasə hērə ya. A kə sə tom bəbtisma yase ən kətāmə karang wa ən arə mwa. ¹²Ai ən ten reya ɗa nem yate a kə re sə koma ya dēkdek ya, ai gbau sele koma ai dal ɗa bin wayo, Gulsə kən a kəɗadə ən ar səu ən rum rə kəndə wa. ¹³Mwē Yeso ai bor ɗa bud Galili ai yau ɗa sen urdun a Yohanna ni mə a yi tom bəbtisma. ¹⁴Hē mwē Yohanna ai bisə biya a kē mə, " ina nə et bwa sə mə ngə tom bəbtisma ya, hē ngau a nanə niu?" ¹⁵Mwē Yeso ai gakad mə, Hed wu kad losa, mə ɓwa mə ndə bwed mbu dena mbwadān," Hē Yohanna ai konad mə ō. ¹⁶Do ɓa tomad sə bəbtisma wa, Yeso ai bor ɗa mbrā sakad, mwē liutə wu willi a nate ni. Ai wir kətāmə Liurə wa wun don a nate ni ɗo dəlko. ¹⁷Mwē, ɓa kur ē ke ɓidi ən kē mə " Yā au yaute yane, nən kur dodotə wato wuda pwarad."

Chapter 4

¹Mwē kētāmē wu to Yeso wu wad sad si dā dobra mē gubsāwō a ya pēta dā. ²A tēr sē busē kurun ga ən bēttē ə kad simbrā wa, mwē dōrē wu bwana dā. ³Hē et pētē bā siya a yawo ai kyād mē, " ngē Au Liurē yi ni, kē kudotē mē wu gang kēta." ⁴Mwē Yeso ai gakat mē, " dor biyan mē ' Ete a kē le ko ən kētē mwan de, wu mē ən marē ən bor sē dā ē Liurē wa." ⁵Mwē gubsāwō a wad sad sē dā gwārē karang wa, ai tiyad a duborē dūrē hit Liura. ⁶ai kyād mē " inga mē ngē Au Liurē yini, Kiraḡa a buto, mē dor bi mē, " A kē tom tima ḡaya mara, a dūrē wango' wu mē ' bā kē ngē paka, mē kwa nga ḡbidi a kudora." ⁷Hē Yeso ai kyād mē, " dor bi mwan mē, ' ngē pētē Pagune Liurē yangē kēnde." ⁸Siuyi sēu, gubsāwō a wad sad si a dūrē kundorē ko ḡwalang wuda pwarat ya, ai we Yeso gubtēmē wurē mbwad ən kwaltē ḡato. ⁹A kyād mē, " mbusē mbwad nē kē ngē nē, mē ngē gwiri ngē nē nē ḡbato ni." ¹⁰Mwē Yeso ai kyād mē, " wad si haso, gubsāwō! mē dor biyan mē, ' Nē Pagune Liura wango ḡbato. Ngē nē aisē mwan!" ¹¹Mwē gubsāwō ai ḡwa bin aisa, hē tima Liurē wa ḡa ḡau ḡa sēkkad gulara. ¹²Siuya, dō Yeso a kursē mē ḡagbi Yohanna wa, mwē ai wad bi dā bud Galil ¹³Ai hed Nazarat ai lo dā Kafarnahum ən kado, a kallē alwara a sēngārē bud Sebulun ən bud Naftali. ¹⁴Mē ḡa bwed mbu kone Liura Ishaya a kē so, ¹⁵" bud Sebulun ən bud Naftali, ən kallē alwarē gunda, ən dalesen Urdun, mwa ən bud Galili ya ḡet kalta. ¹⁶Bet ḡasē dā bēttē wa, ḡa wir an ngbarang gunon, ḡet ḡa sē ngbang ən ḡet ḡan kad sē dā ḡetta ən ko wora ən tatērē wato wa, an ḡbarang wa weleb ḡan." ¹⁷A berketē su, mwē Yeso a ḡēr kē marē Liura ai kē ḡa mē, " Sē kon naruwan mē gubtēmē Liurē wa kan ngangan." ¹⁸A ya siko a kallē alwarē Galili, mwē ai wir ḡet ka ḡetē, Siman ḡan yong sad mē Bitrus ya, ən Andrawus Kobate, ḡan wang lemo mē ḡa ḡet mē sīyā. ¹⁹Yeso ai kē ḡa mē, sē nē mbādē, nē sē gang ḡet mē ḡeta." ²⁰Sakad mwan mwē ḡa hed lemo sēwa ḡa mbādāḡa. ²¹A wad sē ən wirē wa, mwē ai wir ḡet ka ḡetē, ḡa am et fini yi wa, Yakubu au Sabadi ḡan sēk lemo ḡose. Mwē ai yong ḡa, ²²ḡa hed Pa ḡose ən kuramo ḡa mbādāḡa. ²³Yeso ai geleng dā bud Galili mbwad, ai kē ḡa marē gubtēmē Liurē wa, ai bik sisē mbaala mballa ai nē ḡetē kwakwatē mwa. ²⁴Marē a dūrē wato wu wad dā bud Siriya mbwad, ḡa ḡawad ən ḡet sisē mbwad, ḡa sisē ən han ḡa sēmbala mbala wa, ən ḡet we hanhandē guno, mwa ən ḡet kētāmē ḡēmto, ən ḡet kēmata, ən ḡa sē netsē ən nemsē ser sa. Yeso ai bik ḡa. ²⁵Gamo ḡeta wuda pwarat ḡa bor dā Galili ən Dikafolis ən Uroshalima ən bud Yahudiya ən dale sen Urdun kēm ḡa mbād ḡa mbādāḡa.

Chapter 5

¹Do Yeso a wir sə gamo wa, ai ta bida Kulora. Do a kad sə da wa, mbəda yate ba ti'ada. ²Ai wil ē ai bəkkə ba, ai kē mə, ³Dodoto wu kən ən bet tərato da kətāmā, mə gubtāmā Liurā wa wu ya bate. ⁴Dodoto wu kən ən bet ban te so, mə bapek ba bəsa. ⁵Dodoto wu kən ən bet ba sə pak-pak wa, ba kəda wuro. ⁶Dodoto wu kən ən bet ban kur sə dora ən sək gularə karang ba, ba kə gwē bəsa. ⁷Dodoto wu kə ən bet ban kur sə wādurə wa, mə ba kə kur wādurə wato kən. ⁸Dodoto wu kən ən bet ba sə ən gur kalə dekdek wa, mə ba kə wir Liura. ⁹Dodoto wu kə ən bet ban gər sə kado kwakwato wa, ba kə yong ba mə am Liurā wa. ¹⁰Dodoto wu kən ən bet ban hansə baso mə karantə wa, mə ya bate wu gbatāmā Liurā wa. ¹¹Dodoto wu kən ən aisa mə betə mə ba sər sə ba sə han ni, ba kē mbu gəm sə ya bara a isa mə ina. ¹²Sə to kal penge wu sə do wuda pwarat, mə ba kə sə kwan bidi wuda pwarat. Betə ba han tima Liura wa gaso hē isa wa la kən. ¹³Sə dumə wuro sase, wu mə dumə mə yam hil-hil tato ni ai, ba kə tom si mənau? kə tom mbəkaka mwa rə, ba kə tuka da, betə ba nuadən netsa. ¹⁴sə an gbarang wa ya wuro, gwārə gunda wusə pe a gollə ya ən pāsə re. ¹⁵Betə ban nausə arə a sayō ba ti yad da gudusə kurotə re, wu mə ban tiyad a kurotə pe, danə koyana a ite ai wir an gbarang wa. ¹⁶Sə yed an gbarang waso wu kē a wiri beta da nə ba kə wir sendə deno waso ba mbəd Pasə aisə bidi ya. ¹⁷Sə dīm ku mə nə wo mə na gal paltə tima wu re. Nə wo ku mə na gal mbusa sə re. wu mə nə wo mə na bwed mbusa sa. ¹⁸Nən kē sə wera pwarat, bidi ən wuro kə dī mbwad, wu mə marə wano mwad wusə da wentə wa kə dī re, kə tom hē ¹⁹Wuso lowa, et ye a dalsə marə wusə gwitiriu da wentə yə wa, lo ko ai bəkkə ba mə ba dal ni, ba kə yongad mə et gwitiriu ya da gubtāmā bidi ya. Wu mə et ye a mbəd sə lo ko ai bəkkə ba ni, a kə ko gba ai wad ba kəm da gubtāmā bidi ya. ²⁰Mə nən kē sə mə karangtə waso mə wad ya bida ku ən bet Farisa kure ni, sə kan da gubtāmā Liurā wu re. ²¹Sə kuran mə ba kē bet gaso mə 'Ga tod et re' wumə 'Et ye a tod sə et ya ai da kəpla wenta.' ²²Nən kē sə mə, et ye a gwā sə kalle ən yause yaye ya ai da kəbla wenta. Wu mə et ye kē sə yause yaye mə 'Ngə et gəmte ya!' ai da kəbla nədo a wirə bet kad palta, wu mə, mo mə etə ma kē yause yaye mə, 'gnə pənda ni' ai da kəpla kano da ar gunda. ²³Mə ngə wo gən nə Liurə mbəka hē ngə dīm ngə wo sə so ku da kado semsemtə ən yause yang re ni, ²⁴Hed nərə suwad kiso ngo sa kur ba ən yause yange hē ngau ga nafa. ²⁵Sə kur ba bəsa ən et ye a ra ngə se a tōra hē sə kana a an palta, mə tom a ngə nə bet ban kad sə paltə ya, bet palta kən ba nə bet kplāngo, bet kplāngo kən bang wuttə da pusəna. ²⁶Nən kē ngə wera pwarat, ngə pətə boro re, wu mə ngə kwan bā ai mbəd ngə so mbwad pwarat hē. ²⁷Sə kur mə ba gəm 'sə ngūrə ba kənde.' ²⁸Wu mə nən kē sə mə, et ye a karsə tente ən dīm mbusə gəmto ya, a ngūrə ten si bi da gur kalla yen. ²⁹Mə nu siya wango kə ngə tom ngə gbid ni, kwerkadā da ngə wud tafa. Banə ngə yam mbəka da mbirango, mə ba ngə wud mbirə mbwad da ar gundə ni. ³⁰mə som ku lo re ni, mə nemangə ya siya, kəngə tom ngə gbid nyi, kwa da ngə wud tafa. Banə ngə yam mbəka da mbira ngo, mə ba kə wudtə mbirə mbwad da ar gundə ni. ³¹Ba kē mo mə, 'et ye a pəsə tenaye ya, ai nad takadā ya pəyo ya.' ³²Hē wu mə nən kē sə mə ete ma pə tenaye wa som ku mə ai tərən bet bara re ni, ai dungad da gutu. Et ye a to sə tensi ba pə sad se ni, a to gūton. ³³Sə kur mo mə ba kē bagun gaso mə 'sə gbo ya barə kədə, wu mə sə gbo bəsə ən Pagune.' ³⁴Nən kē sə mə, sə gong ku sə gbo re, ko lo ən bidi mawu an kafa Liurā wa; ³⁵Kolo ən wuro, mə wu an hī netsə wato, ko lo ən Urshalima, mə wu gwārə gundə gub gba ya. ³⁶Ko lo ba gəm sə gbo ən kāsə, mə sə ka sə gang yō durə wasə wo tebtəb ko lo peng-peng re. ³⁷Wu mə marə waso wo 'ō, ō' ko lo 'awo, awo!' mbu ya wad sə ya wa, bora ya gəmte ni. ³⁸Sə kur mə ba gəm, 'Nu ban kwan ən nu kən, dəba ba kwan ən dəbə kən.' ³⁹Wu mə nən kē sə mə, sə na ba ē kun ən et gəmte hē re, hē wu mə ko yana a daktəsə se a gwalangrə siya ya, sə we yad ya bende mo. ⁴⁰Etə ma yau mə yən rangə a paltə mə yə kon dāwirə wangə ni, sə nə et si bōl ngə waso bi mo ⁴¹Et ye a ti ngə sə do ya sikko nirə fini ya, siki yad bi nirə fətə. ⁴²Sə nə ko yana a tau sə se, sə bisi nə bet ban gər sə tara a nasə ni wu re. ⁴³Sə kur mbu ba kē son 'yau et si sə so a kakarə ya ngə mbisi et ye a mbisi ngə sə so, ⁴⁴Wu mə sə yau bet ba mbisi sə so, sə bob bet kitə yasə Liura, sə ti ba nərə bet ban disə so nemə wa, bet ba mbisə so sə tom ba ya dene, ⁴⁵mə so abə Pagune da Liurā ya. mə ai yed o wu boro a bet gəmte ən bet dena, ai dung tibo wu ro a bet dena ən bet gəmte. ⁴⁶Mə sən yau bet ban yausə se mwan ni ai, sə da nərə mbiu? bet kon semo ban tom sə da nərə mbiu? ⁴⁷Wu mə mwē sə do hausa basa mwan ni ai, sə tom bi bōl wau? Bet ba ma Liurə kə də wa ban tom sə ku bəsə lo kə dau? ⁴⁸Wu sə lo wa, kad mə so da nēu do Pasə bidi ai sə da nēu wa.

Chapter 6

¹Sə ti gwa mə tom gularə sang sang tə wasə wo a wirə betə mə ba wir mwan, wu mə sə da nərə pagune ai sə bidi wu re. ²Mə sən nə etə bəka ni, sə hur gbale ku dō bet pərtə ban tom so dā hit gbaurə ən tōtə wu re, danə mə bəkə da heutə beta. Nən kēsə wera mə, ba da nərə bato bəsan. ³Wu mə mwē sən nə et bəka ni, gə yed nem kwasə yagə wu wir mbu nem siya yange ai tomso kədə, ⁴danə mbu ngən wu pā biya. Mwē Pangə ai wir sə mbu pāsa wa angə nə dodoto. ⁵Mə gən bob Liurə ni, ngə tom ko lo bet ba somko sar rə wure, mə ban nədō gəd dā hit bamo ən tōntə dā haptə wa, danə betə bəkə bə wiri. Nən kēsə wera, ba kon dodotə boso bəsan. ⁶Hē isa, mə sə bob Liurə ni, sə kanda hito. Sə gbi kalte, sə bob Pase dā pāra. Mwē Pase ai wirsə mbusə dā pāre wa asə nə dodoto. ⁷Mə sən bob Liurə ni, sə yā handə ko sə barə mattə ko lo bet Kaltə re, mə ban henmə bəkəbə kura mə bə barə mattə ni. ⁸Wusə lowa, so ko lo babo re, mə pase a ma mbu sə yausə wa hē sə tawadā. ⁹Wu sə bobad mə: 'Pagune dā liurə ya, hed dāndə wangə wu do. ¹⁰Gubtəmə wow dā wuro. Mbu ngə yausa ba tom dā wuro loban tomsə dā liurə kən wa. ¹¹Ngətə mbukəfa ga nasəwa. ¹²Ngətə sob ruwamə wato lo tə bet naruwan wa. ¹³Ngətə ko sə dā mbu gəmsə kədə, ngətə bwan gubsāwo. ¹⁴Mə sə sob betə naruwan bato ni, Pase dā liurə ya akəsə sob yasə kən. ¹⁵Hē mə sə sob betə naruwan bato kurə ni, Pase akəsə sob yasə re kən. ¹⁶Lomwa, mə sən kad sīmbərā ni, sə sod otə ko lo bet pərtə ban tomso re, mə ban sod otə mə we betə mə bən kad sīmbərā. Nən kē sə wera, ba kon dodotə boso bəsan. ¹⁷Hē isa, mə sən kad sīmbərā, sə puk yarə sə sob otə waso, ¹⁸danə betə bəkə ma mə sə kad sīmbərā re, Pase ai sə dā pāre ya; ən Pase ai wirsə dā pāre ya, akəsə nə dodotə wayo. ¹⁹Sə gbau kāsə gəna dā buto hasə re, dā bəre, ən gwa, ən gya bəkə patse ba dang yi re. ²⁰Mə somko losə re ni, sə gbau gəna waso dā liura dā bəre ən gwa bəkə dəblad kədəwa, kolo gya bəkə ba dang re wa. ²¹Mə dab gəna wangə wuso huttə wangən ko bi kinso. ²²Nusa wu ara ya mbiro. Wa, mə nusə wango wu dēk-dēk ni, mbirangə kə kēbi kēn arsuwa. ²³Hē hə nusə wango somko dēk-dēk re ni, mbirangə kəko tikrə bi mbwad. Wusə losəwa, mə arə wusə bi dā isa wa wu tikrə bi ni, tikrə seu wu mənau! ²⁴Etke akə ko sə mbaddə betə fətə wa somre, mə kad ndo mə ai mbisə yause ai yau yause bese, kolo ai yau yause ai mbisi yause. Nga mbəd Liura ən gəna re. ²⁵Wu, nən kē sə mə, sə damə kon dāwē yasə re, mbu sə kəpsa, kolo mbu sə we sa, - kolo mbiraso, mbu sə kənkəsə. Mə kadatə waso (dāwē waso) wad mbukəfa ən dāwitə kurau? ²⁶Sə kar amriba a herə wa. Ban rəksə ō kure, kolo tikerə ko ban tomsa re, ban gbausə mbukəfa ko dā pite re, hē Pase dā liurə ya ai sē ba. Sə wad ba ku rau? ²⁷Yamənə aisə bi dā isa akə kāsə yə sokə bero a dāwē yaye mən yə yau mbəkaka yau? ²⁸Mbu tombi sən tomsə pwit-pwit a dāwitə yau? Sə kar hurusa a gitə wa, ban sang mə nau. Ban səksə gularə ka re, ban ra sə dāwitə kure. ²⁹Nən kēsə mwā gubo Solomon ən kwaltə sāmo wato mbwad ai kənkə dāwitə lo basə re. ³⁰Mə Liura akə kənkə kisə dāwita, ba basən dāwē naso dən ba yabba bəsə dā aran, akə sə kənkə dāwitə mənau, sa bet nəd wetə gwitiu wa? ³¹Wuse losewa, wusə tom pwit-pwit sə kəm, 'Tə kəp mbiu?' kolo, 'Tə we mbiu?' kolo, 'Tə kənkə dāwitə mənau?' ³²Mə bet kalta ban gər mbusa, Pase dā liurə ya a mamə sə yau mbusan. ³³Hē sə gər gubtəmə wa a bərbəra ən sang-sangtə Liurə wa, mbusə mbwad wa sə dā bəsa. ³⁴Wu, wusə tom pwit-pwit ko a dēntiyo re, mə dēntiyo to pwit-pwitə kāye biya. Gamə tad ya wubin gəmtəmə wayo.

Chapter 7

¹Sə nə etə naruwan kənde mə ɸa sə nə rə kən. Mə ən kad paltə sən kad sə ɸetə wa ɸa kə sə kad ən usu kən. ²Tasau sən ma ɸa sə kən ya, ɸa kə sə ma ɸa usu kən. ³Mbu tom bi ngən kar sə sera ɸa nu yause yangə wau, hē pukrə səu ɸa nu wangə wa ngə ɸim usu kuru wau? ⁴Au kə tom mənə ngə kã ngə kē yause yangə mə, ' hed nə ngə to sērə ɸa nu' hē wa ngən pukrə ɸa nu? ⁵Nga et gəmte! bərə ngə to pukrə ɸa nu wangə pwarat hē ngə wir dek-dek, mə ngə to sērə ɸa nu yause yangə ya. ⁶Sə nə am bwa mbu wusə karang karang wu kənde. Wa sə nə alade mbətāmə kənde" mə so ko lo re ni, ɸakə nuad ən netsa ɸa lo ɸasə mbwad tātāi. ⁷Sə bob bob kalkal, ɸa kə sə nə. Sə gər gər kal kal, sə da. sə bin kalte kalkal, ɸa kə sə wili. ⁸Et ye a bob sə mbwad ya, ɸan nəadə, et ye ai gər se, ai da, et ye a binsə kalte ya, ɸan wilad biya. ⁹Hē ai, yanə ɸa isa a wate a kə bobad se kēra, ai nəad kudorə yau? ¹⁰Au ai bobad sē, ai nəad sãwõau? ¹¹Wu mə isa sə ɸet gəmta wa, sə ma tomo kə tom sə sə nə ambasə mbu densə wan, hē wu mə pasə ɸa Liurə yau a kə nə mbu densa a ɸet ɸan bob yə sə yau? ¹²Wu sə lo wa, mbu sə yau sə mbwad mə ɸetə ɸa sə tomo wa, isa sə tom ɸa kən, mə ya wu bəkkərə wentə Liura a matte ɸet kon marə ən Liurə Liurə ya" ¹³Sə kan ən lau kalte firing ya, mə Kalte wora wu twa-twa, tōrə wato wu papa mə ɸa mbəɸə, ɸet ɸan kan sə ən lau sə wa, ɸa dwet. ¹⁴Mə kalte wad sə a ɸab lemə wa, wu firing, tōrə wato mbəd yo, wu kod-kod ɸet ɸan mbəd so wa ɸa gwitiu. ¹⁵" Sə ti sendə a kona bara, hē ɸaur kale, ambwa matiya gəmta. ¹⁶Sə ma ɸa ɸa gularə ɸato. Etə a kə kã yə kwa sidma ɸa ɸot kpanglangau? au swata ɸa ɸot wau? ¹⁷Wu losa, ɸot dena mbwad wa, wun sē am gəmta. ¹⁸Bot dena kə sē am gəmta re, lo sə mwa ɸot gəmta kə kã wu sē am dena re. ¹⁹Botə mbwad ən sē rə am dena rə wa, ɸa kə tikadə ɸa wang gad ɸa ara. ²⁰Wu so lowa, ən ɸu ambata sə ma ɸa. ²¹Som ko mə ai yong nə sə mə Pagune, Paguneya a kə kan ɸa gubtāmə Liurə wu re, wu mə et ye a tom sə mbu Panə ɸa Liurə ya a yau so. ²²Ga səwa ɸeə dwet ɸa kə nə kē mə, 'pagune, Pagune, tə kē mbu tomso ko ən ɸəndə wangə rau? Tə hik sãusə ko ən kətāmə wangə rau? Tə tom mbu hir hir wu ko dwet ɸa ɸəndə wangə rau? ²³Hē nə kē ɸa kən mə, ' Ina nə pətə sə ma re, sə ma re, sə ɸwa ən ina sa ɸet tom mbu gəmtəsa. ²⁴Wu sə lowa, et ye a kur sə marə wanə wu a mbəd ya, ai ɸobet dene səu a mar sə hito a kundotə ya. ²⁵Tiɸə wu ro, sensə wu bwede, yer wu ni wu gəb diyo səwa, hē wī re, mə ɸa mara ɸa a kudota. ²⁶Eth a kur sə marə wanə wu hē a mbəd ɸe ya, a kə ko ɸo ősāura, a marv diyo wayo ɸa sērə ya. ²⁷Tiɸə ro sowa, sensə wu bwede, yer wu ni wu gəb diyo səwa wu wī sukub-sukub!" ²⁸Yeso a bwed sə marə wu mbwad wa, mwē gamo ɸetə wu tomɸa hirhir ən bekkərə wato. ²⁹A bəkkə ɸa ən weta, som lo yo bida re.

Chapter 8

¹Yeso a don gerengo ən gamo betə kəm. ²Mwē et dāmā ke ai yau a ya kobo a wirə wato ai kāmā, "Pagune mā ngə yau ni, gənə tom no kwakwa." ³Yeso ai mwal nemaye ai da sa dā, ai kāmā, "Nə yawan. Kon kwakwato." Mwē wenwen mwan dāmā suwa wu hedad biya. ⁴Yeso ai kē'ad mā, "Ngə kē etə kəde. Ngo ga we tiwe känge ngə yab mbəka lo Musa a kē sə bā so." ⁵Lo Yeso a kan sə dā gwārə Kafarnahum wa, mwē et gbayi bwa dāka ai yawo a nate ni, ⁶ai kāmā, "Pagune, au diyo wano ai duk diyo ai dā han-handə wu da pwarat." ⁷Yeso ai kē'ad mā, "Nə ko na bika dā." ⁸Mwē et gbayi bwa dāka ai kāmā, "Pagune, nə mang mā ngau diyo wano re, gan marə mwan nə ma mā au diyo wano akə ni biyan. ⁹Mə ina nə et gbaya, nən bwa dāka nən mbədsə sə bā ya. Mə nə kē yatəke mā, 'Ngo ni,' ai ko biya, mwē yatəke kənə, 'ngawo,' ai wo biya, au diyo wanə kənə, 'Tom yā,' mwē ai tom biya." ¹⁰Yeso a kur sə yā wa, wu tomad hir-hir, ai kē bet su fan mbəd yi so mā, Nə pətə da ete ən nəd werə lo et ya dā but Israila re. ¹¹Nən kē sə mwa mā, betə denden bākə bor ən duro bā kad kurotə kəb mbukəfa Ibrahim, Ishaku ən Yakub wa dā gubtəmā Liurə wa. ¹²Hē am gubtəmā suwa bā kə yab bā dā tikra tādī, dā teso bā kəb dāmtə wa." ¹³Yeso ai kē et gbaya ya bwa dāka su mā, "Ngo! lo ngə nədsə werə wa, wu tom biya." Mwē au diyo suwa ai ni bi a ber suwa. ¹⁴Lo Yeso a wo sə diyo Bitrus ni wa, ai tē rəb Bitrus yi ən zabzabi. ¹⁵Yeso ai da nema te, mwē si suwa wu hedad biya. Ai ni gəd ai hewaddā. ¹⁶Dīrən tomso, gamo bā bawaddən bet ka bā munsə sāusəmā wa. Ai bor bā kətamə gəmtə suwa ən marə mwan, ai nik bet sisə mwa. ¹⁷Yā kad bwebweddə marə kone Ishaya wa, mā, "A to sisə wadon, ai ha dəmre wadon." ¹⁸Yeso a wir mā gamo betə wa, ai kē bəkka baya mā bə dal bəsə a kallə sen Galilee. ¹⁹Mwē dore ke ai yawo ai kāmā, "Maləm, nə kəngə mbəddə hanya ngə wad sa mbwad." ²⁰Yeso ai kēad mā, "Bwarəkosə fan bwame, am rimsa fan hitsə mbwad, hē Au Ete a sommən han ti dūrə re." ²¹Mwē bəkke a kē'ad mā, "Pagune, hed na no na hok pane." ²²Yeso ai kē'ad mā, "Bədna, hed hotta bā hok hottə boso bəsa." ²³Yeso a kanso dā kuramo wa, bəkka bāta bā mbədad biya. ²⁴Mwē, her guna-guno gəmtə ko wu ni dā sensu wu gbi kuramo su biya. Hē Yeso ai biya a muda. ²⁵Bəkka bā bawo bā kumad dā, bā kāmā, "Ngətə le, Pagune; mā tə wodō!" ²⁶Yeso ai kē bā mā, "Sən mun tatəra biu, sa bet nəd werə guitiu?" Mwē ai ni ai gang herəsə su ən sen su kəm wu dē swed. ²⁷Wu tom bet su hirhir bā kāmā, "Yā et bi la hē, herəsə ən senə kəm fan kur mara to?" ²⁸Yeso a dal sə a kallə beno ai kan dā gwārə ko fan yong sə mā Gardarenes wa, bet ka fətə fan mun sāusa bā bāun ən kito nate ni. Bā bor ən lau bwamə hotta fan kitə wu da pwarat, et ke ai yausə yə mbəd tōrə ndar re. ²⁹Bā gan bwa bā kāmā, "Təngə tomsi mā nau Au Liurə ya? Ngə wo mā ngən tod tə todou wa ber wato kan kurau?" ³⁰Bet ka fan war sō alada gbang kinso. ³¹Kətamə gəmtə su fan swā Yeso bā kāmā, "Mə ngə kətə bor sə ni, dungtə dā sō alada wa." ³²Yeso ai kē bā mā, "So!" Kətamə gəmtəsə su bā wad bā kan dā aladda suwa. Mwē sō aladda su bā yasə mbwad bā kan dā seno bā woddā mbərā mbwad. ³³Bet fan war sə aladda su wa bā mun bəsa. Bā kansə dā gwārə wa, bā kē bā mbu wāi sa mbwad, ya wad wad yi ya ōsūtə su fətə wa. ³⁴Mwē gwārə kəm bā bor mā bə ho Yeso. Bā wir sad so bā bobad mā ai hed gwārə boso bəsa.

Chapter 9

¹Yeso a ta dā kuramo, ai dala, hē ai kan dā gwārē wayo. ²Ba wo ən burē ko a tər sin a a dīkra. A wir sē nəd werē bato wa, Yeso ai kē burē su mā, "Awe, tom kal penge, ba sob ngē summsē wangē ban." ³Mwē bida ba gana boso mā, "Et ya ai sər Liura." ⁴Yeso a ma mbu ban dīmsan, mwē ai gan mā, "Sən dīm ya gəmte dā gur kalase a mbi lowau?" ⁵Wu bi papa nē gan mā, 'ba sob ngē summsē wangon', mā somko lorē ni, 'ni ngē sikiu?' ⁶Wu mā, nē yaw mā sē ma mā Au Ete ai'n mwetē mā yi sob ba summsē dā wuro, ai kē burē su mā, "Ni gəd, mbərkē dīkrē ngē wad bəngē diyo." ⁷Mwē ai ni biya ai wad bi diyo wayo. ⁸Ba wir sē lowa, tom ba hir-hir, ba hew Liura; Etye a nē sē bētē mwetē ya. ⁹Lo Yeso ai hed su ansu wa, a wir etke ban yongad mā Matiyu, ya ai kad sē dā dangrē bēt kon semo wa. Ai kē'ad mā, "Mbəd na." Mwē ai ni gəd, ai mbədad biya. ¹⁰A berketē su Yeso ai kəp sē mbu kəfa diyo wa, suk mwan bēt kon semo ən bēt sumsa ba bawo ban kəp mbusē ən Yeso ən bəkka wato. ¹¹Bet Farisa ba wirsē lowa, ba kē bəkka wato mā, "Tommənē hē et diyo yase ai kəp mbusē ən bēt kon semo, ən bēt summsē kəm wau?" ¹²Lo Yeso a kurso, ai gan mā, "Bet basē kwakwa wa ban gər sē sifē kure, bēt ba somko kwakwarē wa ban gər sifē basē bōse." ¹³So sē bəkē mbu marē wa ən kē so, 'Nē yaw wādura som tiu mbusē re.' Mā nē wo ko mā nən yong bēt karang karang wu mā ba kon naruwan re, nē mā bēt sumsa. ¹⁴Mwē bəkka Yohanna wa ba baw a nate ni ba gan mā, "Tommənē hē ita ən bēt Farisa tən kad simbərā, hē bəkka banga ban tom sē kurau?" ¹⁵Yeso ai gak ba mā, "Bwā guna ba kē ha swāsē bōsa wa kərə ai bi bēēt ən bābou? Wu mā ga kē wo biya ya bākē to sē kərə ya, hē ba kad simbərā kən wa." ¹⁶Et ke ai bārē dawrē fiyo bi a dawrē mwēu, mwē tom lo ni, dawrē su kē bōwakē wu da pwarat. ¹⁷Etke a kē to bal fīso shiuyē wa ai dal dā sā kəndē kōso re. Mā tom lo ni, sā kəndē su kē wakē wu pad bal su wu tuk bi a buto, kəndē wu kənē wu dəblē. kad sē lowa, ban dal bal fīso shiuyi wa dā sā kəndē fiyo danē bal suwa ən kəndē kē ko bi dekdek. ¹⁸Lo Yeso ai kē ba sē mbusē wa, suk mwan etke gba ai mbəd sē ən bētē kən ya, ai yawo ya kōbō a wirē wato. Ai kəmē, "Au tenare yane ai worē bi shiuyi lawa, nē yau mā ngawo ga we nema ngē a dūrē wato, danē akē ni biya." ¹⁹Mwē Yeso ai ni ai mbədad biya ən bəkka baya kəm. ²⁰Ten ke ai kən ya a som ko kwakwa re, ai tuk mudmē mwētē bu wu hā fētē, ai mbəd ən lau gandərē Yeso ya, aya da luktē wato. ²¹Mā a kē dā gur kalayē mā, "Mā da luktē wato ni, Nē ko bənē kwakwa." ²²Mwē Yeso ai kette ai wiradā, ai kē'ad mā, "Awe, ngē mun tatərē re. Nəd werē wando wo ngən kwakwatōn." Mwē wen-wen mwan ten shiya ai da kwakwatē biyan. ²³Yeso a kansē dā diyo et gba yi su ni wa, ai wir bēt hur gbale ən ma gamo bēta ban yā anda. ²⁴Ai kəmē, sənē be tōra, au tenarēya a wod kure aya mūda." Mwē ba hūwad ən bebtē kəm. ²⁵Lo gamo ba gangsē a kallē wa, ai kan dā hito ai mā nem worsiya ai nikad gəd. ²⁶Mamaren wu wad dā gwārē mbwad mā mbu wāi sa. ²⁷Lo Yeso a wadsē a wirē wa, mwē tātē ko fētē ba mbədādā ban gan mā, "Kur wādūrē wato au Dauda ya". ²⁸Lo Yeso a kan sē diyo su wa, tātē suwa ba baw a nate ni. Mwē Yeso ai tau ba mā, "Sē nəd werē mā nē kā nē sē tom mbu bē niu?" Ba gan mā "Ō, Pagune". ²⁹Mwē Yeso ai hī nemaye a nusē bato ai gan mā, "Sē wa kad losa sē nəd sē wetē wa". ³⁰Nusē bato wu wil bi gbarang. Yeso ai mwal ba ngwē wato pwarat ai kəmē, "Sē gong sē kē kənde." ³¹Mwē bēt suwa ba boro ba wad ba ma bēta wu wadda gwārē mbwad. ³²Lo bēt su fētē ban wadso, mwē ba baw ən kpəngrē ko ai sən kətamē gəmto wa. ³³Ba bor sən kətamē gəmto su wa, mwē kpəngrē suwa aii gan mara wu tom gamo bētē hirhir ba gan mā "Yā wu wera, ba pētē wir mbəka dā but Israila la re." ³⁴Mwē bēt Farisa ba gan mā, "Ai borən sāusa ən təbtē gubsāwō wa." ³⁵Mwē Yeso ai geleng dā gwātē ganta ən mwētē kəm ai bəkka ba marē gubtamē Liurē wa dā hitsē Liura bato, ba bawadən bēt sisa ən buta ai nik ba mbwad. ³⁶A wir sē gamo su wa, gang yē kur wādūrē bato mā ban hana, ba lo təmasē ba sommən wade kədə wa. ³⁷Mwē ai gang yē kē bəkka baya mā, "Tikerē wu dwed hē bēt tika ba som gbare". ³⁸Wa sē bob Liurē tikera ai dung bēt tikera ba tikada.

Chapter 10

¹Mwē Yeso ai gbaw bækka baya bu hā fētā, ai nā bā mwētā mā bā nik bet sisē mbwad ən buta ən bet basən kətamā gəmto wu kām. ²Yā wu dāntā bækka su bu hā fētā wa. Simon ən kobate Andrawus; Yakubu au Zabadi ya, ən Yohanna kobate; ³Filip ən Batlomawus; Tomas ən Matta et kon semo, Yakubu au Alfayus ya, ən Tandawus; ⁴Simon et Kan'ana ən Yauda Iskariyoti ya akā wang sē Yeso ya. ⁵Yeso ai tim bækka baya bu hā fētā, ai wē bā losē mā, "sə gong so han bet bā kon Liurē kədā wu re, hē sē gong sē kanda gwārē bet Samariya wu re. ⁶So sā gār tēmasē Israila wu bā dumso. ⁷Mwē sē wad ni sē kē bā mā, 'Gubtāmē Liurē wu kan gbangan. ⁸Sē nā bet sisē kwakwato, sē kum wotta, sē gang bet dāmē karang-karang, sē pē kətamā gəmto dā mbir bēta. Sē kon gām, sē nā bā gām. ⁹Sē gong sē to bā ən lukabite kənde. ¹⁰Sē to sā watērē wasē kənde ko lo lukto, tasa, ən kpəlāngē kənde mā b̄wamē et gulara ai da mbukəfan. ¹¹Gwārē gunda mwētā sē kan sē da mbwad wa, sē gār et a b̄wa sē b̄wa ya hē sē kan ən ai sā wau bi a a ga sē wad sā. ¹²Mwē sē kan dā diyo su ni, sē do bā. ¹³Mwē diyo suwa wu bi dēk-dēk mā kad ni, mwē sē nā bā kado kwa-kwato mwē som ko dēk-dēk re ni, sē gang basən kado kwa-kwato waso. ¹⁴Bet yo bā kon sē kənde wa ən bet bā kur sē re wa, mwē sē hed diyo su ni, kolo gwārē su ni sē gbək tulā wusē netsē waso wa. ¹⁵Nən kē sē wera, mbu wāi sā a gwārē Sodom ən Gohmora wa wu papa, a ga su bā kē kad sē gwārē darē palta wa. ¹⁶Sē kara, nē timsa dō bā dung sē tēma dā Fēlasē wa, wa sē ti senda wu da pwarat dō sūsā, sē kad semsem dō dālkəsā. ¹⁷Sē ti senda a bēta-bēta, bā kəsē ko si a wirē bābīla, bā sē twed dā gamo boso. ¹⁸Hē bā sē ko si a wirē gubsē ni mā dāndē wano, kē gang bā mbu mamaren ən bet bā mā Liurē re wu kām. ¹⁹Mwē bā dung sē ansasē ni, sē hā swāsē kənde sē damē ko ən mbu sē kēsā re, mā bā kē sē dung mbu sē kē sā a berketē suwa. ²⁰Mē bā wand sēsē a bāte ni, sē dīm mbu sē kēsā kənde, mbu kyā wu bi a ber su b̄wa sā. ²¹Kob akā nā bā diyaye bā todāda, pa ai nā awaye, amba bākē sukē bagun boso bā kwa bā tod bā. ²²Mē dāndē wano, koyana a kəsē mbisi, hē et a sēmse wau a bwed-bwed dā wa a kē le biya. ²³Mwē bā hansē dā gwārē wu ni sē mun sē wad dā gwārē beso, nən kē wera sā hed but Israila hē au ete ai yau re. ²⁴Bəkke a som gba a malēm yaye re, ko au diyo ai yo gba a et diyo yaye re. ²⁵Mang bi mā bəkke ai yo bi lo malēm yayan. Mē bā yong et diyo mā Beelsebul ni ai, bā kē tommē nən diyo wato ən ambatau! ²⁶Wu sē la wa, sē mun bā re, mbēka ka gbisa mā kē wil kədā wu som re, hē mbəkaka kē koso a pārē mā bā wir rē wa som re. ²⁷Mbuya nē kē sēsā dā bētē wa, sē kē ən ga hē mbu nē kē sē so dā yangte wa, sē kē b̄wa-b̄wa. ²⁸Sē gong sē mun et akē tod sē mā mbirē yē hē akē kā ko yē tod dāwē rē yē kənde. Sē mun et yē akē kā sē yē tod mā mbirō ən dāwē kām yē dā arē ya. ²⁹Ban wang sē gbaliutē fētē a kobo rau? Tatēke ai wī sē finē a butē hē Pagune Liura a mā kurē ya a som re. ³⁰A mā yō a dūrē wasē wu mbwaddan. ³¹Sē mun tatērē kənde. Sē wad gbaliutē fētən. ³²Et yē a kēsē marē wano a wirē bētē nē kē marē wato a Panē ni dā liurē yē kən. ³³Et yē a renē nē so a wirē bētē ya, nē renad a wirē Panē yē dā liurē kən. ³⁴Sē dīm ko mā nē woən kado luplupto dā wuro re, nē woən kado luplupto re, nē woən pwe gadme. ³⁵Nē wo mā nən kpab et bare kitən pate, autene ən mate, ten tāyē ən rēfate tene. ³⁶Bet ngē bā kē mā diyo wango bōse. ³⁷Et yē a yau sē paye ən wu wad inē ya, a b̄wa etē ko a nanē ni re. Hē et a yausē au bare ən au tenarē yaye a inē ya, a b̄wa etē ko a nanē ni re. ³⁸Et yē a to bala wayo wu anē mbəd dē ya, a som etē ko ananē ni re. ³⁹Et a gār sē mā yē le biya a kē yam dāwē yaye. Hē et a yamsē dāwē yaye mā inē ya, a le bi yase. ⁴⁰Et yē a kon sē se a kon ina, hē et a kon nē se a kon et a tim nē sen. ⁴¹Et a kon sē kone ya, akē da mbēka. Hē et a kon sē et karang-karang ya mā ai et karang-karang ya akē da mbēka bi ən et karang-karang ya. ⁴²Et a nē sē mbu tāsē mbēka ya, kolo mbērā songo mā bā wē, mā ai bəkke yanē ya, nən kē sē wera, akē yam mbu akē da sā re.

Chapter 11

¹Kan sə bi gbang mə Yeso a bʷad mwal am mbəddə wayo ngēn wa, ai hed an səwa, ai wad ɖa gwātə gunta mə yən kē ɖa marə Liura. ²Lo Yohanna a kur sə mbu a tom so ɖa pusəna mbu Yeso a tim sə pusəna wa, ai tim am mbəddə baya ³ai gan mə, " ngə et si a kə wo seu au tə ti a et besu?"⁴Yeso ai gak ɖa mə, " so sa kēad mbu sə kur sa sə wir wa. ⁵Tāta ɖan wir anda, buta ɖan siki, ɖet dāmə ɖa gang karankarang, kpəngta ɖan kur andə mwā, ɖet ɖa wod sa ɖan kuma, ɖet ɖa yau sə kur marə Liurə wa, ɖan da. ⁶dodoto kə kəɖa ən et ye nə gwād kallə kənde ya.⁷Lo am mbəddə su ɖa gang sə bəsə wa, Yeso ai mə kē mara a Yohanna " sə wad ɖa dobra sən kar mbi- sən kar bumrə su yero ən yā sad sou? ⁸Hē sə wad sən kar mbiu? sə wir ete a kəngə sə dāwitə dendə yau? wera, ɖet ɖan kəngə sə dāwitə dendə wa ɖa ɖa diyo ən gubsa.⁹Hē sə bor tādə sən kar mbiu- koneu? nən kē sa, nən kē sa wu da pwarat, wad konen. ¹⁰Yā ai et ɖa bidə sə mara a aisə ya, ' kara nən dung kone yane a wirə waso, et ye akə sək sə tōrə mə isa ya.¹¹Nən kē sə wera, et ye tene a hasasse a wad sə Yohanna ai tom ɖa sə batisma ya a som re. ¹²Hē et gwidtiriu ya ɖekdek ɖa gubtamə Liurə wu ya, a wad ɖan. mə sə bi ɖa gamē Yohanna ai tom ɖa sə babtisma wa, gubtamə Liurə wa han ən ya gəmte, hē ɖet kito ɖa kon ən kwakwato.¹³Kona ən wentə gan bi padpad waw bi a Yohanna. ¹⁴Mə ngə yau mə ngə kon mə ō, mə ai Elija a kə wose. ¹⁵Et ai sə ən ngwēmə yə kur ya, ai kura.¹⁶Nə krap wuro wosə wa ən mbiu? wu lo kəmə anba ɖan tom diksə ɖa luma, ya ɖan kad se ɖa yong ɖa boso ya. ¹⁷Mwē ɖa gan mə tə hur ngə ngbale hē ngə hirə kure, tə ɖa ɖwanara, ngə ro mamə kure¹⁸wu mə Yohanna a wo ai kəp rə kērə ko ai we sə ballə re, mwē ɖan gan mə " ai ən fe." ¹⁹Hē au etə a wo ai kəfə, ai we, ɖa gan mə, 'sə kara ai kəp mbusə wanə ai we ballə wu da ɖa, ai kad ən ɖet kon semo ən ɖet sumsa!²⁰Mwē Yeso ai had gwātə gunta ansasə a sək sə gulatə guntə wa, mə ɖa kon narəwan de. ²¹Kəp la yase Chorszin, kəpla yase Bethsaida! mwē gulatə gunda nə tomsəso ɖa Sidon ən Taya wa, ti ɖa ko mə ɖa tom kon narəwan de, ɖa kəngə dāwiitə swāsə kure, ɖa puk si nutə kure. kə ko papa a ga palta, mə ya Sidon ən Taya kə ko haw a isa. ²³Isa Kafarnaum, sə ɖim ɖa kə sə heu ɖa liurau? awo, ɖa kə sə ko si ɖa hade. mə ɖa tom mbu gunsa ɖo ɖan tom so isa wu ni, hē wu bi kən a ganasə wa. ²⁴wa nən kē sə losə mə kə ko papa a mbu wāi sa a bud Sodom wa ga kad paltaa isa. ²⁵A beketə səwa, Yeso ai gan mə, nən hew nga Pagune, ɖa liurə ya ən wuro kəm a mbusə ngə pā sə et ai ɖim mbusə ən et ma mbusə ya, ngə we ɖet ɖa ma mbəka re wa lo amba. ²⁶Ō , Pagune ngə wir bə ngə ɖekdek nga se a wirə wango. ²⁷mbusə mbwad Pane a tim nə so mə nə tom wa, t ke a ma au si re wu pate, mwan hē et ke a ma pa si re, au si mwan ma yase, et ai siya a ngbad sadse a kə we ai sə mwan. ²⁸Sawo a nane, ɖet sə so ən gongara ən mbiterə ləklək wa, nə kə sə tom sə da bəsə song. ²⁹Sə to balle ɖotə wano, hē sə bəkkə a ina, mə ina nə bə nə sēwsēw ɖa gur kallane, danə sə da ɖəwē, mə to balle ɖotə wano wu bi papa, hē mbiterə wato wu papa.

Chapter 12

¹Ga wīra a berketə su Yeso a wad so ən lau ban wa sə selle wa. Ambəda wato ban kur dora, mwē ba bər podtə selle ban kəp bə sə kəfə. ²Bet farisa ba wir sə losə wa, mwē ban kē Yeso mə "kara, ambəda wango ban mbəd sə wentə ga wīya kure." ³Mwē Yeso ai kē ba mə, " sə pətə kaw mbu David a tom so kurau, dō dorə bwansads, ən bet su ba kəm wau? ⁴a kan dā hit Liura ai kəp mbukəfa wa sə an tiw mbusə wa, ya som ko a wentə hēre ya, wentə we mə tiwa wan. ⁵Au sə kaw ko dā wentə rau, mə a ga wīya, bet tiw mbusə dā hit Liurə bwar mbu kē sa a ga wīya wa, ba ru rew? ⁶wa nən kē sə mə et a wad sə hit Liurə ya ai haso. ⁷Mwē sə ma mbu dīm sa ni, ' kur wādura wad wang dāwēn', mwə sə mani hē sə ti bet ba rurə wa ruwamə re ⁸mə au ete ai Pagune ga wīya" ⁹Mwē Yeso ai hed an suwa ai wad dā gamo bato. ¹⁰Suk mwan et ke ai ən nem esən gəd. bet farisa ba taw Yeso, ba gan mə, " wu bi dekdek ba dā kwakwatə ga wīyau?" danə bə tomad ai tom sumo. ¹¹Yeso ai gak ba mə, yana dā isa, ya tēma yate fini a hamsə dā bō mbrā ga wīya a mə tēma darə ai bor sad si re yau? ¹²mbu kwalsa dā wu mbiu, tēmau au eteu! wa, wu bi dekdek sə tom mbu kwalsa ga wīya" ¹³mwē Yeso ai kē etsi mə, " mwal nemangə." Ai mwal nemaye bwallang, nem siya gang bi dekdek dō nem beso ¹⁴mwē bet farisa ba boro ba tom mbu bə tisadsə laurə wa, ban gər tōrə bə tod sadso wa. ¹⁵Lo Yeso a kur so losə wa, ai hed an suwa dā gamo bəta ban mbədad ai ganag yə nə ba kwakwatə mbwad. ¹⁶ai mwal ba ngwē losə mə, sə gong sə kē betə kənde, ¹⁷kə ko wera, mbu kone Ishaya a kēsə, ai gan mə ¹⁸Sə kar mbaddə wano, ya nə ngbad sad se ya. Nə ti kətāmə wano a aisa, hē a kə kē paltə bet kalta ¹⁹A kə han de, sa a kə te re, hē et ke a kə kur kwērə wato a tōta dā gwātə wu re. ²⁰A kə kau re sa a kə dā dūtərə re; a kə ti arə ko a kiyo ke re, a kə ti weta wu kad a wirə yase, ²¹hē dā dāndə wato bet kalta ti am dāwā boso. ²²Mwē et ke ai tārə, burə, hē ai mun sāusa, ba bau sad si a Yeso ni. Ai bika dā, bor mə tāra, bura, ən kpəngra ai gan ai wiri. ²³Gamo mbwad wu tom ba hirhir ba gan mə, " et ya a kə ko au Dauda yau?" ²⁴Lo bet farisa ba wir sə mbusə hirhir yi wa, ba gan mə, "et ya, a kə pə sāusə ko la mwān de, a kə sāusə ko la mwān de, kə ko ən Beelzebul, Au sāusa" ²⁵Yeso a ma mbu ban dīm san, mwē ai kē ba mə, " kubtəmə ye bwa sə fətə ya, kə yasa, hē gwārə ye ko lo diyo ye bwa sə bi ya, ka nəd dē. ²⁶Mwē gub sāwō a kə pə gub sāwō ni, a bwa kāye biyan. Kə tom mənə hē guntəmə wato wu nəd wau? ²⁷Hē mwē nən pə sāusə ən Beelzebul ni, ambasə kənai ban pə ban ən mbiu? wu so losə wa, kə ko et paltə yase. ²⁸Hē nən pə sāusə ən kətāmə Liurə wa, wa gubtəmə Liurə wa wo bi a nasə nin. ²⁹Kə tomənə hē et ke ai kan bi dā diyo et ai sə ən təfə ya ai dang mbusə wato ai ya yi wedad ko hərə yau? hē ai kand dā diyo ai dang mbusə wato. ³⁰Et ye a som ko ən inə re ya, ai et kitə yane, hē et a gbau ko ən inə re ya, a kə yasə yasa. ³¹Wa nən kē sa, sumsa ən ruwamə mbwad wa ba kə sob etə biya, sər ən Liurə wa ka sob re. ³²Et ye a gan sə mbu gəmta a au etə ya, ba kə sobad biya. Et ye a gans sə a gəmte a kətāmə Liurə yi wa, ba kə sob ruwamə səu re, ko lo dā wuro haso, ko lo dā wuro kə wo se. ³³Tur bot dena danə kə ha am dena, ko lo tur bot gəmta danə kə ha am gəmta, mə bot dena ban ma am bāta. ³⁴Isa am sūu hutto, wu so mə sə bet gəmta wa, kə tomənə hē sə kē mbu denau? Mə mbu ya wuso dā gur kallə wa ən bor yasə dā ē. ³⁵gur kallə et dene ən kə mbu dena yase, hə mbu gəmta ən bor dā gur kallə et gəmte. ³⁶Nə kē sə wera ga kad palta betə ba kə barə mbu bə kə sa mbwad. ³⁷Mə ban hed nga a mbu ya gən gan sa dekdek wa, hə ən marə gəmta ngə gan so wu rumamə wango. ³⁸bet wenta nə bet farisa ba gak Yeso mə " malləm, tə yau mə ngə tom bu hirhir wa." ³⁹Mwē Yeso ai gak ba mə, " bet gəmta ən bet gūtə wur wa ban gər mbu hirhir wa. ba kə sə to mbəkaka hirhir wu re, ya kone Jonah ya mang san. ⁴⁰Lo Jonah ai kad gamē tākən dā kal sē gba ya, kə ko losa a au ete, a kə kad gamē tākən ən bəttə tākən dā buto. ⁴¹Bet Neneva ba kə ni ga kad palta ən bet wuro siuyi wa ba kə gal ba. Mə ba kon naruwan a marə Jonah wan, hē kara et a wad sə Jonah ya ia ya. ⁴²Gub ten a bor sə ən dūro a kə ni dā palta ən bet dā wuro siuyi wa ai galad dā. mə a bor bi a bwedbwed dā wuro mə a marə ma mbusə Solomon wa, hē sə kara et a wad sə Solomon ya ai haso. ⁴³Mwē kətāmə gəmto bor dā mbir etə ni, ən wad dā ē sensa ai wad dā dobra mə yi wī a kə dare. ⁴⁴Mwē ai gan mə, 'nə gang bənə dā diyo ka nə bor so.' mwē ai lo ni, ai ho diyo səu hatə sən dekdek. ⁴⁵Hē gang yə yong sāusə gəmtərə mbutu ya ba wad yi se ba bau ba kan dā. Lo wa, a bwedbwedda et siya a kə fərkə wu wad ya gasa ya. Kə ko loas a ma dā wurə siuyi wa. ⁴⁶Yeso a pə kē gamo mara, suk mwan, mate, ən ya kobate ba nəd tāndi ba yau mə bangə wiri. ⁴⁷Et ke ai gan mə, " kara, mange ən kobangə ba nəd tāndə mə bə yau mə bə ngə wiri. ⁴⁸Mwē Yeso ai gak ba ai kē et a gan sə ən aisə ya, ' yana ai sə manə ya, yanə ai sə kobanə yau?" ⁴⁹mwē ai mwāl nemaye a am mbədda wayo ai gan mə, " kara, yo mane ən yo kobanə ban ba! ⁵⁰Mə et ye a tim sə mbu ya pane dā liurə ya a yau sa, et siya ai kobane, wenane ən mane."

Chapter 13

¹Gasuwa Yeso a bor tãndi ai kad bi a kallã girã alwara. ²Gamõ ßa ßët ən aisa, mwẽ ai ta ða kuramõ ai kad ða hẽ gamõ ßa nãd a sãra. ³Mwẽ yeso a kẽ ßa marã denden ən mamaren ai gan mã, " et wa mbusẽ ke a bor mã yin ræk kãmã. ⁴A ræk sã kãmã wa, ßatãka wu ro bi a kallã tãra, mwẽ am rimba ßa ham ßa yan bẽsa. ⁵kãmã bena wu hãm bi ða kudota ðab butẽ som ko gbarã wa. ⁶lo o mwẽ so, wu wod bi hãw mwẽ wu e biya mã na hĩntã kure. ⁷Kãmã besõ kãnã wu ham ða ngbed tãbta. Ngbed tãbte su kãnã sang bi gba wu wa kãmã ræk so. ⁸Kãmã besõ kãnã wu ham a bud deno wu ha sele, ßatãka busẽ bu, ßatãka busẽ mindike, ßatãka busẽ tãkãn. ⁹Et ye ai sã ən ngwẽmã ya, ai kura. ¹⁰"Am mbãða wato ßa ßaw a Yeso ni ßa gan mã, " tomãnã hẽ gãn kẽ ßetã marã ən mamaren wau?" ¹¹Yeso ai gak ßa mã, ßa nã sã berã bẽ sã mã sã mã mbu pãrã gubtãmã Liurã wan, ßa ßo, ßa dare, ¹²mã et aisi se, ßa kã soka ða, et a som si re ya, ən mbu aisi so kãm ßa kã kono. ¹³Mbu ya tom so nãn kẽ ßa sã marã ən mamaren wa ən ða, wu so lo mã ßan kar anda, ßa kã wir re, hẽ ßan kur anda, hẽ ßan kurã re lowa ßa kã mã re. ¹⁴A ßabo, marã ko Ishaya kone wa kad a ßabo losã mã, kuro sãn kura hẽ sa mã re; karo sãn kara hẽ tãrã ko sã mã so som re. ¹⁵Gur kallã ßet bẽ wa sãutã biyan, ßan kur sã ko ße re, hẽ ßa gbi nusã ßo so bẽsã mã ßa kar ko ən nusã ßoso re, kolo kuro ən ngwẽmã ßoso, kolo mã mbãka ða gur amkalla ßata, wa ßakã lo bẽsã mwã, hẽ na bik ßa re. ¹⁶Wa nãrã wu a nusã waso, mã sãn kara ən sã kura ən ngẽmẽ yase. ¹⁷Nãn kẽ sã wera mã, yo kone ən ßet dena ya ßa yausã mã bẽ wir mbusã sãn wir so, ßa ða re. ¹⁸Wa ngad mã bẽ wir mbusã sãn wir so ßa ða re. ¹⁹sã kura, mbu mamaren et wa mbusa a bor sã ya ræk kãmã ya. ²⁰Et ye a kur marã a gubtãmã liurã wu hẽ a mã kure ya, et gãmte a kã a kã wo ya gbaktã mbu a ræk so ða gur kalla te wa ai wad si biya. Yã wu kãmã su ro sã a kallã tãrã wa. ²¹kãmã so ro sã ða bud kodotã wa, wu etsi ai kur sã marã suk mwãn ai kon ən kal penge ²²mwẽ a som ko ən hĩntã mã wu na ða mbirã to mã yã sãm mbusã kãlam re ,mwẽ hanhanda ən bwenne wo mã marã sãu ni, ai wĩ bi sakad mwãn. ²³Kãmã su ro sã ða ngbet tãbte ya, wu e si ai kur sã marã, hẽ a ti sin ngwã bi a mbu wuro wu ðokad ən ða mbusã wu dum marã suwa ða, mwẽ kã sã kure. ²⁴Mbu ya ræk so a bud deno ya, wu et ye ai kur sã marã ai mã ya. ən sã wau ən ða mbusã busẽ bu lo ðo ræk so. ßatãka busẽ mindike, hẽ ßatãka busẽ tãkãn. ²⁵Yeso a kẽ ßa mamaren ke mwã. A gam mã " gubtãmã Liurã wa wu ðo et ke a wad sã mã yin ræk kãmã dendã ða õ wayo wa. ²⁶Mwẽ ßet sãu ßa tãr sã muda wa, et kitã yate ai yaw ya ræk kiyoad ða õ ai wad biya. ²⁷Lo kãmã su hã so mã kã hĩ lepta wu sã bi wa, mwẽ hã bi ən kiyõ kãm. ²⁸mbadtã ßan kar sã õ wato wa, ßa wo ßa kãad mã, et diyo yane, ngã ræk kãmã deno ko ða anda ngã mwan dew? tom mãnã hẽ wu bi ən kiyõ waw?" ²⁹a gak ßa mã et kitã yane a sæk gularã su yase. ³⁰Mbadtã wato ßa kãad mã, ngãn yaw to pũwad ðaw?" ³¹et õ a gan mã, ' awo. mé, mã sã pũ ni, mã ðã sã pũwad ən kãmã kãm, ³²hed wu sang bi kãm wu kan ber tikera. a ber tikera, nã kẽ ßet tikera mã " sã kwa kiyõ sã weddã, sã kãdãdã, lowa, sã gbaw kãmã ða gãrgãdango. ³³Mwẽ Yeso ai kẽ ßa mamaren ke mwã, ai gan mã, " gubtãmã Liurã wa wu ðo kãmã mustad ya etã a wad sã ya ræk sã ða õ wayo ya, ³⁴kãmã wa, wu gwĩdtĩriũ mwan, ya wad sã kãmã mbusã mbwad ya, hẽ mwẽ sang kãn ni, ən wad mbusã ən sang sã ða kada mbwad wa, ən gang ßota, ya rimba a liurã ya ßan kad sã a baramẽ yate wa. ³⁵Yeso a kẽ ßa mamaren ke mwã. "Gubtãmã Liurã wa wu ðo tenke a to sã sãute ai sãutã ða pukapuko mã wu fi ya" ³⁶mbusã mbwad wad wa, Yeso a gan ða mamaren; a põtã ßa kẽ mbãkaka som mamare kurã re. ³⁷Yã wo losã ða takadã kone Ishaya ai kẽ sã mã " nã will ã yane ða mamaren. nã kẽ ßa mbusã mbwad bor sã a gundã ya wu sã a pãrã ya. ³⁸Mwẽ Yeso a bor bi ða gamo ai kan bor ða diyo, ambãda wato ßa ßaw ßa gan mã, kẽ tã mbu gãn ðĩm so a mamaren si wu sã mã kiyõ ða õ wa. ³⁹Yeso a gak ßa mã, " et si a ræk sã kãmã deno ya, ai au ete. ⁴⁰Õ wu marã Liurã; hẽ kãmã dena wu am gubtãmã. ⁴¹et kito kãnã wu gub sãuwõ. Tikera we bwedbwed ðã wuro hẽ ßet tikera kãnã wu am toanda Liurã wa. ⁴²wu so mã kiyõ gbawan mã ßa kãddẽn arã wa, kã ko losã a bwedbwed ðã wuro. ⁴³Au ete a kã dung ßet toanda wayo, ßa kã gbaw mbuya wosã ən sumo ða gubtãmã wayo wa, ßa sa sã ßa tom sã sumã wa. ⁴⁴Ba kã yab ßa ða arã guno, an ya ßakã te sã ßa rimbã ðãmtã wa. ⁴⁵Hẽ ßet dena kãnã ßa kã kẽ ðo ga ða gubtãmã pagune wa. et ai sã ən ngẽmã ya, ai kura. ⁴⁶Kãtãmã Liurã wa, wu ða gãna ke pã sã bi ða õ wa. Ete a wiri ai pã ða. ða kal penge a ka gbaw gãna wayo mbwad ai wang gad yi tir sã õ suwa. ⁴⁷Wu sã losã mwã wa, gubtãmã Liurã wa wu ðo et si ai tom sã filla tir mbu densã ya, ⁴⁸mwẽ a ða mbu dena kwal so ni, ai wang gãna wayo mbwad ai ya tir si biya. ⁴⁹Gubtãmã Liurã wu ðo et ke a yab sã taru ða mbãrã alwarã ya mã ai mã si mbusã ßolßol ya. ⁵⁰Mwẽ bwed bi ða ni, et mã sã yã ai fãkẽ yi bor si a gira. Mwẽ ßa yab mbusã kwal kãndã wa ða. ⁵¹Kã ko losã a bwedbwed ðã wuro, ßet toandã ßa kã wo ßa tab ßet gãmte ða ßet dena. ⁵²Ba kã yab ða ðõ ara, ðab ßa kã te so ßa rimbã ðãmtã wa. ⁵³Sã mã mbusã mbwad niw? " am mbãða wato ßa gak mã" "ãhm" ⁵⁴hẽ Yeso ai kẽ ßa mã, " wa nãn kẽ sã mã et wentã ye a kã gang sã au mbãðe ya gubtãmã Liurã yi wa, ai ðo et si ai sã ən diyo ya, ya ai bor si ən mbu fiye ən ya kõ se ða gãna wayo wa. ⁵⁵Kad sã bi mã Yeso a wo ya bwed ßa gan marã ən mamaren wa, mwẽ ai bor bi ða gwãrã suwa. ⁵⁶Mwẽ Yeso ai kan ða gwãrã wayo ai bãkkã ßa ða hitsã gbawrã ßato. wu mã mbu su wã sã kiso wa, tom ßa hirhir, ßa gan mã " et ya a ða mã mbusã wayo ən mbu hirhir wu naw? ⁵⁷som au si et gwa mbusã kuraw?, som au maryamu yi kuraw?, som ji James, Yusufu, Simon, ən Yahuda yi kuraw?, ⁵⁸yo wenate ßa som ko ən ida raw? a ða

mbusə naw?⁵⁷ kallə gwāḡa bəsə ən aisan. Mwē Yesu a kē ḡa mē, " Kone ai ko sə ku ən ḡbatə ḡa buta yo ə diyo wayo re." ⁵⁸Mwē a tom mbu hirhir wuko ḡa gwārə kiso ḡba re mē ḡa som ko ən nəd wetə re

Chapter 14

¹A ber suwa, Herod Tetrach a kur mara a Yeso. ²Ai kē mbadtə wayo mə " Yā ai Yohanna ai tom ba sə babtisma mə a ni bi dā mantawota ya. Mwētə wu a gularə a isa"³Mwē Herod ai mə Yohanna, a mə sad so, ai sodada, ai tiad dā pusəna mə Herodiyas, ten kobate ya. ⁴Mə Yohanna a kēad mə, " som ko dekdek dā wentə mə ngə konad ai gang tenate re." ⁵Ka hē Herod a kē mə ba todadan, hē ai mun gamo mə betə ban wirad mə ai kone. ⁶Lo mamə ga ba hasadsa kan so, au tenarə Herodiyans ya ai hir hira wu do Herod. ⁷Ai kē sə mə yin kē mbəka si wa, ai gbo ai kəm ai tau mbu yə yausa mbi mbwad,⁸lo mate a kē sadso, ai gan mə, " nə nə durə Yohanna ai tom ba sə babtisma ya a tray," ⁹Mbu a tausa damə gubo wu da pwarat; wu sə mə a gbo biya a wirə ən betə ban kəp sə mbusə kəm wa, mwē ai gak so sa tom lo a kē so. ¹⁰A tim ba mə ba kwad durə dā pusəna. ¹¹Mwē ba baw ən durə wato a tray ba nə au ten siya, ai sə kənə, ai wad si maye. ¹²Mwē am mbəddā wato ba baw ba to worato ba hokada. Lowa, ba wad ba kē Yeso. ¹³Lo Yeso a kur so losə wa, ai don dā kuramō ai wad bi anka dar fini. Lo gamo ba kur so, ba mbədad ən netə dā gwātə gunda.

¹⁵Lo ga dīrə tom so, am mbəddā wato ba baw a nate ni ba gan mə, kan bi siu yan, yasə beta ba bo ba gər mbukəfa bəsə dā gwāra ko lo ba kə kəp bəsa. ¹⁶Mwē Yeso ai gak ba mə, " bwa ko mə ba wad dē, sə nə ba mbəkaka ba kəfə." ¹⁷ba kēad mə, " tən kētə hawə wonnon ən sīyā fətə" ¹⁸Yeso ai kē ba mə, " nə nə ba." ¹⁹Yeso a kē gamo mə ba kad bəsə kada a kiyo. Ai ha kētə hawə wonnon ən sīyā si fətə. Ai kar liura ai ti nərə si, sa bwa kēta ai nə am mbəddā, am mbəddā kən ba wa gamo. ²⁰Ba kəp mbwad ba gwē. ba gbaw efetə beso gərgədangsə nēwnēw bu wu hā fətə. ²¹Ba kəp so ba kan bet bara busə bubu wonnon, ba kaw tona ən ambə dā re. ²²Suk mwan ai dung am mbəddā wayo dā kuramō mə ba bo bəsə a dale hē yi mbəd ba, mwē ai yasə gamo suwa. ²³Lo a yasə sə gamo su wa, ai ta bi dā balla mə yin bob Liura. ga dīrə wa kan ai bi fini. ²⁴Mwē kuramō wu bi a waddo a dalle, mwē yeresə ən sēwāsēwō alwara yaw ən fəttə ba mə yero səwa ən wo bi ən law bato. ²⁵Lo andə wo sə wū wa, Yeso ai wo hē ai siki bi bīdə alwara. ²⁶Lo am mbəddā wato ba wir sad sə mə ai siki a alwarə wa, tatəra wu mə ba, ba gan mə, "wu mandə wotdā " hē ba ti kau karə bwa ən tatəra. ²⁷Mwē Yeso ai gan ba marə andə bwalang ai kəmə, " sə munde! wu ina! sə mu tatərə kənde." ²⁸Bitrus ai gaka dā, i kəmə, " Pagune, mwē wu ingə ni, kē nə mə nə siki a mbrā nawo a nangə ni." ²⁹Yeso ai gan mə, " ngawo" mwē Bitrus ai bor dā kuramō ai sik a mbrā ya ho yeso. ³⁰Lo Bitrus a wir sə yeresə wa, ai kur tatəra. A bər sə dəmko dā mbrā wa, ai kaw kawra ai gan mə, " Pagune, kon na!" ³¹Suk mwan, Yeso ai mwal nemə yə twadā, " isa sa bet sə so ən nəd wetə gwittiriu wa, tomənə hē sə ned wetə kurə wau?" ³²Mwē loYeso ən Bitrus ba gang sə bəsə dā kuramə wa, yeresə wu dē sēw. ³³Mwē am mbəddā wato ba nə Yeso gbato. ba gan mə, " wu weta yā au Liurə ya." ³⁴Lo ba kan sə a dalle wa, ba baw dā bud Gennesaret. ³⁵Lo bet bara bud su ba ma sə mə yā Yeso wa, ba gan wu wad dā gwārə darə mbwad ba gbaw bet sisə ansə mbwad ba baw ba si a dāb wato. ³⁶Ba bob bad ba gan mə bə da kallə dāwirə wato mwan, betə denden ba da so, ba bikin.

Chapter 15

¹Mwē malēm wentə ən bet farisa ɓa bor Ursalima ɓa ɓaw a Yeso niɓa gan mə, ²" tomənə hē am mbəddə wango ɓan mbəd sə sitə ɓa gun ɓoso kure wau? mə ɓan sə nemsə ɓoso hē ɓa kəp mbukəfa re." ³Ai gak ɓa ai gan mə " tomənə nə sən mbəd sə wentə Liurə wu kure mə sitə waso wau? ⁴mə Liura a gan mə, 'nə pange ən mange gbato,' hē et ye a gansə paya ən maye marə gəmtərə ya, a kə woddə.' ⁵Mwē isa sə gan mə ' et ye a kē sə paye ən maye "mbuya kə sə sī sa bor bi ananə ni mə wu nərə Liura wa" ⁶ɓwa ko mə et siya ai nəaye gbatə kere. yā tōrə ye sə hed sə marə Liurə mə sitə waso. ⁷Sa et bet bita! Kone Ishaya a kē mara a isa, ai gan mə, ⁸bet ɓa, ɓan mbəd nə ɗa ē mwan, hē gur kallə ɓate wu bi andə ɓwalang ən ina. ⁹ɓan mbəd nə gəm, mə ɓn bəkkə betə sitə ɓoso mə wo wentə beta." ¹⁰Mwē ai yong gamo ɓa ɓaw a naye ni, ai kē ɓa mə, " sə kura hē sə ma- ¹¹mbəkaka kə kan sə ɗa ē etə wu bitad ya, ɓwa mə mbu ya bor sə ɗa ē etə wa, ən bitə etə yase." ¹²Mwē am mbəddə ɓa ɓaw a Yeso ni ɓa gan mə, " ngə ma mə kallə gwā bet farisa lo ɓa kur so marə wu ngə gan so nie? ¹³Yeso ai gaka ai gan mə, mbu ya panə ɗa Liurə ya a tur ko yasə re ya, ɓa kə təngadə. ¹⁴Sə hed ɓa ɓəsa, ɓa tāata, mwē tāara a kə mə tāarə besa pirau, ɓa kə kpap ɓa wī ɗa bō kəm." ¹⁵Bitrus ai gaka ai kē Yeso mə, " kē tə mamaren ya" ¹⁶Yeso a gan mə, " isa sə ma mbəkaka re sēwau? ¹⁷sə wir ko mə mbukə fa ən kan ɗa ē wu haktə ɗa kalle wu gang wu bor ən gwābarə wu wad ɗa bō rau? ¹⁸wa mbu ya ən bor sə ɗa ē wa, bor ɗa gur kalle. Wu mbu ya ən bitə sə etə wa ¹⁹mə gur kalle ən bor ən ɗim mbu gəmta, tod ɓa, ngūto, gera, bara ən gan bito. ²⁰Yā wu mbu ya ən bitə sə etə wa. wa, kəp mbukəfa ən nemə sob re wa, ən bitə sə etə yasə re." ²¹Mwē Yeso ai hed ansasa ai bor bi ɗa gwātə guntə Taya ən Sidon. ²²Sukmwan, ten kananait ke ai bor ɗ' gwārə səwa. Ai yā andə ai gan mə, "kur wāɗurə wano Pagune, au Dauda! au tenare yanə ai han ən sāusa." ²³Mwē Yeso ai gakat mbəka kənde. Am mbəddə wato ɓa ɓaw ɓa ɓoɓadə, ɓa gan mə " pəad ai wad biya, mə ai yā tə anda." ²⁴Mwē Yeso ai gaka ai kəmə, " ɓa dung nə ko mə et ke re, wu mə təmasə ɓa sə diyo Isreal wu mwān" ²⁵Mwē ai yawo a nate ni, ai lub yə gan mə, " Pagune, sī na" ²⁶A gak ai gan mə " som ko dekdək ngə to mbukəfa a wirən amba ngə wudtə am bwadtə re. ²⁷Ai gan mə, " ō, Pagune, hē ko lo am bwadta ɓan kəb mbukəfa a korotə et diyo wato." ²⁸Mwē Yeso ai gakat ai kēad mə, " tene nəd wetə wango mang mbəkan; mbu ngə yau sa wu ngə kad losa." A ber səwa au tenarə yate ai bik biya. ²⁹Yeso a hed ɗab səwa ai wad gbang ən alwarə Galili. Lowa, mwē ai ta ɗa ballə kiso. ³⁰gamō ke kərəng kərəng ɓa ɓaw a nate ni. Ba ɓawad ən bura, hē ai tāra, ən ɗəlmata kəm, ɓa kpab ən butə beta ən ɓatəka ɓa som kwakwa rə wa. Ba ɓaw sə ɓa a wirə Yeso ni ai bik ɓa. ³¹Lowa wu tom gamo su hirhir lo ɓa wir sə et ɗəlmata su ɓan gan wa, buta ɓan siki, ən tāatə ɓan wiri. Ban hew Liurə Isreal. ³²Yeso ai yong a mbəddə wayo ai gan mə, " nən wāɗura a gamo wa, mə ɓa kad ən ina tərō tākən hē ɓa da mbəkaka ɓa kəb re. do nə ko mə nə yasə ɓa, ɓa da mbəka ko ɓa kəb re, mə ɗa ɓa wī wora a tōra." ³³Am mbəddə ɓa kēad mə, " ndə da mbukəfa na ɗa dobrə nirə wu kə mang sə gamo wu denden yi wau? ³⁴Yeso ai kē ɓa mə, " sən morkərə kərə gemənu?" ɓa gan mə, " mbutu, ən sīyā tāyā ka gwidtiru" ³⁵mwē Yeso ai kē gamo suws mə ɓa kadkad ɗa a buto. ³⁶A ha morkətən kətə suwa mbutu ən sīyā, lo a himə sə Liurə wa, a ɓwa morkətə suwa ai nə am mbəddə. Am mbəddə ɓa nə gamo. ³⁷Betə ɓa kəfə ɓa gwē. Ba gbaw beberə efettə gərgədangə mbutu nēw nēw. ³⁸Bet ɓ kəb so, ɓa bet bara busə bubu kurun, ɓa kaw tonə ko ən ambə kəm re. ³⁹Mwē Yeso ai yasə gamo ɓəsa hē ai ta ɗa kuramō ai wa bi ɗa gwārə Magadan.

Chapter 16

¹Bet Farisa ən Bida ɓa ɓau mə ɓən Pətə Yeso, ɓa kē'ad mə aɓə tom mbu hirhir wa ya kə wesə mə Liura a nə'ad təptə mbusə mbwad ya. ²Mwē ai gag ɓa ai kəmā, "Dirə mə tom ni, sə wir handə welwel ni, sən kəm, handə kə ko gbarang.³Ən denderə kənə sən kəmā, 'Nasə tibə kə ti, mə sə wir leutə wel-wel.' Sən kã sə ma kaɗo liutə wun kadso, hē wa sən kã re ko sə ma kaɗo wu shiuyi wu reu. ⁴Bet sara wa, ɓet gəmta sə yau mə sə wir mbu hir-hir wa, sa wir re ya sə wir se wu ya ɓa wesə sara Yunana ya." Mwē Yeso ai wad yi hed ɗab suwa ɗa. ⁵Bəkka ɓa kanso a dale wuya wa, ɓa wurad ɓa to burodi kure. ⁶Yeso ai kē ɓa mə, "Sə kar kən sə ti senda a sãute ya ɓet Farisa ən Bida." ⁷Mwē ɓa gana a ɓoso ɓa kəmā, "Yäi mə ndə to burodi kure. ⁸Yeso a ma buyaya biyan ai kəmā, "Isa sa ɓet nəd wetə waso wusə gwuiti wu, mbu tom bi sən gan sə a wasə mə sə wo ko ən burodi rə wau?⁹Sə ma kurə shiuyi sēwēu? Sə ɗim ko ən burodi wonon ya ɓetə ɗontə wonon wu rau? Sə ha ɗa gərkəngsə gemə nau? ¹⁰Au burodi mbutu ya ɓetə ɗontə kurun wa, gərkəɗangsə gba wu sə gban ɗa gemə nau?¹¹Tom mə nə hē sə ma Israilau? Nə gan marə burodi re sə ti enda a sãute ya ɓet Farissa ən bida. ¹²Hamɓa, hē ɓa ma mə ai kē rə ɓa mə ɓa ti senda a sãute ya burodi re, ai kəmā, ɓə ti senda a ɓəkkərə ɓet Farisa ən bida.¹³Shiuya Yeso a kan sə ɗa but Kaisariya ya Filibi wa, hē ai tau ɓəkka ai kəmā, "Betə ɓan kəmā au ete ai yanau?" ¹⁴Mwē ɓa kəm, "Batəka ɓa kəm Iliya, ɓatəka mwa kən mə Irmiya au yatəke ɗa tima suwa." ¹⁵Ai tau ɓa mə, "Hē isa kən, sə kē mənau?" ¹⁶Bitrus ai gak mə ai kəmā, "Inga ngə et gbaɗe au Liura ən ɗəwē ya."¹⁷Yeso ai gak ai kəmā, "Ingə ngə et ɗa mbu denan Siman au Yohanna ya!, mə ete a we ngə yā yase re, Pane ɗa Liurə ya a we ngə yase. ¹⁸Nən kē ngə, ingə Bitrus a ɗurə kudorə wa, nə mar ɓet mbəɗa ɓana, ya təbtə ɓetta kə tomad mbəka re ya.¹⁹Nə kə ngə nə mbu wil kalte gubtəmə Liurə wa, mbu ngə ngə sod sə ɗa wurə haso wa, ko ko mbu ɓa yē ɓa yā sə kēyo ɗa Liurə wa. ²⁰Mwē ai kē ɓəkka ən təbtə mə, ɓaya kē ete mə yi yase mgbaɗe kənde.²¹Mə sə a berketə wu wa, Yeso ai ɓər we ɓəkka ɓaya mə, wu losa, yi wad ɗa Urshalima mə ya ɗa hanhandə ɓolɓol ɗa nem ɓaɓila ɓeta ən ɓet gba ɓə ya tiu mbusa ən yo maləm wenta ɓayi todo, a ga tākənda yi ni. ²²Hē Bitrus ai yongad a kalla, ai ɓər yin haɗaɗa, ai kəmā, "Liura akə yau re, Pagune; mbu ɓa kə pətə wāyō ko finfin hēre." ²³Mwē Yeso ai kette ai kē Bitrus mə, "Bəɗ dar gubsāwō ngə ɓəla wī wano. Ngən ɓədsə tomo Liurə wure, ngən ɓəɗ ya ɓeta."²⁴Hē Yeso ai kē ɓəkka ɓaya mə, 'Et a yausə mə yi kənə mbəɗ ya, kad ndo mə ai mbisə kāye, ai to bale yaye anə ɓəɗə. ²⁵Et a yausə mbusa a ɗəwē yaye ya, akə ɗa re. Et a yamsə ɗəwē yaye a ɗurə wanə y akə ɗa. ²⁶Kə tom etə mə a kə ɗa wurə mbwad a yam ɗəwē yaye ni? Ete akə nə mbi hē ai kon sə ɗəwē yayeu?²⁷Mə Au Ete akə wo ɗa gbatə Paye wa ən tima ɓaya. Ai ber səwa, akə nə ɓetə mbwad a ɗurə mbu ete a sək sa. ²⁸Nən kē sə wetə pwarat, ɓatəka ɓa haso gəɗ-gəɗ, ɓakə hodɗe, ɓakə wir Au Ete ai wo ɗa gubtəmə wayo pwarat hē."

Chapter 17

¹Təro midike haktə sowa, Yeso ai to Bitrus ən Yakubu ən kopate Yohanna ai wad səba də kulorə wen-wen. ²Mwē mbirato wu mbad biya a wirə bato, otə wato wu gang bi peng-peng wun kē bi lo O, luktə wato wu kən wun kē bi wed-wed. ³Musa ən Iliya bə bor a wirə bato, bən gan marə ən Yeso. ⁴Mwē Bitrus ai kē Yeso mə, "Pagune, kə ko dek-dek ndə kad mbəndə haso. Mə ngə yau ni, Nə sək dulkətə takən - fini yange, fini ya Musa ya, mwē fini kənə ya Iliya ya." ⁵Ai bi a gano seu, mwē liutə wu kē bi hiyang, wa gbi bə. Bə kur marə də liutə tatən mə, "Nyā, awane aisə a hutə wanə ya, nən kur dodotə wato wu da pwarat sə kur mara to." ⁶Gbadə seu bə kursə lowa, mwē bə wī a buto tatərə wu mə bə. ⁷Hē Yeso ai yawo aya da bə ai kəmə, "Sə ni, sə mun tatərə kədə." ⁸Bə nik sə dute wa, bə wir etke mwa re, Yeso ai yase fini mwan. ⁹Baya dono də ballə suwa, mwē Yeso ai had bə ai kəmə, "Sə kē etke wila wu sə wirso kəndə, səbi Au Ete ai ni də manta wottə hē." ¹⁰Gbadə suwa bə tawad mə, "Hē tom mənə hē bet wentə bə kəmə, kad ndo mə Iliya ai yau pwarat heu?" ¹¹Ai gak ai kəmə, "Wu losa Iliya akə wo aya nikə ai gang mbusə mbwad. ¹²Hē nən kē sa, Iliya a gā woyo bi sa. Hē bə ma ko mə ai sə re. Losə mwa bə tomad mbu do bə so bəsan. Bəkə tom Au Ete losə mwa lo bə tomsad so, ai hana də nem bato." ¹³Mwē gbadə suwa bə ma mə ai gana a Yohanna ai tomsə Baptisma ya. ¹⁴Bə kan sə a han gamo wa, mwē etke a yawo a nate ni, ai gwiri a wirə wato ai kəmə, ¹⁵"Pagune, kur wādurə awane wa, matiyo ən hanad wu da pwarat. A bəarə də ara ən mbərā bala denden. ¹⁶Nə wadsadə bəkka wangə wa, bə kā ko bə bikkadde." ¹⁷Yeso ai gakat ai kəmə, "Isa sə bet sara gəmto sən nəd sə wetə re, Nə kadən isa kal-kal gamənə heu? Nə səm mbusa kal-kallau ən isau? Sausadə." ¹⁸Yeso ai had kətamə gəmto suwa, mwē wu bor wu hedəad biya. Au siya ai da kwa-kwato bərsə bi a ber su wa. ¹⁹Mwē bəkka bəta bə wad bə ho'ad bəsə wen-wen, bə kəmə, "Mbu tom bi hē tə kā ko borad si re wau?" ²⁰Yeso ai kē mə, "Nəd werə waso gbalan. Nən kē sə wera, mə sən nəd wetə lo kamə pasə ni, sə kā sə kē kulorə wu mə, 'Gədərə haso ngo kina,' wu tom biya, mbəkaka kə gbalasəso som re. ²¹Hē kətamə gəmto kənə akə bor re kad ndo mə bob Liura ən sib-mbərā. ²²Wa bə but Galili sēu, hē Yeso a kē bə mə, "Bə kə nə Au Ete də nem bəta. ²³Bə kə todadə, təro takən mwē ai ni biya." Bəkka bəta damə bə. ²⁴Bə wo sə də Kafarnahum wa, bet kon reta ya bā ya nə mbusə də hit Liura, bə bau a Bitrus ni bə kəmə, "Maləm yase ai kwan mbusasə kənəu?" ²⁵Ai kəmə, "Ō, ai nə." A wo sə diyo mwa wa, mwē Yeso ai bər ai ganad mara ai kəmə, "Bitrus, ngə wir mənau? A yanə gubsə wuro bən kon sə semo wau, a bet bəllou?" ²⁶A kē sə mwa mə, "A bet ka ni. "mwē Yeso a kē'ad mə, "Bə to ya a dūrə am seu yan. ²⁷Wusə losə wa, mə kwa ndə gwā kale, ngo də alwara nga mə sīyā, sē ngə bər sə mə adə ya, ngə to aisa. Mwē ngə wil ē yate ni, ngə də bā də fini kiso. Ngə to bā suwa, ngo nga nə bə yane ən yange."

Chapter 18

¹A berketə wa, bəkka Yeso ni, ɓa wo a Yeso ni, ɓa kəmə, "Yanə aisə gba ɗa gubtəmə Liurə yau?" ²Mwē a yong au ke guitiu, ai tiyad ɗa ber ɓato, ³ai kəmə, "Nən kēsə wera, mə ngə naruwan ko ngə gang lo auyi guitiu yi re ni, ngə ɗa kano ɗa gubtəmə Liurə wure." ⁴Et a to sə ɗuwē wayo lo auyi wa, ai yase gba pwarat ɗa gubtəmə Liura. ⁵Et ye a konsə an haw lo nyā a ɗurə ɗəndə wanə ya a kon ina. ⁶Hē etye a tomsə yatəke fini ɗa am tǎyā ɓa nəd sə wetə a nanə ni a ru y, kə ko et si bi bana ɓa sadad kudorə numu gba ya a kwēra, ɓa wangad ɗa alwarə gulong wa. ⁷Kə ko ən mbu wāɗura a wuro mə bero kə wosən ruwamə ɗa wuro wa! Kad ndo mə wawon, hē et ye kə wosən lauwato ya, kə ko mbu wāɗura. ⁸Mə nemange au netange ən tom ngə ngə ru ni, kwa ngə wanga ɗa. Kə ko bana mə ngə kan ɗa gubtəmə Liurə wa bura, ən wango ɗa arguno ən nemsən nedsə fətə kəm. ⁹Mə nu wangə ən kwa ngə ru ni, pū'ada ngə wanga. Kə ko ban ngə kan ɗa gubtəmə ən nu fini a ɗurə ɓa ngə wang ɗa ara ən nusə fətə. ¹⁰Sə kar kənai, kwa sə bed yatəke fini ɗa m tǎyā ɓə kade. Nən kē sa, tima Liurə wu ɓata ɓa ta ɗa Liurə wa, gamə mbwad ya, ɓan kar wotə pane ɗa Liurə ya. ¹¹Mə au et, a wo a ɗurə mbu dumsa. ¹²Shiu yi sə wir mənau? Etke ai ən təmasə busə bu, hē yatəke ɗa fini ai dumu, a kə hed ɓa səb busə wonə kurun wu hā wonə kurun wu ko aya gər ya a dumse kurau? ¹³Mə a wirad ni, nən kē sə werə pwarat, kalpenge akə tomsa kə wad ya ɓasasə ai sə ɓa sə busə wonə kurun wu hā wonə kurun wa. ¹⁴Wu mə, som yawo pase ɗ Liurə ya mə yatəke fini ɗa am tǎyā ɓa ai ɗablə re. ¹⁵Mə yause yange a ru ən ngə ni, ngo nga kē'ad ruwamə wato isa fətə, mə kur ngə ni mwē sək kadā ɓəsan. ¹⁶Hē mə a kur ngə re ni, ngo a nate ni ən etə fini ko fətə mə ɓa ma marə sərə ɗa ɛme fətə ko takən. ¹⁷Mə a kur ɓa mwa ni, ngə kē ɓet mbəɗa. Mə a mbisə kur ɓet mbəɗa ni, gangad lo et kalta au kon semo. ¹⁸Nən kē sə werə pwarat, mbu sə sodso ɗa wurə wa, kə ko bi lo kən ɗa Liura Mbu sə ke sə ɗa wuro haso wa, kə bi lo kən ɗa Liura. ¹⁹Shiuyi sēu, nən kē sa, mə ɓetə fətə ɗa isa, mə ɗim mbusə ɓato wu fini ɗa wurə haso a ɗurə mbəkaka ɓob sa ni, Pane ɗa liurə ya, akə kurɓa. ²⁰Wa, han ya ɓetə fətə ko tākən ɓa gbau ɗa ɗəndə wanə ya, ina nə kinso ɗa ber ɓato. ²¹Hē Bitrus ai bəd gbang ai tawad mə, "Pagune, yause yane akə ru ən inə gemənə hē nə hedad biyau? Mbala mbutuu?" ²²Yeso ai kē'ad mə, "Nə kē sə ko mə mbala mbutu re, nə kəm mbutu wu ɓarə busə mbutu. ²³Wusə lo wa, ɓa kə nə mamaren gubtəmə Liurə wa ən gub ko a yau sə mə yin kau gəna wayo ɗa nem mbattə wayo ya. ²⁴A mə sə kawo wa, ɓa ɓawadən etke ai mbədsad sə ɓā dontə bu ya. ²⁵A mgala sə kwano wa, et diyo yate ai kəmə ɓa wangadā ən tenate ən ambato, ən mbu aisə sa mbwad, ɓa kwan ɓā suwa. ²⁶Mwē mbaddə səwa ai wī a wirə wato ai nə'ad gbato, ai kəmə, 'Et diyo, səmən ina, nə kə ngə kwan ya mbwad.' ²⁷A kur wāɗurə mbaddə wa, et diyo yate ai kē'ad ɓa mə ɓa hedad biya ɓa bəɗad tara ko mware. ²⁸Mwē mbaddə wa, a bor sə lawa, ai wir etke ai sə ɗa nemaye yi mbəɗad sə tara ɓā busə bu ya. Ai mə'ad a kwēra, ai kəmə, 'kwan nə mbu nən mbəd ngə sa.' ²⁹Mwē yause ɗa nemate ya, ai wī a buto a wirə wato, ai ɓobadā ai kəm, 'səmən ina, nə kəngə kwan ya.' ³⁰Mwē a yaure, ai wadā aya gbi'ad ɗa pusəna, ga a kwan sə mbusə pwarat hē wa. ³¹Bausa ɓata a han gularə ɓa wir mbu wāisa wa, kalə wu gwaba wu ɗa pwarat. Ba wad ɓə kē et diyo ɓoso mbu wāisa. ³²Mwē et diyo yate shiya ai yong mbaddə ndara, ai kē'ad mə, 'Ngə et gəmte, Nə hed ngə tara mbwad mə ngə ɓob nan. ³³Ka ɓwa ko mə ngə kur wā ɗurə et ɗa nemangə yi lo nə kursə wāɗurə wangə wu kurau?' ³⁴Et diyo yate kalə wu gwad wu ɗa pwarat ai nə'ad ɗa nem ɓet ɓan mwalsə etə ngwē wa, ai kwan tara ɓan mbəd sadso mbwad wu hē. ³⁵Wu losa, Pane ɗa liurə ya, akə tomən isa, mə sə hed ɓausa ɓasə ko ən gur kalə mbwaddə ni.

Chapter 19

¹Hē Yeso a bwardsə mattətə wa, mwē a hed Galili a yau bi a han matə budsə ya bet Yauda a dale alwarə Urdun.

²Gamo betə ɓa mbəɗad, mwē ai nik ɓa bi kiso. ³Bet Farisa ɓa ɓau a nate ni, mə ɓən pətad pəta, ɓa kəmə, "Bwa mə ete ai hed tenaye biya a mbu tomsə mbwad wu niu?" ⁴Yeso ai gak mə, "Sə kau kureu, mə etsiya a səksə ɓa a bərarə ya, a sək ɓa et bare ən tenə rau?" ⁵Hē et si a sək sə ɓa se ai kəmə, "A kã wa, ete akə hed paye ən maye ɓa kadən tenaye mbak, ɓasə fətə wa, ɓa gang fini ɗa mbirə rau?" ⁶Ba kə ko fətə mwān re, fini mwān. Wa mbu Liura a kpabso, ete ai gong yə ɓwa re. ⁷Hē ɓa kyād mə, "Tom mənə hē Musa ai kəmə, tə nə ɓa takaddə ya ɓwa toba tə pə'ad bi mwau?" ⁸Ai kē ɓa mə, "Na'ē yase tomsa, hē Musa asə hed mə sə ɓwa ən ton ɓasa, hē a bərarə som losə re." ⁹Nən kēsa, et a hedsə tenaye, hē wa som ko a gūtə re ya, ai kon ten bese ai bakasine; hē et a kon sə tensi ɓa hed sadse ya, ai bakasine." ¹⁰Mwē bəkka səu ɓa kē Yeso mə, marə et bare ən tene mə wu la ni, ɓwa ko mə toba wo re." ¹¹Hē yeso ai kē ɓa mə, marə wa betə ɓakə yau mbwadde, kə ko ɓa ɓa yausə mə ɓə kon wu mwan. ¹²Ba ɓa hasə ɓasə bakmbəra wa, ɓakən. Ba betə ɓa gang sə ɓa bakmbəra wa, ɓa ɓəsə kən. Hē ɓa təkə ɓa gang bakmbəra mə a gubtəmə Liurə. Et akə kāsə ai mə bəkkərə wu ya, ai kono. ¹³Hē ɓa ɓau Yeso ən ambə tātāi mə aya ti ɓa neme ai bob ɓa Liura, mwē bəkka ɓata ɓa had ɓa. ¹⁴Mwē Yeso ai kē ɓa mə, "Sə hed ambə tātāi ɓa ɓawo sə gangɓa kənde, mə gubtəmə Liurə wu yau ɓaɓo." ¹⁵Mwē ai ti ɓa neme a ɗura hē ai hed han səwa. ¹⁶Hē etke a yawun Yeso ni aya kəmə, "Maləm, nə sək gularə deno mbi hē nə da ɗəwē bweddə kəndə yau?" ¹⁷Yeso ai kyād mə, "Tomənə hē ngən yong tau nəsə mbu wusə ɗək-ɗək wau? Mbu ɗək-ɗək wa wu fini mwan, mə ngə yau mə ngə da ɗəwē bweddə kənde yə ni, ngə tom mbu wentə kēso." ¹⁸Et siya ai tawad mə, "Wentə mə nau?" Yeso ai kyād mə, "Ngə tod etə kənde, ngə ngūrə ɓa kənde, ngə dang gerə kənde, ngə yau barə-werə kənde, ¹⁹ngə nə pange ən mange gbato, mwē ngə yau et kakarə yangə lo ngə yausə kangə wa." ²⁰Au ɓwē siya ai kyā mə, "Mbusə mbwad wa, nə tomon, be bi mau?" ²¹Yeso ai gakat mə, "Mə ngə yaumə ngə bweddə ni, ngo ngə yab mbu ngəsə so, ngə nə bet tərato, ngau ngənə mbiddə, ngə da gəna ɗa liura." ²²Hē au ɓwē siya akursə mbu Yeso a kēso wa, ai lo bi ən kalgwā, mə aisa et gəna wu da pwarat. ²³Mwē Yeso ai kē bəkka ɓaya mə, "Nən kē sə wetə pwarat, kə ko kod-kod hē et gəna ai kanda gubtəmə Liurə wa. ²⁴Nən ɓarə sə kyō mwā kalte ɗariyo, a et gəna ai kanda gubtəmə Liurəwa." ²⁵Bəkka səu ɓa kursə losə wa, wu tomɓa hir-hir wu da pwarat, ɓa kəmə, "Yana kə dasə lemə yau?" ²⁶Yeso ia kar ɓa la, ai kəmə, "A ɓeta yā kə tomre, hē a Liurə ni, mbusə mbwad ən tom biya." ²⁷Hē Bitrus ai gakaɗa ai kəmə, "Kara, tə hed mbusə mwad tə ngə mbəɗən, tə da mbiu?" ²⁸Yeso ai kyād mə, "Nən kēsə werə pwarat, isa sə mbəd nə so, ga wurə bwedso Au Ete aya kad ɗa hankata gubtəmə wa, isa sə kad kən ɗa hankatsə gubtəmə ya bu hā fətə ya, mə sə kad bet Israila bu hā fətə wu palta." ²⁹Et a hedsə diyomse mwad ya, ɓausa bet bara, ɓausa tona, pa ən ma, amba, kolo ɔmse, mə ɗənde wanə ya, akə da sooke ɓare busə-bu, ai da ɗəwē bweddə kəndə ya. ³⁰Hē wu mə, ɓa ɓasə den-den a wirə siuyə wa ɓa kə ko a bwed-bweddə, ɓa ɓasə bwed-bweddə wa ɓakə ko a wira.

Chapter 20

¹Mə gubtəmə Liurə wa wu lo et ð a borsə ən dederə kpəm-kpəm mə ya gər bet gularə dā ð wayo. ²Ba a gərsə ba mə yi kwan ba denari fini-fini wa, mwe ai kwan ba bi dā ð. ³Ai bor mwa aberketə takən ai wad yi wir bet gularə ka ba nəd sin bəsə gəd-gəd dā luma ban tomrə bəkaka re. ⁴Ai kē ba mə, "Isa so dā ð wano, mbu wusə dek-dek wa nə kəsə nə. Mwe ba wad mə bə sək gularə səu bəsə. ⁵Et siya ai bor mwa aberketə mindike ən wonokurun, ai kē ba marə fino. ⁶Ai bor mwa a berketə bu wu hā fini ai wir batəka bə gəd-gəd gəm mwan. Ai kē ba mə "Sən nəd bi hā la aga nasəb wau? ⁷Ba kyād mə "Et ke a ha tēmə tēyi sək gularə re" ai kē ba mə, "So bəsə dā ð wanə kən" ⁸Dirə kanso, et ð ai kē et kwane mə, yong bet gularə səwa ngə kwan ba gongarə bəsə, bər ən bet ba wo sən ndirə wa wau bi a bet a wirə wa. ⁹Bet gularə ba hasə ba a berketə bu hāfini wa, ba kwan ba denari fini-fini. ¹⁰Ba a wirə wu ba woso, ba dīmme ba kəbə kwan wu wad yaya mwe ba kwan ba denari fini-fini kən mwan. ¹¹Ba konsə mbu gongarə boso wa, mwe ba kung et ð siya. ¹²Ba kəmə bet b wosən dirə wa, ba sək gularə ya berketə fini mwan mwe ngə kwan ba bəsə gege ən ita, ta bet tə səkə gularə dāng dederə o wutə kəd denden. ¹³Mwe et ð ai gakad ai kē yatə ke finiyi mə "yause nə ru kon əngəre. Ndə kur ba ko mə nən kwangə denari fini rau? ¹⁴Kon bu wusə yangəwa ngə wad ba. Nə yau bənə yawa mə nə kwan bet nə hasə ban ndirə wa gege ən isa. ¹⁵Ina na kă ko nə tom mbu nə yauso bənə ən gəna wanə rau? ko ngən tom mbusisa ən ina nəsə dodo wau? ¹⁶Wa bet basen ndirə wa bəkə ko a wira, ba a wirə wu kən ən ndira. ¹⁷Yeso ai sə bi a tōrə ursalima wa ai ən mbəkka bu hāfətə kəm, mwe ai kē ba mə, ¹⁸"Sə kara, ndən ko dā Urusalima, ba kə nə au Ete dā nem tiu gune ən bida. Ba kə kadad paltə ya wora ¹⁹Ba dungad dā nemən bet kalta mə ba kyād mbusa ba twedadā ba gwa dā a bale bota. A ga tākən te kənə ba nikad biya. ²⁰Hē ma am Zebadi wa a yawun ambaya a Yeso ni. Ai lub mə yən bob mbəkaka ən Yeso. ²¹Yeso ai kyād mə, Ngə yau mbiu? A kyād mə "Nə yau mə hed ambara bana fətə wa ba kadda gubtə mə wango, ya fini ya ən nem siya ya bedə kən ən nem kwasə yange. ²²Mwe Yeso ai gakad mə, "Ngə ma mbəkaka ngən tauso re. Ko sə kă sə we dā ding mbərā si nə we sə tom hal yau?" Ba kyād mə "Tə kă" ²³Yeso ai kēba mə, sə kă sə we bəsə dā dim mbəra yane. Hē mə kadō ən nem siya ən kwase yanə ni, nən nə sə ba nasə re, wu ya bet pane a dīmsə mə yə nə ba wa." ²⁴Bəda besa bu wa ba kur sə yā wa kalə wu gwa ba wu da pwarat ən bausa səu fətə wa. ²⁵Mwe Yeso ai yong ba ai kē ba mə "Sə ma mə gubsə bet kalta ban weba gubtəma, bet gbagba dā gwārə kənə ba we ba mango. ²⁶Wa kə ko ku losə dā isa re. Wu mə et a yausə mə yə gang gba dā isa ya, kad ndo mə ai yo mbəde yase. ²⁷Ən et a yausə mə yo a wirə dā isa ya kad ndo məai gang mbadfdə waso. ²⁸Lo au ete a wo ko mə bai nə gbatə re, yə nə betə yase, yə nə ba dwe yaye mə wu sob betə sumsa. ²⁹Ba bor sə dā Yeriko wa, betə ba mbədad den-den. ³⁰Tātə ko ba fətə ba kadsin bəsə kallə tōra. Ba kursə mə Yeso ai haktə wa, ba yā handə bwa "Pagune, au Dauda ya, kur wā dūrə wato." ³¹Betə ba hadba mə ba dē swet, mwē ba yā handə bəsə bwa-bwa sēu, Pagune au Dauda ya, kur wā dūrə wato. ³²Mwe Yeso ai nəd ai yong ba ai tauba mə "Sə yau mə nəsə to biu?" ³³Ba kyād mə "Tə yau mə ngə tə will nusa." ³⁴Mwe Yeso, a kursə wā ndurə bato wa, ai da nu bato. sakad mwan mwe ba wir handə bəsə ba mbədad biya.

Chapter 21

¹A berketə səu Yeso ən bəkkə baya ba kansə nɡbang ən Urshalima wa, mwē ba wad bəsə Betafaji ya kulorə Zaitun. Kiso mwē Yeso ai dung bəkkə baya ka fətə; ²ai kē ba mə, "Sə də mwetsi wusə a wirə wasə wa, sa wir bamle ke ən aubarattə bamle; sə ba sinə wosə ba. ³Mə et ke a tausə ni, sə kyād mə, 'Pagune, a yau ba yase,' sakad mwan etsi akə dungən bəbo kəm." ⁴Yā tom losə mə, mbu kone a kēso wu tomo. Mə kone a kəmə; ⁵"Kē, auten Siyona mə, 'Kara, gub-gune aya woyon nangə ni, a tasin a aubamle ke mwan.'" ⁶Bəkkə səu ba wab baa tom mbusad Yeso a kē bə so. ⁷Ba won bamle si ən awate kəm, ba yab dāwitə boso si, mwē Yeso ai ta ai kab bi a gadato. ⁸Gamo dwet, ba yab dāwitə boso a tōrə mə aya mbədsi. Batəka kənə, ba ba hwāme də gbetə ba yaḃad a tōrə suwa. ⁹Gamo səu ban mbədsad so, ban yāhadə lo mə, "Ndə heu au Daua ya! Dodoto won et si ai wosə də dəndə Pagune ya! Ndə heu Liura!" ¹⁰Yeso a wosə də Urshalima wa, mwē bet gwārə guno yā dəgələng! betə ban kəmə: "Yā wu yanau?" ¹¹Gamo ba gak ba mə, "Yā wu Yeso kone a borsə də gwārə Nazarat ya Galili ya." ¹²Yeso a kansə də hit Liurə ai wo betə ban wang mbusa ba tir də wa, mwē ai təng yo tebur ya fintə bā ən ya bətsasə ban wangsə buktəsə wa. ¹³Kiso, ai kē ba mə, "Bidə bi mə, diyo wano wu diyo dobra, 'hē isa kənə sə gagad mə diyo giya." ¹⁴Mwē tātta ən buta, ban wo də hit səu ən nateni ba da niyo (kwa-kwatə) bəsə. ¹⁵Kiso, tiu gune ən bida, ba wir mbu ai tomsə hir-hir wu, ən abə ban yā sə hadə ba kē də mə, "Ndə heu au Dauda yi wa," kalə wu gwā ba wuda pwarat. ¹⁶Ba tau Yeso mə, "Ngə kur mbu bet bə kāsə niu? Mwē ai kē ba kə mə, "Ō! Hē kənə, isa sə pətə kawo kumə, aba ən weleta, ban kē lo mə, ba heu Yeso reu?" ¹⁷Kiso, mwē ai hed ba ai wad yə tər bi də Betiniya. ¹⁸Ba losə də gwārə guntə ən dederə wa, dōrə wu bwanada. ¹⁹A wirsə bot Swatta a kallə tōrə wa, mwē ai wad, a da am swata də re ai wir hwāme mwan. Ai kē bot səu mə, "Bot wa, kə pətə sī am swatta də mwā hēre," sakad mwan kiso bot səu wu e. ²⁰Bəkkə ba wirsə lowa, wu tom ba hir-hir, ba kəmə, "Tomənə hē bot swatta wu, wu e bi la mwan wau?" ²¹Yeso ai gak ba mə, "Nən kēsə wera pwarat, mə sə nəd wetə sə kpadəsə mədəko kurə ni, sa tom mwan de; wu mə sə kē kulorə wu mə, "Ngo nga ham də alwarə ni, wu tomo. ²²Mbusə bobsə mbwad wa, mə sə nəd wetə ni, sə də bəsə." ²³Berketə səu Yeso ai bəkkə sə betə də hit Liurə wa, mwē tiwa guna ən bəbila gwāra ba bau ən nate ni ba kəmə, "In mango ya yə nɡən tomsə mbusə yau?" Ba tawad mwā mə, "Yana a nəngə sə mango wu yau?" ²⁴Yeso ai gak ba mə, "Nə kəsə tau mbəka fini kən, mə sə gak nə ni, nə kəsə kē mango et yə nə tomsə mbusə wa. ²⁵"Baptisma Yohanna ya bor nau? Bor də Liurau ko ən betə ni?" Ba gana boso ba kəmə, "Mə ndə kəm 'Bor də liurə ni,' akədə kē mə, Tomənə hē sə nəd wetə ko ən aisə re wau?" ²⁶Hē mə ndə kəmə, 'Bor a betə ni,' ndə mun tatərə beta, mə ba ma mə Yohanna au kone." ²⁷Mwē ba gak Yeso ba kəmə, "Tə ma kure." Yeso ai kē ba mə, Inə kən nə kəsə kē mango ke nən sək sə mbusə re. ²⁸Hē isa sən dīm mbiu? Et ke ayin ambə fətə. Ai waddən au fini yə ni ai kyād mə, "Awe, ngo nga sək gularə naso də ō." ²⁹Au siya ai gakat mə, 'Na tomre,' mwē wu tom klam au fun senda ai wad biyan. ³⁰Mwē et siya ai wadda ya fətə te ai kyād losə kən. Aus siya ai gakat mə, 'Nə ko bəna, paya,' mwē a wad kure. ³¹Ya mənə də am seu fətə wa a tomsə mbu paye a dī so au? Ba kəmə, "Ya wirə ya." Yeso ai kē ba mə, "Nən kē weta, bet ban konsə semo wa ən bwerəsə ba kə gā kano də gubtmə Liurə wa hē isa. ³²Yohanna a wosən tōrə karang-karang wa, mwē isa sə nəd wetə ko ən aisə re, a ber seu bet kon semo ən bwerəsə ba nəd wetə bəsən aisa. Isa kən mwē sə wirsə mbu tomso, sə kon naruwan ko hēre mə sə nəd wetən aisa. ³³Sə kur mamaren ke. Et kai kən, ayin ō. A rək mbəka də ō suwa, ai tē ō suwa, au mar han bəkə fəmə sə inabo wa, mwē ai mar hit dangao ya bəkə warsə ō seu wa, hē ai mbəka ka hit suwa ən ō sə wa a bā. Hē ai wadda gwārə bəso. ³⁴Berketə muka kanso ai dung batəka a et ō suwa mə bai kon mbu ba də səd ba sə də ō seu wa. ³⁵Hē bet kar ō səu ba mə mbattə səwa, ba twed ya fini ya ba tod ya fini yə mwā, ba dəkə ya bese ən kudotə kən. ³⁶Et ō siya ai gang yə dung mbattə mwā wu wad ya a bərarə yan, mwē bet kar ō səu ba tom ba bəsə lo bet səu ba gā səba gungo wa. ³⁷Mbədsə yā wa, et ō siya ia dung awaye mbwed ai dīmme bəkə kurada. ³⁸Hē bet kar ō səu ba wirsə ausi wa, ba gana aboso ba kəmə, 'Yā wu ausiya akə konsə paye wa, sawo nda todada ndə kon ō bəda. ³⁹Hē ba twada, ba wangad ən gandərə ō sə wa, mwē ba todada. ⁴⁰Wa siu et ō mə awo ni akə tom bet kar ō səu mənau? ⁴¹Ba kyād mə, "Akə tod bet kar ō gəmta səwa də hano wu da pwarat ai kon ō səwa ai nə bet bəsa bol, ba bəkə nəsad ya te bi kən a berketə səu inabi səu we so. ⁴²Yeso ai kē ba mə, "Sə pətə kau marə səu ganso kurau, mə, kudorə səu bet mara ba mbisə so, gang narə hitə bi yase. Yā bor bi a Liurə ni, wu mbu hir-hir wu bi a nu wandou? ⁴³Wa, nən kē sa, bəkəkon gubtmə Liurə wu a nasə ni ba nə bet ka bəsə ya bəkə məsə dek-dek ya. ⁴⁴Et a wī sə a kudorə wu ya, kə bwadda tāitāi. Hē et wīsad sə mbiri ya, kə swadda. ⁴⁵Lo tiwa gbawa ya bet Farisa ba kur sə mamaren si wa mwē ba ma bəsə mə ai ganən bəbo. ⁴⁶ka ba yau mə hē bə mada, hē ban mun gamo mwan mə ba ma mə ai kone.

Chapter 22

¹Yeso a gan ba marə mwa ən yo mamaren ai kəmə, ²"Ba kə kpab gubtəmə Liura ən gub ko a tom sə awaye kāsə ya. ³A dung am diyo baya mə baa yong bet səu ba kē ba sə kāsə wa. Mwē ba səb ba yong ba sa ba mbisi woyo. Suiyi sēu ai dung amdiyo ka mwā bol, ai kəmə, 'Sə kē ba ba kē sə bəsə kāsə wa mə, "Kara, nə sək mbukəfa. Nə tod naa, nə sə mbusə mbwad. Sawo a kāsə". ⁵Mwē ba ti gwāre. Batəka ba wad bəsə matəsa, batəka ba wad bən sək gulatə boso bəsa. ⁶Ba besa ba kənə ba mwal neme ba mə amdiyo gubəwa, ba han ba han ba, ba tod ba. ⁷Kalə wu gwa gubo. Gubo ai dung bwa dika baya tob bet gəmta suwa, ba kəd gwarə bato mbwad. ⁸Mwē ai ke amdiyo baya mə, 'Kāsə biyan, hē bet nə bob sə ba so ba manko si re. ⁹Wusə lowa so a kallə tōra sə yong bet bən haktə sə mbwad wa ən bet sə kāsə sə yong ba bawə kāsə wu wa.' ¹⁰Amdiyo suwa ba wad a kallə tōrə suwa ba gbau bet a da sə ba so mbwad, ba dena ən ba ba som ya dene rəwa. Mwē diyo kāsə su wu bwed ən betə wu da pwarat. ¹¹Gufo a wosə mə yin geleng da betəwa, ai wir etke a som ko ən luktə kāsə re. ¹²Gud ai kē'ad mə, 'Abwe, ngə wo a kāsə wu ngə som ko ən luktə re?' Mwē et siya a biya yi kē so re. ¹³Mwē gufo ai kə amdiyowayo mə, 'Sə sod etya ən neme ən nedsa, sosa wuttad da an tikra, dab akə te so ən ribi dīmta'. ¹⁴Mə ba yong betə mbala-mbala, hē ba ba gbadə ba sa ba som mung re. ¹⁵Mwē bet Farisa ba wad ba gər tōrə bə mə sad so da marə wato wa. ¹⁶Mwē ba tim am bəda bosa, ən yo Herodiya. Ba kē Yeso mə, "Maləm, tə ma mə gən weran, gən bəkkə marə Luiərə ən wera. Ngən kur sə marə betə re, ngən yausə bet ka ngə hed batəkare. ¹⁷Ngətə kē, dīntə wa'ngo? Wu dek-dek tə kwan Kaisar semou?" ¹⁸Yeso a ma mbu bən dīmsan ai kəm, "Sə yau mə su kur ē yane a mbiu isa sa bet gəmta? ¹⁹Sə nə we bā semo suwa. "Mwē ba borən ba suwa ba nə'da. ²⁰Yeso ai kē ba mə, "Sukukūrə yanə wusu si yau?" ²¹Ba kəm, ya kaisar ya". Mwē Yeso ai kē ba mə, "Sə nə Kaisar mbu wusə ya Kaisar ya, sə nə Liura mbu wusə ya Liurə ya." ²²Ba kursə yāi wa, wu tom ba hir-hir. Mwē ba wad ba hedad biya. ²³Gasəu bet Sadukiya ba ho'ada, ba ba kē so mə, nii da manta wottə somre ya. Ba tawada ²⁴mə, "Maləm, Musa a kəm, 'Mə eta wodfo, a som ko ən awu re, eta te ai kan da ten shiya mə yi diya ye shiya awe. ²⁵Bet suwa ba mbutu. Ya bərbəra a too tene mwē ai wod biya a somko ən awure. Ai hed tenaye shiya ən kobate. ²⁶Ya fətə te shiya wu wāi bi lo mwa, ya takən te, wu wad bi kal-kal wu wad a ya mbutute. ²⁷Ba wod so mbwad wa, ten shiya ai wod bi kən. ²⁸Shiuya mə ba ni da matta wottə ni akə ko ten yanə yau da bet su mbutu wa? Mə ka ba kad bisən aisə mbwadən." ²⁹Mwē Yeso ai gag ba ai kəm, "Sə ruun mə sə takaddə ən mweto ya Liurə yire. ³⁰Mə bet su ba ni sə da manta wottə wa, bən ha sə tonə. Ba gang bəsə lo tima Liurə wa. ³¹Marə nii da manta wotta, sə kau kurau mbu Liura aganso, ai kəmə, ³²'Ina nə Liurə Ibrahim ya, nə Liurə Ishaku ya, ən Liurə Yakubu ya?' Liura a som Liurə wottə re, ai Liurə bet bəsən dəwē wa." ³³Gamo ba kur sə marə ndə wa, bəkkərə wato wu tomba hir-hir. ³⁴Bet Farisa ba kurso mə Yeso atom bet Sadukiya ba de swed, ba gbau kə bosa. ³⁵Et ke fini, ai et wenta, ai tawad mə kur ē yate - ³⁶"Maləm, marə mənə wusə gba da wentə yau?" ³⁷Yeso ai kē'ad mə, "Kad ndo mə ngə yau Liura ən gur kalə ngə mwad ən dəwe ya'ngə." ³⁸Yāi wu yase gba da wentə mbwad. ³⁹Marə wenta ya fətə te wu lo ya mwa - 'Kad ndo mə yau et aisə gban ən ingə lo ngən yausə kängə wa.' ⁴⁰Mattə wu fətə wetən kad usu ən mattə kona ba ganso". ⁴¹Bet Farisa ba bəsə kənso seu, Yeso ai tauḃa mbəka. ⁴²Ai kəmə, "Sən dīm bi a Liye wau? Ai au yanə yau?" Ba kē'ad mə, "Au Dauda ya." ⁴³Yeso ai kē ba mə, "Mbu tobi hē Dauda ai yongad mə Pagune da kətamou, ai kəm, ⁴⁴Pagune ai kē Pagune yane, "kada a nem siya yane, nə gang bet kitə ba'nga han hī nedsa wa'ngo."?" ⁴⁵Mə Dauda akə yong Liye 'Pagune', kə tommə nə hē ai gang au Dauda yau?" ⁴⁶Et ke a kə yi gag marə dar re, et ke a kə yi tawad mbəka mware bər sə bi gaso wa.

Chapter 23

¹Mwē Yeso ai gan marən gamo suwa ən gbaḍa baya. ²Ai kəm, "Bet wenta ən Farisawa ba kadda han kata Musa wa. ³Wu mə ba kəm sə tom mbəka nī, sə tomo mwē sə kar mbu ban tom sa. Mwē sə tom mbu ban tom sa re, mə a kē mbəka ban tom sərə. ⁴Ō, ban sod biterə wusə lək-lək ya basə nək si beta kwēra. Babo kənə bakə yā ketə ko ba tore. ⁵Mbu ban tomso mbwad, ban tom mə betə ba wiri. Mə ban yau tal mbwatə boso. ⁶Ban yau kado a han gbawa a dab mbu gamsa ən hid bəkkəra, ⁷ba yau mə hē babə do domə gbato da luma, betə babə yong mə 'Maləm'. ⁸Hē isa sə gong sə yau ko etke asə yong mə 'maləm' re, mə sən maləm fini mwan, isa kənə sə hausa. ⁹Sə som ko ən pa ke da wuro haso re, mə sən Pa fini mwan, ai da liura. ¹⁰Ko lo basə yong mə 'maləm' re, mə sən maləm fini, Liye. ¹¹Et ye akə kosə gba da isa ya kad ndo mə ai gang baddan. ¹²Et a ayausə gbato ya, akə ko guitiu. Et ye a gang sə kaye guitiu ya akə da gbato. ¹³Kəbla waso sa bet wenta and Farisawa, bet gəmta! Sə gbi kalte gubtəmə Liurə wa mə betə ba kande hē isa yau ko sə kande. ¹⁴... ¹⁵Kəb la waso, sa bet wenta ən Farisawa, bet gəmta! Mə sən tom mbu sə tomsa mə ete ai nəd weta. Mə a nəd wetə ni, sə gangad et arə wu da pwarat. ¹⁶Kəb la waso, sa tānta sən wesə betə tōrə wa, 'Etye a gbosən hidliurə ya, som bəkaka re. Etye a gbosən yallə hidliurə ya, kad ndo mə ai tom mbu saban'. ¹⁷Sa tānta hərən-hərəng, ya mə nə wusə gba ya, yallə yau, ko hidliura nə sə Liurə yau? ¹⁸Mwē, 'Etye a gbosən han tiu mbusə ya, som mbəkaka re. Hē etye gbosən nərə ya, gbotə suwa sodad biyan.' ¹⁹Sa tāntā! Ya mənə wusə gbayau, nərəu, kolo han tiu mbusa ya tomsə nərə karang-karang wau? ²⁰Wusə lowa, etye a gbosən han tiwa, a gbo bin mbusə mbwad. ²¹Etye a gbosən hit bamo wa, a gbobin aisa ən etye ai kadsə da ya, ²²mwē etye a gbosən liurə ya, a gbobin hankata gubtəmə Liurə wa ən etye ai kadsəsi ya. ²³Kəb la waso sa bet went ən Farisawa bet gəmta, mə sə yau mbusə mbwad lo ya fiyo ən mbusasə sə pukasə gbirə wu gang bi lo sə yauso, hē sə hed mbu densa ya wenta - tom mbu dena, hwā dura, ən ned weta. Som ko mə sə tom patəka sə batəka re. ²⁴Sa tānta sən wesə tōrə wa, sən borradən mbu tai-tai wa mwē mbu sə sukwē ngelepa. ²⁵Kəb la waso, bet wenta ən Farisawa bet gəmta! Sən sob lau tādərə ding mbəra and kū kēta, sə hed lau darad ən rumto. ²⁶Sa Farisawa tāntəsə, sə sob lau dara ya ding mbəra ən kū kēta danə tādərə kə ko bi dek-dek kən. ²⁷Kə la waso, sa bet wenta ən Farisawa, bet gəmta! Mə sə lo but pengə ban pukso ən tandra wu kē bi yedek-yedek wa, lau darə gamə sin hotə mbusə ən təbtə wotta. ²⁸Losə mwa, sən boro betə basə wir lo bet dena, lau darə kənə bwedsən summsa ən gularə gəmto. ²⁹Kəb la waso, sa bet wenta ən Farisawa, bet gəmta! Sən mar bwame watto ya Kona, sə sək bwame wotta ya bet dena. ³⁰Sə kəm, 'Mə də kaddən yo Pandə dəng gaso wu ni, hē nda we nemə ko da tod yo kona re'. ³¹Wu sən nə kāsə wira, mə sə am bətsasə ba tod sə kona wa. ³²Isa ma sən nemə da summsə yo pasəwa. ³³Isa sāusa, am huttesa, sə tommə hē sə le da we arə wau? ³⁴Wu sə kara, nə dung sə kone, bet maa mbusa ən bet dor mbusa. Batəka sə gwa ba sə tod ba a bale bota, batəka sə twed ba ən samra da hid bəkkəra sə pəba ba boro da gwara. ³⁵Sə wir mbu sə tomsa bəsə sase, sə wir we Liurə wa, mudmə bet mbəda ən ya kona sə tukso da wuro hasə wa kə lo a durə waso, bərsə bi a Habila mbide wu wau bi a Zakariya au Baratiya ya, ya sə tod sad sə da hid Liurə wa. ³⁶Nən kē sə werə pwarat, mbusə mbwad kə te sara wasə wa. ³⁷Urshalima, Urshalima, sa bet sə tod kona sə dæg bet ba dung sə baso ən kūdota wa! Gamə mbwad ya nən na kwakwa mə nə gbau amba sa lo go ai gbau sə ambə da pəllame wa, sə yaure! ³⁸Kara, diyo waso hed bi wenwen. ³⁹Nən kē sa, sə kənə wir mware, mə sə kē, 'Dodotə et ye awo sə da dānde Pagune' ya re ni.

Chapter 24

¹Yeso ai boro dā hidLiura ai bi a wadō, gbadā bāta bā wad bā wo'adā bā we'ad diyonse marso. ²Mwē ai kē bā mā, "Sə wir mbusə ko mbwad rau? Nən kē sə wera, kūdōrə ko kə kadsə bi a yause yaye wa somre mā kə yasə fini-fini." ³A kad sə bi a kūdōrə ko bān sə mā Zaitun wa, gbadā bāta bā wo'adā bā kē'ad mā, "Mbusə kə tom gamənau? Mbu kə we bi mā wowango kan bi gbangan nau ən bwed-bweddā worou?" ⁴Yeso ai kē bā losə mā, "Sə senda mā tom etke asə dum tōra. ⁵Batə ka bākə wo dā dāndə wano. Bākə kəmā, 'Ina nə liye,' bā dum bēt ka tōra. ⁶Sə kur kitsa ən mamaren kitsa. Yāyā wusə nik sentə kənde, mā kad ndo mā mbusə wu tomon; wa bwed-bweddā kanko əndo re. ⁷Mə gwarə ya kə sam kətən gwarə yo, gubtəmā wa ən gubtə yo. Tifə ki rore, butə kə yā d gwatə mbala-mbala. ⁸Mbusə mbwad wu bərbərə ya hanhanda. ⁹Ba kəsə mā bāsə hana bāsə todo. Gwatə mbwad bākəsə mbisi mā dāndə wano. ¹⁰Mwē batəka denden bākə wī bā mbisi bā a boso. ¹¹Kona battə denden bākə wo bā dum bētə tōrə denden. ¹²Yauto bētə denden kə gang bi song-song, mā summsə kə wad təfa. ¹³Mə ete a naa kwa-kwa ai kana a bwed-bweddā ni, akə da lema. ¹⁴Marə gubtəmā wa kə gan bi dā wuro mbwad wu kad wira, mwē bwed-bweddā wawo. ¹⁵Wa, mā sə wir mbu dāng-dāng wu ni, ya kone Daniel agan sə ai kē dā han karang-karang wa (hed et ye ai kause ai ma), ¹⁶hed bēt bāsə Yauda wa bā mun bā ta dā balta, ¹⁷et ye ai sə bi bīdi ya ai gong ko yə kəm yi dono mā yo to mbəka diyowayo here, ¹⁸ya ai sə bi a bwamte ya ai lo ko mā yin ko ya to lukto re. ¹⁹Kəbā bēt bāsən ambə wa ən bāsasə bāsə weletə a ganme dā tərōm se su wa! ²⁰Bob mwā mā yā'ngə wuko dā wura re, ko ga wī kədə. ²¹Mə han-handə kə ko kən, ya pətə wāyo re wa bər sə bi a bərbərə wa wau bi siuya, awo, ka pətə wāyo mware. ²²Tərōmse su mā bā ko wu rore ni, etke akə dasə lemā ya a somre. Tərōmse suwa kə bā wu ro mā gbadā. ²³Mə etke a kēsə mā, 'Kara, liye ai yo ya!' ko 'Liye ai yo ya!' sə gong ko sə yau finfin re. ²⁴Mə liya battə ən kona battə bā kə wo bā tom hir-hir wa, mā danə bə dum bētə tōra, mā bākə ni ən gbadā kəm. ²⁵Sə ti ngwa, mā ni kē sə bəsə sakad dān. ²⁶Mə bā kē sə mā, 'Kara, Liye ai dā ballə ni,' sə gong so dā ballə su re. Ko, 'Kara, ai dā hidsə ni,' sə nəd wetə re. ²⁷Wo au Liurə ya, kə ko bi lo oh ən borsə ən dōmbo wu don ən dūro wa. ²⁸Dab wor mbəka wuso, yo binsi bān gbau kiso. ²⁹Mə tərōmse han-handə su ən bwed la O kə ho bi teb-teb, ob-penga kə kē ko mware, səmsəmatə bākə gal bā ro bəsə buto, mwē mweto ya liutə wu yā bi dāgəd. Mwē sukukūrə au ete kə bor bi a liuta, wuro ən bētən ēme mbwad bākə twed dābā. Bākə au ete ai don bi dā liutə ndara ən mweto ən gbato. ³¹Akə dung tima baya ən pambe ən te sə bwa ya, bā gbau mgbadā baya dā wuro mbwad, bərsə a bwed-bweddā kina wa wu wad bi bwed-bweddā mbwad. ³²Sə bəkkə mbəka a bōt swata wa. Mə tēb hwame bi ni, sə ma mbəsan mā wura kan bi gbangan. ³³Wu losa, mā sə wir mbusə mbwad ni, sə ma mā a kan bi mgbangan, mgbangən kalten. ³⁴Nən kē sə wera, sara wa kə bwed dē, kad ndo mā mbusa wu wau hē. ³⁵Liuta ən wuro kə bwede wu hakta, mattə wano kə pətə bwedo re. ³⁶Marə ga ko bero etke a mase a somre, som kona re, som au si re, Pagune a ma yase. ³⁷Lo wusə dā sara Nuhu yi wa, kə ko lo sa mā au ete ai wo ni. ³⁸Mə dā bersuwa, sənə wa donko ən ndo re, bān kəb mbusə bā we, bā ha tonə bā dung amba a kərma wu kan bi a ber Nuhu a ta sə bi dā kuramo gbawa, ³⁹bā ma mbəkaka re sensu wu don bi wu guttə mwbwad - wo ai ete kə ko losa. ⁴⁰Mwē bētə fətə bākə ko bəsə tādī a bwamte - bākə to etə fini, wu hed etə fini ən ndira. ⁴¹Tonə fətə bān ta numu a dīra - bākə to fini, wu het ya fini yi biya. ⁴²Wu sə ti ngwa, mā sə ma ga Pagune ai wosa re. ⁴³Nə yau mā sə ma yā, mā et diyo a ma bero ge akə woso ni, hē a ti ngwa biyan akə hed ko bā dangad gerə re. ⁴⁴Wu kad ndo mā sə ti ngwa, mā au ete akə a bero sə ma kurəwa. ⁴⁵Wu yanə aisə et dene yau, mbaddə ai sə bi gərəng ya, ya et diyo wato a nə sad diyo mā ai kar ya, mā ai nə bā mbukəfa a bero bwasou? ⁴⁶Dodoto wu mbaddə shiya, ya et diyo wato akə wo aya wir ai tom guarə bā nə sad so. ⁴⁷Nən kē sə wera et diyo shiya akə mbu wayo mbwad mā ai mā. ⁴⁸Mə mbaddə gəmto ni ai kē gur kalaye mā, 'Et diyo yane a wad ai gbing bi gbingi,' ⁴⁹mwē ai twed bwanā bi twede, ai kəb mbukəfa ai we balə bi bēt bān we sə balə wa, ⁵⁰et diyo akə wo a ga baddə su a dīm ko mā akə worə wa, ən bero a ma kurə wa. ⁵¹Et diyo yate akə bwadā fətə, ai gang nedsə wato lo ya bēt gəmto suwa, dāb akə te so ai ribi dāmto wa.

Chapter 25

¹Gubtəmә Liurә wә wu lo donсә wu bu bә mә sә sәyō mә bәn kon si bṵwē. ²Wonon bә hәрәng, wonon kәnә bә gәрәng. ³Amtonattә su wonon hәрәng wә bә mә sәyō mwan, bә mә yarә ku a kallә re. ⁴Hē amtonattә su wonon gәрәng wә, bә mә yarә bә kpabsә sәyō bosо. ⁵Shiuya bwe shiya a gbing so bi wә, mūda wu bwan bә mwē bә tәр bәsә. ⁶En bwarә anda bә kur yāndәtә, 'Sә kara, bwe shiya a kan biyan! Sә bor so konadә.' ⁷Mwē bә kum bәsә mbwad mә bәn fin arә bәsә a sәyō bosо. ⁸Basasә hәрәng wә bә kē basasә gәрәng wә, 'Sә tә sī әn yaraso mә sәyō yatә kә rumbiya.' ⁹Mwē basasә gәрәng wә bә gagbә mә ya tәsәsә kә mang ko mә ndә bwa re wu, so sa ho bәt bәn wang sa sә tiri bәsә. ¹⁰Bә wad sә mә bәn tir yar su wә, bṵwē shiya ai kan bi a dab kasә suwә әn bә basә bәsәn aisә wә, mwē bә gbi kalte'adә. ¹¹Amtom su wonon bәn woso bә wo kalte gbisin bә yong bә kәm, 'Pa kәsә ngәtә wil kalte'. ¹²Mwē ai gag bә mә, 'nәn kē sә wera, nә masә re'. ¹³Sә ti ngwā mә sә mә gaya ko bero ai woso re. ¹⁴Wulo kәm etke ai ko sә bi sa tәro dә gwarә ko. Ai yong am diyo baya ai nә bә bā wayo. ¹⁵Ya fini ya ai nә'ad kobo wonon, ya bene kәnә kobo fәtә, mwē ya bene kәnә kobo fini. ani ko yana mbu akә kәsә yә mә ya, mwē et shiya ai wad biya. ¹⁶Mwē ya bә ni sad sә kobo wonon ya, ai wad ya tom sә kәbara ai da bi si wonon mwa. ¹⁷Losә mwa ya bә nәsadsә kobo fәtә ya ai wadә ya da bi si fәtә kәnәn. ¹⁸Mwē ya bә nәsadsә kobo fini ya ai wad ya sәu bō, ai hok ma et diyo yaye'addә. ¹⁹Et diyo shiya a lo bi wә, wu mә bi mә bәn gana mbu yә nәsә bә sa. ²⁰Audiyo si a konsә kobo wonon ya ai yawon bә nәsadsә әn wonon ya a dасә si ya, ai kәmә, 'Pa, ngә nә nә kobo wonon, nә wad na sәk si gularә nә dә sokәрә si wonon.' ²¹Et diyo shiya ai kē'ad mә, 'Ngә sәk gularә wu kwalan, ngә au dene! Ngә mә mbu bә nәgәsо dek-dek ken. Wu nә kәngә nә mbusә dwed, ga kana dә gubtәмә Pa'ngә wә.' ²²Au diyo shiya a konsә kobo fәtә ya ai yawon yaye kәn ai kәm, 'Pa, ngә nәnә kobo fәtә; kara, nә sәk si gularә nә sokerә si kobo fәtә.' ²³Et diyo shiya ai kē'ad mә, 'Ngә sәk gularә wu kwalan, ngә au dene! Ngә mә mbu bә ngәsо dek-dek ken. Nә kәngә nә mbusә dweed, ga kana dә gubtәмә Pa'ngә wә.' ²⁴Mwē audiyo si akon sә kobo fini ya ai yawo ai kәmә, 'Pa, Nә mamә ngә et kwa-kwa yan. Ngәn yan mbu ngә rәkkurә wә, ngә buk mbu ngә rәkkurә wә. ²⁵Tatәрә wunә mә bәnә, mwē nә wad bә sәu bō nә pā bā su waddә. Kara, kon mbu wangә bәgә. ²⁶Mwē et diyo shiya ai gakkad mә, 'Ngә au gәmte, әn gәbәtto, ngә mamә nәn yan mbu nә rәkkurәwan, nә kwa mbusә a han nә dо kәdәwan. ²⁷Hē ngә ngә bәt bәn san sә bā bәsә wә, mә nәn wo nә dә sokәрә bәnә si ndо. ²⁸Sә kon kobo yate shiya sә nә et ai sәn kobo bu ya. ²⁹Et ye ai sә se, bәkә nә'ad mbusә dwed. Hē et ye a somsi kәdә ya bәkә kon mbu ai sә sa. ³⁰Sә toh au gәmte ya, sa wuttad bi tә'ndi dә han tikra, dab kә te so ai ribi dәmtә ya. ³¹Gә sәb Au Ete ai wosәn gbato әn tima baya wә, akә kad bi a ankata gbawa ya gubtәмә. ³²Wurә mbwad bәkә gbau a nate ni ai bwa bә bәl-bәl, lo wade ai bwa sә tәmasә әn amgberә wә. ³³Akә hī tәmasә a nem siya, amgberә kәnә a nem kwasa. ³⁴Mwē Gubо akә kē bә basә a nem shiya wә, 'Sawо, isa sa bәt su Pane anәsә sә dodoto wayo wә, sa se gubtәмә bә sәkso mә padpad bәrsә bi a gundә wә. ³⁵Mә dōrә bwanna sәnә nә bukәfә; mbәрә wunә bwana sәnә nә nә we; nә we sәnә nә hantәrә; ³⁶Nә niti dautә somre, sәnә nә nә kәnkә; nә hantәrә nә som kwa-kwa re sәnә karan; nәdә gongmo sau sәnә don. ³⁷Mwē bәt denә suwә bәkә gag mә, 'Pa, tә wirgә gamәnә әn dōrә, tә'ngә nә mbukәfәu? Kolo mbәрә mbwanga tә'ngә nә mbәрәu? ³⁸Tә wir ngә gamә nә mә we, tә'ngә hantәrau? Tәng wir niti tә ngә dautәu? ³⁹Hē tә wir ngә gamәnә ngә som ko kwa-kwa re, ko ngә dә gongmo, tau tә ngә dou?' ⁴⁰Mwē Gubо akә gag bә ai kēbә mә, 'Nәn kē wera, mә sә tom yatәkә dә ambana yi tәi-tәi yi ni, sә tom ina.' ⁴¹Mwē akә kē bәt su a nem kwasa wu mә, 'Sә bwan ina, sa bәt gәmtә, bәn dung sә dә ara bә sәkso mә gubsәwō әn tima baya wә, ⁴²mә nә kur dōrә sә yau ko sәnә nә mbukәfә re; mbәрә wunә bwana sәnә nә mbәрә nә we re; ⁴³Nә we sә yau sәnә nә hantәrә re; nәn wad niti, sә yau sәnә nә dautә re; nә som kwa-kwa re, nәdә gongmo sә yau ko sau sәnә kar re.' ⁴⁴Mwē bәkә gag kәn mә, 'Pa, tә wir ngә gamә nә әn dōrә, ko mbәрә mbwan ngәsin, ko ngә we, ko ngә som kwa-kwa re, ko dә gongmo tә sī ngә kureu?' ⁴⁵Akә gag bә ai kēbә mә, 'Nәn kē sә wera, mә sә yau ko sә tom ambana yi kure ni, sә tom nә re.' ⁴⁶Basә bәkә kan dә we Liura wә, mwē bәt denә su kәnә bәkә dә dәwē әn bwedsә kurә ya."

Chapter 26

¹Yeso a ɓwadsə mattə su lowa, ai kē gbada ɓaya mā, ²"Sə mamə be tərō fətə mwan hē gaburə ya dīmo ga Liura a borsən ambaya da Masar wa, ɓakə mā Au Ete mā ɓa gwa da a bala ɓota." ³Mwē Tiwa gbagbawa ən bet gbagbawa ɓa gbau da diyo Tiwe Gbayi ɓan yongsadsə mā Kayafas wa. ⁴Ban gər tōrə ɓə məsə Yeso ɓa todad wa. ⁵Mə ɓan kə mā, "som a ber kəb mbukəfa re, mā tom wu nik e da beta." ⁶shiuya Yeso ai bi da Betani da diyo Saimon et dimə shiya, ⁷lo ai hed ɗab kəp mbukəfa wa, ten ke ai yawon gumrə yaro wusən ɓa wu da pwarat, ai dala da a ɗurə Yeso wa. ⁸Mwē gbada ɓa wir yā wa, kalə wu gwa ɓa wu da pwarat ɓa kəmə, "Ai ɗəbli yar wa a biiu? ⁹Bwamə ndə wangad ndə nə bet tərato ɓa suwa." ¹⁰Yeso a masə mbu ɓan kēso wa, ai kēɓa mā, "Sən swā ten biiu? A tom nə mbu dene ɓənan wu ka. ¹¹Mə sə ɓəsə ɓēēd ən bet tərato suwa, inə kənə nda kad ku kal-kal re. ¹²Mə a dal nəsə yar wa a ɗurə wa, a dal nəsə yar wuwa a yab nə ya hoko wano ɓənə pwarat. ¹³Nən kē sə wera, hanya mbwad marə Liurə kə koso, ɓakə kē marə ten wu kən." ¹⁴Mwē yatəke fini da gbada su bu hā fətə su ɓan sadsə mā Yauda iskarīyoti ya, ai wada ya te Tiwe Gbaya ¹⁵ai kē'ad mā, "Sə kənə kwan geməna nəsə wo sadsiiu?" ɓa kau kobo busə takən ɓa nə'ada. ¹⁶Bər so bi kinso wa, ai gər tōrə yi nəsə ɓaso ai sə wa. ¹⁷Kan so bi ga ɓan kəbsə kētə hawe wa, gbada ɓata ɓa ɓau ɓa wo'ada ɓa kəmə, "Ngə yau mā ɓan sək han kəb mbusə nau?" ¹⁸Ai kēɓa mā, "So da gwara a wo etke sə kē'ad mā, "Maləm a kəmə, "Berayo kanan. Nə yau mā na kəb mbukəfa diyo wa'ngo ən ngbada wano." ¹⁹Ngbada suwa ɓa tom lo a kē sə ɓaso, ɓa səkad han kəb mbukəfa ya dīmtə ga Liura borsən ambada ɓaya da but masar wa. ²⁰Dirə kanso, ai kad ai kəb mbukəfa bi ən ngbada ɓaya su buhā fətə. ²¹Basə a kəb mbukəfa wa, ai kəmə, "Nən kē sə wera yatəke haso akənə mā yasə hē ai nəɓa." ²²Yāi wu damə ɓa pwarat, mwē koyana ai tauwad mā, "Pa, kə ko inə kure?" ²³Ai gag mā, "Etye a we sə neme da dinge fini ən ini ya, akə nəɓa ini yase. ²⁴Au Ete akə wad bi lo ɓa dorso, kəb la etye akə nəsə Au Ete ya! Banə hē ɓa had ku hēre wa." ²⁵Yauda, etye akə nəsadse ai kəmə, "Inau Maləm?" Ai kē'ad mā, "Ngə kē ɓə'ngən ē ya'ngen." ²⁶Basa kəb mbukəfa wa, Yeso ai burodi, ai kē Liurə gongsa, ai ɓwada. Ai nə gbada ɓaya ai kəmə, "Sə kono, sə kəfə. Yā wu mbirano." ²⁷Ai to ding mbərā ai kē Liurə gongsa, ai nə ɓa ai kəmə, "Sə we, isa mbwad. ²⁸Mə ya wu mudmə ya yauto nə tukso mā sob narəwan waso. ²⁹Nən kē sə mā, na we yāi mware, wukan bi a ber ndə we sə y fiye ən isa mbwad da gubtəmə Panə wa." ³⁰Ba tosə binsə heu Liurə wa, ɓa wad ɓəsə da kulorə ɓn yongsə mā Zaitun wa. ³¹Yeso ai kē ɓa mā, "Sə yasə naso mbwad mā ina, lo ɓa dorso, 'Nə twed wade, mbukuttə kənə ɓa yasə fini-fini. ³²Mə nə ni ni, nə ko a wirə waso da Galilee." ³³Mwē Bitrus ai kē'ad mā, "Kolo ɓausa wu mbwad, ina nə wad ɗe." ³⁴Yeso ai kē'ad mā, "Naso ən ɓəttə səɓa, ngə kənə mbisi mbala taken hē go ai te." ³⁵Bitrus ai kē'ad mā, "Banə nə wodo, nə kə'ngə mbisi re." Mwē ngbada su mbwad ɓa gag ɓəsə lo kən. ³⁶Mwē Yeso ai wadsə ɓa hanka ɓan yongsə mā Getsamani wa ai kē ngbada ɓaya, "Sə kad sə nə bi haso, nə ko a wirə hal nə ganən Liura." ³⁷Ai to Bitrus ən am Zabadi wu fətə, mwē mbirato wu wod bi song-song ai dama. ³⁸Mwē ai kē ɓa mā, "Dəwē yanə wudə han-handda mā nə wodo. Sə bi haso sə bob Liurən ina." ³⁹Ai wada a wirə hal, ai tər bi ən otə fəttə sin bi da buto, ai bob Liura. Ai kəmə, "Pa, mā kə tom ni, to nə mbuɓa da. Hē som ko mā ngə mbəd yanə re, hed mbu ngə dīmo mā wu tom wa, wu wad yase." ⁴⁰A loso a ngbada su fətə a ya wo ɓa ɓəsə a muda, ai kē Bitrus mā, "Yā bi, sa kākū sə kad kur sə bob Liurə ko ɗengo fini reu? ⁴¹Sə ti ngwa sə bob Liura mā kan da pətəra. Kətamə a yau biyan, hē ma mbiro wubi song-song." ⁴²Ai wad ya fətəte mwa mā ya bob Liura, ai kəmə, "Pa ne, mā kad ndo mā ni we ding mbərā ya han-dadəwə wu ni, hed mbu ngə yausa wu wu tom yase." ⁴³Ai lo aya ho ɓabəsə a muda sēu, nuu ɓato wu lək-lək wu da pwarat. ⁴⁴Ai hed ɓa biya ai wad ya takənte mwa mā ya bob Liura mwē ɓarə marə ero ake so bi mwa. ⁴⁵Mwē Yeso ai lo aya wo ɓa ai kē ɓa mā, "Sə ɓəsə a muda sēu a wii yo? Kara, bero kan biyan ɓanə Au Ete bi da nem bet sumsan. ⁴⁶Sə ni, ndə wad bi da. Et ye akə nəsəɓa se a akan bi gbanan." ⁴⁷ɓwad marə ko ɓəndə re, mwē Yauda, et ke fini da gbada su bu ha fətə wa ai yawo ən ma gamo ɓeta; mā sə bi a tiwe gbaya ən bet gba-gba wa ya kwara. ⁴⁸Shiuya et ye akə nəsəɓa se a wēɓa mbu yi tom san, mā, "Etye nə hingsadse, sa mā aisa." ⁴⁹Mwē wen-wen mwan aya ho Yeso ai kē'ad mā "Gongsa Maləm!" mwē ai hingada. ⁵⁰Yeso ai kē'ad mā, yause, ngə wo gən tobiu." Mwē ɓa ɓawo ɓa mā Yeso. ⁵¹Sakad mwan mwē da bet ɓasən ai sə wa ai botə pwe, ai ɓa si ngwe au ɓəɗe tiwe gbaya da. ⁵²Mwē Yeso ai kē'ad mā, "gang pwe yandə da hitato, mā bet ya ɓan kad sə pwe wa, pwe ən tod ɓa yase. ⁵³Ngən henmə na ko nə bob Pane ai gung tima ɓaya ɗotə buha fətə rau? ⁵⁴Mə nə tom losə ni, kə tomə hē mbu ɓa dorsə da takaddə wu wu tom ga mənau?" ⁵⁵A ber suwa Yeso ai kē gamo su mā, "Sə ən ampwa ən kəlangə mā sənə mā lo geeu? Nən kad gamə tadya da hid ɓəkkəra sə mənə kure. ⁵⁶Yāi tom bi lo mā mbu kona ɓ dorso wu tomon." Mwē gbada suwa ɓa yasə ɓa hedad bi fini. ⁵⁷Bet ɓa mā sə Yeso wa bet wenta ən bet gba-gbawa ya gwara, ɓa wadsad a Kayafas ni tiwe gbaya. ⁵⁸Mwē Bitrus ai ɓəɗ ɓa bi ən ndira ai wad bi da diyo Kayafas ni kən. Aya kad bi ən bet war diyo suwa mā wir mbu kə waisa. ⁵⁹Shiuya tiwe gbaya ən bet gba-gba wa ɓan gər mbu ɓə kē sa wu tom ɓa tod Yeso wa. ⁶⁰ɓa da mbəkaka re, kpəbsə bi ən mbusasə ɓatəka ɓa kē so mbwad. Mwē ɓatəka fətə ɓa ɓawo ⁶¹ɓa kəmə, "Et ya a kəmə, 'Ina nə kā ni gal hid Liurə wu wa da, nə marad da tərō takən." ⁶²Mwē tiwe gbaya ai ni gəɗ ai kē'ad mā, "Ngə som ko marə ngə kē reu?" ⁶³Yeso ai ɗe bi swed. Tiwe gbaya ai kē'ad mā, "Nən bob ngə ən

dəndə Gawa, ngətə kē inga ngə Liye Au Liurə yau." ⁶⁴Yeso ai kē'ad mə, "Ngə kē bəgan. Hē nən kē ngə mwa mə, bərsə bi shiuyi wa ngə wir Au Ete a kadsin bi a nem shiya ya mweto, ai ya wo də liutə gubtəmə Liurawa."⁶⁵ Mwē tiwe gbaya ai b̄wakə lukto wayo ai kəmə, "A gan marə gəmtəra a kətamə Liurə wa! dən gər wira a mbi mau? Kara, shiuya sə kur marə ndar bəsə ən ngwe wason. ⁶⁶Sə wir mənau?" Ba gag b̄akəmə, "A b̄wa wodon."⁶⁷ Mwē b̄a bi'ad mwedsə də ota b̄a twedədən pattə nemsə b̄ato ⁶⁸b̄a kəmə, "Kē tə marə kone, in nga liye. Yana a twed ngə seu?"⁶⁹ Mwē Bitrus a kadsin bi də diyo ndara, mwē au tenarə ke ai yawo aya kē'ad mə, "Ngə et Yeso a borsə Galilee ya." ⁷⁰Mwē ai mbisi bi a wirə b̄ato mbwad, ai kəmə, "Nə mbuyaya ngən gansiso ko here."⁷¹ A borsə bi a kalte gba wu wa, auten ke mwa a wiradə ai kē b̄et su b̄asə kiso wu mə, "Et ya b̄an wad b̄ose ən Yeso a borsə Nazarat ya." ⁷²Mwē ai gbo ai mbisi bi mwa, "Nə ma et si ko hēre."⁷³ Wu tom hal mwa b̄et ka b̄a nədso bəsə kinso wa b̄a kē Bitrus mə, "Tə maan ngə mēd ən b̄et b̄a, mə d̄əlm̄arə wango ween." ⁷⁴Mwē ai b̄ər yin dii neme ai gbo, "Nə ma et yi re," mwē wen-wen mwan go ai te. ⁷⁵Bitrus ai d̄im marə Yeso a kēso, "Ngə kənə mbisi bala takən pwarat hē go ai te." Mwē ai bor ta'ndi ai te wu da pwarat.

Chapter 27

¹Hadə kā so, tiwe gbaya ən bagun gwara mbwad ba gər tōrə bə todə Yeso wan. ²Ba soḏaḏa ba to'ad ba wadsad a gomna Bilatus ba nə'ad biya. ³Mwē Yauda a nəṣə bəsə Yeso wa, a kar so ai wo ban ko ba toḏad bi tod wa wu damaḏa ai kon naruwan ai lo ba bi ən kobo busə takən shiya ai nə tiwe gbaya ən bagun gwara, ⁴ai kəmā, "Nə run mə nə wang mudmə et denen." Mwē ba kəmā, "Mbu te tə mbiu? Ngo we səba bəga." ⁵Mwē ai yab bā səbad ḏa hid Liura ai wad ya b̄wettə kā ye. ⁶Tiwe gbaya ai ha bā suwa ai kəmā, "Som ko ḏek-ḏek mə ndə hī bā wu haso re mə wu bā mudma." ⁷Mwē ba bəsə si, ba wad ba tir handə mə bə hok wiya ḏa. ⁸Wusə losəwa han səba ban yong mə, "Han mudma" wau bi naso wa. ⁹Mbu kone Irimiya a dorsa kaḏan, akēsə mə, "Ba ha bā suwa a, Israila ba wang sad se si wa ¹⁰mwē ba kon si handa lo Liura a kē nəso." ¹¹Yeso ai nəḏə'a wirə gomna wa, mwē gomna ai tawad mə, "Ngə gub b̄et yaudau?" Yeso ai kē'ad mə, "Ngə bə'ngə ga." ¹²Hē a ber su tiwa and baguna ban gansə a aisə wa a kē mbikakare. ¹³Mwē Bilatus ai kē'ad mə, "Ngə kur marə ba ganso a ḏurə wa'ngə wu kurau?" ¹⁴Yeso a wil ē ko ai kē mbəkaka re, yā wu tom gomna hir-hir wu da pwarat. ¹⁵Shiuya ber gamo ya kəb mbu kəbsa kanso, kad ndo mə gomna ai hed pusəne fini ya b̄etə b̄akə mgbadso bəsə ya. ¹⁶A ber shiya b̄ar baddawe ke ai pusəne ban yongad mə Barabbas. ¹⁷Ba gbausə mbwad wa, Bilatus ai kē ba mə, "Sə yaumə nəṣə hed yamənau? Barabbas ko Yeso ban yongsadsə mə Kərəsti yau?" ¹⁸Mə a mamə mbīsə tom yase hē ba b̄ausad a nate ni. ¹⁹Ai sə bi ḏa ḏa hankata paltə wa, te nate ai dung b̄a ən mara a kəraye ni ai kē'ad mə, "Bor nema'nge ḏa marə et yi wa mə ai et dene. Nə wir ḏa rotəmə wano naso wunə han wu da pwarat mə et ya." ²⁰Tiwa gba-gbawa ən bagun gwara ba kē b̄etə mə ba kəmā bə yau Barabbas, Yeso kənə ba toḏaḏa. ²¹Mwē gomna ay tauḏa mə, "Da b̄et bə f̄etə sə yau mə nə hed yamənau?" Ba kəmā, "Barabbas." ²²Bilatus ai kē ba mə, "Nə tom bi ən Yeso ban yong sadsə Kərəsti yau?" Ba gag mbwad, "Gw'ada." ²³Mwē ai kəmā, "Ambiu, a ruu mbiu?" Mwē ba kon b̄wa, "Gw'ada." ²⁴Bilatus a wirso mə ya kā ko yi tom mbəkaka re, hē wu yaumə lo ən wo'ən kito, ai toh mbərā ai sob nemsə wayo a wirə gamo suwa, ai kəmā, "Nə bor nema nə ḏa marə et yi wan mə et dene. So we si ba bəsə." ²⁵Bet mwad ba kəmā, "Hed mudmə wato wu kada a ḏurə wato ən ambata mbwad." ²⁶Mwē ai hed ba Barbbas bəsə, ai twed Yeso mwē ai nəbā mə ba gw'ad bəsə. ²⁷Mwē b̄wa ḏaka gomna wa ba to Yeso ba wadsad ḏa diyo guḏə wa ba gbau bauna mbwad. ²⁸Ba pū'ad dauta, ba kənkad daurə gubtəma. ²⁹Mwē ba sə metewel ya təbta b̄a kənkadā ḏura, ba nə'ad kpəlāng gubtəma mwa a nem shiya. Ba gwirə kwita a wirə wato b̄a bebbad ba kəmā, "Gongsa, Gub b̄et Yauda!" ³⁰Ba bi'ad mwedsə ḏa ota, ba kon kpəlāngə su b̄a twedsada a ḏura. ³¹Ba b̄wadsə bebtə su wa, ba pū'ad dautə suwa b̄a kənkad yate biya mwē borsad mə ba gw'ada. ³²Ba borso, ba wir et ke ban yongsad so mə Simon a bor sə Sairen ya, ya mə'ad ən kwakwato mə ai to bala bota to. ³³Ba kan hanka ban yongso mə Golgota wa, ḏəndə han suwa ən we mə, "Han koltə dute." ³⁴B nə'ad balo ən willa mə ai we. A pətə so, ai ko yi we re. ³⁵Ba gwa sad so, b̄a lukto wato ban ḏausi dik gəmto bəsə. ³⁶Mwē ba kad bəsə ḏaḏa ban karad bi kara. ³⁷Bidi a bala b̄otə suwa b̄a dor naruwan wato si ya ən kē so mə, "Yā wu Yeso, Gub b̄et Yauda." ³⁸Giya ka f̄etə b̄a gwa sə b̄a sə ən aisə wa, fini ən lau nem shiya, ya bene kənə ən nem kwasa. ³⁹Bet ban haktə so mbwad wa ban sərəḏa b̄a pektə dute bəsə ⁴⁰b̄a kē mə, "Inga et ye gən kē so mə ngə gal hit Liura ngə mar ḏa tərō takən yau! kon känge! Mə ngə au Liurə yi ni, dono a bala b̄otə ya!" ⁴¹Losə mwa tiwa gba-gbawa ən b̄et wenta ən bagun gwara, ban sərəḏa b̄a kəmā, ⁴²"Ai kon b̄et ka biya, a kā ko ai kon kāye re. Ai Gub Israila. Ai dono a bala b̄otə ya, danə ndə nəḏ wetən ai sa." ⁴³A nəḏ wetən Liura. Hed Liura shiya ai konada mə do'ad ni, mə a kəmā, 'Ina nə au Liurə ya.'" ⁴⁴Giya səb b̄a gwa sə b̄asən aisə wa ban sərəḏ bəsə losə kən. ⁴⁵Mwē ḏirən tomso, berkete mindikete handə wosən bi wū ən kanso a berkete wonukurute wa, ⁴⁶Yeso ai te b̄wa ai kəmā, "Eli, Eli, lama sabachthani?" ai kē mə, "Liurə wanō, Liurə wanō, mbu tombi hē ngənə hed bənə weu?" ⁴⁷Bet ka b̄a nəḏsin bəsə kinso, b̄a kursə mbu a kēsə wa, b̄a kəmā, "Ai yong Iliya." ⁴⁸Mwē ya fini ya ai wad ya toh daurə ai sum ḏa bal susura ai soḏa b̄otko b̄walang ai nə'ad mə ai we. ⁴⁹Bausa səb b̄a kəmā, "Hedad biya ndə kara au Iliya akə ya konada." ⁵⁰Mwē Yeso ai te mwā b̄wa mwē ai ḏē hemə biya. ⁵¹Sakad mwan mwē daurə b̄a wed sə ḏa hid Liurə mə wu pā han karangkarang wa, wu b̄wākə bi ḏa f̄etə borsə bi a ḏabo wa wu wad bi bidi. ⁵²Mwē bwame hotta wu wil bi, b̄et ka hotso dānggasawa b̄a kum bəsə. ⁵³A nii so bi wa, b̄et sasa b̄a bor ḏa bwame suwa b̄a kanda gwarah b̄etə denden b̄a wir ban. ⁵⁴Shiuya b̄et səb ban kar sə b̄o wor Yeso wa b̄a wirsə mbusə mbwad wa tatərə wu mə b̄a wu da pwarat, b̄a kəmā, "Wera yā wu au Liurə." ⁵⁵Ton ka b̄a mbəḏsə Yeso wa, b̄a bor ḏa Galilee mə b̄o kara ḏa ban wir mbu ən wāi so bəsə mbwad handə b̄walang. ⁵⁶Da tonsu wa, yo Mariya Magdalin, Mariya Ma Yakubu ən Yusufu ya, ən Ma am Zabadi wa. ⁵⁷Dirə kanso, et Arimatiya ke ban yongad mə Yusuf ai et da mbusa, ai ḏa b̄əḏe Yeso. ⁵⁸Ai wad yi kē Bilatus mə b̄ai nə wor Yeso wa. Bilatus ai kē b̄a mə b̄a nə'ad biya. ⁵⁹Yusufu ai to wor suwa, ai kənkad lukto, ⁶⁰ai wad ya ti worsu ḏa b̄o wora ya humrə kudorə fifi wa. Mwē gəḏər ma kundora ai gbi si b̄o shiya mwē ai wad biya. ⁶¹Mary Magdaliya ən ten bene ban yong sad sə mə Mary kən ya, b̄a kinso b̄a kadsin gban ən b̄o worə shiya. ⁶²Handə kā so, mbusə səksə bi mbwad wad, tiwa gba-gbawa ən b̄et wenta b̄a gbausin mbwad a wiri Bilatus wa. ⁶³Ba kəmā, "Maləm, tə ḏim ber su et barəte ya, a kəmā, 'Nə tər takən nə nī bəna.'" ⁶⁴Wu gan marə b̄wa ḏaka wara

ḡanga wa ḡa kar bō worə suwa təro takənte suwa wu kan he. Mə tom am bəḡa bata ḡa dang worato ḡa kē ḡetə mə, 'A ni bi ḡa manta wottan.' Bərə suwa kə wad ya gasa ya."⁶⁵Bilatus ai kəmə, "Sə a wade, so sa tiyad a kar hansəb ḡek-ḡek." ⁶⁶Ba wad ḡa ti ma kudorə ko si mwa ən wade shiya mə kara.

Chapter 28

¹Gabuturə kanso, ən dīra danə lo handə wa kāyo, Mary Magdaliya ən Mary Bene ɓa ɓau a bō worə Yeso wa. ²Mwē buto wu yābi dāngəd mə time Pagune a dono a gədər kūdorə ndar ɓa gbisə bō worə Yeso su w ai kad bi si ɗa. ³Wo wato wulo wedo, luktə wto kənə ən kē peng-peng wu da pwarat. ⁴Bwa daka wara səɓa tatərə wu maba ɓa tər wottə bəsə lər. ⁵Time Liurə ai gan tom su mara ai kəmə, "Sə mu tatərə kade, mə nə mamə sən gə Yeso, ya ɓa gwa sad se a bala ɓotə ya. ⁶A som hasə re, a ni biyan lo a keso. Sa kar ɗab ɓa ti sə Pagune ya. ⁷Shiuya so sakad sa kē gbaɗa mə, "A ni biyan. Aya wirə waso ai ko ɗa gwarə Galilee. Sə wirad bi kinso.' Nə kē sə bəsan." ⁸Ton suwa ɓa hed bō worə ndar sakad ən tatərə ən kalpenge, ɓa mun ɓa kē gbaɗa suwa. ⁹Mwē Yeso ai te ɓa ai kē ɓa mə, "Gongsə waso." Ton suwa ɓa gwirə kwuita a nedse wato ɓa nə'ad gbato. ¹⁰Mwē Yeso ai kē ɓa mə, "Sə mun tatərə kade. So sa kē yo werase mə ɓa mə tō gwarə Galilee mə ɓa kənə wir kinso." ¹¹Shiuya ton su ɓasə bəsa wado wa, Wara ka ɓa wad ɗa gwara a kē tiwa gba-gba wa mbu waiso. ¹²Tiwa su ɓa bam sən ɓagu gwarə ɓa gan marə wa, ɓa ha ɓā dud ɓa nə ɓwa daka suwa ¹³ɓa kəmə so sa kē ɓetə mə, "Am bəɗa 'Yeso wa' ɓa wo ɓa dang wora to bəsən bətta ta bəta a muda." ¹⁴Mə gomna a kur marə wu ni, tə ganad marə biya danə sa damə ko mware." ¹⁵Bwa daka su kənə ɓa tom lo ɓa kē sə ɓa sa. Marə suwa wu bal bi ɗa ɓet Yauda ən wad wirə bi kal-kal waw bi a nasə wa ¹⁶Mwē gbaɗa su bu ha fini wa ɓa wad ɗa gwarə Galilee ɗa kulorə su Yeso a kē sə ɓa sa. ¹⁷Ba wir sad so, ɓa nə'ad gbato, ɓatəka kənə ɓa bəsən mə ɗa gur kale. ¹⁸Yeso ai yawa ai gan marən ɓaɓo ai kəmə, "Ba nənə gubtamə ɗa liura ən wuro. ¹⁹Wu so sa kē marə dodotə wano ɓa gang ɓet ɓana. Sə tom ɓa Baptisma ɗa dəndə Pagune Liura, ən Awate, ən Kətamə. ²⁰Sə bəkkə ɓa bəd mbu nə kē səsə mbwad. Nə bənə ɓēɗ ən isa gamə mbwad ya waw bi a bwed-bwedɗə wuro."

Mark

Chapter 1

¹Yā wu bərarə ya marə dodora ya Yeso Kərəsti, au Liurəya. ²Kone Ishaya a dor biyan mə, "Kara, nən dung sə au time yane a wirə waso ya akə ngə sək sə torə ya. ³Hē wu kē losə mə 'kwērə yongra ɗa mwete, sə sək torə Pagune wa; sə sək tōra to sar-sar'" ⁴Yohanna a woso, ai tomɓa bəptisma ɗa mwēte ən kē ɓa marə a bəptisma mə ɓa kon naruwan a sob sumsa. ⁵Mwē ɓetə bwad ɗa gwarə Judiya ən ɓet Urosalima mbwad ɓa wad bəsa a nate ni. Yohana kənə ai tomɓa bəptisma biya ɗa Sen Urdun, ɓan kē sumse ɓoso sar sar. ⁶Et bəptisma si kənə Yohana a kəngkə sin dāwirə ya dārə Ngelepa ən kurə gad ɗera ya dāra balsin a ɗērə wato. mbu kəpsə wato kənə wu Langta ən sīsə dobra. ⁷He Yohana ai wad wira ai kē losə mə, "Et ke aya woyo ən ndirə wano ya awad nəse ən təptə ya, hē na nə mang ko mə nə ke kuttə sot tasə wato hēre. ⁸Ina nən tomsə bəptisma ən mbra mwan hē aisa akəsə tomo ən Kətamə Karang wa." ⁹Da berketə səwa, Yeso ai bor ɗa gwarə Nazaret ɗa but Galili a yawo mə Yohana aya tomad bəptisma ɗa sen Urdun. ¹⁰Mwē dāng Yeso a bor sə bi ɗa mbira la wa, ai wir liurə wilsin be mwē Kətamə Karang wa wau bi a nate ni lo dəlko. ¹¹Marə wau kən ɗa liurə səwa ən kəmə, "Inga ngə awane nə yau ngə se wu da pwarat ya." ¹²Hē Kətamə Karang wa wu wadse Yeso bi ɗa mwēte. ¹³Ai bi ɗa mwēte tərō busə-kurun, gub Sāwō ayad biya a pəto. Ai bi ɗa mwēte ən nam-dobta mwē tima ban warad biya. ¹⁴Siuya lo ɓa mə sə Yohana et bəptisma bi wa, Yeso a yau ɗa Galili ai kē ɓetə marə dodora ya Liurə ya, ¹⁵ai kē losə mə, "Berə kan biyan, gubtamə Liurə wu wo bi gbagan. Sə kon naruwan, sə nəɗ weta a marə dodora." ¹⁶Yeso ai sə biya a siko a ē alwarə ya Galili wa, ai wir Siman ən Andrawus yause yate ɓan yab lemə ɗa alwara, mə ɓa ɓet mə siya bəsa. ¹⁷Mwē Yeso ai kē ɓa mə, "Sawo, sənə mbəɗe, nəkəsə gang ɓet mə ɓeta." ¹⁸Mwē sakat mwan ɓa hed leməm se siya, ɓa mbəɗa ɗa. ¹⁹Yeso a bəd sə a wirə hal wa, ai wir Yakubu au Zabadi ya ən Yohana yause yate; ɓaɗa kuramo ɓan sək leməmse. ²⁰Ai yong ɓa mwē ɓa hed pa ɓose Zabadi bi ɗa kuramo ən ɓet ɓa yong sə ɓa a gularə ɓā wa, ɓa mbəɗad biya. ²¹Mwē ɓa ɓau bəsə ɗa Kafarnahum, a ga wīya, Yeso kənə ai wad bi ɗa hit bamo mə ya bəkkə ɓa biya. ²²Bəkkərə səu mwē wu tom ɓa hir-hir mə ai bəkkə ɓa lo et aisen gbatə ya somko lo ɓet dora re. ²³Da hit bamo səwa, etke ai biɗa kiso ən kətamə gəmtə mwē ai che ɓwa, ²⁴ai kəmə, "Tə tom mənə ən ingau Yeso ya Nazaret? Ngə wo mə gətə dābləu? Nə ma et ngə sen. Nge et Karang Ya Liurə ya!" ²⁵Yeso mwē ai had kətamə gəmtə su ai kəmə, "Dē swet, mwē ngə bor bəgə ɗa mbirato!" ²⁶Siu mwē kətamə gəmtə səu wu wuttad a buto ai te ɓwa-ɓwa wuda pwarat a ya yə bor bi kən. ²⁷Bet ɓasə kiso mbwat wa, wu tom ɓa hir- hir, ɓan touɓa a ɓoso mə, "Yā bi lawau? Bəkkərə fiyo ən təpta? Ai kā yə kē kətamə gəmtə marə ən təpta ɓa kurad biya!" ²⁸Mara a durə Yeso wa wu wad hansə mbwad a han but Galili maso. ²⁹Ba bor səɗa hitbamo wa, ɓa wad ɓəsə ɗa diyo Siman ən Andrawus bə sən Yakubu ən yohana. ³⁰Siuya rəb Siman ya a som kwakwa re, ayin siyo songra, mwē ɓa kē Yeso marə ten si wa. ³¹A yawo, aya mad neme ai nikad hur; mwē si songrə səu wu hedad biya sakat mwan ai bər nə ɓa mbu kəpsə biya. ³²Ən ɗərə səwa, lo ga kanso, ɓa ɓawad ən ɓet

sisə mbwad ən ɸa sasə ɸasən kətamə gəmtəsə wa. ³³Bet ɸa gwarə wu mbwad ɸa gbau bəsə a kalte. ³⁴A sagar ɸet sisə den den ən ɸa sasə ɸasən si kətamə gəmtə wu kəm, hē a yau ko kətamə gəmtəsə səu ɸa gande mə ɸa ma'ad biyan. ³⁵Yeso mwē ai ni bi kpəm-kpəm, handə wa bi tuk-tuk sēu; ai wad bi a hanka wu sə bi swet wa mə yo ganən Liura. ³⁶Mwē Siman ən ɸa ka ɸasən nad wa, ɸa gərə ɸa. ³⁷Hē ɸa wisad so, ɸa kyād mə, "Betə mbwad ɸa nga gəro." ³⁸Hē ai kē ɸa mə, "Nda wad bə ndə ɸa gwārə beso ɸol, da nə na kē ɸa marə Liura kiso kən. Tom yase he nau haso." ³⁹Ai bal ɸa Galili mbwad, ai kē ɸa marə-Liurə ɸa hit bamo ən sangar ɸet kətamə gəmtəsə. ⁴⁰Hē et dāmə ke a yau a nate ni. Ai boɸad mbəka ka; mwē ai gwiri kwita ai kəmə, "Mə gə yauni, ngə kənə gang ɸənə dek-dek." ⁴¹Yeso ai bəɸ ɸa gbang ən wā ɸura ai mwal nemaye ai da sad si, ai kyād ɸa mə, "Nə yau bənan. Gang bəngə ɸek-ɸek." ⁴²Mwē sakat mwan dām səu wu hedad biya, ai gang bi ɸek-ɸek. ⁴³Yeso kənə ai gbawad ē wu da pwarat mwē ai dunga ɸa ai wad biya. ⁴⁴Ai kyād mə, "Ngə gong ngə kē et ke kənde, wad bənga séu mwan. Ngo nga we kã nge a tiwa ni, ngə nə mbu Musa a kē sāmə ɸa nə a sangaro wa, mə wu we losa." ⁴⁵Mwē a wad so kənə ai wad ya kē ɸetə be mbwad a marə Yeso wa, ya tomsə bi kot-kot Yeso ai kan ɸa gwātə yo yə yauso papa wa. Mwē ai wad yə kad biya a hanka swet, ɸetə kənə ɸan wo bəsə mbwad.

Chapter 2

¹Tər sə bi halwa ai lo bi dā Kafarnahum, hē ʔa kur ʔəsə mə ai bi diyo. ²Mwē ʔetə ʔa gbau den-den ən kalte kəm, adə mang ʔare, mwē Yeso ai kē ʔa mara. ³Hē ʔet ka ʔa ʔawo a nate ni ʔa to sin etke ʔirə sersin; ʔetə kurun ʔa məsadsin. ⁴Lo ʔa kā ku mə ʔə ko gbangrə mə gamo ʔetə wa, mwē ʔa wil ʔidiyo hito gege ən dabsu ai so, ʔa don ən etsi mbirə serse a dasa. ⁵A wir sə nəd wetə ʔato wa, mwē Yeso ai kē et mbir-sero su mə "Kurye ʔa soʔ gə sumsə wangəban". ⁶Mwē ʔet wentə ʔasə kiso wa, ʔan gan ʔəsə dā gur kale ʔoso mə, ⁷"Kə tomənə hē et ya ai gan lau? A sər Et gundan! Yanə a kə sobśə sumsə yau? Wu Liurə mwan." ⁸Sakat mwan mwē Yeso a ma bi dā kətaməwayon mbu ʔet səb ʔan dīmso dā gur kalə ʔose wan. Mwē ai kē ʔa mə "Isa kə tomənə hē sə dīm dā gur kalasə losau?" ⁹Mbī wusə papa mə ʔa kē et mbirsero yiwau, 'ʔa sob ngə sumsə wagəbagan' au 'nī gə to dīkrə wagə, gə wad bau?' ¹⁰Bwa mə sə ma mə Au Ete ai ən gbatə dā wuro mə ai sob sumsā, "mwē ai kē et si mbirə serse mə, ¹¹"Nən kē gəmə nī gə to dīkrə wangə gə wad bəng diyo wango." ¹²Ai nī sakat mwē ai to dīkrə wayo ai sikə dā ber ʔata ai bor bi dā diyo suwa, ʔasə mbwat wa wu tomʔa hir-hir mwē ʔa heu Liura, ʔa kəmə, "Tə pətə wir ʔəkaka lare." ¹³Ai bor ai wad a han borə ngu, gamo ʔetə mbwat ʔa gbau a nate nī, ai ʔəkkə ʔa mare dodora. ¹⁴Lo ai haktə so, ai wir Lawi kurye Alfeyus ya a kadsin dā dulkərə ʔet semo ai kyād mə, "mbəd na." mwē ai nī ai mbəda dā. ¹⁵Yeso aya kəb gen dīra diyo Lawi nī ən ʔet kon semo, ʔet sumsā ən am mbəda ʔaya, mə ʔetə ʔa mung ʔa ʔa ʔədsad so. ¹⁶He ʔet wentə Farisa, ʔa wir Yeso ai kəp mbusə bi ən ʔet sumsə ən ʔet kon semo, hē ʔa tau am ʔəda wato mə, "Tomənə hē ai kəp mbusə bi ən ʔet kon semo ən ʔet sumsə wau?" ¹⁷Yeso a kursə yā wa ai kē ʔa mə, "Bet ʔasə ən ʔirə kwa-kwa wa ʔan gərsə sīfəkure; ʔet ʔa som kwa-kwa kəde wu mwan. Nə wo dā wurəmə nən yong ʔet karangwure, wu ʔet sumsā." ¹⁸Siuya am ʔəda Yohana wa ən ʔet Farisa ʔada sībərā. Bet ka ʔa ʔawo ʔa kyād mə "To mənə hē ambəda Yohana wa ən ambəda farisa ʔan kat sīmbərā, hē ya ngē tomənə ʔan kat sə kurau?" ¹⁹Yeso ai kē ʔa mə, "Kətomənə hē ʔet kāsā ʔa sīmbərā wa ʔwē aya bi ən ʔa ʔōu? Mə ʔwē kāsā ai bi ʔəd ən ʔa ʔō ni, ʔakə tom sīmbərā kure." ²⁰Hē, berketə kəwo ya ʔwē kāsā akə ko ku ʔəd ən ʔa ʔəborəya, dā trō səwa, hē ʔa sīmbərā ʔəsa. ²¹Etke ai laprə dawirə fiyo ko a ya mwē re, mə a tom losə ni luktəsə kə kā ʔiya, au dawirə mwē a luktə fiyo, kə kā wu ʔitə wu dā pwarat. ²²Et ke akə dal barabrə fiyo ko dā sā barabrə mwē re, mə tom losə ni barabrəsə kə fī u hutur ʔa yam barabrəsə ən sā kəm. Wa, ʔan dal barabrə fiyo dā sā fiyo." ²³Ga wīyā ka Yeso ai haktə bi dā ō, mwē ambəda wato ʔan kau bukəpsə ʔa kəb ʔəsa. ²⁴Hē ʔet Farisa ʔa kyād mə "kara, ʔan tom mbu ʔwa kurə wa a ga wīyā mə ʔiu?" ²⁵Yeso ai kē ʔa mə, "Sə kau kurau mbu Dauda a tomso lo dōrə bwansad - so aisā ən ʔet ʔaya ʔasə kəm wa -" ²⁶Lo a wad sə dā hit liurə wa Abiyatar aya tiwe gbaya, ai kəb kətəhawə ya wusə a wentə mə ʔet tiwa ʔan kəb ʔose mwan ya a kəb ai ʔē i nə ʔet ʔasən nad wa?" ²⁷Yeso ai kəmə, "ʔa sək Gawīyā mə a ete, ʔa sək ete mə a gawīyā re." ²⁸Wa, Au Ete ai Pagune, ən ya Gawīyā kəm."

Chapter 3

¹Mwē ai wad bi dā hit bobra, hē et ke ai kən nemate wodsins. ²Bet ka ban karad wuda pwarad auko akə nad lemə bi a Gāwīya mwē bə sərada. ³Yeso ai kē et si nemate wodse mə "Ni gə nəd dā ber betə gəd." ⁴Mwē ai kē betə mə, "Bwa mə ba tom mbu dena a Gāwīyau ko lo ba tom ya gəmtəu? Ba le duweu, ko lo ba tottodou?" Mwē ba dē bəsə sēu. ⁵Mwē ai kar ba ən kal gwa, ai gwā kalə mə na-ē bəte, ai kē et siya mə, "Mwal nema nge." Mwē ai mwala, Yeso mwē ai sāngarad biya. ⁶Bet Farisa ka ba bor ən hadda ba wad a bet Hiridus nī mə ba kar totə bə todsad so. ⁷Mwē Yeso, ən ambida baya, bawad a kallə alwara, betə den-den ba mbədad dā gwarə Galili ən Yahudiya ⁸mə sə bi dā Urselima ən Edon wu wad dā Urdun wu geleng Taya ən Sidon. Wu gbau ən bəta, ba kur mbu ai tomsa wa mwē betə ba gbau a nate ni denden. ⁹Ai kē am bəda baya mə bayə gər kuramə hal wa, mə tom gamō bəta ba yə bəbə. ¹⁰A le betə wu da pwarad, ən dar bet sisə ban nasə kwa-kwa mə bə dād wa. ¹¹A ber səu kətamə gəmtəsə ba wir sad so, ba gwirə kwitə a wirato ba yā handə ən təpta ba kəmə, "Inga ngə Au Liurə ya." ¹²Ai gan marə ən təfə mə tom wu tomad ai ma. ¹³Mwē Yeso ai ta bi dā kulora, ai yong ba 'iyau so mwē ba bawo. ¹⁴A gbad ba bu ha fəttə (ai yong ba mə gbadə baya), mə ba kadən isā, ai tim ba mwā mə, ba kē betə marə-liura, ¹⁵hē bada kətamə ya pə kətamə gəmtəsə. ¹⁶A gbad baso bu ha fətte wa: mwē Saminu, ai nād dəndə mə Bitrus; ¹⁷Yakubu au Zabadi ya, ən Yohana yause Yakubu ya, ba a nəsə ba dende mə Buwanajis wu mə, am wedo; ¹⁸ən Andrawus ən Filibus ən Bartalamawus ən Matta, Toma, Yakubu au Halfa ya, Taddawus ən Saminu et Kan ana. ¹⁹ən Yahuda Iskariyoti et a kə wang sad se. ²⁰Mwē ai wad diyo, gamo betə ba gbau mwa, ba kā ko mə bə kəb kətəhawə hēre. ²¹Lo bet bəta ba kursə losə wa, mwē ba bor mə bə ba mə'ada, mə ba kəmə, "A bor bi dā sendə wayon." ²²Mbed wentə ba bor sə ən Ursalima wa ba kəmə, "Ai ən sausə Bilzebul dā mbiro, ai pə sausə ən usu." ²³Yeso ai yong ba a nayeni ai gan ba marə dā mamaren, "Kə tomənə he gub-sāwō ai pə gub-sāwōu? ²⁴Mə gubtəmə ko kə bwa bi dā ən kāye ni, gubtəmə səu kə kā wu nəd' de. ²⁵Mə diyo ko kə bwa bi dā ən kāye ni, diyo səu kə kā ko wu nəd' de. ²⁶Mə gubsāwō a bwa bi fəttə nī, a kə kā yə nəd' mware, wu mə a bwad'biyan. ²⁷He ed ke akə kā ko yə kanda diyo et siya aisən təptə ya ai dan'gad mbusə aya yə sodad ko kə deu, wu mə akə sodad hē. ²⁸Nən kē sə wetə pwarad, sumsə betə ba tomso mbwat ba kə sof'ba bəsa, ko lo ba sər et gunda, ²⁹he et ye a sər sə kətamə karang wu ya sumato kə sobre, wu akə ko et sumo kal-kal." ³⁰Yeso akē busə mə ban gan ba kəmə, "Ai ən kətamə gəmtə." ³¹Mwe mate ən bausa bata ba bawo ba nəd' ta'ndi. Ba yong'ad mə, a yawo. ³²Gamo kənə ba kad sin ba karad sēu mwē ba kyād mə, "Ma'nge ən bausa banga ban taugə tā'ndi." ³³Mwe ai gak ba kən mə, "Yanə aisə mane ən yause yanə yau?" ³⁴Yeso ai kar ba la ai kəmə, "Mane ən bausa bana ban bə hasəwa! ³⁵Wa et ai tomsə mbu Liura' ayauso ya, ai yause yane ən wenane ən mane."

Chapter 4

¹Mwe ai bær bækka ra a kalle alwara, mwē gamo wuda pwarat ba gbau a nateni. Hē ai ta da kuramo wuse a kallē alwarē wa, ai kadḏa. Gamo mbwad ba ḥawo a kallē alwara. ²Ai bækka ba mbusē den-den ḏa mamaren, ḏa bækka wato mbu a bækka baso wun ḏa. ³"Sə kura, et wa mbuse ke awad mə in ḏo kamə wayo. ⁴Ai ḏo sə kamə wa, batəka wu ro bi a tora, mwē amriba ba ḥawo ba yan bəsa. ⁵Bateka wu ro bi ḏa kudota, ḏabya butə somko dweḏḏəwa. Tər kure mwē wu e biya, mə butə mangad ḏe. ⁶Hē o ən mwe so, ba ləkāu bəsa mə ba som ən hintə re, mwē ba e bəsa. ⁷Kamə beso kən wu ro ḏa təpta, sang so təpta wu mə'ad fēu, mwē sē ambə kure. ⁸Kamə beso kən wu ro ḏa bud deno mwē wu sanga wu sē, batəka busə tākən batəka busə mindike batəka kən busə bu." ⁹mwē ai kəme, "Et ye aisən gwē kura ya, ai kura!" ¹⁰"Lo Yeso ai sə bi fini wa, bet basə gbang ən aisə wa ən ambəḏa batə ba te'ad ba tawad yo mamaren su wa. ¹¹Mwe ai kē ba mə, "Ba nəse ma mbuse gubtamə Liurə wu bəsan som ko lo bet səu ta'ndi wure ba bō mbuse mbwad wuda mamaren, ¹²wumə mə ba kar ni, ba karan, hē bakə wirre, wumə bakə kura, ō ba kuran, hē bakə ma re, hē ba kette Liura ai sobba narəwan baten." ¹³Mwē ai kē ba mə, "Sə ma mamaren yə kurau? Kə tom mənə hə sə ma ba besau? ¹⁴Et wa busə siya a ḏo marə liura. ¹⁵Ba rosə a tōrəwa, wu bet ba kursə marə liurə wa, mwē Gub-sāwō a ya ha biya. ¹⁶Ba sasə ro sə ḏa kudotəwa, wu ba ba kursemarəwa, ba kon sakat ən dodoto. ¹⁷Mwē ba na hintə kure, ba səm mbusə hal mwan. Hanhandə ən mbu waisa wawo mə marə səwa, sakad mwan mwē ba gek bəsa. ¹⁸Ba sasə ro sə ḏa təpta wa, wu bet su ba kursə marə su wa, ¹⁹mwē mbu wuro ən ḏoktə gəna ən mbu bensa wu mə ba fēu kā ko wu sē re. ²⁰Ba rosə ḏa bud deno wa, wu bed su ba kursə marə ba kon wa, mwē ba sē busə takən, busə mindike batəka kən busə bu." ²¹Yeso ai kəmə, "Ete akə fin arə a sāyo ai gbiaḏ'au? Ko lo akə ti ḏa gudusə antərau? Akə ti a han tiya. ²²Bəkaka kə pāsə bi kə ma kurə wu somre. ²³Etə mə ai ən gwē kura ni, ai kura!" ²⁴Ai kē ba mə, "Sə ti gwā a mbu sən kursa tasau gən ma sə bəse, ba kəgən ma ən usu kən ba gə sokəsi. ²⁵Edye aisən bəka ya, bakə sokad si. Edye a somsəre ya, bakə kon yate ba nə ya aisə se dweḏ ya." ²⁶Ai kē ba mwa mə, "Gubtamə liurəwa wu ḏo edke a rəksə kāmə ḏa buto. ²⁷Ai tərə ai ni mwē ai wo ḥāsin wu sang biya wumə a ma tomo tomo wu sang wu kure. ²⁸Wu tom pukta, wu kini. ²⁹We so mwē sakad mwan ai timba ən Gbade ba wad bə kwada mə mukə kan biyan." ³⁰Mwē ai kē mwa mə, "De kpap gubtamə liurə wa ən biu? Də nə mamaren ən bi hē də mau? ³¹Wu lo kāmə ḥod Kata gwidtireu ḏa kamə gbet wuro mbwad. ³²Wu mə, mə ba rək ni, ən sang wu wad gbet ḏa kada yi mbwad. Wu sang baramə amribə ḏa liurə wa, ban hamḏa ba sək hitsə bəsə ḏa." ³³Ai kē ba mbusə den-den ḏa mamaren ḏa nə ba kə ma mbusa, ³⁴ai kē reba marə ko la mwande ən ko ḏa mamaren. Hē mə ba wen-wen nī ai kē ba mbusə bi bwad. ³⁵Ən ḏirə gaso, mwē ai kē ba mə, "Də dal alwarə də wad bəḏe ən kallə beso." ³⁶Mwē ba hed gamo bəsa ba to Yeso ḏa kuramo, batəka ḏa kuramə beso ba dal bəsə kəm. ³⁷Mwē yer gəmto ko wu ni bi ḏa alwarə səwa, sewa-sewo lo kə dəmkə kuraməbida mə mbira bweḏ bida kuramə baton. ³⁸Yeso ai bi a muda wu da pwarad, mwē ba nikad a muda ban kyād mə, "Bəkke é ha gə ko mə də wod herau?" ³⁹ai ni mwē ai had yersəwa ai kē alwarə mə, "Lup-lupto! Dē swed!" mwē yersəw wu nəḏ swed, ade wu ba bi gbarang. ⁴⁰Ai kē ba mwa mə, "Tatərə ən məsə ābiu? Nəḏ wetə waso ən nau?" ⁴¹Tatərə wu mə ba wu da pwarad ba kē ba a boso mə, "Et yə yanə hē alwara ən yero bəḏ sə mbu ai kē sou?"

Chapter 5

¹Mwē ɓa ɓau ɓesa a ē alwara ən kallə beso, wusə ɗa bud Garasina wa.²Lo Yeso ai bor sə ɗa kuramə la wa, sakat mwan etke ai bor bi ɗa bwāme wotta ən kətamə gəmto a yaw a nate nĩ.³Et siya ai kad bi ɗa bwāme wotta, et ke akə kã ai soɗad mware kolo ən kurə ɓã re.⁴Ba soɗad ən kuttə ɓol-ɓol ai kã ɗa ən kurə ɓã bwad. Siu lawa et ke asom mwa mə yən so ɗad mware.⁵Ən bətta, ən ga ai bi ɗa bwame wotta ən kulota, ai te ai ləng kãye ən kudotə wuse yēu-yēu wa.⁶A wirsə Yeso bi handə ɓwalang wa, ai mun yə wada a nate nĩ ai wad ya gwiri-gwiri a wirə wato.⁷Hē ai te ɓwa ai kəmā, "Nə kã nə tobi ən ingau, Yeso, Au Liurə gba ya? nən bob nga ɗa ɗəndə lirə wa, ngə gong ngə nə han kənde."⁸Mə ai kyād ɗa mə, "Bor bənga ɗa mbirato inga kətamə gəmto."⁹Hē Yeso ai tawad mə, "Ban yong nge mə nau?" ai gakad mə, "Ban yong nə mə Mung, mə tə den-den."¹⁰Mwē ai ɓarad bobo mə a ɓə pə ko ɗa ɓud səu re.¹¹Siuya, yo Aladde ka sō bumrum ɓa ɓesa a waro a kallə kure,¹²mwē ɓa bobad ɓan kyād mə, "Dung tə ɓətə ɗa yo aladde wa; hed tə kan ɓətə ɗa ɓaɓo."¹³Siu mwē ai hed ɓa biya, kətamə gəmtəsə səu ɓa bor kən ɓa wad ɓəsə ɗa yo aladde səwa, mwē ɓa mun kən ən lau don ɗə kure səu ɓa hamɗa alwarə səwa hē wa ɓa mangsin ɗontə fəttə, ɓa wod bwad ɗa alwara.¹⁴Mwē ɓet səu ɓan war sə yo aladde səu ɓa wirsə mbu tomsa wa, ɓa mun ɓa wad ɗa gwāra ən ɓa a kaltə wa ɓan kē ɓa mbu tomsa.¹⁵Hē ɓa ɓawo a Yeso ni ɓa wir et si aisən kətamə gəmto ya, et si ka aisə fərkərə biya mə sāusə ya, a kadsin bi kiso ɗa ɗāwittə deno hē bi ɗa sendə wayo dek-dek; mwē tatərə wu mə ɓa biya.¹⁶Bet səu ɓa wosə ɓa wir mbu tomsə dek-dek, ən marə yo aladde səu ɓa wotsə ɗa alwarə wu kəm.¹⁷Wuse losə wa, mwē ɓa bob Yeso ɓa kəmā ai hed bud səwa ɗa.¹⁸Lo Yeso ai kansə bi ɗa kuramə wa, ō sāurə səwa ai bobad mə yə mbəɗad bi kən.¹⁹Hē Yeso ayau kure, ai kyād mə, "Ngo ɓəngə diyo wango nge kē ɓa mbu Pagune a tom ngə so, ən lo awe ngə sə wāɗurə wa."²⁰Mwē ai wad biya ai wad ya ɓər kē ɓetə gunsə Yeso a tom yə so ɗa bud Dikapolis wa, mwē mbusasa wu tom ɓeta hir-hir.²¹Siu Yeso a ɗal sə alwarə bi ən lau beso mwā wa, ai bi ɗa kuramo, mwē gamo ɓa ɓau ɓa gelengad seu, a ya bi fidi alwara.²²Hē et ke gba ya ɗa ɓet səu ɓan karsə hitbamo wa, ɓan yongad mə Yayirus, a yawo a wirsə Yeso wa, ai wĩ biya a gundusə netsə wato.²³Ai bobo ai ɓarə yə bobo ai kəmā, "Kwārə yanə halya be gbare akə wod biya, wa nən bob nga, ngawo nga tiyad nemangə biri ɗanə ko akə sangāra, ai le."²⁴Mwē ai ɓəɗaɗa, gamo kən ɓa mbəɗad bi kən ɓan ɓəɓad fēu.Hē ɗa gamo səwa, ten ke ai bi kən, ayən siyo ya munmə ən nəɗ ɗə kurə ya, mwētə bu-hā fəttə.²⁶A han a sipmə den-den, ai dum gəna kən wuda pwarat, ka bwa mə hē a ɗa bi songon hē ən sək wu ɓambi-ɓama.²⁷A kursə mara a mbu Yeso a tomsə mbwad wa, mwē ai ni ɗa gamo səu a yau bi ən ndirə wato hal, aya ɗa ɗāwirə wato.²⁸Mə a kəmā, "Mənə kã nə ɗa ɗāwirə wato ɓənə ni, nə sangar ɓənə."²⁹Hē a ɗa sad so mwē munmu səu wu ɗē bi sakat mwan ai sə kən ai kur bi ɗa mbirayon mə yə sangar bi ɗa si wayon.³⁰Yeso mwē ai ma bi sakat mwan mə kətamə bor ɗa mbirayon. Mwē ai kettə ɗa gamo səwa ai kəmā "Yana ɗa sə ɗāwirə wanə yau?"³¹Ambəɗa ɓa kyād mə, "Ngə wir gamo ɓa ɓəb ngə sin la, hē ngən tau mə yana ɗa ngə seu mwau?"³²Yeso mwē ai biya karo ən senda mə yə ma et yə a tomsə losə ya.³³Ten siya a masə mbu tomyəsə wa, tatərə wu ma'ad biya ai pul biya. A yau aya gwiri a wirə Yeso wa, ai kyād mbu tomso mbwad ɗa wetə wa.³⁴Mwē ai kyād mə, "Kwäre, nəɗ wetə wango sangar ngə ɓan. Ngo ɓəngə lup-lup ngə sangar ɓəngə ɗa si wangon."³⁵Yeso aya bi ɗa gano sēu, ɓet ka ɓa ɓawo, ɓa bor a et gbaya ai mäsə hitbamo ya, ɓan kē losə mə, "Kwārəya nge a wodon ngən han maləm a mbi mwau?"³⁶Hē Yeso a kursə mbusə ɓan ganso wa, ai kē et gbayə ya hitbamo si mə, "Ngə kur tatərə kənde. Nəɗ wetə mwan."³⁷Yeso a yau ko mə et ke ayə mbəɗ hēre, wu Bitrus, Yakubu, ən Yohana yause Yakubu ya.³⁸Mwē ɓa ɓau ɗa diyo et kar hitbamo wa, ɓa ho ɓeta ɓan yā handə wu ɗa pwarat; ɓa ɗa wā ɗura ən worsə wu ɗa pwarat, ɓwa-ɓwa.³⁹A kansə ɗa diyo səu wa, ai kē ɓa mə, "Tomənə hē sən wā sə ɗurə sə te la wau? Au ya a wod kure aya munda mwan."⁴⁰Mwē ɓa hū'ad biya. ai hik ɓa, ɓa bor tāndi mbwad, ai yong pa ausi ya, ən mate, ən ɓa ɓasən nad wa, ɓa kan ɓa wad a hansəu ausi aiso.⁴¹Yeso mwē ai mə nem autenarə si la ai kyād mə, "Talitha koum!" Ya ən kē sə mə, "Au tenare hal ya, nən kē ngə mə ngə ni gəd."⁴²Sakat mwan mwē au tenarə siya ai nĩ, ai ɓər sikoyo biya (wa aya ən mwētə bu-ha fəttə). Mwē tatərə ən hir-hirto wu tom ɓa bi kərəng sakat mwan.⁴³Yeso ai kē ɓa bi mə ɓa gong ko et ke ai ma mbusə tomso fin-fin hēre. Hē ai kē ɓa mə, ɓa nad mbu kəfa ai kəfə.

Chapter 6

¹Aborsə kinso wa ai yau dā gwarə wayo ngbada wato ba bəda. ²Gawīya kanso, ai bəkkə ba dā hidbəkkəra. Betə denden ba kuradān hir-hirto mə mbu ai bəkkəsəbaso a da nau? Marə guntə ba nəsadso mwa wu kau? Mbusasə ai tomsə hir-hir ən nemsə mwa wu kau, ³yā som etsi ai gwa sə mbusə wu reu mate Maryamu bet bəta Yakub ən Yahuda ən Simon kurau? yo wenate ba somkon ən ida hasə rau? Kalə ən Yeso. ⁴Mwe Ai kē ba mə "Kone a som gbato dā gwarə wayo ən bet bəta ən bet hatə baya re ⁵ga ko mə gularə gbare ai bik betə hal mwan. ⁶Ba somən nəd wetə re, wu tom ba hir-hir mwa ai hedba ai wadda gwattə wusə gbang kisowa ai bəkkə ba mbusa. ⁷Ai yong ngbada baya bu wu hā fətə wa ai bwaḃa fətə - fətə, ai timba ai nəba gbato a kətamə gəmtə, ⁸ai kē ba mə etai to kplangə mwan, ai to sā, ən bā ən burodi kədə ⁹ai kənkə tasa, ai kənkə luktissə fəttə kədə. ¹⁰Yeso ai kē ba gwarə ko diyo sə kanso mə ba konsə ni sə kadbəsə dā ga sə borso hē. ¹¹Mə ba konsə kureni sə gbəg tulla a nedsə sə borbəsa mə wu gang wire a bace ni" ¹²Ngbaḃa ba wada ba kē bəta mara mə hed summsa. ¹³Ba puk bet siisa yaro ba bik ba, ba bwa bətan mun sausəma. ¹⁴Guḃo Hiri dus ai kur mə dədə Yeso wa bəta ba mā bwat. Batəka kən, "Yohana ai tomsə baptisma ya a ni yase dā manta hotta he ngbada bəta bəda mwetato wu tom yase ban tomsə mbusə hir-hir wa." ¹⁵Batəka mwa mə ai, "Iliya." Batəka mə ai, "Kone lo kona dən gasawa." ¹⁶Hiridus a kursə yāwa, ai kəm "Yohana nə kwasad durə ya a ni yase." ¹⁷Mə Hiridus a timba, ba mə'ada ba wədaḃa mə a to Herodiya ten etaye Phillip ya, mə Hiridus a twad biyan. ¹⁸Mə Yohana a ke Hiridus mə, "Som dēg-dēg mə ngə to ten eta ngə yi re." ¹⁹Mwe kalə wu gwā Herodiya a yau mə hē yi toḃaḃa hē a kare, ²⁰hē Hiridus a mun Yohana, a mə ai et dene karang-karang mwe ai yaurə mbəka wu daaddə, bəkkəre wato ən nikkad senda. Hē kən mə a kurad kənni ən do'ad wu dapwarat. ²¹Gasəu ba hasə Hiridus wu kanso ai gbau bet bəramē, bet gba-gbawa dā gubtəmə wayo wa ən kpanasə ən bwa dəka dā but Galili mə b kəb mbusa. ²²Kwarə Herodiya ya ai kana ai hir-hiri a wirə bato, wu do guḃo ən wiya bəta. Guḃo ai kē autenarə siya mə, "Tau mbu gə yauso bəngə bwat nə kəngə nə bə'nga." ²³Guḃo a gbo ai kəmə, "Mbu ngə yausa ko beberə gubtəwa nəkəngə nə." ²⁴Kwarə yate ai wada a mayeni ai kē maye mə, "Nə tau biu?" Mate ai kē'ad mə, "Tau durə Yohana ai tomsə baptisma wa." ²⁵Ai lo sak-sak a guḃə ni ai kē'ad mə, "Nə yau durə Yohana ai tomsə baptisma ya dā bwade." ²⁶Mbuḃa a tausə denə guḃon, hē akə kā yi tom bəka si re mə gbo a wurən bətan. ²⁷Guḃo ai tim bwa-dəke ya ware yaye ai yo yawən durə Yohana wa, ware siya ai wada ya kwa durə wato dā pusəna. ²⁸Ai yausə autenshiya, autensi kənə ai wadsī maye. ²⁹Am bəda bəta ba kursə losəwa ba wad ba to worato ba hokko. ³⁰Mbu ba tomsə mbwat am mbəda ba losə ba kē Yeso. ³¹Mwe ai kē ba, "Sawo sa gər hanka ngūng sə kadsə wī he." Mə batəka ban wada batəka ba bəda, ba da dərə ku ba kəb mbəka hēre. ³²Wusə lowa ba ta kuramo wen-wen ba wadbə gər han ngūngwa bəsa. ³³Bəta dā gwarə bol-bol ba wirba ba maḃan, ba mun ba gā kano bəsa a dāsū ban koso. ³⁴Awir gamo bəta ba kansə a ē sene wa ai kur wadurə bato, ma bəlo təmasa ba somən wade re. Mwe ai ti tabra ai bəkkə ba den-den. ³⁵Ga dīrə kanso, ngbada bəta ba bawo ba kē'ad mə, "Ga kanan handə hobon. ³⁶Hed bəta danə bəkə ko dā gwara ən mwete ba tir bukəfa." ³⁷Mə bəkət mə, "Sə nə ba mbukəfa ba kəfə." Ngbaḃa ba gakkad mə, "Ko tə tir burodi ya ya sāsə fətə busə bu-bu fətə kə mang bəu?" ³⁸Ai tau ba mə, "Sən burodi ge mənau? So sa kara." Lo ba wir so, ba kēt mə, "Burodi wonon ən siya fətə." ³⁹Ai kē bəta ba kad-kada kumtə-kumta. ⁴⁰Ba kad saktə-saktə; batəka busə bu batəka busə bu wonon. ⁴¹Ai ha burodi si wonon ən siya su fətə wa ai bob Liura mwe ai nə ngbada baya mə ba bwa bəta. ⁴²Ba kəpsə ba gwe mbwad wa. ⁴³Efətə burodi ən siya ba gbau gərgədansə bu wu ha fətə. ⁴⁴Bet ba kəbso ba dōntə wonon. ⁴⁵Ai kē ngbada baya ba tadā kuramo ba wadbəsən kalə bendo gbeg, ən lau Bethsaida, mwe ndə hed gamo ba wad bəsa. ⁴⁶Ba wadsə bəsə wa, ai ta kulora mə ya bob Liura. ⁴⁷Ai biya buto fini ga dīrə kanbiyan kuramo wubə dā dābə alwara. ⁴⁸Yeresən hanba wadō hadən wob so, mwe ai sik bi a bīdī bərā, ai yaumə yin haktəba bi haktə. ⁴⁹Mwe ba wirsadso ai siki bi bīdī bərāwa, ban dīmme fe, ba te bwa, ⁵⁰mə ba pul bəsan, "Ai kē sakad mə ina sə mun tatərə re, sə na kwa-kwa." ⁵¹A tasə dā kuramə wa, ba wo yerə wu de bi swet. Wu tom ba hir-hir. ⁵²Ba ma mbu burodi ən we so kure. Mə ban masə bəka sakad re. ⁵³Ba kan dā but Genesaret ba donso ba wed kuramo a todo. ⁵⁴Betə ba mat sakad ba bor sə dā kuramo wa, ⁵⁵Betə ban mun ba ha bet sisa a dīkta dā diyonmse ba wadsə ba adap ba kursə mə Yeso ai koso wa. ⁵⁶Ban hi bet sisa a han lumamse, mə akan dā mwete, gwattə gwarə gunda. Ban bob mə bəda kallə lukto wato, bet ba dasadsə bwat wa ban da sāgəron.

Chapter 7

¹Farisawa ən bet bida ka ɸa borsə ɸa Urselima wa ɸakar Yeso sēu.²Ba wir ngadɸa Yeso wa ɸatəka ɸan kəb burodi bəsən nemsə tāsɪn ɸa sob ko hēre. ³(Farisawa ən Yahudawa mbwad ɸan kəbrə mbəka ko ɸa sob nemsə kurəre, mə ɸan mbəd mbu ɸaguna ɸan tomso bəsa. ⁴Bet Farisawa mə ɸora luma ni, ɸan kəbrə mbəka re, ɸan bəd mbu ɸaguna wu da pwarad lo sob ding mbərā, hunsa, ən han ɸan kəbsə mbukəbsə wu kəm.)⁵Farisawa ən bet wentā ɸa tau Yeso mə, "Tomənə hē ngadɸa wangə ɸan mbəddə mbu ɸa guna ɸan tomso kuru wau, mə ɸan kəb burodi bəsə ɸa sob nemsə ko hēre?"⁶Yeso ai kēɸa mə, "Kone Ishaya akē marəkono bi pad-pad ən isan mə sə bet gəmta. Ai ɸidə lo mə, "Bet ɸa ɸan nənə gbato ən ē mwan ɸa gur kalbata ɸa somko ngbang ən ini hēre. ⁷Ban nənə gbato ən bobrə gəm mwan, ɸan bəkkə betə wenta ɸeta lo mbu bəkkərə bəse.⁸Sə hed wentə Liura wa ɸa sən bəd mbu ɸa guna ɸan tomso bəsa." ⁹Yeso ai kē ɸa mwā mə "Sə mbisə wentə Liurə wa mə sən mbəd mbu ɸagun waso ɸəsa! ¹⁰Mə Musa a kəmə, 'Nə pa'ngə ən ma'ngə gbato, et a gansə marə dəng-dəng a paye ən maye ya akə wodo."¹¹Mwe isa sə kəmə, 'Etə ma kē paye ən maye mə, "Ngularə nən sī ngə so mbwad wa bor biya a Liurə ni," ¹²mə lo sə ni, sə yau ko mə etsiya ai tom paye ən maye mbəka ka mware. ¹³Sə kettə wentə Liurə wa ɸan somko dek-dek ən təfə mware mə mbu ɸa guna səu məsə kwakwa wau nasə wa wubin təfə yase. Ai sokə s mwā mə "ən mbusə den-den ya sən tomso."¹⁴Yeso a gbau betə mwa ai kē ɸa mə, "Səsə mbwad wa sənə kura sə ma. ¹⁵Mbəka ka som fini hēre ya kə kansə da kal ete wu kadad et summu ya. Wu mə mbu ən borsə da kal etə wa ən dəbad yase. ¹⁶Etə mə ain ngwemə kur andə ni ai kura."¹⁷Yeso a həɸsə ɸeta ai kan bi ɸa diyo wa, ngbadɸa ɸata ɸa tawad mamaren səya a ganse. ¹⁸Yeso ai kēɸa mə, "Isa sən marə mbusu kure sēwēu? Sə ma ko mə mbun kansən tādərə wa ən dəblərə ete kurə ra, ¹⁹Mə ən kandə ko ɸa gur kale re, ən kan ɸa kal kēta wu bor bi ɸa kiyo rau?" Marəwa a ganso, Yeso ai welosə mə mbukəbsə ndən kəbso wubi karang-karang.²⁰Yeso ai kē losə mwā mə, "Mbu ən borsə ɸa kal ete wa ən deblad yase. ²¹Mə mbu ən borsə ɸa kal etə wa wu ɸim mbusə gəmto, gūto, gera, tod ete ²²mbusīsa, gularə gəmtərə, gora, dangto, ɸokta. ²³Mbusə dəng-dəng mbwad sa ən bor ɸa gur kal ete wu dəblad yase."²⁴Yeso a hed ɸabsuwa ai wadbi ɸa but Tyre ən Sidon. Aya kan bi ɸi diyo ko a yauko mə etai ma mə yə kinso hēre; betə ɸa ma sēu. ²⁵Mwe tom ko kəlam hēre tenke au tenare yate ɸurə yā sad se ai yawa ya wī a wərə Yeso ni. ²⁶Siu ten siya ai Greek a bor ɸa gware Fontiya. Hē ai bobad mə ai borən sāusəmə ɸa bir kwarəyaye wa.²⁷Yeso ai kēad mə, "Led ambə ɸa da mbu kəbsə pwarad hē mə bwako mə ngə to burodi amba ngə nə ambwa re" ²⁸Ten siyah ai gak mə, "Pagune, wubi losa, ko ambwa ɸan kadsə gudusə korota wan ɸan kəb mbu kəbsə ambən roso bəsə kən."²⁹Yesu ai kēad mə, "Ngə kā ngə wadɸa mə marə səu ngə ganso. Sāusəmə suwa wu hed au tenare ya'ngə biyan" ³⁰Ten siya ai lo diyo aya wir awaye biya han tərə, sāusəmə həɸad biyan.³¹Yeso a borsə ɸa Tyre ən gwarə Sydon wa a mbəden ē sene Galili ai waden gwarə Decapolis. ³²Ba ɸa wo'adən ekki ai kpəngra, hē ɸa bobad mə ai bikadɸa.³³Yeso ai toad ai gang sad a kalla, ai hīad kedsə ɸa ngwēme, a debsə mwedsə wa ai daad dəl marə wato. ³⁴Yeso ai nəkkə otə ɸa liura, ai gad hemə ai kēad mə "Ephphatha" yara aikē mə 'wili!" ³⁵Səu kinso mwe ai kur andə bi sakad, ai ma gano bi dek-dek mwa. ³⁶Yesu ai kē ɸa mə ɸa kē eti kəde. Kē ai kēsə losə wu ɸeta an sək ɸa bəsən marə ndar andə bwalang. ³⁷Mbu ɸə tom betə hir-hir wu da pwarat, ɸan kē lo sə mə "A tom mbusu bwad, a tom kpəngra ai kut anda ən et ai gandə marə re ya ai gana."

Chapter 8

¹Da bersuwa betə ɓa denden, bukaɓa ɗa tɛro shiya gamo ɓa ɓau mwa, hɛ mbəkaka sommə ɓa kəbre, Yeso ai yong ngbada ɓaya ai kɛ ɓa mɛ. ²Nə kur hwā ɗurə gamon mɛ ɓa kadən inə tɛro takən ɓəkaka sommə ɓa kəbre. ³Mə kəm ɓa wadbəsə diomse ɓa kəb mbukəfa ni ɓatəka ɓakə wī a tora mɛ ɓa bor gbanre." ⁴Ngbada ɓata ɓa kəm "Də da mbukəfa bi dənə ɓa ɗa dobre hasou?" ⁶⁵Ai tauɓa mɛ, "Sən burodi geməna? Ba kəm "Būtu." ⁶Ai kɛ gamo mɛ ɓa kada. Ai to burodi su būtu ya, ai kɛ Liurə gongsa, ai nə ngbada ɓaya ɓa nə gamo. ⁷Ban siya gwiddiu, ai kɛ Liurə gongsa, ai nə ngbada ɓaya ɓa nə ɓa mwa. ⁸Ba kəp ɓa gwe, wu bebi gərgədansə bu wu ha fətə. ⁹Betə ɓa mang busə bu-bu kurun mwe Yeso ai yasə ɓa. ¹⁰Mwə sakad ai ta bi ɗa kuramo ən ngbada ɓaya, ɓa wadbəsə ən lau Dalmanuta. ¹¹Bet Farisa ɓa, ɓawo ɓan na'ɛ ən aisa. Mə a ɓə mbu mā ɗa Liurəwa mɛ ɓə pətada. ¹²Ai ɗim ɗa guralaye, ai kəm "Tommə nə hɛ ɓet sara wu ɓan yau mbu ma wau, nən kɛ sə wera sa sara shiuyəwa sɛda mbu ma kare." ¹³Mwe ai hed ɓa, ai tabi ɗa kuramə ai wad biya a dale seno. ¹⁴Ngbada ɓata ɓa hur burodi ɓa to kure mɛ burodi be fini ɗa kuramə mwan. ¹⁵Ai mwal ɓa gwɛ, ai kəm "Sə ti senda ən saute Farisawa wa ən saute Hiridus wa." ¹⁶Ngbada ɓa ɓər gano a ɓoso, "Mə ndə somkun burodi re." ¹⁷Yeso ai maan, ai kɛ ɓa mɛ "Sən gana bi mɛ sə sonkun burodi wau shiuyi sə ma kurə sɛweu? shiuyi tabsə kurau? am kala ɓasa tā bi lo cikrau?" ¹⁸Sən nusa sən wursə kohereu? Sən gweme sən kursə kurau? Au sə ɗimkurau? ¹⁹Lo nə ɓwa sə betə busə bubu wonon burodiwu be sə ha gərgədansə geməna? ɓa kɛ'ad mɛ bu wu ha fətə" ²⁰Lo nə ɓwasə betə busə bubu kurun burodi butu wa, ɓa kəp wu be sə ha gərgədansə geməna? ɓa kəm "Būtu" ²¹Ai kəm, "Sə makurə kakalau?" ²²Ba ɓawo ɗa Bethsaida. Betə ɓa ɓawadən tārə kurə ɓa ɓobad mɛ ai bikada. ²³Yeso ai mɛ tārə su neme, ai borsassə ɗa gwara. Ai ɗəb mwesa ɗa nusə et siwa, ai tiyad neme a ɗura, hɛ ai tawad mɛ gən wir "Bəkakau?" ²⁴Ai wil nusa, ai kəm "Yin wir betə lo gbete sikyase." ²⁵A ti'ad neme a nusa, et si ai wil nusa ai wir ha'ndə bi dek-dek. ²⁶Yeso a dungad bi diyo ai kɛ'ad mɛ "Ngə kan ku ɗ garəre." ²⁷Yeso ən ngbada ɓaya ɓa wadda gwarə Caeserea Philip. Ba sə a tōrə mɛ wad-wad wa, ai tau ngbada ɓaya mɛ "Betə ɓan kəm nə mənau?" ²⁸Ba gakad ɓa kəm, "Yohana ai tomsə baptisma wa, ɓatəka ɓa kəm, 'Iliya', ɓa təka mɛ 'Ya təkə fini ɗa kona." ²⁹Ai tauɓa mɛ, "Isa sən kəm nə yanau?" Bitrus ai kɛ'ad mɛ, "Ngə liye". ³⁰Yeso ai mwal ɓa ngwe mɛ ɓa kɛ etke ɓəkaka a ɗurə wayo re. ³¹Ai ti tabre ai ɓəkkə ɓa mɛ Au Ete akə hana mɛ a mbusə den-den, ɓa guna ɓakə bisada ən gub timə ən ɓet wenta, ɓakə todada, tɛro takən mwe ai ni biya. ³²A kɛ ɓa mbu ɓə bi bwa, mwe Bitrus ai yongad a kalla ai mwalan ngwe. ³³Yeso ai kettə ai kar ngbada ɓaya ai mwal Bitrus ngwe ai kɛ'ad mɛ, "Ngang ən ndire wano gubsāwo! ngən tirə senda a bū Liurə wure ngən ti senda a bū betə ɓan ɗimso gən karə ya Liurə yi kure." ³⁴Mwe ai yong gamo ən ngbada ɓaya han fina ai kɛ ɓa mɛ "Et ye ayau sə mɛ yinə bəɗya, ai bisə ɗurə wayo, hɛ ai to balə ɓot anə bəɗə. ³⁵Et ye a yausə ɗəwe yaye ya akə yama, et ye a yamsə ɗəwe yaye a ɗurə wanə ya akə ɗa ɗəwe. ³⁶Nge da bi mɛ ɓa nəgə wuro mbwad hɛ ngə yam ɗəwe wau? ³⁷eta kə nə ɓa bi a ɗəwe yaye wau? ³⁸Et ye ai kur sə budiko wano ən marə wano ɗa sara wu wusən summə wa, Au Ete akə kur budikowato mɛ a wo ɗa gubtəmə payewa ən tima ɓata."

Chapter 9

¹A kē ɓa mə, "Nən kē sə wera, ɓa tēka ɓa nəd sə hasə lawa, ɓakə hod ko hə ɓa wir wo gubtamə Liurə wu ən tēfa to re." ²Tər sə midike wa, Yeso ai to Bitrus, Yakub ən Yohana ɓa wad ɗa ballə wen-wen, mwē ai finti bi a wirən ɓaɓo. ³Luktə wato wu ketə ən kē bi peng-peng wu da pwarat, peng-peng tē wato kā ko ɗa wurə haso kə sobəsə luktə peng-peng lo ya somre. ⁴Mwe ɓa wir Iliya ən Musa ɓan gan marən Yeso. ⁵Bitrus ai kē Yeso, "Bwamə də mar hidsə takən haso, fini ya'nge, fini ya Musa ya mwē fini kənə ya Iliya ya." ⁶(Mə a ma bəya yin kē sa kure, mə tatərə mə ɓa sin wu da pwarat.) ⁷Liutə wo wa npā ɓa bəsa, mwē ɓa kur marə ɗa liutə səwa, "Yāyā awane ndō ya, sə kur marə wato". ⁸Wen-wen, ɓan gbalkadso ɓa wir etke ən ɓaɓo mware, Yeso ai yase ən ɓaɓo mwan. ⁹Lo ɓan donsə ɗa ballə wa, ai kē ɓa mə ɓa gong ko ɓa kē etke mbū ɓa wirsa kəde Au Ete ai ni ɗa manta hotta he. ¹⁰we ɓa de bəsə ən marə suwa ɓan gan bəsa a ɓoso mə "nī ɗa manta hotta ai ən gan a biu?" ¹¹Ba tawad mə, "Mbu tombi he bet wentā ɓa kəm kad ndō mə Iliya ai yawo a bərbərau?" ¹²Ai kē ɓa mə, "Iliya a wobiyən mə ai nəkkə mbusə wuwad sar. Hē mbu wu tombi hē ɓa kəm kad ndō mə au ete a ya hana, ɓa gangad bi lo som ete ko herau?" ¹³Hē nən kē sə mwa mə Iliya shiya a wobiyən, ɓa tomad mbu ɓa yausa bəsan lō takaddə marə Liura kēsə a aisə wa." ¹⁴Ba losə a gbada ni wa, ɓa wir mā gamō ən bet wenta ɓan na ɓa ē. ¹⁵Wen-wen ɓa wir sə Yeso wa, wu tom ɓa hir-hir ma gamo səb ɓa mun ɓa wada a nace ni ɓa do'ada. ¹⁶Ai tau ngada baya, "sən nā ɓa ē a biu?" ¹⁷Etke ɗa gamo shiya ai gaka ai kəm, "Maləm, nə wo gə ən awane ai'ən kətamə gəmto əntomad ai kāsə yi gande. ¹⁸Mə ni'ad ni ən wuttad bi a buto mwe mwedsən bor bi a ē sup-sup, ai rim dəmta birato wu eh bi rəgtəg. "Nə wosad a gbada ɓangə mə borsad ən kətamə gəmto suwa ɓa ngbala." ¹⁹Ai gag ɓa ai kəm, "Sara wasə wa sə som ko ən nəd wetərə, sə yau mə nə kad ən isa kalkal gaməne heu? sənə wosada." ²⁰Ba ɓawon aushiya a nace ni. Kətamə gəmto su a wirsə Yeso wa, ai kanda fərkətə ko aushiya ai wii a buto mwedsən bor a ē sup-sup. ²¹Yeso ai tau pa ce, "A tər gemənə ən sī yi wau?" pace ai kəm "Dəng aya awu biya. ²²Ən wuttad ɗa ara, ngan gaka ɗa bəra; sii ya yaumə ən toɗad toɗo. Wu mə gə kē gə tom bəka ni - kur wādurə wato gətə sii" ²³Yeso ai kə'ad mə, "Məgə ka nii?" Busə bwad kə tombiya məgə nəf wetə ni". ²⁴Mwe pa aushiya ai gakat sakad mə, "Nəf wetan! gənə sii han nə gbala so." ²⁵Yeso a wirsə ɓan wo a naye ni wa, ai kē kətamə gəmto si mə, "In kətamə gəmto, nən kē ngə mə ngə boro shiuya gə gong ko gə lo ɗa birwə finfin hēre." ²⁶Kətamə suwa ai ce bwa ən fərkətə ai boro. Ai hed ausi bi səbək a buto lo a wod biyan, bet ka kənso ɓa kəm, "A wod biyan." ²⁷Mwe Yeso ai mə ausi nəmə ai nika ɗa ausiya ai ni bi gəd. ²⁸Yeso a losə ai kan diyo wa, ngbada ɓata ɓa wo'adda ngan ɓa tawad mə mbu tom bi he tē ngala borən kətamə gəmto siyau? ²⁹Ai kē ɓa mə "Yā boro wato wu kokod, kad ndo mə ngə Liurə he." ³⁰Ba bor bəsə kiso, ɓa bəd lau gwarə Galilee. A ma ɗab bəso kure, ³¹mə ai bəkkə ngbada ɓaya biya. Ai kē ɓa mə, "Bakə mə Au Ete ɓa hanada, ɓa toɗada. Mə a wod ni kə tər takən ai kum bi mwa." ³²Hē ɓa ma mbu ai gansa siwu kure, tatərə wu tomba ɓa kaku ɓa taure. ³³Ba kan ɗa gwarə Carparnaum. A kansə ɗa diyo si wa ai tauɓa mə, "Ka sən gan bi a torə wau?" ³⁴Ba de bəsə swed. Mə ka ɓan na ɓa ē bəsa ɓoso mə yana'aisə gba yau. ³⁵A kadsə ɗaa wa ai yong ngada səb bu wuha fətə ai kē ɓa mə, "Et ye a yausə mə yə gan a bərbərə ya, ai yo bwed-bwedɗa, baɗɗə betə bwad." ³⁶Ai to awu guiccin ai yausaɗɗa berə ɓatō. Aito'ada a neme ai kē ɓa mə, ³⁷"Etye a konsə awu lo yāyā ɗa ɗəndə wanə wa a kon ina, mə etə ma kon nə ni akon inə ko mwan de a konnən et a cimnə se." ³⁸Mwe Yohana ai kyad mə, "Tə wir etke ai borən kətamə gəmto ɗa ɗəndə wango tō kyad mə ai hedeu mə ai baɗɗə sə kure" ³⁹Yeso ai kəm, "Sə koku sa kyad mə ai hedde mə etke akə səksə gularə gundə losa hē ai lo aya gan bəkaka ɗəng-ɗəng a durəwano re." ⁴⁰Edye a somko ɗa kitən i'nda reya, ai eta'nde. ⁴¹Edye a nesəse bərā ɗa dinge mə sə bet liye wu nii, nən kē sə wera akə yam mbu dena re. ⁴²Edye a tomsə basə t̄ai-t̄ai wu ɓa nəd' s̄ə wetə ɗa inəwu ɓa wii ni, ɓanə ɓa sod-sad num-koma gbawa a kwera ɓa wuttad ɗa senō. ⁴³Me nema ngə kə kwa ngə tom summə ni, baa ɗa, ɓanə ngə kan ɗa gubtamə Liurəwa ən nēmə fini, en kəmhē ngə sən nemsə fətə ɗa arən rumsə kəde wa, ⁴⁴Mə neta nge kən kwa ngə tom sumə ni, ba ɗa ɓanə ngə kanda ɗəwe ən netə fini, ən kəmhē ngə kan ɗa ara ən nedsə fətə. ⁴⁶⁴⁷Mə nū wangə kən kwa ngə tom summə ni, kwata ɗa ɓanə ngə kanda gubtamə Liurə wa ən nū fini, ən kəmhē ngo ɗa ara ən nusə fətə, ⁴⁸ɗap rā bato ɓan wodsə re wa, arsəb kənə ən rumsə kure wa. ⁴⁹Mə ko yana ɓakə pukad dumə ən arə. ⁵⁰Duma wu dek-dek, hē mə dumə som ko sem-sem mware ni, kə tomminə hē wo sem-sem meu? so ən dumə ɗa kadatə waso, sə kad lup-lup ən koyana."

Chapter 10

¹Yeso a hed dabsuwa ai wad bi dā gwarə Judiya ən dal sən Jodan. Mwe gamo beta ba mbədad bi sēd. Mwe ai bəkkə ba mbusə biya lo a sumsə bi dā wa. ²Et farisa ke ayau mə yin pətat pəta, ai tawad mə, "Wu bi dek-dek mə et bare ai nə tena ye takadfa?" ³Mwe ai gakat mə "Musa a bəkkə sə mənau?" ⁴Ba kyād mə, "Musa ayau bi mə etai ba tenaye takkadfa bwa biya mwē ai padā ai wad biya." ⁵"Am gur kal basə wu kod-kod wu tom yase" hē Musa asə bidə wentə wa. ⁶Sə ma lose mə a bərbərə wuro 'Liura a mar etbare ən tene.' ⁷Wusə losə wa eta kə hed pate ən maye ai kadən tenaye, ⁸ba kad fini mwan, ba som ko fitə mwāre ⁹Wa, mbu Liura a kpabso, etai bwa kəde. ¹⁰"Basə dā diyo wa, ngbada Yeso wu ba tawad mbəka a marə ndə mwa. ¹¹Ai kē ba mə "Et a pəsə tenaye ai to ten bese ya a gūra dan. ¹²Mə tene a hed kəraye biya ai to kər bese ni a tom gūto kənən. ¹³Betə ba won amboso tūi-tūi wə mə Yeso ai tiba albarka. ¹⁴Yeso a maso mwe doad kure ai kē ba mə "Sə hed am tūi-tūi wa ba bau bəsa anane səba kəde mə gubtəmə Liurə wa yau bet ba sə lo ambə tūi-tūi wa. ¹⁵Nən kē sə wera et a kon gubtəmə Liurə ko lo au'wu re ya akə kan dā re." ¹⁶Yeso ai ha amsuwa a hora wayo ai hī ba nemsə wayo mbiri ai nə ba dodoto. ¹⁷Lo a nisə watərə bi wa, et kai mun aya gwiri a wirə wato ai tawad mə "Maləm dene nə to bi hē nə dā dūwēu?" ¹⁸Yeso ai kyād mə, "Ngən yong nə maləm dene a mbiu? Et ke a som dek-dek lo Liurə re. ¹⁹Sə ma wentan; "Ngə tod etə re, ngə tom gūtə re, ngə dang gerə re, ngə dangerə re, ngə nə seda barə re, ngə babarə re, nə pange ən māge gbato." ²⁰Et siya a kurso ai kəm, "Maləm, mbusə bwad nə tom bənə na aubwen" ²¹Yesu ai karad la ai kyād mə "Be mbəka fini, ngo wang gəna wangə bwad, ngə nə bet ban hanson, usu ngə dā kano dā ngəna dā liura, hē ngə lo ngənə bədə." ²²Marə ndə tom etsi bi kod-kod mə do'ad ko mə hē yi bwa ən gəna wayo re, mwe ai wad bi ən kal gwā. ²³Yeso a karad sə la wa, ai kē ba ngada baya mə, "Wu kod-kod bet ngəna ba dā kano dā gubtəmə Liura wa" ²⁴Marə ndə tom ngbada bāta hir-hir. Yeso ai kē ba mə "Aba, nən kē sa, kano dā gubtəmə Liurə wa wu kod-kod! ²⁵Wu papa ngelepa ai kənən bō dariyo ai borən lau beso a kano et dā mbusa dā gubtəmə Liurə wa." ²⁶Marə ndə tom bet kura səu hir-hir ba tau ba a boso mə āi, "Mə wu lo sə ni yana akə dasə lemə yau?" ²⁷Yeso ai kē ba mə "Kə tom betə bi kod-kod, a Liurə ni mbusə mbwad wubi papa". ²⁸Bitrus ai kē'ad kənso mə "kara tə hed mbusə mbwad tau mə tən mbəd nga." ²⁹Yeso ai kē ba mə "Nən kē sə wera, etke a hedsə diyo wayo, ən yo diya ye, yo wena ye, ən paye, ən maye, ambata, ən buta yo ko mə ina ən marə Liura, ³⁰hē ai yam sokərə bi wa; diyomse, yo di, yo wen, yo ma ən abā, buto a berketə han-handa wa mə a wira ayā dā dūwe ən bwedsə kəde ya. ³¹Bet ban wirsə mə ba wirə wa bakə ko'ən dira, bet ən dirə wu kənə bakə ko a wira." ³²Ba məsə tōrə bən ko bəsə Urshalima ən Yeso wa, bet ban mbəd sadso ən ngbada baya ba basən tatərə wa. Mwe Yeso ai ha ngbada baya bu wu hā fətə ai gansə ba kalla, ai kē ba mbu kə wāisən isə a berketə su wa. ³³"Sə kara, nda tōrə Urshalima dāb au ete bakə ko sabsə a wirən ciwe gbaya ən bet wenta. Ba kə kadad palta wora ba wassad a wirən bet ba nəd wetən Liurə re wa. ³⁴Ba kə kē'ad mbūsa, ba dəbad mwedsa mbiri, ba twedāda, aya wodo, mwe təro takən akə ni biya." ³⁵Yakubu ən Yohana am Zabadi wa ba wo ba kēad mə, "Maləm, tə yau mə ngə tə tom ko mbi tə tau ngə so". ³⁶Yesu ai kē ba mə "Sə yau mə nəsə tom biu?" ³⁷Ba kēad mə "Hed ta tə kad dā gubtəmə wango, yause ən nem siya yange ya bese kən ən nem kwasə." ³⁸Yesu ai gag ba mə, "Sə ma mbəkaka sən tauso re. Sə kā sə sām baptisma si bakənə nə seu?" ³⁹Ai kē ba mə "Ding bəra nə wesə mbərā dā wa, sə wesi bəsə kən, baptisma ba tom nə so ba kəsə mtomsi kən." ⁴⁰Hē et akə kadsə ən nem siya yanə ya, ko nem kwasə yane ya om mbu in nən nəsə baso re wu mbu bet kadsə mə ya bəte wa". ⁴¹Ngbada Yeso wu ba kursə marə wu ba gwa am kala bəsən Yakubu ən eta te Yohana ⁴²Mwe Yeso ai yong ba ai kē ba mə "Sə ma mə bet basə gubsə ba liurə kəde wa ban we ba gbato bet gba gbatə bato kən ban we ba təfa" ⁴³Siu kə ko losən isa re, et a yausə mə yi gang et gba yi dā nasə ya, kad ndo mə ai gang mbaddə waso, ⁴⁴ən et a yausə mə yə kadən isa yo et gbayə yase ya ai gang lo mbaddə ko yanə wa. ⁴⁵Au Ete a wo kumə ba kad mabdtə wato re, aisə usu ai kad mbaddə bato, ai nə kāye mə betə ba dā lema." ⁴⁶Ba kan Jeriko, lo ban bor so ən betə krəng-krəng wa, au Timawus, Bartimawus ya ai tāra hē ai bob mbusə biya a kallə tōra. ⁴⁷A kur sə mə Yeso au Nazarat yi wa, ai nya andə bwa ai kəm, "Yeso au Dauda ya, kur wā durə wano!" ⁴⁸Betə ba had tārə səu mə ai dē sēu. Mwe i sək yə yā andə bi bwa-bwa sēu. "au Dauda ya kur wā durə wano!" ⁴⁹Yeso ai nəde ai kē ba mə ba yong tarə shiya ai yawo a naye ni. Ba yong tārə ndara ba kēad mə Yeso ai yong nga." ⁵⁰Ai yap dawtəwayo ai ni sakad ai wada a Yeso ni. ⁵¹Yesu ai kēad mə "Ngə yau mə nə ngə tom biu?" Tārə suwa ai kəm "Maləm, nə yau mə nə wir handa" ⁵²Yeso ai kēad mə "Ngo bə "Ngan nəd weti wa'ngo bik ngə ban". Tom ko kəlam hēre tārə ndara ai wir handə biya, mwe ai ni ai mbəd Yeso biya.

Chapter 11

¹Shiuya ɓa kansə bəsə ɗa Urshalima wa, ɓa kan ngbang'ən Bethphage ən Bethany wusə ngbang'ən kulorə su ɓan yongsə mə Olives wa, mwe Yeso ai tim ngbaɗa ɓaya fətə ²ai kē ɓa mə, "Sə kan ɗa gwarə wu ngbang'ən inda wa; məsə kan ni, sə wir au balle etka pətad taa re, mwe sə ke sə nə wosada. ³Etə ma tausə mə sən ko sə nau ni? mwe sə ke'ad mə 'Pagune a yawad yase - akə losad bi hasə kən mwe a bwad ni." ⁴"Ba wad bəsə, ɓa wad bə wo ɓa sodsən au bamɗe a kalte ən ngadərə gwara mwe ɓa ke'ad biya. ⁵Bet ka ɓa nəɗ sin kənso a kalla ɓa kē ngada səb mə "Sən tombiu, sən ke au-bamɗe?" ⁶"Mwe ngbaɗa səb ɓa kē ɓa mbu Yeso akē so, ɓedsuwa ɓa hedɓa ɓa wad bəsə. ⁷Ngbaɗa su fətə ɓau Yeso ən au-bamɗe suwa ɓa yab dautə ɓoso sii danə akə taa biya. ⁸Mwe ɓatəka den-den ɓa wang dautə ɓoso a buto, ɓatəka kənə ɓa basin hwamē ɓa yab kən. ⁹Bet ɓan wadsə a wirə wa ən bet ɓan bədsən ndirə wa ɓan to bəno, "Hosanna! Dodoto wukad'ən etye a wosə ɗa ɗəndə Pagune wa. ¹⁰Dodoto wuda gubtamə pa'ndə Dauda wu ən woso! Hosanna ɗa an gbawa!" ¹¹Mwe Yeso ai kan ɗa Urselima, ai wadɗa hidliura ai kar busə mbwad. Shiuya handə wa wuda wū mwe ai boro ai wad bi Bethany ən ngbaɗa su bu wuha fətə wa. ¹²Ha'ndə kāsə ɓa boro ɗa Bethany ɓaa loo, dorə bwansadsən. ¹³bii hadə ɓwalang ai wir ɓot swata ka kwalsin ən hwamē, ai wad gban mə au yə da ambato ɗa yə kəfəu, a kanso ai wo wu hwamē mwan mə berato ya sēyo tomre. ¹⁴Ai gan a ɓot suwa ai kəmə, "Etke akə kəb ɗa ɓod wu mware." Ngbaɗa ɓata ɓa kur marə suwa ɓa dēsi bəsə swed. ¹⁵Ba ɓau ɗa Urselima mwe ai kan ɗa hidliura ai pə bet ɓan wang sə busə wa ən bet ɓan cirsə. Ai fəttə han hii busə ən hankadsə bet ɓan sansə ɓā wa, ən ya ɓan wang sə ɗəlkəsə wa. ¹⁶A hed etke ai borən ɓəkaka ya kə kaso wowu wang bi wure. ¹⁷Ai gana ai kəmə, "Ba bidə ku mə, diyo wanō ɓakə yongmə hid-bobliura ɓetə mbwad rau? Hē sə gangad han pā giya." ¹⁸Ciwe gbaya ən bet wentā ɓa kur mbu a kēsən, ɓa gər torə ɓa todsadso bəsə wan hē ɓan mun tatərə bəsə mə gamo ɓetə ɓan kur dodotə ɓəkkərə wato. ¹⁹Dirə tomso ɓa boro ɓa hed gwara ɗa. ²⁰Ba borso ən nderə wa, ɓa wir ɓot swata su esin bi ən hintə kəm. ²¹Bitrus ai dim marə Yeso wu ero ai kəm "Maləm, kara! ɓot swata su ngə kung sad so wa e biyan." ²²Yeso ai kē ɓa mə, "Sə nəɗ wetən Liura. ²³Nən kē sə wera mə ko yana akē sə ballə ya mə 'Ni ngə ham ɗa senə ya; mə a som ko ən mə ɗ'kalə re ni ai nəɗ wetə mə mbu yi kēsa kə tombi ni, Liura akə tomo. ²⁴Wusə lowa; nən kē sə mə mbu sə bob so ən mbu sə tausa, nəɗ wetə mə ngəda ɓə'ngan kə ko ya'ngə ɓə'nga. ²⁵Mə gə nəɗ mə ngən bob Liurə ni, sob betə ruwamə ɓato danə Pa'nge da Liura ake'ngə naruwangə kən." ²⁶Mə ngə sob betə naruwan ɓate naruwan ɓate kurə ni, pa'ngə ɗa liura ake'ngə sob summe wa'ngə re kən. ²⁷Ba ɓau ɗa Urselima mwa, Yeso aya wadɗo ɗa hidliura, tiwe gbaya ən bet wenta ɓa wo'ada. ²⁸Ba kyad mə, "Ngə da təfə nə ngən səkəsə mbusə waw, yana nəgə sə təp su yau?" ²⁹Yeso ai kəmə, "Nən tau mbəka kən, mə sə kenə ni nəkəsə kē ɗab nə da sə təp gularə nən səkso. ³⁰Yohanna ai tomsə baptisma a da təp ɓaya bi nau? Sə nə kē. ³¹Ba gan bəsə ɓa na ɓa ē bəsə a ɓoso ɓa kəm, "Mə ndə kəm bor da liurə ni." Akə kəm mbu tombi hē sə nəɗ wetə ku ən aisə rau? ³²Hē mə ɗə kəm, 'bor a betə ni',.... "Ba bəsə ɗa tatərə mə betə ɓa nəɗ wetə bəsə mə ai kone. ³³Mwe ɓa kē Yeso mə, "Tə mare." Mwe Yeso ai kē ɓa kən mə "Nəkə sə kē ɗap nə da sə təp tom mbusə wu re."

Chapter 12

¹Mwē Yeso a bər ɸa ən mamaren. Ai gan mə, "At ke a wa ɔ ngbed hate, ai kwaka ɸa, ai s̄au ɸwamē ya femə yate, ai s̄au hit waro, mwē ai nə ɸet ka ɔ su mə ɸa kara, mwē ai nə wade biya, ai ni watəra. ²Berketə tom so, ai dung au diyo yaye mə a ya kon mbu ɸa dasə ɸa ɔ su wa. ³Mē ɸet su ɸan sək sə gularə ɸa ɔ su wa ɸa mə a ɸa, ɸa twedə ɸa ɸa pəad bi ɸa ɔ suwa. ⁴Ai kete ai dung ɸa au diyo yaye ke mwā mwē twed au diyo siya ɸa dad winsə ɸa ɸura ɸa nad mbudiko. ⁵Ai dung ɸa ya tākən te mwāɸa twedə ɸa ɸa todad pwarat. mwē ɸan tom ɸetə denden losa, ɸa təkə ɸan twed ɸa twedə, ɸatəkə ɸa tod ɸa todo. ⁶A be bi ən yatəke fini yə dung sase mwā. Wu awate si a yau sase. A bwedbwedə mwē ai dungɸa ɸate ni, "Ai gan mə ɸa kə nad gbato." ⁷Mwē ɸet gularə su ɸa gana ɸoso, "Yā wu awate, wa ndə toda ɸa, ɔ su wu gang yade." ⁸Mwē ɸa mad ɸa todad biya, ɸa wudtad bi ən gadərə kada. ⁹Siwya et ɔ siya a kə tomənu? A kə wo ya tod ɸet gularə suwa, ai nə ɸatəkə ɔ su biya. ¹⁰Au sə kaw takadə su kurau? 'Ən kē mə, kundorə su ɸet mar mbusə ɸa mbisə so, wo wa kad bi an dena yase. ¹¹Yā bor bi a Pagune ni, wu bi gege ən mbu də wir so" ¹²Mwē ɸa gərəd mə ɸə mə a ɸa, ɸa ma mə ai tom mamaren siya ɸurə ɸoson. Mwē ɸa kur tatərə gamo bəsa. ɸa heɸad ai wad biya. ¹³Ba dungaɸa a ɸatəkə ɸol mwā, ɸet farisa ən heridiya, mə ɸa tomaɸ ai tabtə ɸa gan marə wayo. ¹⁴Ba wo so a nate nə wa, ɸa kēad mə, "Et gbaya, werə pwarat gən bəkə ɸa marə liura wu da pwarat, gən tirə pangə ɸa matə re, gən, bəkə ɸa marə Liurə wu da pwarat. Mə wu lo ni, wu ɸekɸek tə nə kaisar semwāu, ko ɸwakurew?" ¹⁵Yeso a ma ɸim mbusə gəmto ɸato mbwad, ai kē ɸa mə "Au sən pətəna a mbiu? sə nə wo ən ɸāā su na kara." ¹⁶Mwē ɸa mgbad fini ɸa ɸau sə Yeso, ai kē ɸa mə, "Sukukūrə ən dormə yanə wu sə si yaw?" Ba kēad mə "Kaisar" ¹⁷Yeso ai kē ɸa mə, "Sə nə kaisar mbu ya wu sə yate wa, sə nə liurə mbu wu sə yate wa." Mwē wu tom ɸa hirhir wu da pwarat. ¹⁸Mwē ɸet sadukiya su ɸan kē sə mə ni ɸa mantawotə-som rə wa, ɸa ɸaw a nate ni, ɸa tau mə, ¹⁹"Maləm, Musa a dortə ɸa takadə mə, 'Mə eta ngə a wod ai hed tene hē a somko ən au ɸa rə ni, wu ɸekɸek etate ai sead ɸaw, ko lo a kə daa etsi au ɸa kən." ²⁰Bet ka mbutu ɸet bara ɸa bə sə a ɸoso; ya finə ya ai to tensia mwē ai wod biya a da au ku ɸa re. ²¹Fəte ai see ten si mwā, a da au ku ɸa re. Ya tākənte lo wmā. ²²Mwē ɸa wod bəsə mbuad et ke a da sə au ɸa ten si ya a som re, mwē ten siya ai wod bi kən. ²³ga ni yo ɸa mantawota, kə ko ten yanə ɸa finə hē yaw? Siw yə ɸabo mbutu mbwad ɸa kon ten si bə sə mbwadən." ²⁴Yeso ai kē ɸa mə, "Som ko mə sə wī ɸa marə wan de, sə ma marə liura ko mare, sa sə ma gbatə Liurə wu kurə mwāu? ²⁵Mə ɸa ni ɸa mantawotə ni, et ke a kə to tenə mwāre, ɸa kə gang bəsə mbad lo tima ɸa liurə wa. ²⁶Hē wotə ɸa ni sə ɸa mantawota wa, aw sə kau ko ɸa takatə Musa wu rau? Lo Liura a kē saso rau? Inə nə liurə Ibrahim wa, Liurə Isaku wa, Yakubu wa? ²⁷Aisa a som liurə ya mantawotə kure, ai liurə ya ɸet ən ɸəwē wa. wetə pwarat sə wī ɸan." ²⁸Mwē et wentə ke ai kur ɸan tom bemta a ɸoso, mwē a wir sə yeso ai gak ɸa ɸekɸek wa mwē ai tawadə, "Da wenta, yaməna wu sə gba ɸidə wau?" ²⁹Yeso ai gakada, "Bu wu sə gba wa wu mə, sə ti gwā a Israila, Padə Liura, Liura ai fini. ³⁰Yau Pagune ɸa Liurə ya ən gur kalayange mbwat, ən ɸəwē yange, ən ɸim mbusə wango, ən tabtə wango mbwad. ³¹Fətəte wu mə yau et kade yange lo ɸəwē yang kən. Wentə ko haktə sənyā wa som mware." ³²Mwē et wentə siya ai gak mə "Wera, ngə kē werə pwarat. "Maləm, Liura ai finə mwan et ke a som gba mware wu aisə mwan. ³³Yawa ɸən kalə fini, ən ɸəwē yang kəm, ən tabtə wang mbwad, mwē ngə yau et kade yang lo ɸəwē yang mwā. wad mbusa sə ɸən tiu son." ³⁴Mwē yeso a wo sə ya ma mə yə gak ɸekɸek wa, ai kēad mə, ngə som ko adə ɸwalang ən gubtəmə Liurə wure." Mmə et ke ai tawad mbəkaka mware. ³⁵Yeso a gak ɸa a berketə su ai sə ɸa a bəkə mbusə ɸa hit Liurə wa; ai gan mə, "Tom mə nə hē yo maləm wenta ɸan gan mə yeso ai au Dauda yau? ³⁶mə Dauda ən ɸurə wayo, ən bəɸo kətamo, a gan mə, 'Pagune ɸa liurə ya ai gan mə pagune yane, kad a nem siya yane, nə gan ɸet kitə wang a parə netange." ³⁷Dauda ən ɸurə wato a yongad bi mə, Pagune yane; Hē kə tomə nə hē sə gan mə Dauda ai pateu?" Gamə ɸeta ɸa bi ɸan kur so ɸā tom kal penge. ³⁸Da bəkərə yeso wa, a gan mə, "Sə ti sendə bə sə ən yo maləm wenta, ɸet ɸan yau sə siko ən dāwitə gbagba wa, Ban yau mə ɸa ɸə nə gbatə ɸa luma. ³⁹Ən yau an katsə gba gba wa ɸa hit bob liura. ən an mbu gamsa. ⁴⁰Ban kon dijomse bwerəsa, ɸan yau bob Liurə kəlam kəlam. Mə ɸetə ɸa wiri, ɸet bə la wa, ɸa kə da we Liurə wu da pwarat." ⁴¹Mwē yeso ai kad bi dar, ɸap hī ɸā ɸa hit bob Liura; ai kar ɸet ɸan yab sə ɸā ɸa sā wa. ⁴²Bet gəna ko ɸan yab ɸā ɸa sā wu da pwarat. mwē bwerə ke a kō sin biya, ai ən sule fətə mwan, mwē ai hī ɸa sā ɸā. ⁴⁴⁴³Mwē ai yong am bəɸa ɸaya, ai kē ɸa mə, "Wera, nən kē sə mə, mbubə ya gun ten ya a hī sə ɸa ɸa wa, wad ya ɸet ɸə ɸa yab sə da wu kəm. ɸabo ɸa gbad ɸa mbu ya ɸə si so. Ya gun ten yə kə, ai ha mbu wayo diyo pudem."

Chapter 13

¹berketə su Yeso ai bor sə də hit liurə wa, yatəke fini də ambəda wato ai kən mə "Malam, kar kudotə ən hitsə ɸa marse!" ²Ai kən mə "Sə wir hitsiwa ɸa marə nəu? kudorə ko fini kə kad ko a yause re, ɸakə geleng mbwad."³A kad bi də kulorə zaitun, gbang ən hit liurə mwē Bitrus,Yakubu, Yohana ən Adnrawus ɸa pā ɸa tawad mə kēta, ⁴"Mbusə kə bər gamə nau? Mbu kə tom bi hē tə mamə mbusə ɸərən wau?"⁵Yeso ai kē ɸa mə "Sə kara sə gong ko et ke a sə dōk hē re. ⁶Betə denden ɸa kə wo ən dāndə wano ɸa sə kəmə, "Ina nə Yeso,' ɸa kə dum betə denden.⁷Mə sə kur kidsa ən matə si ɸolɸol ni, sə gon sə kur tatərə kənde, mə mbusə kə bər biya dō, wa wuro wa wo ko a bwedbwedə re. ⁸Buto kə ni kito a but bedo, gubtəmə kə ni kito a gubtəma. Bwākərə buto ansə ɸolɸol, ən dōra ni, yā wu bərara hanhandə mwan.⁹Sə bi gbəngbən mə ɸa kə sə ko si a wirə bet kad palta, ɸa kə sə twed də hit liura, ɸa kə sə ko si a wirə bet gbagba wa ən Gubsa, mə dāndə wano, mə wu gang ɸa mbu kē a dūrə wano. ¹⁰Hē kən ɸa kə gā kē bet marə wano wu də wuro ɸwad.¹¹Mə ɸa wa wad sə si a wirə palta ni, sə damə ko a mbu sə kē so re. Ba kə sə nə marə sə kē so, mbu ɸa tom sə so a berketə su wa, sə kē usu, mə sən gandə sa sə re, kətamə liurə wa ən gan yase. ¹²Yause a kə nə yause ɸa todada, Paa ai nə awaye, Aba ɸa kə nik kito ən yo Paa ɸose ɸa todɸa. ¹³Ba kə sə bisi mə dāndə wano, hē et a sən se a kə da lema.¹⁴Mə sə wir beta ɸan tom mbu dāngdāng wu ni, ɸa beb kətamə Liurə wu də a dāb ɸwalkurə wu ni, to bet ɸa sə də bud Yahuda wa ɸa mun ɸa ɸo də kulora. ¹⁵Et aisə ɸidə hitə ya, ai don ko ai yau diyo mə yin to mbəka re,

¹⁷Kəbla, ton ɸasən am kala wa ən ɸa ɸasən amba a ganmē wa, a berketə suwa! ¹⁸Sə gan ən Liura wu koko a berketə ura re. ¹⁹A berketə səwa hanhandə kə ko kən denden, ya ɸa pətə tomo ku hē rə ya, sa ɸakə hē re. ²⁰Mə som ko mə pagune a gang tərō suwad gban re ni, hē et ke a kə le hē re. man bet liura ngbad ɸa so, hē ai ngbad tərō swada.²¹Yatəke mə a kē mə "Kara, Yeso kərəsti ai ya ko ai yo ni!" sə gong sə nət werə si kənde. ²²Mə bet bara, ən bet gbada bara ɸakə wo, ɸa tom mbusə hirhir denden mə bet dena kə. ²³Kad gbəng gbəng, mə nə kē san mbusə kə bər biya hē berketə wu tomo.²⁴Hanhandə wa, mə tom mbwad ni, hadə ga kə gang bəta, ofa kə ko ko peng peng mware, ²⁵semsemata kə ro, gbatə wu sə ɸidə a Liurə wa, kə yāā kəm. ²⁶A ber su ɸa kə wir Au etə ai wo də liuta ən gbato wayo. ²⁷A Kə dung timā ɸaya ɸa gbau gbau bet ɸaya yi tabsə ɸa so də kaltə wurə kurun wa, ən bwedbwedə wuro ən liurə yə kəm.²⁸Sə bəkə mbəka a swata mə sə wir mə ber təb ni, sən mamə ura kan gbang gan. ²⁹Mə sə wir mbusə ən bər ni, sə ma mə kanad gbang a woyon, ai bi a kalte. ³⁰Nən kē sə wera, wuro kə ni re, wu ndo mambusə mbwad wu wāiyā. ³¹Bədi yo liura ən buto kə bwede, wuro kə bwet də hēwa Liurə marə kə dum re. ³²Gasəba ən berketə səwa et ke a mare, ko tima, də Liurə ko Auwate, wu mə paa mwan. ³³Sə ti senda, sə kadən biyo , sə ganən Liura mə səma gaya, ko bərkətə a kə wo so re. ³⁴Wu lo et diyo a nisə watəra ya ai hed mbattə wayo mə ɸa kar diyo ko yana ən gularə wayo ai kē et war diyo mə ai kad ən biyo. ³⁵Sə kad ən biyo mə sə ma berketə et diyo a kə wo sa re, ko ən dīra, ko ən ga, ko ən ɸwarə anda, ko ən yer dēdera. ³⁶Bwa ko mə ai yau yi sə gal re, ko lo sa muda. ³⁷mbu nən kē sə so, nən kə koyana mə ai kad bi ən biyo!

Chapter 14

¹Wu a berketə tərō fətə hē mamə ya dal-diyo ən digna kən burodi sāute som d' rə ya. Tiwe gba ya, ən Bet wenta ban dīm tōtə bə mə sə yeso bə tofəd wa. ²Ban kē lo mə, "Wu ko a berketə digna kədə wo ən kito." ³Bersəu Yeso ai sə dā gwārə Betānya, dā diyo simon se aisə burə ni wə, eso a dīm sə yin ko ya kəp mbukəfa wa, mwē ten ke ai ən yar ko dā gumrə hē bā tir ən bā dwed, a ya dal Yeso bi a dūrə. ⁴Mwē batəka bā gwā kalə wuda pwarat. Ban gan a boso bā kē lo mə "Kə tom mə nə hē bā dāblə mbuḃad lo wau? ⁵Bet tatərə bā kən, kwalan yate wu bā wang yar su a bā lo dinari bu-bu tākən bā bwa bā." Kiso, bā kākə ten si wu da pwarat. ⁶Mwē Yeso ai kē bā mə, "Sə hedad biya, sən kākad mə mbiu? a tom nə mbu denan. ⁷Gamətaḃ ya sə bəsə bēēt ən bet tatərə, ga sə yauso, sə kā sə sī bā bəsa, nə som gamətaḃ yə ən isa re. ⁸Ten ya nə tom mbu doyəso biya, a pu nə yar bā kənə hok so bənə pwarat. ⁹Nən kēsə wera, han bā kə kē sə marə wano dā wurə mbwad wa, b kə pətə hur mbu ten yi a tom so hēre." ¹⁰Mwē Iskariyoti aisə dā mbəd Yeso wu wa, ai wad ən Gub tiwe si ai sə gba yi mə wu, mə yin ko ya wang bā yeso. ¹¹Gub tiwe gba yi si a kur so lowa, wu dō bā wuda pwarat, bā yau mə bə nead bā wa, wu doad pwarat. Ai dīm tōtə yi we sə bā ye yeso bā mēad wa. ¹²A ga bərarə dikna burodi sāute som dā kədə ya ən ha mbu kutə kwērə mə mamə-dal-diyomse, mwē mbəda yeso wa bā tawad mə "Ngə yau mə to ta gər diyo mənə mə nda kəp mamə-dal-diyomse dā wau?" ¹³kiso Yeso ai kē ai dung ambəda baya ka fətə, ai kē bā mə, "So dā gwārə, et bare ke mə a wo a sə wo hē ai yən kəndə mbərā ni, sə bədada. ¹⁴Diya a kadsə dā wa, mwē so sa kē et diyo si mə, 'Yeso a gan mə 'Hid su ina ən ambəda bānə ta se mamə-dal diyomse dā wa ai, wun nau?" ¹⁵A kə sə we diyo dāngaren ko gba, mbu bwaso mbwad wa, wu bi dākiso, mwē sə ndə səkə mbu bənsə dā kinso, " ¹⁶ambəda bā wad dā gwārə suwa, mbusasə Yeso a kē sə bā wa, bā wad bā wir wu bi losa, mwē kwil mwan bā gab mbusə ya mamə-dal-diyomse bə sə dā. ¹⁷Ga dīrə tom so, ai yau bi ən ambəda baya bu wu hā fətə wan. ¹⁸Ban kad so mə bən kəp mbusə wa, kiso, Yeso, ai kē bā mə "Nən kē sə wera wu da pwarat, dā bā ndə kəp sə mbukəpsə wa, dā isa yatəke, a kənə wang ai kon bā biya." ¹⁹Ba kursə lowa mwē bā pul bəsə mbwad, hē koyana sə tawad mə "Som inə kurew?" ²⁰Kiso Yeso ai gak bā mə "Wu bin dāa isa sa ambəda bāna, et si siuya ai bā sə mbukəfa, dā dingeni ən inə ya. ²¹Mbu takadē liura kē so a Au liurə yi wa, kə tom bi dō, hē kənə, et si a kon sə bā, ai we bā inə ya, kəpla yate. Banə hē bā had ku hē re wa. ²²Basə a kəp mbusə wa, mwē Yeso ai to burodi, ai bwaḃa, ai nə ambəda baya, ai kē bā mə " sə kono, yā wu mbir wano biya." ²³Mwē ai to dingbərā ai himə paye si ai nə bā, bā we dā dingmbərə si mbwad. ²⁴Ai kē bā si lo mə "Yā wu mudmə kur bā wano, ya tukse mə bət sumə mbwad wa. ²⁵Ai kē bā si lo mə, "nən kēsə wuda pwarat, na pətə we dā amgbetə hate mwāre, wau bi a ga nə weso dā gubtəmə pane dā Liurə yi wa." ²⁶A ber səu bā bwad se te bino wa, Mwē bā wad dā kwulorə. ²⁷Mwē Yeso ai kē bā mə, "We dārə bi lo mə, isa mbwad sə lo dīrən 'nə twed wande ,mwē təmasə b a yasa. ²⁸Mə nə ni dā bwāme wotə ni, nə gā wado nasə isa dā gwārə Galili." ²⁹Kwe mwan, mwē Bitrus ai kēyad mə, "Kolo bā kə lo dīrə mbwad ni, ina nə lo re. ³⁰Yeso ai kēyad mə "Nən kē ngə wera dwad mwan mə hē gobaro ai bā gēkəlekrə fətə ən bədtəsəba, ngə kənə bā rə biso tākən" ³¹kiso, ai kēyad mə, "Mə kə mə nə wod ən ingə ni, nəkən pətə biso finfin de." Bā gbo losə mbwad. ³²v 32 Bā wo so dā jesemani wa, mwē, Yeso ai kē ambəda baya mə, "Sə kad hā sənə bi, nə ganən liura hē." ³³Ai yong Bitrus, Yakubu ən Yohana bā bēēt mwē ai bər kano bi dā hanhandə wu da pwarat. ³⁴Ai kē mwē mə, Nən kal gwā wuda pwarat, h ma lo nə wodo, se bi-hāsə kar-mbu kə tom so." ³⁵Yeso a mbəd sə hal a wirə bato wa, Mwē ai wī bi a bato kis ai bob lo mə, mə kə tom ni, a berketə wa yi wod biya. ³⁶Ai kē mwā wa, "Bwa nə ən gongarə wa, mə kə tom Paya, wo ko mə yauto wan de, wo mə mbu ngə yau sə bəng gasə wa, mə mbusə bwad wu bi papa ən inga." ³⁷A losa ya tau Bitrus, Yakubu ən Yohana mə "Sə bə sə a mundau? sa kā ko sə kad berketə hal hē raw? ³⁸Sə ti senda sə bob liura, sə yau ko mə sə kan dā pətərə re. Kətamō yau biyan, hē mbiro yau kure." ³⁹ Mwē ai wad yi bob liurə bi mwā. Ai bārə matə su bi lo ero mwā. ⁴⁰A loso wa bā bə sə duk duk a muda mwā, mə muda bwan sin bā wuda pwarat, bā ma mbəkaka bə kē sad so re! ⁴¹Ai yau mwā ya tākənte, a ya tau bā mə "Sə bəsə a muda sēwēu? Nəb gan mə berketə won. Sə kara! Bā wang Au liurə yi bi dā nemən bət sumsa. ⁴²Sə kara, et si a wand nə se, ai bi ngbang; sə ni ndə wadā." ⁴³Lo Yeso ai sə a gan marə wa, Iskariyoti ai sə dā ambəda bu hā fətə wa, ai yawo, gamo mung ban isə bēēt ən ampwa guno Yodeuno ya Gub tiwa, beda ən bābila bā nə sə bā se. ⁴⁴Iskariyoti si a wang bā sə Yeso ya, a we bā tomo yi tom sa hē bā mēad wu bi pwarat, a kē bā mə "Et nə mə sad se muktuk ya, wu etsiya. Sə mēad dā nemən bāwādəka" ⁴⁵kwel mwan iskarioti a woso, a ya kē Yeso mə, "Maləm," mwē ai mēad muktuk. ⁴⁶Betsa sə, bā mə Yeso kiso mwē bā wad bəsa. ⁴⁷Bitrus a nəd sə gbang ən Yeso wa, ai pū pwe gune, ai swad sə tiwe- gba yi ngwē. ⁴⁸Kiso wa, Yeso ai tau bā mə ai, "Sə wo ən nanə ni dō nə sau sə na mēu? ⁴⁹Gamətaḃ yi nə bə nə ən isa, na nə bəkə bətə mbusə dā hit liurə wu wa, sə mə nə kure. Hē siu wau bi mə, marə kone liurə wa, wu kad wera"

⁵¹Au barate ke a mbəd sə Yeso ya, a kausin mbirayo ən dāwirə galbarə mwan wa. Lo bā mə sə Yeso bā wadsad wa,

⁵²mwē ai hed dāwirə galbare su kiso ai wad bi ən mbir niti. ⁵³Bā wad ən Yeso a Tiwegba yi ni. Gubsətiwa, mbəda

ən ɓaɓila, ɓa kadsin wēr a ɓoso. ⁵⁴Bitrus ai bi dar mə ai mbəd Yeso bi ən dira. Betsasə ɓa kan ɓəsə ən Yeso ɗa diyo Tiwe-gba yi wa. A ya kad bi ɗa ɓwādaka su ɓan wasə ara mə sonrə wa. ⁵⁵A lo sə wa, Tiwegba ya ən ɓet kad marə ya ɓet yahuda, ɓ kau hē ɓə da naruwan Yeso pwarat hē ɓə todada. Kiso, ɓa da ruwamə wato re. ⁵⁶Mwē gamo denden ɓa bad bara, mwē barə su bam ɓa ko ən sendə Yeso wu re. ⁵⁷Batəka ɓa ba barə a ɗurə wato mə, "A kəmə, ⁵⁸"Aisa yi rukə hid liurə wu ɓa marso ən nemə wa ɗa tərō tākən, yə mar ya bese lo mwā ya som ko mə ɓa mar ən nemə hē rə mwā" ⁵⁹losə mbwad wa, barə ɓarə ɓato su bam ko ən sendə watə fini hē rə mwā. ⁶⁰Tiwegbaya ai sə ɗa ɓaɓo wa, ai ni ai tau Yeso mə, "Ngə som ko ən marə ya ngə gak sə ɓet sasa ɓan gər so ruwamə wang wu rau? ⁶¹Mwē ai dē bi swet, a gak ɓa ɓəkaka hē re. Tiwegbayi ai tawad mwā mə, "Inga, ngə kərəsti au et si dodo ya yau?" ⁶²Kiso Yeso wa ai gakat mə, "Nə a isa, wa sə wir Au ete mə a kad ən lau siya wato, ai wo ɗa wuro ən lau liutə ni." ⁶³Kiso, mwē Tiwegbaya ai ɓwākə dāwirə wayo, ai kē lo mə, "Siu ndə yau mə ndə da wira ke ɓol mwā niu? ⁶⁴Sə kur beɓton, wa ai sə kē ɓə sə mənə kən nəu?" Basə mbwad wa, ɓa dukad ɓa kə lo mə ɓa todada. ⁶⁵Batəka ɓa ɓər ɓan dəɓad mwētsə mbiri, ɓa sodaɗa nusa, hē ɓa twedaɗa, ɓan tawad mə ai, "Kē et a twed ngə se!" mwē yo dogare ɓa yongad ɓa wad ɓə twedaɗa. ⁶⁶Lo Bitrus ai sə bi a ɗobo ya han diyo wa, Au tenarə ya tiwegbaya ai yau ən nateni. ⁶⁷A wir sə Bitrus mə ai wa'arə wabi wa, mwē ai karad ɗa gbang; ai kēad mə, "Inga ngə ɓēēt ən Yeso et Nazaret." ⁶⁸Kiso, ai renə bi lo mə, "Isa ma'ad ku re, hē wa yi ma mbəkaka ai ganso si wu hē re" Mwē Bitrus ai hed ɗab arə suwa ɗa. ⁶⁹Auten si ai wirad mwē ai ɓər ai kē ɓet sasə ɓasə kiso gadgad wu mə "Bitrus ai ɗa ɓetsasə kən!" ⁷⁰Ai renə bi mwā. Tom sə ɓa la wa, mwē ɓetsasə ɓa kēad mwā mə "Wu werə təmo, mə in ngə et Galili, wa ngə ɗa ɓetsasə kən." ⁷¹Kiso wa Bitrus ai ɓər ai kon kāye bi ən gboto, ai kē. ɓa lo mə, "Ina nə pətə ma etsi sən gan sə marə a isə ku hē rean" ⁷²Sakad mwan, mwē gobaro ai ɓa gēkəlekrə ya fətəte, Bitrus wai mwa ai ɗim ən mbu Yeso a kē so a ɗurə wayo wan. "Mə gobaro a ɓa gēkəlekrə fətə ni, yi kən bisə tākən wan" ai wī buto ai ham bi a woro.

Chapter 15

¹Ən dedere kṛəmkṛəpəm, tiwaguna, bəle ən bəbila Israila bə bama, bə sodada, bə wadsad a wirə Bilatus ni. ²Bilatus ai tawad mə "Ngə gud Isrealaw?" Ai kəm "Əhm ngə kē losa." ³Hē tiwa bə kawad ruwamə wato. ⁴Bilatus ai tawad mwā, "Ngə gak mbəkakare? kara bən kaw sə ruwamə a dūrə wangə wa!" ⁵Mwē Yeso a gak Bilatus kure, wu tomad hirhir wu da pwarat. ⁶A bereketə mamə tiw mbusə bət Israila, Bilatus ai hed bə pusəne bə yaw se bəsa. ⁷Kiso, bən bət ka bə yaw wentə rəwa dā pusəne, hē bən tod bətə mwā. ⁸Da bət suwa, bə baw a Bilatus ni, bə gan mə ai tom dā dəngaso ai tom bə so. ⁹Bilatus ai gak mə "Sə yaw mə nə səhed Gub Israila law?" ¹⁰Mə a maa mə tiwegunda a mə Yeso a denato ai yausad a naye ni. ¹¹Mwē Tiwegunda ai sud gamo mə bə ngbad Barnabas bə hed Yeso. ¹²Bilatus a gak bə ai gan mə "Nə tom bi gub Israilaw?" ¹³Bə gan mə, "Gwa dā!" ¹⁴Bilatus ai kē bə mə "A ru mbiw?" Bən yā anda, bə gan mə bə "Gwa dā." ¹⁵Bilatus a yaw mə yə tom mbu do sə gamo wa, mwē ai hed bə Barnabas biya. Ai twedada ai nə bə mə bə gwa dā. ¹⁶Bwādəka bə kan sad dā an kad paltə wusə dā gwārə gundəwa, bə yong bwādəka gbawu mwad. ¹⁷Bə boro bə kəngad dāwirə welo hē bə sək mētewel tləbtə bə kəngad a dūra. ¹⁸Bən bomada bə gan mə "Gongsa, Gub Israila!" ¹⁹Bə twedad a dūrə ən plangə welo bə dəbad mwētsa. bə gwir kwitə mə bən nad gbato. ²⁰Bə bomada bə pūwad dāwirə welo, bə gəngad yate, hē bə dungad a wirə bə gwa dā. ²¹Bə ti et ke ai haktə sə ən law su wu ndo mə ai kon balle bətə dara, et siya bən yongad mə simon, et cyrene, Paa Alexender ən Rufus ya. Bə ti et si ndo mə ai kon balle bətə suwa. ²²Bwādəka bə baw ən Yeso an ka bən yong mə Golgotha ("An gollo dūra.") ²³Bə nəad səusəurə ballo ya sātutə sə ən myrrh ya, mwē a wekure. ²⁴Bə gwa Yeso, dāwirə wato bwādəka bə bwa tātītāi bən tom sasa si, et a wad sə yause ya a kə ngbad yaye ai wad si biya. ²⁵Bə gwa Yeso, a berketə tākən dwad. ²⁶Bə bidi wu wee mə ruwamə wato "Yeso Gub Israila" ²⁷Bə gwa Yeso ən giya ka fətə, finī ən kwasa, ya bene ən siya takadə marə kone wee biyan, ai dā bero giya ka fətə bə gwa bə so. ²⁸²⁹Bətə bən hakta, ən səmma bə yā dūrə bə gan mə, "Aha! inga ngə kē sə mə ngə gal hit ko Liura dā tərō tākən, ³⁰sī känge ngə don a balle bota!" ³¹Wu sə lo wa Tiwaguna bən bomada a boso, ən bət bəramē bən ga mə, "A nə batəka lema, ai ngbala nə kāye. ³²Hed liye, gub Israila ai dob a balle bota, kolo tə wiri tə nəd wera," hē basə bə gwa baso kəm wa, bən bomad bi kən. ³³A berketə midike andə wau wū mə tikidndo kan gwārəbiwaw bi ən bəta. ³⁴Berketə wonon-kurun Yeso ai tee bwa, ai ga mə, "Eloi, Eloi, Eloi, lasabatani?" Ya ən we sə lo mə, "Liurə wano, Liurə wano, Liurə wano," Ngə hed na a mbiu?" ³⁵Bət ka bə nəd sin kiso, bə gan mə, "Kura, ai yong Elesə." ³⁶Et ke a munu ai wad ya sum sobrə dā səusəurə ballo, ai kəngə a kplango, ai nəad bidi mə ai we. Ai kēad losə mə "Də kara Elesə mə a kə wo yə ngə don si a balle bətəni." ³⁷Mwē Yeso ai wil ē ai tii kaurə bwa, ai wod biya. ³⁸Lowa dāwirə dā an tew mbusə wa, wu bwa dā fətə kar! Bər bīdə waw a dōbo. ³⁹Do et ke bən yongsad sə mə Sentereon ya, bən bəm bə sə otə ən Yeso wa, a wir sə mə Yeso a wodon wa, ai gan mə "Yā wera, ai Au liurə ya." ⁴⁰Tun ka bə kiso dar bən kar mbu ən wāi sa, dā ton swa Maryamu Magdaliya, Maryamu (mə Yakubu ya ən koḅ Yusufu ya), ən Salomi. ⁴¹Ton ka bə bōr sə Galili kəm ən ai sa, bən sīyad gulara. Ən batəka bə woo sə Urselima bēt ən ai sə wa. ⁴²Ga dīrə tom so, mə bətə bən sək mbusə mə ga wīra, Yara wu anka mwē ga wīra, ⁴³Yusufu et Arimatiya ya. Ai sə gba dā bət wenta, ai bi gubtəmə Liurə wa, a wad a Bilatus ni sar, ai taw wor Yeso wa. ⁴⁴Mwē wu tom Bilatus hirhir mə, Yeso a wod biyan; ai yong senteriyon ai tawad, au Yeso a wod niw. ⁴⁵Bilatus a maa sə bi a Senteriyos ni mə Yeso a wodon wa, ai nə Yusufu wor Yeso wu biya. ⁴⁶Yusufu ai tir luktə wora ai don sad a buto ai kəngkad luktə wora, bə tiyad dā bō wora wayo yə tep so dā kudorə wa. Mwē ai gədər kudorə a kalte bō wora. ⁴⁷Maryamu Magdaliya ən maryamu mə Yusufu ya bə wir an bə wir wor Yeso wan.

Chapter 16

¹Lo ga wīya haktə so, Maryamu Magadaliya ən Maryamu ma Yakubu ya, ən Salomi, ɓa tir yar puke ən sī sə fēū ya ɓa wad mə ɓən puk Yeso ɗa bō wora. ²Ən ɗedera ga finda ya tərō mbutə ya, ɓa wad ɗa bō worə gaa ding pam so. ³Ban gan mə, "Yana a kə bəd sə kudorə ya ɓa gbi sə bō worə wu yau?" ⁴Ba nik sə nusə ɓidi gwa ɓa wo kudorə suwa, ɓa bəɗaɗan, mə wu gba. ⁵Ban kansə ɗa bō worə su wa, ɓa wo Aɓwē ke gəd ən luktə pengə ən nem siya, tatərə wu mə ɓa. ⁶Ai kē ɓa mə, "Sə kur tatərə kəde. Nə mamə sən kar Yeso et Nazare, ɓa gwa sad se. A ni biyan, a som hasəre, sa kar an su ɓa tisaɗ so. ⁷So sa kē ambəɗa wato ən Bitrus mə a wakɗk bi ɗa Galilin sə wirad kiso lo a kē sə so." ⁸Mwē ɓa bor ɗa bō worə ən munda ɓan kur tatərə ən hir hirto. ɓa kē et ke mbəkaka re. ⁹A ga bərara ya tərō mbutu ya, a bər we kāye ən Maryamu Makdaliya ni ya bor sad sə sāusə mbutu ɗa mbirato ya. ¹⁰Mwē ai wad ya kē ɓətsasə ɓasə ɓēēt wa. ɓan kad sə kado wā ɗurə ən worə wa. ¹¹Kur mə a ni biyan a wira ɗan, mwē ɓa yau ko ɓa nəd wetə a marə su re. ¹²Lo mbusə tom so ai wee kāye ən birko ɓol, a ɓet ka ni fətə a tōrə wado ɗa gwārə ko. ¹³Mwē ɓa wad sə ɓa kē ambəɗa wato losə wa, ɓa yau ɓa nəd werə re. ¹⁴A berketə ko Yeso ai yau ya we kāye a ambəɗa wayo ɓasə bu hā fini wa, ai had ɓa mə, ɓa yau marə su ɓa kē sə ɓa so re, ən na ē ɓato. ¹⁵Mwē ai gan mə, "So ɗa wuro sə kē ɓetə mbwad marə wano. ¹⁶Et a nəd sə ɓerə ya, ɓa tomad babtisma ya, a kə ɗa lemə biya, et a bisəse ɓakə kaɗad paltā. ¹⁷Mbusa, kə ko ən ɓətsasə ɓa nəd sə werə wa: ɗa ɗəndə wano. ɓakə bor ən sāusa, ɓakə gan marə ən ēmē ɓolɓol. ¹⁸ɓakə ha sāusa a nem ɓoso, mə ɓa we kanə ni, kə tom ɓa ɓəkakare, ɓakə we nemə ɓa dasi ɓet sisə, ɓa ɗa kwakwāto." ¹⁹Lo Pagune a bwed sə marə in ɓa ɓo wa, mwē ɓa towad bi ɗa liura, a ɗab su a kə kad so a nem siya ya Pagune wa. ²⁰Ambəɗ wato mwē ɓa wad ɗa wuro mbwad ɓan kē marə wato. Pagune ai sək gularə ən ɓa ɓo, mwē ai tom ɓetə ɓa maa marə wayo ɗa mbu ɓan tomsə hirhir wa.

Luke

Chapter 1Lamba Gbaya 1

¹Bet ka ɓa dor mbu wad sa wu kad lo kēso ɗa inda wa, ²lo ɓa ndə nə, ɓet ɓa mbatta ən wira mbusasa mbwad ən marə ndāra. ³Nə kar sə marə ndar ɗek-ɗek bər so bi a bərbərə wa nə wo wu bi a nedye - wu ɗek-ɗek nə doro lo nə wirso - et gbaya Tiyoḡilus. ⁴Yā kə tom yase ngə ma werə mbu ɓa ɓəkkə ngəso. ⁵Da tərō seu Hiridus ai sə a gubtəmə but Yauidiya wa, tiwe ke ai kən ɓan yongad mə Zakariya. Ai ɗa kābərə tiwa Abija ya. Tenate kənə Alisabatu a bor ɗa kābərə Haruna wa. ⁶Zakariya ən Alisabatu ɓa ɓet dena wu ɗa pwarat a wirə Liurə ni, ɓan tom mbu Pagune Liura a kēso mə ɓa tom wo ɗek-ɗek wa ruwamə ən ko sə ɗa re. ⁷Hē ɓa som ən awu re, mə Alisabatu ai bangbara tene, ɓa kōsən ɓəsə fətə kəm. ⁸Ga ben ka, Zakariya ai sək gularə tiwa biya ɗa hit Liura mə wu gularə wato biya. ⁹Ba mgbad Zakariya mə ai kan ɗa hit Pagune Liurə wa, ai tiu mbu ən sī sə fēu wa lo tiwa ɓa we sə ɓaso mə ɓa tom wa. ¹⁰a ber seu Zakariya ai tiu mbusə wa, gamo ɓetə ɓa ɓa tādi ɓan ganən Liura. ¹¹Mwē time Liurə ya ai boradā wira ai nəd bi a kallə nem siya ya han tiu mbusa. ¹²Zakariya a wir sad so, mwē a pul biya tatərə wu mad wu ɗa pwarat. ¹³Time Liurə ya ai kē'ad mə, "Zakariya ngə kur tatərə kənde Liura a kur bobrə wangon. Tenangə Alisabatu akə ngə ha au bare. Ngə ti'ad ɗəndə mə Yohanna. ¹⁴Au si mə a ha ni, kəngə do wu ɗa pwarat, ɓetə kə do ɓa kən. ¹⁵Akə ko et gba ya, a wirə Pagune ni. Akə we balə re, ən mbu kə tom sad so ai gwē təngləng wu re. Kətamə Liurəwa wu kə kaddən natə ni ɓēd hē ɓa ha ɗa. ¹⁶Akə tom ɓet Israila yase denden ɓa lo a Liurə ɓoso ni. ¹⁷Akə sək tōrə Pagune wa, akə ko ən Kətamə gularə lo Iliya Kone. Akə wo ən kado kwakwato. Yo pa ɓakə kettə gur kal ɓoso wau a ambi ni, ɓet nā ē ɓakə tom mbusə ya ɓet dena. Akə mbusasə mbwad ɗanə akə sək ɓetə ɓa gbadsə ɓaso mə Pagune wa." ¹⁸Mwē Zakariya ai tau time Liurə yi mə, "Kə tom mənə hē nə ma mə wu weta kə losau? Kara nə kōn, tenane kənə a haktə mwētə han." ¹⁹Time Liurə ya ai kē'ad mə, "Ina nə nase Jibrailu mbwed, et ai sə mgbang ən Liurə ya. Liura a tim nə yase mə nə nga tom mara, nə ngə kē marə marə wu dodo wa. ²⁰Wa, kura, ngə kpəngə, ngə kā ngə gan ndə mbu nə kē ngə sa, kə tom pwarat hē ngə wil ē, mə ngə yau mə mbu nə kē sa, wu weta kə tom wure." ²¹A ber səwa ɓetə ɓan bi Zakariya mə ai bor kən, ɓan ɗim ɗa mə mbu tom bi ai mgbing sə losə ɗa hit Liurə wau. ²²Zakariya ai bor sə ɗa hit səu wa, mwē ai kā rə ai gan nde, ai ganən nemsə mwan, ē sol biyan. ɓetə ɓa wirsə lo seu wa, mwē ɓa ma mbusə mə əhm, a wir mbu hir-hir bi ɗa hit Liuran. ²³Ber gularə ɓa nə sad so bwed sə bi wa, mwē ai lo bi diyo. ²⁴Tər ko gba re, tenate Alisabatu ai mə kale, a wir sə mə yin kalə wa, ai pā kāye bi opme wonon. ²⁵Alisabatu ai kəmə, "Pagune, a kur wā ɗurə wanon, ai to mbu diko ya ne a wirə ɓetan." ²⁶Da mindekera kal Alisabatu ya, Liura ai dung et time Jibrailu ɗa gwārə Nazarat, wu sə ɗa but Galili wa, ²⁷ən au ten ke ni ya a maa et bare kurə ya, wu don et ke ɓn yongad mə Yusufu, ɗa kābərə gubo Dauda ya, ɓan yongad mə Maryamu. ²⁸Time a ya kəmə, "Nə ngə do Maryamu, Pagune a yau ngan ayin ingə mbak." ²⁹Maryamu a kur sə lo wa, wu hanad ɗa

mbirə wu da pwarat ai tau kāye mə, yāi domə bi la wau?³⁰ Mwē time shi ya ai kē'ad mə, "Ngə mun tatərə kənde Maryamu, Liura ai kur dodotə wangon.³¹ Kura, ngə to kale, ngə ha au bare ngə tiyad dāndə mə Yeso.³² Akə ko gba, ɓa kə yong mə au Liurə ya et ai war sə wuro bwad ya. Pagune Liura akə nə'ad gubtmə pasate Dauda wa.³³ Akə ko gubo ya kăbərə Yakubu wa, gubtmə wato kə mbwed ɗa."³⁴ Mwē Maryamu ai tau time Liurə yi mə, "Nə pətə tərō ən et bare re, kə tom mə nə losau?"³⁵ Time shiya ai gag mə, "Kətamə Liurə wa kə ngə wo yase, et si karang-karang ɓa kə ha sad se, ɓa kə yonggad mə au Liurə ya."³⁶ Kar hē, Alisabatu kăbərə wango ən kōtə wato kəm, ayin kal awe opɓa wu ya midekerə wato, ten si ɓan kē sə mə akə pətə ha re ya.³⁷ Mə mbəka som kod-kod a wirə Liurə ni re.³⁸ Maryamu ai gag mə, "Nən ya mbaddə Pagune wa mbu ngə kē nə sa wu kad losa." Mwē time shiya ai wad biya.³⁹ Da tərō səwa, Maryamu ai ni ɓurut ai kau mbiro ai wad bi ɗa gwārə kur wu sə ɗa baltə but Yauda wa.⁴⁰ Ai kan diyo Zakariya wa, ai do Alisabatu.⁴¹ Alisabatu a kur sə domə Maryamu wu la wa, mwē awe ai yā bi ɗa kale wurkut, hē kətamə Liurə wa wawun nate ni.⁴² A pul musu, ai kē ən ē ɓwa ya mə, "Liura a nə ngə mbu doso wu wad tonə mbwad. Au ngən ha sad se, a kə ko ən mbu do sa."⁴³ Kə tommə nə hē inga ma Pagune yanə nga wun na ne niu?⁴⁴ Nən kē nga, lo nə kur sə domə wangə la wa, awe ai yā wurkut ɗa kale ai kur dodotə biya.⁴⁵ Inga ngə da dodoto mə ngə nət weta a mbu Pagune a kē sə mə kə tom wan."⁴⁶ Mwē Maryamu ai kəm, "Nə nə Pagune gbato ən ɗəwē yanə mbwad."⁴⁷ Huttə wanən kur dodotə Liurə wa et lemə yane.⁴⁸ Mə a kurnan mbaddə wayo au ten ke, məsə shiuyə wuwa wu wad wirə kalkal wa, ɓakə nə yong mə et dene.⁴⁹ Mə Liura ən gbato wayo akənə sək mbu gbawə ni, ɗəndə wato wu karang-karang.⁵⁰ Dəngso bi kal-kal wa, Liura ai kur wāɗurə a ɓet ɓan munyi son.⁵¹ A we gbato wayo ɗ mbu gunsə a sək so. Ai yasə ɓet gorə ɗa ɗim mbusə ɓaton.⁵² A don gubsə a ɓəramə ɓaton, mwē ai gang ɓet səb ɓa sə a butə wu ɓidi.⁵³ Ai nə ɓet ɗorə mbukəpsə den-den, mwē ai dung ɓet gəna ən nemə niti.⁵⁴ A sī am ɓaya ɓet Israilan, mə ɓa ɗimi ɓa kur wāɗurə kən⁵⁵ (lo a kē sə yo pasandə wa) yo Ibrahim ən kăbərə wato mbwad kal-kal wa.⁵⁶ Maryamu a kadən Alisabatu opme tākən hē ai lo diyo.⁵⁷ Kansə Alisabatu bi a ha wa, ai ha au bare.⁵⁸ Bet kakarə wato ən ɓet hatə wato ɓa kurso mə Pagune a kur wāɗurə waton wa, wu do ɓa wu da pwarat ɓa sī'ad hewo.⁵⁹ Tər sə kunkurun wa, ɓa ɓawa ɗa mbadɗo. Ka do ɓa mə hē ɓə ti'ad ɗəndə mə "Zakariya," lo pate kən,⁶⁰ mwē mate ai kəm, "Awo; ɓakə yonggad mə Yohanna."⁶¹ Ba kē'ad mə, "Etke ɓan yong sad sə kăbərə lo ya a som re."⁶² Ba tau Zakariya, pa au si ya ən neme mə ɓakə yong au si mə nau?⁶³ Ai kē ɓa mə ɓayi won mbu dor mbusa. Ai dor mə, "Dəndə wato mə Yohanna." Wu tom ɓet su hir-hir.⁶⁴ Sakad la mwan, mwē ɗəlmərə wato wu hedad ai mə gano biya, ai ɓər heu Liura.⁶⁵ Tatərə wu mə ɓet su a kaltə wu mbwad. Marə səwa, wu kan ɗa gwēmə ɓet paltə Yaudiya ɓan si mbwad.⁶⁶ Bet ɓa kur sə mattə tatə wu mbwad wa, ɓan ɗim mbəka ɓəsə si ɗa am gur kala, ɓa kəm, "Au ya akə ko et mənə yau?" Mə nem Pagune ya wun aisa.⁶⁷ Kətamə Liurə wa, mbəd sə pa Yohanna ya Zakariya, mə a gan mara a mbu kə wo sa a wirə wa.⁶⁸ Ndə heu Pagune, Liurə Israila, mə sī ɓet ɓayan, ai nə ɓa leman.⁶⁹ A nə ndə et lemə gunen, ɗa kăbərə mbaddə wato Dauda wan.⁷⁰ Lo a gan sə ɗa ē kona wayo gaka wa.⁷¹ Mə yi kəndə le ɗa nem ɓet kitə ɓada, ɓa sasə ɓa mbisə ndə so.⁷² Yi kur wāɗurə ɓagun ɓanda wa, lo yi kē səɓa gaka ɗa kurɓa mə yi tom wa.⁷³ Gbotə suwa a tom sə pasandə Ibrahim wa.⁷⁴ Yi ndə ɓor ɗa nemən ɓet kitə ɓada, tatərə som ɗa re.⁷⁵ Mə ndə kad karang-karang, ɗa tom mbu ɓwa sə a wirə wato ɗa tərō wando.⁷⁶ Ō, inga auyi kənə, ɓakəngə yong mə, kone ya Pagune Liurə ya, mə ngə kon wirə Pagune ya, ngə sək tōrə wato, ngə səkkə ɓetə mə wo wato⁷⁷ ngə nə ɓetə ma ya lemə ən wosa ən sob naruwan ɓato.⁷⁸ Yā kə tomo mə wā ɗurə Pagune aisə se, mə yā han gbarang ya Pagune ya kə kē bi a ɗurə wando,⁷⁹ kə kē bi a ɗurə ɓet ɓa kadsə ɗa tikrə wa ən ɓet ɓa sə a tōrə wodo wa. Akə tom ya mə yi ndə mbədsi a tōrə kado luplupto.⁸⁰ Au shiya ai sang biya, ai da təbtə Kətama, ai kad bi ɗa mwete, wauu bi a ber seu akə ɓorsə a ɓet Israila wa.

Chapter 2

¹Da turo suwa Guḅo Augustus a nē ē ya mē ḅa kau ḅet ḅasē ḅa but Roma wu mbwad. ²Yā wu bērbērē kau ḅeta ḅa Roma a berketē sēu Kiriniyus ai sē ngomna ya but Siriya wa. ³Mē ko yana ai lo ḅa gwārē wayo mē ḅa dorad ḅēnda. ⁴Mwē Yusufu ai ḅa gwārē Nazarat wu sē ḅa but Galili wa, yin ko ḅa gwārē Baitalami ḅa but Yaudiya han ḅa hasi Dauda wa. Ai wad kiso mē ai ḅa kābērē guḅo Dauda wa. ⁵A kon Maryamu a kē perad se kēm mē ḅen dor ḅēnta. A bē sēu wa ayin kale. ⁶A bē sēu ḅasē kinso wa, kal Maryamu wa kō wu kan bi a haan. ⁷Ai ha au wirē yaye au bare, ai bērkad bi ḅa daura a ti'ad ḅa telo ḅan nēsē mbu kuttē mbukēpsē ḅa wa. Mē hit ḅa tēr wa somre. ⁸Wada ka ḅan war mbu kuttē ḅoso ēn ḅētta a gadērē gwara ndara. ⁹Mwē, time Pagune ya ai bor a wirē ḅato, han gbarang Pagune Liurē wa wu gbi ḅa kēm. ¹⁰Time Liurē ya ai kē ḅa mē, "Sē mun tatērē kēnde mē, nē wosēn marē deno ya kē dosē ḅetē mbwad ya. ¹¹Na so ḅa hasē et lema ḅa gwārē Dauda wa! Wu Yeso ai Liurē ya. ¹²Mbu kē tomso hē sē ma wa, wu mē, sa wir awe ḅa bērkē sē nad ḅa dāuta. Ba tiyad ḅa telē ḅan nēsē mbu kuttē mbukēfa ḅa wa." ¹³Wen-wen mwan, mwē tima Liurē wa ēn ḅet guna ḅan heu Liura, ḅa kēm, ¹⁴"Gbato wu kaddēn Liura ya ai mē sē mbusē mbwad ḅa Liurē ya. ¹⁵Tima sēu ḅa hed sē ḅa so ḅa lo ḅasē ḅidi wa, mwē wada ḅa kē ḅa a ḅoso mē, "Ndo ḅē ndē ḅa gwārē Baitalami nda kar mbu Pagune Liura a kē ndē so wan." ¹⁶Ba wad ḅisē sakad mwan, mwē ḅa wir Maryamu ēn Yusufu ēn au shiya ḅa ti'ad sin ḅa telo ḅan nēsē mbukuttē mbukēfa ḅa wa. ¹⁷Ba wir sē losē wa, ḅa kē ḅetē mbu ḅa kē ḅē so, a ḅurē wato wa. ¹⁸Betē ḅa kurso mbwad wa, wu tom ḅa hir-hir mē a bu wada ḅa kē ḅē so. ¹⁹Mwē Maryamu ai mē mbusasē bi ḅa gurrkale ai ḅimsē mbusē biya. ²⁰Wada sēu ḅa lo ḅan heu Liurē ḅasē a mbu ḅē kurso, mē ḅa wir au shiyan lo tima Liurē wu ḅa kau so. ²¹Au shiya a tēr so kungkurun wa, mwē ḅa mbadad biya. Ba tiyad ḅēndē mē Yeso, lo time Liurē ya a ti sad so aya yē ha ko hēre wa. ²²Berkete sek mbir ḅato haktasē bi wa, lo wentē Musa wu kēsō. Mwē Yusufu ēn Maryamu ḅa wadēn au shiya ḅa Urshalima mē ḅa nē Pagune Liura. ²³Lo ḅa dorsē ḅa wentē Pagune Liurē wa mē, "Au bare wira wu ya Pagune Liurē ya." ²⁴Ba wad mē ḅen tiu mbusa lo wentē Pagune wu kē so. Wentē sēu kē mē, "Amrim sēu ḅa sē lo ḅalkāsē wa fētē ko ḅalkāsē fētē." ²⁵A berketē sēu, et ke ai kēn ḅa Urshalima ḅan yongad mē Siman. Et dene a masē Liurē ya ai bi ga sēb Liura akē nēsē Israila lemē wa. Kētamē Liurē wa, wun nadā. ²⁶Kētamē Liurē wu kē'ad mē, akē hōdḅe a kē wir Au Liurēya a kē se mē akē wo yē hē. ²⁷Mwē ga benka Siman kētamē Liurē wa wu mbēd sad si ai yau ḅa hit Liura. Ba gon wato ḅa wo si nad sēn ḅa kinso, wumē Yeso, mē ḅa tom mbu wentē kē so. ²⁸Mwē Siman ai kono au shiya a neme, ai heu Liura ai kēm, ²⁹"Shiuya Pagune Liura, hed mbadḅē wango ai hod ḅa kal penge lo ngē kē sad so. ³⁰Mē nē wir et lema ēn nu wanon. ³¹Et lema si ngē mgbad sad se a ḅetē mbwad ya. ³²Ya isa ai hau mgbarang ḅa ya ḅet bisa, ēn gbato ya ḅet ḅata Isaraila." ³³Marē sēu ḅa gan so a ḅurē au si wa, wu tom pate ēn mate hir-hir. ³⁴Mwē Siman ai ti ḅa para ai kē mate Maryamu mē, "kur dek-dek, au ya a kē ko wī ḅeta ēn nī ḅetē den-den ḅa gwārē Israila, yā kē ko mbu bgidō ḅato. Hē kēnē akē ko mbu yawaiya a ḅetē den-den. ³⁵Lo sēu wa, ḅim mbusē ḅetē kē pā ko mwa re. Hē in-ngē kēnē ngēn pwe gadme ḅa kale." ³⁶Kone tene ke ai kēn ḅan yongad mē Hannatu. Ai au Fanuyel ya ḅa kābērē Ashiru wa. Ai yabile mē aiyin mwētē dud. A kadēn kērē mwētē mbutu mwan. ³⁷Hē ai kad kadō bwero mwētē busē kungkurun wu ha kurun. A pētē hed hit Liurē ko hē re. Ai ganēn Liurē wayo gamē tad ya ēn ḅēttē kēm. ³⁸A bē sēu, ai wad a ḅab ḅa to mwē ai bēr heu Liura, ai gan mara ēn ḅet ḅan bi sē wo gub sēu akē le sē Urshalima wa. Yusufu ēn Maryamu ḅa lo ēn Yeso ḅa gwārē Nazarat. ³⁹Ba ḅwed sē mbu ḅwso lo wentē Pagune ya kē so, mwē ḅa lo ḅasē ḅa gwārē ḅoso Nazarat wu ḅa Galili. ⁴⁰Au shiya ai sang bi gba ēn tēbta ai da sendē deno wu da pwarat. Kētamē Liurēwa wun ai isa ḅēd. ⁴¹Katē mbwad y, ḅagun ḅata ḅan ko ḅa Urshalima mē mamē ḅimo ēn boro ḅa but Masar. ⁴²Yeso a kansē mwētē mbu wu ha fētēwa, ḅa wad sad si a mamē sēwa lo ḅan tom so. ⁴³Mamē ḅwed so, ḅagun ḅata ḅa ḅasē loyo diyo mwē Yeso ai bi bin ḅira ḅa Urshalima ḅa ma kure. ⁴⁴Ban ḅimmē ai bin ḅēbo ḅa ḅetē kēn. Ba wad ḅasē ḅadē ḅwalang. Mwē ḅa bēr ḅan gērād bi ḅa ḅet ḅosa ēn ḅausa. ⁴⁵Ba wirad kurē wa, hē ḅa lo ḅa Urshalima mē ḅa gērād. ⁴⁶Ga tērō tākēnte, hē ḅa wirad bi ḅa hit Liurē ḅa, ḅa bēro yo malēm. Ai kur marē ḅan ganso, ai tau ḅa mbusē biya. ⁴⁷Bet ḅa kursadso, wu tom ḅa hir-hir wu da pwarat a ma mbusē wato ēn mbu ai gaksō. ⁴⁸Bagun ḅata ḅa wirsad so ḅa pul musik. Mwē mate ai kē'ad mē, "Awane, ngē tom ta mbi lo wau? Ina ēn pange tēn gēr ngē ē ha kēm." ⁴⁹Ai tau ḅa mē, "sēn gēr nē mē tomē nau? sē ma ko mē kad ndo mē sēk gularē panēwu rau?" ⁵⁰Ba ma mbu ai kē sē ḅaso re. ⁵¹Mwē ai kur marē ḅato aii mbēd ḅa, ḅa lo ḅasē Nazarat. Mate ai mē mbusasē bi mbwad ḅa gur kalaye. ⁵²Yeso ai sokē sangto biya ēn sendē deno. Liura ai kur dodotē wato, ḅetē wu do ḅa kēn.

Chapter 3

¹Da mwētə mbu wu ha wonon, ya gubtəmə Tibariyas Gub gbaya. A berketə seu, Buntus Bilatus ai sə gomna ya but Yaudiya wa, Hiridus kən ya but Galili, yause yate kənə ai gub Ituriya ən Tirakonitis. Lisaniyas kən ai gomna ya but Abiliya. ²Da mwētə ta Hananiya ən Kayafa ba bet gba-gbawa ya ma mbusə bet Farisa, marə Liurə wa wawun Yohanna au Zakariya ya da mwēte. ³Mwē Yohanna ai mbəd gwättə wu sə a ē sen Urdun wu mbwad, ai kē betə marə Liurə mə, "Sə kon naruwan, nəsə tom baptisma, mə Liura a sə sob ruwamə waso." ⁴Lo ba dorsə da takaddə kone Ishaya wa, "Ē yong da mwēte bwa mə, sə sək Pagune tōra ya akə mbəd sə sar ya. ⁵Ba dəlkə nauta, tōtə kudota ən golta ba pada, ba nəkkə tōtatə lo sə kolin-kolin wa, wo sar, tōrə kwalkurə wa, wu kwala. ⁶Mwē betə mbwad bakə wir tōrə Liura akə nəsə ba dəwē wa." ⁷Yohanna et baptisma, ai kē bet seu ba wo wo sə ba sob sumsə wa mə, "Isa, sa huttesa, ya kē sə nau mə sə mun ga sək Liura ai wo sən wenta wau? ⁸Sə tom mbu kə we sə mə sə kon naruwan wa. Wa sə bər mə sə kə mə, ita tə kăbərə Ibrahim wa kənde. Nə sə kē, Liura akə kă ai kettə kudotə wu gang am Ibrahim wa. ⁹Shiuyi la wa, ba ti kata da mgbeten. Bot kă ko wu sē am dena rə wa, ba kə tikad ba wangad da ara." ¹⁰Hē betə ba tawad ba kəmə, "Ti tommə nau?" ¹¹Mwē Yohanna ai gak ba mə, "Et ai sən luktəsə fətə ya, ai mgbad et si a som sə rə ya fini. Ya ai sən mbukəfa kən ya ai sē et si a yam se kən." ¹²Bet kon kwano sək ba wo sə mə babə tom baptisma wa, ba tau kən mə, "Maləm, tə tomənu?" ¹³Ai kē ba mə, "Sə kon wu wad mbu ba kēsə mə sə kon wu kənde." ¹⁴Bwädəka, ba tau kən mə, "Ita kau, tə tomənu?" Ai kē ba mə, "Sə gbaktə bā ən betə barə mə ba sə nə bā kənde, sə heu mbu ban nə sə sa." ¹⁵Hē kad sə mə betə ban bi woyo liye wa, mwē ban dīm bəsə mə, Yohanna akə ko Krəsti si yau? ¹⁶Yohanna ai gak ba mə, "Ina, nən tomsə baptisma ən mbərə, et ke akə wo, et a wad nə sən gbatə ya, ya nə mang ko mə nə ke kuddə tawato wu hēre. Akə sə tom baptisma yase ən kətamə ən ara." ¹⁷A to mbu re komə bi a nemen, mə yin re gulasa a buto. Yi hed kom dena, yi ha yi hī bi da bido. Gulasasə kən, yi ti arad se ya kə rum kənde ya." ¹⁸Yohanna a sək gularə ən mattə den-den, da kē ba marə do sə kura wa ya Liura ya. ¹⁹Hē Yohanna ai hed ngomna Hiridus mə ai kon Hiriduya ten diyate ya, ən mbu gəmtəsə ko ai tom sə mbwad wa. ²⁰Hiridus ai sokə sum wayo mwa ən gbi Yohanna da pusəna. ²¹Lo basə a tom betə baptisma mbwad wa, mwē ba tom Yeso bi kən. Ai sə a ganon Liurə wa, liutə wu wili, ²²mwē kətamə Liurə wu don lo dəlko. Mwē ba kur marə da liuta, ən kē mə, "Inga ngə, awane ndo ya, nən kur dodotə wangə wu da pwarat." ²³Yeso ai mə gularə wayo a ber seu kan sə mwētə busə tākən wa. Lo ban kēs, ai au Yusufu ya, Yusufu au Heli ya. ²⁴Heli au Matat ya, Matat au Lawi ya, Lawi au Malki ya, Malki au Yanna ya, Yanna au Yusufu ya, ²⁵Yusufu au Matatiya ya, Matatiya au Amos ya, Amos au Nahum ya, Nahum au Azaliya ya, Azaliya au Najaya ya. ²⁶Najaya au Ma'ata ya, Ma'ata au Matatiya ya, Matatiya au Shimeya ya. Shimeya au Yosek ya, Yosek au Joda ya. ²⁷Joda au Yowannan ya, Yowannan au Refaya, Refaya au Serubabel ya, Serubabel au Shaltiyel ya, Shaltiyel au Niri ya. ²⁸Niri au Malki ya, Malki au Addi ya, Almadama au Er ya. ²⁹Er au Joshuwa ya, Joshuwa au Eliyaza ya, Eliyaza au Yorim ya, Yorim au Matat ya, Matat au Lawi ya. ³⁰Lawi au Simiyon ya, Simiyon au Yauda ya, Yauda au Yusufu ya, Yusufu au Yonam ya, Yonam au Eliyakim ya. ³¹Eliyakim au Malaya ya, Malaya au Mainana ya, Mainana au Matata Natan ya, Natan au Dauda ya. ³²Dauda au Yassa ya, Yassa au Obida ya, Obida au Buaza au Salmon ya, Salmon au Nashon ya. ³³Nashon au Aminadab ya, Aminadab au Aram ya, Aram au Hasruna ya, Hasruna au Feresa ya, Feresa au Yauda ya. ³⁴Yauda au Yakub ya, Yakub au Ishaku ya, Ishaku au Ibrahim ya, Ibrahim au Tera ya, Tera au Nahor ya, ³⁵Nahor au Serug ya, Serug au Reyua ya, Reyua au Feleg ya, Feleg au Eba ya, Eba au Shela ya. ³⁶Shela au Kenan ya, Kenan au Afakshad ya, Afakshad au Shem ya, Shem au Nuhu ya, Nuhu au Lamek ya. ³⁷Lamek au Metusela ya, Metusela au Enok ya, Enok au Yared ya, Yared au Nahalalel ya, Nahalalel au Kenan ya. ³⁸Kenan au Enos ya, Enos au Shitu ya, Shitu au Adamu ya, Adamu au Liurə ya.

Chapter 4

¹Mwē Yeso a bwedso bin kətamə Liurə w, a hed sen Urdun, kətamə Liurə wa wu dungad bi dā mwete. ²A tər bi busə kurun a kəb mbəka re, gub sǎwō ai pətad pəta, a bwed bwedfa dora wu bwana dā wu da pwarat. ³Gub sǎwō ai kē'ad mā, "Mə ngə Au Liurə yi ni kē kundōrə wu mə wu gang burodi." ⁴Yeso ai gakat mā, "Ba dor dā takaddə Liurə yi mə eta kə le ko ən burodi mwan de." ⁵Mwē gubsǎwō ai to'adā ai wadsad a hanka pe ai we'ad gubtəmə mbala-mbala ya wuro mbwad. ⁶Ai kē'ad mā, "Nə kə ngə nə gubtəmə wuro wu ən kwaltə wato mbwad. Mə ɓa nənə bi nan. Nə kǎ nə nə et nə yause. ⁷Mə ngə gwirə ngənə nə gbatə ni, kə gang yangə mbwad." ⁸Yeso ai gakat mā, "Ba dor mā, 'Ngə gwirə a wirə Pagune Liurə wangə mwan, ngə nə ya isa gbatə mwan.'" ⁹Mwē gubsǎwō ai to'ad ai wadsadda Urushalima, a ɓidə hit Liura, hē ai kē'ad mā, "Mə ngə au Liurə yi ni kirab a buto. ¹⁰Dor bi yan mā, 'Liura akə dung tima ɓaya ɓangə wara,' ¹¹'Bakə we nemsə boso ɓangə gadsī mə tom ngə twed nedsə a kundora'." ¹²Mwē Yeso ai kəmə, "Kē losə mā, Ngə gong ngə pətə Pagune Liurə yangə re." ¹³Gubsǎwō a bwed sə pətə Yeso wa, mwē ai ɓwa bin aisa mə gabenka mwa hē. ¹⁴Mwē Yeso ai lo bi dā but Galili, bi dā gbatə kətamə Liurə wa, marato bansin gwarə mbwad. ¹⁵Ai ɓəkkə ɓa ɓəsə dā hit bamo ɓet Yauda, ɓa heuwad mbwad. ¹⁶Mwē ai yau bi dā gwarə Nazarat, gwara sang sə dā wa ga wīyā. Ai wad bi dā hit bamo ɓet Yauda, lo ɓan tom so kal-kal wa. Mwē ai ni gəd mə yin kau takadda. ¹⁷Hē ɓa nə'ad takkaddə Kone Ishaya ya, a wil so ai wir han səb ɓa dor sə mā, ¹⁸"Kətamə Pagune wa wun ina. A mgbad nə mə nə kē ɓet su ɓasə dā pusəna wa, mə ɓa kə wilɓa, tāta, ɓa kə wir handa. ¹⁹Nə kē ɓetə mwa mə berketə Pagune a kə le sə ɓet ɓaya wa kanan." ²⁰A bwed sə kawo wa, mwē ai gbi'adā, ai nə et si ai sək sə gularə dā hit səu ya, ai gang ai kad bi dā. Mwē ɓetə dā hit bamo su mbwad, ɓan karad bi kara. ²¹Ai ɓər ai kē ɓa mā, "Naso, Takaddə Liurə wa kad wetə bi dā gwēmə yasen." ²²Ba sə kinso mbwad wa, ɓa gano a ɗurə wato, marə dodoto ən borsə dā ē yate wa, wu tom ɓa hir-hir, hē ɓa tau mā, "Nyā som au Yusufu yi ko mwan dau, ko som ko lore?" ²³Yeso ai kē ɓa mā, "Nə ma mə sə kənə kē wetəmə wanon. 'Et bik ɓa, bik kǎ ɓanga. Sə kənə kē mwa mā, 'mbu tə kur sə mā, ngə tom hasə kən, dā gwārə wango.'" ²⁴Hē ai kē ɓa mā, "Nən kē sə werə pwarat, Kone ɓan yausad dā gwārə wato re." ²⁵Nən kē sə werə pwarat, a ber səu Iliya ai sek sə gularə wa, bwerəsə ɓa be sə den-den dā but Israila a berketə səu ɓa mwē sə tākən ən opme mindike tīɓə ro kure wa, ɗorə wu mə butə kəm. ²⁶Hē ɓa dung Iliya ko a etke fini hēre, ɓa dungad bi a bwero ko ni dā gwārə Sarifat dā but Sidon. ²⁷Mwē a berketə səu Kone Elisha ai sə kən wa ɓet dəmsa ɓa dā Israila den-den. Hē ɓa bik yatəke fini hēre, ɓa bik Na'aman mwan et but Siriya shiya." ²⁸Bet səu mbwad dā hit bamo Yauda wa ɓa kur sə marə səu losəwa, kalə wu gwā ɓa wu da pwarat. ²⁹Mwē ɓa ni ɓa pə'ad dā gwārə kiso, ɓa mbəd sad si a kallə kurə ko ɓa mar sə gwārə suwa mə ɓə təngad dā, ai wī. ³⁰Mwē ai lo, ai ɓərkət ɓa, ai haktə biya. ³¹Hē ai don bi dā gwārə Kafarnaum, dā but Galili, ai kan bi dā hit bamo ɓet Yauda, ai we ɓa mbusə biya a ga wīyā. ³²Bəkkərə wato wu tom ɓa hir-hir, mə wun gbato. ³³Dā hit bamo ɓet Yauda, etke a yin kətamə gəmto, ai te bwa. ³⁴"Woi! mbu tē ngə bi ən itau? Yeso et Nazarat? Ngə wo mə ngəta todou? Nə ma ngan, ngə et karang-karang Liurə ya." ³⁵Mwē Yeso ai kə'ad mā, "Dē swit, bor dā mbirato." Hē kətamə gəmto səu wu wangad a buto a wirə ɓato. Mwē ai bor ai hedad bi kwa-kwa. ³⁶Mwē wu tom ɓetə hir-hir, ɓa kəmə, "Yāi marə mbiu? ən təpta ən gbato ai kē sǎusə mbəka, ɓa mbəɗə." ³⁷Mbu tomsa ɓetə ɓan gan usu kal-kal dā gwētə mbwad wa. ³⁸Yeso ai bor ai hed hit bamo ɓet Yauda ai kan bi diyo Siman ni. Siman rəfate a yin sogra wu da pwarat, hē ɓa ɓəɓat mə ai bika dā. ³⁹Ai wad aya nəd a ɗurato, ai kē siyo səu ən təptə mə boro, mwē ai dā kwakwato biya. Ai ni sakad ai sək ɓa mbu kəpsa. ⁴⁰Ga ən kanso, ɓet ɓasən sisə bolbol wa, ɓusə ɓa, mwē a dāɓa ən nemsə wayo ai bik ɓa mbwad. ⁴¹Kətamə gəmtəsə ɓa bor dā bir ɓetə den-den, ɓan te mā, "Ing ngə Au Liurə ya." ⁴²Handə kǎso pkəmkpəm wa, ai wad biya a hanka ɓetə ɓa somko hēre wa. Mwē ɓa gəradā, ɓa wira dā, hē ɓa yau ko mə ai hed but ɓoso re. ⁴³Hē ai kē ɓa mā, "Kad ndo mə nə kē gwātə benta marə dodoto ya kadə gubtəmə Liurə wu kənən, mə Liura a dung na a gularə wa." ⁴⁴Mwē ai hed hansəb ɓa dā, ai wad bi dā hit bamo ɓet Yauda dā but Yaudiya, ai kē ɓa marə Liura.

Chapter 5

¹Ga ben ka, Yeso ai bi gəd a kallə alwarə Janisarata, betə ɸa gbau sin dud ɸa ɸəɸa ɸa, mə kur marə Liura. ²Yeso ai wir kurame ka fətə a kallə alwara, bet mə sīya səb ɸa bor sin bəsə ɸa, ɸan sob lemu bəsə. ³Ai tadə kuramə fini ya, ya wusə ya Siman ya, ai kē'ad mə, "Təng hal wo ɸa mbərā seu." Mwē ai kadda ɸa, ai bəkkə betə ɸa kinso. ⁴a ɸwad sə marə wa, ai kē Siman mə, "Bəd kuramo seu mwā ngə wadsə a han ngulong wa, mwē sə wang lemə bəsə." ⁵Hē Siman ai gakad mə, "Maləm, tə wē handə kur tə ɸa mbəkaka re, wa lo ngə kē so, tə tomo." ⁶Ba tom sə losə wa, ɸa mə sīya wu da pwarat, lemə sə wa wu bər kāyo. ⁷Ba yong ɸausa ɸosa ən neme ɸa kuramə beso, mə ɸabə sī. Ba woso, ɸa bwed kuramə seu fətə kəm ən sīya, lək-ləktə sīya suwa, wu mə dəmkə kuramə ɸa mbərā. ⁸Siman et si ɸan yong sad sə mə Bitrus ya, a wir sə lowa, ai gba-gab a wirə Yeso ai kəmə, "Pagune hed nə bəna mə nə et summo." ⁹Mə tomad hir-hir ya isa ən ɸausa ɸat mbwad ɸan mə sə sīya wa. ¹⁰Yakubu ən Yohanna am zabadi wa mbwad ɸan sək gularə fino ən Siman mə, "Ngə kur tatərə kəndə mə sə shiuyi wa, ngə yong beta ɸa ɸawo nanə ni kə ko shiuyi mware. ¹¹Ba woso ən kuramə ɸoso a girə wa, ɸa hed mbusad mbwad ɸa ɸa. ¹²A ber səu ai sə bi ɸa gwārə kurə kinso wa, et ke dəmə kəfad sin wu da pwarat ya, ai yawo. A wir sə Yeso wa, ai yau sakad mwan, aya gba-gba a wirato. Ai bobad ai kəmə, "Pagune, ngə kā ngə nə bik ya, mə ngə yau ni." ¹³Yeso ai mwal nema ye, ai da sad si ai kē'ad mə, "Nə yawan, gang dek-dek." Mwē dəmə seu wu hedad bi sakad mwan. ¹⁴Hē Yeso ai kē'ad mə, "Ngə kē ete kənde ngo nga we kəngə ən tiwe ni. Ngə nə'ad mbu tiwo, lo Musa a kē sə mə wo ndo, mə wu kad wenta a wirə ɸato." ¹⁵Mwē a kā ai səm re, marə seu wu wad bi ɸa betə mbwad. Gamo betə ɸa gbau, mə ɸən ur marə wato, mə ai da aɸə bik mbwad. ¹⁶Mwē ai wad bi a hanka sued mə ya ganən Liura, lo a sum so. ¹⁷Ga benka, ai we betə marə Liura ɸa diyo ko. Bet Farisa ən bet wenta ɸa kad sin ɸa kinso. Ba ɸa borsən ɸa gwātə denden ya Galili wa, ən Yaudiya ya ən Urshalima mwa. Wa, kətamə Pagune wu wawun nate ni mə ai bik sisa. ¹⁸a ber suwa, bet ka ɸa ɸawon etke a dasa, et siyo seu wun hod ɸə mbiro song song wa. ɸan na kwa-kwa mə ɸau ɸa tiyad a wirən Yeso ni, mə ai da ai kikaɸa. ¹⁹Kad sə mə betə ɸa ɸwad tōradan wa, ɸa ta a hito, ɸa wil kwano hit suwa hē ɸa don sada ɸa bero beta a wiri Yeso ni. ²⁰Yeso a wir sə nəd wetə ɸato wa, mwē ai kē et siyo shiya mə, "Au ɸwē, ɸa sob ngə summsə wangə ban." ²¹Bet wenta ən Farisa ɸa bər tau kā ɸosa ɸa kəmə, "Yā yana ai bed sə Liurə la yau? Yanai sob səɸa summə yau, mə som Liurə ko mwan də ni?" ²²Yeso a ma sə ɸīm mbusə ɸato wa, ai gak ɸa mə, "Sən ɸīm losə mə wu tomə nau?" ²³Mbusə fətə, ya mə nə wu sə bana mə nə kē yau? "Ba sob sum wangon au? ko ngə sikiu?" ²⁴Nə yau mə sə ma mə au ete a mang mə yi sob ɸa sumon ɸa uro hason." ²⁵Mwē sakad mwan, ai ni biya wirə ɸato ni kinso ai to ɸigrə ngat ya ka ai tərsə si ya, ai wad bi diyo, ai heu Liurə kal-kal. ²⁶Tatərə wu mə ɸa mbwad. Wu tom ɸa pwit-pwit ɸa heu Liurə ən makkərə kəm. Ba kəmə, "Naso, ndə wir mbu hir-hir wan." ²⁷Mbəd sə yā wa, Yso ai bor ya ho et kon kwano ke ɸan yong gad mə Lawi. A kad sən biya a han gularə wa yo. ²⁸Mwē Lawi ai hed mbusa sə mbwad ai ni ai mbəɸad biya. ²⁹Mwē Lawi ai sək mbu kəpsə wu da pwarat ɸa diyo wayo ai bob Yeso. Da bet seu ɸan kəpsə mbusə kinso wa, bet kon kwano ən bet ɸan bəɸsadso ɸa kiso mbwad. ³⁰Hē bet Farisa ən bet wenta ɸan kungu, ɸan tau gbaɸa Yeso wu mə, "Mbu tombi sən kəpsə mbusə ən bet kon kwano, ən bet kon summou?" ³¹Mwē Yeso ai gak ɸa mə, "Bet ɸasə kwa-kwa wa, ɸan gər sə et matəmə re, bet sisə ɸan gərad bo mwan. ³²Nə wo ko mə nən yong bet dena re, nə wo mə nən yong bet sumsa mə ɸa kon naruwan." ³³A ber seu, bet ka ɸa kē Yeso mə, "Gbaɸa Yohanna ai tomsə ɸa baptisma wa, ga ka ɸan kaɸən simbərā mə ɸən ganən Liura. Am bəɸa bet Farisa kəm ɸan tom losə kən. Hē gbaɸa wango ɸan kəp mbukəɸa bəsə game mbwad ya." ³⁴Yeso ai kē ɸa mə, "sə kā sə sə ɸausa ɸwē yi mbukəɸa ga kāsa wau, mə ɸwē ai ɸabo niu?" ³⁵Ga ya wu bi a woyo, a ber su ɸakə tosə ɸwē shiya. Hē ɸausa səɸa ɸa sə kā ɸosa kəp mbəka. ³⁶Mwē Yeso ai kē ɸa mamaren mə, "Etke akə ɸa daurə fifi ai labsi korə dāure re. Mə a tom losə ni akə ɸwakə daurə fiyo suwa ɸa. Hē wa dāurə fiyo kə bam ɸa ko ən dāure mwē re." ³⁷Lo seu mwa, et ke akə dal bal fiyo ko ɸa sā gumrə mwē re, mə a tom losə ni, bal su kə tuk bi a ē gumrə suwa wu pat biya. ³⁸Kad ndo mə, ɸa dal balo ɸa sā gumrə fiyon. ³⁹Et ke akə we sə bal fi so, hē ai yau yə we barabrə ya a somre, mə akə kəmə, 'Ya fi se, wu yase dek-dek.'"

Chapter 6

¹Ga ben ka ga wīyā Yeso ai bi a hakto dā ō mwē ai wir bækka baya ban kau mula ba tewe ban kəp bəsa. ²Hē bet Farisa ka ba tau ba mē'ai, "Tom mē nā hē sən sək sē mbu bwa ko a ga wīyā re wau?" ³Yeso ai gak ba mē, "Sə pətə kau mbu Dauda a tomso wa ban bækka baya lo dōrə bwan sē ba so kureu? ⁴Ai kan dā Hit Liura, ai kəp mbu kəpsə ba hīsə tiwe ya ai bwa bet su basən aisə kinso wa, yai hē ka bwa ko mē etke ai kəp re bwa tiwe ai kəp yase mwan." ⁵Mwē Yeso ai bwed marə mē, "Au Ete ai Pagune ya ga wīyā." ⁶A ga wīyā ka mwa, Yeso a wad dā hit bamo bet Yauda, ai bəkkə ba marə Liura hē etke ai bi kinso nem siya yate hodsins. ⁷Bet bidə wenta ən bet Farisa ban bi mē Yeso ai ru pwarat hē bə gang gad marə mbiri, ban ti'ad nu mē bə kara au akə bik ba bi ga wīyāu? ⁸Yeso kən a masin mbu ban dīmsa dek-dek mwē ai kē etsi nemə hodse mē, "Ngawo nga nəd a dāba han betə bəkə ngə wirsə mbwad wa." ⁹Mwē Yeso ai kē ba mē, "Nən tau sē mbəka. 'Bwa mē ba tom mbi a ga wīyāu? 'Ba tom mbu denau? Au ba tom mbu gəmtau? Ba kon dāwēu, au ba tōdā dāu?" ¹⁰Mwē ai kar ba la ai kē et si mē, "Mwal nema nge." Ai mwal nem siya mwē nemate wu gang bi a netye. ¹¹Mwē wu denə bet Farisa ən bet we ba wentə Liurə wu da pwarat, ba mē gano bəsa a boso a mbu bə tom sē Yeso wa. ¹²Da tərō səwa, Yeso a wad yə ta dā kulora mē yin ganən Liura Ai we handə saptik, bi a ganon Liura. ¹³Handa kā so, ai yong bækka baya mbwad, mwē ai mgbat ba dā bu wu hā fətə, ai yong ba mē bet mgbatā tima Yeso wa. ¹⁴Dəntə bato wu la, Siman ya Yeso a ti sad dāndə mē Bitrus ya, kob Andrawus ya. ¹⁵Matta, Toma, Yakubu au Haifa ya, ən Siman ke mwā ban kē sē mē a yin mbu sisa a gwārə ya. ¹⁶Yauda au Yakubu ya, ən Yauda Iskariyoti a wang sē Yeso ya. ¹⁷Yeso a don dā kulora ən bet mbəkka baya aya nəd bi a mbwamte, ən betə mbwad ba ban mbwed sadso. A hanso ba betə ba kən kərəng-kərəng ba ba bor sē dā gwārə Urshalima wa ən but Yauda mbwad ən ba ba bor sē handə bwalang dā but Taya ən Sidon gwātə sēu wu sē a ē alwarə wa. ¹⁸Ba wo mē ba kur marə wato, a bə bik sisa. A bik bet sasə basən sāusə wa. ¹⁹Bet sisə ba sē kiso wa, ba dā dā mbirə mē a yin kətamə ya bik sisa, ba na kwa-kwa mē bə dā mbirato, mwē ai bik ba biya ba dā kwa-kwato bəsə mbwad. ²⁰Yeso ai kar bækka baya la mwē ai kē ba mē, "Dodoto kə ko yase sa bet sən han sē siuyə wa, gubtamə Liurə wa wu yase. ²¹Dodoto wun isa sa bet dōrən bwansə sē siu wa, mē sē hū bəsa. ²²Dodoto wun isa, mē betə ban sər sa, basə gang a kallə hapra ban sər sa ba kəmə sē bet gəmta, mē a dūrə Au Liurə yə ni. ²³So bəsən kal penge a ga sē ba sē kur dodoto wuda, mē sē dā gbato dā gubtamə Liurə wa, mē yo pasi bəte ba tom bet kona ba hod losə kənən. ²⁴"Kə ko mbu wādura biya a bet basən gəna siuyiwa, mē sē kur dodoto bəsan. ²⁵Kə ko mbu wādura biya a nasəni sa bet səuyə sən gwētə wa, mē sē ko ən dōra, kə ko mbu wādura biya sa bet sən hūsə siuyi wa, məsə hana sē te. ²⁶Kə ko mbu wādura, sa bet səuyə betə ban heu sē so, wu losa mē yo pasi bəte ba heu kona barə mwā hē. ²⁷Hē nən kē sa, sa bet sən kur nē so, sē yau bet ban mbisə sē so. Bet sasə ba mbisə sē so, sē tom ba mbu densa. ²⁸Sə tom bet sasə ba disə sē nemə wu mbu densa bet ba hansə so, sē ganən Liurə ai sī ba. ²⁹Mē ete ma daktə ngə a gwalangrə wu ni, kettad ya bese mwa. Etə ma gbaktə ngə dāwirə ni, mbud ya ən dārə ya ngə nad bi mwa. ³⁰Mē ngən mbəka yause au bob ni, ngə nādā. Etə ma gbaktə ngə mbu bəngə ni ngə tau ko mē losi mwa re. ³¹Sə tom betə mbu sē yausə mē basə tom wu kən. ³²Mē sən yau bet ban yausə so mwan nai, sē dā dodotə Liurə wu mē nau? Bet sumsə ban yau bet ban yau bəso bəsə kən. ³³Mē sən tom wu do bet ban tomsə wusə do wu mwab nai sē dā dodotə Liurə wu mē nau? Bet sumsə ban tom bəsə losə kən. ³⁴Hē mē sən nē ba sasə ba kə kā sē tara ba kwan wu mwan nai, sē dā dodotə Liurə wu mē nau? Bet sumsə ban nē ba bəsa a boso losə mē bəbə kwan a net ye kən. ³⁵Sə yau bet ban mbisi sē so, sē tom ba mbu dosa, sē nē ba tara, sē ti dāwē ko dā mē ba kwan ndore. Tomo sēu losə wa, sē dā mbu gonggarə wasə dwet, mwē sē gang am Pagune dā Liurə wa. Mē ai sa ayin wādura, ai nē bet sasə ban kārə ko kē gongsə kənde wa, ən bet gəmta mbwad. ³⁶So ən wādura, lo Pase ai sən wādura wu kən. ³⁷Sə gong sē mbəd ba mattə kənde, ba bəkəsə mbəd kurə kən, sē gong sē nē ba naruwan kənde, bəkəsə kurə kən. Sē hed ba ruwama, ba kəsə hed kən. ³⁸Sə nē ba, ba kəsə nē kən; 'Da kwē neu, wu bwed dā bə nəkka, ba yā wu wadən buto, wu be bəngə dal dā lagute, kwē sən ma sē ba mbusə dā ya, ba kəsə mē ən usu kən." ³⁹Yeso a kē ba mamaren ke ai kəmə, "Tāra akə kā ai mē tārə bedo kpəlangau? 'Ba kə wī ko bəsə dā bō kəm rau? ⁴⁰Et bəkkə mbusa ai waddə et ai bəkkat se re, hē et bəkkə mbusa mē a bəkkə dek-dek ni a kə lo et ai bəkkə yise. ⁴¹"Tom mənə hē ngən ti sē nu a fērērə seu gwittiriū dā nu yause yangə wa, mwē ngə hed pulomrə seu dā nu wangə wau? ⁴²Kə tom mənə hē yause yange mē, 'yause, hed nē ngə to fērērə dā nu wangə wau? 'Inga et gəmte, to pulomrə seu dā nu wangə wu pwarat hē, danə ngə wir dek-dek wu ngə yau to fērērə dā nu yause yangə wa. ⁴³"Bot dena dek-dek wa ən pətə rə sē am gəmta re, hē bot gəmta kənə, ən pətə rə sē am dena re. ⁴⁴Ban ma bota ambata, nga pətə kwa swata ko dā netə re, sa nga kwa sitmə ko dā bot rārātə re. ⁴⁵Et dene ai tom mbu dek-dek wa, mē mbu densa wu yase dā gur kalate, hē et gəmte kən ai tom mbusəsə wusə dāng-dāng wa mē wu yase dā gur kalate. Mbu wusə dā gur kalə wa, ən bor yase dā ē. ⁴⁶"Tom mənə hē sən yong nē mē, 'Pagune, Pagune; hē sasə tom rə mbu nē kēsə mē sē tom wu re wau? ⁴⁷Et a wosə a na nē ni, ai kur nəsə ya, ai yayə tom mbu nē kē sē mē ai tom wu ya nən kēsə mē akə ko la. ⁴⁸Ai lo et siya a kē sē mē yi mar mwe ai bər sāu buto ngulong-ngulong hē ai to tabrə maro. Seno bwed so, mbərā wau wa gənb diyo seu, mwē

kãko wu tomad mbækaka re mæ ða mara tendo.⁴⁹Hē mwa mæ et ai kur sæ marə wano ai timrə mbu nə kēsa kurə ya, ai lo et siy a marsə diyo wayo bi la mwan som kon taprə deno kənde. senə mbwed so wa gəbad wa, mwē wu wĩ bi mbwad, wĩyo seu wa dene wu da pwarat."

Chapter 7

¹Lo Yeso a bʷad sə kē betə mbusəsə mbʷad wa, mwē ai wad bi ɗa gwārə Kafarnaum.²mbaddə Centerion yi ke ai kən ya a yausad sə wane ya, ai ya antəra be ko gba hēre ai wod biya.³A kur sə mara a Yeso wa, ai dung ɓagun Yahuda mə ɓa boba ɗa ai yau ya bik ,baddə wayo.⁴ɓagun Yahuda su ɓa wosin a Yeso ni wa, ɓa bobad wu da pwarat ɓa kēad losə mə, " et ya ɓwa mə ɓa sīadan.⁵mə a yau bet ɓatə lo mbi, a mar tə hit bamo."⁶Mwē Yeso ai wad ən ɓabo ɓēt. Ba kansə nɓɓang ən diyo səu wa, Centerion ai tim ɓatəka ɗa ɓausa ɓaya mə ɓa kē Yeso mə " Pagune, ngə han kängə ko mə inə re. nə mang ko a net si ngə bwosə ɗa kakarə wano yi re.⁷tom yase ən dar hē ən darə wir sə mə nə mang ko mə naw a nangə ni re, mə marə wangə mwan mang mə wu bik mbaddə wanə biyan.⁸ inə nə et ai sək sə gularə ən mwētə yi kən, nə n kă nə yatəke mə 'ngo' ai wada. yatəke mə 'ngawo' ai yawo. Nə kē mbaddə wanə mə "tom mbəka la, ai tomo."⁹Yeso a kur sə losə wa, wu tomad hirhir, mwē ai kettə ai kē bet səu ɓan mbədtə si so mə,"nən kē sa, ɗa Israila mbʷad nə pətə ɗa et ke ai sə ən nəd wetə ən təptə lo et yi re."¹⁰ɓa wad ɓa ho mbaddə səwa a le sin biya.¹¹Tom kəlam re, Yeso ai wad ɗa gwārə səu ɓan yong sə mə Nayin wa, am mbəda wato ən gamo ɓeta ɓa mbəɗaɗa.¹²Lo ɓa kan sə nɓɓang a kalte kane gwārə səu wa, ɓa ho ɓan bor ɓəsə ən wor au ɓwē ke, ai sə bi fini a maye ya kərate a hod sin bi mo. Betə denden ɗa gwārə səwa ɓan dungad dungu.¹³Lo Pagune a wir sə ten si wa, ai kur wāɗurə wato, ai kē ten si mə, "ngə te kure"¹⁴mwē ai wad ya da dasə worə səu wa, mwē bet səu ɓa mə so ɓa nəd ɓəsə gəd.¹⁵Mwē et si a wod se ai ni ai kadda, ai mə gano biya. Yeso mwē ai mad ai nəad mate.¹⁶Tatərə mwē wu mə ɓa bi mwad ɓa hew Liura ɓa kəm mə wetə pwarat kone gba ya a ni ɗa idan. Liura a nə ndə leman, ɗa betə ɓeta."¹⁷Mbu Yeso a tom sə mbʷad wa, ɓwa wu wad bi ɗa gwātə Yahuda ən ɓa a kaltə wa.¹⁸Am mbəɗɗa Yohanna wa, ɓa kēad mbusasa, mwē ai yong ɓa ɗa fətə,¹⁹ai tim ɓa a Pagune ni mə "ingə et siya a kə wo seu, au te ti nu ɓətə a et be seu?"²⁰ɓa kan sə a Yeso ni wa, mwē ɓa kəm mə, Yohanna, ai tom ɓa sə batisma ya a tim tə yase, tə ngə tawa, au ing ngə et si a kə wo seu, au tə ti nu ɓətə a et bese ɓolau?"²¹"A berketə səwa, Yeso a nik bet sasə ɓa som kwakwa kəndə wa, ən ɓasasə ɓan mun sə sāusə wa. Tātə dwet ɓa da an gbarang ɓan.²²Yeso ai gak ɓa losə mə, sə lo sa kē Yohanna mbu sə wir sa. Tātə ɓan wir anda. Buta ɓan siki ɓəsa. Bet dəmsa ɓa da kwakwatən. Kəngtə ɓan kur anda ɓəsa. ɓan nik manta wotta. ɓan kē bet tərətə marə deno.²³Liura a kənə nə ɓasasə ɓwa sentə kəndə wa, ɓa sən nəd sə wetə ɗa marə dodotə wanə wa,"²⁴Lo bet səu Yohanna a im sə ɓaso ɓa wad so, mwē Yeso ai ɓər kē betə marə Yohanna wa, " sə wad sən kar mbiu ɗa dobrə wau? sə wad sən kar mbōmə yerə ən yāsad soul²⁵ Hē sə wad sə kar mbiu? au et ke a go sə mbirə yau? bet ɓan kəngə sə dāwītə wa ɓā wa, ɓa ɗa diyo guɓə wa.²⁶Hē sə wad sən kar miu? əhm, nə n kē sa, a wad konen.²⁷Yā wu Yohanna si marə Liurə kē sə, " nə gā dung kone yanə a yau ya sək tōra hē ngawo"²⁸nən kē sa ɗa ɓa tonə ɓa ha sə ɓa mbʷad wa, yatəke a wad sə Yohanna ən gbatə ya a som re. Hē kənə et ai sə gwidtiriū mbʷad ya ɗa gubtəmə Liurə wa, a wad ɗan."²⁹Et a kur sə mbusə mbʷad ya, ən bet ɓan kon sə sēmo wu kəm, ɓa ma ɓəsan mə tōrə Liurə wu yase dəkdek, mə ɓa tom ɓabo batisma ya Yohanna ya.³⁰Hē bet farisa ən betə Liurə wa, ɓa mbisə mbu Liura a kē sə ɓaso mə ɓa tom wa, hē ɓa mbisi batisma Yohanna yi mwā.³¹Nə kpab bet wuro wu siuyi wa ən mbiu? ɓa lo mbiu? ɓa lo amba tātītāi ya ɓan tom sə diksə ɗa luma wa, ya ɓan kad se ɓa yong ɓa ɓa a ɓoso, ɓa kəmə, ' tə hur ngə nɓɓale, ngə yau ngə hirə re. Tə bin wora ngə yau ko ngə te re."³³" Yohanna ai tom sə ɓa batisma ya a wo, ai kəprə geno kure, wa ai ya yin werə ballo kure mwā, sə kəmə, ' ai kəāmə gəmto.'³⁴Au ete a wo a ai kəfə, ai we, mwā sə kəmə et sera ən we mbusa ən bet suma.'³⁵ma mbusa Liura a nə sə betə wa, ən we mə wu dəkdek ɗa mbu bet səu ɓan tom so."³⁶Et farisa ke a bob Yeso mə ɓa kəp gen ɗira, mwē ai wad diyo səwa, ai kad mə ɓən kəp mbu kəfa.³⁷Da gwārə səwa ten ke aai bo la, a kur so mə Yeso ai diyo ən et farisa si nə wa, ai yau ən gumrə yar səu ən sī sə fēu wa.³⁸Ai yau ya nəɗə ndirə wato, ɗab netsə wato, ai te bi te, mamə ən ndok bi a netsə Yeso wa, mwē ai hadtad ən nyō ɗurə wayo, ai da netsa to a ya yə pukad yar səu si.³⁹Et Farisa siya a wir sə mbu ten siya tom so wa, mwē ai kəmə, " et yə mə ai kone təmo ni, hē a ma tenye ai da yə sen, hē a mamə ai et sumon."⁴⁰Mwē Yeso ai gak mbu Siman a ɗim so, Siman, nə n mbəkaka nə kə ngə kē so", mwē ai gak mə maləm'.⁴¹Yeso ai kəmə, " et ke a nə betə fətə tara ɓā dinari. Ya fini ya, dinari busə bu wonnon, ya bese kən dinari busə wonnon.⁴²Ba kă ko ɓa kwandə wa, mwē i hed ɓa biya. a wirowango, yanə a kə yau sad se wu wad yause yau?"⁴³Siman ai gak mə " et si ɓa hed sad mung ya." mwē Yeso ai kēad mə, ngə gan a nedyen."⁴⁴Hē ai kar ten si la, ai kē Siman mə, " ngə wir tenyə niu?, nə kan ɗa diyo wango, ngə ndek nə mbrā ko mə nə podtə si hēre, hē aisa a sob netsə ən mamə wayo, a hattə ən nyō ɗurə wayo. /v 45 Nə kan sə ɗa diyo wangə wa, ngə donə ko ɗə bam ɓa ē da hēre, hē dəng nə kan sə ɓənə wa, ten ya a hed da netsə wanə ko hēre.⁴⁶Ngə ɓwal nə yarə ko a ɗurə hēre, ten ya, a puk nə yar səu ən sī sə fēu wa a netsa.⁴⁷Wa nə n kē ngə mə sumsə wato wu sə dwed wa, ɓa sobaɗan mə a we yautə wu da pwarant . Et ɓa sob sad sə gudtiriū ya, a we yautə gwidtiriū kən mwan."⁴⁸mwē ai kē ten si mə, sumsə wango ɓa sob ngə ɓan.⁴⁹bet səu ɓa sə kiso a kəp mbusə wa, ɓa gan a ɓoso ɓa kəmə, Yā ya nau, a kē sə mə yin kă yə sob ɓa sumə yau?"⁵⁰Yeso ai kē ten si mə, " nəd wetə wango nə ngə leman, ngə kwakwa.

Chapter 8

¹Tom sə hal wa, Yeso ai bər gelengyo bi dā gwārə gbagba wa ən ɓa tāiyā, ai kē ɓa marə dodorə ya gubtamə Liurə wa. Am mbəddā ɓata səu bu wu hā fətəwa, ɓa bəsə ən aisa mbak, ²ən ton ka mwā, ɓa bik ɓa sə kətamə gəmtəsə ən siyo mbiri la mwan wa, ton səwa wu Maryamu dā gwārə Magdaliya, ten si ɓa bor sad sāusə dā mbirato mbutu ya. ³Yohanna, ten kuza et gba ya ai sək sə Hiridus gularə ya, ən Suzana ən ɓatəka tonə denden. ɓan sī Yeso gularə dā siba bōse. ⁴Lo ɓetə denden ɓa bər sə dā gwātə mbala mbala ɓan won nate niwa, a will ē ai kē ɓa mamaren ya. ⁵Et ke a bər dō kāmā wayo mati. Ai sə biya dōyo wa, ɓatəka wu ham biya tōra ɓetə ɓa nuwa dā mwē amrimaba ɓa yan bəsa. ⁶ɓatəka wu ro dā kāita, ho sə bi wa, mwē wu e biya mə butə mangad dē. ⁷ɓatəka wu ham dā təbta, sang sə bi ən təbtə mbwad wa, wu ɓəɓad fēu. ⁸Mwē ɓatəka hu ham bi dā bud deno, wu sang biya, wu kwal we sē ambə wu da pwarat. "A kē sə yāi wa, a kē ɓwa mə" et ai sən ngwē kura ya, ɓwa mə ai kuran. ⁹Hē am mbəddā wato ɓa tawad mbu mamaren ən kē so. ¹⁰A kəmā, ɓa yausə bəsə mə ma mbusasa pā sə bi wan a gubtamə Liurə wa, ən ɓausa ni kən wo dā mamaren mə "ɓa kə kara ɓa kə wir re, ɓa kə kura, ɓa kə mare." ¹¹mamaren siya wu la, kāmā suwa wu marə Liura. ¹²ɓa səu ham ham sə a tōrə wa ɓa lo ɓet səu ɓan kur sə marə Liurə wa, mwē gubsāwō a yawo a ya to marə səwad dā amkal ɓata. Mə kə kwa ɓa nət wetə ɓa dā dāwē. ¹³ɓa səu ham sə a bud tensə wa wu lo ɓet səu ɓa kur sə marə Liurə wa, ɓa kon ən kal penge hē som ən hintə re. ɓa nəd wetə dwelkeɗek mwan, mwē a berketə wāyārə wu pətəɓa ɓa wī bəsa. ¹⁴Kāmā səu ham sə dā təbtə wu kən wa, wu lo ɓet səu ɓan kur sə marə Liurə wa. Hē dā kado ɓato dā wurə wa, kur dodoto, gər gəna, ən dīm mbusə ya wuro, wu tā ɓa nusa. Mwē marə səu sī ɓare. ¹⁵Hē ya si ham sə dā bud deno yi kən, ɓa lo ɓet səu ɓa kur sə marə Liurə wa. Mwē ɓa mə kwakwa dā amkal dena, ɓa sək si gulara, wau wa ē ambə ya. ¹⁶"Et ke a fin arə biya hē ai gbi ən telo e, ko ai ti dā gudə antərə re. Wu sə losə wa, a kə ti bi ɓidi pe mə ɓet ɓan kansa, ɓa wir an gbarang wa. ¹⁷Mə mbəka gbi sə hē kə bor kənde wa som re. marə pā sə hē ɓa kə bor sə rə wa som re. ¹⁸Sə mə mbu sən kur sa kwakwa, mə et ai sən mbəka ya, ɓa kə sokad si. Et si asom si rə ya, ya a wir sə mə yi sə gwidditiriya, ɓa kə kono, ɓa hedā dā. ¹⁹Hē ma Yeso ya ən yo kobate ɓa yau mə ɓə wir Yeso hē ɓa kā re mə ɓetə ɓa denden. ²⁰Et ke ai kēad mə, "mange ən yo kobange ɓa tāndi, ɓa yau mə ɓangə wirin" ²¹Yeso ai kē ɓa mə, "mane ən yo kobane, ɓa ɓet səu ɓan kur sə marə Liurə ɓa mbəd wa. ²²Ga benka, Yeso ən am mbəddā ɓaya ɓa ta dā kuramō, hē ai kē ɓa mə, ndə dal alwara ndo a dale." Mwē ɓa mə daloyo bəsa. ²³ɓa sə a daloyo wa, mwē muda twad biya. Ai sə bi a muda wa, yeresə wu ni wau ɓa, mbrā wu kan bi dā kuramō. wu wāi ɓa wu da pwarat. ²⁴ɓa wad ɓa kumadā, ɓa kəmā, "maləm, maləm, ndə woddo." Mwē ai ni ai kē yeresə səwa ən mbrā səu ni so mə dē sēw mwē wo dē bi sēw ²⁵Ai kē ɓa mə, "nəd wetə waso ən naw?" mwē tatərə wu mə ɓa wu da pwarat. ɓa kē ɓa a ɓoso mə, "Et bi la wau? hē yeresə ən mbrā ɓan kur sad sou? ²⁶Mwē Yeso ən am mbəddā ɓaya, ɓa pə wirə dā kuramō ɓa wad dā bud Garasins ya si wu sə a dale bud Galili wa. ²⁷Yeso a don sə dā kuramō la wa, mwē et ke dā gwārə kiso a yawo a nate ni. Təo denden a som ko ən dāwirə mbiri re, hē ai kad dā ko diyo re, ai kad bi dā ɓōwāmē wodta. ²⁸A wir sə Yeso wa, ai te ɓwa, ai wī a wirə wato, mwē ai kē ən ē ɓwabwa ya, "mbu tē ngə mbiu ən inau Yeso, Au Liurə gba ya. Nən bob nga, ngə nə da mbəka kənde." ²⁹Yeso ai kē kətamə gəmtə səu mə boro ngə hed et siya, mwē ai bor biya, wun tomad lo sə kalkal, ɓan wəɗad ən turusa, ən kuttə ɓā, ɓan warad wara. mə ni ni ai kā mbusasad mbwad, kətamē səu wun twadā, wu dungad dā dobra. ³⁰Yeso ai tawad mə, "dəndə wangə mənau?" mwē ai kəmā "denden" a kē losə mə, kətamə gəmtəsə dā mbiran nate ni wa, ɓa denden. ³¹mwē sāusə səu ɓa bob ɓad mə a ɓə dungad dā dobra. ³²Gbang kiso wa, sō yo aladde ke ɓa bə sə kiso. ɓa bəsə a waro a kallə gira. Hē sāusə səwa ɓa bobad mə a ɓə hed ɓə hed ɓə kan bəsə dā yo aladde səwa. Mwē ai hed ɓa biya. ³³Sāusə səu ɓa bor dā mbiri et sə yi ni mwē ɓa kan dāyo aladde səwa, yo aladde səu mbwad ɓa don, ɓa ham dā mbrā, ɓa woddo. ³⁴Mwē wande yo aladde səu ɓa wir sə lo sə wa, mwē ɓa kē ɓa dā gwārə mbwad mbu tom sa. v 35 Mwē ɓet ɓa bor mə ɓan kar mbu tom sa. ɓa wo so a Yeso ni wa, ɓa ho et kətamə gəmtə sāusə ɓa bor sə dā mbirato wa, a kad sin bi nɓang ən Yeso. A kəngə sən dāwītə biya ai bi gerng gereng. mwē tatərə wu mə ɓa bəsa. ³⁶ɓet səu ɓa wir sə mbu tom sa wa, ɓa kē ɓetə tomo tom so hē et siya ai dā kwakwatə wa. ³⁷ɓetə denden dā gwārə Garasina ɓa bob Yeso mə ai bor bi dā gwārə ɓoso, mə tatərə mə ɓa wu da pwarat. Mwē Yeso ai ta bi dā kuramō ai lo biya. ³⁸Et si sāusə ɓa born sə dā mbirato ya ai bob Yeso mə yi mbədada, mwē Yeso a yaure; a kəmā, ³⁹Lo diyo, nga kē mbu Liura a tom ngə sa." Hē et siya ai lo, ai kē dā gwāra mbwad mbu Yeso a tom yi sa. ⁴⁰Yeso a losə a dalle wu yo wa, ɓet ɓa konad wu da pwarat mə ka ɓan biyad bi. ⁴¹Mwē et ke ɓan yongad mə Yaridus, ai mə hit bamo ɓet Yahuda, ai yawo a ya ti a wirin Yeso ni, ai bobad mə a yau diyo naye ni ⁴²mə kwārə yate aisə fini mwān ya, ai yin mwētə bu hā fətə, ai bi a woddo. Hē Yeso ai sa tōrə yin koko wa, ɓetə ɓa mbədad denden wu da pwarat. ⁴³Mwē ten ke ai dā ɓet səu ɓan mbədsad so, ai ən siyo tuk mud ma. a mwētə bu wu hā fətə, et a kā mə yi bikad dē. ⁴⁴Mwē ai mbəd ndirə Yeso wa, dā ɓet səu wa, ai dā kallə lukta to. Mwē mudmə səu wun bor so wu nəd sakad mwan. ⁴⁵Hē Yeso ai tau mə, "yanə a da nə seu?" mwē ɓa renə bəsə mbwad, hē Bitrus ai kəmā, "maləm" ɓetə ɓa mbəd ngə fēu ɓan təng nga." ⁴⁶Yeso a kəmā et ke a da nan, mə nə ma mə kətamə bik ma bor dā mbira non. ⁴⁷Hē

ten siya, a wo sə ya kã yə parəbwa, a yau wun makkərə kəma ya wĩ a wira to. Ai kē a wirə betə mbwad mbu tom sə hē yi dad wa, ən tomo tom sə siyo wu yi hed sakad wa. ⁴⁸Mwē Yeso ai kēad mə, " kwārəyane, nəd wetə wango bik gan, ngo kwakwa." ⁴⁹Ai sə a gano səu wa, et timē a bor sə diyon Yaridus wa a kan biya, ai ya kəmə " kwārəyange a wod biyan. Ngə han maləm ko mwā re." ⁵⁰Mwē Yeso a kur sə losə wa, ai kē Yaridus mə, "ngə kur tatərə kənde, nəd wetə mwān, a kə kuma." ⁵¹A wo sə diyo kiso wa, a yau ko mə et ke ai kan de, a hed Bitrus, Yohanna ən Yakubu ən Pa au ten siya ən mate. ⁵²Betə mbwad kiso wa, ɓa bəsə a kauta, ɓan tete. hē ai kəmə, " sə te mwā re, a wod de, a ya muda mwān. ⁵³Mwē ɓa hūadā mə ɓa ma mə a woddon. ⁵⁴Mwē Yeso a mad nemə la ai kēad ɓwa mə, "au tene, ni." ⁵⁵Dəwē yate wu lo, hē ai ni gəd sakad. Yeso ai kəmə, ɓa nad mbu kəfa. ⁵⁶Wu tom ɓa gun ɓata hirhir wu da pwarat. Hē Yeso ai kē ɓa mə, ɓa kē et ke mbu tom sa kənde.

Chapter 9

¹Yeso hē ai nā ba kētāmē yan nik sāusa ən bik sisē mwā. ²Ai dung ba mē ba bo ba bik si bet sisa. ³A kē ba mē " sē mē mbēka a nemē mē watērē wu kēnde, ko kplāngo, sã, mbu kēfa ən bā. Wa sē ha luktēsē fētē kēnde. ⁴diyo sē gā sē kano wa sē kad kiso wau a berketē sē hed sē gwārē sēu wa. ⁵mē bet gwārē sēu ba kon sē kurē ni, sē gbək tullē netsē waso wu wē mē ba kon sē re." ⁶hē ba ni ba wad dā gwārē ban kē marē dodotē ya Liurē ya, ban bik bet sisa a ansē mwad. ⁷Siu ngomna Hiridus Antipas ya Galili a kur sē mbusasē wa wu hand senda. Mē betēka ban kēmē Liura a nik Yohanna ai sob sē ba sē sumsē ya dā manta wottē ya. ⁸Batēka kēn mē Iliya a wo ya se, bausa ban kē kēn mwā mē, ai Kone Liurē yi gaka a nise. ⁹Mwē Hiridus ai kēm, "nē tom nasē ba tod Yohanna, hē siu yi nēn kur matē a dūrē yanē la mwā yau?" ¹⁰am mbēda sēu ba tim ba so wa, ba kē Yeso mbu bē sāk so mbwad. Mwē ai yong ba a kalla, ba wad bēsē ən lau gwārē Betsaida. ¹¹Gamo beta ba kur sē mē ai kiso wa, ba mbēdad kiso ai kon ba. A kē ba marē gubtēmē Liurē wa. Ai bik et ba som kwakwa rē wa. ¹²Dirē kan sē bi wa, am mbēda bāta bu wu hā fētē wa ba bawo ba kēyad mē, " hed gamo beta ba wad bēsē dā gwārē gba wa ən ba halhal wa, ba da mbukēfa ən an tēra, mē diyo som re." ¹³Yeso ai kē ba mē, " sē nā ba mbukēfa." Ba kēad mē, " tēn kētē hawē wonnon ən sīyā fētē mwan. Ngē yau mē to ta tir mbukēpsē ya gamo yi mbwad dāu?" ¹⁴Bet bara mwan wa ba mang mbusē bubu wonnon. Yeso ai kē ba, ba kad kumtē busē wonnon wonnon." ¹⁵Ba tom losa, betē ba kad dāda mbwad. ¹⁶Hē ai ha kētē hawē si wonnon ya ən sīyā sēu fētē wa, ai nēkē otē ai kē Liurē gongsē si hē, a bwad so, ai nē am mbēda wayo mē ba nē bet sēu wa. ¹⁷Bet sēu ba kēp ba gwē mbwad, am mbēda bāta ba gbau efētē besō wu mbwad gērgadangsē bu wu hā fētē. ¹⁸Gabenka, Yeso ai sē bi finī mē ai gan ən Liurē wa, hē an mbēda wato ba bāu a nate ni, ai tau ba mai, "betē ban kē nē yanau?" ¹⁹Mwē a ba gakat mē batēka ban kē ngē Yohanna, ai tom sē bāptisma ya, batēka ba kēm Iliya, batēka kēn ba kēm kone gase, yātēke ai ni yase dā. ²⁰Mwē ai tau ba kēn mē, "isa kau sēn kēm nē yanau?" mwē Bitrus ai gakat mē, "ngē krēsti si Liura a dung se." ²¹Yeso ai kē ba mē sē gong sē kē kēnde. ²²Ai kēmē kad ndo mē ina na Au Ete nē wir hanhandē bōlbōl. Bābila ən tiwē gba ya ən yo malēm wenta ba kēnē mbisi. Ba kē nē todo, hē a ga tākēnda Liura a kēnē niki". ²³Hē ai kē betē mbwad mē, " etē mē a kē nē mbēd ni , a nē mbēdē. ²⁴mē et a yausē dēwē yaye ya, a kē yama. Et a nē sē dēwē yaye a dūrē wanē ya, a kē da dēwē biya. ²⁵Kē tom etē mbēkaka re mē a kē da wurē mbwad, mwē ai yam dēwē ən bwēddē kēdē yi ni. ²⁶Etke mē a kē kur mbudiko wano ən kē marē wanē ni, ina, na Au Ete nē kur mbudiko wato kēn a berketē sēu nē wo so dā gbatē wano ən Panē ya ən tima mbwad wa. ²⁷Nēn kē sē wetē pwarat, batē ba haso gēdgēd dā ber waso, ba kē wōddē, ba wir gubtēmē Liurē wu pwarat hē. ²⁸Yeso a gan matē ta a tēro kunkurun hē ai to Bitrus ən Yohanna ən Yakubu, ai ta sē ba dā balla, mē ban gan ən Liura. ²⁹Ai sē bi a gano ən Liurē wa, mwē otē wu kette, dāwītē wato wu gang pengpeng dō luko. ³⁰La mwan betē fētē ba bēsē a mara ən aisa, bet sēu bawo Musa ən Iliya kona Liurē wa. ³²Bitrus ən ba sēu fētē a muda wa. Ba kum so, ba wir Yeso bi dā gbatē wayo ən bet sēu fētē ba sēn aisē gēdgēd wa. ³³Bet sēu ba bwa sē bēsē ən Yeso wa, Bitrus ai kēmē Malēm kwal wu da pwarat ndē sē asē wa, hed tē sāk dulkutē tākēn. yangē finī, ya musa yi finī, ya Iliya yi finī kēn. A ma mbu yin gansa re. ³⁴Ai gan sē marē sēu wa, Liuta wau wa gbi ba. Tatērē wu mē ba. ³⁵Hē marē wu bor dā liutē sē wa wun kē mē, yā wu awanē, ya nē ngbadse, sē kura dā." ³⁶Ba kur sē lo sē wa, ba mwē ba ho Yeso ai bi finī. Am mbēddā sēu wa mē bēsē dā amkal bōsa. A berketē sē wa ba kē et ke hēre. ³⁷Andē kā so, Yeso ən am mbēddā sēu wa ba don dā balle sē wa. Gamo beta ba ho dā. ³⁸Et ke dā gamo sēu ai kē ba mē, " malēm, kur wā dūrē awanē wa. Ai awwne finī mwan. ³⁹Kētāmē gēmto wu aisa, ən tomad ai tē, ən wangad a buto ən sukasuko a ē. Ən hanad wu da pwarat, hē wu hēdāda. ⁴⁰Nē bob am mbēda wango mē ba bor sē ba, ba kā re." ⁴¹Yeso ai gak ai gan mē " sa bet bē siuyi wa, bet sumsā. sē nēd wetē ko a nanēni re. Nē kad ən isa, nē som kon isa kalkal lau? ngawo ən awange hamba." ⁴²Au si ai wo sē a Yeso ni wa, kētāmē gēmto sēu wa wu wangad a buto ai bēr makk. Mwē Yeso ai had kētāmē gēmto sēu wa. ai bik au siya ai nēad pate. ⁴³Betē ba wir sē gbatē Liurē wu losē wa, wu tom ba hirhir. A berketē sēu ko yana ai sē tatēr wa, ai kē am mbēddā wato mē, ⁴⁴" sē kur mbu nēn kē sa. Ina na Au Ete ba kē nē mē, ba nē todo." ⁴⁵Hē ba ma mbu ai gansa kure. pā ba biyan mē ba ma re. ba bō kēn, tatērē mē ba bēsan mē ba tawad dē. ⁴⁶Mwē na ē wu ni bi dā berketē am mbēddā Yeso wa mē, yanē ai sē gba yau. ⁴⁷Yeso a ma sē dīm mbusē bato losē wa, ai yau ən au ke gwīdtiua ai tiyad ngbang ən aisa. ⁴⁸Hē ai kē ba mē, "et a kon sē au auyi gwīdtiriū lo yāi dā dēndē wanē ya, a kon nan, et a kon nē se a kon et a dung nē sen. Et a to sē dūrē wayo gwīdtiriū dā ber wasē ya, ai yase gba pwarat." ⁴⁹Yohanna ai kēad mē tē wir et ke a bor ən kētāmē gēmto dā mbir beta dā dēndē wango, tē kēad mē ai tom mware" ⁵⁰Mwē Yeso ai kē ba mē, "sē kēad mē awo kēnde, mē, et a mbisi sē re ya ai ən isa. ⁵¹Kansē bi gbang mē Yeso a kē lo bi bīdi dā liurē wa, ai bwad bi mē yi ko dā urosalima. ⁵²A tim am mbēddā bāya ba bō a wira dā gwārē Samariya mē ba sē anda. ⁵³Mwē bet gwārē sēu ba konad kure mē ba wir bēsē mē a bwa koyo dā uroslima. ⁵⁴Hē am mbēddā bāta Yakubu ən Yohanna ba wir sē losē wa, ba kēmē, " Pagune, ngē yau mē tē yong arē dā liura wa kēd ba niu?" ⁵⁵mwē Yeso ai kettē ai had ba. ⁵⁶Ba haktē bēsē dā gwārē ko gwīdtiriū wa. ⁵⁷Ba sē bēsē a wadō a tōrē wa, etke ai kē Yeso mē, " nē kē ngē mbēddē an ngē ko sa

mbwad." ⁵⁸Yeso ai gakad mə, "ruyā ðan bwāmē, amrimbə kən ən hitsa, hē Au Etə nə som ən an nə ti sə ðurə wu re." ⁵⁹Ai kē et ke mə, "mbəd na" mwē et siya ai kəmə, " Pagune, hed nə bi nə hok pane pwarat hē ." ⁶⁰Yyeso ai gakad mə, " ðet ða hot sə kətāmə wa ða hok wotta. inga ngə kən ngo nga kē ðetə marə gubtəmə Liurə wa." ⁶¹Et ke mwā ai kēad mə, "nə kə ngə mbəddə Pagune, wa hed na nə lo na kē ðet diyo wanə mə nə waddan pwarat hē. ⁶²Yeso ai kēad mə " Èt a mə sə fəle nasə ai wa si buto, hē a akr ndirə ya, a mang ko mə yi kan ða gubtəmə Liurə wu re

Chapter 10

¹Mbəd sə yāi wa, Pagune a ngbad batakā mwā " busə mbutu wu hā fətə," ai tim ba fətə fətə dā gwāra ən an sasə a yau sə mə yin koko wa ²ai kē ba mə " tikera wu dendən hē bet tika ba mang re. Wa, sə bob Pagune ai sə et ō ya ai dung bet gulara dā ō wayo.³So bəsa, nən tim sə lo tēmasa dā am bwa matiya. ⁴Sə gong sə ha bā a nemə kənde sə ha mbu kəbsə kəndde, wa sə nəd ko a tōrə kəllam mə sən do ba re.⁵Diyo sə kan so sə kē losə mə, 'kwakwatə wu kad ən isa." ⁶mə et a yau sə kadō kwakwatə ya ai dā diyo səu ni domə kwakwatə waso wu kad dā diyo səwa! mə so kurə ni, wu kə kad losə re. ⁷sə kad dā diyo səwa, sə kəfə, sə we mbu ba ti sə so a wirə mbwad wa, bwa mə et gulara ai dā mbu gongarə wayon. sə gong ko sə mbəd diyomse re.⁸" mə sə wad dā gwārə ko hē ba sə kon ni, mbu ba nə sə so mbwad wa, sə kəp bəsə kəp mwan.⁹sə bik bet sisa dā gwārə səwa, sə kē ba mə 'berketə Liura a kə tom sə gubtamə wa, wo bi gbang ən isan.¹⁰Hē mə sə kan dā gwārə ko hē bet səu ba kon sə kurə ni, sə mbəd tōta sən kē dā mə. ¹¹Tullə gwārə waso mə tē sə a netsə wa, tē hadtə sə bəsan, mə sə ma mə Liura a kə sə kad paltan. Hē sə ma mə gubtamə Liurə wu wo bi gbang ən isan. ¹²Sə kura, a ga Liura a kə kad sə betə paltə wa, a kə kur wādfəra bi a sodom wu wad gwārə dā.¹³Kəbla Korachin. kəbla Betsaida. Ka mə mbu hirhir nə tom so ən nasəni wa, ba tom dā Taya ən Sodom ni, hē ba kon narəwan padpad, ba kəngə dukduktə mbiri, ba ma mə ba kon naruwanan. ¹⁴Ga Liura a kə kad sə betə paltə wa, a kə kur wādfurə bi a gwārə Taya ən Sidon wu wad isa. ¹⁵Isa bet Kafarnum, tom sə mə ba kə sə hew wu wad bet gwātə beso mbwad dāu? finfinde, ba kə sə don si dā hades. ¹⁶Hē ai kē am mbəddā baya losə mə, " et a kon sə marə wasə ya, a kon nan. Et a mbisi sə se, mbisi ina. Et a mbisi nə se, a mbisi et si a dung nə sen"¹⁷Bet səu busə mbutu wu hā fətə wa, ba lo ən kal penge, ba kē Yeso mə, "Pagune, dā dəndə wango, sāusə ban kur ta, ¹⁸Yeso ai kē ba mə, nə wir gubsāwō a bor dā liura a ham a buto lo wedō ¹⁹Sə kura, nən nə kətāmə ya sə nu sə kwēne ən bet sa sə ba sə ən kətāmə gəmtə wa mbəka kə sə kəp re. Wu sə lo sə wa, sə tom kal penge ko mə gubsāwō a mun de, sə tom kal penge mə ba dor dəndə waso dā liuran."²¹A berketə səwa, Yeso ai dā kal penge wu dā pwarad dā kətāmə Liurə wa, ai heu Liura ai kəm, " gongsa, Pagune, et gunda, mə ngə hūkə mbusə dā bet səu ba sə kpanasa ən bet ma mbusa, ngə we ambə bəsa. Wu bi losa Pa, yā wu mbu do ngə so bəngə wa."²² Pane, a nə nə mbusə mbwad. Et ke a ma au si re Pa siya a ma yase mwan, wa et ke a ma mə yana ai sə pa si yi re, au siya a ma yase mwan, ən bet au si ya a yau sə mə ba maad wa."³⁶Sə kad bəsən ngwē hwak, sən gan bəsə Liurə gamə tatya, danə ko sə dā təbtə nədō dā mbusə kə tom sə mbwad wa, danə sə nədə a wirə Au ete."²⁵Ga benka, maləm wentə ke ai ni mə yin pətə Yeso ai tawad mə, " maləm, nə tomənə hē nə dā dəwē si ən bweddə kədə yau? ²⁶Yeso ai gakad mə, " ka wentə Liura a nə sə Musa mə ba mbəd wa kē mənau? ngə kau ngə ma mənə?" ²⁷et siya ai gakad mə, " Musa a bidi mə, yau Pagune Liura, ən sangsangtə wango, ən dīm mbusə wango: ngə yau yause yange lo dəwē yange mwā." ²⁸Yeso ai kēad mə, " ngə gak a ned yen, tom losa ngə dā dəwē ən bweddə kəndə ya."²⁹Hē et ma mbusə siya a yau mə yin we mə yi ru re. mwē ai tau Yeso mə, " yanə ai sə yause yanə yau? ³⁰Yeso ai gakad mə, " et ke bor dā Ursalima ai don bi dā gwārə Jericho, mwē ai wad ya ta dā yo baddawe. Ba pwād dāwiwə mbiri mbwad, ba tweddəfəda, ba hedad worə song song.³¹Hē et tiwe ke ai mbəd tōrə səu kən, ai yau ya wir et siya, mwē ai bwara ai wad biya. ³²Et kāmə levi ke ai yau kiso, a wir sə et si wa, ai bwara ai haktə bi mwā³³Et Samariaya ke ai yau ən tōrə səu kən, a wir sə et si losə wa, wu wādfura. ³⁴Mwē ai wad a nate ni, ai sobad wīnsə ən mbrā inabi, ai pukad yaro, ai sodfo. Ai sodad a kwārəkwārə yaye ai wad sad si dā diyo.

³⁶Yeso ai tau et wentə si mə, " dā bet səu tākən wa, yana ai sə yause et si baddawe ba twed sad se a tōrə yau?

³⁷Mwē et wentə siya ai gakad mə " et si a kur sə wādfurə wato ya" Yeso ai kēad mə, " ngo nga tom losə kən.³⁸Yeso ən am mbəddā baya ba bəsa a wado dā Ursalima, mwē ba kan dā gwārə kurə gwtiriu ten ke ai sə dā ban yong sad sə mə Marta ai konad dā diyo wayo. ³⁹Marta ai ən kob ban yougad mə, maryamu a kad sin bi gbang ən Pagune ai kur marə wato biya.⁴⁰Marta kənə gularə wāyād biyan, ai wad a Yeso ni, ai kəmə, " Pagune, ngə dīm ko kən mə kobane a hed nə bənə ən gularə fini reu? kēadā ai yau yə nə sī." ⁴¹Hē Pagune ai gakad mə, " Marta, kallə gwə nga, ngən tāyə mbusə dendən. ⁴²Mbu bwa so wu fini mwan. Mryamu a ngā ngbad mbu dena biyan, et ke a kə kā sə ai kon ən nate ni ya, a som re."

Chapter 11

1

²Yeso ai kē ɓa me," mə sən gan ən Liurə ni, sə kē mə, " Pa, ɓa nə, dɛndə wango gbato, gubtamə wango wa wo.³Nə tə mbu kəpsa a gamə mbwad ya ⁴sob tə sumsə wato, lo tən sob sə sumsə ɓausa ɓatə wa, ngə yau gub sɔwō a tə kan wirə kəndə.⁵Hē ai kē ɓa mwā, "mə kad mə et ke ɗa bera so ai ən yause, mwē ai yau a nate ni ən ɓwarə anda, a ya kyād mə, basi, bo nə kētə hawe tākən. ⁶mə yause yane ke a kan ən bəttə səɓa, hē nə som ko ən mbu nə nə sad so re. ⁷Hē yause yate ai sə ɗa hitə ya ai gak mə, ngə nə hande. kalte gbin, tə bə tə a muda ən am ɓana, nə kǎ nə ni nə ngə nə mbəkaka re. ⁸Nən kē sa, ko a kə kǎ ko ai ni ai nəd mbukəfa səu re mə ai basi yate, a kə ni ai nadfa mə tom mbu diko wu yi mə./v 9 Nən kē sa, sə bobɓo, ɓa kə sə nə, sə gərə, sə da. Sə bin kalte, ɓa kə sə wili. /v 10 Mə ət a bobse mbwad ya, ɓa kə nəada. Et a gər se, a kə da. Et a bin sə kalte ya, ɓa kə willa ɗa.¹¹Yanə ɗa bera so awate a kə bob sə sē, hē ai nəd sɔwō yau? ¹²hē mwā ai bob subora, ai nəd kwene yau? ¹³isa sa bet gəmta, sə ma sə nə ambasa mbu densan, hē wu be Pagune yasə ɗa Liura yau? a kə nə bet ɓan bob yə so ɗa kətamə wayo reu? ¹⁴Ga benka, Yeso ai bor ən kətamə gəmto səu ai tom sə et ke ai kārə yi gan ndə wa, mbu gəmta səu a bor so, mwē et siya ai gan biya, gamo betə ɓa pul mbwad. ¹⁵Batəka ɓa kəmə," ai bor ən kətamə gəmtəsə ən kətamə gub sɔwō.¹⁶Batəka kən ɓan pətad pəta, ɓa kəmə," wetə mbu kə tə kē sə mə, ngən bor ən sǎusa ən kətamə Liurə yi wa."¹⁷Mwē Yeso a ma sə mbu ɓan ɗim sə ɗa amkalla bato wa, ai kē ɓa mə, "gubtamə ko ɓwa sə bi ɗa fətə hē wu nəd wa, som re, kə wī. mwē betə ɓan kitə ɗa diyo ɓoso ni, diyo səu kə kaddē.¹⁸Mwē gub sɔwō a kə tom kitə ən kǎ ye ni, gubtamə wato kə nəd mə nau? nən gan losə mə, sə kəm, nən pə kətamə gəmtəsə ən kətamə gub sɔwō. ¹⁹Mə nən sək gularə ən gub sɔwō nai, ambasə ɓan pə kətamə gəmtəsə ən biu? ambasa ɓa kə sə kad paltə bōse. ²⁰Mwē nən pə kətamə gəmtəsə ən dɛndə Liura wu ni, gubtamə Liurə wa wo sə ɓə san.²¹" Et ke gbing gbing ya, mwē a nəd ai war diyo wa yo ni, ge ke a kə ɗa gəna wato re, ²²Hē mwē et ke a wadsad se ən təbtə ya, mə a wo ai ya kawad a butə, ai konad mbu barsə wato ni, ɓa səu ai na sə gandə si wa. a kə ha gəna wato ai ɓwa am ɓaya. ²³et a mbəd nə re ya, ai atə barane. Et ai gbau rə betə ko ən ida rə ya, ai yasə ɓa yasa.²⁴" kətamə gəmto mə bor ɗa bir etə ni, ən geləng ɗa ē sensa ai gər han wīya. mə a da kurə ni, mwē ai kē kǎye mə, nə lo ɓən ɗa bir diyo wano nə hed sə ɓasawa. ²⁵Hē a lo sə bi wa, a ya no diyo səu hattə sən bi dēkdēk wu sək biyan. ²⁶mwē ai lo a ya yong kətamə gəmtəsə ɓa, ɓa wad sad sə ɓa ən ya gəmte wa mbutu a yau sə ɓa ɗa, ɓa kad ɗa birin et bi ni. Hēbwed bwedə et siwa, kə dəblə wu wad ya gasa yi pwarat."²⁷lo Yeso ai gan sə mbusasə wa, ten ke ɗa gamo sə wa ai ke ɓwa mə "ten a ha ngə se a kur dodoton." ²⁸mwē Yeso ai gaK mə. 'wu weta, hē bet ɓa kur sə marə liura ɓa mbəd waba ɓo ən kur dodotə guno."²⁹Betə ɓa sə ɓasa a gano kalkal wa, Yeso ai kəmə," bet ɓa siu yi wa, ɓa bet gəmta, ɓa yau mə ɓə wir tapra, hē ɓa kə da re, ya nə nə ɓase, wu ya mbu tom sə Yonana yə mwān. ³⁰Lo mbu tom sən Yohanna wa, kad mbu hirhir wa a wirə bet Nineva wa. Au ete a kə ko mbu hirhir wa a wirə bet siuyi wa.³¹A ga palta, gub ten siya ya seba gaka ya, ɓa kə kpad ɓa ən bet siu yi wa a kǎ ɓa, mə a bor andə ɓwalang mə ya kur matə deno səu solomon guɓo a gan so, hē et ke ai ya, ya a wad sə Yohanna ya, ai ya.³²A ga palta ɓa kpab bet nineva ən bet ɓa siu yi wa, ɓa kē ɓa mə, bet nineva ɓa kur marə Yonnana wa, ɓa kon naruwan nən, ɓa ɓə ɓa konde, hē etke a wad sə Yonnana ya ai ya.³³" Et ke a kə fin sə are hē ai ti ɗa gudə kurotə re, a kə tiyad an pe wa mə bet səu ɓan kan sa, ɓa wir anda. ³⁴Nu et, wu ɗo arə fina ya ən we sə etə tōrə wa, nu etə mə wu dēkdēk ni, mbirato kə ko garang garang. Hē nu etə mə som ko dēkdēk rə ni mbirato kə ko ko garang garang rə kən. ³⁵Kar dēkdēk, ngə yau an garang garang wango wo bəttə kənde. ³⁶Kad sə losə wa, mbirangə mə wu garang garang ni, ngə ko garang garang ən lau ɗarə mbwad, kə be an ka re lo arən kē sə andə wa."³⁷Yeso a bwed sə gan matətətə wa, et farisa ke ai yongad mə ɓa kəp mbusa, ai kan bi diyo nate ni ai kad bi ɗa. ³⁸Et farisa siya a masə mə Yeso a sob nemə ko hē ai ɓər kəb mbusə re wa, wu tomad hirhir.³⁹Hē Pagune Liura ai kēad mə, " sən wir so isa sa bet farisa, sən sob gandətə amding mbrā ən kūsə mwan, amkal ɓasə kwalle mbu gəmtəsə gwē sən ɗa nēu. ⁴⁰Isa ɔsǎuta. Et a mar sə tǎndərə ya a mar lau ɗarə yase mwā. ⁴¹Sə nə bet tərato mbu ɓwasa ən kallə fini, sə ko dēkdēk wu da pwarat"⁴²" Sə ko mbu wǎɗura sa ɓeet farisa. sən kǎ sə kwan kwano mbu tǎitǎi sa lo whāmə geno, do biyan. Hē sən hed ya gbagba ya ɗa, sən mbəd ɗən betə dēkdēk re, wa sən yau rə Liurə re. Bwa mə hē sə to mbusasə ɓwa so mbwad."⁴³" Sə kad mbu wǎɗura, sa bet farisa mə sən yau ankada deno ɗa hitsə bamo bet Yauda ən domə ɗa lumamse. ⁴⁴Sə kad mbu wǎɗura, mə sə lo ɓō worə səu kon ɓa sə ən butə mwan wa, yasi betə ɓan siki sə ya wa ɓakə mare ya, wu dəblə ɓa."⁴⁵Bet səu ɓa ma sə wentə wu da pwarat wa, yatəke ɗa ai gak Yeso mə, " Malləm mə ngə gan la ni, ngə sər tə kənən" ⁴⁶Yeso ai gak mə " isa sa bet we ɓa wentə Liurə wu pwarat ya, sə kad mbu wǎɗurə mə, sən ti betə marə Liura kodkod a ɗura mə ɓa mbəddə, wa sə yau rə sə we ɓa tōtə mbədyo re. ⁴⁷Sə mbu wǎɗura, mə sə kad mar ɓwāmē wotta wu kwalkwalla ya bet kon marə ən Liurə ya, ɓa səu yo pasasə ɓa tod ɓaso ⁴⁸Hē wa sə kon marə ɓato rə kən, sə gege ən yo pasase səu ɓa tod ɓaso. Liura a kə sə kəd si.⁴⁹A ɗurə marə ən Liura ən bet gba ɗa tima, ɓa kə tod ɓatəka, ɓa han ɓatəka. ⁵⁰Kad sə losə wa, laurə kona ɓa tod ɓa sə dəng gaka kalkal wa, ⁵¹ɓər ən Habila, wa wun Sakariya ɓa tod sad ɗa hit Liurə ni wa. nən

kẽ sa, laurə bato lo a durə bet siu yi wu mbwad.⁵² Sə kad mbu wādura, mə sə ngbel betə tōrə mə a Liura, sə nəd da tōra, sə ma Liurə re, wa sə yau mə betə ɸa madde kən."⁵³ Yeso a hed an səu wa, bet farisa ən bet ɸa wentə Liurə wa, ɸa bər mbisa da wu da pwarat, ɸa yau mə ɸə nawada ən tau mbusa⁵⁴ Ban bi mə ɸə mad ən matə ai gan so.

Chapter 12

¹A berketə suwa, betə ɓa gbau sin kərəŋg kərəŋg an nəɗa som re. Ban nu ɓa nu mwāan. A bərara, Yeso ai gan marə bi ən am mbəɗa ɓaya. Ai kəmə, " sə tom sendə, ən sātə ya bet farisa, ya wu sə ɗok betə ya.²Mbəkaka gbi sə bi hē kə wil kənde wa som re. Hē mwā, mbəkaka pā sə hē kə bor kədə wa som re.³Wa mbu sə gan sə ɗa pātrə wa, betə ɓakə kē ɓwa. mbu sə gan sə yang mwā wa, kə bor ɓwa.⁴" Bausa ɓana nən kē sa, sə mun et a kə tod sə mbiri mwān mwē a kə ko ai tom mbəkaka mwārə yi re. ⁵Hed nə sə kē et sə munsase sə mun Liurə mwān, et a kə kā sə ai tod ete, ai wangad ɗa arə mwā ya. Nən kē sə weta, sə mun a isa⁶Hweyahwesa wonnon ɓan wang ɓa sə ko a kobo fətə rau? Wu sə losə wa, fini ɓate ke a kə wī ko hē Liura a kə ma kure wa som re. ⁷Ko lo yō ɗurə wasə mbwad wun Lamba, wa sə munde, sə wad hweyahwesən.⁸" Ən kē losa, et ke a kē sə betə sar mə yi nəd wetan nan nən ya. Au Liurə ya a kə kē tima Liurə ɓa mə et siya, ai yaye. ⁹Hē et a ke sar mə yə ma nə kur kən ya, nə kē kən mə mad kurə kən a wirən tima Liurə ɓa. ¹⁰Et a gan sə marə bebta a au etə ya, Liura a kə kā ai sob ruwāmə wato. Hē et a sər sə kətāmə Liurə ya, ɓa kə sob sum wato re.¹¹"Mə ɓa wosə sə a wirən bet gbagba wa ɗa hit bamo bet Yahuda, ən gubsa, ən bet ɓərāmē ni, ē wu sə ha a mbusə kē sə mə sə bor kā sə ɗa wa kənde. ko lo mbusə kē so. ¹²Mə kətāmə Liurə wa kə sə we mbu ɓwasə mə sə kē a ber səu wa"¹³Et ke ɗa gamo sə wa, ai kē Yeso mə, " malləm, kē diyane mə, tə ɓwa gəna hodo sə ." ¹⁴Yeso ai gakad mə, " yana ti nə sə mə nəse ɓwa marə yau? ko et ɓwa gəna hodo yau?" ¹⁵Hē ai kē betə mə, " sə kar kən, sə gong ko sə ti ɗəwē ɗa mbu ngə som sə reu re. Gəna etə ai sə mbwad wa som ɗa ɗəwē yate re."¹⁶Mwē ai kē ɓa mamaren ya, " ɔ et gəna kewa, kwal ɗa mwērə kurə wuda pwarat. ¹⁷Ai kan iya ɗimo yo, ' ai tau kāye mə nə tomə nau? nə som ko ən han nə dal sə mbu ɔ wanə re: /v 18 " mwē ai kē kā ye mə, ' nə pad binsə wano, nə mar ɓa wad sə səu wa, hē nə dal mbu ɔ wano ən mbu bensa ɗa mbwad. ¹⁹Mwē nə kē kənə mə, " yauwa, ngə ɗa gəna ya kə kansə mwētə dwet yan. siuya, wī ɓəŋga, kəfə ngə we, ngə kur dodoto."²⁰Hē Liura ai kēad mə, ɔsāura, ən ɓəttəsə ɓa ngə ɗodo. mbu ngə gbau so, ya yanə yau?" ²¹Yeso a kəmə, " kə kolosa ən et ke a gbau sə gəna mwan ya, ai et tərato a wirən Liurə ni."²²Hē Yeso ai kē mbəɗɗa ɓa ya mə, " sə han ko sə wāɗurə mbu sə kəpsa, ən mbu sə kəŋgə so mbira sə wa kənde. ²³Mə ɗəwē wad mbu kəfan, mbirə kənə wad ɗāwita²⁴Sə kar gwākəsə, ɓan wa rə butə re, wa ɓa som ən binsə re, hē Liura ai sē ɓa biya. sə wad am rimban a wirən liurə ni. ²⁵Yanə ɗa ɗim mbu hano wato a kə kāsə ai sokə berketə gwitting a tərə wayo yau? ²⁶Kad sə mə sə kā sə sək mbəkaka gwitting lo rə wa, sən han kā ɓa sa a mbu bensa a mbiu?"²⁷Sə kar hur mbusa wun sang so, ɓan sək rə mbəkak hē re. Ban mwālə ɗāwītə ɓoso re. Ko Solomon ən gəna wato mbwad wa, a kə kəŋgə ɗāwītə wu kwal lo hur mbusə ko hēre. ²⁸Mə Liura a kə war hur mbusa lo sa ɗa ɗobra, ɓa səb ɓan kad ɗə kəlām mwē ɗən betə ɓa kēad wa. Hē wu be isau? sa bet sə som ən nəd wetə rə wa.²⁹Sə tod kābasə ko mə sən ɗim mbu sə kəpsa, ən mbu weso kənde. ³⁰Bet ɓa ma Liurə kənde wa, ɓan ɗim mbusasə ɓose. Pa sə ɗa Liurə ya, a ma mə yau mbusasan. ³¹Wu mə la wa, sə kək hutte waso mbwa a kano ɗa gubtəmə Liurə wa. Mwē mbusə mbwad ɓa kə sə nə ɓəsə mwa. ³²Mbəɗɗa ɓana, sə sə gwititiu wa, sə kur tatərə kənde mə pase a yau mə, sə sək gubtəmə ən isa kəm ɗa gubtəma wayo. ³³Wu sə la wa, sə wang gəna waso, sə nə bet tərato ɓā sə wa. sə gər mbu kə ɗəblə kuru wa a wirən Liurə ni. Sə tom la hē, sə hī gəna ɓidi ya kə ɗəblə rə ya. Han ge a kə kā ko ai dang re wa, ən han hüksə ɓa som mə ɓa ɗəblə rə wa. ³⁴Mə han gəna etə wuso ɗim mbusasə wato, wu kiso."³⁵" Bi kpəŋg kpəŋg a gulara, ngə yau arə ɓa ngə wu rum kənde, ³⁶Lo bet ɓan bi sə et diyo ɓosə wa, a bor a kasa ai wowo, mə a lo ya bin kalte ni, ɓa willad sakad. ³⁷Am diyo səwa, kə ko ɓa ɗekdek, et diyo ma wo a ya ho ɓa kur kur ɓan bi yi ni. Nən kē sə weta, a kə kē ɓa mə, ɓa kad ɗaɗa, a kə mbud ɗāwīta ai kau mbiro, ai nə ɓa mbu kəpsə yase. ³⁸Kə ko mbu dodotə biya am diyo səwa, mə et diyo siya a kan ən ɓwa rə hənda. ko ən yer ɗendera, a ya ho ɓa kur kur ni.³⁹Hē sə ma losa, et diyo ma ma berketə ge a kə wo so ni, a kə yau yi hed diyo wayo mə ge siya a ya pat kalte, ai kana ai dang mbusə re. ⁴⁰Wa sə bi kwakwa ga mə mbwad ya, mə AU et a kə wo a berketə sə ɗim ko mə a kə wo rə wa.⁴¹" Bitrus ai tau mə, " Pagune, ngən gan mamaren yi ən ita mwan niu, ko ən betə mbwad ɗau? " ⁴²Pagune ai gak mə, " Au diyo mənə ai sə ɗekdek , a kinə se yau? ya et diyo yate a hed sad sən am diyo mə ai nə ɓa kəpsa a berketə ɓwa so yau? ⁴³Kə ko au diyo si ɗekdek mə et diyo siya, a lo a ya au diyo siya ai sək gularə sar ni. ⁴⁴Nən kē sa weta, a kə hed ɗaɗən gəna wayo mbwad mə ai mə. ⁴⁵Hē au diyo siya mə a kē bi mə, et diyo yane ai wo rə kəbere; mwē ai bər ai twed am diyo səu ɓa be so, tona ən bet bara, ai kəp, ai we, wu dad biya. ⁴⁶Et diyo au siya, a a kə wo a ga səu a ɗim kuru wa, a berketə səu a ma kurə wa. A kə twedad wuda pwarat, ai kpab ɓad ən bet ɓa nəd wetə rə wa. ⁴⁷Au diyo siya a ma sə mbu et diyo yaye a yause, hē a tom kurə wa, ɓa kə twedad wu ɗa pwarat. ⁴⁸Et siya a ma mbu et diyo yaye a yause rə ya, mə a tom mbu ɓwa sə mə ɓa twedad wu ni, ɓa kə twedad gwititiu. Liura a kə tau et siya nə sad sə gularə gba ya, mbu gba wu kən. ⁴⁹Yeso a kəmə, 'nə wo mə nən ti arə ɗa wura so, nə yau mə hē wu biya kē yo siuya! ⁵⁰Hē nən bəptisma ke, ɓa kə nə tom se ndo ya, han nə sə ɗa mbirə wuda pwarat ya, kə haktə hē. ⁵¹Sə ɗim mənə won kwakwatə ɗa wuro wo, siuyau? Awo, nən kē sa, mə wu ɓwa kado biya. ⁵²Bər sə siuyə wa, bet ɓa kə ko wonnon ɗa diyo fini wa, ɓa ɓwa ɓəsə fətə. Ba tākən wa, ɓa kə yau ɓa fətə wu kure, ɓa fətə wu kə ɓa kə yau ɓa tākən kure kən. ⁵³Pa a kə yau awaye

kure, awe a kə yau paye re. Ma a kə yau kwārə yaye re, kwārəyate a kə yau maye kure kən. Rəb tene a kə yau ten awaye yire, rəfate si kən, a kə yau ma kəraye yi re kən.⁵⁴ Yeso a kē gamo ɸetə səu mə, " mə sə wir Liutən ən ta ən ɸobo ni, sən kəmə tibə kə ro, mwē wu ro bi so. ⁵⁵Hē yer han gwā mə yā ni, sən kəmə, han gwā kanan mwē wo lo sa! ⁵⁶Sa ɸet gəmta, sə ma berketə mbusən tom sə ɸa wuro haso ən ɸa Liurə wa. Tomənə hē sən marə mbu Liura ai tom so a berketə rə wau?⁵⁷Tomə nə hē, sən kā rə ko sə ma mbu ɸwa sə mə, sə tom a berketə wu rə wau? ⁵⁸ke ma ra ngə əb ɸet marə ni, na kwakwa sə kur ɸa a tōra. mə som losə re ni, a kə ngə kpab ən dwe yaye, et gbi ɸa siya a kə ngə gbi ɸa pusəna. ⁵⁹Nən kē nga, ɸa kə ngə wil le, ngə kwan mbu ɸa kē ngə so mbwad pwarat hē

Chapter 13

¹Bet ka a berketə suwa, ʃa gan ʃa mara a tomo səu gub Bilatus a sāutə sə munmə ʃato ən tiu mbusə wa. ²Mwē Teso ai gak ʃa ən tau mbəka mə, "Au sən wir mə bet Galili wu sumsə ʃato wad ya ʃet galili wu ʃesə ʃasə mə han handə ʃato niu? ³Som losə re, nən kēsa, mə sə kon narəwan kurə ni, sə wod dō ʃabo kən. ⁴Au kolo sən wir mə ʃet gwārə Siliwam səu kunkurun dangrə galsə ʃa dā wu tod ʃa wu, ʃa wad ʃet Urusalima mbwad tom sumsau? ⁵Som losə re, nən kē sə nase na Yeso. Hē Kənə, ʃet sasə ʃayau ʃa kon narəwan kədə wa, ʃa kə wod mbwad." ⁶Kiso mwē Yeso ai kē ʃa mamaren losə mə, "Et ke a tur ʃot hate yaye dā ō inabi yaye, hē ai yau mə ya gər ambata mə yi kwa a da ku dā fini hēre. ⁷Et ō si ai kē ware ō si mə "kara siu yā wu mwetə tākənte nən wo sə mə na kwa ambotə hate yi wa, nən darə mbəkaka dāre; wa tikadā. kə tomənə hē ʃa haɖad ai kon adad gəm mwan wau? ⁸ware ō si mwē ai gak kad mə, heɖ mwērə wa wu bwede Nə gbau butə a gundə wato Nə yabad bwattə mbu kutta si. ⁹Mə sē ambə gwakə ni, wu dekdek; mə sē kurə ni, hē ngə tikad a buto. ¹⁰Gaaka fini, Yeso aya bəkkə ʃa mbusə ga Asabar. ¹¹Mwē ten ke ai ya bi kiso, a mwesin bi bu ha kunkurun ən kətamə gəmto ko, məsinad bi ai kā rə yi mer gəd hēre. ¹²Yeso a wirsə tensi wa, mwē ai kyād mə, "tene da sangaro bəngga ən si wang wa." ¹³Kiso mwan Yeso ai dad ən emaye la, mwē tensi ai ni gəd ai bər siko bi ai heu Liurə biya. ¹⁴Kiso mwē et gbayi ya hit Liurə si ai gwā kale wuda pwarat mə Yeso ai sanggar ʃetə bi ga wiya. Et gbayi si ai kē gamo mə "tromse si midike mbwad ya sau ʃasə sanggar ʃesə, hē wu ko gawiya kədə." ¹⁵Yeso ai gak ʃa kiso mə "sa ʃet gəmta! et ke dā isa ai kesə Bamle kolo Na wayo a golora ga wiya mə yo ya niād mbərā yi a som hēreu?." ¹⁶Mə wu losə ni, au tenarə Ibrahim yə gubsāwō a məsadsə ən siyo mwetə bu hā kunkurun yi, ʃa kə sangarad ku ga wiya reu? ¹⁷ai sə a gano losəwa, ʃet sasə ka ʃan daksadso mbudiksə wu məʃa, gamo ʃetə kən mbusab Yeso a tomsə hir-hir wa wu doʃa wu da pwarat. ¹⁸Kiso Yeso ai ʃasə mə "Gubtamə Liurə wu kə ko lo mbiu? ¹⁹Kə ko lo kāmə kiyo ya et ke a tosə ai wanggaɖ dā kada wayo ya, wu san wu da pwarat, wu gang ʃot ka bi gba, amribə ʃa sək hitsə ʃesə a baramse yate." ²⁰Ai ʃasə lo mwa mə, "Nə ma gubtamə Liurə wu ən biu? ²¹Wu lo sāute tene a to sə ai sāutə dā hwārə wu bam dā mbwad ya." ²²A berketə seb Yeso ai kosə dā gwarə Ursalima wa, a kan dā gwättə ʃato ən tom wetə ʃato fini fini ai bəkkə ʃa mbwad. ²³Kiso etke ai tau Yeso mə'ai "Pagune ʃet ʃakə dasə kano dā ubtamə Liurə wu ʃa gwitteu mwāniu?" Mwē ai gak ʃa mə, ²⁴kalte wusə firin ya, sə na kwakwa sə kan ən ləu səwa, mə nə kē san ʃetə denden ʃa kə yau mə kauhē ʃə dā kano dā hē kənə ʃakə da re. ²⁵Et diyo si mə a ni ga ka ʃurud ai bi kalte siyad ni, sə nəd a kalte si sə bin sə kəmə, 'Pagune, Pagune, wiltə kalte tə kana' a kəsə gak kən mə, 'I na nəma sere, na nə ma anya sə borso re.' ²⁶Isa sə kyād kən mə 'Tə kəp mbukəpsa tə we mbu wiya a wirə wango ngətə bəkkə mbusə gase dā gwättə watə reu? ²⁷Kiso a kəsə gak mə "Sa ʃet gəmta sə wad ʃesə kal kal mwan mə nə ma sə re wa nə ma hansə borso re!" ²⁸Worsə kə ko denden sə kəp dēmta berketə səb sə wirsə Ibrahim, Ishaku, Yakub ən kona dā gubta mə Liurə wu wa. ²⁹Bet nəd weta ʃakə bor ən lau ga pama, lau ga ən kanso, kalte kwasa, kalte siya ʃa kəp mbukəfa a tebur fini ən Yeso. ³⁰Bet ka ʃasə a wirə wa, ʃakə gang dira, ʃet sasə ən dirə wu kənə ʃakə ko a wira. ³¹Kiso mwē ʃet farisa ka ʃa ʃau ʃa kē Yeso mə, "Gubo Hiridus ai gər ngə mə yin tod ngə toɖo, wa wad bəng hanka ʃol" ³²Kwel mwan Yeso ai kē ʃa mə "Rā siya, so sa kyād mə, Nən bor ʃetə sausə gəmto dā mbiro, nə sanggar ʃeta naso ən dən, hē kənə tərō tākən nə bwed gulatə wano". ³³Som dekdek mə ʃa tod liye hadə bwalang ən gwārə urshalima, wa wu do mə naso, dən ən pid, nə pə wirə ən wadfoyo. ³⁴Isa! sa ʃet Urshalima, sən tod kona, sa sə dək ʃet sasə ʃa dungsə ʃa ən nasə ni wa. Nən gbe kal kal mə nə gbau Amba lo go ai gbausə ambaya dā pəla wa, mwē sən yaurə kure. ³⁵Nən kēsa, səkənə pətə wirow mwā hēre, wumə sei gayo sə kəsə mə dodoto wukən etye a kə wose dā dāndə Pagune wu pwarat hē,

Chapter 14

¹Ga wīya ka fini Yeso a wadda diyo et farisa keni, mā ya kəp mbulkəfa, βetə kənə βan karad kara. kiso etke aisən si kəmarə ya, aya wirə wato kiso, ³mwē Yeso ai tau βet farisa ka βa masə takadtə musa wu mā "ai βwa mā βa sangar ete ga wīyā niu, kolo βwa kure?"⁴"Bet sasə dē swet. Yeso mwē ai sangar et si biya ai kyād mā, wad ba. ⁵Kiso ai tauβa mā "yana dā isa mā a yin bamle kolo awe, hē ai wī dā bō mbərā gawīyā hē akə kwel ko mā yi borsad dārəyau?" ⁶Bet sasə βa kā ko mā bə gak marə səb re. ⁷Lo Yeso a karsə βasə la ai wo βet sasə βa bobsə βaso βa gbadsin han kadsə densə βa kad bəsə dā wa, ai karla ai kē βa mamaren ke mwā mā, ⁸Mə yatəke a bob ngə kāsə ni, mā ngə wo ni ngə yau ngə kad a han kadfa dēk dēk wu kədə, mā mədəko a bob etke a wad ngə sen. ⁹Et si a bobsə kāsə ya mā a wo ni mədəko ai yau ying kē mā 'Ni ngə hed etyi han kadfa suwa, kara kiso be mā gən ko nga kad han βwa kədə wa ən mbu diko. ¹⁰Yause yange mā a yong ngə a bu gamsə ni, go nga kad bəngə hanka som ko dekdek rəwa, yause yangə si a yongə se mā a wo ni, a kəngə yong agə kē mā 'yause gau nga kad a hankada wa' kiso βausa sə kadsə han fina wa, βa kəngə nə gbatə ba. ¹¹Et a tosə kāye gbaya, βakə beβa dā, et a bebsə kāye ya, βakə nəad gbato". ¹²Yeso a kē etsi a yong yi se mā "mə ngən yong yause mā sa kəp mbukəfa ni, ngə et kakarə yang re, sa ngə yong et kābərə yangre, kolo βausa βangə re, mā ga ben ka βa kəngə bob kən βangə tom lo gə tomβə so kən." ¹³Lo wa mā ngə gbau βetə a mbu gamo ni, yong βet tərato, buta, βa βan səngsə səng wa, ən tāta ¹⁴mə βa som ən βəkaka βa kə ngə kwansə so re, kwano wangə kə ko bi dā liura. ¹⁵Yatəke dā βa βakadsə a hankata fini ən Yeso a kursə mbusə wa, mwē ai kē βa losə mā "dodotə kə ko a etsi a kə kəpsə mbukəfa dā gubtəmə Liurə wu ya" ¹⁶Kiso, mwē Yeso ai kē et si mā etke a sək mbu kəpsa mwē ai dung βa mā βa yong βeta mung βa bau βa kəfə. ¹⁷berketə kəp mbukəfa dirə kanso, mwē ai dung au diyo yaye mā ai yo ya kē βetsasə βa bobsə βaso mā 'saubəsə mā kan bi a kəp mbu kəpsan. ¹⁸Bet sasə mbwad mwē bər kungo βəsə. Ya fini ya ai kē lo mā 'ina na kā nau re mā nə tir hada nə yau mā nən ko na kar usu bəna wa nən bob tōra.' ¹⁹Ya fətəte, kənə, aai kyād mā 'Nə tir nasə buto nə yau mā nən ko na pətəsə βa wa buto, wa na kā naure nən bob tōra.' ²⁰Ya təkə ai kē. lo mwā mā 'nə kon tene fif siuyə mwan, wa na kā naure nən bob tōra. ²¹Mbaddə səu a losə a ya kē et diyo yaye losəwa, mwē ai gwā kale ai dungad lo mwā mā 'go hansə mbala mbala ko na ga yong βet tərato, buta, tāta ən βet βan hansə han wa βa βawo'. ²²Mbaddə səu ai kyād mā 'Et diyo, mbusə mbwad ngə dung nəsə si wa, tom bi bwadən, hē har siuya han katsə be bi sēwēn. ²³Kiso et diyo si mwē ai kē mbaddə seu mā 'ngo a tottə gunta ən ya dā mwetə ya ngə pek βetə βa βawo danə βakə kadda hansasə be so.' ²⁴Mə nə kē ngə lo mā, βet sasə nə bobsə βa so, etke akə kansə dā gubtəmə wanə ya, a som dā hē re ²⁵Gamo βetə βan bədsə Yeso wa, mwē Yeso ai kettə ai kē βa mā, ²⁶"Et ye a yausə mā yi wo ən nanə ya, wu'ad do mā ai bisə tenaye, ən ambaya, maye ən paye, kābərə wayo, βausa βaya tona ən ambara mbwad ən kāye kəmrə ni, akə kā yo mbəfə yan de." ²⁷Et ye a yau ko mā yi gong dā marə wanərəya, akə kā yi kad mbəfə yan de. ²⁸Yana a kə yausə mā yin mar hito hē akə kad ko yi tau kāye mā yin gemənau, au kə mang mar hitsəu wu bwedəfəu? ²⁹Mə a tom ko losərə ai bər maro ai gbala bwedə ni, βet βa wir so βakə hūada ³⁰βa gamə 'sə kara etya a bər mar hito, ai gbala bwedən. ³¹Kolo gub mənə a yausə mā yin ko ya sam kito ən gub besə hē akə tau kāye ko mā, βwādəka βaya dōntə bu wa, βa kə kā βa sam kitə ən et kitə yaye ai sən dōntə busə fətə yi rə wau? ³²Mə a kə kā βa kurə ni, akə yau ko yo han kitə seu hēre. banə yi dung yatikə fini ai yo yi bob kadə kwakwatə biya. ³³Wu losə kən, et a nə Liurə mbu yisə so ko mbwad dā ya, a kə kā yi kad bəde yande. ³⁴Dumə dira wu dekdek, hē mā hēē bi ni, kə ko dodo mwau? ³⁵ən korə ko dodo mw āre wa kə kā ko wu tom mbəka wu sang re, be mā βa tukad mwan. Et ai kur sə handə ya, ai kur marə wu biya."

Chapter 15

¹Bet kon kwano ən bet sumsə mbwad mwē ɓa ɓawo ən Yeso ni ɓan kur mattə wato ɓasa. ²Bet farisa ən bida ɓa bər ɓan kung go ɓesə a ɓoso ɓan kəmə 'Et ya ai kon bet sumsa ai kəp mbusə bin ɓabo mwā. ³Kiso Yeso ai kē ɓa mamaren ke mə ⁴"Yana ɗa isa mə ayin tēmasə busə bu hē ai dumbi fini akə hed busə wunukurun hā wunukurun ko ɗa dobrə mə yo ya gər yai fini a dumse rə yau?" ⁵Mə a wirad ni ai toad a kwēra ən dodotə rə yau?" ⁶Mə a wosad diyo ni, aya yong yo basiya ən sawā ɓaya ai kē ɓa mə sau sə nə sī kalpenge mə nə wir tēma wano səu a dumso fini yan. ⁷Nən kē sə mə wu losə kən ɗa liura, et sumo fini mə a kon narəwan ni, kalpenge kə ko wu da pwarat wu wad ɓasasə busəwunukurun wu hā wunukurun ɓa som bet sumsə kurə ya. ⁸Kolo tenke a yin yo kobo ɓa bu, hē wu gbad ɗa fini wu dum bi ɗa diyo; akə fin arə ko mə yi gər sə kobo ɓā reu?. ⁹Mə a wir ni akə yong yo basiya wayo ən yo sawā ɓaya mbwad aya kē ɓa mə 'Nə wir kobo ɓā yanə si ka dumsen wa sau sə nə sī kalpenge. ¹⁰Wa nən kē sə mə wu losə a bet to handə Liurə wa a et sumə fini a konsə narəwan ya. ¹¹Yeso ai kē ɓa mamaren kə mwa mə "Et ke ayin am bara fətə di ən kob. ¹²mwē kob si ai kē paye mə 'paya bwatə gəna wang ɗa fətə ngənə nəə yanə ɓəna' mwē pa si ai ɓwa ɓa gəna səu biya. ¹³Tər ko mung hēre, mwē kob si ai ha gəna wayo səu ai wad sə bi ɗa ur baltə handə ɓwalang ai wad yi dum gəna suwad mbwad a tōttə gəmto. ¹⁴A dumsə gəna suwad da ur baltə səu mbwad wa, mwē ɗorə guno ko wu kan gwārə səu wu da pwarat, ai bər ɗim bu kəfsa. ¹⁵Da gwārə səu et ke aikən ai sē amladda ai wad yi gər gulara et si ai kyād mə ai yo yi sē ɓa. ¹⁶Wu duad wuda pwarat mə danə ya kəp mbu kəpsə amladda biya mə et ke a kə nəsad mbukəfa ya a som hēre. ¹⁷Au bare si a gang sə bi ɗa sendə wayo wa, mwē ai gamə mbadtə panə wa ɓa mung, hē ɓan da mbukəpsə ɓesə gamə tad ya hē inə wa ɗorə ən tod nə ɓənə tod haso! ¹⁸Ina nə ko na kē panə mə "paya nə ru ən Liura ən ingə mwān" ¹⁹Wa nə mang ko mə gənə yong mə a wangə mwāre. ²⁰Ausi mwē ai yau gbang ən paye ni. kiso pate a wirsadsə handə ɓwalang a woyo wa, ai kur wā durə wato mwē ai wad yi məad muktuk , ai hinggad ɗa. ²¹kobsi ai kē paye mə 'paya nə ru ən Liura ən ingə kəm; wa nə mang ko mə ɓa nə yong mə awangə mwāre" ²²pate ai kē mbadtə wayo lo mə 'sau ən dawittə dekdək wu sa kəng kad biya, sə kəngkad kwaddəyarə a nemate ən tasa a netsə wato. ²³Mwē so sa mə firə na a kpalə se, sə had kwēra sə səkad dekdək; ndə gbau gamo ndə we kalpengge si. Mə awanə ka a wod biyan, hē siuya ai kuman. Ka a dumbiyan, mwē siuya nə wirad biyan. 'Ba bər kəp mbusasə ɓasa. ²⁵Siuya diyate ai ya bi a waro ɗa dobra. A wosə gbang ən diyo wa, mwē ai kur bin busa ən binsa. ²⁶Kiso ai yong mbaddə ɗa diyo suwa ai tawad mə'ai, mbi ən wadsə ɗa diyo wau? ²⁷Kiso mbaddə səu ai kyād mə 'pa nge, a tod firə na, mə kobange a lo diyon. ²⁸Kiso mwē diyate si ai gwā kalə wu da pwarat, a yau mə yi kan ɗa diyo səu hēre, mwē pate ai bor yi bobadā. ²⁹Ausi kiso ai kē paye mə 'Paya kara, naso mwētə geməna nə mbisə marə wangkure, na nə tom mbu ngə kēso mbwad, ngə pətənə nə au gberattə ke la mə nə gbau ɓausa si tə kəp hēre. ³⁰Hē kuryang yi a dumsə gəna wanggad a sendə gəmto ya, nga toɗad firə na. ³¹Pate ai kē di si mə 'Awa, mbu wano mbwad wu yangge, hē wa gamətadya ndə ɓə də bēd ³²Hē kənə, wu dekdək wu da pwarat mə ndə we kanpenge mə ka kobangya a hodsə bi pwarat mwē siuya ai bin ɗəwē ya, ka a dumun siuya ai lo bi diyon.'

Chapter 16

¹Yeso ai kē abəkka baya mamaren ke mā, 'Et gəna ke ai kən ən au diyo yaye, ga ka fini wa, ba kyād mā, au diyo yangge ai dəblə gə gəna. ²Hē ga ka fini, et gəna si ai yonggad ai tawad mā, 'Nən kur bətə ban gan marə a dūrə wang kalkal wai mənau? Nə yau mā gənə kau gəna wano mənə yau mā nə ma wu gemənau? Naso inga ga ko audiyo yanə ko mwāre. ³Audiyo si ai ganmə, 'Nə tommənau, kadsə et diyo yane a yau mā in pənə bənə pə dfa gularə wanə wa? Nə som ən təfə mā nə wa re, hē mbu diksəf kənə hed ko mā nə bob mbusə re. ⁴Nə ma mbu nə tomsan, mā mənə hed gularə audiyo səb ni, bətə ba kənə kon bənə dfa diyomsə bōse. ⁵Au diyo si ai yong bətsasə et diyo yaye ai mbədsə ba bā wa; ai tau et fini yi mā 'et diyo yane ai mbəd ngə tara gemənau?'. ⁶Ai gakat mā, 'ai bədnə yaro kəntə busə bu. Au diyo si ai kyād mā to takaddə ngə bidə mā ai mbəd ngə yaro kəntə busə wonon mwan.' ⁷Aya tau et bese mwā mā ai mbəd ngə biu? Et si ai kyād mā 'ai mbəd nə buhu busə bu ya fəlawā' Audiyo si ai kyād mā, 'kon takaddə gə bidə mā ai mbəd ngə busə kunkurun mwan. ⁸Et diyo si mwē ai hewad bi a sendə səb a weson mā ai ən wāfura. Mə am wurə wu siu yi wa, a kao basitə bato ba wad bət hangbarang wu ən sendan. ⁹Nən kē sə mā, dfa da gəna tōtə gəmto wa, sə yau bausa basə mā danə gəna seu mā bwedni, basə kon bəsə dfa diyomse bōse sēu. ¹⁰Et aisən sendə deno a mbu wusə gwittiriū wa, a kə kosə bi mwā a mbu wusə mung wa, etsi a som kon sendə deno a mbu wusə gwittiriū rəya, akə ko kun sendə deno bōl a mbu wusə mung wu rə mwā. ¹¹Mə ngə som audiyo dene ko a gəna gəmto rə ni, yana a kə yause ying'gə ti mā ngə kad audiyo yaye a gəna deno yau? ¹²Mə sən mbədə werə ko a mbu etərə ni, kə tomənə hē basə nə mbu wusə yasəwau? ¹³Wu ndo mā mbaddə mā a yin bət gba gba wu fətə ni, ai yau ya fini ya ai bisə ya bese, mā a kə kə yi kpab yi yau ba fətə kəm re. Sa kə sə yau gəna ya wuro sə kpabsə mbəd Liurə re' ¹⁴'Bet farisa ban yausə bā wa, ba kursə marə səu yeso a kē so wa, mwē ba bebadfa. ¹⁵Yeso ai kē ba kiso lo mā 'Isa sən kon kāsə a wirə bəta, hē kənə Liura a ma gur kalasen. Mbu som dekdek a wirə Liurə wu kədəwa, bətə ban heu usu. ¹⁶Hē wo yohanna wa, wentə musa wa ən ya Kona wu mbwad wu bia gulara a berketə suwa, ban kē bətə marə dodra ya gubtmə Liurə wa; a ber suwa, bətə marə dodora ya gubtmə liurə wa bətə mbwad ban yau mā hē bə kura. ¹⁷Wusə lo wa, ko wentə fini kə dəblə re, wu mā liura ən wuro kə dəblə bi yase. ¹⁸Et ye a hedsə tenaye ai to ten bese ya, etsi ai bakasine. ¹⁹Et gəna ke aikən ai kau mbiro ən dawittə bā gamətadya, ai kur dodotə tomo lowu biya. ²⁰Hē et tərətə ke wu da pwarat ban yonggad mā Liyazarus, mbirato mbwad winsə mwan, hē ai wo diyo wato. ²¹Mə ya kəp efetə kēta ən ro sə a tebur et gəna si mā ai kəp mbusə ni wa- hē kən mwā mā am bwa bai dā winsə wayo suwa. ²²Et tərətə si ai han losa, ai wod biya bət tohanda ba toad ba wadsad bi ən Ibrahim ni. Et gəna si aya hod i kən mwē ba hokad biya. ²³Ai bi dfa hades ai han bi dfa kiso mwē ai wir Liazarus bi handə bwalang a kūsə Ibrahim wa. ²⁴Kiso ai yong Ibrahim bwa ai kyād mā 'paya Ibrahim, kur wā dūrə wano ngə dung Liazarus ai sum ketə dfa mbərā ai yau yəna dok a dəlmarə wano, mā nədā hanhandə wu da pwarat dfa arə haso. ²⁵Kiso Ibrahim ai kyād mā, 'Awa dīm kadatə wang dfa wurə wa, ngə kur dodotə wango ngə da mbu densə ya wuron hē Liazarus kənə a bersəu aya dfa hanhandə wu da pwarat. Siuyə kənə ngə dfa hanhandə ngase, a isə kənə ai kur dodotə ya hahandə wurə biya. ²⁶Bəde nya, bō ko wukən gulong dfa bera ndo, ya kəyau ko mā sə dal sau ən natə ni rə ya, sa wa ita kənə ta dal ko yau ən nasə ni rə kən ya. ²⁷Et gəna siya, ai kē Ibrahim mā ' Nən bob nga mā wu losə ni, timad ai yo ən diyo panə ni. ²⁸Mə nən bausa ka kiso wonnon, ai yo ya kē ba marə wuda pwarat ba yau ko bau dfa diyo hanhandə wu nəsə dfa wu mwāre. ²⁹Ibrahim ai kyād mā, 'Musa ən kona; ba bəsə bəd ən bəbo wa ba kə kur mattə bato bəsa. ³⁰Et gəna siya ai kē Ibrahim mā 'Awo paya Ibrahim, etə mā a bor dfa mantə wottə hē ai wad i kē ba marə ni ba kə kon narəwan bəsa. ³¹Ibrahim ai kē etgəna si kən mā 'Mə ba kur mattə musa wu ko ən kona rə ni, kolo ete a bor dfa mantə hotta ai wada ba kə kurad bōl le.'

Chapter 17

¹Yeso a kē bākka baya mā, "Som barə kure, mbu tomsə betə ba tom sumo wa, wu kən hē kənə kəpla a etsi mbusə wosən nate ni ya! ²Mə kə kadmə akə tom amba ba tom sumo ni, kwalan yate wu mə wanggad da alwara. ³Ti senda, yause yange mə a tom ngə sumo ai yau a ngə bob mə yi kon narəwan ni, ngə sobad naruwan yate biya. ⁴Mə a run inga ga fini mbutu, ai barə gaso mbutu mā, 'Yi ru biyan ni,' ngə hedad biya!" ⁵Ngbađa ba bob Pagune lo mā, "Sokə tə nəd weta." ⁶Pagune a kē bākka baya lo mā, "Mə sən ned werə gwittiriū lo kāmə kiyo ni, sə kă sə kē durə wu mā, pū ngə ham da alwara, wu tom biya. ⁷Yana da isa mā ayin mbaddə ya ai karsad sə mbukutta hē aii bor da dobra a woro ai yau diyo ni, akə kēsadsə mā, 'Kada ngə kəp mbukəfa yau?' ⁸Akə kyād ko mā, 'Sək nə mbukəfa nə kəfə, ngə sod kuddə a dēra wango ngə sək gularə nə kəp mbukəfa nə we pwarat hē nga kəp ngə we kən deu?' ⁹A kə heu mbaddə wu ko mā a tom mbu ba kēsad sə mā ai tom ndo wu re, au ko a kə hewa dau? ¹⁰Wu losə kən, mə sə tom mbu kēsə sə so mā do wu ni, sə kē lo mā, 'Ita tə mbatə gəmto, mə tə tom mbu ba kē təsə mə tə tom wu mwan.'" ¹¹Gaka aya da Urshalima, mwē ai mbəd kallə bud Samariya ən Galili. ¹²Ai sa kano da matirə ko wa, kiso mwē ai bam ən bet baraka bu basə dāmə wa, ba nədsin bəsə handə bwalang ən Yeso. ¹³Mwē ba kyād bwa! mā, "Kur wādurə wato Yeso et gbaya." ¹⁴A wirsə ba wa, mwē ai kē ba mā, "So sa we kāsən tiwa ni." Kiso mwē ba sagar bəsə karang-karang. ¹⁵Da bet dəmsasə yatəke da fini, a masə mā yi da sagaron wa, mwē ai kettə gāderə wayo ən kwārə bwa ai heusə Liura. ¹⁶A wo aya kob-kob a wirə Yeso ni, ai kyā gongsa. Etsi wu et Samariya. ¹⁷Kiso, Yeso ai gakat mā, "Bet dəmsə səu ba sagarsə basə, ba somko bu reu? 'Ba wonokurun wu ban nau?' ¹⁸Ete a wosə mā ya kē Yeso gongsə ya, a som re, wu mā et Samariyasi aisə weyi fini yi mwaniu?" ¹⁹Kiso, Yeso ai kyād mā, "Ni ngə wad ba nəd wetə wango sagar ngə ban." ²⁰Bet Farisa ba tau Yeso mā, "Gubtəmə Liurə wu kə wo gamənau?" Ai gak ba mā, "Gubtəmə Liurə wa, som mā ban wirad mā wunda re. ²¹Kolo, som mā ba kə kē, 'Kara wunda! kolo, wun do! yi re! Sə kara, gubtəmə Liurə wa, wubi da isa." ²²Yeso a kē bākka baya lo mā, "Təronse ka wa woyo, ya sə yausə mā, da tərōmse suwa sə wir ya Au Ete da fini ya, hē sa wir re. ²³Ba kəsə kē mā, 'Sə kar kina! Sə kar hā!' Sə ko mā sa kar re, wa sə mbəd ba re, ²⁴mə lo wedo ən weləbsə hansə bəl-bəl da liutə wa, ga wo Au Ete kə ko bi losa. ²⁵Hē kənə, a bərara akə han bala-bala, ba bisad da wur wa. ²⁶Lo tomso a berketə Nuhu wu wa, kə ko bi losə mwē, a berketə ya Au Ete. ²⁷A beretə Nuhu wa, betə ban kəp mbusə, ba we ba kon tonə da wa ba nə ba tonə da mwā, wu kan gasəu Nuhu a tasə bi da kuramo mwē tibguno ko wau wa tod betə wu dəblə sə mbusə mbwad wa. ²⁸Bər bi losə mwā da berketə Lotu wa, betə ban kəb mbusə wa ba bə wang da hē wa ban wa mbusə wa ba bə mar mbusə mwā. ²⁹Gasəu Lotu a borsə bi da gwārə Sodom wa, tifo ən kodatə arə ko bor da wau wa tod betə ən mbusə kəm mbwad. ³⁰Mbusə kə ko bi losəkən gasəu Au Ete a kə wo so. ³¹Gasuwa, et aisə bidi a duḃe hito ya, ai don ko mā yin ko ya ha mbu wayo da hito re. Losə mwā et aisə matiya. ³²Sə dīmten Lotu ya. ³³Et ai yausə dāwē yaye ya, akə yama; et ai bisəsə dāwē yaye ya, a da lema. ³⁴Nən kēsa, ən bəttə suwa, betə ba kə ko fətə a hantara fini, ba kə to ya fini ya, ba hed ya fini yə biya. ³⁵Tonə fətə ba kə ko a sū numo a kūdora; ba kə to fini ba hed ya fini yi biya." ³⁶Betə ba kə ko bəsə mati, ba kə to ya fini ya ba hed ya fini yi biya. ³⁷Ba tawad mā, "Nau, Pagune?" ai gak ba gak mā, "Han hor mbəka wuso, yobinsi ba kə gbau kiso."

Chapter 18

¹Yeso ai kē ɓa mamaren lo mā, ɓwamə gametadya ɓa ganən Liura horə wu baba kəde. ²Ai pəwirə ai kē ɓa mā, "Bəle ke ai kən ɗa gwārəko ai mundə Liurə re, hē wa a wir gbatə ɓetə re mwā. ³Hē ɗa gwā suwa bwerə tenke ai kən, ya ai ɓarə sə a bəle si ni ai kyād mā, 'Ngə nə sī ngə nə kon mbu wusə yanə wa ən yause yiya.' ⁴Təromse den-den ai swāsadse bəle siya ai yausə yi kurad kure, hē ai ɗim ai kē kāye mā, 'Kolo nən mundə Liurə kurə, hē wa nə wir gbatə etə kurə ni, ⁵wu lowa, ten horə ya a swā nə wadən wa, nə sīyad biya danə nə da nə tər mūda bənə a isə ma ai da bi song kən, ai kon nani mwāre." ⁶Hē Pagune ai kəmā, "Sə kar bəle ya a som kon nəd wetə re ya mbu a kē so. ⁷Səu lawa'ai, Liura akə kur bəda wayo səu ɓan bobyə sə ga ga, ɓəttə-ɓəttə wu mbu ɓa yauso reu? Akə gbing bi a sīyo ɓatou? ⁸Nən kəsə, akə sī ɓa bi sakad mwan. Hē kənə'ai Au ete mā a wo ɗa wurə nə, akə da nəd wetə ɗau?" ⁹Yeso, ai ɓarə mamaren yi mwā, a ɓetka ɓan kəsə mā, ɓəbo ɓə ɓet-dena, ɓa beb ɓetə den-den. ¹⁰ɓetka fətə, ɓa kan ɗa hit Liura, mā ɓən ganən Liura; ya fini ya ai et Farisa, ya bese kənə ai kon kwano (Semo). ¹¹Da kiso, et Farisa siya ai ni gəd, ai bob Liurə mā kāye a mbusa mā, 'Liura nə himan, ina nə som ko lo ɓet sasə ɓan sesə ɓetə wu re, kolo sendə gəmto, yo gūrəten ən et ya ai konsə kwano (semo) yi re. ¹²Da tərō mbutu nən kad si'mbərā fətə. Mbu nə daso mbwad wa, nən borən ya Liurə yi ɗa. ¹³Hē et kon kwano (semo) si kənə, a nədsin bi handə ɓwalang, a gūdsin bi gud ai twed dəba wayo, ai kē ɗa mā, 'Liura, kur wādurə wano, ina nə run.' ¹⁴Nən kəsə werə pwarat, et ya a lo diyo ɗa dodoto, som ko lo goren si fini yi re; mā et ye a tosə kāye mā isə yi gbaya, ɓakə beba ɗa, hē kənə, et a ɓəbsə kāye bi ya, ɓakə hewa ɗa. ¹⁵Hē kənə, gamo ɓan won am ɓoso mā Yeso a ya ti ɓa nemə mbiri, ɓəkka ɓata ɓa wirsə lowa, ɓa had ɓetsasa. ¹⁶Yeso a wirsə lowa, ai yong ɓəkka ɓaya ai kē ɓa mā, "Sə hed amba ɓa ɓau ɓəsə nanə ni, sə lo ɓa kəde. Mə gubtəmā Liurə wa ən yau ɓa lowa. ¹⁷Nən kəsə wera et a kon gubtəmā Liurə wu ko lo awu gwitiriu rə ya, werə pwarat, akə da ɗəwē si ən ɓweddə kədə yi re. ¹⁸Mwē et gəna ke ai tawad mā, "Maləm dene, nə tomə nə hē nə da ɗəwē ən ɓweddə kədə yau?" ¹⁹Yeso a kyād mā, "Tomənə hē ngə nə yong mā maləm deneu? Et dene ke a somre, wu haktə Liurə fini. ²⁰Mə ngə yau ɗəwē ɓweddə kədə yi ni, ma wenta ngə tom usu - ngə ko gūrəten kədə, ngə kon etə mā ō a ɓarə kədə, nə pange ən mange gbato." ²¹Kiso, et gəna si ai gakat mā, "Mbu ngə kauso mbwad, nə tom ɗa abatə wanon." ²²Yeso a kursə lowa, ai kyād mā, "Be ngə mbəka fini mwan. Wungə ndo mā ngo nga wang gəna wangə mbwad, ngə ɓwa ɓet tərətəsə, ngə da gəna ɗa liura, hē ngau ngə na mbəɗə." ²³Et gəna si a kursə losə wa, ai gwā kalə wuda pwarat mā isə yi et gəna wuda pwarat. ²⁴Yeso a wirsə mā kaləgwād biyan wa, mwē ai kəmā, "Wu kod-kod hē et gəna au da kano ɗa ɗəwēn ɓweddə kədə ya! ²⁵Kə ko papa ngelepa ai kan bi ɗa ɓō ɗariyo, mā et gəna akə da ɗəwē ɓweddə yi ni." ²⁶Betsasə ɓa kursə lowa, ɓa kəmā, "Mə wu lowsə ni, yana akə dasə ɗəwē ɓweddə kədə yau?" ²⁷Yeso ai gak ɓa mā, "Mbu wusə kod-kod a wirə etə wa, ən Liurə ni wu bi papa." ²⁸Mwē Bitrus ai kəmā, "Yauwa, siu tə het gəna watad mbwad, təng ɓəɗən." ²⁹Yeso ai kyād mā, "Werə pwarat, et ke akə hetsə diyo wayo, tenaye, ɓausa ɓaya, ɓagun ɓaya, kolo amɓaya, mā marə Liura, ³⁰hē ai yam mbusə den-den ɗa gubtəmā Liurə wu ya, a som ko fin-fin hēre!" ³¹Yeso a gbausə ɓəkka ɓaya bu hā fətə wa, mwē ai kē ɓa mā, "Siuya nda koyo ɗa Urshalima, mbuya ɓa ɓidəsə mā a ɗurə Au Etən lau kona wa, wu ndo mā wu tomon. ³²Wu mā, ɓakə nə'ad ɗa nemən ɓet kalta, ɓa beba ɗa, ɓa hana ɗa ən ɓa dəbad mwetsa. ³³Ba kə twedada, ɓa todada, tərō tākən ai ni bi ɗa ɓwāme wotta." ³⁴Ba ma mattə Yeso a ganso re, mā wu ɓa kod-od, ɓa ma mbəkaka a kəsə re. ³⁵Yeso a kansə gbang ən gwārə Jeriko wa, ai wir tārə ko a kadsin bi a tōra mā yin bob mbusa, ³⁶a kursə gamo ɓetə ɓan haktə wa, ai tau mā, mbu wāin mbiu. ³⁷Ba kyād mā, Yeso Et Nazarat ai haktə yase. ³⁸Tārə suwa, ai yongən ē ɓwaya ai kəmā, "Yeso, Au Dauda ya, sī na." ³⁹Mwē ɓet ɓasə gbang ən tārə səu wa, ɓa hadad, ɓan kyād mā ai dē swet. Tārə səu, mwē ai kē ɓwa wu da pwarat mwā mā, "Au Dauda ya, sī na!" ⁴⁰Mwē Yeso a kurso, ai nəɗə ai kəmā, sənə wosa ɗa. Tārə səu a wosə gbang ən Yeso wa, Yeso ai tawad mā, ⁴¹"Ngə yaumə nəngə tomə nau?" Ai kyād mā, "Pagune nə yaumə nə wir anda." ⁴²Mwē Yeso ai kyād mā, "Wil nusə wango, nəd-wetə wango nik ngan." ⁴³Sakad mwān, tārə səu mwē ai wil nusə wayo biya, ai mbəd Yeso ai heu Liura. Gamu ɓa wirsə losə wa, mwē mbwad ɓa heu Liura.

Chapter 19

¹Y eso a kan ai haktə ɗa gwārə jeriko. ²Ai wir et gbayə ke ya ɓet kon kwano (semō) hē ai et gəna mwā, ɓan yongad mə Zakka. ɗə ɓot suwa. ³Ai na mə yi kar Yeso si mə ai yanau? a kǎ re, mə gamo ɓa dweɗ hē ai mbul mwā. ⁴Ai wad a wirə beta, ai wad yi ta ɗa ɓot swatta mə ya wira ɗa, mə Yeso a wo ya haktə a gu. ⁵Yeso a kansə kiso wa, mwē ai kar ɓidiyo la ai kēad mə, "Zakka, don sakad mə wu ndo nasə nə tər diyo wango" ⁶Mwē ai don sad mwān, a ya kon Yeso ən kalə fini. ⁷Gamo səu mbwad, ɓa wir sə lowa, ɓa kung mə, "Yeso a wad diyon et sumə ni" ⁸Zakka a kē Pagune mə, " kara, Pagune, nə ɓwa gəna wano ɗa fətə, nə nə ɓet tərato fini, et nə sesadse, nə kwanad bi kurun." ⁹Kiso, Yeso ai kēad mə " nasə lema wo ɗa diyo wan, mə Zakka ai au Ibrahim yi bi kən. ¹⁰W u mə Au Ete a wo lo mə, ya gər yə lon ɓet sasə ɓa dum so." ¹¹Gamo ɓa kursə mbusə wa, Yeso ai wad wirə bin gan mara, ai kē ɓa mamaren ke, mə ai gbang ən Ursalima; mwē ɓet sasə ɓan ɗim mə, gubtəmə Liurə wun wo bi wo siuya. ¹²Hē ai kəmə, " et gba yə ke ai kən, a wad ɗa gwārə gundə mə yo ya gər kǎye gubtəmə, hē yi lo. ¹³Et si mwē ai yong mbattə wayo bu, ai nə ɓa pam bu, ai kē mbattə wayo səu mə, "ɓa tom sə fila, mə nə wo ni hē ." ¹⁴Bet ɓata, ɓa mbisadfa, ɓa kəm, 'bə yau ko mə ai yi gub ɓosa re.' ¹⁵Et gba yə si a loso mwā məa ɗa gubtəmə səu biyan wa, mwē ai dung ɓa mə ɓa yong mbattə suwa, ya tau ɓa mbu ɓa daso a pam bu si yi nə sə ɓa se. ¹⁶Ya fini ya ai yau ən nateni a ya kēad mə, 'Pagune, pam bu yang siya, nə tomsə fila, nə da soke si pam bu.' ¹⁷Et gəna si ai kēad mə, yauwa, mbaddə deno. ' Mə ngə ko et gbaya ya gwātə bu. ¹⁸Ya fətəte ai yau mwā, a ya kəmə, 'pam yange Pagune, nə da sokərə si pam wonnon.' ¹⁹Et gbayə si ai kēad mə, ' ngə ko et gbaya ya gwātə wonnon.' ²⁰Ya tākən te ai yau kən , a ya kēad mə, 'Pagune, pam yang si wunda, nə tiyad ɗa ɗawirə kwakwa, ²¹mə nə mun tatərə wango mə ing ngə et ke ɓwirit ɓwuritya. Ngən to mbu ngə ti kədə wa, ngə kōtə mbu ngə rək kəndə wu mwā. ²²Et gba yə si ai kēad mə, ' ɗa matə wango nə kəng kad palta, ing mbaddə gəmto. Ngən ma lo mə, ina nə et kə hirhir ya, nən tom mbu nə ti kədə wa, nə kōə mbu nə rək kəndə wan. ²³Tomənə hē ngə wad kon ɓā wano səu ɗa bake mə, mə nə wo ni na da soke si rə wau?' ²⁴Et gba yə si ai kē ɓet sasə ɓasə kiso gəd gəd wu mə, 'sə kon pam si wu sən aisə ya, sə nə et si sə ən pam bu yə biya.' ²⁵Ba kēad mə, ' Pagune, a yən pam bu. ²⁶Nən kē sa, et ai sən mbəka ya, ɓa kə sokad biya, hē et a som si rə ya, ɓa kə kon ya besen nate ni ya. ²⁷Hē kənə, ɓausa ɓana səu ɓa yau ko mə nə kad et gbayi ɓose rə wa, ɓa ɓau sə ɓa, ɓa tod ɓa a wirə wano. ²⁸Lo Yeso a kēsə mbusə wa, ai kon tōra ai wad bi ɗa Urshalima. ²⁹A kansə gbang ən Baitfaji ən Baitanya ai ta kulorə ko ɓan yong sə mə zaitun wa, kiso hē ai tim am mbəɗa ɓaya fətə mə, ³⁰so ɗa mwet yo a wirə wasə ya mə sə kan nə, sa wir au bamle ke deso ɓa pətad hamo rə ya. sə kead sə nə wosad si. ³¹Et ke mə a tausə mə tomənə hē sən kead wau?' ni, sə kēad mə, 'Pagune a yau au bamle si yase.' ³²Betsasə ɓa timsə ɓa wa, ɓa wad ɓə wir au bamle si bi lo Yeso a kēsə ɓaso. ³³Ban kesə bamle si wa, mwē et bamle si ai tau ɓa mə, " tomənə hē sən kesə au bale si wau?" ³⁴Ba gakad mə, Pagune a yawad yase. ³⁷A kan sə gbang ai don Zaitun wa, mwē ɓekka ɓate mbwad ɓa bər kur dodoto ɓan heu Liurə wuda pwarat mə gularə hirhirtə wato ɓə wir so, ³⁸mə " dodoto wu kən mə gub səu ai woso ɗa ɗəndə Pa wa! luplupto wu kən ɗa Liura ən samsə kəm!." ³⁹Batəka ɓet Yauda ɗa gamo suwa ɓa kē Yeso mə, " malləm, had ambəɗɗa wango." ⁴⁰Ai gak ɓa kiso mə, " nən kēsə werə pwarat, mbusə mə ɓa ɗəswet ni, kudotə ɓa kə gana." ⁴¹Yeso a kanso gbang ən gwārə gundə səu wa, mwē ai te mə gwārə suwa, ⁴²mə " sə ma ga kolo mbun wosə son lupluptə wu ni, hē kəna səu ən nasə ni pǎ nusə wason. ⁴³Wu mə gasəu kəsə wo, ən ɓet ɓa bisəngə so, ɓa kə mar kararə gwārə ɓəngə to ɗa biro, hē mwā ɓa kə sam kiton ingə ən tōtə ɓolɓoi. ⁴⁴Ba kə hed kudorə beso a ya bese re; mə ngə ti ngwā kolo ngə ɗimən gbətə Liura a gbeso mə nən nə lema wa. ⁴⁵Yeso a kan ɗa hit Liura, ai pə ɓetsasə ɓan yabsə mbusə ɗa kiso wa. ⁴⁶ai kē ɓa mə, bidə bi mə, ' diyo wano kə ko diyo ya bob Liura, hē isa kən sə gakad mə han luma." ⁴⁷Yeso ai bi kiso, ai ɓəkkə ɓetə mbusə bi ɗa hit Liurə səu gamə tadya. Hē twa gba gba, bida wenta ən ɓet wirə gamo ɓa yau mə ɓən toɗad toɗo, ⁴⁸hē ɓa ɗa tōrə ɓə todsad so re, mə gamo ɓan pur ngwē a mattə wato wuda.

Chapter 20

¹Ba bəsa a kado yo, mwē ga benka Yeso ai wad bi dā HitLiura mā ya bəkkə bətə marə dodora, hē tiwe gbaya ən bida wenta ən bābila bā bau a nate ni. ²Ba kəmā, "Ngən sək mbusə dā gbatə yanə wau? Kolo yana a nə ngəsə gbatə səu yau?" ³Ai gak bā ai kəmā, "Ina nə kəsə tau mbəka kən. Sə nə kē. ⁴baptisma Yohanna ya, bor dā liurau au bor bi a bətə niu?" ⁵Ba tātā a boso bā kəmā, mā ndə kəmā bor bi dā liurə ni, akə kəmā tomənə hē sə nəd wetə ko a nate rə wau? ⁶Hē mā ndə kəmā, bor bi a bətə ni, bətə mbwad bā kəndə dəkən kudota, mā bā ma bəsə mā Yohanna ai kone biyan." ⁷Mwē bā gak bā kəmā tə ma han ya bor sa ku re. ⁸Yeso ai kē bā mā, wusə losə wa, ina nə kəsə kē gbatə yo nən sək sə mbusəu re kən." ⁹Hē Yeso ai kē bətə mamaren ya, "Et ke a ti ō ya mgbet si bān yongsə mā inabi ya, hē ai nə bət ka mā bā war bəsa a bā. Mwē ai wad bi dā but besə ko handə bwalang ya tərō dwet. ¹⁰Berə kansə bi wa, et ō siya ai dung au diyo yaye mā a ya kon am gbetə səwa ən bət səwa. Mwē bət səu bā twed au diyo siya bā dungad nemə niti. ¹¹Et ō siya ai gang yə tim au diyo bese mwā, bā wad bə tomad losə mwā, bā twedad bā hana dā, bā dungad nemə niti mwā. ¹²Ai gang yə tim ya tākən te, bā dā'ad winsə mwē bā wanggad bi tāndi. ¹³Hē pa ō inabi siya ai dīmi ai kəmā, siu nə tomə nau? Wa nə dung awanə fini yə yau sadse, mā ndə bəkə kuradā. ¹⁴Mwē bət kar ō seu bā wirsə awate mā ai wo yasə wa, bā kəmā, 'Et akə se sə ō wu ya ai ya ai wose, nda todadā, danə ō kə gang yandə biya. ¹⁵Mwē bā twad bā wang ngad ən gandərə ō səwa, bā todadā. Hē Yeso ai yau bā mā, ō siya akə tom bət səu mā nau? ¹⁶Akə wo aya tod bət səu mwbad ai kon ō səwa ai nə bət besa bəl." Lo bā kursə losə wa bā kəmā, "Mbu bā kə pətə tomo re." ¹⁷Hē Yeso ai kar bā la ai kəmā, marə wu bində so ən kē mbiu? "kudorə səu ka bət mar mbusə bā mbisə so, gang ya nəkkə hitə yase." ¹⁸Etə ma wī a kudorə səu ni, akə bwa dā tātāi, hē kundorə səu mā ham etə mbiri ni, kə swād wu da pwarat. ¹⁹Wusə lowa, yo maləm wenta ən tiwa gba-gba wa bā yau mā hē bə mā Yeso bəsə mā a kē mamaren ya a dūrə bəson hē bā mun bətə mwan. ²⁰Ba biya a wro, bā kettə bā dungad bət kar handa bā sə lo bət sang-sang wa, danə bā kə mā Yeso ən kusur dā mattato mwē bā wad sad a ngomna ya Roma ni. ²¹Mwē bət səu bā tau Yeso bā kəmā, "Maləm, tə mamə marə wango ən bəkkə mbusə wango wu wetə biyan. Tə ma bətə mwā mā ingə ngə tabrə kure, hē ngən bəkkə bā tōrə Liura dā weta. ²²Ngən wir mā a net ye tə kwan semo ya kaisar yau, au tə kwandeu?" ²³Yeso kənə a masin sendə bato, mwē ai kē bā mā, ²⁴"Sənə we sele bā siya. Sukürkūrə ən dəndə yanəu si yau? Ba gak mā, "Ya Kaisar ya." ²⁵Mwē Yeso ai kəmā, "Wusə lowa, sə nə Kaisar mbu wusə ya Kaisar ya, mwē sə nə Liurə mbu wusə ya Liurə yə wa." ²⁶Ba kə ko bā mad ən kusur dā marə səu a tausə bā a wirə bətə wu re. Tom bā bi hir-hir a mbu a gak so mwē bā dē bəsə dē. ²⁷Bət Saduka ka bā wo a Yeso ni, bā səu bā nəd sə wetə mā niyo dā manta wottə som kurə wa, ²⁸bā tawad, bā kəmā, "Maləm, Musa a bində tə mā, yause etə ma wodo, ai het tene bā som kon au dā re ni, et siya akə kanda ten siya ai ha yause yaye ambə dā. ²⁹Hē bausa ka mbutu pa fini mwan, Di a wirə ya ai to tene wu gong aya wodo bā da u re, ³⁰ya fətəte losə mwā. ³¹Tākənte aya gang dā tensi mwa, ən ya mbutute bā gang dā tensi mwandan hē bā wod kən mbwad bā da au ko dāre. ³²Mwē a bwed-bwed dā tensi aya wod bi kən. ³³A ga wurə ən bwedso, akə ko ten yanə yau? Mə bəsə mbutə wa, bā kan bəsə dā tensi mbwadān. ³⁴Yeso ai kē bā mā, "Da wurə haso bət bara bān kon tona, bā dung tona a kərmə kən. ³⁵Hē bā sasə Liura akə nik sə bā manta wottə wa, wa bā kə ko dā gubtəmə Liurə wa, bət bara bəkə kon tonə re. Sa bəkə nə bā am tonə rə kən. ³⁶Mə kə ko mā bəkə wod mware, bəkə kolo amtima ən am Liurə wa mā bā nik bā dā manta wottan. ³⁷Niyo dā manta wottə wa wu kən, mā Musa a we biyan dā ar kyā dā dobrə wa a hansəb a yong sə Pagune mā Liurə Ibrahim wa, Liurə Ishalku wa ən Liurə Yakub wa. ³⁸A som Liurə ya a wodse ko mwā re, ai ya bət bəsən dəwē wa. Mə a nate ni, bətə mbwad bān dəwē." ³⁹Hē batəka dā bət wenta bā kəmā, "Maləm, mbu ngə gamsa, wu bi dək-dək." ⁴⁰Mwē etke a kə mā yə tawad mbəka mwā hēre. ⁴¹Yeso ai kē bā mā, "Kə tomənə hē bā yong Krəsti mā au Dauda yau? ⁴²Mə Dauda bi ən dūrə wayo a bində dā binsə wayo mā, 'Pagune Liura akē Pagune yanə mā, kad a nem siya yane. ⁴³Nə tom bət kitə bəngə bā gang han ti netə wangə hē. ⁴⁴Wusə lowa, Dauda ai yong Krəsti mā, 'Pagune' kə tomənə hē bā kəmā Krəsti ai au Dauda yau?" ⁴⁵Lo bətə bəsə a kur marə wa, Yeso ai kē bəkka baya mā, ⁴⁶"Sə tom senda bəsən bət wentə Liurə. Ba yau siko dā dāwītə gunsa, bā yau mā bābə do dā lumamse, bā yau hankadsə dək-dək dā hitbobra, bā yau dikera. ⁴⁷Ba bət kəp bwersə mbusa, hē bā yau gano ən Liurə kəlam-kəlam mā bā bə wiri. Bəbə mbwad la wa, bəkə dā yalo bā wad bā mbwad.

Chapter 21

¹Yeso a nik sə dūrə la wa, ai ho bet gəna ban yab bā dā sā gbau bā. ²Mwē ai wir bwerə tərətə ke a wo a ya yab pene fətə dā sā bā səwa ³Yeso ai kəmə, wetə pwarat nən kē sa, bā wu bwerə tenya a yab so, wad ya fausa ba yab se mbwadān. ⁴Mbu ba nə so, ba gbad bəsə dā gəna boso, hē aisə kənə a nə mbu yəsə ya kade doyo wayo mbwad wa dā tərət wayo. ⁵Lo batəka basə bəsa a heu Hit Liura mə, ba marən kundotə deno wu kwalan, ən go ba sad so, ən mbu ba nəsə a Hitliurə wa. Hē Yeso ai kəmə, ⁶" Mbusasən wir so, berketə wu biya woyo, ya kondorə ko kə be sə bi mə dāngar biya a yause ya, kə ko re. Ba kə galad mbwad." ⁷Hē ba tawad ba kəmə, " Maləm, mbusə kə tom ga mənau? Mbu kə tə we mbi mə berketə hano səwa kanan wau?" ⁸Mwē Yeso ai gak mə, " Sə tom sendə bə sa, sə gong ko et ke a sə dok re. Mə betə denden bakə wo ən dəndə wano, ba kəmə, " Ba kē dā mwā mə, ' berketə kanan.' Sə gong sə mbəd ba kəndə ⁹Mə sə kitsə ən nik kitsə ni, sə mun tatərə kəndə, mə mbu sə wu ndo mə wu tom pwarat hē bwedbwed dā wawo. ¹⁰Mwē Yeso ai kē ba mə, " Butsə ba kə nik kitsa a boso, gubsə ba nik kitsa a boso mwā." ¹¹Butsə kə bwākə wuda pwarat, dāra ən sisə kə bor a hansə folbol. Sə wir mbu tatərə ən mbu hirhir sə gbagbawa kə we biya aLiura. ¹²Hē mbu sə wu tomo, ba kə sə mə, ba s ə hana, basə ko sə dā hit bamo, ba sə gbi hē ba səko sə a wirə gubsə ən yo ngobmna mwā, mə dəndə wano. ¹³Yā kə tom yase hē sə kā sə kē betə mbəka a dūrə wano. ¹⁴Wa, sə han ko mə sə tomənə hē sə bor kāsə dā mbu səu re. ¹⁵Mə nə kəsə ti mara dā ē ən ma'arə guno ya bet kitə basə mbwad bakə kā ko ba mbisə mbu sə sa re. ¹⁶Hē yo pase, fausa, kāmə woso, ən yo basəya, ba kə sə mə, wu gong ba d batəka dā isa. ¹⁷Kolo yana a kəsə mbisi a kā dəndə wano. ¹⁸Hē kənə mbəkaka kə dā yō dūrə wasə fini hē re. ¹⁹Mə sə səm ni, sə le bə sa. ²⁰Mə sə wir bwādəka ba geleng sin gwārə Urushalima ni, Mwē sə ma'a bəsə mə berketə kə gal so kanan. ²¹Wa ba sasə ba sə dā but Yahuda wa, ba mun ba ta bəsə dā kulota. Ba bəsa dā gwātə halhal wa, ba gong ko bə kan dā gwārə mwāre. ²²Mə berketə wa wu ya kad wentə biya, mə mbu Liura a kē sə mbwad wa kə tomo ²³Kə ko kəpla biya a ton kala ən ba səu basə ən amba a ganmə wa dā tərə səwa. Hano guno kə kan dā but səwa. Mwē kaləgwā Liurə yə wawo a dūrə bet Yahuda. ²⁴Ba kə tod batəka ən pwe gunə, ba mə batəka mbatta ba wad sə ba dā but bəsa, bet kaltə kən baasə gwārə Urshalima ba kad bəsə dā wau bi a ber səu kē sə mə dəng wa. ²⁵Sə wir mbu hirhir sa a ga, Ofa ən semsemata. Dā wurə hasə kənə betə bakə hana, ba kərəngə mə kwadmə ya tuklako Alwarən ni se. ²⁶Betə ba kə gan lo wottə song song mə, tatərə ən makkərə mə a mbu ban wir sə mə ən tom dā wurə hasə wa. Mə bakə yā mbu gbagba ya mango wusə dā Liurə wa. ²⁷Hē ba ho Au-Ete ai wo biya dā liuta ən mango dā sāmə gbato wuda pwarat. ²⁸Mə mbusə mə bero bini, sə kau mbirə bəsə wuda pwarat mə, Lemə wasə kan bi mbang ngan. ²⁹Yeso mwē ai kē ba mamaren ai kəmə, " Sə kar bot swata ən mgbet bese mbwad. ³⁰Mə bər təb wāmə fiyo bi ni, Isa bəsə ən dūrə waso sən kəmə, Ura kan bi mbgangen. ³¹Wu losə mwā, mə sə wir mbusə ən tom bi ni, sə ma'a bəsə mə gubtəmə Liurə wu kan bi mbgangngan. ³²Nən kē sə wetə pwarat, Sara wa kə haktə re mbu sə kə tom pwarat hē. ³³Buto ən liura kə bwed biya, hē kən marə wano kə pətə bwedfo re. ³⁴Wa, sə kad bəsə ən ngwē hwak mwan, sə gong ko sə yau mə, kəp mbusə we mbusə ya wur wa, wusə kon sendə hē re. Mə ga səu kə wo bi sakat mwan wu sa bək hap lo ngam ngam. ³⁵Mə ga səu kə wo biya a dūrə bet basə dā wurə mbwad wa. ³⁶Sə kad bəsən ngwē hwak, sən gan bəsə Liurə gamə tatya, danə ko sə dā təbtə nəfo dā mbusə kə tom sə mbwad wa, danə sə nədə a wirə Au ete." ³⁷Ən ga, Yeso ai bəkkə ba dā hit Liura. Handə mə hop ni, ai wad bi dā kulorə mbet si ban yong sə sə Setunya. ³⁸Ən denderə kpəm-kpəm, betə ban wo denden a Yeso ni dā Hit Liura mə ba kura dā.

Chapter 22

¹Lo berketə ban kəp sə mbu bare som da re waban yong sə māmə dal diyomse wu kan so.²Bet tiwa gbagba wa, ən bidaḃa kpaḃ ē mə be tod Yeso a boso hē ban mun gamo.³Mwē gub sāwō ai kan bi da gur kal Yahuda banyong sad sə mə Ischariyoti ya, ai da mbəda Yeso wu kən, ba sə bu wu hā fətə wa. ⁴Yahuda ai wad ya kpaḃ ē ən bet tiwa gbagba wa,ən bet gbgba wa ban kar sə hit Liurə wa, mə ba kar tōrə yə wo sə ba ən Yeso wa.⁵Do ba wuda pwarat, mwē ba kur ba losə mə bə kwanad bā. ⁶Yahuda kənə a yau bi losan, siwa, ai kan bi da gər tōrə yə wo sə ban Yeso betə ba som kəndə wa.⁷a māmə dal diyomse ga səu ban kəp sə mbusə ya barə som da kəndə wa, wu ga tod mbu kuttə mwā ⁸Yeso ai tim Bitrus ən Yohanna ai kē ba mə; " so sə ndə sək mbu kəpsə ya māmə dal diyomse, mə nda kəp da. ⁹Tawad mə, " ngə yau mə to ta sək mbusasə nau?"⁹"Ba tawad ma' ai, " ingə yau mə to ta sək nau?" ¹⁰Ai gak ba mə, " sə kura, kano wasə da gwārə la wa, sə bam ən et ke ai yin hun mbrā a dūra. sə mbədaḃa da diyo a kan so da wa. ¹¹Sə kē et diyo si mə, ' malləm a dung tə yase mə tə nga tau mə, hit wiya, ya ina ən mbədda bāna tə kəpsə ya māmə dal diyomse ya ən nau?"¹²A kə sə we ma hitə ke da diyo dangaro sək sin bi pwarat. sə kə ndə suk da kiso."¹³Mwē ba wad bəsa, ba wad ba ho lo Yeso a kē sə ba so wa.¹⁴Berketə kan so, mwē Yeso ai kad bi ən mbəda baya. ¹⁵Mwē ai kē ba mə, " nə yau wuda pwarat, mə nə kəp mbu kəpsə dal diyomse wa ən isa kəm hē nə han bə na. ¹⁶Nən kē sa, na pətə kəp mbu kəpsə wu mwā re, mbusə mbwad sa kad da gubtəmə Liurə wa hē."¹⁷Mwē Yeso ai tto ding mbrā, ai kē Liurə gongsa, ai kəmə, " kon nyā, sə bwaa waso. ¹⁸Nən kē sāmə ye, mə sə siuyə wa, na pətə we mbrā am gbetə ko mwā re. Gubtəmə Liurə wa, wau pwarat hē."¹⁹Mwē ai to kērə hawa, ai kē Liurə gongsə si, ai bwa da, ai nə ba. ai kəmə, " nyā wu mbirano, ya ba nəsə mə isa ya. sə tom la kalkal mə dīmoyo ən ina."²⁰Mwē ai to ding mbrām am gbete, mə, " nyā wu kur ba ete ən Liura ya feye, wu sə da mudmə wano, ya ba tuk se mə isa ya."²¹Sə kura, Au Ete a kənə wang sə, ai bin ina hasə la. ²²mə au ete a kən wod lo ba kē so. hē kənə kə ko mbu wāḃura biya a et siys a wang sad se."²³Mwē ba bər tawo bəsa a boso mə, yana a kə tom se losə yau?"²⁴Na ē wu ni bi da a boso mə, yana ai sə gba yau?" ²⁵Ai kē ba mə, " gubsa ya bet ba ma Liurə kənde wa, ban we ba mango a boso, ba ba mang so kənə, ban yong ba mə, bet gubtəmə deno."²⁶Wu ko lo sə da isa kənde. Mbu bwa so, sə yau yabile da isa ai gang guittiring. Et gba ya kənə ai gang et gulara. ²⁷Yanə ai sə gba yau? ya a kad se mə yin kəp yau, au yasiya a kad se yə ku rau? Hē ina nə da isalo et siya ai wosən genə ya."²⁸Wu isa sə nəd sa se ən ina da mbu nə kansə da wa kəm. ²⁹Nə nəsə gubtəmə, lo pane a nə nəsə kən wa, ³⁰Mə sə kəfə sə we da gubtəmə wano. Sə kad bəsə mwā a han kadsə ya gubtəmə, sə kad kābərə Israila wa bu hā fətə wa palta."³¹Siman, Siman, ti senda, gubsāwō a gər tōrə mə yə ngə re lo tədəkra wara. ³²Wu mə nə ganən Liuran mə, nga hed nəd weta wango kənde, mə ngə lo ni, nga nə bausa ba ngə mango kən."³³Bitrus ai kyād mə, " Pagune, nə kau mbirə bənə pwarat, nə ko ən inga bēt da pusəna. mə, mwē mə worə da ni, ndə wod kəm."³⁴Yeso ai gakat mə, "nə kē nga Bitrus, go mə ai te ngəkəlekrə ya denderə ni, wa ngə kē sən tākən, mə, " ngə manə re."³⁵Mwē Yeso ai kē ba mə, " a berketə səu nə tim sə so, sǎ som re, bǎ som re, wa tasə som fətə hère mo, sə yam mbəkaka kən niu?" "Ba kəmə, " a wo."³⁶Ai kē ba mə, " hē siuya, et ai sən bǎ ya, ko sǎ, ai to biya, hē et a som kon pwe gadmē re ya, ai wang dāwīrə wayo ai tir biya."³⁷Mə nən kē sə mə, marə Liura a kē sə mə, " ba kawad da be sumsa."marə wa, wu ndo mə, wu bwed a dūra wanon. mə mbu ba dorso wu biya tomoyo. ³⁸Mbədda wato ba kəmə " Pagune, kara: ampwa gadmē ən da fətəbwa." mwē ai kē ba mə, " mang biyan."³⁹Ba bwad sə kəp mbukəfa dīrə wa, Yeso ai wadbiya, lo ai tomso bi wa, da kulorə Zaitun, mwē mbədda wato ba mbəda da. ⁴⁰Ba kan so wa, ai kē ba mə, " sə ganən Liura mə tom pətərə wusə tom sə wī."⁴¹Mwē ai wad bi dar andə bwalang ai wad yə iri kwitə ai gan bi ən Liura. ⁴²Ai kəmə, Pagune, mə ngə yau ni, to hano wa da a dāb wano, hē som ko mə dīm mbusə wande, mbu ngə dīmsa wu losa."⁴³Mwē timē Liurə ya ai yawun nate ni, ai sokad kətāmə mwā. ⁴⁴Ai bi da hano wuda pwarat, mwē ai dəgə da gano ən Liura, Yalmə wato ən don so wu bi lo mudma. ⁴⁵Lo Yeso a ni sə a dāb gano ən Liurə wa, ai gang biya a da mbədda baya ni, ai wad yə ho ba bəsə a muda məkālə gwā ba sə da ya. ⁴⁶Mwē ai tau ba mə, " tom mənə hē sən tər sə muda bəsə wau? sə ni sə ganən Liura mə tom sə kan da pətto."⁴⁷Ai sə bi da marə wa, mwē ba wo gamo bəta ba wosin kəm ən Yahudza, ai sə mbədda wato wa bu hā fətə wa, a mə ba wirə yase. A yau ngbang a dāb Yeso ni mə ya dowad domə bwelsa. ⁴⁸Mwē Yeso ai kyād mə, " Yahuza, ngən wang au etə ən domə bwelsau?"⁴⁹Mwē bet sa sə ba sə kəm ən Yeso ba wirsə mbu ən bər so wa, ba kəmə, " Pagune, tə təng ba bəten ampwa gadmē rau" ⁵⁰Mwē yatəke da bābo ai swad mbaddə ya et tiwe gbaya yi ngwē siya. ⁵¹Yeso ai kəmə, " mang losan" mwē ai da ngwē et siya, wu gang bi a net ye."⁵²Yeso ai kē tiwa səu gba gba wa, ən wara hit bamo, ən ba gun səu ba kon na iasə re wa, " sə bor lo sən mə ge ən ampwa gadmē ən kwallatau?" ⁵³Lo nə sən isa gamə tad ya da hit bamo, sə mə nə kure. siuya wu berketə waso, berketə gubsāwō a kə tomsə gubtəmə wa."⁵⁴Ba mə a da, ba wad sad si da diyo tiwe gba ya. hē Bitrus ai mbəd ba bi ən ndira andə bwalang bwalang. ⁵⁵Lo ba buk sə arə da diyo səu ba sə da kəm ən Bitrus wa. ⁵⁶Hē au tenarə ke ai wirad a kad sin gbang a da ara, a wirsad so, ai tiyad nu wuda pwarat, ai kəmə. " et ya ai bi ən Yeso bēt."⁵⁷Mwē Bitrus ai renə biya ai kəmə, " tenə, nə mad kure."⁵⁸Tom sə hal wa, et ke ai wir Bitrus ai kəmə, " wetə pwarat ngə da bet bāta kən." Bitru s ai

gaka, ai kəmā, inga, nə som ɗa ɓaɓo re."⁵⁹ Lo tom sə kəlam wa, et ke ai na kwakwa ai kəmā, " weta pwarat, et ya ai bi ən iasa ɓēt mə ai et Galilibi kən." ⁶⁰ Mwē Bitrus ai kəmā, " kak! et ya nə ma mbəkaka ngən kē sa hēre." A bam gbi ē ko hēre, mwē go baro ai te biya. ⁶¹ Ai kettəsə la wa, mwē Pagune ai kar Bitrus. Hē Bitrus ai ɗim marə səu Yeso a kē yə so, mə, " mə a kəm yin te ni, ngə kəmā ngə manə kure ndērē- ndērē tākən." ⁶² A bor sə tāndi la wa, ai te wuda pwarat. ⁶³ Mwē ɓet sasə ɓa hī sə ɓa mə ɓa war Yeso wa, ɓa beb ɓaɗa, ɓa bərad twedə. ⁶⁴ Ba soɗad nusə ɓa kəmā, " kēta, yanə a ɗaktə ngə seu? ⁶⁵ Ba gan Yeso matta gəmto denden, ɓa bə serad ɗa mwā. ⁶⁶ Andə kǎ so, mwē ɓa gbau kəm, ən tiwa gbagba ən bida wenta. mwē ɓa wad ən Yeso ɗa kiso. ⁶⁷ Ba kəmā, " kēta mə ngə mə ngə liye ni." Mwē ai kē ɓa mə, " mənə kē sə ni sa nəd wetə re, ⁶⁸ mə nə tausə mbəka ni, sə kənə gak re. ⁶⁹ Mwē kənə a wira, Au ete a kə kad biya a nem siya ən mango ɗa gubtəmə Liurə wa." ⁷⁰ Ba kyād mə, " inga ngə Au Liurə yau?" mwē Yeso ai kē ɓa mə, " sə kē losa, wu ina." ⁷¹ Ba kəmā, " dən gər werə a mbi mwāu? ndə kur bə dən ngwē yade kənən ɗa ē yaten?"

Chapter 23

¹Mwē gamo sɔu mbwa wa, ɓa ni ɓa wad ɛn Yeso a ngomna Bilatus ni. ²Hē ɓa bɛr ratato ɓa kɛmɛ, " Et ya ai hī ɓetɔ ratɔ mɛ ɓa kon sɛmo Kaisar wu kɛndɛ, hē ai kē mwa mɛ, yi krɛsti, yi guɓo." ³Bilatus a tawad mɛ, " Ngɛ ngasɛ gub Yahudau? Yeso a gakad mɛ, " ɛhm, lo wu lo ngɛ kē so. ⁴Hē Bilatus a kē ɓet tiwa gbagba ɓa ɛn gamo mɛ, " Nɛ mad ko ɛn naruwan re." ⁵Mwē ɓa na ē ɓan kɛmɛ, "Ai dɛblɛ ɓetɔ ɛn mbɛkkɛ mbusɛ wayo. A bɛr dɛ but Galili a yau sɛ dɛ but Yaudiya haso." ⁶Bilatus a kur sɛ losɛ wa, ai tau mɛ " Ai et Galili? ⁷A kur sɛ mɛ, Yeso a bor dɛ han gubtɛmɛ Hiridus wa, mwē a dungad bi ɛn Hiridus ni. A bɛr sɛwa, Hiridus ai bi dɛ Urosalima. ⁸Hē Hiridus a wir sɛ Yeso wa, wu dowad wu da pwarad, mɛ a kur marato mwa hē ka yau bi mɛ yi wirad dɛn. Wa ai dīm bi dɛ mɛ a kɛ tom mbu hirhir sa yi kara. ⁹A tawad mbusɛ denden, mwē Yeso a wilad ē re. ¹⁰Tiwa gbagba wa ɛn ɓet ɓan we ɓa wentɛ Liurɛ wa, ɓa ni gɛdgɛd ɓan gan mbu gɛmtɛsa a dūrɛ wato ɓwɛɓwa. ¹¹Mwē Hiridus ɛn ɓwɛdɛka ɓa dɛu dikso, ɓa beɓadɛ, hē ɓa kɛngkad lukɛ ya gubsa, ɓa losa dɛn Bilatus ni. ¹²A ga sɛ ɓa, Hiridus ɛn Bilatus ɓa bɛr kado basita, mɛ ka ɓan kur rɛ ɓa kure. ¹³Bilatus a yong tiwa gbagba wa ɓa ɓila ɛn ɓetɔ mbwad, ¹⁴ai kē ɓa mɛ, " sɛ won et yi mɛ ai dɛblɛ ɓetɛ. Siuya nɛ gbal mattɛ sɛu mbwad a wirɛn na se, nɛ mad ɛn naruwan ko re." ¹⁵Hiridus a madɛn ruwamɛ ke re kɛn, tom yase ai lo sadɛ. A tom mbɛkaka ɓwa sɛ mɛ ɓa toɗad dɛu re. ¹⁶Kad sɛ lo wa, nɛ twɛɗadɛ nɛ hɛɗad biya." ¹⁷[Aberketɛ mamɛ dal diyomse, Bilatus, ai hed ɓa etɛ fini dɛ ɓa ɓa gbi sɛ ɓa so.] ¹⁸Ba ma gege ɓa kɛmɛ, " Wad sad si gnɛ tɛ hed Barabas." ¹⁹(Barabas siya, a won kitɛ dɛ gwɛra ɓa tod ɓetɛ dɛ, hē ɓa gbi ya dɛ.) ²⁰Bilatus a kē ɓa marɛ mwa mɛ ka yau mɛ hē yi hed Yeso bi re. ²¹Mwē ɓa yɛ andɛ ɓa kɛmɛ, " ɓa gwa dɛ, ɓa gwa dɛ." ²²Bilatus a tau ɓa tɛkɛntɛ, "Mɛ mbiu? A ru mbiu? Ina, nɛ madɛn naruwan ko mang sɛ mɛ ɓa toɗad wu re. Nɛ twɛɗadɛ nɛ wad biya." ²³Ba na ē ɓan kē ɓwɛɓwa mɛ ɓa tod dɛdɛ, mwē a ɓwɛɗɓwɛd dɛ marɛ ɓato wu da kano biya. ²⁴Bilatus a ɓwad marɛ lo ɓa yau so. ²⁵Ai hed Brabas et si gbi sad sɛ mɛ a ao ɛn kitɛ dɛ gwɛra ɓa tod ɓetɛ dɛ ya. Mwē Bilatus ai nɛ ɓa Yeso mɛ ɓa tom mbu ɓa yau so ɓɛsɛ ɛn daddɛ. ²⁶ɓwɛdɛka sɛu ɓa wadɛ ɛn Yeso wa, mwē ɓa bam ɛn et ke ɓan yong sad mɛ Siman ya, et gwɛrɛ Sirini, a bor sɛn bi dɛ gwɛrɛ kur hal wa, ai kan dɛ Urosalima, ɓa ma dɛ, ɓa tiyad bale sɛwa a dūrɛ ɛn tɛɓta mɛ ai mbɛd sɛ Yeso. ²⁷Da gamo ɓetɛ sɛu denden ɓan mbɛɗad so ɓetɛka ɓa tona ɓan tɛtɛ ɛn kautɛ ɓwɛɓwa a dūrɛ wato. ²⁸Mwē Yeso a kettɛ ai kē ɓa mɛ, "Ton Urosalima, sɛ tɛ ko a dūrɛ wanɛ kɛndɛ sɛ tɛ ɓɛsɛ a dūrɛ waso ɛn ambasa. ²⁹Berketɛ wu biya a woyo, ga ɓetɛ ɓa kɛ kē sɛ mɛ, 'Ton sɛu ɓa pɛtɛ ha ambɛ kɛndɛ wa, ɓa kɛ kur dodoto.' ³⁰A ber sɛwa, ɓetɛ ɓakɛ kɛbaltɛ mɛ, 'sɛ tɛ gal mbiri, ɓa kē goltɛ mwa mɛ, ' sɛ tɛ gbi tɛn ɓoɓo.' ³¹Mɛ ɓan tom nɛ la na et karang karang yi nai. sa ɓet sɛmsɛ, ɓa kɛ sɛ tom mɛ nɛ kɛ nɛu? ³²Bet gɛmta ɓa fɛtɛ, ɓa wad sɛ ɓa ɛn Yeso kɛm mɛ ɓa kɛ gwa ɓa kɛn. ³³Ba kan sɛ a han sɛu ɓan yong sɛ mɛ, " Golo dūrɛ wa" ɓa gwa ɓa kiso. ɓa gwa ɓet gɛmta sɛwa, ya fini ya, a nem siya Yeso ya, yause kɛn ɛn nem kwasa. ³⁴Mwē Yeso ai kɛmɛ, " Pa sob naruwan ɓato, mɛ ɓa ma mbu ɓɛn tom so re." Hē ɓwɛdɛka sɛwa, ɓa tom dikerɛ ngɓadɛ ɓɛsa a dūrɛ dɛwɛtɛ wato. ³⁵ɓetɛ ɓan nɛd ɓan karad kara, ɓet gbagba wa kɛn ɓa beɓadɛ ɓa kɛmɛ, " Ai lɛ ɓatɛka, ai lɛ kɛyɛ kɛn, mɛ ai krɛsti ni, ya Liura a ngɓad sad se ni." ³⁶ɓwɛdɛka ɓa beɓad kɛn ɓa ɓau ɓa nad sɛusɛurɛ mbrɛ. ³⁷Ba kyɛd mɛ, " Le kɛngɛ, mɛ ngɛ gub ɓet Yauda ni." ³⁸Ba dor ɓa ti a dūrɛ wato mɛ, Yɛ, ai yase gub ɓet Yauda. ³⁹Yatɛkɛ fini dɛ ɓet gɛmta sɛu ɓa gwa ɓaso ai kyɛd marɛ gɛmtɛra ai kɛ, " ingɛ som krɛsti, et time si kureu? Le kɛngɛ, ngɛ tɛ lɛ mwa." ⁴⁰Mwē et gɛmtɛ ɓɛsɛ ai haause yaye, ai kɛmɛ, " Ngɛn mun dɛ Liurɛ kureu? ɓa gan ngɛ wentɛ wora gege ɛn aisa. ⁴¹Mbu wentɛ gan sɛ a inda wa ɓwa biyan, mɛ ndɛ tom bmu wusɛ losɛu wu so. Hē et yi kɛn, a ru mbɛka re." az ⁴²Hē ai kɛmɛ, Yeso dīm na, mɛ ngɛ ta gubtɛmɛ ni." ⁴³Yeso a kyɛd mɛ, "Nɛn Kē ngɛ wɛta, nasɛ ngɛ ɓet ɛn ina dɛ gubtɛmɛ Liurɛ wa. ⁴⁴Berketɛ bu wu hɛ fɛtɛ wau a tɛkɛn ya ga, handɛ wu hob biya dɛ but sɛu mwad. ⁴⁵han gbaran ɓɛ ya ga wɛrɛ. Dɛwarɛ kalte ya hɛn Guna hit Liura, ɓwa bi dɛ fɛtɛ, ber ɓidi wu dono. ⁴⁶Mwē Yeso a wil ē ɓwa ai kɛmɛ " Paya, nɛn hed dɛwɛ yanɛ dɛ nɛmsɛ wango." A kē losɛ wa, mwē wu bor biya. ⁴⁷Et gbayi ɓwɛdɛka Roma, ai sɛ kiso a wir sɛ mbu tom so wa, mwē ai heu Liura ai kɛmɛ, ' Wɛta, et ya a ru mbɛkaka re." ⁴⁸Bet sɛu ɓa gbau sɛ a nu karo wa, ɓa wir sɛ mbu tom sa wa, ɓa lo ɓɛsɛ diyo, ɛn kal gwɛ wu da pwarat. ⁴⁹Hē ɓet sɛu mbwad ɓa ma sɛ Yeso wa ɛn ton sɛb ɓa bor sɛ dɛ gwɛrɛ galili wa ɓa nɛ ɓɛsɛ sak ɓan karkara. ⁵⁰Siuya, et ke ai kɛn ɓan yong gad mɛ Yusufu, a bor dɛ gwɛrɛ Arimatiya, dɛ but galili. Ai et dene dɛkɛdɛk a wirɛn Liurɛ ni. Ai bi dɛ ɓet gba gba Yahuda wu kɛn. ⁵¹Yusufu a yau kon mbu ɓet gba gba sɛu ɓa tom sɛ ɓa tod Yeso wu re. Ai bi gubtɛmɛ Liurɛ wu mɛ wawo. ⁵²Et ya a wadɛn Bilatus ni mɛ ko danɛ a kɛ yi nɛ wor Yeso wa yi hoko. ⁵³Hē Yusufu a don ɛn wor Yeso wa, ai mbɛrkɛ dɛ dɛwɛrɛ hur lilon, a ya ti dɛ ɓɔ worɛ sɛu ɓa hum sɛndɛ kundorɛ wa. Ya si ɓa pɛtɛ hok et ke dɛ rɛ ya. ⁵⁴Ga sɛu ɓa, wu ga ɓet Yauda ɓan sɛk sɛ mbusɛ mɛ ɓa bi sɛ wɛyɛ ɓoso wa. ⁵⁵Ton sɛwa ɓa mbɛd sɛ Yeso dɛ bud Galili wa, ɓa wadɛn Yusufu ɓɛt mɛ ɓa wir han sɛu ɓɔ worɛ sɛu wu so ɛn hoko ɓa hok sɛ Yeso wa. ⁵⁶Hē ɓa lo ɓɛsɛ diyo, ɓa a gɛr yar wɛ ɛn yar puke ya wora. Mwē ɓa wɛ ɓɛsɛ a ga wɛyɛ lo wentɛ kē ɓa so.

Chapter 24

¹Hē a ga bəbara ya təro mbutu, ən dēdera kpəmkpəm, ton sə ɓa, ɓa ha yarəmse si ɓa hī so, ɓa wad sə a bō wora.
²Mwē ɓa wo kudorə səu gbi sə bō worə səu wa, bēd sen biya. ³Ba kan sə ɗa wa, ɓa wir Pagune Yeso wu ko ɗa re.
⁴Wu sə lo wa, mwē ɓa wo bēt ka fətə ɓa nəd sən nɓɓang ən ɓaɓo. Ba kəngə sin dāwitə ko wun kē wuda pwarat. ⁵Tatərə mə so ton səu wa, ɓa gba bəsə gba. Bēt səu ɓa kē ɓa mə, " sən gər et ən dāwē yə ɗa manta wottə mə mbiu?
⁶A som hasə re, a ni yan! Sə ɗim marə a kē sə so lo ai sən isa ɗa but Galili wa. ⁷A kē sə mə kad ndo mə ɓa nə au ete ɗa nem bēt sumsan, ɓa gwa ɗa, təro tākən ai ni. ⁸Mwē ton səu ɓa ɗim mattə wato. ⁹Ba bor sə a bō səu wa, ɓa kə mbəɗa səu bu hā fini wa, ən bēt sasə ɓa sə kəm wa, mbusə tom ao mbwad. ¹⁰Ton səu ɓa wad sə a bō worə wa, wu Maryamu ɗa gwārə Magdala ya, ən Yohanna, ən Maryamu Ma Yakubu ya, ən ton ka mwa denden. Ba kē mbəɗa səu mbusəsə tom bəso. ¹¹Mbəɗa səu ɓa ɗim mə wu mattə gəmto, Mwē ɓa kon mattə səu kure. ¹²Hē Bitrus ai ni a wad ən munda a bō worə səwa. A ya ɓwa ɗa ai kara. Mwē ai wir luktə worə səwa a kalla. A ni ai mə tōrə diyo rə wayo, ai ɗim hirhirtə mbu səu tom so. ¹³Sakad mwan, ɓatəka fətə ɗa ɓaɓo ga ɓan ko ɗa gwārə ko ɓan yong mə Emmaus ya wu so mile 60 ən Ushalima ya. ¹⁴Ban gan a ɓaso mbusəsə wāi sa mbwad wa. ¹⁵Ən wāi sə lo wa, ɓan gana ɓa ɓə taufa ɗa a ɓoso, mwē Yeso ai te ɓa ɓan wad bəsə bēt ən ɓaɓo. ¹⁶Mwē nusə ɓato gbi bi ɓa kə ma'ad ko mwa re. ¹⁷Yeso ai kē ɓa mə, sən gan mbi bəsə fətə hē sa sə wad bəsə ɗa wau?" ɓa nəd kiso ɓan karad bi ən kal gwā. ¹⁸Finə ɓatə ɓan yongad mə kiliyopas, ai gakad mə, " ngə et ke fini ngase ɗa Urshalima ya a ma mbuya wāi sa ɗɗa təro wu reu?" ¹⁹Yeso a kē ɓa mə, " mbu wāi bmiu?" ɓa gakad mə, " mbusəsə wāi so ən Yeso et Nazarat, ya ai sə kone ya, ya ai sə gba ɗa mbwad pwarat a Liurə ni ən bētə mbwad, ²⁰ya Tiwa gba gba wa, ən ɓaɓila ɓa mə sad se ɓa ti'ad naruwan ɓa gwada ai wod ya. ²¹Hē ka tə ɗim mə ai et ye a kə nə sə bēt Israila gubtamə ya, ō, lo mbusə ən wāi sə mbwad la wa, tər bi təro tākən haktə so ²²Wu so lowa, ton ka ɗa tə sə kəm wa, ɓa tom te mbəkaka hirhir, mə ɓa wad ɗa bō'ame wotta kpəm kpəm. ²³Lo ɓa wir worato kurə wa, ɓa ɓau ɓa gan mə ɓə wir Time a ɓə kē mə a ni biyan. ²⁴Bet bara ko ɗa ita ɓa wad ɗa bō wora to ɓa wir lo ton səu ɓa kē so. ²⁵Yeso a kē ɓa mə ōsautə ɓeta ən dāwē song-song wun ka sə nəd wetə a mbu Kone Liurə wa bida takaddə Liurə mbwad a ɗurə wayo wa. ²⁶Kad ku ndo mə krəsti ai kan ɗa hanhadə wu la hē ai da gbatə rau? ²⁷Ai bər ən mbu Kone Liurə wa Musa ən Kona Liurə wu benaba kē sə ɗa takaddə Liurə wu mbwad a ɗurə wayo wa. ²⁸Ba kan sə ɗa gwārə səu ɓan ko so wa, Yesa ai tom lo yi haktə biya. ²⁹Ba ɓobad mə ai haktə kənde mə andə wu biya hoɓo. Ai kana, ai kad bi ən ɓaɓo. ³⁰Ba kad sə mə ɓən kəp mbusə wa, Mwē ai to kēra, ai kē Liurə gongsa, ai ɓwa ɗa, ai nə ɓa. ³¹Mwē nusə ɓato wi wil biya, ɓa ma'a mə ai sa , mwē ɓa wo a somko mware. ³²Ba kē ɓa mə, wetə biya Pagune Yeso a ni biyan a wirən Siman ni. ³³A ber səwa, ɓa ni sakad ɓa lo ɗa gwārə Urushalima, ɓa ho mbəɗa səu bu wu hāfini wa, ən ɓatəka mbəɗɗa mwa ɓa gbau sən mbwad. ³⁴Ba kē ɓa mə " wetə biya, Pagune Yeso a ni biyan. a bor ya a wirə Siman ni. ³⁵Bet səu fətə wa ɓa kē ɓa mbu tom sə a tōrə wa ən tomo to sə ai we kāye a ber səu an ɓwa ɓə sə kētə wa. ³⁶Ba sə ɗa gan mattə səwa, mwē ɓa wir Yeso bi gəd ɗa ber ɓoso, ai kē ɓa mə, " Nə sə do san" ³⁷Mwē tatərə wu mə ɓa, ɓaa pul wu da pwarat, ɓa ma'a kure, ən to ɓa mə, ɓə wir mbu gəmto. ³⁸A kē ɓa mə, " sən pul mbiu" Hē sə tau kāsə mbi ɗa am gur kallase a inə wau? ³⁹Sə kar nemasa ən netsə wano, inə ɓəna, sə nə da sə kara mə mandə wodau, som namə ko ən təbtə reu ⁴⁰Ai kē sə ɓa losə wa, mwē ai we nemsə wayo ən netsa wayo. ⁴¹Wa ɓa ɓə səɗa ɗimo mə yā kə ko wetau, mə do ɓa wuda pwarat, Mwē ai kē ɓa mə, " sən mbu kəfa ka hasə kə nəu? ⁴²Ba nad sē ən sīsa. ⁴³Āi kono, ⁴⁴Ai kē ɓa mə, " Yā mattə nə kē sə so a ber su nə sən isa wa, mə mbu ɓa dor sə a ɗurə wanə ɗa wentə musa wa, ən ya Kona Liurə wa ⁴⁵Hē ai wil ɓa ɗurə mə ɓa ma takatə Liurə wa. ⁴⁶Ai kē ɓa mwa mə, " dor bi losa mə, ina krəsti nɓɓadə Liurə ya, nə hanna, nə woddɗo, nə ni ɓəna, a təro tākən te. ⁴⁷Dor losə mwa mə, ɓa kəgan marə kon narəwan ən sob ruwamə ɗa ɗəndə wato. Ba kə kē bētə ɗa but sə mbwad. Ba kə bər ɗa gwārə Urushalima. . ⁴⁸Isa, sə kē bētə mattə sa se. ⁴⁹Nə kə sə dung mbu Panə a kē sə mə yi kə sə dung wa. Wa sə bi ɓə sə ɗa gwārə Urushalima, mə kətamə Liurə wu wau wu sə nə təp pwarat hē ⁵⁰Yeso ai wad sə ɓa tāndi, ɓa ɓa bəsə gbang ən gwārə Betanya. Ai nik nemsə ɓidi la, ai ti ɓa dodoto. ⁵¹Wu sə losə mə ai ti ɓa dodoto, a ber səwa ai ya yi he ɓa bi ɗa, ɓa to'ad ɓa wad sad si bi ɓidi ɗa liura. ⁵²Ba gwiri gwitə ɓa nə'ad gbato, Hē ɓa lo ɗa Urushalima ən kalpenge. ⁵³Ban kad ɗa hit Liura gamə tadya ɓan heu Liura.

John

Chapter 1

¹A bərarə kēyo wu kən, kēyo səwa wun Liura ɓēd, kēyo səwa wu Liura biya. ²Ai sa abin Liurə yase a bərarə, ³mbusə mbwad wa, sək bin ən ləwato, mbəkaka wusə kən hē sək ko ləuwato rə wu som re. ⁴Ai bərarə dāwē, dāwē si kən wu an gbarang ya bētə ya. ⁵Han gbarang ɓa wu kən ən kē ɓiɗa tikra, tikra kən kākə mə wu konad ɗe. ⁶Et ke

ai kən, liuradung sad se, dāndə wato mə Yohanna. ⁷A wo mə yən gan marə a an gbarang wuso wa, mə danə ən ləu wato bətə mbwad ɸa kə nəd wera. ⁸Ai sə bi bwed wa, a som han gbarang wu kure. A wo mə ya gan marə a an gbarang wa. ⁹Yā wu an gbarang wa ya wera, ən kəsə a bətə mbwad. ən wo bi yase ɸa wuro.

¹¹A wo biya a boddə gubtəmə wayo, mwē bətə ɸa konad kure. ¹²Hē ɸasasə ɸa konad mbwad wa, ɸa nəd wetə ɸa dāndə wato wa, a nə ɸa təbtə bi mə ɸa gang am Liurə wa. ¹³Som an ɸa hasə ɸa ɸa mudmə wure, wa som ya wusə ɸa dārə mbirə re, wu ya ɸa hasə a Liurə ni ya. ¹⁴Kēyo səu gang ete, wau wa kadə ida. Nəd wir gbatə hirhir wu waton, wu losə mə gbatə wu ya et si fini a borsə a paye ni yan, ai yau mbu densa ən wera. ¹⁵Yohanna a kē marə a dūrə wato mwan, a kē sə ən ē ɸwa yə dirə wanə ya, a wadnan, ai bi ya wirə wano, nən wosa ya bi kən. ¹⁶Mə lo a woso hē ndə kon mbu densə dēkdēkwa. ¹⁷Mə kad mə paltə ɸa nən ləu Musa wa, mbu nərə ən wera kənə, wo bi ən ləu Yeso kərəsti wa. ¹⁸Etke a pətə sə wir Liurəya a som hēre. Au si fini ya, ai sə bi lo paye kən ya, a we ai sə wiro wayo. ¹⁹Yā wu mamaren Yohanna et batisma a kē sə bət Yahuda ɸa Urosalima wa, lo ɸa dung sə bət tiu mbusə Liurə wa, ən bət sək gularə ɸa it Liurə wa mə ɸa tawad mə, aisa ai yanau? ²⁰mwē ai gak ɸa s'a, a renə re, ai gak ɸa mə, "Ina nə som krəsti re." ²¹Lo wa ɸa tawad mə, "ngə yanau? ngə Elijahu?" "awo." ɸa gan mə, ngə Koneu?" ai gak mə, "awo." ²²A bwedbwedɸa ɸa kēad mə kētə wera danə to ta kē bət səu ɸa timtə so kə; ingai ngə yanau?

²³Yohanna ai gak ɸa ɸa mattə Ishaya wa et kon marə ya, inə nən ē ɸwa ya ən yong sə ɸa dobrə ya, sə sək tōrə Pagune wa. ²⁴Siuya, ɸa bət farisa səu ɸa timsə ɸaso, ²⁵ɸa tawad mə, "tomənə hē ngə tom sə batisma wau, nga ngə som et kon marə ən Liurə yə kurə wau?" ²⁶mwē Yohanna et batisma ai gak ɸa mə "ina nən tom batiisma ən mbərā hē ɸa isa haso et ke ai gəd ɸa beraso sə maad kure, ²⁷ai wo yase ən dirə wano, et nə mang ko mə nə kē tasə wato hērə ya. ²⁸Ba tom yā ɸa gwārə Baitanya a dale sen Urdun a dab səu Yahanna ai tom sə batisma wa. ²⁹Lo hadə kāsə, Yohanna ai wir Yeso a ya woyo ən ləu wato, mwē ai kē ɸamə kura, bartəma Liurə ya ai ya. Ya akə tose sumsə wurə ya. ³⁰Yā wu et si nə kē sə mə, et ke aya woyo ən ndirə wanə ya, ya ai sə gba a wirə wandə ya, mə lo nən woso a ya bi kən. ³¹Nə maad kure, hē mbu tom sə nau wa, wumə na tom bət Isreal batisma danə ɸa maad kən. ³²Yohanna a gan marə ai gan mə, "nə wir kətāmə ən don bi lo dəlko liura, wa kad bi a mbirato. ³³Ka nə maad ko padpad ɸe wumə et ye a tim nəsə mə na tom batisma ən mbərā ya a kə nə yase mə, "et si ngə wir sasse kətāmə ən don a nate ni ya, ai tom batisma yase ən kətāmə Liurə wa. ³⁴Nə wir təmon, nə maa marə sin, mə yā wu au Liurə ya. ³⁵andə kāsə bi mwā wa, Yohanna ai bi gəd ən am mbəɸa ɸaya fətə. ³⁶Ai kar Yeso biya a aya bi wadɸo, mwē a gan mə, sə kara, bartəma Liurə ya ai ya. ³⁷Am mbəɸa səu fətə wa ɸa kur mbu a kē son, mwē ɸa mbəd Yeso. ³⁸Yeso ai kettə ai wo ɸan mbəd ya, mwē ai tau ɸa mə, "sən gər mbiu?" gakad mə "et bəkke, ngən kadɸo nau?" ³⁹Mwē ai kē ɸa mə "sawo sa kara" mwē ɸa wad ɸa kar an səu ai so, ɸa kad ga bəsə ɸēt. Berketə wa kurun ra ɸira. ⁴⁰Yatəke fini ɸa bət səu fətə wa a kur Yohanna a gana hē ai mbəd Yeso ən Andrew di Simon peter ya. ⁴¹A bər wir diyaye ai kēad mə, "tə wir Liyen" (ya ən we sə mə krəsti ya.) Ai yawsad a Yeso ni, mwē Yeso ai karadə ai gan mə, "Ingə Simon au Yohanna ya, ɸa kə ngə yong mə Kefas" (ya ən wesə mə peter ya) ⁴³Ga benga, Lo Yeso a yau sə mə yin ko bi Galili wa, Ai wir Filip ai gan mə, "mbəd na" ⁴⁴Siuya Filip a bor bi Bethsada, gwārə gundə Andrew ən Peter wa. ⁴⁵Filib ai wir Nathaniel ai kyād mə, "Et si Musa a bidi sə ɸa wentə ya, ən kona, tə wiradən: Yeso Au Yusufu ya et Nazaret. ⁴⁶Nathaniel ai kyād mə, "mbi dēk-dēk kə bor sə Nazaret wau?" Filip ai kyād mə, "ngau ga kara." ⁴⁷Yeso a wir sə Nathaniel ai wi a naye ni wa, ai gan a isa ai kəmə, "kara, et Israila dene, ya barə som ɸa re ya" ⁴⁸Nathaniel ai kyād mə, "tomənə hē ngə nə ma'a wau?" Yeso ai gakad yi kəmə, "lo Filip ai yong ngə so, lo ngə so a gugudu ɸot fig wa, nə wir ngə ban." ⁴⁹Nathaniel ai gak mə, "Maləm, ngə Au Liurə ya! ngə gub Israila!" ⁵⁰Yeso ai gakad mə, nə wir ngə a gudu ɸot fig, 'ngə nəd wetə niu? ngə wir mbu hir-hir wa ya wad sə yā wa." ⁵¹Mwē ai gan mə, "weta, weta, nən kē sa, sə wir liurə ən wili, sə wir Tima ɸan ta ɸa dono a Au Ete."

Chapter 2

¹Ga tākēnda, kāsə wuda kana ɗa bud Galili, ma Yeso ya ai bi kiso kən ²Ba bob Yeso ən am mbəɗa ɓaya a kāsasan, ³Lo ɓa wisa bwed sə bi a ɗab kāsə wa, ma Yeso ya ai kēyad mə, ɓa som kon mbu weya re, ⁴Mwē Yeso ai kēyad mə " tene, bu tombi hē gawanana niw? berketə wanə kan ko əndore." ⁵Mwē ma Yeso ya ai kē bet gularə səu mə, sə tom mbu a kē sə so mə sə tom wa ⁶Tosə dal mbərā ya kudətə wukən gbagba mindike. Ya a berketə yo bet Yahuda ɓan sək sə gularə a berketə yo kāsəmse ya. Too finə ən to wu mang kū ma mbəka fini. ⁷Yeso ai kē ɓa mə, " sə dal mbərā ɗa tosə wu neu neu " mwē ɓa bwed mbərā ɗa kəm. ⁸Yeso ai kē bet gularə səu kiso wa, " sə dek so sa paa kāsə" mwē ɓa dek ɓa wad si, ⁹paa kāsə ai pətəsə mbərā səu gan sə mbəram inabi wa, mwē a ma dab ko bor sa re. bet gularə səu ɓa dek sə ɓa ɓausə wa ɓa a dab yo bor so biyan. ¹⁰mwē paa kāsə siya ai yong ɓwē pere ai kēyad mə, a mbu gamsa mbwad wa ɓan gā boron mbu weya dodo nə betə pwarat hē. mə tom hal ni hē ɓa bor ɓan ya som dodo kədə ya, betə ɓa ɓər we sin ya dodo yə ɓəsə a wera. ¹¹Yā wu mbu hirhir wu ya Yeso a gā sə tomo ɗa kana ya wusə ɗa bud Galil ya. ai wesə gbatə wayo mwā, am mbəɗa ɓata ɓa nəd wetaa nateni. ¹²Ba tom lowa, Yeso mwē ɓa wad ɓəsən maye; ən ɓausa ɓaya ən am mbəɗa ɓaya ɓa wad ɓə sə kafanahum, ɓa tər ɓəsə kiso kəlam. ¹³A ber ɓan ɗimsə dalo ɓə dal sə senə wu kan bi gbagan, Yeso mwē ai haktə bin am mbəɗa ɓaya ɗa urshalima. ¹⁴Ai wad yə wo bet ɓan war sə nasa ən təmasa ən ɗəlkəsə ən bet ɓan sansə betə ɓā wa ɗa hit bob Liura. ¹⁵Mwē ai gwā kallə ən ɓaɓo ai kā kuttə səu ɓan wedsə nasə ən təmasə wa, pə ɓa yə bor sə ɓa mbwad ɗa hito ən mbu kuttə səu kəm. Mwē ai yasə esle ɓā səu ɓan hī so ən an hī ɓā ən an katsə səu kəm. ¹⁶A kē bet sasə ɓan wg sə ɗəlkəsə wa, sə bor ɓəsə ɗa hito aso. Sə tom ko mə hit panuwa wu gang ɗap fila re. ¹⁷Am mbəɗa ɓata ɓa ɗim ən mbu ɓa dor so, gbi diyo kə ngə wad ɗurə kure. ¹⁸Mwē bet gbagba wa ya bet Yahuda ɓa gakat mə " ngə kə tə we mamaren mbiw, wusə mə gən tom mbusəla waw?" ¹⁹Yeso ai gak ɓa, " sə gal hit bob Liurə wa ɗa, nə kettə nə mara ɗa tərō tākən." ²⁰Mwē bet gbagba wu bet Yahuda ɓa gan mə, mwētə busə kurun wu hā mindike, ɓa ɗa mar hit wa, hē ngəɓgan mə, kə kəngə to tərō tākən ngə mara ɗa. ²¹Ai sa ai ɗim biya a wodo yi wod so yi ni wa. ²²Lo ɓan nik sadsə ɗa manta wotə wu hē am mbəɗa ɓato ɓa ɗim ɓəsə ən marə suwa a gan so. ²³Hē ai sə bi ɗa Ursalima a ber digna dal senə wa. Betə denden ɓa nəd wetə anate ni, lo ɓa wir sə mbu sasə ai tom sə hirhir wa. ²⁴Yeso ayau kon ɓaɓo re mə a maɓa bi mwad. ²⁵A yau ko mə et ke ai yə kē mbəkaka a ɗurə ete, mə a ma sendə gur kalə ɓate bi kəm

Chapter 3

¹Etke ai kən ɸan yongad mə Nkodimos, ai et gbayə ɸa ɸet Yahuda. ²Et ya a wo a Yeso ni ən bəɸta a ya kēad mə, "maləm, tə ma bətə mə inga ngə et gən mbəkkə sə ɸase, ngə bor a Liurə ni, etke a kə kǎ yə tom mbusə hirhir ya gən tom se re, mə som ko mə Liura ai ən aisə re ni." ³Yeso ai gakat mə "weta, weta, mə ɸa kettə ko ɸa ha etə rə ni, a kə kǎ ko yə wir gubtəmə Liurə wu re, ⁴mwē Nikodimos ai kēad mə, " ɸa kə tom mənə hē ɸa kettə ɸa ha etə mwā hə a kōsin bi waw? a kə kǎ ko yə kan ɸa kalə maye ni hē ɸa had mwāre, a kə kǎw?⁵Yeso ai gakat mə, weta, weta, mə ɸa ha etə ko ən mbərā ən kətāmə re ni, a kə kǎ yə kanda gubtə mə Liurə wu re. ⁶mbuya ha sə da etə etə wa, wu etə ete, mbuya ɸa ha sə kətāmə wa wu kətāmə biya⁷wu sə to ko hirhir re, mə nə kē ngə mə " wu ndo mə ɸa kettə ɸa ngə ha hē" ⁸yerə ən kettə bin lau yo yə yau so. Ngən kur yāyo wato ɸəga, hē ngə ma ɸab yo bor kure ən ɸab yo kə wad so kure. Wubi losa lo et ye kəm ɸa ha sas se ɸa kətā ya. ⁹Nikodimos ai gakat yə kēad mə, " yǎ kə tomənə hē wu to waw?" ¹⁰Yeso ai gakat mə, inga ngə maləm ɸa Isreal hē ngə ma mbusə kure? ¹¹weta, weta, nən kē ngə mə tən kē mbuya tə ma so, tən nə wire mbuya tə wirso. Wuso lo wa, sə kon mbuya tən kē sə mə tə wir wu kure. ¹²Mə nə kē ngē mbuya wusə ya wurə wuni ngə nəd wetə ko si remwā. siwya ngə tomənə hē ngə nəd wetə mə kē mbuya wusə ɸa Liurə ni wau?" ¹³et ke a pətə wado yo ko ɸa liurə re mə som ko mə et ye a don sə ɸidi aliurə nə ya au ete"¹⁴Lo musa a nəkə sə ɸa sǎwō a liurə ɸa dobrə wa, wubi losa mwā ɸa nəkkə au ete. ¹⁵Mə ɸet yo ɸa nəd sə wetə nate nə wa, ɸa kon dāwē pwaratse ya. ¹⁶Mə Liura yau wurə wu da pwarat, ai nə awaye si finə ya, mə et a nəd sə wetə a nate nə ya, a kə wod kure, a kə da dāwē pwaratse yə biya. ¹⁷Liura a dung awaye ko ɸa wurə mə ai ya kad ɸa baltə re, wu mə wuro wu da lema ən law wato ¹⁸Et ye mbwad a nəd sə wetə a nate ni ya, ɸa kə gan nad paltə kure, hē et ye a nəd wetə ko a nate nərə ya ɸa ganad paltəbi pwarat. Ma a ne wetə ko a dāndə səu finə ya Liura a dung sas se re"¹⁹Yǎ wu mbu tom sa hē ɸa kə gansə paltə wa, mə han gbarang wa, wo ɸa wuro, mwē ɸetə ɸa yau bettə bəsa a an gbarang wa mə gularə wato wu ya gəmte. ²⁰ Mə et ye ai sək sək sə gularə gəmto ya ai mbisə an gbarang wan, ai sa ai worə ko an gbarang rə wu mwā mə gularə wayo tomwu bara pāto ²¹et mbwad ai tim sə mbu densə ya, ai sək sə mə ya Liurə ya danə kə boro. ²²tom sə kəlam wa, mwē Yeso ən am mbəɸa ɸaya ɸa bwad bəsə ɸa gwārə Yahuda. Kiso a ad bin ɸabo kəllam ai tom ɸa baptisma biya. ²³Yohanna kən ai tom ai tom babtisma bi kən. a Ainon gbang ən salim mə mbərā wu bi kiso wu da pwarat. ɸetə ɸan wo mə a ɸə tom babtisma. ²⁴Mə berketə səu ɸa wad ko ən Yohanna ɸa pusəna ən do re. ²⁵Mwē naa ē wu bor bi ɸa am mbəɸa Yohanna wa ən et Yahuda ke a mbu tom sə ya ɸekɸek ya ²⁶Ba wad a Yohanna ni ɸa kēad mə, malə, et ya ai sə ən ia ingə yə a dal senə Urdun ya ngə ngə kē sə marə wato ya. Kara, ai tom babtisma, ɸetə mbwad ɸan wo bəsa nate ni. ²⁷Yohanna ai gak ɸa mə, et ke akə pətə da mbəkaka la mwan de, mə ɸa nad ko ɸidə re ni. ²⁸Aisa ən ɸurə wasə sənə wire mə, nə gan mə ina nə som au Liurə kure. wusə lowa, ɸa dung nə mə hē ai yawo. ²⁹Bwē perə ya, siwyə ɸasə ya ɸwē pera, ya aisə gəd ai kur sasse, ai tom kal penge mə gano ɸwē pera. kal penge yane wu sokə mə yǎ. ³⁰Yate kə soko, yanə kən wu lo ndira. ³¹Et ye a bor sə ɸidə ya a wad ɸa ɸwad, Et ye a wesə bi ɸa wurə ya wurə biya. Aisa a gan mara ya wurə biya et ye ən bor sə ɸidə ya aibi yase mbwad. ³²Ai wire busasi yə kur so ən mbusəsə yə wir so, hē etke a kon wiritə wato a mamə Liura wato re. ³³Et ye kəm a kon wiritə wato a mamə Liura ai et wetan. ³⁴Mə et ye kəm Liura dung sassə mə a ya gan marə ən dāndə Liurə wu ya. mə a ma kətāmō ko ən mbu ma wato re. ³⁵Paa ai ən awe, ai naad mbusə mbwad ɸi ɸa nemate. ³⁶Et ye a nəd sə weta au si ya ai ən dāwē ən bwedɸə kədə ya, hē et ye a mbisa se mbu kēya au siya a som kon dāwē sire.kal gwā Liurə ya wu a ɸurə wa.

Chapter 4

¹Lo Yeso a masə mə bet Farisa ba kur sə mə ən am mbəda ba ya yən tom ba bəbisma wad Yohanna bi wa. ²ko som ko mə Yeso ai ba a bəbisma yase rəni, wu ambəda bəta biya. ³Mwē ai hed Yahuda ai lo bi Galili. ⁴Hē kadad ndo mai bədən ləu Samariya. ⁵A wo dā gwārə gunda ya Samariya, ban yong mə sika, nɡbang ən an səu Yakubu a nəse ba awaye Yakubu wa. ⁶Bō mbərā Yakubu wa wu kiso. Yeso a gang sə bin siko wa, mwē ai kad biya kallə bōmbərā səwa a berketə səu ga bwasin dūra ən ga. ⁷Ten ke, ten Samariya a yau mə yən gwē mbrā. Mwē Yeso ai kēad mə, "ndek nə mbrā nə we." ⁸Am mbədda bəta ba wad sin bəsə dā gwāra a gər mbukəfa. ⁹Mwē ten Samariya siya a kēad mə, "ingə tommənə ngə et Yahuda gən tau nə mbrā wau, ina nə sə ten Samariya wau?" mə bet Yahuda ban krap sə mbusə kon Samariya re. ¹⁰Mwē Yeso ai gaka ai kēad mə, "mə ka mə ngə ma nərə ga wu ni, ən et ye ai kē ngə sə mə, nə nə mbrā nə we yə ni, hē ngə bobba dan, ai sa a ngə nə mbrām dəwē." ¹¹Ten siya ai kēad mə, maləm kara ngə som ko mbu ndek mbrā re, bō mbrā wa wu gulong gulong. Ngən da mbrā dəwē nau? ¹²ing ngə wad patə Yakubu kure, ko ngə waddad ni, et ye a sū təsə bō mbrā ya, aisə ən dūrə wato a we bida bō mbrā wu kən, ən am bəta, ən nasə wato kəm. ¹³Yesu ai gakat, ai kēad mə, "et ye a wesə dā bō mbrā wu kən ya, a kə kur si mbrā bi mwā. ¹⁴Hē et ye a wesə mbrā nə nə sad so wa, kə gang nu mbrā bi dā kalate ya ən mun sə bi dā dəwē pwarat se ya." ¹⁵Ten siya ai kēad mə, maləm, nə nə mbrā wa ya nə pətə kur si mbrā ko finfin mwā re, ya na wo ko an gwē mbrā mwarə ya. ¹⁶Yeso ai kēad mə, "ngo nga yong kərange sau kəm," ¹⁷Ten siya ai gaka ai kēad mə, "nə som kon kərərə." Yeso ai gan mə, "ngə kē weran, lo ngə kē sə mə ngə som kon kərə rəwa," ¹⁸ing ngə per kərmə bōlbol wonnon, siu yā ngə kē so wu wera. ¹⁹Ten siya ai kēad mə, "maləm, nən wir mə ngə kone" ²⁰yo pasatə ba bob mbusə dā kulorə wa, hē ia sə gan mə bwa mə ba bob mbusə dā ursalima. ²¹Yeso ai kēad mə, "tene, nəd weta a ina mə beketə ən wo bi wo ya sə bob Panə ko dā kulorə wure kolo dā gwārə ursalima. ²²Isa sən bob mbuya sə ma kurə wa. Ita kən tən bob mbuya tə ma sasso. Lema wu ən bet Yahuda. ²³Wu losə mə, berketə ən wo bi wo, kolo siu yə tom biyan, bet yo ban bob sə Liurə ya wetə wa, ba kə bob Pagune bi dā kətāmō ən weta, mə bet bə la wa, Pagune ai gər bəbo mə ba gang bet yo bəkə yə bob so dā wetə wa. ²⁴Ga ai kətāmə biya, hē bet sasə ban bob sasso kad ndo mə ba bob dā kətāmō ən wetan. ²⁵Ten siya ai kēad mə, nə ma Au Liurə ya ai wowon "ya ban yong sassə krəsti yan" mə a wo ni a kətə we mbusasə dā bəttə wu mbwad. ²⁶Yeso ai kēad mə, "ina nə aisa" et ye ai gan ngə sə marə ya. ²⁷a berketə səu ndondo am mbədda bəta mwē ba bau bəsa, ən tom basə hirhir mə mbu tom mbi hē ai gansə ən ten yi wau, hē et ke a kē ko mə, ngə yau mbiu? kolo ingə ngə yau mbi ən aisə wau re. ²⁸Mwē ten siya ai hed hun mbrā wayo ai lo bi dā gwāra, ai kē bəta, ²⁹sau sa kur et ke a kē nə mbuya mbwad nə tom so ya." yā som Au Liurə yə kure, ai sau? ³⁰Betə ba hed gwāra mwē ba bau bəsa a nate ni. ³¹A berketə səu am mbədda bəta ban bobbad mə ai kəp mbəka hē ³²mwē ai kē ba mə, nən mbu kəfa səu sə ma mbəkaka si re wa. ³³Mwē am mbədda bəta ba gana boso, "et ke a wo adən mbəkaka mə aya kəb re." wu kənəu? ³⁴Yeso ai kē ba mə, "mbu kəbsə wano nə tom wu mbuya et ye a dung nə se, nə bwed gularə wato. ³⁵Sən kē rə ko mə obmē kurun hē muka wu kan dau?, nən kē sə mə, sə nik nusə waso sə kar ōmsē sə mə kan bi a tiko yon. ³⁶Et ye ai sək sə gularə ya, ai kon sā wayo ai gbau mbusə dā ō wayo ai wad sə dā diyo pwarat se, wa wu losə mə, et rəke ən et tikera bəkə tom kal penge kəm. ³⁷Wu bi dā marə losə, ya tə ke ai rəkə, yatəke ai gbau gbawa. ³⁸Nə tim sə mə so sa gbau mbuya sə sək gularə ko si re wa. Bəta kə ba sək gularə isa sə kan dā gonggarə bəto. ³⁹Betə guntəro dā Samariya ba sə dā gwārə kiso wa ba nəd wetə mə marə ndar ten siya kē sə mə yə wir wa, "ai kē nə mbusə mbwad ya nə to se" ⁴⁰A berketə səu bet Samariya ba wosə a nate nə wa, ba bob bəda mə ai kadən bəbo, mwē ai kad bi ən bəbo təro fətə. ⁴¹Betə denden ba nəd weta ən marə wato. ⁴²Ba kē ten siya, tə nəd weta som ko mə marə wangə mwan de. Ita ən dūrə wato tə kur bəta kənən, siu ya tə ma mə yā wu weta ai et lema ya wuro. ⁴³Ən dīra təro səu fətə wa, ai hed kiso a wad bi dā Galili. ⁴⁴Mə Yeso ən dūrə wayo ai gan mə, ban hew rə kone ko dā gwārə wato re. ⁴⁵Lo a wosə Galili wa, bet Galili səwa ba kona dā, ba wir mbu yo mbwad a tom so dā Ursalima a dāb mbu gam sə wan, mə bəbo ba wad bəsa a mbu gamsa səu kənən. ⁴⁶mwē ia lo biya a kana dā galili gwārə yo a tom sə mbrā wu gang mbrām innabi wa. Et gularə gubə yə ke ai kiso awatə a som ko kwa kware dā gwārə kafarnahum. ⁴⁷A kur so mə Yeso a hed Yahudan ai lo bi Galili wa, mwē ai wad a Yeso ni ai bob bəda mə ai dono ya bik awaye mə, tom ai wod biya. ⁴⁸Yeso ai kēad mə, "mə sə wir mamaren ko ən mbu hirhir wurə ni, sə nəd wetə kure" ⁴⁹et gularə siya ai kēad mə, "maləm, don mbənga hē awane ai wodo. ⁵⁰Yeso ai kēad mə, "ngo bənga awange a lebiyan." Et siya ai nəd weta ən mbuya Yeso a kē yə so, mwē ai wad wadō wayo biya. ⁵¹A ber səu wa ai dosə a butə wa, mbattə wato ba tēad ban kēad mə awange a le biyan. ⁵²Mwē ai tau ba berketə yo a bər dayo song wa. Ba gakat mə, uro a berktə mbutute gomyō səu hed sasso. ⁵³Mwē ai ma mə wu bi a berketə səu ai kē sə mə wad bənga, awange a le biyan wa, tom so lowa ai sa ən diyo wato mbwad ba nəd weta. ⁵⁴Yā wu mbu hirhir wu ya fətə te ya Yeso a tom sə lo a hed sə Yahuda ai wad dā Galili wa

Chapter 5

¹Ən dīrə səwa mbu gamsə ya βet yahuda wu kən mwē Yeso ai wad bi dā urshalima. ²Da Urshalima ngbang ən kalte sō tāmāsa bwabwarə mbəra ko wu kiso, βan yong mā Baitasda dā ē Ibraniyanci wun səko bala bala wonon. ³Gamo βetə βa som kwakwa kədə wa, ən tātā ən buta ən βet βa ser so, βan tər bəsə kiso (βan bi mā βa yā mbərā). ⁴Et time Liurə ya ai don dā mbəra səu ai tū dā, et ye gāsə hamo dā ya, ai da kwakwatə mbirə biya kolo siyo wato wu mənā. ⁵Et ke ai bi duk a kalte bō mbəra siya a somko kwakwa re mwētə busətākən wu hā kunkurun. ⁶lo yeso a wirsadsə duk kiso wa, ai ma bi mā a tər bi kiso kəlaman mwē ai kyād mā 'Inga ngə yau mā ngə da kwakwatə birə niu?'. ⁷Et siyo siya ai gakat mā 'maləm nə som kon etke mā a nə ti dā bō mbəra re, et time mā a wo ya yā mbəra ni, a ber səu nən na sə kwakwa mā nə hamdā wa, yatəke ai gā hamo bidā. ⁸Yeso ai kyād mā " Ni ngə ha hantərsə wangə ngə wad mbəngga." Mwē sak sak mwan et siya ai da kwa kwatə mbirə biya ai ha han tərsə wayo mwē ai wad biya. Gaso wu ga wīya ¹⁰Mwē βet Yahuda βa kē etsi βa niksad se mā "naso wu ga wīya βwa ko mā ngə ha han tərsə wangre" ¹¹Mwē ai gak ai gan mā "et ya a niknəsə a kē ni βənə sa mā " 'ha han tərsə wan ngə wad bəngga" ¹²Ba tawad mā ai "Et mənā kē ngə seu mā ngə ha han tərsə wang ngə wad bənggə yau?". ¹³Et si βa niksad se a ma etke a nik yəsə mware, mā yeso a pā yə wad bi yang mā gamo βetə βa kiso. ¹⁴Tomsə lowa, mwē Yeso ai tē ad bidā hit bob-Liura ai kyād mā "gə gong ko ngə tom sumə mwāre mā tom buyaya wad sə yā wa wunggə tē mwā" ¹⁵Mwē et siya ai wad yə kē βet yahuda mā Yeso a nik yə bi yase. ¹⁶Mwē βet yahuda βa sokə ya gəmtəd a Yeso mā a tom mbusə ga wīya. ¹⁷Yeso mwē ai gak βa ai gan mā 'pane ai bi dā gularə siuyə sēu inə kən na βənə dā gularə sēu.' ¹⁸Wu sə lowa mwē βet yahuda βa gərad mā bə todadā mā som ko a marə ga wīya mwande, a gan mā paye Liura, wa a gang kāye bi gege ən Liura. ¹⁹Yeso ai gak βa ai kē βa mā "wetə weta nən kē sə mā awe ai ko rə fini ai sək gularə re wu mbu a wirsə paye ai sək wa." ²⁰Mə pah a yau awayen ai wead mbusə mbwad ya yən tomsen; akə wead mbu wad sə yā wu bi mwā mā wusə tom hirhir. ²¹Lo pah ai niksə mantə wottə ai nə βa dēwē wa, wu lo mwā mā awate akə βa dēwē a etye mbwad a yause. ²²Mə pah ai handə et kere, ai nə awaye gbatə han handə bi mbwad. ²³Mə ko yana ai nə awaye gbato, lo βan nəsə pah gbatə wa. Et ye a nə ausi gbatə kurə ya, anə pah si a dungsad se kure. ²⁴Wetə weta, et ye ai kursə marə wanə ya, ai nəd wetə a et ye a dung nəsə ya, ai bin dēwē ən bwedde kədə ya hē kən βakə kawad kurə mwā. mā wu losə ni, a dal wora a yau bi a dāb dūwē. ²⁵Wetə weta, nən kē sə mā, berketən wobiwo siuya tombiyan mantə wotta βakə kur gano au liurə ya, βet ye βa kur so βakə leh bəsa. ²⁶Lo pah aisən dūwē a naye nə wa, wubilo mā a nə awaye mā a yo bin dēwē kən. ²⁷Pah a nə awaye gbatə mā ai bwed paltə biya, mā ai awaye. ²⁸Yā wusə ko mbu hirhir wu kare, mā berketə wobiwo mā mbwad βa βasə dā bwāme wotta wu βa kə kur gano wato biya. ²⁹βa boro: βa βa tomsə mbu densə wa, βakə ni dā dūwē, βet yo βa tomsə ya gəmtə wa, βakə ko a gan palta. ³⁰Nən kārəko nə tom mbəkakə βənə fini ən dūrə wanə mwande. lo nən kur so nən gan palta lo kən mwan, paltə wano, wu ya dene biya, mā som ko mā nən tom ən dūrə wanə mwande, Nən tom ən dīmte et ye a timnə sə. ³¹Mə nə kē wire βənə a dūrə wanə fini ni, wire yanə kə ko wetə kure. ³²Et ke aikən a kē wire a dūrə wano nə ma βənə mā wire siya ai kēsə a dūrə wanə ya, wu weta. ³³Sə timba ən Yohanna ni aisa ai nə wire weta. ³⁴Wusə losə wa, wire ya nə konse som ya etə kure. Nə kē mbusə mā danə sə da lema. ³⁵Yahaya ai ara ən kē so, ən han gbarang wu wato a berketə gwittiu. ³⁶Hē wire ya nəsə se wad ya Yohanna yi təfan. Mə gularə ya panə a nənə se mənə tom ya, wu mā mbu siuyi nən tomsə dod wa, wusə we mā pane a dung nə yase. ³⁷Pana timnə se, aisən dūrə wato a kē wire a inan. Sə pətə kur gano wato kure kolo wirow mā ai mənau. ³⁸Marə wato ən kaddə ko dā kalasə re, məsə nəd wetə ko ən etye a tim nə se re. ³⁹Sən kau takattə sə nəd si sən dīmte sə da dēwe ən bwedde kədə ya, wa mbusasə ən kē wire yanə yase. ⁴⁰Sə sə somkon dīmte wato kiso mā sə da dūwē re. ⁴¹Nən kon dā heurə ko a wire βetə re. ⁴²Nə ma βənə mā sə som kon yautə Liurə wu dā gur kalasə re. ⁴³Nə wo dā dəndə panə wa, sə kon nə kure, et ke mā a wo bi ən dəndə wayo ni hē sə konad biyan. ⁴⁴Sə nəd wetə mənau, isa sən yausə hewo a wasə wa, mā kau hē sən gər hewo ya borsə a Liurə ni ya. ⁴⁵Sə dīm ko mā Ina nə kəsə sər a wirə panə wure, Et ye ai sərsə se wu Musa biya et ye sə ti sə gwa a nate nə ya. ⁴⁶Mə sə nəd wetən musa ni, hē sə nəd weta nanə nin ma dor mbusa. ⁴⁷Mə sə nəd wetə ko ambuyaya a dorsorenī, kə tomənə hē sə nəd weta a marə wanou?

Chapter 6

¹lo mbusasə tom so, Yeso ai wad i dal alwarə Galili ai wad bin ləu beso ya ban yongsə me Tibariyas ya. ²Gamo betə ban bəfad mə ban wir mbusasə ai tomsə hirhir a bet sisə wa. ³Mwē Yeso ai ta bi dā kulora ai kad bi ən am bəda baya. ⁴(Siuya mbu gamsə ya dale, bet yahuda, kan bi gbanggan.) ⁵Lo Yeso a nəkkə sə otə la ai wir gamo betə ban wo a naye nə wa, Ai kē Filibus mə, "Ndə ko da tir mbukəfa nə hē bet bə ba kəfəu?" ⁶(Hē kənə Yeso a gan losə mə yə pətə Filibus mwan, mə a'isən kə ye ama mbu bwəsə mə yə tom wu biyan. ⁷Filibus ai gakat mə, "Mbukəfaya Pena busə bu fətə kə mang ko mə bet bə ba da tāi tāi hēre." ⁸Da ambəda wato yatəke fini, ban Yonggad mə Andrawus, kob Siman bitrus ya, ai kē Yeso mə, ⁹Auke haso ai'ən am kwela mbukapsə wonon ən siyā fətə, Hē kənə'ai yā kə tobiu dā bet bau?" ¹⁰Yeso ai gan mə, "Sə sək betə ba kad kada." (Siuya kiyo hā sin bi denden a dāb suwa.) bet sasə ba mangsin dōntə wonon mwē ba kad bəsə dāda. ¹¹Mwē Yeso ai to amkwela mukəpsə səu ai kē gongsə si, ai bwa bətsasə ba kad so. Ai gang yə bwa Siyā səu losə mwā, lo ka ba yausə bəsə wa. ¹²Lo betə ba gwē sə bəsə wa, ai kē ambəda baya mə "Sə gbau efetə ya bese mə mbəkaka wu dāblə re." ¹³Mwē ba gbau gərkədangə bu hā fətə ya efetə kwela səu wonon wa- efetə ya ba kəbsə wu be ya. ¹⁴Lo betə wirsə bu bə a tomsə hirhir wa, ba kəmə "yā wu wetə kone ya ka akə wosə dā wurə ya." ¹⁵Lo Yeso a masə mə ba yau mə bən wo bəi kwātə ən təfə mə yə gan gubə wa, mwē ai botə kāye bi hal ai ta bi bīdi dā kulora. ¹⁶Lo dīrə tomso, ambəda bəta ba don dā seno. ¹⁷Ba ta dā kuramo, ba bər wado bəsə sensəu mə bən ko bəsə dā gwarə kafarnahum. (a ber səu ga tomsə lo kə kan bi wa, Yeso aya yə don ko ya woba rə sēu.) ¹⁸Losə mwan mwē yer guno ko wu bər yā bi, sensu kən wu fī bi ən yā səwan. ¹⁹Lo ambəda səb ba sāutəsə kuramə lo ngə kəm busəfətə wu wad a-busə tākən lawa, ba wir Yeso ai sik bi a bəra ai wo bi ngbang ən kuramo, mwē tatərə wu mə ba bəsə. ²⁰Wusəlosəwa, ai kē ba mə, "I nə bəna! Sə kur tatərə kədə." ²¹Ba dīmme bən gadad bi gad dā kuramo mwē bawo bə kan bəsə a giran. ²²Hadə kāsə, gamo səu ba nəd sə ən dale alwarə wu ba wir losəmə ka kuramə ko a be kiso re wu yai si mwān Yeso kən a ta ko dā ən ambəda baya re, mə ambəda wayo ba wad bəsə wenwen. ²³(Kuransə ko ka ba bəsə kən mwāhē ya ba bor sə Tibariyas ya, ba bau a dābsu ba kəpsə kwela lo Pagune a kē sə gongsə wa.) ²⁴Lo gamo ba ma sə mə Yeso kolo ambəda wato ba somko kiso rəwa, ba ni bəsə kən ba wad dā Kafarnahum mə bən gər Yeso. ²⁵Lo ba t əsad bi a dale alwarə wa, ba kyād mə "Rabbi, ngə wo bəngə haso a ber mənau?" ²⁶Yeso ai gak ba, mə ye, "Wetə, weta, sə gər nan, hē som ko mə sə wir bu hir hir wan de, wumə sə kəp kwela sə gwēn mwan. ²⁷Sə hed mbu sən səksə mə a mbukəfa ən dāblə sə bi wa, sə sək mbusə ya kəsə nəsə dūwē ya ən bweddə kədəya ya AuLiurəya akəsə nəsə, mə Liura pate a ti gubtəmə ən ləu wato. ²⁸Mwē ba gakat mə, "Tə tomənau, hē wu kad mə tən sək gularə liurəwu wau?" ²⁹Yeso ai gak ba mə, "Yā wu gularə Liurəwa: sə nəd wetə a et sia dung sad se." ³⁰Mwē ba gakat mə, "Mbu hirhir wu mənə ngə tomsou?, mə tə wir tə nəd wetə a ingau? Ngə to biu? ³¹Yo pate ba kəp manna dā balla, lo dorso, 'A nə ba kwela borsə dā liurəya mə ba kəfə'" ³²Mwē Yeso ai gak ba mə, "Werə, wera, Musa a nəsə burodi si bor sə dā liurəyire, wumə Panə biya ya ai nəsə burodi dene dā lirə ya. ³³Mə burodi Liurə ya wu yai ən borsə dā liurə wa nə wurə dāwē ya." ³⁴Mwē ba kyād mə, "Yabile, nə tə burodi siya gamə tadya." ³⁵Yeso ai kē ba mə, "Nə burodi ya dūwē si nase, etye a wosə ən nanə ya, akə kur dōrə re, ən etye a nədsə wetə a inə ya akə sī mbəra kure. ³⁶Mə wu losəni, Nən kəsəmə sə wirnə bənan, hē sə nəd wetə ko a inə rə kalkal. ³⁷Bet ya mbwad pane a nənəbaso ba kə wo bəsə nane, hē kənə etye a wo sə ən nanə ni Na pəad kure. ³⁸Mə nə bor dā liura nə don haso, mə na tom busə dā dīmtə wande, wumə na tom dā dīmtə etye a dung nə se. ³⁹Yā kən wu mbu et a dungnə se a dīmso, ai kəm nə dum etke kədə dā bet a nənəsə baso, wumə na nik ba a ga bwdwbweddə. ⁴⁰Mə yā wu dīmtə panə wa, losəmə etye a wirsə awaye ai nəd wetə ən nate nəya ai dā dāwē ən bweddə kədəya; Inə kən nə nikad a ga bwdwbweddə. ⁴¹Mwē bet yahuda ba mə ngūyo bəsə a isa mə a gan mə, "Nə burodi si borsə dā liurəya." ⁴²Ba gan mə, "Yā son Yeso au Yusufu yə kurau, ya pate ən mate ndə masə basəbəsəyau? Kə tomənə hē ai gan mə, 'Nə bor dā liurə hē nə donou?'"⁴³Yeso ai gak ba, ai kēba mə, "Sə hed ngūyo a waso. ⁴⁴Et ke akə wo a nanə re Panə mə'a wosad ko yasərə ni, Inə kənə na nikad a ga bwdwbweddə. ⁴⁵Dor bi losə mə dā konan, 'Bakə mbusə ən Liurə ni.' Ko yana a kurse ai bəkkə a panəni ya ai wo a nanə ni. ⁴⁶Som ko mə kolo yana a wir Pa siyan de, wu mə et a borsə a Liurə nə yi mwān-a wir pa siyan. ⁴⁷Werə wera, et ye a nəd sə wetə ya ai ən dūwē ən bweddə kədə ya. ⁴⁸Nə burodi ya dūwē. ⁴⁹yo pase ba kəp manna dā balla, ba wod bəsə kalkalan. ⁵⁰Yā wu burodi si borsə dā liurə wau ya, mə danə ete ai kəp dā usu ai wod kədə. ⁵¹Nə dūwē burodi si bor sə dā Liurə wau ya. Mə etə a kəp burodi sini, akə kad korong korong. Burodi si nə nə se wu mbirano mə lemə uro. ⁵²Bet yahuda səu gwā kalə bəsə a boso ba bər na ē bəsə, ban gan mə, "kə tomənə hē et ya adə nə namayo mədə kəp wau?" ⁵³Yeso ai gak ba mə ye, "Wetə, weta, kad ndo mə ngə kəp nam au Liurəyi wan ngə we munma to, mə som ko lorəni ga ko ən dūwē sire. ⁵⁴Et a a kəpsə namano ai we sə munmə wanə ya ai ən dūwē ən bweddə kədə ya, Inə kən na nikad a ga dēn ba. ⁵⁵mə mbirano wu mbukəfa deno, munmə wanə kən wu mbu we ya dene. ⁵⁶Et ye a kəpsə namano ai we munmə wanə ya ai kad ən ina, Inə kən ən a'isa. ⁵⁷Lo Panə ai sən dūwē ya a dung nə so, na nə kadkən mə Panə si ya, kə ko losə a et a kəpsə dā inə ya, akə le bi kən mə ina. ⁵⁸Ya wu burodi si bor sə dā liurə ya, so ya yo padə ba kəpsə ba

wod bəsə sēu yəre. Et a kəp sə burodi yanə ya akə kad korong korong." ⁵⁹Yeso a gan mbusa dā hit bamo lo ai bəkkə sə bā dā Kafarnahum wa. ⁶⁰Am bəda wato denden, bā kursə losəwa, bā kəmə, "Yā wu bəkkərə kodkod wa; yanə akə yauseu?" ⁶¹Yeso ən kāye a ma bi mē ambəda baya bā bəsə'a gū kənən, ai kē bā mē, Ya gwāsə kalə bəsə niu? ⁶²He məsə au ete ai ta bi fidi dabsu yə borso ni kau? ⁶³Kətamən nē bā dwe yase. Namo ən sokərə mbəkaka re. Mattə nē kēsə so wu kətamō, hē wu dwe yase. ⁶⁴Wubi lo mwā mē batəka dā isa bā nəd wetə kure." Mē Yeso a mabi a bərbəran mē bet mbi bākə nəd wetə kurə wau ən bet bākəi hāso. ⁶⁵Ai gan mē, "Ya tom yase nəsə kē mē et ke akə wo ən nane la mwande panə mē'a nəd dīmte səu kurə ni." ⁶⁶Mbəsə yā wa, dā ambəda wato dwed bā gang gadə bəsə bā yauko bə bədad mwāre. ⁶⁷Mwē Yeso ai kē bu hāfətə si mē, "Sə yau ko məsə wad kədeu, au səyau bəsə niu?" ⁶⁸Siman bitrus ai gakad mē'ai, "Pagune, tə ko ən yan niu? Ngə bəgən mattə ya dwe ən bweddə kədəyə wē, ⁶⁹Tə nəd wetan tə ma losə mwān mē ngə et karang Liurəyan." ⁷⁰Yeso ai kē bā mē, "Nə ngbadsə ko nasə sa bu hā fətə yi reu, fini dā isa ai gub sāwo?" ⁷¹Siuta ai gan a Yahuda au Siman Isariyoti ya, mē wu aisa, dā buhāfətə siya ya akə hāso Yeso ya.

Chapter 7

¹Mbusasə wai so bi mbwad wa, Yeso ai geleng bi dā gwārə Galilee, mə doad ko mə yo dā Yaudia re bet Yauda ban gər tōrə bə todsadso. ²Mbu gansə ya dulkutə bet Yauda kan bi gbangən. ³Mwē yo kobate bā kē'ad mə, "Hed hanbā ngo dā gwārə Yaudia, danə bəkkā bā nga bā kə wir mbu gən tomso. ⁴Et ke ai tomsə mbəkaka a pātə re mə a yau mə koyana ai ma ni. Wusə mə gən tom mbusə lawu wa we kābanga a bwamte dā wuro." ⁵Mə yo kobate bā nəd wetə kon aisə re. "Yeso ai kē bā mə, "Berketə wano tomko idore," isa kolo sə gan mə na wu berketə wasə bəsa." ⁷Wurə kə kākə wusə mbisə re, hə inə mbisi nan mə nən kē mə mbu tomsa som dek-dek re. ⁸Isa sa bəsa mbu gamsa; inə nə ko kwa a dāb mbu gamsə sən rəmə berketə wanə tom ko idore. ⁹Lo a kēsə basə mbusə wa, ai bi bi dā Galilee. ¹⁰Mwē lo bausa bāta bā wad sə bəsa a dāb mbu gamsə wa, ai sa ai wad bi kən, a wad biya dā pātə somko a bwamte re. ¹¹Mə bet Yauda ban gərād a dāb mbu gamsə səwa, ban gan mə, "Ai nau?" ¹²Mattə wukən den-den a dūrə wato dāb mbu gamsə suwa. Betə ban gan mə, "A wo aisa ai sātutə betə senta." ¹³Hē etke a bora bwamte yə gan mara a dūrə wato re, mə ban mun tatərə bet Yauda bəsa. ¹⁴Ba bwasə dā tərō mbu gamsə su wa, mwē Yeso ai kanbi dā Hit Liura ai bər bā bəkkərə biya. ¹⁵Bet Yauda ən tomba bi hir-hir ban gan mə, "Tomənə hē etyē ai da ma mbusə bi den-den lawau? Aisə a wad dāb ban bəkkə səbā sore." ¹⁶Yeso ai kēbā mə, "bəkkərə wano som yanə kure, wuya et ye a timnəsə biya." ¹⁷Etə ma yau mə mbəd sendə wanə ni, kolo wu yanə ya dūrə yane. ¹⁸Kolo yana ganasə marə dūrə wayo ya ai gər gbatə dūrə wayo biya, hē et ye a gərsə gbatə et ye a timnə seya, iri etə ya aisən weta, marə gəmto somko dā kalate re. ¹⁹Musa anəsə pattə kurau? Wusə lowu kən etke ai mbəddə pattə səu re. Mbu tobi hē sə yau mə sən todnə wau? ²⁰Gano səu bā gaka dā, "Gən am fya, yana yausə mə yən togngə yau?" ²¹Yeso ai gākba ai kēbā mə, "Nə sək gularə fini, isa mbwad ən tomsə mbu hir-hir wu mbəsa. ²²Musa a gam sə bā bā wirə et bare, yā borko a Musa nə re, borbiya yo ka bare yase, hē mwē ga wīyo sən bā bā wirə et bare. ²³Etə ma bā wirə et bare ga wīyo ni, mə tom bā kau paltə Musa wa dā, tomnə hē sən gwā kalən ina mə nə nik ete ai gang bi kwa-kwa ga wīyo? ²⁴Sə gan palta ya wiro ən nusə kədə, sə gan paltə ya dene. ²⁵Batəka bā borsə dā Urashilima bā gan mə, "Yā som etsi ban gərsas sə mə bə todad yə kurau?" ²⁶Sə kara, ai gan biya mbamte, mwē etke ai kərat mbəkakare. Kə kə wu tomko bet mbərāmə bā mamə yā wu krəsti kolo som aisə kurə rau? ²⁷Mə losə ni dā dabyo et ya a borso biya. Mwē a berketə yo Krəsti akə woso, etke akə ma dabyo a borsore. ²⁸Yeso a ga marə təbtə dā hit Liura, ai bəkkə bā ai gan mə, "sə ma nan sə ma dabyo nə borso mwan. Nəwo komə dərə wanə re, mə et ye a tim nəsə ai et wera, isa kən sə mad kure. ²⁹Inə nə ma dān mənə bora nateni, aisa timnə bənə yase. ³⁰Ban naa kwa-kwa mə bə mađa, hē etke a kākə yə mad dā mə berketə wato tomko idore. ³¹Wusə lowa bātə ka den-den a dāb mbu gamsə səwa bā nəd wetə bəsa nate ni bā ganmə, "Berketə səu Krəsti a woso, akə tom mbu hir-hir wa wu wad yā et ya tomse?" ³²Bet Farisa bā kur bet səu bā gbausə a dāb mbu gamsə wa ban gan rəb-rəb a dūrə Yeso wa, mwē yo maləm gba-gba wa ən bet Farisa bā dung bāwā dəkərə a wirə bābō bā mađa. ³³Mwē Yeso ai kē bā mə, "Be berketə a wirə gwiddiriū nə bənən isa hē nə lo bənə a Panə a timnə se ni. ³⁴Səkənə gərə səkənə tēre, dabyo nəwadso, səkā sau kiso re. ³⁵Bet Yauda bā gana boso, "et ya akə konə hē ndə kā ndə tiyād kurə wau? Kolo akə wad dā bet Helina ya bā yasəsə mə ayo ya bəkkə ban? ³⁶Ai kē marə bi lawau, "Sə kənə gərə səkə nə tē kure, dabyo nən wadso sə kā sə wadko kisore?" ³⁷Ga tərō mbu gamsə səu ən mbwed so wu ga gba wu yase, Yeso ai nəd ai gan marən təbtə ai gan mə, "Etə mai kur sib mbərā ni ayau a nanə ni aya we biya. ³⁸Et ye a nədsə weta a nanə niya lo marə ndar kēsə, dā kalate mbwame mbərā kə borbiya. ³⁹A kē loma kətamo, bet yo bā nədsə weta a naye nəwa bəkə kono, bā nə kətamə ko idore, mə bā nik Yeso ko idore. ⁴⁰Batəka dā mbu gamsə səu wa, a berketə səu bā kursə mattə səu wa, bā ganmə, "Yā wu kone." ⁴¹Batəka kən bā gan mə, "Yā wu Au Liurə ya." Mwē batəka kən bā gan mə, "Au Liurə ya akə borbi dā Galiliū?" ⁴²Mbu kē səu somko mə Au Liurə ya akə bōrdā kābərə səu Dauda a borso rau? ⁴³Mwē bā bwa dūtə mbəsə a dāb mbu gamsə səwa a dūrə wato. ⁴⁴Hē batəka bā mad biyan hē etke a ti nemə ko dā mā dūrə wato re. ⁴⁵Mwē gamo betə bā bāu a bet tiu mbusa ən bet Farisa, bā bā kēsə mə, "mbu to bi hē sə wosad kurə wau?" ⁴⁶Gamo betə bā gaka, "Et ke a pətə gan mbəkaka lare." ⁴⁷Bet Farisa bā gəkmə, "Isa bā sātutə sə sendə bəsə kən niu?" ⁴⁸Kolo etə dā bet gan mara a nəd weta a nateni, kolo dā bet Farisau? ⁴⁹Gamo betə wu bā ma paltə kure, bet gəmto pwarat. ⁵⁰Nikodimus ai kē bā mə, "Et ya a wosa awira nate ni ya ama mbuyaya a tomson. ⁵¹Paltə wadə bisə komə bā mwal etə ngwē kurə re, bəkə kur a nate ni bā mwalad ngwē bi gege ən mbuyaya a tomso rau?" ⁵²Mwē bā gāk bā gan mə, "Ingə ma ngə bor bəngə dā Galili kən." ⁵³Mwē kiso ko yana ai wad bi diyo wayo.

Chapter 8

¹Yeso ai wadda kulorə zaitun. ²Hadə kã sə bi kpəm kpəm wa, Yeso ai lo ɗa hit bəkkərə mwā, betə ɓa ɓawo a Yeso ni ai kaɗa ai bəkkə ɓa mbusa. ³Mwē bet dor mbusa ən bet farisa ɓa ɓawun tenke ɓa məsadsə a gūte ya ɓa tiyad ɗa ɗaɓɓo. ⁴Mwē ɓa kyād mə "Maləm ten ya ɓa mə'ad a gūto. ⁵Siuya ɗa wentə musa wu kē mə bet ɓa lawa tə ɗəkə ɓa ən kudota, hē inga ngə gan mənə a isə kənəu?" ⁶"Ba gan la mə danə ɓə ɗa bəkaka ɓə sərɗad si ɓə mə'ad ən narəwan. Mwē Yeso ai lub-lub ai dor mbusə bi ən kete a buto. ⁷Ba pəsə wirə ən tau mbusə wa, ai ni gəd ai kē ɓa mə, "Et ye a masə mə yi pətə tom sumə kurəya ai gā to kudora yə ɗəkada." ⁸Yeso ai tī mwā ai pə wirə bi ən dor mbusə a buto. ⁹Mwē ɓa kursə losəwa, ɓa kau fini fini ɓa yasə bəsa ɓər sən ya ɓile wa ɓa hed Yeso bi gəd ən ten siya. ¹⁰Yeso ai ni gəd ai tau tensi mə "Tene ɓan nau? Et ke a kad ngə paltə niu?" ¹¹Ten si ai gak mə "Awo pagune" Yeso ai kyād mə "Ina nə kad ngə paltə kurə kən, wad bənga; gə yau ko ngə tom sumə mwāre." ¹²Yeso ai kē bet farisa mwā mə, "Ina nə han gbarang wa ya wuro. Et ye a ɓədnəsə mbwad ya akə sik ɗa bəttəmə re. akə ɗa han gbarang wu ya ɗəwē." ¹³Bet farisa ɓa kyād mə inga ngə wire a ɗurə wanggo, wirə yangə som wetə re." ¹⁴Yeso ai gak mə "Mə ina nə wire a ɗurəwanni wire yanə wu wera. Nə ma han nə borson sa nə ma han nən ko son. ¹⁵Sən kad paltə ya wuro; Ina nən kadsə etke paltə re. ¹⁶Hē kən mənə kad paltə ni, paltə wano ən ko wera mə nə som fini re, Nən Pane ya a dung nə se. ¹⁷Wentə kē losə mə betə fətə mə ɓa kē mbu fino ni, kad weran. ¹⁸Ina nə wentə kāɓana panə a dungnə se ai wentə wanə mwā." ¹⁹Mwē ɓa tawad mə "Pagəye ai nau"? Yeso ai gak ɓa kən mə "Sə ma nə ko hē wu be panə hère məsə manə ni hē sə ma pane kənən." ²⁰A gan yā gbang ən han ɓa ai bəkkə sə ɓa mbusasə ɗa hit bəkkərə wa, Et ke kən aya yə məad ɗe, mə berketə wato kan ko ən dore. ²¹Ai gang yə kē ɓa mwā mə, "Nə wad bənə wad kalkal; sə kənə gərə sə wod bəsə ɗa sum waso. Han nən ko so, sa kã saure." ²²Bet yauda ɓa kəmə, "Au akə tod kāye biyau, aisə a kəsə mə, 'Han Nən ko sa, sa kã sau re?' ²³Yeso aikē ɓa lo mwā mə, "Isa sə bor gudur; Inə kən nə bor ɓidi. Sə ya wurə bəsa; Nə son ya wurə kure. ²⁴Mə wuləni, Nən kē sə losə mə sə wod bəsə ɗa sumsə waso. Məsə kã ko mə sə yau mə wu INA rə ni, sə wod bəsə ɗa sumsə waso. ²⁵Ba gang ɓə kyād losə mwā mə, "In ga gə yanau?" Yeso ai kēɓa mə ye, "Mbu nə kəsə so a ɓər ɓərə wa. ²⁶Nən busə denden ya nə kēse nə gang nə paltə si mwā ya. Mə wu losəni, aisa a dungnə se ai weta; ən bu nə kursə ən aisə wa, mbusa Nən gan a wuro." ²⁷Ba ma ko mə ai ganɓə a Paye re. ²⁸Yeso ai kēɓa mə, "Ga səu sə niksə au Ete wa, sə ma bəsə gaso mə wu INA, sə ma mwā mə nən tomsə bəkaka ɗa ɗimtə wande. Lo Panə ai bəkkə nə so nən gan busə losəkən. ²⁹Ai sa a dungnə se, ai bi bēd ən ina, a hed nə ko finə re, mə gamə tadya nə tom buyaya dosad so." ³⁰Lo Yeso ai sə a gan busasə wa, ɓatəka ɓa nəd wetə bəsan. Yeso ai kē bet Yahuda mə, məsə kon bəkkərə wanə ni, wetə pwarat sə ɓəɗa wano. ³²Sə ma wera, werə su kənə kəsə nə lema." ³³Ba gakaɗ mə, "Tə kāɓərə Ibrayim wa ɗəngso tə pətə gang battə ko a etke re; kə tomənə hē gə gan mə, 'Sə ɗa lemə bəsau?' ³⁴Yeso ai gak ɓa mə, "Nən kē sə weta etye a tomsə suməya ai mbaddə sumo. ³⁵Mbaddə ai kaddə ɗa diyo pwaratse re, au we ai kad yase ɗa diyo pwarat se. ³⁶Mə au siya anəsə lemə yasə ni, sə le bəsan, sə ɗa lemə deno bəsan. ³⁷Nə man mə sə kāɓərə Ibrayim wan, hē sə yau mə sən tod nə toɗo mə sə yau marə wanə re. ³⁸Nən kē mbu nə wirsə a Panə ni wa, hē isa kən mbu sə kurso a pasə ni kən wa. ³⁹Bet Farisa, ɓa gak Yeso mə, "Ibrayim wu pate" Yeso ai kē ɓa mə "Mə sə am Ibrayim wuni, sə sək gularə Ibrayim wa. ⁴⁰Hē, sə yau mə sən tod nə toɗo, Et ye a kē sə se werə mə Nə kur ən Liura. Ibrayim a tom ko losə re. ⁴¹Sən sək gulatə pasə wu bəsa." Ba kyād mə, "Ba hatə ko ɗa ɓwātə gəmto re; tən Pa fini, Liura." ⁴²Jeso ai kēɓa mə, "Mə Liura ai pasə yasə ni, sə kənə yauwa, mə Nə haktə yayan nə bor a Liurə ni; na Nə wo ko ən yawo wanə re, a tim nə timi. ⁴³Tomənə hē sən marə mattə wanə kurə wau? wumə sa kã ko sə mə mattə wanə re. ⁴⁴Sə ɓə sən pasəkə, gubsəwo, sən yau mə sə tom bu pasə wu bəsa. Ai tod ɓeta a ɓərbərə kalkal wa, aya yən nədsə ɗa wetə re mə a som ən wetə re. Mə a gan ɓərə ni, ai gan bi ɗa ɗimtə wayo mə ai gan ɓara aya pa ya bet gan ɓara. ⁴⁵Hē, mə nən gan weta, sə nəd ko a inə re. ⁴⁶Yanə ɗa isa amənə sən sumə yau? Mə nə gan werə ni, tomənə hē sən nəddə ko a inə rə wau? ⁴⁷Et ye aisə ya Liurəya ai kur marə Liura; sən kursə ɓare mə sə som ya Liurə yi re. ⁴⁸Bet Yahuda səu ɓa gakaɗ mə, "Tə kē ko ɓətan mə ngə Et samariya ga ən səsə gunon reu?" ⁴⁹Yeso ai gak kən mə, "Nə som ən səwo ɗa inde; nən heu Pane, sa sənə beɓe. ⁵⁰Ina nən gərə sə kāɓana gbatə re, et ai gərə nə sə gbatə ya ai bi kən ai et kad paltə yase. ⁵¹Nən kəsə werə pwarat et a kursə bəkkərə wano ai tim ya, akə pətə wodo re. ⁵²Mwē bet yahuda ɓa kyād mə, "Siuyə lawa təma ɓətə mə gən fen. Ibrayim a wodon ən bet kon Marə Liurə wu kəm hē ngə gan mə et a kursəɗ marə wang ai tim ya akə pətə wodo re. ⁵³Inga, ngə gunə a Ibrayimi? a wodon ən bet kon marə Liurə wu kəm inga gə yanau?" ⁵⁴Yeso ai gak mə "mənə nə kāɓanə gbatə ni, gbatə səu wubi gəm. pane ai nə nə gbatə səu yase yasi sə kəsə mə ai Liurə wasə ya. ⁵⁵Isa sə mə'ad ɗe hē inə kənə nə mə'adan. Mənə gan mə nə mə'ad ɗəni, nə gang et ɓərə lo isa kənən. Nə mə'adan nən kur marə wato mwā. ⁵⁶Pasə Ibrayim a tom kalpenge mə yi wir ga wanon a wirso wu do'ad pwarat. ⁵⁷Bet yauda ɓa kyād mə mwētə wango kan ko busəwonon hère hē ngə gan mə ngə gunə a Ibrayim ni" ⁵⁸Yeso ai gak ɓa mə "Nən kəsə werə pwarat, ɓan hasə Ibrayim wa na bənə kən.!" ⁵⁹Mwē ɓa ha kudota mə ɓən ɗəkad ɗəkə, Yeso ai pā mwē ai bor bi ɓa hitliura.

Chapter 9

¹A berketə səu Yeso ai haktə so, ai wir et bare ke ɸa ha'ad sə bi tārə ya. ²Am bəda wato ɸa tawad mə "Maləm, yana a tomsə sumo hē ɸa ha etyə tārəyau? aisau kolo pate ən mateu?" ³Yeso ai gak ɸa mə, "som ko mə etya kolo pate ən mate ɸa tom sumə re, wumə ɸa we gularə Liurə wa ən ləu wato. ⁴Wu do mə də sək gularə et siya a dungnə se ga wa besin mə handə mə hob ni, et ke akə sək gularə mwäre. ⁵Mə nə də wurəni, Ina nə han gbarangwa ya wuro." ⁶A kē sə losəwa, mwē ai dəb mwetsə a buto ai rusə buto, mwē ai ɸa i hattə tārə su a nusa. ⁷Ai kyād mə ngo nga sob də sen silom ('yai ən we mə "timema") Ai wad yə sob otə mwē ai wo sə diyo wa, ai wir handə biya. ⁸Bet bet ɸasə a kakarə wa ən bet ɸa masad mə dənggaso ai bob mbusəya ɸa tau mə "yā som et si ka ai kadsə ai bob mbusə yə kurau?" ⁹Batəka ɸa kəm aisa, batəka kən ɸa kəm awo atə konɸa biya. Mwē ai kē ɸa mə "Inə bənə bwed." ¹⁰Ba tawad mə "Tomənə hē nusə wangə wu wil wau?" ¹¹Ai gak ɸa mə, "Et siya ɸan yongsad mə Yeso ya a dəb mwetsə a buto ai ru mwe ai ɸa anə hattə a nusə anə kē mə no na sob də sen silom nə wad nə sob də mwe nə wo nən wir handə bəna." ¹²Ba tawad mə "Ai nau? ai gak ɸa mə "Nə mare." ¹³Ba ɸau ən etsi ka aisə tārəya a bet Farisa ni. ¹⁴Ga so wu ga wiyā biya, lo Yeso a rusə hontə ai wilad nusə wa. ¹⁵Ba tawad mə tomənə he ai wir handə wau? ai gak ɸa mə 'A hattə nə buto a nusə nə wad na sobo ən dar nən wirsə handə wa. ¹⁶Batəka də bet farisa ɸa gan mə et ya abor a Liurə nə re mə ai war sə ga wiyā re. Ba benda kənə ɸa tau mə kə tomənə hē et sumo ai tom mbusə hirhir lau; mwē ɸa ɸwa bəsə də fəttə. ¹⁷Mwē ɸa tau tārə səu mwā mə "ngə kē bi a et yi wau? a wil ingə nusə wa? ai gak ɸa mə "Ai kone Liurə ya." ¹⁸Siuya bet farisa ɸa nəd wetə ko a aisə mə wu et si ka aisə tārə hē siuyə ai wirhandə bi yi re ɸa yongsə ɸa gunbata wu pwarat hē. ¹⁹Ba tau ɸa mə 'Yā awaseu? ausi sə kē sə mə a ha bi tārə yau? hē wu tomənə hē ai wir handə bi siuyi lawau?" ²⁰Pate ən mate ɸa gak mə "Tə ma mə ai awaten tə ma lo mwa mə a ha tāran. ²¹Hē tomo tomo ai wir handə wa siu lawa tə mare, et ye a wilsad sə nusə ya tə ma'ad də, sə tawad bəsə amang etəbi kənən. A kə gan bi ən ē yaye." ²²Pate ən mate ɸa gan losəmə ɸan mun tatərə mə bet yauda ɸa gan ɸa kurɸa bəsə mə et ye a kē sə mə Yeso ai gbade Liurə ya ɸa pəad də hitbamo. ²³Wu tom yase pate ən mate ɸa gan mə 'a mang etə bi kənən sə tawad bəsə ²⁴Bet Yauda ɸa gang bə yong et si ka aisə tārəyə mwā ɸa kyād mə nə Liurə gbato. Tə ma bətə mə et ya ai et sumon. ²⁵Et siya ai gak ɸa mə "Ko lo ai et sumo, Nə mare. Mbu nə ma so wu fini: Ka nə tāra, siuya nən wir bəna. ²⁶Ba tawad mwā mə "a tom ngə mənau? a wil ngə nusə mənau?" ²⁷Ai gak ɸa mə "Nə kēsə bəsan sə kur kure. Hē sə yau mə sən kur bi mwau? sə yau mə sən ko ambəda kənəu?" ²⁸Mwē ɸa sər et siya ɸa kyād mə "Ita tə ambəda Musa wu bəta, inga ngə mbəde yate bəng gase. ²⁹Ita tə man mə Liurə a gan marən musa, et yə kənə tə ma han ka a borso re. ³⁰Et siya ai gak ɸa mə "Yā wu mbu hirhir wa! sə ma han ka a borso re, ina a wilnə nusə bənan." ³¹"Tə man mə Liura ai kur sə bet sumsə ren. Ai kur bet dena ya ban tom sə mbu a yauso ya. ³²Dəng so et ke a pətə kura ko mə ɸa wil etke nusa ya ɸa ha sad bi tārə yə re. ³³Et ya mə a bor ko a Liurə wu rə ni, akə kə yi tom bəkaka lare. ³⁴Ba gakat mə 'ngə et ɸa hasad də sumə ya ngə kətə bəkkə biu?" ³⁵Yeso a kur sə mə ɸa pə'ad biyan wa, a wirsadso ai tawad mə "Ngə nə wetə a auLiurəyə niu?" ³⁶Et siya ai tawad mə, ai yanau Pagune, hē nə nəd sə werə a nate ni yau? ³⁷Yeso ai kyād mə "Siuya ngə wiradən ai gan marə yase ən inga. ³⁸Mwē et siya ai kyād mə Pagunə nə nəd weran mwē ai boba də. ³⁹Yeso ai gan mə "Nə wo də wuro mə nən kadad palta, mə bet ɸasə tātə wa ɸa wir handa, bet ɸan wirso kənə ɸa gang tātta." ⁴⁰Bet farisa ɸasə gbang ən aisə wa, ɸa kursə mə ai gan mbusə lawa, ɸa tawad mə 'Ita tə tātə bətə kənəu?'. ⁴¹Yeso ai kē ɸa mə "mə sə tātə ni hē sə som ən sumə re siuya sə kēsə mə sə som tātərə wa, sən sumo."

Chapter 10

¹Yeso ai kē ɓa mā "Wera nən kēsa et ye a kan ko ɗa sō tēmasə ən ləu kalte re, ai kan bi ən ləu ko ɓol ya, et siya ai gē biya hē baddawe mwā. ²Et sioya akansə ən ləu kalte ya ai wade tēmasə si yase. ³Et war kalte siya ai wilad biya, tēmasasə kə ɓan kur kwērə wato ai kǎ yi yong tēmasə wayo ən ɗanta ai wadsə ɓa ta'andi. ⁴Mə a borsə ɓa bi ta'andi ni ai mā wira tēmasə kən ɓa bəɗad bi ən dira mā ɓa ma kwēra ton. ⁵Bakə mbəd wee re, ɓa kə munad bi munu mā ɓa ma kwērə wee re. ⁶Yeso a kē ɓetə mamaren ya mwē ɓa ma mbəkaka ai kē so re. ⁷Mwē Yeso ai gan yə kə ɓa losə mwā mā "Ina nən kēsə wera nə kalte tēmasa. ⁸Et ye a wosə bi hē nə kanya ai gee ən baddawe, tēmasə kən ɓa kurad ɗe. ⁹Nə kalte si nase. Et ye a kansə ən ləu wanə ya, akə le biya; akə kanda ai bor biya ai da mbukəfa biya. ¹⁰Gee ai woriko la mwande mā a wo ko mā yən dang gera ən todo ən ɗəblo mwandə ni. Nə wo la mā da nə ɓakə da ɗəwē ɓakə da kən a net ye. ¹¹Ina nə wade dene, wade dene ai nə ɗwē yaye mā a tēmasə wayo. ¹²Wade siya ai warsə a ɓāya a som wade dene re, tēmasə kənə som yate re. Wu tom yase mā a wir bwe matiyo ai wo ən mundə ni, ai hed tēmasə ai mun biya. Bwe matiye si kən ai mā tēmasə biya ai yasə ɓa mwa. ¹³Ai mun biya mā yə ware ɓā mwan ɓəkaka te'ad ən tēma sasə hēre. ¹⁴Ina nə wade dene, Nə ma yanen yanə kən ɓanə ma kənən. ¹⁵Lo panə siya ama nə so Ina nə mad losə kənən. Wa ina nə nə ɗwe yanə mā a tēmasa. ¹⁶Nən tēma kusə mwa ya ɓa somko ɗa sō rəya, kad ndo mā no nausə ɓa kən ɓakə kur kwērə wano ɓa gang sō fini ən wade fini. ¹⁷Mbu tomsə hē pane anə ai yau nə wa, wu mā ina nə nə ɗwē yanə mā hē na da ɓənə mwa. ¹⁸Et ke akə tosə ɗəwē yanə ya a somre. Mə ina nən nə ɓənə nase, nə ɓə nən təbtə nə nəso, nə ɓənən təbtə nə to so mwā wa. Mbu pane akē nəsə mā nə tom wa. ¹⁹Marəwu Yeso a ganso kwa ɓet Yauda ɓa ɓwa ɓəsə ɗa. ²⁰ɓetə denden ɗa Yauda səwa ɓa kəmə "ai ən don sāwo ən sāusə gundə mwā. Sən kur mā ya biu?". ²¹ɓatəka kən ɓa kəmə "Awo yā som tattə et ai sən don sāwo yire, et ye aisən don sawo ya akə will tārə nusau?". ²²Wu berketə muka, ən diknə ya nə HitLiura ɗa Urosalima. ²³Yeso ai bi kiso ai sik bi ɗa dangtə HitLiurə Solomon wa. ²⁴Mwē ɓet Yauda ɓa kerad ɓa tawad mā "ngə kətə hed ɓətə ɗa ɓaso la gamənə hēu? mā ngə gbade Liurə yə ni, kē tə ɓətə sar mwan. ²⁵Yeso ai gak ɓa mā, nə kēsan hē sə yau sə nəɗ werə re, mbusasə nən tomsə ɗa ɗəndə panə wuwa, ən we yase mā nə et mənau. ²⁶Mwē sə nəɗ werə re mā isa sə som tēmasə wanə re. ²⁷Tēmasə wano ɓan kur kwērə wano, nə ma ɓan, mwē ɓan ɓəɗna. ²⁸Nə nə ɓa ɗəwē ən ɓweddə kədə ya ɓakə pətə wodo re, hē et ke akə kǎ ko yə ha ɓa ɗa neman de. ²⁹Panə anənəsə ɓase, a wad ɓan gbatə mbwad, et ke a mang ko mā yə gbagtəba ɗa nemən panə re. ³⁰Ina ən Panə tə fini mwan. ³¹Mwē ɓet Yauda ɓa ha kudotə mwa mā ɓən ɗəkad ɗəkə. ³²Yeso ai kē ɓa mā, "Nə nəsə mbu densə denden borsə a panə ni wa. sən ɗəkə nə a ya mənə finə hē yau?". ³³ɓet Yauda ɓa gakad mā, "som ko mā tən ɗəkə ngə a mbu densə ngə tomsə re wu mā a bebtə gən bebsə Liurə wa, mā inga ngə etəkən mwan hē ngən gang kǎɓangə gege ən Liura". ³⁴Yeso ai gak ɓa mā'ai "Dor ko ɗa wentə wasə mā nə kəmə sə wisə rau"? ³⁵Mə a yong ɓa mā wisə ni, hē'ai marə Liurə wo bi a yo yanau (marə su kən ka fin de), ³⁶Sən kē'ad mā etye Pate a gbadsad se ai dungad ɗa wurə ya, 'Ngən beb Liura,' mā Nə kəmə, Ina nə au Liurə ya? ³⁷Wa mā nən səkrə gularə panə wu kurə ni, sə nəɗ ko a inə wmare. ³⁸Hē kən mā Nən mā nən tom ni, kolo sə nəɗ ko a inə hēre, sə nəɗ wetə ɓasa mbusasa da nə səma ɓəsə mā Pa si ai ən ina Inə kənə nən a'isa." ³⁹Ba na kwakwa mā ɓən məad mā mwa, mwē ai le bi ɗa nemsə bato ai wad wado wayo biya. ⁴⁰Yeso mwē ai wad bi an ləu sen Urdun a ɗab səu Yohana a ɓərsə ɓa tom baptisma wa, ai kad bi kiso. ⁴¹ɓetə denden ɓa ɓawo ən nate ni, ɓa kəmə "Yohana a pətə tom mbu hirhir wu lare, hē mbusə a ganso mbwad a ɗurə et yə ni wa wu wera." ⁴²Kiso mwē ɓetə denden ɓa nəɗ werə a Yeso ni.

Chapter 11

¹Etke ai kən ðan yongad mə Lazarus a som kwa-kwa re. Ai et Betani, gwārə Maryamu ən kobate Marta wa.

²Maryamu si a hattə sə Pagune nedsi ai pukad yarən sīsə fēu wa ai hattə yō-ðurə wayo ya, Lazarus siya wu wer ðate ya a som kwa-kwa rə ya. ³Wenate siya ai dung ða a Yeso ni, ai kəmə, "Pagune, kara, et ngə yausə wu da pwarat ya a som kwa-kwa re." ⁴Yeso a kurso, ai kəmə, "Si suwa som ya worə kure, hē tomsə losa danə ðəndə Liurə kə da hewo, mə Au Liurə ya akə da sāmō ən lau suwa." ⁵Siuya Yeso a yau Marta ən kobate ən Lazarus. ⁶A kurso mə Lazarus a som ko kwa-kwa rə wa, Yeso ai kad bi tərō fətə a wo kure mwā ða gwārə aiso. ⁷Mbusə tomso bi lowa, ai kē ðəkka ðaya mə, "Ndo ða gwārə Yaudiya mwā." ⁸Þəkka ðata ða kyād mə, "Maləm, siu-siuyə mwā ðet Yauda ða yaumə ðan ðək ngə ðəkə, hē ngə yaumə ngə koko kinso mwā?" ⁹Yeso ai gak mə, "Bero som ko bu hā fətə ya ga rau? Mə ete ai sək bi ða ber ga seu ni, akə gbid kure, mə ai wir bin han gbarang ða ya wuro." ¹⁰Mə som ko lore, ai sik bin ðəttə ni, akə gbidī mə han gbarang ða somən aisə re." ¹¹Agan mbusa, a ganso wu ðwad wa, ai kē ða mə, "Yause yande Lazarus a tər mūnda biyan, nən ko mə ko mə na kumada mūnda səwa." ¹²Þəkka suwa ða kyād mə, "Pagune, mə ai bi a mūnda ni, akə ni biya." ¹³Yeso ai gan bi a worato, hē ða ma kure ðan ðim ðəsə ai gana mūnda ya wī ya. ¹⁴Mwē Yeso ai kē ða sar mə, "Lazarus a wot biyan." ¹⁵Nən kur dodoto, mə isa, Nə som ko kənso re danə sə nəd weta. siuya ndo a nate ni." ¹⁶Tomas, ðan yong sadsə mə Dadaimus ya ai kē ðausa ðaya ðəkka su mə, "Ndo danə ndə wodən Yesou." ¹⁷Yeso ai woso, aya wo ða wok Lazarus bi ai tər bi kurun ða bōn. ¹⁸Betani wu gbangən Urshalima, mang mel bu hā wonon daran. ¹⁹Bet Yauda den-den ða wo a Marta ən Maryamu ni, mə ðə do ða a wor wer ðate ya. ²⁰Mwē Marta, a kurso mə Yeso aya woyo wa, ai wad mə ya ho'ada, hē Maryamu kənə ai kad bi diyo. ²¹Marta ai kē Yeso mə, "Pagune, mə ngə hasə ni, werane hē a wod kure." ²²Siuya haktə kure, nə mamə mbu ngə tausə Liurə wa, akəngə nə bindan." ²³Yeso ai kyā mə, "Werange akə kum bi mwā." ²⁴Marta ai kyād mə, "Nə ma'an akə ni bi ga ni'ada manta wotta a bwed-bwedda wuro." ²⁵Yeso ai kyād mə, "Ina nə niyo, ən ðəwē; et a nəd wetən inə ni, kolo a wod bi ni akə kum bin ðəwē; ²⁶et ye aisən ðəwē ya ai nə wetən inə ni akə wod kure. Ngə nəd wetən yā ni?" ²⁷Ai kyād mə, "Ō, Pagune, nə nəd wetən mə ngə Krəsti, Au Liurə ya, ya ai wosə ða wurə ya." ²⁸Akē yā wa, ai wad yə yong kobaye Maryamu ða yangte. Ai kyād mə, "Maləm ai haso, ai yong nga." ²⁹A kursə yā wa, ai ni sakad ai wad ya wo'ada. ³⁰Yeso a kan ku ko ða gwārə indo re, ai bi a ðab Marta a hedad so bi wa. ³¹Siuyi ðet Yauda ðasə diyo ən aisə mə ðə do'ad do wa, ða wirsə Maryamu ani sə sakad ai bor bi wa, ða mbidada, ðan henmə ai ko a bō worə ya te kinso. ³²Maryamu a kanso a ðab Yeso ai so ai wirad wa, ai wī a butə a wirə wato ai kəmə, "Pagune, mə ngə hasə ni, hē werane a wod kure." ³³Yeso a wir sadsə ai te ən ðet Yauda ða wosən aisə wa, wu damad ða kətamə wato, wu yā'adda; ³⁴ai kəmə, "Sə ti'ad nau?" ³⁵Ba kyā mə, "Pagune, ngau ga kara." ³⁶Yeso ai te. ³⁷Bet Yauda ða kəmə, "Kar a yausə Lazarus wa!" ³⁸Þatəka kənə ða kəmə, "Etya wilsə nuu tārə yə akə ko yi tom etya a wod kurə rau?" ³⁹Yeso damad ða gur kalə wu da pwarat, ai wada a bō worə suwa. Wu per ko biya ða gbişə nəd ən kundorə kurə gba. ⁴⁰Yeso ai kəmə, "Sə ðəd kudorə wa ða." Marta, wen Lazarus ya, et a wod se, ai kē Yeso mə, "Pagune, aber wu siuyə wa mbirato kəko hō biyan, mə wod bi nasə tərō kurun." ⁴¹Yeso ai kyād mə, "Nə kē ngə ko mə, mə ngə nəd wetə ni, ngə wir sāmō Liurə yi rau?" ⁴²Mwē ða ðəd kudorə suwa. Yeso ai nik nusə wayo ai kəmə, "Pa, Nən kē ngə gongsə mə ngən kur na. ⁴³Nə ma mə ngən kurnə gamə mbwad ya, hē wu mwan mə nə kē yā mə ðet ðə kerə nə so, danə ðakə nəd wetə mə ngə dung ngase." ⁴⁴A ðwadsə kē mbusasə wa, ai yong ðwa, "Lazarus, bor ngawo!" ⁴⁵Wor siya ai bor tänd; netsə ən nemsə wato sodsın bin dāwita. Yeso ai kēba mə, "Sə ke'ada, sə hedə ai wad biya." ⁴⁶Bet Yauda den-den ða wosə a Maryamu ən Marta wu ða wirsə mbu Yeso a tomso wa, ða nəd wetə ðəsən aisa. ⁴⁷Hē ðatəka ða wad ðəsə ðet Farisa ni ða kē ða mbu Yeso a tomso. ⁴⁸Mwē tiwa gba-gba wa ən ðet Farisa ða gbau ðagun gwāra ða kəmə, "Ndə tomə nau? Etya ai tom mbu hir-hir wu wane. ⁴⁹Mə ndə hedad bi la mwān ni, ðetə mbwad ðakə nəd wetə ðəsə aisa; ðet Rom ðakə wo ða kon handə ən butandə kəm." ⁵⁰Mwē, etke ða ber ðato kinso ðan yongad mə, Kayafas, ai tiw gbaya ða mwērə suwa, ai kē ða mə, "Sə ma mbəkaka re. ⁵¹Sə ði ko kən mə ðanəsə mə etə fini ai wod bi a ðetə mbwad ko sə hed butə ða wod bisau." ⁵²Siuya mbusa kē kon yawo wato re. Wumə ai sə tiw gbayi ða mwērə səu wa, ai kē marə kone mə Yeso akə wodo mə buto; ⁵³som butə ko mwān de, ən am Liurə wu ða yasə so ða gbau ðəsə han fina. ⁵⁴Þərsə bi gaso wa ðan gər tōrə ðə todsə Yeso wa. ⁵⁵Yeso ai siksə ko a bwamte ða ðet Yauda mware, mwē ai hed ðabwsuwada ai wad bi ða gbangən dobra ða gwārə ko ðan yong sə mə Efrem wa. ⁵⁶Kad mbu gamsa ya Paska ðet Yauda kan bi gbangən, ðetə den-den ða wad ða Urshalima ða bor ða butsə ðol-ðol ða wad sakad mə sək kəboso karan-karang. ⁵⁷Ban gər Yeso, ðan gana ðoso ða hit bamo mə, "Sən ðim mə nau? Akə wo ko a gbawo yə rau?" ⁵⁸Tiwa gba-gba wa ən ðet Farisa ða nə ē mə etə mə a maa ðab Yeso aiso ni, aya kē danə ðə mə'ada.

Chapter 12

²³¹Təro mindiké hé mamə dal diyom se, Yeso a yau da gwärə Betani, dəbya Lazarus ai so, ya Yeso a nikad se da bwame wottə ya. V2 Ba sə kad mbu kəbsə dīrə kiso, hé Marta ai bwa mbu kəbse yase, mwé Lazarus ai da bet su ba kad sə a an kadā ən Yeso wa. V3 Maryamu ai to gumrə yar ən sī sə few wa ai puk Yeso a nedsa, ai hadtad ən yo dūrə wayo. Diyo su wu sī yar few su mwan.⁴Yahuda Iskarioti, fini da bəda su wa, ya a kə wang sə Yeso ya, ai kəmə, ⁵"Tom mənə hé ba wang yar wu ku pam busə bu takən ba bwa bet tərətə bā wu ku rau?" ⁶Səuya a ké mbu wa, som ku mə a kur wā dūrə bet tərətə re, wu mə ai ge biya: ai yən sā bā ai dang bi da mbu ba ti sə da wa.⁷ai kəmə, "Sə yedāda ai ti mbu ye sə so mə ga wora nə wa." ⁸Isa sə ma mə səko bəsə ga mə bwat ya ən bet tərato; wu mə nə ko kun isa gamə tadyə re."⁹Səuya gamo betə Yahuda ba ma sə Yeso ai kiso wa, ba bawo, som ku mə Yeso mwan de, wu mə bə wir Lazarus mo, ya Yeso a nikad se da mantə wottə ya. ¹⁰Tiwa gbagba wa ba kurba a boso mə bə tod Lazarus mo; ¹¹mə ai sa bet Yahuda denden ba nəd weta a Yeso ni. ¹²Adə ka so gamo denden ba bawo dō ba kur sə mə Yeso a ya wo yo da Urshalima wa, ¹³ba swātə baram se gbetə ba bor me ba kona da ban kəmə, "Hossana! Dodoto wu ai sa ya ai wo sə da dəndə Pagune ya, gub bet Israila."¹⁴Yeso ai da au bamle ai kad si; dō bidi so, ¹⁵"Sə mun tatərə kə de, au ten Siyona; kara, guba go a ya wo yo, a kad sən a au bamle." ¹⁶A bərara bəda wato ba ma mbusə wu ku re; wu mə lo Yeso a dasə gbatə wa, həba dīmi mə mbusə wa bidi biyan a ai sa mə ba tomad lo sa.¹⁷ba bəsən ai sa lo ai yong sə Lazarus ai nikad da mantə wottə wa, wu losa. ¹⁸Wu mə usu gamo ba boro mə ba teyada mə ba kur mə a tom mbu karsa. ¹⁹Bet Farisa a boso a kəmə, "Sə kara, sə tomad bəkaka re mə; kara, wuro ba wada a nate nin."²⁰Seuya bet Helina ba da bet su ban ko sə mə ba heu Liurə a mamə dal diyom se wa. ²¹wada Filibus ni, ya abor sə Baisaida da Galili ya, ban tawad mə, "Maləm, tə yau mə tə wir Yeso" ²²Filibus ai wada a ya ké Andrawus ba wadən Fililibus, ba ké Yeso.²³ai gakat mə, "Berə kanan mə ba nə au et gbaton. ²⁴Nən kə sə werə pwarat, kāmə komə kə ham da mbo wu wod hé, kə sé re; mə wod ni, kə sé abə dwed."²⁵Et ye a yuasə dūwe yaye ya a kə yama; et ye a bisə sə dūwe yaye da wurə ya a kə da dūwe ən bwedsə kədə ya. ²⁶Etə ma yau mə yə nə bəd ni, a nə bədə; mə dəbya nə so, baddə wano a kə ko kiso kən. Etə ma bəd nə ni, Panə a kə nad gbatə kən.²⁷Seuya bəka hanə sendan: Nə ké biu? Pagune, le nə a ber wau? Mə mbu ba nə wo a ber wa. ²⁸Pagune nə dəndə wagə gbato." Mwé kwerə ko wu bor bīdī wu ké mə, "Nə nad gbaton wu mə nə nad gbatə mo." ²⁹Mwe gamo ba nəd sə a kaltə wa ba kur kwerə su dō tībə girəgiri. Batəka ba gəmə, "Time a ganən ai san."³⁰ai gaka ai ké mə, "Kwerə wu bor ko a na nə ni re, wu mə isa. ³¹Seuya wu ber kat wurə palta: Seuya gub wur wa bəkə donad a gubtəma.³²Mwé ina, mə ba to nə bīdī da wurə ni, nə fəké koyana a na nə ni." ³³A ké lo sə mə yə wé wodo yə wod so.³⁴Gamo ba gakat mə, "Te kur da wentə mə Kəristi a kə kad pwaratse. Kə tomənə hé kəmə, 'Au ete ba kə ni kad bīdī ndo hé wau?' Yana ai sə au etə ye yau?" ³⁵Mwé Yeso ai ké ba mə, "An gbarang wa kə ko bi ən isa ya berə guttireu. Sə sik bəsə wa adə gbarang, danə me bəttəmə wusə te kədə. Etye ai sik sə da bədtə ya ai ma sə dəbya ai ko sə re. ³⁶Sə sə ən an gbarang wa, sə nəd wetə da an gbarang wa danə mə sə ko am gbarang wa." Yeso a ké mbusə wa, mwé ba yasə ba pā bəsa.³⁷lo Yeso a to ba mbusə denden ba wirin, ba nəd wete ku a na te rə ni seu ³⁸da nəmə marə Ishaya kone Liurə ya kə bwede, ya a ké sə mə, "Pagune, yana a nəd sə werə ən marə watə yau? Nem Pagune yə wé yanau?"³⁹Mə mbu ba ba nəd wetə re, mə Ishaya a ké kənən, ⁴⁰"A tā ba nusan, ai ti ba guralə na én; mə som ko lo rə ni ba kə wiri ən nusə bato ba ma ən gur kale bəte, ba lo nə nə ba kwakwato."⁴¹a ké mbusə wa mə a wir gbatə Yeso wan ai ké. ⁴²En mbusə wu bwad, gubsə denden ba nəd wetə ən Yeso; mwé bet farisa ba yau ku re mə tom ba bə pə da hit kon Liura. ⁴³Ba yau hewo ya ən bor sə a betə ni ya wu wad hewo ya ən bor sə a Liurə ni ya.⁴⁴Yeso a te ai kəmə, "Et ye a nəd sə wetə a na ni ya, a nəd wetə ku a na nə ni wman de, wu mə a etye a dung nə se mo, ⁴⁵et ye a wir nə se a wir etye a dung nə sen.⁴⁶Nə wo lo an gbarang wa da wuro da nəmə et ye a nədsə wetə a inə ya a kə kad da bətte wmare. ⁴⁷Etə ma kur marə mattə wano ai bəd ni, nə kadad paltə re; mə nə wo ku mə na kad wurə paltə re, wu mə nəle wuro.⁴⁸Ya ba bisə nə se ən ba ba yau mə bə kon marə wanə re ya ban et ai kad ba sə paltə ya: mattə nə gan so kə kad ba paltə ya se ga bwedbwedfa ⁴⁹mə nən gan sə ku a kā nə re, mə Pagune a dung nə ya, mə a nə nə wenta a mbu nən gang so ən mbu nə ké so. ⁵⁰Nə mamə wentə wato wu dūwe ən bwedsə kə de ya, da nəmə ku ko mbu nən ké so lo mbu Pane a ké nə so, nən ké usu."

Chapter 13

¹Lo kansə gbang mə hē ɓa tom mamə dalo wa, Yeso ai mamə berketə wayo tombiyan ya yə hedsə wuro yi lo bi a paye ni ya. Wusə mə a yau ɓet baya ɗa wurə wu ən yauto ən bwedsə kədəwu wa. ²Gub sãwo kən a gwāsin well ai ai kan bi ɗa gur kalə Yauda Iskariyoti au saminu yi a wang sə Yeso ya. ³Ai ma mə Pagune a nə yə mbusə mbwad ɗa nemayen mə yi bor a Liurə nin in lo bi a Liurə ni mwa. ⁴Mwē ai ni yi kəp mbu kəfa ɗira ai mbud dawirə ai to ya hal ya. ⁵Ai sodo ai ndek mbəra ai mə sob netsə ambəɗa wayo wu biya ⁶Mwē ai kan a Bitrus Saminu ya, Bitrus ai kyād mə "Pagune ngə yau mə ngən sob nə netsau?" Yeso ai gakad mə "Mbuɓa nən tomsə so kəngə tab siuyə re, wu mə ngə ma bəngə a wirə hal." ⁷Bitrus ai kyād mə "Ngə kənə pətə som netsə wanə re." ⁸Yeso ai gakad ai kyād mə "Mə nə sob ngərə ni ngə ɗa gəna Hudo a nanə ni re." ⁹Bitrus ai gak mwā mə "Pagune ngə sob netsə mwan de, sob nə nemsə wano ən ɗurə kəm." ¹⁰Yeso ai kyād mə "Etə mə a yab bi ni akə yau yabo ko mware, bre mə ai sob netsə mwan, hē aisə ai bi karang; sə bəsə karang kən, hē som isa mbwad ɗe." ¹¹(Mə Yeso ama et ye akə'i wang sen; in dar a kēsə mə, "Səbə karang hē Som isa mbwad ɗe.") ¹²Yeso a ɓwadsə ɓa sob netsə wa, ai to dawirə wayo ai kəngkə biya ai gang yi kad bi ɗa. ai kē ɓa mə sə ma mbu nə tomsə so niu? ¹³Sən yong nə mə maləm ən Pagune yase, sə gan bəsə ɗek ɗekən mə wubi losa, wu ina. ¹⁴Mə ina pagune ən maləm mə nə sob səsə netsə ni bwamə isa sə sob ɓa netsə a wasə kən. ¹⁵Nə nəsə mamaren mə sə tom ɓa a wasə kən. ¹⁶Da wetə pwarat nən kē sə mə au diyo akə pətə wad et diyo yaye ən gbatə re, ko lo au-time ai wad et ye a timsad se ən gbatə re. ¹⁷Mə sə ma mbusə mbwad sə tim ni, sə gang ɓet dodotə bəsan. ¹⁸nən gansə marə a isa mbwad ɗe mənə ma ɓet nə gbad sə ɓa son. Wu lo mə marə Liurə wu kada: mə et siya a kəpsə mbukəfa wanə ya akə kettə a nə ribi. ¹⁹Nən gansə marə wu bəsə siuyə pwarat wa tom ko ən dore mə mə wo wa tom ni, danə sə nəd weta ən ina. ²⁰Da wetə pwarat nən kē sə mə, et ye a kon sə et nə dung sad sə ya, wu mə a kon ina et ye kən a kon nə se a kon et a dung nə sə kən yan. ²¹Lo Yeso a kē sə losəwa, ai da gbī ɗa kətamə wayo mwē ai kē ɓa mə, "Wetə, weta, nən kē sə mə et ke ɗa isa akənə wanga." ²²Bəɗa ɓata kən ɓa kar ɓa a ɓoso la, ɓan ɗimmə ai gan a yanau. ²³Mbəɗe ke fini, ya Yeso a yausad se, ai bi kiso ɗuk a tebur ən kallə Yeso wa, ²⁴Siman Bitrus ai yā bəde si la ai kyād mə, "Tawadā mə ai gan a yanau." ²⁵Mwē ai gan ən ləu Yeso wa ai kyād mə, "Pagune, Ya nau?" ²⁶Mwē Yeso ai gakad mə, "Wu et si nə sumsə burodi nə nəad ya." Mwē a sum sə burodi si wa ai nə Yauda au Siman Iskariyoti ya. ²⁷Lo ɓa ɓwadso, gub sãwō ai kanad bida senda, mwē Yeso ai kyād mə, "Mbu ngən tomso, tom bəngə sakat" ²⁸Siuya etka aisə bi kiso a masə mbu tomsə hē ai gan losəwa a somre. ²⁹Batəka ɓa dimmə, Yauda ai mə ɓā yase, wu mədə ko Yeso a kyād mə, "Tir bu ɓwasə mə ɗə da mamə wa," ko lo au a kyād mə ai nə ɓet ɓa som ən təfə kə ɗə wu mbəkau. ³⁰Lo Yauda a kon sə burodi wa, ai bor bi tã'ndi sakat mwan. Wu bəttə Biya. ³¹Lo Yauda a wadsə bi wa, Yeso ai kəmə, "Siuya au Ete a da gbaton, Liura ai da gbatə ɗa aisə kənən." ³²Liurə akə nəad gbato gbatə səu kən kə ko bi sakat. ³³Ambə tai tai wa, Nə bə nən isa hē kə ko ko klam re. Sə kə nə gərə, hē wu mə lo nə kē sə ɓet Yauda wa, "Dab səu nən koso, sa wo kure." Siuya Nən kē sə yā kən mwa. ³⁴Nən nə sə Wentə fiyo siuyə mə, sə yau ɓa a waso; lo Ina nə yau sə so, sə yau ɓa losə kən. ³⁵Tomo losə wa, ɓetə ɓakə ma mə sə gbadā wano, mə sə yauba a wasə ni. ³⁶Siman Bitrus ai kyād mə, "Pagune ngən ko nau?" Yeso ai gak mə, "Dab su nən ko so, sə kənə mbəd ko siuyə re, kə tom hal hē." ³⁷Bitrus ai gakad mə, "Pagune kə tomənə hē nə kəngə mbəd ko siuyə reu? Nə nə ɗwe yane mə inga." ³⁸Jeso ai gak mə, ngə nə ɗwē yang mə ina? Wetə, weta, Nən kē sa, Go baro akə te ko tākən de gə kəmə ngə manə ko hēre."

Chapter 14

¹Sə hed ko gurkalasə wu dəblə re. Sə nəd weta a Liurəni, sə nəd a inə mwa. ²Da diyo ən panə ni han kadā wu kiso dwed, hē nē kē sə bəsan, mə Nən ko na sək handə mə isa, ³Mə nē wad nē sə sək handə ni, Nə wo mwa nē sa kon bəsə a nane, danə han səb nē so, so bəsə kiso kən. ⁴Sə ma tōrə nən ko son." ⁵Toma ai kē Yeso mə, "Pagune, tē ma dāb ngən ko so re, tē ma tōrə mənau?" ⁶Yeso ai kyād mə, "Nə tōra, wera, ən dṽē; et ke ai wosə a Pa ni re mə a bəd ko a nē ni re. ⁷Mə ka se manə bənə ni, hē sə ma panə mwān. Məsə siuyə wa sə ma dān sə wirad bəsə mwān. ⁸Filibus kē Yeso mə, "Pagune, we tē Pa siya, yai mangtə bətə pwarat."
⁹Yeso ai kyād mə, "Nə bənə bēd ən isa dəng gasawa hē sə ma nē kurə sēu, Filibus? Et ye a wir nəsə, a wir Pa siyan. kə tom mənə hē sə kəmə, 'We tē Pa si wau'?" ¹⁰Ngə nəd wetə ko mə dā kal Panə ni Panə kənə ai dā kalanə reu? Mattə tē Nən kē sə so Nən gan dā ko dā təfan de, Pane ai sə dā kalanə ya ai sək gularə wayo biya. ¹¹Sə nəd werə a ina mə Nə dā kal panə ya, kolo sə nē werə bəsə mə a gulatə səu mbud. ¹²Wetə, weta, Nən kē sa, et a nədsə werə a inə ya akə tom mbu Nə tom so kən, akə tom wu wad yā mə Nən ko bənə ko a Pa si ni. ¹³Mbu yaya sə tausə dā dāndə wanə wa, Nə tomo mə Pa si ai dā gbatə dā ausiya. ¹⁴Mə sə tau bəkaka dā dāndə wanə ni, Nə tomo. ¹⁵Mə sə yaunə ni, sə hī wentə wano, ¹⁶I nē kənə nē bob Pa siya, asə nē buyaya kəsə sī so, mbusab kə kad bi ən isa gamətadya- ¹⁷Kətamə wera. Wurə kə konad dē mə ən wirsad dē wa ma'ad dē. Hē isa kə nē sə ma'ad biyan, mə ai kad bin isa akə kad bi dā isa mwa. ¹⁸Nə kə sə hed wen wen de; Nə wo bəna nasəni. ¹⁹mwē ka tər gbare bəkə nē wir dā wurə mware, hē isa səkənə wiri mə Nən dṽē, isa sə le bəsə kən. ²⁰A ga səba sə ma mə inə nē dā Pane, isa kən sa dā inə kən, hē na dā isa kən. ²¹Et ye aisə' ən wentə wano aya yə mbəd ya ai et a yaunə se, wu losə mwa mə et ye a ayaunə se Pane akə yawad bi kən, nē yawad bi kən nē we kənə bənə a nate ni kən." ²²Yauda (som Iskariyoti re) ai kē Yeso mə, "Pagune, tomənə hē ngə yau mə ga we käge a natə ni som ko a bət wurə re wau?" ²³Yeso ai gak ai kyād mə, "Et a yau nē se mbwad ya, akə mə marə wano. Pane akə yawadā, Ita kən tē wo ta sə diyo watə bətə ən aisa. ²⁴Et ye a yaunə kurə ya, akə mə mattə wanə rə. Marə sə kur so bor ko a nanə re wu mə bor bi a Pa si ni ya a timnə se. ²⁵Nən kē sə mbusa, na nən kad bənən isa sēu. ²⁶Wa, Mbusab kəsə sī so- wu kətamə karang waya Panə akə sə dun se dā dāndə wanə ya-kəsə bəkkə mbusə mbwad wu dīmsə mbu nē gan so mbwad. ²⁷Nən hed sə ən dodoto; Nən hed sə ən dodotə wano. Nə nərə ko lo ya wurə re. Sə yau ko amgur kal basə wu han de, sə kur tatərə kədə. ²⁸Sə kuran mə nē kəsə mə, 'Nən wad bənə wadā, hē nē gang nē lo ən nasə ni.' Mə sə yau nē ni, kəsə do mə Nən ko bənə a panə ni, mə Pa si gba a Ina. ²⁹Siuya nən kē sə mbusə la mə hē wu bəd ndira mə danə mə tom ni, sə nəd weta. ³⁰Na gan ko si kalkal ən isa mware, mə gu wuro ai wobi wo. A som ko ən gubtəmə a inə re, ³¹wumwan mə danə wurə wu ma mə Nə yau Panen, Nən tom lo pane ai yausə mə nē tom wa. Ndə ni burud ndə bəd bədə a dāba."

Chapter 15

¹In nə ʃot inabi dene, Panə kənə ai et ǫ. ²Bara ʃotə ʃotə ɖa inə sē kurə ya ai tika ɖa mə wu sē wu da pwarat. ³Siu sə bəsə karang-karang mə marə nə gansən isa wa. ⁴Sə kad bəsən ina, inə kən ən isa, lo bara ʃotə kē kǎ ko wu sē abə wa wu somko a gundə re, isa sə losə kən mə sə kad kon inə rə ni. ⁵Inə nə gundə ʃota, isa kən barame. Et ai sə bin ina, inə kən ən aisə ya, ai sē abə wu da pwarat, mə somkon inə rə ni akə tom mbəkaka re. ⁶Etə ma somkono inə rə ni, ʃa kə wuttad lo bara ʃota su eso bi wa; ʃetə ʃan gbau barame suwa ʃa yabad ɖa ara wu kəd biya. ⁷Mə sən ina, marə wano wu da kadon isa ni, sə tau mbu sə yauso mbwad, ʃakəsə tombəsa. ⁸Pane a da gbato ən yǎ mə sə sē abə wu da pwarat wu we mə sə am mbəɖa ʃana. ⁹Lo pane a yausə so nə yausə losə kən, wa sə kadda yautə wano. ¹⁰Məsə mə wentə wanə ni, sə kadda yautə wano, lo nə məsə wentə Panə nə kadda yautə wato wa. ¹¹Nə gan mbusə ən isa mə kal penge yane won isa, yasə kən wo bi a nedye. ¹²Yǎ wu wentə wano mə sə yaufa a waso lo nə yausə so. ¹³Etka somon yautə wadse yǎ re, ya a nəsə dəwē yaye mə ʃausa ʃaya ya. ¹⁴Isa sə ʃausa ʃana mə sən tom mbu nə kēsə so ni. ¹⁵Wirə wu besə nə kəsə yong ko mə mbattə mware, mə mbadda a ma mbu et gbayi yaye ai tomso kure. Nə yongsə mə ʃausa ʃana mə nə kēsə mbu nə kur so ən Pane wa. ¹⁶Isa sə ngbad nə ko sase re, nə ngbad sə nase nəsə timi sə kē ʃetə marə deno ɖek-ɖək wa. Yǎ kad losə mə mbu sə tausən Pane ɖa ɖəndə wanə wa, a kəsə nə bəsa. ¹⁷Nən kēsə mbusə məsə yaufa a waso. ¹⁸Mə ʃa mbisə sə ɖa wurə ni, sə ma mə ʃa ngǎ nə mbiso hē ʃasə mbisi. ¹⁹Mə sə ya wurə ni hē wurə yausə lo yayan. Mwē siu sə som ya wurə kure mə nə ngbad sə ɖa wuro wu tom yase hē wuro ən mbisə sə so. ²⁰Sə ɖim mbu nə kēsə, 'Mbadda ai waddə et diyo yaye re.' Mə ʃa wenə han-handə ni ʃa kəsə han kən, mə ʃa kon marə wanə ni ʃakə kon yasə yasə kən. ²¹Ba kəsə tom mbusə mbwad mə ɖəndə wano mə ʃa ma etke a dung nəso re. ²²Mənə wo ko na ganən ʃabo re ni, hē ʃa som kon sumə re, mwē siuyə ʃa som kon tōrə mə ʃə kəm ʃə som kon sumurə re. ²³Et a mbisə nə se, mbisə Pane. ²⁴Mə kanə tom mbu etke a ʃate a pətə tomo kədəni, hē ʃa som kon sumu rə, siu ʃa wirin, hē ʃanə mbisə bəna ən Panə kəm. ²⁵Yǎ tom losə mə wu we mbu ʃa bidə sə ɖa wentə ʃato wa mə, "Ba mbisə nə bənə gəm mwan." ²⁶Mə et yaute awoni, ya nə dung sadse a bor bi a Panə yi ni, wu Kətamə wera, borsə bi a Panə ni, akə ko wira yane akə gan marə a ɖurə wano. ²⁷Isa kən sə gana a ɖurə wano kən mə sə kadən inan a bərbəra.

Chapter 16

¹Nə kē sə mbusə mə tomsə ru. ²Ba kəsə borsə də hidsə bamo. Hē berketə kə wo et a todsə se akə dīmme yin sək gularə Liurə wa. ³Bakə sək gularə səu bəsə mə ba ma Pane siu kure ən inə kəm. ⁴Nə kē mbusə mə berketə mə kan ni, sə dīm mənə kēsan. Nə kēsə mbusə ko a bərbərə re mə nə bənə ən isa bēd. ⁵Siu ya nən ko bəna a et a tim nə se, hē etke də nasə ni a tau nə ko mə, 'Ngən ko nau?' hēre. ⁶Mwē nə kēsəsə mbusə wa sə hed bəsə yargizik də gurə am kalbasə. ⁷Nən kēsə wera, kəsə ko bəsə dek-dek mə nə wadbən. Mənə wad kurə ni, kətamə kəsə sī so kə wore, mə nə wadni na dunga də asə wo. ⁸Mə a woni, kətamə ka we wuro mə sumə kwalle, ka bəkkə bəta a mbu karang-karang ba ən palta - ⁹ən sumu, mə bətə ba nəd werə kon inə re; ¹⁰ən karang-karangto mə nən ko bəna a Paneni, mə sə kənə wirko mware; ¹¹ən palta mə et ai māsə wurwu ya ba kadad paltan. ¹²Nən mbusə den-den ya nə kəsə kēse, hē sa ma ko siure. ¹³Mə kətamə werə mə wo ni, akəsə mbəd sə də tōrə werə mbwad, wumə akə gan mbu yə maso re, akəsə kē mbu yə kursa ən mbu kə woso. ¹⁴Akənə nə gbato mə akə tom mbu wusə yanə wa asə kē. ¹⁵Mbu Pae ai sə so yane bənə kən wusə losə wa nə kē mə kətamə Liurə wu kə wo wa to mbu bəna asə kē. ¹⁶Da berketə hal səkə nə wir ko mware, mə tom hal mwani sə nə wir bəna. ¹⁷Yeso a masə mə ba yau mə ba yau mə tau yə mbəka wa, ai kē ba mə, 'Siu sən tau kāsə mə nə dīm mənə ən mbu nən kēsə mə, "kə tom kəlam sə kənə wir ko wir bənau?"' ¹⁸Wusə losə wa ba kəmā, "Ai gana biu, "Tom kəlam hal"? Ndə ma mbu ai gansa kure." ¹⁹Yeso a wir sə mə ba yaumə bən tau mbəka wa, ai kē ba mə, "Sə tau kāsə ko a mbubə re, mə nə gan mə, "Tom kəlam hal, sə kənə wir ko mware; mwē kə tom hal sə kənə wir bənə mwa?" ²⁰Nən kēsə wera sə te sə wā ndute hē wuro kə ko bin kal penge. Sə kon kallī sumsum, hē kal tebe yasə ka kettə wu gang kal penge. ²¹Mə tena akan ngbang a hayo ni, ai da kal tebe mə berketə wato kanan, mə a ha ausi ni, ai dīm rə han-handə a weso ko mware mə kal penge wo eti də wuro. ²²Wa nən kē sə mə sə də kal tebe siu ya, kə tom hal nə sə wir bəsə mwa, mwē gur kal basə wo bi peng-peng mwa ya etke akə to kurə ya. ²³Ga so mə kanni, sə kənə tan mbəkakare, Nən kēsə wera mə sə tau Panə mbəka də dəndə wanə ni, akə sə nə bəsə. ²⁴Siu la wu sə tau mbəka kan dəndə wano ndore, sə tawa bəkəsə nə bəsə danə kalpenge yase wo bi karang-karang. ²⁵Ni gan mbusə ən ma maren hē berketə wowo ya nə kəsə kē mbəka kon ma maren mware, nolkəsə bəsə sar-sar a Pane. ²⁶Ga so sə tau mbusə də dəndə wano hē nə kē komə nə bob Pane mə isa re; ²⁷mə Pane ən dūrə wayo a yausə bəsan lo sə yausad so, sə nəd wetə mə nə bor a nate ni. ²⁸Nə bor a panə ni nau də wuro. Hē siu nən hed wuro nən lo bəna Panə ni." ²⁹Bəkka bəta ba gan mə, "Kara, siu ngəndə kon mamaren mware, ngən gan bəngə sar-sar. ³⁰siu tə ma bətə mə ngə ma mbusə bəngə mbwadən, ngə yau ko mə eta ngə tau mbukusə re. Wusə losə wa, tə nəd wetə bətə mə ngə bor a Liurə ni." ³¹Yeso ai gag ba mə, "Sə nəd wetə siiu niu?" ³²Sə kara, berketə ən wowo siuyə wobiyən, ya ba kəsə yasə se, ko yana ai wad bi də gwārə wayo sə nə hed bənə fini. Hē nən kē sə mə nə hed som ko finə re Pane ain ina. ³³Nə gan mbusən isa mə sə da kado kwakwatən ina, sə da han-handə də wurwa mwē sə na kwa-kwa mə nə sam kitə nə kā wur wu bə nan.

Chapter 17

¹Yeso a gansə mattə wa, ai nik đura ai kar bidiyo ai kəm, "Pane, berketə kan biyan; nə awangə gbato mə angə nə ngə gbatə kən - ²lo ngə nə sadsə gbato a mbu wusən đəwē wa mə ai nə ko yana đəwē bweddə kədə ya. ³Yā wu đəwē ba ma ngə se, Liurə deno ən et ngə tim sadse, Yeso Krəsti. ⁴Nə nə ngə gbato đa wuro, nən kē losə mə nə tom wan. ⁵Siuya Pane nə nə gbato ya ka ndəsə bēd hē wuro wu mar ya. ⁶Nə kē betə dəndə wango bet ngə nə nə sə ba đa wurə wa. Ba yangə hē ngə nə nəba, siu ba kur marə wangon. ⁷Siu ba ma bəsə mə mbu ngə nə nə sə mbwad wa, bor bi a na ngen, ⁸mə nə nəba mattə ngə nə nəso. Ba konon ba mamə nə bor a na nge, mwē ba nəd wetə mwa mə ngə dung nə ngase. ⁹Nən ganən Liurə mə babo som ko a wurə re wa bet ngə nə nə sə ba mə ba ya ngə wa. ¹⁰Mbu bana wu ya nge, ya ngə kənə wu yane, wusə losə wa nə da gbatən babon. ¹¹Inə siu nə som ya wur wu kure, bet bə kənə ba đa wuro, wa nən wo a nangə ni Panə karang-karang ya, məba ba kad fini lo ndəsə fini wa. ¹²Nəsən babo wa nə mə ba kwa-kwa et ka dəblə re, auliurə usu a wado mə marə Liurə wu da kado. ¹³Siu nən wo a nangə ni, nən gan mbusə đa wurə mə betə ba kur dodotə wano. ¹⁴Nə nəba marə wangon mwē wuro wu mbisə ba biya mə ba som bet wuro kure, lo in nə som ya wurə yə kurə kən. ¹⁵Nə tau ko mə ngə borsə ba bəsə đa wurə re, nə yau mə ngə mbəd sə ba adə bwalang ən gub sāwō. ¹⁶Mə ba som ba wurə kure lo inə kən. ¹⁷Gang ba bəsə a kalla ən đurə wango mə wetə bato. Marə wango wu weta. ¹⁸Lo ngə dung nə sə đa wuro wa, nə dung ba đa wurə losə kən. ¹⁹Nə nə kənə mə đurə bato mə babo ən wetə bato ba kə tom losə kən. ²⁰Nən ganən Liurə mə a bet ba ən bet ba nəd sə wetən inə đa marə bato wa ²¹mə ba kə kad fini lo inga Panə ndəsə fini wa. Nən kē Liurə mə ba kadə inda bēd mə wurə wu nəd wetə mə kə dung nə ngase. ²²Gbato ngə nə nə so, nə nəba bəsə kənən mə ba kad fini lo ndəsə fini wa. ²³Inə nə kadən babo lo ngən kadsə ən inə wa danə kə wo ban kpab đura mə mə betə đa wuro ba ma mə ngə dung nə ngase, ngə yau ban lo ngə yau nə so. ²⁴Pane, nə yau mə bet ngə nə nə sə ba wa ba kadən ina a đab nə so, ba wir gubtəmə wango, gubtəmə ngə nə nəso mə ngə yaunə yawa hē ngə mar wuro. ²⁵Pane karang-karang ya, wurə ma ngə re, inə nə ma ngan betə đa wuro ba ma mə ngə dung nə ngasen. ²⁶Nə heu dəndə wango ba man, nə wad wirən tomoyo mə yautə ngə yaunəso won babo, inə kən nəkon babo bēd.

Chapter 18

¹Yeso a bwedsə gan mattə wa, ai bor bi ən bəkka baya ba wad bəsə ən dale sen Kidron, ba wad bə kan bəsə dā kada ke. ²Yauda a wesə bet Yauda Yeso mə ba mad wa, mə Yeso ən ambəda baya ban ko kinso kal kal. ³Hē Yauda a māsə bwa dāka ən bet gbagba wu wira ba bor sə a tiwagbawa ən Farisawa, ba wad a dab Yeso aiso mə ba ma'ida, ba mə sin lanta, toti ən mbu barsa. ⁴Yeso a masə mbun wadso bi mbwadwa, ai wad a wiri ba to ai tauba mə "sən kar yanau?" ⁵Ba gagkad mə "Yeso a borsə da Nazareth ya" Yeso ai kē ba mə 'Ina'. Yahuda a wesəba Yeso wa ai bi kinso ən bwa dāka. ⁶Dənga a kēsə ba mə 'Ina' wa ba wad gatəten ba wad bə wəd bə wī a buto. ⁷Mwə Yeso ai bərə ba tawo mwa mə "Yeso a bor sə Nazareth a". ⁸Yeso ai gagba mə "Nə kē sə mə ina". Wa mə sən gir inə ni, sə hed bet ba ba wadbəsa". ⁹Yā wad losə mə mbu ba kēsə dā takaddə Liurə wau wo losa lo a kē sə mə, "Da bet səu ngə nə nəsə baso etke a dum dāre." ¹⁰Siman Bitrus ai botə pwe gune ai kwasə ngwē siya mbaddə tiwe gune ya. Mbaddə si ban yongad mə Malkus. ¹¹Yeso ai kē Bitrus mə gang pwe gune yangə siyad dā hitato. Na we ding mbərā han-handə səu Pane a nə nəsə kurau?" ¹²Gamo bwa dāka səba ən et gbayə bāte, ən bet Yauda ba mə Yeso ba wəfādən kutta. ¹³Ba wadsad a Hanana ni a wura, mə ai rəfə Kayafas ya tiu-gune dā mwērə səu ya. ¹⁴Kinso Kayafa ai kē bet Yauda yase mə bwa mə eta ai wodō mə a dūrə bēta. ¹⁵Siman Bitrus ən yatəke bəkke Yeso ya ba mbədsinadā. Bəkke siya tiu-gune a mad biyan mwē ai kan bin Yeso kən dā ite mgbele tiu-gune ya. ¹⁶Bitrus kənə a nəd sin bi tādī a kalte. Mwē bəkke siya ia wad yə tom marən tensiya ai nəd se a kalte ya mwē kan bəsən Bitrus kəm. ¹⁷Tensiya a kalte ya ai kē Bitrus mə, "Ingə som som bəkke et yə ko kəda?" Bitrus ai kyād mə "Awo." ¹⁸Bet gba-gba wa ən mbattə ba bəsə gəd-gəd kinso, ba rangsin arə tukētə bəsə mə songra. Bitrus ai bi kinso ai wa arsu bi kən. ¹⁹Tiu-gune siya ai tau Yeso mbəka biya a bəkka bāta ən bəkkərə ai tomso. ²⁰Yeso ia gakkad mə, "Nə gan marə bənə sar-sar ən wuron. Gamə mbwad ya nən bəkkə ba mbusə bənə dā hit Liura han bet Yauda ban gbausō. Nə gan mbəkaka yang-yang re. ²¹Ngə tau nə mə wu toməna? Tau bet ba gərsə mbu nə ganso. Kara betba ba ma mbu nə gan son." ²²Yeso a gansə marəu wa, yatəke fini dā bet gba-gab səu bəsə gəd-gəd wa a ndwenglagada ai kyād mə, "Ngən gak tiu-gune marə losau?" ²³Yeso ai gakkad mə, "Mə nə gan ko a nedye re ni, kē mbu nə rusa, hē mə gan wetə bənə ni, kə tomənə hē ngənə twedeu?" ²⁴Kinso, Hanana ai dung Yeso biya a Kayafa tiu-gune ni. ²⁵Siman Bitrus ai bi gəd ai wa arə biya. Bātəka ba tawad mə, "Ngə som bəkke Yeso yi ko kəda?" Ai kəm, "Awo." ²⁶Yatəke dā mbattə tiu-gune ban hasən et si Bitrus a kwasad sə gwē ya a kyād mə, "In nə wir ngə ko dā kada ən Yeso rau?" ²⁷Bitrus ai mbisə bi mwa mwē go ai te dā kən. ²⁸Mwē bato Yeso bi ən Kayafa ba wadsad bəsə a gwamna ni. A berketə suwa wu andə dēdera mwē ba kan ko dā han gba wu gwamnati re wa tom bən rumto, wa be gəb paska bəsa. ²⁹Bilatus a bor ai kē ba mə, "Et ya ru mbiu hē sau sadā a nanneu?" ³⁰Et yi mə a som et gəmte kurə ni hē tə wo sadsī ko a wirə wangə re." ³¹Bitrus mwē ai kē ba mə, "Sə toad bəsə sase sə kadad palta bəsa lo wusə dā wentə wasə wa." Bet Yauda kinso ba kəm, "Som ko dēk-dēk a nandə mə ndə tod etə re." ³²Ba gan marə ndə mə marə Yeso a ganso kə kad losa me wu we tōrə akə wodso. ³³Bilatus a kan dā gularə wayo ai yong Yeso ai kyād mə, "Ingə gub bet Yaudau?" ³⁴Yeso ai gakkad mə, "Ngən gan marəu bi ngə nga seu ko bātəka ba kē ngə bōse a dūrə wano?" ³⁵Bilatus ai kyād mə, innə som et Yauda kure, bet bānga ən tiu-gune ba wo ngəsə bəsə bōse a nane. Ka ngə to biu?" ³⁶Yeso ai gakkad mə, "Gubtəmə wano som ya wur wu kure. Ka mə gubtəmə wano wu ya wurwu ni, hē mbattə wanə bākə tom kitə mə bānə wadsə ko a wirə bet Yauda re. Wa gubtəmə wano som ya hasə yi kure. ³⁷Bilatus mwē ai tawad mə, "Ingə gubou?" Yeso ai gakkad mə, "Ngə kē mbəngə gase mə nə gubo. Ba ha nə mə dā nau dā wuro a marə nda mə na ti nu a mbu wusə wetə wa. Et ai yausə wetə ya ai gur ē yane." ³⁸Bilatus ai tawad mə, "Wet mbiu?" Mwē ai bor wad yi ho bet Yauda ai kē ba mə, "In nə mə et yi kon narəwande." ³⁹Wa sə bəsən mbu sən tomso, nə kəsə bor bəsə in etə fini a berketə paska. Wu siuyə sə yau mə nəsə bor bəsən gub Yaudau?" ⁴⁰Ba yā andə bwa ba kəm, "Et yə re, bābə bor bəsən Barabas." Barabas ai baddawe.

Chapter 19

¹Mwē Bilatus ai twed Yeso. ²Bwā dāka kən ɓa sə kungərə tibta ɓa kəŋkə Yeso a ɗura ɓa kəŋkad luktə runge. ³Ba ɓawa nate ni ɓa bommad ɓa kyād mǎ, "Gongsa gub Yauda!" ɓa twedadda. ⁴Bilatus a bor tǎndi mwa ai kē ɓ mǎ, "Sə kara nən bor sadsə tǎndi a nase mǎ sə ma mǎ nə wir naruwan yate kere. ⁵Yeso ai borən kungərə tǎbta ən luktə runge. Bilatus ai kēɓa mǎ, "Sə kara et siya ai ya!" ⁶Tiwe gbaya ən ɓet gba-gba wa ɓa wirsə Yeso wa, ɓa yā andə ɓwa ɓa kəm, "Sə gwa ɗa, sə gwa ɗa!" Bilatus ai kē ɓa mǎ, "Sə toad ɓəsə sase sa gwad biya mǎ inə nə wir narəwan yate kere." ⁷Bet Yauda səu ɓa gakkad mǎ, "Tə ɓətən wenta ya we si bi mǎ Yeso akə wodɔ mǎ ai kēmə yə au Liurəya." ⁸Bilatus a kursə marəu wa, tatərə wu mad bi wu da pwarat, ⁹mwē ai kana ai wad yə tau Yeso mǎ, "Ngə bor naw?" Yeso ai dē bi dē. ¹⁰Hē Bilatus ai kyād mǎ, "Ngən gan də kon indeu? Ngə ma ko mǎ nən tǎfa nə kəm ɓanga hed ɓanga ko ɓa ngə gwa reu?" ¹¹Yeso ai gakkad mǎ, "Ngə som kon tǎfa a ɗurə wanə hère mǎ ɓa nə ngə ko ɓidi re ni. Wa et a dung nəsə a nangə ni ya ayin narəwan wu wadɓa kəm." ¹²Marə wa tom Bilatus ai yau mǎ hē yə bor Yeso, hē ɓet Yauda ɓa yaure, ɓa kəm, "Mə ngə borən et yi ni ngə som yause Kaisar yi ko mware. Et a tosə ɗurə wayo mǎ yə guɓo ya ai gan ndə marə deno ən Kaisar re." ¹³Bilatus a kursə marəu wa mwē ai boron Yeso ai tiyad ɗa, Bilatus ai kad ɗa han kata palta ɓan yong sən ē ɓet Hebrew mǎ, 'Gabbatha' ya. ¹⁴Gasəu ɓan saksə mbusə mǎ ɓan tom paska wa ən ɗendera kpəm-kpəm Bilatus ai kē ɓet yauda mǎ, "sə kara, gub wasə ai ya!" ¹⁵Ban yā andə ɓa kəm, "Sə wadsad tǎdi, sə wadsad tǎndi sə gwa ɗa!" Bilatus ai kē ɓa mǎ "Nə gwa gub wasou?" Tiu gune ai gakɓa mǎ, "Tə som kon guɓə re wu kaisar mwan." ¹⁶Bilatus ai nə ɓa Yeso mǎ ɓa gwad ɓəsə. ¹⁷Mwē ɓa to Yeso ɓa naad bale ɓota mǎ ai wadsə a hansə ɓan yongsə mǎ Golgota ɗa ē Yauda wa. ¹⁸Ba gwa Yeso kinso ən ɓatəka fitə ɓa tosən Yeso ɗa bero. ¹⁹Bilatus ai ɓidi marə mǎ, YESO AU NARAT, GUB BET YAUDA a bale ɓota. ²⁰Bet Yauda ɓa kau marə ndara mǎ wu ɗa ē Yauda, Rom, ən ɓet Helina mwē wu bi ngbag ən gwāra. ²¹Wusə losə wa tiu-gba gune ɓet Yauda ai kē Bilatus, "Ngə dor gub ɓet Yauda re, ɓanə lo et ya a kəsə, "In nə gub ɓet Yauda." ²²Bilatus ai gak mǎ, "Mbu nə dor so nə doron." ²³Bwā dāka ɓa gwasə Yeso wa, ɓa ha dāwtə ɓa ɓwad ɗa kurun ko yanə bin yaye, wu be dawrə songra ɓa tausin sur. ²⁴Hē ɓa gana ɓoso mǎ, 'Ndə ɓwākə re ban ndə yap sasa si, ndə ma et akə tosə bi ya." Nyā tom losa mǎ marə ɓa ganso a yā mǎ, "Ba ɓwa dāwtə wano ɓəsə a ɓoso ɓa yap sasa ɓəsə si." ²⁵Ma Yeso ya ən kob mate ya maryamu ten Kilyobas ya, ən Maryamu magdaliya ɓa ɓəsə gəd gbang ən bale ɓotə ɓa gwa sə Yeso si wa. ²⁶Yeso a wirsə maye ən ɓəkke yaye yə yausadse ɓa nədsin ɓəsə gəd-gəd gbang ən isa, ai kē maye mǎ, "Tene, kar awange!" ²⁷Mwē ai kē ɓəkke si mǎ, "Kara, ma nge!" Da berkete suwa ɓəkke siya ai to Maryamu ai wadsad bi diyo naye ni. ²⁸Tomsə hal wa, kadsə bi mǎ ko mbi bwed biyan mwē mbu ɓa dorsə ɗa takaddə wa kadbi losan wa, Yeso ai kəm, "Mbrā bwan nan" ²⁹Gumrə kurə kinso mbrām inabi ɗa neu səu-səu, mwē ɓa sum soso ke ɓa wedsin a ɓotə ɓwalang yi ɗa, ɓa nik ɓidi mǎ wu ndokad ɗa ē. ³⁰Yeso a pətəsə bramsəb səu-səu wa, ai kəm, "Bwed biyan." Mwē ai gba ɗurə gba ɗəwē wu bor bi ya. ³¹Bet Yauda kadsə bi mǎ gaso wu ga sək mbusa mǎ ɓa yau ko mǎ wottə wu tər a bale ɓotə wu kan ga mbutərə re, ɓa bob Bilatus mǎ ɓə kau netsə ɓato ɓa donən wottə suwa. ³²Bwā dāka ɓa ɓau ɓa kau netsə ɓato. ³³Ba kansə a Yeso ni wa ɓa wo a wod biyan mwē ɓa kawad netsə ko mware. ³⁴Bwē dāke fini ya ai wa ɗa kale ən gida, mwē mudmǎ ən mbrā wu bor biya. ³⁵Et a wirsə nyā ya a gan marə sin, marato wu weta. A mamə mbu ye kē sa wu weta mǎ ngə nəd wetə si kən. ³⁶Mbusə tom losə mǎ mattə ɓa dorsə ɗa takaddə Liurə wa kə ko losa mǎ, "Bakə kau tǎfato ko fini hère." ³⁷Yatəke kən wu kē mǎ, "Bakə kar et si ɓa wasadsi ən gida yi bi kara." ³⁸Mbusə haktə so, Yusufu et Arimatiya aisə mbəde Yeso ya, a pǎ ai wad yi bob Bilatus mǎ yə to mbir Yeso yi biya, Bilatus ai kyad mǎ ayoyi to biya. Yusufu a wad yi to biya. ³⁹Nikodimus a pətəsə wo a Yeso ni ən ɓəttə ya, ayau kən ən yo tulare mangsin gumtə gba-gba wu wonon. ⁴⁰Ba kpab ɓa to mbir Yeso wa ɓa kəŋkad dawtə wora ən mbu ɓwaso lo ɓet Yauda ɓan tomso hē ɓa hok worə wa. ⁴¹A ɗab səu ɓa gwa sə Yeso wa kada ke wu kən ən ɓə worə ɗa ɓa sǎusən fifi dəŋso ɓa hok etə ɗa re. ⁴²Mə gaso wu ga gulata ɓet Yauda, hē ɓə worə səu bi gbang mo, mwē ɓa hok Yeso bi ɗa kiso.

Chapter 20

¹In denderə kpəm, andə wa dā tikil sēu ga bərara, Maryamu Magdaliya a wo a bō worə Yeso aya wir bā gəntələng sin kudora dā a bō wora. ²Mwē ai mun ai wad yi kē Siman Bitrus ən bəkka bena Yeso a yausadse mā, "Ba to Yeso bā bor sadsin tē ma dāb ko bā ti sadso kure." ³Hē Bitrus ən bəkka bena Yeso yi siya bā bor, bā wad han bō worə Yeso wa. ⁴Ba sasə fitə wa ən bātəka bəkka Yeso wa bā mun bā gā kano a bō worə wato. ⁵A lub dā gbang ai wir luktəsə worə mwan bi pū a buto mwē a kan ko ən dārə re. ⁶Siman Bitrus ai kanən ndirə kən ai wad yə kan dā bō worə Yeso ai wir luktəsə worə səu bi gusak a buto ⁷ən dawtə ka wusə a dūra to wa kpabsin bi yase. ⁸Bəkke bene siya a gāsə kano a bō worə ya ai kan kən ai nəd weta a mbu a wir so. ⁹Bābo ka bā nəd wetə kon takaddə Liurə wa mā Yeso akə ni bida mantə wottə re a berketə səu pwarat hē. ¹⁰Bəkka su mwē bā lo bəsə dijomse boso. ¹¹Maryamu ai bi gəd tāndi ai te bi te. Ai lub ai kar bō worə suwa ya te dā. ¹²Ai sa karo wa ai wir time dā dawtə pengtə, ya fini ya ən lau dūra ya bese kən ən lau netsə bā ti sə Yeso wa. ¹³Tima seu bā kē Maryamu mā, "Tene, ngən te mbiu?" Ai kē bā mā bā to Pagune Yeso yane hē nā ma a dāb bā ti sadso re." ¹⁴A bwedsə marə seu wa ai kettə la mwē ai wir Yeso bi gəd hē a mako mā Yeso bi re. ¹⁵Mwē Yeso ai tawad mā tene ngən te mbiu? Ngən kar yanau? Maryamu ai dīm mā et kada ke biya mwē ai kyād mā, "Et gba ya, mā ngə toad ngasə ni kē nā dāb yo ngə ti sadso no toad bəna." ¹⁶Yeso ai kyād mā, "Maryamu, ai kette ai kyād mā, "Rabboni," wu mā, "Maləm." ¹⁷Yeso ai kē Maryamu mā, "Ngə da re, mā nā wad ko ən Panə ni ndore, ngo a bausa bāna ni ngə kē bā mā nā ko bənə bidi a Panəni ən Pase, Liurə wano ən yase. ¹⁸Maryamu Magdaliya ai wa yə kē bəkka mā, "Nə wir Pagune Yeson" ai gan mbusə ən aisan. ¹⁹In dūra ga bərara, bəkka Yeso wa bā gbi sin kaltemse mā bān mun bēt Yauda. Yeso ai kan ai nəd bi dā berketə bato ai kē bā mā, "gonsə waso mwan" ²⁰A kēsə bā yā wa, ai we bā nemsə wayo ən kalə wayo. Bəkka bā we kalpenge bā wirsə Yeso wa. ²¹Yeso ai kē bā mwa mā gongsə waso. Lo Pane a timnə sə so, nən timsə losə kən. ²²Yeso a gansə marə seu wa mwē ai nā bā kətamə wayo ai kəmā, "Sə kon kətamə karang-karang wa." ²³Mə sə sob etə ruwamə wato bi ni, kad bi losan; hē məsə mā sumsə etə ni wato, kə ko bi losa. ²⁴Toma, etke dā bəkka bu wu hā fətə wa, bān yongsadsə mā Didaimus, a som ko kinso a berketə Yeso a woso re. ²⁵Bəkka besa bā kyād mā, "Tə wir Pagune Yeson." Toma ai kē bā mā, "Mə nā wir laḃo a nemsə wato nā da ketə dā bamtə kalate re ni, nā yau re." ²⁶Təro kung kurun haktə so bəkka bāta bā kubləsin kā bōse dā hito, Toma aya bin bābo kən. Yeso ai kana ai nəd bi dā bābo ai kē bā mā, "Gongsə waso." ²⁷Mwē ai kē Toma mā, "Mwal ketange ngə da nemsə wano ən bamtə kalane. Nəd wetə mwan ngə tom ko lo et ai nədsə wetə kurə yire, nəd wetə mbənga. ²⁸Toma ai gakad mā, "Pagune yane Yeso ən Pagune Liura." ²⁹Yeso ai kyād mā "Ngə wirnə pwarat hē ngə nəd weta. Dodotə wun bēt bā wir mbəka kurə mwē bā nəd wetə bəsə si wa. ³⁰Yeso a tom mbusə hir-hir ya bā dorko dā takaddə wu ri ya, a wirə bəkka baya. ³¹Ba bida mbusə la mā ngə nəd weta mā Yeso ai Krəsti. Wa nəd weta kə ngə tom ngə dā dəwē dā dəndə wato.

Chapter 21

¹Mbusə haktə so, Yeso ai we kā baya bi mwa ən bəkka bəta dā alwarə Tiberiya. ²Siman Bitrus babə sən Toma ban yongsadsə mə Dadaimus, ən Nataniyel a borsə dā kana ən lau Galili, ən Zabadi wa, ən bəkka Yeso wu fətə. ³Simon Bitrus ai kē bə mə, "Nə ko na mə sīyā bə na." "Ba gakat mə, "Tə bəta woyon ingə kən." ⁴In yer denderə kpəm-kpəm, Yeso a nəd a girə seno mwē bəkka bəta bə ma komə aisə re. ⁵Mwē Yeso ai kē bə mə, "Am bōwā sən mbəkaka sə kəb sou?" "Ba gakat mə, "Awo." ⁶Yeso ai kē mə, "Sə wang ndamo yase ən nem siya kuramo, sə dā sīyā bəsa." siu bə tom lo a kēsə baso mwē bə dā sīyā wu dā pwarat ban kāsə ko mə bə fəkē re mə bə mang mbəkan. ⁷Bəkke si Yeso a yausad se ai kē Bitrus mə, "Wu Pagune Yeso." Siman Bitrus a kursə mə wu Pagune Yeso bi wa, mwē ai dā dawrə kəngko biya (Mə ka ai bi niti) mwē ai ham bi dā mbərā. ⁸Bəkka bəsa bə wo bəsən kuramo (mə ka bə somko adə bwalang re) ban sī bə fikē ndamo bəsən sīyā dā neu. ⁹Ba bor sə bəsə a girə seno wa, bə wir wesə arə bi ən sīyā si, ən burodi a kalla. ¹⁰Yeso ai kē bə mə, "Sawon sīyā səu sə məsə baso siu yi wa." ¹¹Siman Bitrus ai wad yi wuttə ndamo seu a buto ən sīyā bəm-bəm dā neu bə mangsin, 153; ən dwetə sīyā suwa ndamə bōwākə kure. ¹²Yeso ai kē bə mə, "Sau nda kā ēkā bəda." Et ka ganko si dā bəkka seu mə yin tawad mə, "Ingə yanau," hēre mə bə ma bəsə ma Pagune Yeso biyan. ¹³Yeso a wo aya to burodi ən sīyā suwa ai nə bə biya. ¹⁴Nyā wu tākən te Yeso a we sə kāyən bəkka bəta wa lo a niso dā mantə wottə wa. ¹⁵Ba bwedsə kā ēkā bəsə wa, Yeso ai kē Siman Bitrus mə, "Siman au Yohanna ya ngə yau nə wu wad nyā niu?" Bitrus ai gakat mə, "ō Pagune Yeso, ngə ma mə nə yau ngan." ¹⁶Yeso ai kyād ya fətə te, "Siman au Yohanna ya, ngə yau nə niu?" Bitrus ai kyād mwa mə "ō Pagune ngə ma mə nə yau ngan" Yeso ai kyād mə, "Kar təmasə wano." ¹⁷Yeso ai kyād ya takən te mwa, Siman au Yohanna ya, "Ngə yau nə niu? Mwē kalə wu gwā Bitrus bi mə Yeso a kē yə tākən te. "Ngə yau nə niu?" Bitrus ai kəm "Pagune Yeso, ngə ma mbusə mbwadən, ngə ma mə nə yaugan." Yeso ai kyad mə "sē təmasə wano." ¹⁸Nən kē'ngə weta ngə sə au bwe wa, ngən kəngə dā witta ngə yau so, ngə kō ngə mwal nemsə wango bangə kəngkə dā wira bə ngə ko rəwa." ¹⁹Yeso a gan marə ndə mə yə we wodo Bitrus akə wodso mə yə nə Liurə gbato. A gansə marəu wa ai kē Bitrus mə "Mbəd na." ²⁰Bitrus a kettə la ai wir au mbəde Yeso a yau sadse ai mbəd bə bəsa, et a kəgsi a mbir Yeso bə babən kəp mbusə wa, ai kēsə, Pagune Yeso yana kəngə tom sə mbəka yau?" ²¹Bitrus a wir sadso, ai kē Yeso mə, "Pagune Yeso et ya akə to biu?" ²²Yeso ai kyād mə, "Mə nə yau mə ai kad biya mənə woni hē nai mbu tē ngə biu?" Mbəd na." ²³Marə ndə yasə dā bətə mə bəkke siya akə wodde. Hē Yeso aya yə kē Bitrus ko mə bəkke siya akə wod kurə re, a kē mwan mə, "Mə nə yau bənə mə ai kad biya mə nə wo ni hē nai mbu te ngə biu?" ²⁴Nyā wu bəkke si a gansə mara ai bidi mbusa a mbu yə wirso, ndə ma bədan mə mara a ganso wu weta. ²⁵Mbusə den-den ya Yeso a tomso. Mə bəkə dor mbu a tomso mbwad ni, nən dīm mə ko dā wuro kə dā han bəkə hīsə takadtə bəkə dorso re.

Acts

Chapter 1

¹Takaddə nə bində sə a bərarə wa, Tiyoofilus a kē busasə yase a ber sə tomoyo ai bəkka bə mwa wa, ²wau bi a ga səuba konsat bi bīdi wa lo a nə sə am gbada baya marə dā kətamə karang wa. ³Hē a han səu mwē ai we kā ye ən dəwa a bate ni, ən ti marə a mbusə den-den ya bōwase-bwa ya. A tərō busə kurun ai we kā ye a bate ni ai kē bə marə ya gubtəmə liurəwa. ⁴Lo Yeso ai sə bi ən babə wa, ai kē bə mə bə gong bə hed Urushalima re, wu mə "Ba bi mbu paye, a kē so. ⁵Sə kur ən inə mə Yohanna ən wetə pwarad ai tombə baptisma ən bərā, wu mə isa kənə bə kə sə tom baptisma ən kətamə karang wu dā tərō ko hal wa." ⁶A ber səu bə sə kəm wa, hē bə tawad mə, "Pagune wu ber səu gə lo sən gubtəmə mbet Israila wau?" ⁷Hē ai kē bə mə "Som ko ndo mə sə ma ga ya ən berketə ya pane a kē sə bi ən kā ye ya. ⁸Wu mə sə ko ən təfa, mə kətamə karang wu wosə ni, sə gang wira bəna dā Urusalima, ən dā yauda mbwad. Ən samariya, wau bi a bwed-bwed dā wuro." ⁹A ber səu Yeso a kē sə mbusasə wa, basə bəsə a kar liutə wa mwē bə to'ad bə wad' sad bi dā liura, mwē ai dum bi liuta. ¹⁰Ba bəsa kar liutə, lo a wad sə bi wa, mwē sakat mwan bət bara fəttə bə nəd bəsə a wirə bato dā dawittə pengta. ¹¹Ba kəmə, "Isa sa bət bara Galili, tom mə nə hē sə nəd hā sən kar mbi dā liurau? Yeso ya A wad Sə bi dā liurə ya akə lo bi lo sə wirsad sə ai wad bi dā liurə wa." ¹²Ba bor dā kulorə Zaituna ya wusə ngbang ən gwārə Ursalima, bə lo dā Urusalima ya wusə bi gege ən siko ga wiyā ya. ¹³Ba kanso, bə wad bəsə dā diyo səb bən kad so, mwē ta bəsə bīdi bə kad bəsə kiso. Wu yo Bitrus, Yohana, Yakubu, Andrawus, Filibus, Toma, Bartalamawus, Matta, Yakubu au alfa ya, Siman et mbu sīsə a gwarə ya, mwē ən Yauda au yakubu ya. ¹⁴Ba sə mbwad wa mwē bə kpab dūrə bəsə fini dā gano ən Liura. Bə bə kəm ən ton ka, Maryamu ma Yeso ya, ən bəusa bəta kəm. ¹⁵Dā tərō sə wa Bitrus ai nī gəd dā bəusa bəya basə busə-bō ən busə-fəttə wa ai gan mə, ¹⁶Bəusa kad ndo mə marə Liura dor so wawon, mə kətamə karang wa gan marə ən Dauda pad-pad a Yahuda, et ye a məsə bə wirə bə mə Yeso ya. ¹⁷mə ka ai bi dā inda mwē ai kon nərə gularə wayo i sək so

biyan." ¹⁸(Siuya et ya a tir kã ye handa ən kəbarə gəmto a hansə ɓa ai wĩ dimlamra kalate wu pad, tiyatə wu bor a butə ɓələr. ¹⁹Bet Urusalima mbwad ɓa kur yǎn, mwē ɓa yong hansəb mə "Akeldama," wu mə, "Han munma.")²⁰"Mə bidə bi ɗa Takaddə Binsə mə, 'Hed han bata wu kad nitĩ ɓa hed et ke ai kad kiso hēre'; 'He mwā mə et ke ai gang a boddə wato ya guɓtəma.²¹Wa, kad ndo losə mə, yatə kē fini ɗa ɓa sasə ndə so məsə bē aber səb pagune Yeso ai kansə ai bor ɗa inda wa, ²²bər si bi a berketə babtisma Yohanna yi wa, wau bi a ga səb ɓa to sad'sə ɗa inda ɓa wad sad ɗa liurə wa, mə ai yo ɗa inda a marə niyo wato ɗa mantəwotta."²³Ba hĩ ɓetə fətə, Yusufu ɓan yong sad sə mə Barsabbas ya ɓa ti sad ɗəndə mə Justus ya, ən Matayas.²⁴Ba ganən Liurə ɓa kəmə, "Inga Pagune ngə mǎ gur kalə ɓetə mbwadan wetə da ɓasə fəttə wa ya tə ngbad se ²⁵ai to gularə wango ya Yahuda a wodsə ai hed ya."²⁶Ba kan ɗa tōtə gbadɔ aɓosɔ, hē ɓa gbad Matayas mwē ɓa kawad bi a amgbada bu-hǎ finə wa.

Chapter 2

¹A ga sɛb kɛtame karang wu woso, am-mbɛda sɛu ɛa bɛ sɛ a han fina mbwad. ²Wen-wen mwan mwɛ ɛa kur mbɛka ɛn bor dɛ liura ɛn te lo her guno, mwɛ wu dɛwad bi dɛ diyo sɛb ɛan kadsɛ dawa. ³Hɛ ɛa ho ɛ mɛ ke lo dɛlmarɛ ara ɛn don bi a ndute ɛate fini-fini mbwad. ⁴Ba sɛ mbwad wa mwɛ kɛtamɛ karang wa wu gbi ɛa biya mwɛ ɛa bɛr gano bɛsɛ ɛn emɛ ɛol-ɛol lo kɛtamɛ nɛsɛ ɛa gbatɛ mɛ ɛa gan wa. ⁵A bɛr sɛb ɛet Yauda ka ɛan kadsɛ dɛ gwarɛ Urushalima wa, ɛet liurɛ ɛa bor dɛ gwatɛ ɛol-ɛol dɛ butɛ hasɛ ya. ⁶Lo ɛa kursɛ yer sɛb losɛ wa, bɛtɛ ɛa gamɛ wu tom ɛa hir-hir. Mɛ ko lo yana a kur ɛan gan bɛsɛ dɛ ɛ ya ye. ⁷Tom ɛa hir-hir wu dɛ pwarad; mwɛ ɛa kɛmɛ, "Bɛt ɛa ɛan gan so ɛa som ɛed Galili kurau?" ⁸To mɛnɛ hɛ dɛn kursɛ emɛ ɛate mbwad lau, ko yanɛ bi dɛ ɛ ɛa ha sad seu? ⁹Patias ɛn Medes ɛn Elamita, ɛn ɛa sasɛ basɛ dɛ mesopotamiya wa, ɛn Yahudiya ɛn Kappadosiya, dɛ Pontus ɛn Asiya, ¹⁰dɛ Fraijiya ɛn Pamfiliya, dɛ Masar ɛn hansɛ Libiya ɛn lɛu Sairin, ɛn wiya dɛ Roma. ¹¹Bɛt Yahuda ɛn Proselita, Kɛrɛtana ɛn Larabawa, dɛn kur ɛan gan bɛsɛ dɛ ɛ mɛ ya dɛ ɛan gan bɛsɛ a gbatɛ mbu Liura a tomso. ¹²Wu tomɛa bi hir-hir wu hanɛa sendɛ; ɛa kɛ ba a ɛoso mɛ, "Yɛ ɛn we mɛnɛ kɛnɛu?" ¹³Mwɛ ɛausa ɛa bom ɛa kɛmɛ, "ɛa gwɛ ɛn barabrɛ fiyon." ¹⁴Hɛ Bitrus ai ni ɛn bu hɛ fini siya, ɛn ɛ bwa ya, ai kɛ ɛa mɛ, "Bɛt Yahuda ɛn isa mbwad sɛn kadsɛ dɛ Urusalima wa, bwa mɛ sɛ ma yɛ; sɛ pul gwe a mbu nɛn gan sa. ¹⁵Bɛt ɛa ɛa gwɛ ko ɛn barabrɛ lo sɛn dɛmso re, wu siuya wu a bɛrketɛ takɛn mwan ya ga. ¹⁶Hɛ yɛ wu bu Tiwe Joel a kɛ so; ¹⁷Kɛ ko dɛ tromse bwed-bwed dɛ, Liura a kɛmɛ, 'Nɛ tuk kɛtamɛ wano a ɛetɛ mbwad. Am bara ɛn am ton basɛ ɛa kɛ wo ɛn marɛ kono, am ɛwɛ basɛ ɛa kɛ wir wila, ɛa gun basɛ kɛnɛ ɛa kɛ roto. ¹⁸Mbattɛ wanɛ kɛnɛ ɛn mbattɛ tonɛ kɛm dɛ tromse siya Nɛ tuk kɛtamɛ wano, hɛ ɛa sɛ wo ɛn marɛ kono. ¹⁹Nɛ we hir-hirtɛ dɛ liurɛ ɛidi ɛn dɛ wuro haso, munma, ara, ɛn gino. ²⁰Ga kɛ lo wu gang bɛtta, ofɛ kɛn wu gang munma, hɛ ga gba ya pagune yi wawo. ²¹Kɛ ko mɛ koyanɛ a yong sɛ dɛnde pagune wuya, a ke da lɛma. ²²Bɛt Israila, sɛ kur mattɛ wa: Yeso ya Nazaret, et ye a dase kono ɛn Liurɛ ya a isa ni kɛnɛ ɛn bu tomsɛ hir-hir wa ya Liura a tomsɛ sɛ ɛn lɛu wato ya, lo isa sɛ ma sɛ basɛ kɛn wa- ²³Mɛ dɛmtɛ Liurɛ wa ɛn mɛ mbusɛ wato, ɛa nad bi ɛidi, isa kɛnɛ, ɛn nemsɛ bɛt basɛ wa a butɛ haso, sɛ gwɛd sɛ toɛa dɛ. ²⁴Ya liura a niksad se, ai ke sad se worɛ bi ya mɛ wora mang ko mɛ i gbellad dɛ. ²⁵Mɛ Dauda a gan a aisɛ mɛ ' Nɛn wir Pagune gamɛ tad ya dɛ otɛ wano, mɛ ai bi ɛn nem siya yane da nɛ na ɛɛd kure. ²⁶Wuse losɛwa gur kalane da songon dɛlmarɛ wanɛ kɛnɛ heu Liuran, mbira nɛ kɛnɛ, kɛ kad bi kwa-kawa. ²⁷Ga hed dɛwɛ yanɛ ko wu bwettɛ re, au ngɛ hed et karang yange ai wir mbu hɛsau. ²⁸Ngɛ we nɛ totɛ leman; otɛ wa ngo kɛnɛ tom nɛ da kalpenge. ²⁹Bausa, nɛ gan marɛ ɛn tɛfa a pade Dauda: a wod ɛa hokad biyan, bɛ worɛ wato wu bi ɛn inda naso. ³⁰Mɛ wu losɛ ni ai kone hɛ a masin mɛ Liurɛ a gbɔ ɛn isan, Mɛ i ti etɛ fini dɛ kabɛrɛ wato a gubtimɛ wayo. ³¹A wir yɛn ai gan a niyo kɛrɛsti wan, 'A hedad ko ai ɛwettɛ re, ko mbirato wu hɔ re. ³²Yeso ya-Liura nikad biyan, ya ndɛ wir sɛ bɛdɛ ɛn nusɛ wa' ndɛ ya. ³³Mɛ wu losɛni, a kɛ sɛ ai nɛ ai wad i kad bi a nem siya liuriya ɛn kɛta mɛ pate a nɛ sad se, a tuk ndɛ yai bɛ dan, ya sɛ wirsɛ sɛ kur basɛ kɛn ya. ³⁴Hɛ Dauda a ta-ta dɛ liurɛ re, mwɛ ai kɛmɛ, 'Pagune a kɛ Pagune yanɛ mɛ, "Kad a nem siya yane, ³⁵nɛ sɛk ɛed gɛmta han kadɛ a netsɛ wa'ngo" ³⁶Mɛ wu losɛni, bwa mɛ diyomsɛ dɛ Isra'ila mbwad ɛa ma mɛ Liura a sɛkad mɛ ai Pagune ɛn Kɛrɛsti kɛm, Yeso si sɛ gwa sad se. ³⁷Siuya lo ɛa kursɛ losɛ wa, ɛa rang bɛsɛ dɛ gurkalɛ ɛosen, ɛa kɛ Bitrus ɛn gbada sɛu mɛ, "Bausa tɛ tomɛ nau?" ³⁸Bitrus ai gak ɛa mɛ, "Sɛ kon narɛwan basɛ tom baptisma, isa mbwad dɛ dɛndɛ Yeso kɛrɛsti wa mɛ sob sum sa, hɛ sɛ da nɛrɛ ya Kɛtamɛ Karang wa. ³⁹Mbu ɛa sod mɛ is ɛn ambasa wu was a ɛet basɛ handɛ bwalang wu kɛm ɛn ɛet Liurɛ akɛ yongsɛ baso. ⁴⁰Ai ganɛa marɛ ɛong-ɛong ai kɛ ɛa mɛ, "sɛ kon kɛsɛ dɛ wur gɛmtɛ wa." ⁴¹Mwɛ ɛa kon marɛ sɛb basɛ ɛa tomɛa Baptisma basɛ, ɛet ɛa konsɛ liurɛ wa ɛa sokɛ wau dɛntɛ takɛn. ⁴²Ba wad wira na mbek kɛ mbusa ya gbada en kpaɛ dɛra ɛn kɛb mbu kɛbsa Liurɛ wa, ɛn ganon Liura. ⁴³Tatɛrɛ wu mɛ ɛa basɛ, gbada sɛb ɛa tom busɛ hir-hir den-den. ⁴⁴Ba sa sɛ ɛa nɛd sɛ wetɛ wa ɛan ɛwa busɛ besɛ gege mbwad, ⁴⁵ɛa wang gɛna ɛoso ɛa ɛwa ɛetɛ mbwad, a bu ete a yamso. ⁴⁶Da tromse siya ɛa pɛ wirɛ basɛ ɛn gularɛ dɛ hit Liura, ɛa ɛwa burodi dɛ diyomse, hɛ ɛan bwa mbusɛ ɛn dodoto ɛn lublubtɛ dɛ gur kale; ⁴⁷ɛa heu Liura ɛa da kono ɛn ɛetɛ mbwad. Pagune ai so kɛ ɛa ɛetɛ bi gamɛ tad ya ɛet ɛa da sɛ lemɛ wa.

Chapter 3

¹Siu ya Bitrus ən Yohana ɓa wadda hit-Liura, a berketo bobrə ya wononkurun. ²Siuya ɓa bam ən etke däng ɓa hasadso ai burə biya, et siya gamə tadya ɓan twäd ɓa ɓau ɓa tiyad akaltə si kwalsə waneya ya hid Liura, ai bob mbusa ən ɓet ɓan kansə ɗa hit Liurəwa. ³Lo a wirsə Bitrus ən Yohana mə ɓan kan kanəwa, mwē ai bob mba ən ɓaɓo. ⁴Bitrus, ai karad dänggə, ən Yohana, mwē ai kiyäd mə, "Karta". ⁵Burə su mwē ai karɓa, ai ɗimmə yə ɗa ɓəkaka ən ɓaɓo. ⁶Hə Bitrus ai kyäd mə, "Mba nə somsəre, wa bu nə sə so nə nən nə ngə usu. ɗa ɗəndə Yeso Kərəsti Nazarat ya, siki." ⁷Bitrus ai mə'at ən nem siya ai nikadə sak-sak mwan, mwə bwelsä ən netsə et si ya wu nədbi kwa-kwa gəd. ⁸Burə suwa ai ɓwədək bi gəd, mwē ai ɓəd Bitrus ən Yohana ɓa kan ɓəsə ɗa hit Liura, ai sik biɗa, ai ɓwədək biɗa aya yin heu Liurə. ⁹Betə bwad ɓawirad ai siki biya ai heu Liurə biya. ¹⁰Ba ma ɓəsə mə wu et si kă ai ɓoɓsə busə a kalte kwalsə ya hit-Liureya; mwē wu tomɓa hir-hir a buyaya tomso. ¹¹Lo ai sə bi ɗa nemən Bitrus ən Yohana, betə bwad ɓa mun ɓa wad ɓa wo ɓa ən lu kalte si ɓan yongsəme, Sulemanu ya. ¹²Lo Bitrus a wirsə lose wa, ai gak ɓetə mə, "Isa ɓet Israila, sen mun tatərə biu? tomə he sen hi sə nusa a i tau, lo ngə kəmə tə tomad ai sikbi ɗa wetə ən karangtə wato?" ¹³Liurə Ibrahim, Yakubu ən Ishaku wa Liurə yo Padə wa, a nə Au-diyo yaye Yeso gbatə bi yase. Sə bisad a wirə Bilatus yə ka ayau kumə yə todad ɗe. ¹⁴Sə bisə Et Karang, sə kəmə ɓa sə hed et toɗ ɓetə ɓəsə. ¹⁵Sə tod Et ai nə sə ɓa ɗəwe ya, ya Liura a niksad sə ɗa mantə wotta yawa ita tə wira a yaya. ¹⁶Siuya ɗa nəɗ wetə ɗəndə wato et ya sə wiradse sə ma'ad ɓəsəya ɗəndə səu bi kalkal nəɗ kwakwa to bi yase. Nəɗ wetə wusəɗa Yeso wa nad kwakwa tə birə bi sã a wirə wasə bwad. ¹⁷Siuya, ɓausa ɓana, nə ma ɓənə mə sə tomla mə səmaku mare lo ɓet-wirə waso ɓa tomsə ɓəsə mwa hē wa. ¹⁸Hē bu Liura akē so ən é ɓet tiwa wa, mə Kərəsti akə we bwene wa, siuya tombiyan. ¹⁹Wusə lo wa, sə jkon narəwan, sə lo , kətom yase ɓəsə ɓwa ən sumsə waso mə berketə sə kosə karang a wirə Pagune wa wobiyən; ²⁰mə akə dung Kərəsti ya ɓa gbad sad sə mə isa ya, Yeso. ²¹Wuɗa mə gba diyo wu kona ɗa wau biya a ɓər lo busə bwad wa, ya Liura a gansə bi dängaso ən lau gbadə ɗək-ɗək wa. ²²Musa kənə ai kəmə 'Liura a kəsə nə et gbadə kə ɓə sə mo lo ina ɗa ɓausa ɓa sa. Sə kur bu a kəsə kə so. ²³Kə ko mə et ye a yau ko yə kur gbadə yə rə wa, ɓa kə borad ɗa ɓet ɓata re. ²⁴Wu lo mə kona suwa mə sə bi a Samaila nə wau bi a ɓet ɓa wasən ndirə wato wa, ɓa gan manta ɓa ɗa tərɔm se wu ɗa. ²⁵Isa sə am kona ya Liura ɓa kursə ɓase ən ɓagun ɓasa, wa kē sə Ibrahim wa, "ɗa gur kalange, ɓetə ɗa wurə bwad ɓakə ɗa dodoto. ²⁶Lo Liura a nək sə awaye wa, a ɓərat dugo yo ən lu waso, mə a səkəɗtə so lup-lup sə yet tom sumo."

Chapter 4

¹Lo Bitrus ən Yohana ɓa sə a gano ən betə wa, tiwa ən ware hitliura ən bet Saduka, ɓa gal ɓa. ²Mwě wu wai ɓa bi wu dapwarat mə, Bitrus ən Yohanna ɓan kē betə marə Yeso wa, ən niyo wato ɗa mantawottə wa. ³Mwě ɓa mə ɓa wad ɓa gbi ɓa ɗa (gongmo) handə wu kã ɓa ɗa mə ɓa wad sə ɓa ən ɗirə bita. ⁴Hē kənə ɓa kursə marə səu wa, ɓa nəd wetə ɓəsan, ən we losə mə bet səu ɓa mang ɓəsə ɗontə wonon kwa-kwan. ⁵Wu mə losə mə handə kã so bet ɓərame, ɓabila ən bet dor mɓusa, ɓa gbau ɗa Urselima. ⁶Anas ai sə tiwe gbaya, ai kiso, ən Kayafas, ən Yohana, ən Alekzanda, ən ɓa ɓasə kabirə tiwa gba wu mbwad. ⁷Ba yong sə Bitrus ən Yohana ɓa ti ɓa ɗa ber ɓato wa, ɓa tauɓa mə "En təptə yanə wau kolo ɗa ɗəndə yanə sə sək sə mɓusə wau?" ⁸Bitrus kənə ɗa Kətamə Karangwa, ai kē ɓa mə, "Sa (bet war beta) (bet ɓərame) ən ɓabila, ⁹mə ita naso sən tautə a mbu densə wu tomso a ɗurə et siyo yə ni, mə et ya ada kwa-kwatə mənau ni?" ¹⁰Isa sə ma nyā ɓəsə mbwad ən bet Israila mbwad mə ɗa ɗəndə Yeso Kərəsti et Nazaret, ya sə bwa sad se, ya Liura a nikm sad ɗa mantawottə ya, ɗa aisa, et ya a nəd kwa-kwa naso a wirə waso. ¹¹Yeso kərəsti ai kundorə səu bet mar mɓusə ɓa bisə so, hē kən wo wa gang ya nəkkə hitə yase. ¹²Lemə ko som ɗa et ke hēre mə, ɗəndə kərə nə sə bi gundur hasə ya mang sə mə bet ɓakə da lemə ya, somre." ¹³Siuya ɓa wirsə barbartə Bitrus ən Yohana wa, ɓa ma ɓəsə mwa mə ɓa betə ɓəsə la mwan, bet ɓa kau mɓusə rə wa wu tomɓa hir-hir, hē ɓan ɗimda losə mə, Bitrus ən Yohana ɓa kad ɓəsə ən Yeso mwā hen. ¹⁴Hē mwa mə et si ɓa sangar sad se ai bi ən ɓabo mwē ɓa kã ko ɓa gan mɓəka sire. ¹⁵Ba pə sə gbada səu ɓa hed hitgbawo wa, ɓa tãyā a ɓoso wu da pwarat. ¹⁶Ba kə mə "Ndə tom bet ɓə mə nau? Mə mbu hir-hir ɓa tomso betə mbwad ɗa Urushalima ɓa (ma'an); ndə kã də bisi yayi re. ¹⁷Wa mə ndə Yau mə marə wa wu wad wirə mwarə ni, ndə kē ɓa mə ɓa gon ko ɓa kē et ke marə ko ɗa ɗəndə wu finfin mware." ¹⁸Ba yong Bitrus ən Yohanna ən ɗara marə ən təptə mə, ɓa gang ɓə wil ē ko ɓa kē mɓəka kolo ɓa tom etke marə ɗa ɗəndə Yeso wu hēre. ¹⁹Hē Bitrus ən Yohana ɓa gak ɓa kəmə "Ko lo wu bi ɗek-ɗək a wirən liurə ni təsə kon mə ō tə hed Liurə biyau, sə satə ɓəsa. ²⁰Ta kã ko tə hed gano a mbu tə wirso ən ya tə wirse re." ²¹Ba gbausə Bitrus ən Yohana wa, mwē ɓa hed ɓa ɓa wad ɓəsa. Ba mə ɓa ko ən narəwan ɓə we sə ɓase re, hē kən betə ɓan heuliurəkən wu da pwarat mə a mbu tom sə ən ləu ɓato wa. ²²Et si a daso sangaro bi ɗa mbu sasə tomsə hir-hir wu ya, a wad mwetə busə-kurun nun. ²³Ba hed sə Bitrus ən Yohana wa, ɓa ɓau ɓəsə ɗa bet ɓosa, ɓa kē mbu tiwa gba wu ən ɓabila ɓa kē sə ɓa so. ²⁴Ba kurso, ɓa wil ēme ɓwa-ɓwa ɓəsə mbwat a liurə ni ɓa kəmə "Pagune, ngə sək Liura, buto ən alwara, ən mbu wusə ɗa bwad wa. ²⁵Inga Kətamə Karang wa ngə gan mara ən ləu au-diyo ya nge, wusə patə Dauda ya, "Tom mənə hē bet kaltə ɓa nik ya gəmteu?" ²⁶Ngə kəmə, 'Gubsə ya wuro ɓa sot ē a ɓoso, bet gubtamə ɓa gbau han fina mə ɓə sam Pagune ən kərəsti. ²⁷Wu losə mə hiridus ən Pontis Bilatus, mbwad ən bet kaltə ən bet Israila, ɓa gbau ɗa gwārə ndə mə ɓə sam Yeso Mbaddə wangə Karang ya, ngə gbad sad se. ²⁸Ba gbau mbwad ,mə ɓa tom mbu nema-nge ən mbu gə gak sə mə kə tom bi a wirə wa. ²⁹Siwya, Pagune, kar gbawo bato ngə badtə wango ən təpta. ³⁰Mwal nemange mə gə sangara, ən mara ən mbu hir-rir sa ɗa ɗəndə Yeso mbaddə wangə Karang wa." ³¹Lo ɓa ɓwad sə gano ən Liurə wa, a han sɓb ɓa gbau so a ɓoso wa wu yā biya, mwē kətamə karang wa wu gbi ɓa bi mwē ɓa kē marə liurə ɓəsə ən təpta. ³²Gamo səw ɓa nəd sə wetə mbwad wa, sendə ɓato wu fini mwan. Et ke ai kē sɓmə yā yanə ɓənə ya a somre, mbu bwad wu ya bate fini mbwad. ³³Ən təptə ɓa ɗa ɓa kē betə mbu ɓa tomso a mare niyō yeso ɗa mantawotta wa, mwē lub-lubtə wu kaden ɓa ɓo mbwad. ³⁴Et ke ɗa ɓabo a yamsə ɓəkaka ya, a somre, mə ɓa ɓasən budsə wa ən diyomse wa, ɓa yabad mbwad hē ɓa ɓawən ɓā'amse ya mɓusasə ɓa yab so handə fini. ³⁵Ba wosə ɓa hīyād a wirə mbwad ni hē ɓa ɓwa ɓəsə lo ɓwasəmə kolo yana ai da wa. ³⁶Yusufu Balawi et Kuburus ya ngbada ɓa tɓad ɗəndə mə Barnabas ya, wu mə (et səkka gur kale). ³⁷Ayən handa, mwē ai wang ngada ai wad yə nə ngbada ɓā səu biya.

Chapter 5

¹Hananiya ən tenaye Safraitu, ɸa wang han ɸoso, ²Hananiya mwē ai gbad ɸā ai hūkə biya (tenate ai bin mayo) mwē ɸa wadən yas bese a ngbada ni. ³Mwē Bitrus ai kē'ad mə, "Hananiya, toməni hē gubsāu ai kanda gur kalageu, gə ɸa Kətamə Liurə yə bara mə ngə pā ɸā gə wang sə handa ngə wa biu? ⁴Ber suwa ngə wang handə kədə wa, som ya ngə ku bi rau? ngə wang so wa som ya ngə ku bi rau? tomənə hē ngə dīm mbusə ɸa gur kalange laau? Ma mə ngə ɸa ɸetə barə re ngə ɸa Liura. ⁵Wen-wen Hananiya a kur so marə də losə wa mwē ai wī a buto ai hēmə ya bwed-bwedda. ɸetə ɸa kursə lo wa mwe tatərə wu mə ɸa. ⁶Amɸwa ɸa ɸawo ɸato worato ɸa wad ɸə hoka ɸa. ⁷Mwē berkəta ya takənte, tenate ai yawo, a ma mbu ɸərsa re, ⁸Bitrus ai kē'ad mə, "Kē na sə wang handa sə gemənau." Ai kē'ad mə "Wu la". ⁹Mwē Bitrus ai kē'ad mə, "Sə kur ɸa ən kərangə mə sa ɸa kətamə Liurə ya ən bara ngeu? Kara siuya ɸa wad ɸa hok kərange siuya ɸa kə ngə to kən." ¹⁰Wen-wen mwē ai wī a wirə wato ai hodo. Mwē ɸa to mbirato ɸa hokad gbang ən kərate. ¹¹Tatərə wu mə ɸet ɸa kurso marə də mbwad ya. ¹²Mbu hir-hir wu tomsə a wirə ɸeta ya ən lau ngbada ɸasə mbwad ɸa ha bama ya Sulemanu ya. ¹³Wu me etke a som ən dīm mbusa me ye kpap ɸurə ən ɸa ɸo re; hē wa ɸet sa sa ɸa da konon a wirə ɸeta. ¹⁴wau biya a naso ɸan da nəd weta, ɸet bara ən tona, ¹⁵mwē wau bi mə ɸan ha ɸet ɸa som kwa-kwa re wa, ɸa hī ɸa a kallə tōrā me Bitrus mai hattə ni sukukūra wato wu da ɸa. ¹⁶Betə den-den ɸan wo ən ɸetə ɸa gwattə ya geleng se Urselima ya, ɸan wo ən fərkətə ai sangar ɸa ɸəsa mbwad. ¹⁷Mwē et gbaya ai ni ən ɸet ɸa sə kiso wa mbwad (kəfa Sadukiya); mwē wu dənə ɸa wu da pwarat. ¹⁸Ba mə ngbada səb ɸa gɸiɸa. ¹⁹Da ɸətt suwa tima Liurə ya aya wil kaltad mwē ai ɸor ɸa si tādī, mwē ia kəmə, ²⁰"So ɸa hidliura sə kē ɸeta marə dəwe". ²¹Ba kur so lo wa, mwē ɸa wad hidliura ɸa ɸəkkə ɸetə marə wato. Mwē et gba ya firist ən ɸet ɸa yong gamo ɸeta ən ɸet matta, ən ɸaguna ya gamo ɸet Israila ɸa ɸor ɸa ni ē mə ɸa ɸə ɸoron ngbada suwa. ²²Mwē ɸet gulara ɸa mə ɸən kar ɸa kara ɸa wo ɸa som re, mwē ɸa kē ɸa mbu tomso, ²³"Ba kəmə wara pusəna suwa ɸa nid sən ɸəsa a kalte, kaltemse kən gbi sən bi gbəb hē et ka som ɸare". ²⁴Mwē et gbaya ya marə Liura ən Tiwe gbaya ɸa kur mattə su wa, wu han ɸa senda a mbu ɸakə tomso ən mbu kə wadsa. ²⁵Mwē etke ai kē ɸa mə, "Bet sə gbi sə ɸa ɸa gongmo wa, ɸabisə ɸa hidliura ɸan ɸəkkə ɸettə ɸəsa." ²⁶mwē et gbaya wara pusəna ai wadən ɸet gularə ɸaya ɸa ɸaun ngbada suwa, hē som ko ən kəttə re mə ɸan mun mə tom ɸetə ɸaɸə dəkən ku ndota. ²⁷Ba wosə ɸa so, ɸa hī ɸa a wirən ɸet gba-gbawa. Tiwe gbaya ai tau ɸa mbusə den-den, ²⁸ai kəmə, "Tə nəsə marə mə sə ɸəkkə ɸetə ɸa dəndə Yeso wure, hē sə wad si wirə ɸəsa seu, sə ham bud Urshalima wu'ad ən ɸəkkərə waso, sə yau mə munmə et yi wa wu lo a ɸurə wato." ²⁹Mwē Bitrus ən ngbada ɸəsa suwa ɸa kəm, "Kad ndo mə tə mbəd Liura som etə re. ³⁰Liurə seu yo pa'ndə ya a nik sə Yeso yi sə todsadso a bala ɸotə wa. ³¹Liura ai nə'ad gbətə a nem siya yatə mə ai gan et gubtəma ən liye, ai nə Israila lema ən sob naruwan. ³²Tə gang wira mbusə mbwadɸan, wu lo sə mwa ən kətamə karan-karang wa ai nə ɸet ɸan mbədsadso wa". ³³Bet gba-gbawa ɸa kursə mbusəwa, kalə wu gwā ɸa wu da pwarat ɸa yau mə hē ɸə tod ngbada suwa. ³⁴Mwē et Farisawa ke ɸan yong sadə mə Gamaliel wa, ai maləm ya wētā ɸetə ɸan kur marə wato ɸa nə'ad gbato mwa, ai ni gəd kəm ɸa ɸorən ngbada su tādī ya berketə hal. ³⁵Ai kē ɸa mə, "Sa ɸet Israila, sə ti ngwā a mbu sən dīmso mə sə tomso ən ɸet ɸə wa. ³⁶Mə berko haktə so hal wa, Teudas a ni ai we mə yi mbəkaka ai da ɸetə ɸa mang busə bu kurunən. Ba todsadso, ɸet ɸan mbəsadso ɸa yasə ɸa lo ko ɸa tom mbəkaka re. ³⁷Som et yi ko mwan de, Yauda a borsə Galili ya a ni losə kən a ber ɸan kau sə ɸetə ya, ai da ambəda kən. A hod so kən wa, ɸet su mbwad ɸa yasa. ³⁸Nən kē sə mə, sə ɸetɸə mbəsa wen-wen mə mbu ɸan tomso wu ya etə ni kə yasə biya. ³⁹Mə wu ya Liurə kən ni, sə kā ko sə nəɸ gularə ɸato re; sə wo sən sam kətən Liura." Mwē kon marə suwa. ⁴⁰Mwē ɸa yong ngbada suwa ɸa kana ɸa twed ɸa ən samta mwē ɸa kē ɸa mə sə gan marə ən dəndə Yeso yi mware, ɸa hed ɸa wad ɸəsa. ⁴¹Wu do ngbada wa wu da pwarat mə ɸə mangmə ɸə hana mə dəndə Yeso wa. ⁴²Wāi sə lowa, game mbwad ya ɸan mbəd diyomse, ɸa pə wirən ɸəkkə ɸetə mə Yeso ai liye Pagune.

Chapter 6

¹Da berketə səwa, Gbada Liurə wa ban so kə be sə soko, mwē bət Yahuda ban kad se da kwārə bət Helina wa, ba bər kung ta a bət Yahuda Israila, mə ban dimrə bwersa ba bwa ba mbu kəfa, kō gamə na re.²Gbada səu bu-hā fətə wa, ba yong ga mo bət mbəda ba kē ba mə "Bwa ko mə ndə hed marə Liura də lo bəda a mbu kəfa re. ³Wu sə lo wa sə mgbad hausa da isa bət Bara, mbutu ba ban wir ba so karang wa, basən kətamə ən ma mbusə wa, bət də kwad ba so mə ba Pə wira ən gulara. ⁴Inda kənə ndə Pe wira in ganon Liura ən gulara wato."⁵Marə bato sə wa wu do ba kəm wu da pwarat. Mwē ba mgbad Istifanus, ya isa ai et ke ai sən ned weta ya, ən kətamə Liurə ya, ən Filibus, ən Birokoros, ən Nikanar, ən Timan, ən Barminas, mwē ən Nikolas, et Antikiya a konsə naruwan ya lo Yauda ya. ⁶Bət mbəda kəne ba bor se ba a wirən bəte ni ən Gbada, bafo kəni ba bwupba Liura, ba hi ba neme a dura.⁷Mwē marə Liura wu wu wad bi a hansə mbwad, gbada seu kənə ba gbau da Urusalima ən tiwa ən Yahuda ba nəd weta.⁸Mwē Istifanus ai yau ba kəm a yən kətamə, mwē ai bər tom mbu hir-hir sə ən mbu karsa da beta.⁹Mwē wen bət ka basə da hit Liura wa ban yong ba mə bət liya, wu bət kuramiyawa ən Iskandariyawa, mwē ən bət ka ba bor sə da gwārə Kilikiya ən Asiya. Bət ba ban gan mara a Istifanus.¹⁰Mwē ba kə ko mə bə tomad mbekaka re mə mabusa ən kətamə ya Istifanus ai kən səsə marə ya. ¹¹Mwē ba pāpā ba dung bət ka mə ba kəmə, "Tə kur Istifanus ai gan marə gəmto a Musa ən Liura ya."¹²Mwē ba hi beta rata ən ba guna ən bət dor mbusa ba gbel Istifanus, ba mada, ba wad sad si a wirin bət gba gba wa. ¹³Ba bawo ən bət wentə bara. Ba kəmə, "Et yā ā het gan mbuse ya gemtē ko hēre a durə bət ba sə karang wa rē sē weu. ¹⁴Mə tə kura da a kamə, Yeso Banasaret a kə gal han ba ai fin bənara wado ya ndə konse ən Musa ya."¹⁵Bət basə da hito kinso mbwad mwē ban karat wuda, mwē ban wir nū wato lo ya gbade .

Chapter 7

¹Et gbaya dā bet farisa ai kāmā, "Mbusā bā tomso wu wetā bwadāu?" ²Istifanus ai kāmā, "Bausa ən yo pa, sənā kura: Liura Et gbato a we kāye a pade Ibrahim ni lo ai sē dā bud Mesofotamiya, hē ai wad dā bud Haran. ³Ai kyād mā, 'Het buta ngo ən hate wāngo, ngo dā bud sēu nā kē ngē weso. ⁴Hē ai hed bud Kaldiyawa ayau ya kād dā Haran; mwē kiso, lo pate a wodso, Liura ai ya wad sad dā but wa saso dā wa. ⁵Liura anā et ke wo mā wo hudo yate re, ya parā nete ka kā wu gelen rā wa. Mwe ai na dā, ko lo Ibrahim a som kun awaye ndo re, a kē nā sad so ən kāmā wato mā wo ya bāte. ⁶Liura ai gan marā ən aisē la, mā kābārā wato bākā kad hal dā wur kalta, bet su bā kē ti bā badta bā han bā ya mwētā busā bu kurun. ⁷Wu mā Nā bāle buto bā hāso dā wa, Pagune a kē yā, mā bwed ni sēwo sau sēna hēwe a dāb bā. ⁸Mwē Liura bā kur bān Ibrahim a ha hono, mwē Ibrahim ai ha Ishaku ai hd Yakubu, Yakubu kēn ai ha ambā bu ha fētā. ⁹Wu mā mbu sisē yo Di Yusufu wa, bā wangad dā bud Masar; Wumā Liura ai bin aisa ¹⁰mwē ai borad dā hanhande bwad. Liura ai nā Yusufu yauto ən marā gano a wirā Firauna wa, gub bet Masar, mwā ai nad bārā dā bud Masar ən diyo wato kām. ¹¹Siwa bārā wawo dōrā wa tē bet Masar ən Kan'ana, ən hanhande wu da pwarat, mwē yo pade bā somən bākka re. ¹²Yakubu a kursē mā bu kēfa wu dā Gwarē Masar wa, hē ai dung yō pade a bārara. ¹³Wa dō bato ya fētā te Yusufu ai we kaye a yo diyate ni, mwē bā ma bā ən Fir-auna. ¹⁴Yusufu ai tim yō diyate mā bā kē pate mā ayawo, ən bet hatā wato kām, mbwad wa bā busā mbutu. ¹⁵Mwē Yakubu ai wad dā Gwarē Masar, aisa ən ambata bā wodo. ¹⁶Ba wad bā sē dā Grārē Shekem bā hok bā dā bō worē Ibrahim wa a tir so ən am Hamor wa ən zēnsriya. ¹⁷Ber kurba kanso, gbotē Liura a tomsē Ibrahim wa. Am Yakubu wa sang bā gamā dā bud Masar, ¹⁸hē mwā bet Masar bā da gub ko bōl, gub sēwa a ma Yusufu kure. ¹⁹Gub sēwa ai dōk bet bā nda, ai sāk yō pade ya gēmtē wuda pwarat, bā ti yō pade ndo mā bā bor ən weletā tāndi danā mā bā lāye re. ²⁰A bersu bā hasē Musa wa; a kwalsin a wirā Liurē ni lo mbi bā sēyad obme tākēn diyo pate ni. ²¹Mwē bā tiyad dā senō hē kwārē Fir-auna ya ai da dā, ai sāngad bi diyo wato lo awaye. ²²Musa ayən mā, a mbusa dā ma'arēguno bet Masar wa wu da pwarat ayēn gbatē dā mara ən gulara. ²³Do ai sēn mwētā busā kurun wa, ai dīm mā ya kar bausa bāya, am Israila. ²⁴Hē a wirsē bān hān au Israila ke wa, Musa ai kōnada ai wanad tara mwē ai tod et Masar sīya: ²⁵A dīm mā bausa bāya bā kē mā mā Pagune ai kōbā yase ən nemaye, mwē bā ma kure. ²⁶A ndā kāso mwē Musa ai tē bet Israila ka bān naba é a boso; ai pētāmē yān kāmā dā bero; ai kāmā, 'Beta, sē bausa bāna; sēn dā bā wido a bi a wasē wau?' ²⁷Mwā ya si a ruse ai tēng Musa, ai kyād mā, 'Yana a ti ngāsē et gbaya ən bāle a natē yau? ²⁸Ngē yau mā ngēn todnē lo ngē todsē et Masar uro wu mwau?' ²⁹Musa mwē ai mun biya a kursē lo wa; ai gang we bi dā bud Midiyawa, ai ha ambā bi fētā kīso. ³⁰Mwētā busā kurun haktē so, time Liurāya ai borad a wīra dā mwātē dā kēlorē Sinai, dā dēlmarē arā dā dobra. ³¹Lo Musa a wirsē arēwa, wu tomad hirhir a wirso; a wadsē gbang mā ya karwa, mwē ai kur kwērē Liurē wa, ən kāmā, ³²Nā Liurē y pangēwa, Liurē Ibrahim wa ən Ishaku, ən Yakubu "Musa ai gbagba ai kārē ka yē karad mwē re. ³³Liura ai kyād mā, 'Mbud tasa wango, mā an ngē sa wu an karang wa. ³⁴Nā wir hanhandē bet bāna basē dā Masar wan; Nā kur kungo baton, hē Nā don mā na kon bā; ngawo, nā nga tim dā Masar. ³⁵Musa yē bā bi sad sē, dō bā kēsē mā; 'Yana ti ngāsē et gbaya ən bāle a natē yau?' Pagune ai tiyad gba ən et lema. ³⁶Musa a bur basī dā Masar, a bwēdse tom busā hirhir dā Masar ən alwarē, ən dobra a bersu bā mwēsē busā kurun wa. ³⁷Wu Musa si bi kāl-kāl a kēsē bet Israila mā 'Pagune akēsē nik kone dā bausa bāsa, kone lo ina. ³⁸Ya etsi ka bā bamse dā dobra ən time ai ganad marā dā kēlorē Sinai ya. Wu etsi ka ai sēn yo padēya; wu et si a konsē marā dēwē mā adenē. ³⁹Ya wu et sē yō pade bā yau ku mā bē bet bu a kē so rēwa; bā bisadā a boso, mwē am gurme kalbātē wu lo bi dā Masar mo. ⁴⁰A bersuwa bā kē Haruna mā, "Sēktē wisēko atē bed sī bēta. Mā Musa, ya a bor tāsē dā bud Masar wa, tē ma bu tomad sasē wo kure. ⁴¹Mwā bā sāk au nārē dā tēro suwa bā tiu wisē-suwa, bā tom kalpenge mā wu ngularē nem bato. ⁴²Mwā Liura ai we bā ngada bā heu sēmsēmata dā liuta, dō dorsē dā takadtē gbaddā wa, 'Sē tiu nā ən bu kuttē niu dā mwētē busā kurun sē tomse, sa bet Israila? ⁴³Sē kōn an gbawē Molek wa ən sēmsēmārē liurē Refew wa, ən busasē sē sēkso mā sē heu wa: Nēkē sē ko sē dā han-handa wu wad Babila. ⁴⁴Bagunbada bān an gbawē mā bu kēyā dā dobra, lo Liura a kē Musa mā, ai tomadā dō a wir so. ⁴⁵Ya wu dulkurē yō pasē bā wosē so dā bud Joshua yē wa. A wīrē yō padēwa, gwata Liura ai pēbā dā hē ai nā bā mā wo yābātē. Dulkura wu kāddā bud suwa wawo a bēro Dauda wa, ⁴⁶mwā ai dā wā dūra a wirē Liurē ni ai tawad mā mā yē dā an kadā mā Liurē Yakubu ni. ⁴⁷Solomon a mar hid kon Liurē ya. ⁴⁸Hē wu mā Pagune d liurē wa ai katsē ku dā hidsē bōtē bā marsē ən nemā wure, dō kōnē a keso, ⁴⁹Bidī dā liura wu gubtēmā wano, mwē wuru kēn wu an hī nedsē wano, sē kēnē mar hitēyo mēnau? Pagune ai kē yase, kō lo an mēnē sēsi so ya na wi sau? ⁵⁰Nemane a sāk busasē ku yasē bwat dāu? ⁵¹Sa bet na é ən am gurme kal tēbē ən gwēmā pukāsā, gamā tadya sē bēsa a na é ən kētāmē Karang wa sēn tim bu bagun wasē gaso bān timso kēn. ⁵²Time mēnē bagun-wasē bā hanat kurē wau? Ba tod gbaddā bā wosē pat-pat wa hē Et karang wa ayawo, sēlo sē ngang bet su bā mēsad so bālo bā gwaddā wa. ⁵³Sē bet sē konsē wentē ən time Liurē wa, mwē sē bed kūrē. ⁵⁴Bet kado bā kurso kale wu gwabā wuda pwarat, bā kēb dēmtē mā badā kitēn Istifanus ⁵⁵wumā aisē bin kētāmē

Karang wa, ai nakkə otə bidī dā liura mwě ai wir gbatə Pagune wa; mwə a wir Yeso a nədsin a nem sīya Pagune wa. ⁵⁶Istifanus ai kəmə, "Kara, nən wiri liutə wilin, Au Ette a nədsin a nem sīya Pagune ya." ⁵⁷A berwa bətsuwa ɓa gbi gweme bəsa ɓa ya adə ɓwa-ɓwa, ɓa wadā anate ni bwat. ⁵⁸Ba fəkəyat ən gadərə gwara ɓa bər ɓan dəkāt ən kudota, mə wo wire ɓa pū dāwitə ɓoso ɓa hī a wirə au bwəke ni ɓan yogat mə Shawulu. ⁵⁹Do ɓan dekəsə Istifanus wa, Ai yōn Liurə dā ai kət mə, "Pagune Yesu, kon kətamə wano." ⁶⁰Ai gwiri kwita ai yōng ən kwərə ɓwa, "Liura, ngə mə sumsəwa abato ni wure." Mwě a kəsə lo wa, mwə ai tər muda biya.

Chapter 8

¹Shawulu ai kon bi mē ō ʔn worayon. Ga sēb wu bər mē ʔn han ʔet Liurē ʔa Urushalima wa; ʔet liurē kēnē ʔa yasē ʔa bud Yauda ʔn Samariya, wu bē ʔbada mwan.²Bet sang- sang wa ʔa hok Istifanus ʔa kad kaʔo wā ʔurē mē ai sa.³Hē Shawulu ai han ʔet mēbēd liurē ʔi seu; ai bēd diyomse-diyomse ai bor ʔn ʔet bara ʔn tonəkəm, ai ʔbi ʔa ʔa pusēnā.⁴Bet ʔēda kēn ʔa ʔa yasē so ʔa wad ʔn pē wirēʔēsēn kē marē dodora.⁵Filibus ai wad ʔa gwarē samariya in kē ʔa marē Kārēsti wa.⁶Lo ʔetē ʔa wir sē mbu Filibus a tomsa, ʔa ti gwā a bu ai ganso.⁷Bā sa sē ʔa kur sē marē sēb wa, kētamē ʔēmtesē ʔa bor ʔa mbir ʔato ʔan tē bwa-bwa, buta ʔn ʔet mbirsero kē nē ʔa nī bē san.⁸Gwarē sēb wu mē ʔn kal penge wuda pwarat.⁹Hē et ke ai ʔa gwarē suwa ʔan yongad mē Siman, ya ka ai ʔēdē sē Siptimē ya; ka ai ʔēdē ʔet samariya, a ya i go mē i et ʔbaya.¹⁰Bet Samariya mbwad, mē sē awe wu wad aya ʔbayi wa ʔan kur aisā; ʔa kēmē, "Et ya ai ʔn mweto Liurēwa ya wusē ʔbā ya."¹¹Ban kur ai sā, mē ai ʔēdē ʔa mbusē dēng ʔasō kal-kal ʔn sibtemē wayo.¹²Hē ʔa nēd sē werē a mbu Filibus ai kēsō a marē kubtemē Liura ʔn ʔēndē Yeso Kārēsti wa, ʔa tomʔa baptisma ʔēsā, ʔet bara ʔn tonē mbwad.¹³Siman ai nēd wetē bi kēnēn, lo ʔa tomsad baptisma bi kēn wa, ai kad bi ʔn Filibus; lo a wirsē mbu hir-hir to wa, wu had ē wu ʔa pwarat.¹⁴Lo ʔa ʔbada ʔa Urselima ʔa kur sē mē ʔet Samariya ʔa kur marē Liuran wa, ʔa ng ʔa Bitrus ʔn Yohana.¹⁵Lo ʔa donse ʔa ʔau wa, ʔa ʔan ʔn Liura ko danē ʔa kē ʔa Kētamē Karang wa.¹⁶Wa wo a ber suwa, Kētamē Karang wa wu ko a ʔurē et ke ni mware; ʔa tomʔa baptisma ʔa ʔēndē Pagune Yeso wu mwan.¹⁷Bitrus ʔn Yohana ʔa hī ʔa nemsē a ndute, mwē ʔa ʔa Kētamē Karang wu ʔēsā.¹⁸Siuya lo Siman a wirsē mē ʔan kē ʔa ʔa Kētamē Karang wu ʔēsā mē ʔa ti etē neme a ʔurē nī, mwē ai nē ʔa ʔa mē ʔai wang biya.¹⁹Ai kēmē, "Sēnē nē mweto, ʔēnē kēn danē et ye nē ti sad neme a ʔurē ya ai ʔa kētamē karang wu bi kēn."²⁰Hē Bitrus ai kyād mē, "Bwa mē bā wa ngo ʔn ingē kēm se dēblē, mē ʔa ʔim mē ʔan ʔa gubtemē Liurē wu ʔn bāu.²¹Gē som ʔn hanka ko ʔn ʔa kaka ʔa marē wure, mē gur kalange som karang a Liurē ni re.²²Mē wu losē nī ko narēwan a mbu ʔēmtesē wa ngo, ʔa bob Pagune, ʔa nē aḡē sob narēwan a mbu ʔēn ʔim sa.²³Mē nē wir mē ngē ʔa kano ʔn kē kākto ya sumo."²⁴Siman ai ʔak ai kēmē, "ʔan ʔn Pagune a ʔurē wano, ʔa nē mbusē ʔa ganso a inē wa wunē mbiddē."²⁵Lo Bitrus ʔn Yohana ʔa gansē a wira ʔn marē Pagune wu wa, ʔa lo ʔēsē ʔa Urselima, a torē loyō ʔato, ʔa kē ʔetē marē Liura ʔa gwatē denden ya Samariya.²⁶Siuya time ya pagune ya ai ʔan marē ʔn Filibus ai kēmē, "Ni ngē wad ʔn lēu ʔobo a tōrē seu bor sē Urushalima wu wad ʔn Gaza wa." (tōrē seu wuda dobra.)²⁷Ai nī ai wada, Hē wumē, et ke ai kēn a bor ʔa Itopiya ai Sauro ya ai sēn tēfē a gubtimē gub tene ya Itopiya wa. A yau ʔa Urselima mē ya Bob Liura.²⁸Ai bi a loyō akadsin biʔa Han kaʔa pirisa ya ʔāra, ai kau marē kone Ishaya wu biya.²⁹Kētamē wu kē Filibus mē, "Ngo ʔa bēd Han kaʔa ʔārē ya Pirisē ya."³⁰Mwē Filibus ai mun i tiya ʔa ai kau marē kone Ishayawa, ai kē mē, "Ngēn ma mbu ngēn kauso niu?"³¹Et Itopiya siya ai kēmē, "Nē ma mē nau, ete akēnē we hē?" mwē ai bob Filibus mē ai ta ai yau ya kad bi ʔn isā.³²Mbu wusē ʔa marē sēb ai kauso wa la, "Ai lo tēma sēb ʔan kosē ʔa had kwerē wa; lo au tēme si ai sē bi swit mwan mē ʔai tod biya, ai will sē ē yaye re.³³Da lub-lub tē wato ʔa bwad bi ʔn kita yaten. Yanē akē gansē a kē ʔērē wato yau? mē ʔwē yate bor bi ʔa buto."³⁴Mwē ai tau Filibus, ai kēmē "Nēn bob nga, tiwe siya ai ʔan a yanau, ai ʔan a kāyeu, ko a ʔet kau?"³⁵Filibus ai bər mara ai kēmē; ai bər ʔn marē Ishaya wa wau a Yeso ʔn isē kēm.³⁶Ba sē ʔēsā wado a tōrē wa, ʔa ʔau ʔa mbira ko; Mwe etsiya ai kēmē, "Kara, mbērā wunda mbu kē tobi hē Baptisma ka tomkurau?"³⁷³⁸Mwē et Itopiya si ai ʔan mē ʔa nēd Pirisa. Mwē ʔa wad ʔa mbira Filibus ai wad i tomad baptisma biya.³⁹Lo ʔa bor sē ʔa mbira wa, Kētamē Pagune wa wu to Filibus wu wad sad biya; mwē et siya a wirad mware, ai wad bi diyo ʔn kalpenge.⁴⁰Hē Filibus ai wir kāye ʔa azotus. Ai bēd ʔn lēu sē wa ai kē ʔa marē dodora ʔa gwatē den-den, ai kansē ʔa Kaisariya.

Chapter 9

¹Mwē Bulus ai wad wirē bi ən beta tatēra ən tod gbadfa Liurə wa ai wadən et gba ya, ya tiwe, ²hē ai bobad takadda ya yə wad sə dā hit Liura wu sə dā dimaska, mə yə te yatə ke a tora ni, et barekolo tene, yau sad dā Urselima ba sodad ba gbi-adda.³Ai sə biya a wado wa, wu kad mə a kan sə gbang ən dimaska wa, wen-wen mwan ai wo wedo bor gbedi pen-pen gele gad sēu; ⁴mwe ai wē biya a buto ai kur marə ən kyād mə, "shawulu, shawulu, tom mənə hē gən tom mə sə lawau?"⁵Shawulu mwē ai kəmə, "Ingə ya nau Liura?" Liura ai gakat mə, "Ina Yeso Ét si ngə han sad se; ⁶Ni siuya ngə kan dā gwara, ba ngə kē mbu wu sə ndō mə ngə tom wa." ⁷Bet ban wad sən Shawulu wa, ba ha swet bayam mbu bə kē so, ban kur marə suwa, mwē ban wirə et ke re. ⁸Shawulu ai ni biya a buto, mwē ai wil nusa ai wirə etke re; ba mad lo tāra ba bau sad dā Dimaska. ⁹Təro takən ai wirə ko here, mbu kəfa ai kəb re a ya wē bəra re. ¹⁰Mgbadē Liurə ya ai dā gwarə Dimaska ban yong ngad mə Hananiya. Mwē Liura ai tomod marə dā rotə ma mə, "Hananiya" Mwē ai gaka ai kyād mə, "Kara, nən ya Liura." ¹¹Liura ai kyād mə, ni, ngə mbəd tōrə səu ban yong sə mə wu bi sar wa, diyon etke ni ban yongad mə Yahuza ngə tau et Tarsus ban yo gad mə Shawulu, ai biya ganan Liura. ¹²Mwē ai wir bi dā wila mə et ke ban yogad mə Hananiya aya kanō mə aya tiyad nemə a dūra, mə nusə wu wili. ¹³Mwē Hananiya ai kəmə, "Liura, nə kur mara ən bətə nə den-den a et ya, mə a mbu ai tomsə gbada ba ga dā Urselima wa. ¹⁴Et gba ya Firist a nət tōra mə et ye a yong sə dən dā wa go ya ai mə dā." ¹⁵Mwē Liura ai kət mə, "Go mə nə gba dā dān mə anə sək gulara et ye a kə ke sə marə wano a wirə bət ba manə kənde wa ən gubsa ən am Israila; ¹⁶mə nə wət mbənə akə wəsə ma dənde wanō ya." ¹⁷Hananiya ai wad biya, ai kan dā diyo siya. Ai tiyad nəmə a dōra, ai kyad mə, "Yause Shawulu, Liura Yeso, et si sə bam se a tora nga a wuyo ya a timnə mə ngə wir hada ngə kwə ən kətamə ya Liurə ya." ¹⁸Mwē ai wo bəkaka dō darə shāra wu bor dā nusə ən Shawulu ni, mwē ai wir handə biya; ba tomad batisma; ¹⁹mwē ai kəb mbu kəfa ba ned marən tə fa. Ai kad bin gbadā dā Dimaska təro gbeu. ²⁰Mwē ai bər kē bətə marə biyan dā hit Liura, ai kē ba mə ai Au Liurə ya. ²¹Bət ba kur sad so, wu tom bə hir-hir ba kə mə, "Som ət ya ku reu ai tod sə bət ban yong sə dənde Liurə wa dā Urselima wu kurəu? Hē a yau hasə mə bət gba-gba wa tiwa ba dā tod dāu." ²²Mwē Shawulu ai dā kətamə uda pwarat wu kwāb ba kəto wu ti ba dō dā bət Yahuda basə dā Dimaska wa, mə ba ma mə Yeso ai Liye. ²³Tər sə bi gbiu wa, ba kur ba mə bə tōdā dā. ²⁴Shawulu mwē ai ma mbu ban dīm so bə sa. Ban war kaltəm sə ya gwara ən bədda en ga mə ba nə tōdō. ²⁵Hadə hobso mwā tēma Liurə wa ba tuwad bi dā gərkədagō, ba bor sad bi ən gong mo. ²⁶A woso bi dā Urselima wa, Shawulu ai yau mə yən kpap dūrə ən gbadā, mwē ban kur tatēra wato bəsa, mə ba mako mə aisa ai gbadā Liurə ya re. ²⁷Mwē Barnabas ai yau sad sə bəya a gbadā ni. Ai kə ba bamo Shawulu ba bam sən Liura a tōra, Liura ai gan marən aisa, ən kə bətə marə Liura dā dēnde Yeso ən wedta dā gwarə Dimaska. ²⁸Ba bamən nəd isa ber kanə ən borə dā Urselima. Ai kə ba marə Yeso Au Liurə ya. ²⁹Ba bər gan madta ən Yahuda wan Helinanci; mwē ban dām tomo bə tomso bə to dāt wa. ³⁰Bausa ba ma so lowa, mwē ba bau sad sə biya dā Kaisariya, ba du gad biya dā tarsus. ³¹Mwē bət bəda dā gwarə Yahudiya, Galina wa ən bət Samariya ba dā kwa-kwato ən dodoto; ban wad werə bə sa ən marə Liura, ən Kətamə Liurə wa, bət bəda bə soko. ³²Bitrus ai geleng kwadtə suwa mbad, mwē ai yau bi dā gwarə Lidda. ³³Kina kə nə ai dā et kə ban yongand mə Iniyasu, ai sə et birato wod sə bi ya, ai bi duk mwan mwetə kunkurun a han tere. ³⁴Bitrus ai kə mə, Iniyasu, "Yeso et Lē a lē gə ban. Ni ba gə to habntəra wango gə wad ba." Mwē ai ni biya. ³⁵Mwē bət ban kad sə dā gwarə Lidda ən sarona ba wir ət sə ya bəsa, ba bawon ən Liurə ni. ³⁶Hē kənə dā gwarə yafa ngəde Liura ya ai keso, ban yo gad mə Tabita wu mə "Dokas." Ten ya ai senda dek dek, en dīm mbusə ya wa dūra ai tom mbusə ya bətə ba yause. ³⁷Mwē wu mə a som ko kwa kware mwē ai hod biya; ba ya ba dā mwē ba tiyad bi dā kwati. ³⁸Mə bō hura wubi gbang ən yafa, tima ba kur sə mə Bitrus ai bi kina, ba tim beta fəttə a dāb wato. Ba bōba dā, "Gawo a dāb wāto sa kad mwan ge gbing kəde. ³⁹Bitrus mwē ai ni ai bəd ba. A kansə lo wa, ba wad sad a dāb suwa, mwē mbwərsa su wa ba nət gbang ən ai sa ban te bəsə te, mwē ba ha dauwetta ya Dokas a rase ba sə lo ai sə bi kur wa. ⁴⁰Bitrus mwē ai borba bəsa tādī bwad, ai gwirə kwita a mbuto, ai ganən Liura; mwē ai ket tə ai kar hora ai kēmə, "Tabita, ni." Mwē ai wil nusə wayo ai wir Bitrus mwē ai kad ba dā. ⁴¹Bitrus mwē ai mwal nema ye ai ni kadfa ngəd; mwē ai yong bət bəda ən mbwərsa suwa, ai ne ba au si ən dāwē. ⁴²Bu su tomso bət Yafa ba ma bisē bwadən, bətē den den ba nət wetə a Liurə ni. ⁴³Wu kad mə, Bitrus a kad bi dā Yafa təro dwed bəsə en Saminu, Majem.

Chapter 10

¹Et ke ai dā gwarə kərə ban yong mə Kaisariya, dəndə wato mə Karliniyus, et gbaya ya b̄wā daka dā bara gwarə Italia.²Et siya ai bəḏ Liurə ən kalə fini, wu et si ai nəsə Liurə gbato ən diyo wayo mbwad ya; ai sī bet səu bwa sēmə bā sī bā wa ən bā mung, aya yə gan ən Liurə kamə tad ya.³Aberketə wanəkurun ya ga, mwē karliniyas ai wir wila, time Liurə ya ai biya a woyo sar a natə ni. Time siya ai kyād mə "Karliniyus!"⁴Karliniyus mwē ai kar time si wu da pwarat bi ən tatərə kəm ai kəmə, "yā mbiu et gbaya?" mwē time ai kyād mə "gano wagən Liurə ən mbu ngən nəsə bet tərətə wa, kan biya a Liurə nin lo mbu nā səu ən hurə kure wa a wirə ən Liurə ni."⁵Siuya tim beta dā gwārə Joppa bā yong Siman dēndə beso mə Bitrus ya.⁶Ai dā diyo siman wa et si ai sək sə dāta ai hoo ya, diyo wato wu bi a ē alwara⁷Lo time siya a tom sad marə ya, a wad sə bi wa, Karliniyas ai yong am-diyo wayo fətə ən b̄wē dake fini ai sə song-sang dā busəb ban sək sad gularə wa.⁸Karliniyus ai ai kau bā mbu tom sə mbwad wa hē ai tim bā dā Gwarə Joppa.⁹Siu ya handə handə kā so a berketə mindike, bā sə bəsə a wado kən bā kan sə bəsə gbang ən gwarə wa, Bitrus kən ai ta bi dā diyo dāngaro mə ya gan ən Liura.¹⁰Mwē dōrə wu bwanad biya ai yau mə hē i kəp bəkan, hē lo bētə bā sə bəsə a sək mbu kəpsə wa, hē ai wir wila,¹¹ai ho liurə wilsin gərkədango ko wu bi a donoyo ən kalsə kurun ya gərkədangə si mbwad.¹²Da kiso wa, namsə ya netsə kurun ya bādā, ən bā ban botəsə mbiro a butə wa ən amriba dā liurə wa.¹³Mwē marə wu gan ən nad mə: "ni Bitrus tod ngə kəfə"¹⁴Hē Bitrus ai kəmə, "Som losə re Pagune; mə nə pətə kəp mbu wusə bi ən rumto ən sāngtə wu re"¹⁵Hē marə wa wad bi a fətə te mwa: "mbu Liura a sək sə karang wa, ngə kē ko mə wu runtə re"¹⁶Yā bārə tomoyo takən; mwē gərkədango səu sakat mwan wu lo bi dā liura.¹⁷Siuya, lo Bitrus a kərəng sə bi a wila yə wir so, ən dīmo mə yai kə ko mbiu wa, mwē bet səu karliniyus a dungsə baso bā kan bəsə a kalte diyo səu kənən, lo bā tausə tōrə kano dā diyo səu wa.¹⁸Hē bā yong bā ban tauba losə mə Siman si ban yong sad mə Bitrus ya ai dā diyo sə wau.¹⁹Bitrus ai sə bi dā dīm marə wila səu wa, mwē kətamə wu kyād mə "kara bētə takən bā wo ban tau inga"²⁰ni ngə dono ngə bəḏ bā sə wada. ngə gong ngə gbing wado ən bābo kən de mə nə dung bā nase."²¹Mwē Bitrus ai dono ai wad a bēt səu ni ai kē bā mə "Ina nə et si sən gər sad se, sə wo mə mbu wai mbiu?"²²Mwē bā kəmə "Et gba ya b̄wā daka ban yongad mə Karliniyus, et weta ən mbəḏ liura, bēt yauda mbwat bā ma mə ai et denen, time Liurə karang ya a tim bā mə ngau dā diyo wayo danə ya kur marə dodora dā ē yange."²³Mwē Bitrus ai yong bā bi ən dāra mə bā kad bə sa. Handə kā so ai bəḏ bā bā wad bə sa, bausa kada dā gwarə Joppa wa bā bəḏ bā bəsə kən.²⁴Handə kā so bā bāu bəsə dā Kaisariya. Karliniyus kən ai bā biyo; a yong sin kābirə wayo ən bausa baya gbang-gbang wa an fina.²⁵Wu losə mwē Bitrus a kanso, mwē Karliniyus ai wad yə gwiri a wirə wato ai nad gbato.²⁶Mwē Bitrus ai nikad biya ai kəmə, "ni bənga gəḏ! in nə ete bənə kən."²⁷Lo Bitrus ai sə a gano ən nad wa, ai wad ən dāra ai wad i ho bētə den-den bā gbau sin a han fina.²⁸Ai kē bā mə "Isa ən durə wasə sə ma losə mə som ko dēk-dēk mə et Yauda ai gan mbusa kolo ayo dō kābərə beso re. Hē Liura anə kē mə nə gong nə kē mə ete a yən rumto kolo santə re."²⁹Tom yase hē nau bənə na' ē som dāre, lo sə yong nə so. Hē nə sə tau mə, mbu to mbi sə nə yong mə na wau?"³⁰Mwē Karliniyus ai kəmə "Təro kurun haktə so a ber wu la ndo-ndo, nə bə nə a gano ən Liura dā diyo wano; hē nə wir ete a nəḏ sin a kallə wano dā dāwittə pengta."³¹Ai kəmə, Karliniyus, Liura a kur gano wangonən mbu ngən nə sə bēt tərətə wu dīm liurə ingə biyan.³²wa dung ete a yo Joppa, a ngə yong Siman ban yong sad mə Bitrus mwa ya, ai dā diyo et ho dātə si ban yong sat mə Siman, a ē alwarə ya.³³Mwē sakat mwan nə tim bā a na nge. Siu la wu kwalan ngə kā nga won wa tə bētə hasə mbwad a wirən Liurə ni, mə tə kur mbu yo bētə mbwad mbu pagune a yausə mə ngə tə kē wa."³⁴Bitrus ai will ē ai kəmə "Weta, nə ma bənə mə Liura ai tabrə bətərə."³⁵Wu sə lo wa, bētə mbwad dā bud bənsə et ye anə sə gbato ən tom mbu densə ya, Liura akə konad biya.³⁶Isa sə ma marə a kē sə bēt Israila wan. lo ai kē sə bā marə dodora ya lub-lubto dā Yeso Kərəsti, ya ai sə pagune mbwad ya³⁷isa ən durə waso sə ma mbu tomsan, ya wad sə dā gwarə Yaudiya mbwad yan, bər sə dā Galili, m̄bəd sə bəptisma Yohana a kē se wa,³⁸Mbu sasə tom mə Yeso dā Nazaret ya mə Liura a gbada dā kətamə karang wa ən gbato. Mwē ai wad wirə bi ən tom mbu densa, ən sagar bēt sasə gub-sāwo a məsə baso, mə Liura ai ən nada.³⁹Ita tə wira ya mbu Yeso a tomsə mbwad wa, dā Gwatə Yauda wa ən dā Urushalima. Ba toda dā ən ləu gwayo a bota,⁴⁰mwē Liura ai nikad bi a tərō tākən ai tom bā wiradan,⁴¹hē som bētə mbwad de, wu yo wira mwan ya Liura a gbad sə bā a bərarə ya, ita ən durə wato tə kəp mbusə ən nada lo a ni sə dā mantawottə wa.⁴²Hē atə tim mə to tə kē bētə mə yā wu ngbadə Liura ya ai kad et akə kad sə bētə paltə ya bēt am-dēwā ən ya wotta.⁴³Wu et si kona bā kad sə wira a durə wato ya, mə etyə a nəḏ sə wetə a isə ya, akə da lema a sumsə wayo dā dēndə wato."⁴⁴Lo Bitrus ai sə biya a gan mbusə wa, kətamə karang wu wu gbi bēt səu ban karsə marə səu wu mbwad.⁴⁵Bet sa sə bā sə dā nəḏ wetə dā marə bā wirə et bare wa, ən bā bā bēyēd ən Bitrus wa, wu tom bā hir-hir, mə kətamə karang wu gbi bēt kaltə bəsə mbwad kən.⁴⁶Mə bā kur bēt kaltə ban gan bəsə dā ē mē bese ən heu Liura. Hē Bitrus ai gaka,⁴⁷"Et ke akə kē sə mə bā tom bēt bə bəptisma kurə ya, ai kənəu, wu sə mə bā kon kətamə karang wu bəsə kə nən lo ndə kon so wai?"⁴⁸Mwē Bitrus ai kə mə bā tom bā bəptisma bəsə dā dēndə Yeso kərəsti wa. Hē bā bobad mə ai kad ən bə bə ya tərō.

Chapter 11

¹Seuya Ngbada ən ɓausa ɓasə ɗa gwarə Yahudiyawa ɓa kur mə ɓet kalta ɓa kon marə Liuran. ²Bitrus a wadsə urshalima wa, ɓasasə ɓa hasə honə wu ɓa duk ka'ada ³mə "Ai kəp mbukəfa ən ɓet kalta ai kadən ɓa mwa." ⁴Mwe Bitrus ai ɓər yin kē ɓa mbu'ən wadsa mbwad; ai kəm, ⁵Nəɗa bobliura ɗa gwarə Joppa, nə wir wila mbikaka bi lo gərgadanra twa-twa ɓor bi ɗa liura ən wo a nanə. ⁶Nə ti nusə nə wir namsə mbala-mbala ɓa ɓasin nedsə kurun wa, nam dobra, ɓa ɓan siksə a buto wa ən amriməsə. ⁷Mwe nə kur mara wuni kē mə, "Bitrus ni ngə todo, ngə kəp mbənga!" ⁸Mwe nə gag mə, "Som ko lore Pagune; ɗəng so ɓənəwa, mbəkaka ya somko Karang-Karang re wa, kan ko ɗa ē yanə re" ⁹Mwe nə kur kwerə su ən kē nə mwamə, "Mbu Liura sobso wo karang-karangwa, et ke ai kē mə son karang-karang re" ¹⁰Mbuɓə wāi bala takən, mwe busab wu to wu lo bi ɗa liura. ¹¹Suiya, a kalte diyo təsə ɗa wa, ɓet ka taken ɓa ɓor kaisariya ɓa nəɗ ɓəsə gəd-gəd mə ɓa dung ɓa ananə ni ¹²Kətamə Liurə wa anə kē nə wad'ən ɓet ɓa, nə we ɓa ku mə ɓa ɓet kaltə re. Mwe ɓausa mindeke tisə kəm wa, batə mbəd tə kanda diyo siya. ¹³Etsiya atə kē mbu time Liurə akē yi so, "Dung ɓeta a Simon ni, ya ɗəndə beno wato mə Bitrus ya. ¹⁴A kə'ngə gan mara ya kə'ngə kē mara ya ngə nda sə lema ən diyo wa'ngə kəm ya." ¹⁵Nə ɓərsə nən kē ɓa marə wa, Kətamə Karang-karang wa wu don a ɗutə ɓate, lo don ɗə sə a ɓərbərə wa. ¹⁶Nə ɗim marə Paguna ya nde a kē so, "Yohana ai tom baptisma ən ɓērā; shiuya isa ɓa kəsə tom baptisma ɗa Kətamə Karang-Karangwa." ¹⁷Mə Liura akə nə ɓa nərə lo a nəɗə so, aberketə ndə konsə Pagune Yeso Kərəsti wu ni, in nə yana nə tomsə kitən Liurə yau?" ¹⁸Mwe ɓa kur mbusə wa, ɓa kē mbəkaka re, mwe ɓan heu Liurə mwan ɓa kəm, "Liura ni kon narəwan ya ɗa ɗəwe ən ɓet kaltə kəm". ¹⁹Wusə lowa han-handə ɓet ɓa nəɗ sə wetə wa ɓər bi ən wor Istifanus wa, yasə ɓa ɗa Urshaima - ɓet ɓa yasən Fonishiya, Sipurus, ən Antakiya. ɓan kē marə Yeso wa ɗa ɓet Yahuda mwan, ɓan kēsə ɓetə a kallə wure. ²⁰Hē ɓatəka, ɓa ɓorsə ɓəsə Sipurus ən Sirin ya, ɓa wo ɗa Antakiya ɓa kē Helenawa marə Yeso wa kən. ²¹Nem Liura wu ɓēd ən ɓabo; ɓetə den-den ɓa kon Pagune Yesu. ²²Hidliurə ɗa Urshalima ɓa kur mamarən ya: ɓa dung Barnabas ai wad ɗa bud Antakiya. ²³Awad sə aya wir gularə nərə Liurə yi wa, do'ad wu ɗa pwarad; mwe ai nə ɓa təfə mə ɓa pə wirən Pagune ən kalə fini kal-kal. ²⁴Mə ai et dene ən Ketamə Liurə wa ən nəɗ weta, mwe ɓet Liurə yi ɓa sokə ɓəsə ɗwed. ²⁵Barnabas ai wad Tarsus mə yən gər Shawulu. ²⁶A wir sadso, ai yausad Antakiya. ɓawo ɗa mwerə fini, ɓa gbau hidliura ən ɓetə den-den ɓa ɓəkkə ɓa. Ngbada səɓa ɓa ɓər ɓa yongo mə Krista ɗa Antakiya. ²⁷Da turo suwa kona ka ɓor ɗa urshalima ɓa ɓau Antakiya. ²⁸Ya fini ya, ɓan yongad mə Agabus ai ni gəd kətamə Liurə wu kē'ad mə gwa kə məə ɗa wurə mbwad. Yā tombi ɗa turo Klaudiyus wa. ²⁹mwe koyana ɗa ngbada suwa ai kəm ɓwamə yə sī ɓausa ɓasə Yauda wa. ³⁰ɓa tom ya; ɓa dung ɓet ɓan mə hidliurə ɓā'ən lau Barnabas ən Shawulu wa.

Chapter 12

¹Berkete su gubo Hiridus ai mə bet bəda mə yi han fa. ²Ai tod Yakubu yause Yohanna ən pwe. ³A wirsə do Yahudawa wa, me ai mə Bitrus mo. Wu a ber fan kəp sə burodi ən fii sə kəde ya. ⁴Amə sadso, ai gbi'ad da pusəna ai hī fwa daka kurun mə fa warada; a yau mə yaussasda a wirə beta a berketə fa bwad sə mbu gamsə ya tima Liurə wu fa dalsə kaltemse am Israila da masar wa. ⁵Bitrus ai da pusəna, fausa bata fan bob Liurən kalə fini a durə wato. ⁶Hiridus a yaumə yi borsad lo den la da pusəna, Bitrus aya muda da berə fwa daka fətə, fa sodsadən kuttə bā fətə, waraka fa a kalte pusəna siya. ⁷Time Liurə ayawo a nate ni, mwe hit pusəna siya wu kēbi hyang. Ai da Bitrus a kalla ai kē'ad mə "Ni sakad-sakad". Mwe kuttə bā suwa wu kā biya wu yasə biya a nemate. ⁸Time ai kē'ad mə "Kənkə lukto ən tasə wa'ngo". Bitrus ai tom do time ake so. Time ai kē'ad mə, "Kənkə dautə wango gənə bəde." ⁹Bitrus ai bəd time siya fa bor tādī. A makumə mbu time siya aitomso wu wetəre. Ai to bi mə wu wila biya. ¹⁰Ba haktəsə wade fini ən ya fətəte fa bama kalte torən kosə da gwarə wa, mwe kalte si wu wil kābaya biya fa bor fa kanda gwarə mwe time ai kē'ad mə ngo ba. ¹¹Bitrus a losə da sendə wayowa ai kəm "Siu ya nə mamə Pagune dung time a yau nə kon da nemen Hiridus ən mbu Yahudawa fa dīmso." ¹²Amaso lowa ai wadbi diyo a Maryamu ni ma Yohana ya fan yongad sadsə mə Markus ya, hansu fa gbausə mə fan bob Liurə mə Bitrus wa. ¹³Abinsə kalte diyo suwa, mbaddə ko diyo kinso fan yongad mə Rhoda ai bor mə yi kara yi wilad kalte. ¹⁴Amasə mə Bitrus wa, mwe kalpenge wu tomad a kaku yi wil kalte re; ai lobi ən munda ai kē fa mə Bitrus aya kalte. ¹⁵Ba kē'ad mə, "Ngən mun sāusa". Ai na mə wu losa. Mwe fa kəm, "Wu time yate". ¹⁶Ai pə wirən bin kalte, fa wilsə kalte si wa fa wir mə aisə wu tomba hir-hir. ¹⁷Bitrus ai we fa neme ai kē fa mə sə nde swet ai kē fa mamaren Pagune a boryisə da pusena wa. Ai kəm, "Sə kē Yakubu ən fausa mbwad". Mwe ai hed fa ai wad bi anka. ¹⁸Lo andə kāsə, mbu tomso ən bəttə marə Bitrus wa do fwadika re. ¹⁹Lo Hiridus a gərsadsə da gwarə mbwad a wirad kurə wa, kalə wu gwad dən wada suwa ai kəm fa todfa. Mwe ai wad bi Yahudiya ən Sisəriya ai kad bi kinso. ²⁰Hiridus kalə gwad wu da pwarad ən bet Tayar ən Sidon. Ba wada nate ni bwad. Ba bob Bilastus, mbəde Gubo ya mə abə sī. Ba gər kadə kwa-kwato mə fan da mbukəfa bosə da buta gub suwa. ²¹Ga su fa tisə berə wa Hiridus Ai kənkə dautə gulara ai ta hankata gubtə ai ganba mara. ²²Bet səu ba yā adə fa kəm, "Yā som ē etəre ē gubsawo." ²³Kiso time Pagune ya ai buwa'ada, mə a nə Liurə gbatə; rāsə fa ribada ai wodo. ²⁴Marə Liura soko wu gama. ²⁵Lo Barnabas ən shawulu fa bwedsə gularə bosə da Urselima wa, fan woso, fa fawun Yohana, fan yongsə pate mə Markus ya.

Chapter 13

¹berketə suwa ɗa hid Liura a Antioch, ngbada ən yo maləm ɓa bəsə ɓɛd ɗa kiso. En Barnabas Siman (ɓan yondsadsə mə Naija, ya) Lusiyo et sairin, Manaen (et Hiridus ya) ən Shawulu kəm. ²Bet suwa ɓan bob Liura ən sim ɓərā, hē kətamə Liurə wa wu kē ɓa mə, "Sənə hed Barnaba ən Shawulu ɓa nə sək gularə nə yong sə ɓa so si wa." ³Ba bob ɓa Liura ən kalə fini ən sim ɓərā ɓa hī ɓa nemsə ɗura mə kətamə Liurə w wu mbədsə ɓa. Ba bwedso, ɓa dungɓa mə ɓa wad wirə bəsən gulara. ⁴Barnabas ən Shawulu ɓa kursə yongmə kətamə Liurə wa; ɓa wad bəsə Sulukiya ən dale sen Kuburus. ⁵Aberketə səu ɓasə ɗa Salami wa, Barnabas ən Shawulu ɓa sək gularə marə Liura ɗa hidsə Yahudawa ɓan bobsə Liurə wa. Yohana Markus ɓa yongad a ber sə wa mə abə sī gulara. ⁶Ba bwadsə kē ɓetə marə Liurə ɗa Kuburu wa, ɓa wir et Yahuda ke au ɓasə ɓarə mə yi sife, ən kone, ɗəndə wato mə Bar-Yeso. ⁷Sib siya a gɓab ɗurə wayo bin Shawulu ai masə mbusə wu da pwarad ya. Et siya, a yong Barnabas ən Shawulu mə ya kur marə Liura. ⁸Sib siya ɓan yong sadsə mə Elymas; ya a yau ko'ən marə ɓato re, a ayau mə yə ɓəd ɓa nəd wetə ɓato a wirən Liurə ni. ⁹Shawulu ai sən ɗəndə beso mə Bulus ya, kətamə Liura gbisənad ai kar etsi la, ¹⁰ai kē'ad mə "Ngə au setan ya, ngən ɗok ɓeta, mbu ngən tomso wu ɗəng-ɗəng. Ngə et gəmte a tōrə ɓan tomso mə ɓəbo karang-karang wa. Ngə hed mbu gən tomso mə wu nəd gularə Liurəu rau?" ¹¹Nem Liurə ya wa ɗurə nange, siu ngə gan tāra a berketə wa." Kiso mwe hanka lo kera ən tikra wu gbi'ad mbiri ai wirə handə ko mware, ai bob ɓetə mə ɓai mə neme han yin wadsa. ¹²Makaddas a wirsə mbu tomso wa, ai nəd wetə biya mə ɓəkkə mbusə a pagune Liura yi wa wu'ad bi hir-hir. ¹³Bulus ən ɓausa ɓaya ɓa wad bəsə Firjiya a Bamfiliya. Mwe Yohana ai hed ɓa ai lo bi Urselima. ¹⁴Bulus ən ɓausa ɓaya ɓa hed Firjiya ɓa wad bəsə Antakiya ɗa gwarə Bisidiya. Kinso ɓa kan bəsə ɗa hid Liura gabutura (Sati) ɓa kad bəsə ɗa kiso. ¹⁵Ba kansə wenta ən kona, ɓet gba-gba wu ɗa hid Liurə wa ɓa dung ɓa marə mə, "Bausa, mə sən marə ko mə sə kē ɓetə wu sī gamo ni, sə kē ɓasa." ¹⁶Bulus ai ni gəd ai yā nemaye ai kəm "Sa ɓet Israila ən ɓet sən nəsə Liurə gbato wa, sə kura. ¹⁷Liurə Israila wa a gbau ɓagun ɓada ai hed ɓa ɓa gamə ɗa bud Masar hē Liura ai bor sə ɓa si. ¹⁸Ai səm kado ən ɓabo ɗa dobrə wau a mwetə busu kurun. ¹⁹Liura samsə kito ai tod ɓet ɓasə ɗa gwatə mbala-mbala mbutu ɗa kwārə kan'ana wa, ai nə ɓagun ɓadə gwārə səu mə ɓa kadbəsə ɗa ²⁰Mbusu mbwad wa kad bi losan ɗa mwetə busə bu-bu kurun ən busu wonon ya haktə se. Mbusə haktə so, Liura ai nə ɓa dodoto wau bi a berketə kone Samaila a wo so. ²¹Mwe ɓetə ɓa bob mə Liura aɓə nə gubo, Liura ai nə ɓa Shawulu au Kish ya a bor sə ɗa kābrə Benjamin wa. Gubo suwa akə mə gubtəmə ya mwetə busu kurun. ²²Liura a borsə Shawulu ɗa gubtəmə wa, ai yawun Dauda mai kad gub ɓato. Liura gan marə pad-pad a Dauda mə, 'Dauda au Jesse ai et nə da sad sə ɗa gur kala nə ya, et ai səkə mbu nə yausə mə ai tom wa.' ²³Da kābrə et yi wa, Liura a borən liye Israilawa wa, Yeso lo a kē sə ɓa so pad-pad wa. ²⁴Mbuɓə ɓərbi hē Yeso a yawo, a ɓər-ɓəra Yohana a kē ɓet Israilawa mə ɓa kon narəwan ɓa tomɓa baptisma. ²⁵Yohana ai bwedsə gularə wayo wa, ai kəm, 'Isa sən ɗimmə inə nə yanau? Nə som et sə re. Sə kura, etke akə wo ən ndirə wano tasa ai kəngə so nə mang ko mə nə pū re.' ²⁶Bet ɓana, ambə ɓa sɗa kābrə Ibrahim wa, ən ɓet ɓasən isa sən bobsə Liurə wa, ɓa dung ida marə da lema. ²⁷Mə ɓet gubtəmə ɓato wa Urselima, ən ɓet gubtəmə ɓato wa ɓa mad kure, mwe ɓan gan mara a kona ɓa kausə takadtə a duru ɓato gabuturə (Sati) wa a ɗoɗo wato. ²⁸Ba da narəwan ke ən aisə ya tomso hē ɓa todad yi re, mwe ɓa kē Bilatus mə ai toda ɗa. ²⁹Mbu ɓa dorso a ɗuru wato wu bwedsə bi mbwad wa, ɓa tiyad bi ɗa bō wora. ³⁰Liura ai nikad bi ɗa manta wodta. ³¹Tər so wu mang mbəka wa, ɓet borsə Galili ɓa wad Urselima wa ɓa wirad ɓə san. Bet sɓa ɓan kē ɓetə ɓose mbu ɓa wirso. ³²Siu tən kē sə marə dodo wa mə mbu Liura a kəsə ɓagun ɓadə mə tomwa. ³³Nɗə da ɓədan nda ambata, a nə nɗə Yeso. Lo ɓa bidi so ɗa Zabura wa; 'Ngə awa ne, naso nə gang pa'ngen'. ³⁴Werə wu mə Liura a nikad bi ɗa manta wodta mə mbirato kə pətə wore: 'Nə kəngə nə karang-karangto ən dodoto ɓa kē sə mə ɓə nə Dauda ya.' ³⁵Yā tom yase hē ai gan marə ɗa Zabura mwa mə, 'Ngə yau et karang-karang yange ai hō re.' ³⁶Dauda sara wato ya, mwe ai wod biya; Ba hok sad so mbirato wu hō biya. ³⁷Hē et Liura a nik sad se mbirato pətə hō kure. ³⁸Bausa ɓana, sə ma bəsə lo sə mə də marə ya sob narəwan ya in et ya. ³⁹Et a nəd sə werə ən au Liura ya a da boro bi ɗa narəwan, ya wentə Musa yə kə borad ko ɗarə ya. ⁴⁰Wusə lo sə wa sə ti senda mə mbu kona ɓa ganso wu tomon isa re. ⁴¹Kara, sa ɓet bebta, sə tomɓə sə yirgizik mwe sə wodo; Mə nə ɓa na gulara berketə waso, Gulara sa ɓeta sə nəd wetə ko si re wa, ko et ka kē san.' ⁴²Bulus ən Barnabas ɓa hed sə a dab səu wa, ɓetə ɓa bobba mə ɓa mə ɓa ɓare gn mattə səu mwa gabutura (Sati) sən gan so. Ba bwed sə marə ɗa hid liure wa, Yaudawa ən ɓed ɓakansə ɗa mbed Bulus ən Barnabas, ɓa tom bet səu mara mə ɓa wad wirə ən kado dodoto ɗa nərə Liurə wa. ⁴³Bwed sə marə ɗa hid Liurə wa, Yahudawa ən ɓet ɓa konsə ɗa bet Liurə ɓato wa, ɓa mbəd Bulus ən Barnabas ɓa tom bet su marə mə ɓa wad wirən ən kado dodoto ɗa nərə Liurə wa. ⁴⁴Gabutura (Sati) si kanse, gamo ɓetə ɗa gwarə wa ɓa ɓau mə ɓə kurr marə Liura. ⁴⁵Yahudawa ɓa wir sə gamo ɓetə wu ɓa kur mbusi sa ɓan gan mattə ɗəng-ɗəng ən Bulus a marə ɓa ganso. ⁴⁶Wusə lo sə wa, Bulus ən Barnabas ɓa gan marə ən tifa ɓa kəm; "kad ndo mə tə sə gan marə Liuran, mə tə wir mə sə gudtə marə Liurad ɗa gur kalɓasa ya kəsə tomko sə ɗa ɗəwē Liurə re ya. Wusə lo wa tə lo ɓeta a ɓet ɓa ma Liurə

kədewa. ⁴⁷Mə Liura a nə wenta ai kə mə 'Nə ti sə mə gan han gbarang wa a bet ɸa kon Liurə kədə wa, mə sə geleng sə kē betə marə ya lema ɸa wurə mbwad. ⁴⁸Beta ɸa kur marə səu wu do ɸa wane, ɸan heu marə Liura. Bet seu mbwad mə sə bi mə ɸa kə da dəwē bweddə kədə wa, ɸa nəd wetə ɸə san. ⁴⁹Marə Liurə da gano ɸa gwatə mbala-mbala mbwad ɸa bud sə wa. ⁵⁰Yaudawa ɸa hī batəka ratə ɸa səd tona ən et bara kəm a marə Liura ɸa konso, Yaudawa ɸa nin ya gəmte mə ɸə han Bulus ən Barnabas. Ba na kwa-kwa ɸa bor sə ɸa ɸa gwara mə ɸə yau kon marə Liurə səu ɸan tomso re. ⁵¹Mwe Bulus ən Barnabas ɸa gbək tulla a nedsə ɸoso mwe ɸa wad bəsa, mə wu gang ɸa mara. Bulus ən Barnabas ɸa wad bəsə ɸa gwarə Ikoniya. ⁵²Ambəda ɸata ɸa kur dodotə wu da pwarad ən kətamə Liurə wa.

Chapter 14

¹A berketə səwa a Ikoniaya, Bulus ən Barnabas ƒa kan ƒəsə ƒa hid bəkkə mbusa Yaudawa, ƒa gan mattə wu da pwarad, gamo ƒet Yaudawa ən hellinawa ƒa nəd weta. ²Hē ƒatəka Yaudawa ƒəsən bebtə wa, ƒa səd ƒet ƒa kon Liurə kədewa. Ba nin sendə gəmto a Bulus ən Barnabas ni. ³Ba kad bəsə ƒa gwarə səu klam, ƒan gan marə bəsən təfi ən kətamə Liurə wa, mə ƒetə ƒa ma marə ƒən ganso a nərə wa. Liura a nə Bulus ən Barnabas təbtə ƒa kə tom sə mbusə hir-hir mə ƒetə ƒa nəd weta. ⁴Betə ƒa fitə: ƒatəka ƒa bəsə ən ndirə Yaudawa, ƒet besa kən ƒəsən ngbada. ⁵Bet kaltə səu ən Yaudawa ƒa səd ƒet gba-gab wu ƒoso mə han Bulus ən Barnabas, ƒa dəkə ƒa ən kudota wa, ⁶Mwe ƒa ma bəsə, ƒa hed gwarə səwad ƒa wad bəsə ƒa gwātə Likoniya, Listira, Darbe ən gwātə mbala-mbala a han sa sə wa, ⁷ƒa kad kiso ƒan sək gularə marə bəsə. ⁸A Listira, etke a wo a ya kad bi sēu a wirə wato, et siya ai bura, dəng ƒa hasad so a pətə siko re. ⁹Et siya ai kur Bulus ai gan mara, Bulus ai karad ai wo aibin nəd weta ƒə kāsə ƒə nikad wa. ¹⁰Mwe Bulus ai kē'ad ƒwa mə, "Ni ngə nədə ən nedsə wango." Et si mwe ai ni bi sakad mwan, ai sikə biya. ¹¹Bet ƒa wirsə mbu Bulus a tomso wa, ƒa yā ndə bwa, ƒan kē ƒa ē Likoniya mə, "Sāusə ƒa don a nadəni ƒa bir ƒetə-ƒeta." ¹²Bet səu ƒan yong Barnabas mə, "Zafsa" Bulus kən, "Hamisa" Mə ai gan mattə yase. ¹³Et tiwe Zafsa, ai sə bin hid bobrə wato a kallə gwarə wa, a won na barsə fitə mə ƒa tiw Bulus. ¹⁴Bulus ən Barnabas ƒa kurso ƒa bwākə luktəsə ƒoso ƒa kan ƒa ƒeta ƒa te ¹⁵ƒan kē ƒa mə, "Beta, sən tobi losə wau? Tə ƒetə ən ƒim mbusə lo isa kən mwan. Tə wosən marə deno, mə sa kettə sentə waso sə kon Liura a marsə buto ən liutə ya, bramse ən mbusə mbwad wusə ƒa wurə wa. ¹⁶Daga dəngaso kal-kal wa, a yau gwātə mbwad wa mə ƒa tom ko bi bəsə ƒa torə ƒoso. ¹⁷Hē siu səu, a hed kāye ko la mwan et ti nu a som kuru re, wusə lowa, a sə nə tifo ya kəsə sise a berketə sə yauso. A sə nə mbukəbsa ən kal penge." ¹⁸Mattə wu Bulus a gan so tom yase hē ma gamo ƒeta səu ƒa tiw ƒa re. ¹⁹Hē ƒatəka Yaudawa ƒorsə Antatika ən Likoniya wa, ƒa wo ƒa səd gamo səba. Ba dəkə Bulus ən kudota ƒa bor sad ƒa gwara, ƒan ƒim mə a wod biyan. ²⁰Bet mbəda ƒato ƒa nədsin bəsə a kallən aisə, mwe ai ni ai kan bi ƒa gwāra. Andə kāso, Bulus ai yong Barnabas ƒa wad bəsə Darba. ²¹Ba səksə gularə marə Liura ƒa gwarə səu ƒa da mbəda bəsə grəng-grəng wa, mwe ƒa lo bəsə Listərə, Likoniya ƒa bau bəsə Antikiya. ²²Da gwattə suwa, ƒa wad wirə bəsə ən marə Liura, ƒan nə ambəda ƒato tifo bəsə na bəsə kwa-kwa ƒa nəd weta, ƒan kēba mə, "Kad ndon, mə ndə kanda gubtəmə Liurə wu ni ndə hana."

²⁴Mwe ƒa ha mbusə ƒa wad bəsə Bamfiliya. ²⁵Ba sək gularə marə Liura ƒa Biriya wa, ƒa haktə ƒa wad Italiya.

²⁶Borsə kinso wa, ƒa kan ƒa kuramo ƒa wad bəsə Antakiya, han ƒa nəsə ƒa gbato ən nərə Liurə wa a gularə ƒa sək so wu bwed bi wa. ²⁷Bulus ən Barnabas ƒa lo sə Antakiya wa, ƒa gbau ƒet mbəda Liurə wa, ƒa kauƒa mbu Liura atomso ən ƒəbo wa wu mbwad. Liura ai wil kalte mə ƒet kalta ƒa ma Liura kədə wa, ƒa da lema ən nəd weta ƒato. ²⁸Ba kad bəsə klam ən ambəda bata ƒan gan mattə Liurə wu bəsə.

Chapter 15

¹Betka ßa bor Yahudiya ßa ßækkæ ßausa mæ, "Mæ ßa ha ngæ hono ko lo Musa a kē so re ni, akæ da lemæ re." ²Bulus æn Barnabas ßa kansæ ða maræ su wa mwe ßausa su ßa dung Bulus æn Barnabas mæ ßa ßo Urselima mæ ßa ho ngbada and ßaguna a maræ wa. ³Ba timsæ ßa timwa, ßa mbæð æn lau Finikiya æn Samariya ßa ma ßa maræ ßet Kalta. Maræ wu do ßausa su kinso wa. ⁴Ba kansæ Urshalima wa, hidliuræ æn ngbada æn ßaguna ßa kon ßa, mwe ßa kē ßa mbu Liura ai tom sæ ða ßabo wa. ⁵Hē ßet ka ßa næd sæ wetæ wa, ßa sæ ßæð æn Farasawa wa, ßa ni gæd ßa kæm, "kad ndo mæ ha ßa honon to ßa ßæd wenta ya Musa ya". ⁶Mwe ngbada and ßaguna ßa gbau mæ kar maræ suwa. ⁷Ba gansæ kal-kal wa, Bitrus ai ni gæð ai kæm, ßausa, sæ mamæ ða tæro ko hal la Liura a gbadda isa, mæ æn lau wano ßet Kaltæ ßa da kur maræ lema ßa næd weta. ⁸Liura, ama sæ gur kal ßeta ai næða kætamæ Karang-karang wa, lo a næ ndæ so; ⁹a ßwa ko ndæ ko æn ßabo re, ai sub gur kal ßa te karang-karang mæ næ d weta. ¹⁰Mæ wu lo ni sæn pætæ Liura a biu, sæn ti sæ biteræ a kweræ ngbada ya yo pa ßate ko inda haso nda kã ndæ tore? ¹¹Wu mwan mæ ndæ da lemæ mæ næræ Pagune Yeso, lo ßa daso. ¹²Gamo ßetæ su ßa nde swet ßan kur Barnabas æn Bulus ßan kē ßa mbu hir-hir wu Liura a tomso ða ßet kalta æn lau ßoso wa. ¹³Abwedæ maræ wa, Yakub ai gag ai kæmæ, "Bausn, sæ kura. ¹⁴Simon akē ndæ mbu Liura atomso æn næræ wayo ða æð ßet kalta mæ yi kon ßeta mæ dindæ wayo. ¹⁵Mattæ kona wad bi sar-sar æn mbu dorso wa, ¹⁶Mæ busæ bwed bi ni næ lo bæna na mar dulkæræ Dauda wu wĩ so biwa; næ sæk'ad næ gangad mwa, ¹⁷danæ ßet ßesa ßakæ gær Paguna Liura, æn ßet kaltæ kæm ßa yong ßa æn dændæ wano." ¹⁸Yã wu mbu Liura tomso wu ma bi pat-pat. ¹⁹Wu næn wir mæ ða ðimtæ wano, ndæ swã ßet kaltæ ßa konsæ Liuræ wu re. ²⁰Wu mwan mæ ndæ doro ndæ kē ßa mæ ßa hed ßa mbu hed tiu wisæ wu debli ßa re, ßa hed gürætø, æn nam wodso æn wudma. ²¹Bær bi dæng sara mbwadwa, ßet ka ßabisæ ða gwatæ mbwad ya ßan kēsø æ kau wentæ Musa wa gabutura (ga wĩra). ²²Ngbada æn ßa guna æn hidliuræ mbwad ßa kon mæ õ mæ ßa ngba Yahuda ßan yong sadsæ barsabbas, æn Silas, ya hidliura ßa dung sæ Antakiya æn Bulus æn Barnabas. ²³Ba doro, "Ngbada, ßaguna æn ßaunasa, sa ßausa ða kalta Antakiya, Suriya æn Sisiliya, tæn dosa! ²⁴Tæ kur mæ ßet ka tæ næða wentæ ka re, ßa wo ßan swã sæn bækkæra ya tomse gur kalase wu sautæ ya. ²⁵Wu tæ wir mæ wu ðek-ðek tæ dung ßet ka æn ßausa ndo ya Barnabas æn Bulus, ²⁶ßet ßa mun tatæræ kure ßa næ kã ßoso mæ dændæ Pagune Yeso Kæræsti ya. ²⁷Tæ dung Yahuda æn Silas, ya ßakæ sæ kē mbu tæn kēsæ so. ²⁸Mæ tæ wir mæ ðek-ðek a Kætame karang-karang wu æn ita, tæ damæ ko æn maræ ko ßol wu haktæ mwan: ²⁹sæ mbisi mbu ßa tiwsæ sæusæ wa, munma, nam wodso, æn gürætø, Mæ sæ mbæð mbusæ ni sæ kur dodoto. So kwa-kwa." ³⁰Mwe wad bæsa ða Antakiya; ßa gbau sæ gamo han fina wa, ßa næ ßa takaddæ suwa. ³¹Ba kauso, wu do gamo siya wu da pwarat mæ tæfæ ßæ daso. ³²Yahuda æn Silas æn ngbada su kinso wa, ßa ßausa su tæfæ mo æn mattæ den-den wu so ßa tæfa. ³³Ba kadsæ hal wa, ßa hed ßausa suwa ßa lo bæsæ a ßet ßa tinsæ ßa so. ³⁴ - ³⁵Bulus æn Barnabas kænæ ßa kad bæsæ ða Antakiya æn ßausa den-den, ßa bækkæ ßa maræ Pagune Liura wa. ³⁶Tær sæ hal wa, Bulus ai kē Barnabas, "Ndæ lo ða gwatæ ndæ wadsæ ßa æn maræ Liuræ wa, ndæ kar mbu ßasæ ða wa æn pæ wiræ ßato." ³⁷Barnabas a yau mæ ßæ Yohanna ßan yongsadsæ mæ Markus ya. ³⁸Hē Bulus ai ðimmæ som ko ðek-ðek ßæ to Markus re, mæ a hed ßa bi ða Pamfiliya a wad ko a wiræ æn ßabo ða gularæ re. ³⁹Mwe nã ē wu kanda, mwe koyana ai wad toræ wayo biya, Barnabas ai to Markus ßa wad bæsæ Sipurus. ⁴⁰Bulus ai to Silas ßa wad bæsa, ßausa ßa bob mæ næræ Liuræ wa wu wadæn ßabo. ⁴¹Mwe ai wad bi æn suriya æn cicilia, ßan næ hidliuræ tæfa.

Chapter 16

¹Bulus ai kan ɗa gwarə Darbe ən Listra; ngbaɗe ke ai kiso ɗəndə wato mə Timoti ai au ten Bayahudiya ke a nəd sə wetə ya; pate ai et Helenawa. ²Ban gan marə deno a ɗurə wato wato ən ɓausa ɓata ɓasə Listra ən Ikoniya. ³Bulus a ha Timoti hono mə ɓə wad kəm, mə Yahudawa ɓa ma mə pate ai et Helinawa. ⁴La ɓan ngeleng sə ɓəsə gwatə guntəwa, ɓan kē ɓet ɓəɗa Liurə mə, ɓa nbəd mbu ngbaɗa ən ɓila ɓa dorsə ɗa Urselima wa. ⁵Nəd wetə ɓet mbəd Liura wu sokon, ɓet ɓəd kən ɓa sokə mon. ⁶Bulus ən ɓausa gulrə wayo ɓa kan ɗa bud Firijiya ən Galatiya mə kətamə Liurə'u səɓa mə ɓa kē marə Liurə ko lo ɓan kē sə ɗa bud Asiya wure. ⁷ɓa ɓawo ngang ən Misiya mə ɓən gan ɗa Bitiya, Kətamə Yeso wu, wu səɓa. ⁸ɓa bwar sə ɗa Misiya wa, mwe ɓa kan ɗa gwarə gundə Taruwasa. ⁹Bulus ai wir wila ən ɓəttə, et Makiidoniya ke ai yongada ai kəm, "Gau ɗa Makadoniya gətə sī" ¹⁰Bulus a wirsə losəwa ai mə tōrə wado ɗa Makidoniya ən dimtə mə Liura yaumə ɓo ɓet Makidoniya ən Marə wayo. ɓa hetsə Taruwasa wu, Bulus ən ɓet ɓaya ɓa kuramo ɓa wadda Niyafolis: ¹²Mwe ɓa wad ɓəsə Filipi ɗa gwarə gundə Makadoniya, gwarə su, wu dek-dek ɗa but Roma, a ɗab dəwadsa təro dendenwa. ¹³Gawīya tə a kalte gwara a ē senə, ən ɗimtəmə tə da adə tə kē Liurə gongsa. Tə kada tə ganən tonsu ɓa gbau sə kinso wa. ¹⁴Ten ke ayin ɗəndə mə Lidiya ai tom fila ɗa gwarə gundə Tiyatira, ai mbəd Liura, a tə kura, Pagune a wilad gur kale ai ti senda ambu Bulus ai ganso. ¹⁵Lo ɓa tomsadsə baptisma ən ɓet diyo wato wa, "ai kəmə məsə tonə mə nən ɓəd Liurə ni, sau diyo wano sə kɗa" atə mə to. ¹⁶A ɓərke wa tən ko, ɗa hidLiura, tə bamən au tenke ai et gaɓo, ɓagun ɓata ɓan da gənan aisa. ¹⁷Auten ya ai mbəd Bulus ən ita, ai kē mə, "Bet ɓa mbattə Liura Pagune. Ban we ɓetə tōrə lemā". ¹⁸Tər bi den-den ai tom bi losa. Mwe Bulus ai gwa kalən aisə wu da pwarat ai kette ai kē kətamə gabəsu mə, boro gə ɓwa ən aisa ɗa ɗəndə Yeso Kəristi wa. ¹⁹Yo pate ɓa karsə ɓawo ɓən darə ɓā ko mwarəwa, mwe ɓa mə Bulus ən Silas, ɓa wadsə ɓa han gan palta, ²⁰ɓa wad sə ɓaso, ɓa kəmə "Bet ɓa ɓa Yaudawa ɓa wo ən sendə gəmto ɗa gwara. ²¹Ban ɓəkkə tə yaukəda wa, ɓa kəm tətomo ta ɓet Romawa" ²²Mwe gamo mbwad, ɓa ni kitə ɓəsə ən Bulus ən Silas; ɓet kad paltə səwa ɓa ɓwakə luktəsa mbiri ɓa kəm ɓa twedɓa ən samta. ²³Lo ɓa twedsə ɓaso, ɓa gbi Bulus ən Silas ɗa pusəna, ɓa kē wade pusəna mə ai gbi ɓa dek-dek mə tom ɓa munu. ²⁴Ai sə kən ai tolosa, ai wed ɓa ən kuttə ɓā a nedsa lo ɓa kē sadso. ²⁵En bwarə ada Bulus ən silas, ɓan kē Liurə gongsa ɓan tobinsa ɓan heu Liuraam pusəna besa ɓan kurɓa. ²⁶Sakad mwan mwe butə wu bwākə, mwe tanke wu ɓwakə biya, mwe kalte pusəna su wu wil biya, mwe kuttə ɓā su ɓa wedsə ɓa so wu ke biya. ²⁷Ware pusəna ai kuma muda ai wir kalte wil sən bi, ai pū pwe məyin tod kāɓaya ɗa dimtə wato mə yo pusəna ɓa mun ɓəsan. ²⁸Mwē Bulus ai yongad bwa, ai kəm, "gə tod kā ɓagə kure, mə ita mbwad tə ɓetə haso". ²⁹Ware pusəna si ai timɓa mə ɓa ɓawun ara a sāyō, ai kanda ən tatəra ən munda ən makko, ai wī a wirən Bulus ən Silas ni. ³⁰A ɓorən ɓatəka tādi ai kəm, "Babila nə tobi hē nə lemau?" ³¹ɓa kē'ad mə, "Nəd wetən Yeso Kəristi" iga ən diyo wango sə da lema. ³²Bulus ən Silas ɓa kē'ad marə Liura, ən diyo wato mbwad, ³³ware pusəna siya ai haɓa ən ɓetə suwa ai sobɓa winsa, sakad ɓa tomad baptisma biya ən diyo wato. ³⁴A wadən Bulus ən Silas diyo wayo ai nə ɓa bukəfa, diyo et si yi ɓa kur dodotə mə ɓə nəd wetən Liuran. ³⁵Ade kāso ɓet ɓet kad-paltə ɓa nə ē mə ɓa hed Bulus ɓəsə ən Silas. ³⁶Ware pusəna siya, ai kē Bulus marə ɓet kad paltə ɓa ganso, mwē ai kē Bulus, "sə wad ɗa dodto" ³⁷Mwē Bulus ai kē ɓa mə, ɓa twedtə ɗa gamo ta ɓet Roma, ɓa tottə kure, ɓa tə gbi ɗa pusəna, hē ɓa pā hē ɓatə pəu? ɓa ɓosə ɓatə bor si. ³⁸Wara pusəna ɓa wad ɓa kē ɓet kad paltə su mbū Bulus akē so, mwē ɓa mun tatəra ɓa kur sə mə Bulus ən silas ɓa ɓət Roma wa. ³⁹Bet kad-paltə su ɓa ɓau ɓa bob Bulus ən Silas, ɓa bor ɓa səɗa pusəna wa, ɓa kē Bulus ən Silas mə ɓa hed gwarə suwa ɗa. ⁴⁰La hē Bulu ən silas ɓa bor ɗa pusəna, ɓa wad diyo a Lidiya ni. Lo Bulus ən Silas ɓa wirsə ɓausawa, ɓa nəɓa təfə pwarat hē gwara.

Chapter 17

¹Ba hak tē sē dā gwattē Amfibolis ən Aboloniya ɓa bau Tasolonika wa, han hit bəkkə ɓa ya yahudawa wu so.

²Bulus, lo a sum so, ai wad yə, kan dā ai bəkkə ɓa Gawiya taken dā marə Liura. ³Bulus ai wil takadta ai kē ɓa mē, "Kadndo mē Yeso ya nən kē sē sad sē ai wo do mwe ai ni da man tē wodt ai liye ya sēi." ⁴Batəka da Yahudawa ən here newa ən bet gba-den ɓa kon mē ō ɓa mbəd Bulus ən Silas. ⁵Yahudawa səu ɓa som kon ən werə wa, kare wu gwā ɓa mwē ɓa gban bet kəm ta dā gwārə luma mē ɓa tom ya kəmte da gwārə gunda, mwē bettə den-den ban mbəd ɓa. ⁶Ba wad dən kito diyo ya yason ni mē ɓa bor ən Silas a wira gamo. ⁷Mwē ɓa wir Bulus ko ən Silas rə wa, ɓa fə kē Yason ən bausa mbəd Liura ɓa wad sē ɓa a wira betgba-gba wa ya gwāra, ɓa kē mē, "Bet ɓa ɓan set sē beto wa ɓa kan dā kə nən. ⁸Bet ɓa yason a kon sē ɓa so, ɓa kəm gub ko ai kən mwa an yong kan mē Yeso." ⁹Gamo ən bet gba-gba wu yu gwara ɓa kur sē lo sē wa wu han ɓa senda. ¹⁰Bet gba-gba wa ɓa kon sē ɓa ən yason ən bausa wa mmē ɓa hed ɓa ɓa wad bə sa. ¹¹En ɓədfə sē wa, bet mbəda ɓa bor sē ɓa, ɓa duk ɓa Biriya. ¹²Ba kan sē kə so wa ɓa wad dā hid bəkkə Yahudawa. ¹³Bet Biriya ɓa bol ən bet Tasalonika, ɓa kon marə Bulus wa ən kale fini mwē ban kau ta kadta gā mē mbwad ya mē wu bə tam mē marə Bulus wa wu wera. ¹⁴Wu sē lo sē wa, betə den-den ɓa ned weta, ənton Helenewa ka ɓa ma səɓa so ən bet bara den-den. ¹⁵Mwē Yahudawa Tasalonika ɓa kur sē mē Bulus ai kē betə marə Liurə Biriya wa ɓa ta wad ɓa hi betə rata ɓa nək gamo sen dā. ¹⁶Bet mbəda sak ɓa to Bulus ɓa dung gad mē ai yo be da alwara, ɓa hed Timoti ən Silas bəsə kinso. ¹⁷Bet sa sē ɓa bor sən Bulus wa ɓa wad sad dā gwārə Atiniyawa wa, Bulus ai tim ɓa mē ɓa kē Silas ən Timoti ɓa gwā wel ɓa yə tē. ¹⁸Bulus ai bi sē mē Silas ən Timoti ɓa yə ho a Atina wa mwē kalə wu gwā dən gwārə Atina mē a wisa. ¹⁹Ai ganən Yahudawa ən bet ban mbəd sē Liurə wa da hid bəkkə Yahudawa ən bet a te sē ɓa so a luma wa. ²⁰Hē ɓa tē ka Abikuriyawa na ban ma sē mbu sē wa ɓa ɓa mən ai sa. Ba tē ka ɓa kə mē, "Pəndə wa ai gan nbiu?" Batə ka mwa ɓa kə mē, "Wu mē ai kē ɓa marə ɓa kə mē," mē ai kē ɓa marə Yeso wa ən ni wato da mantə wod ta. ²¹Ba to Bulus ɓa wad sad a Girə Arasa, ɓan kēad mē, "Ngawo ngə tē kē bəkkə rə wa go fifi wa? ²²Mbu sən ngən kē so wu tē fifi, tē yau mē tē ma mbu sa." ²³(Atiniyawa ən wiya səu ɓa sē dā ɓaɓo wa ɓa to be ro ban kur mbu ke ke sē fifi wa.) ²⁴Bulus ai ni dā berketə Abikuriya wa ai kə mē, "Bet Atina nē wir mē sentə wa so ya mbəd Liurə wa wun tifa. ²⁵Lo nən haktə so nē kar mbu sən tiu so, nē wir sē dor sən, "Ya Liura ɓa mad kədə ya." Mbu səu tiu so səma rə wa yo nən kē sē wu su. ²⁶Liura a mar sē wuro ən mbu sē sa mbwad ya, ai pagune dā Liurəyo ən bu to, ai kad dā dā hid bəkkə ɓa mar sən nem sē yə re. ²⁷Ai gər rə mbə kan etə re ete a mang mē yə nan dē. Aisa ai nē ɓa dā we, ən hē mē ən mbu sē mbwad. ²⁸A mar ete fini mwē ɓa gamə dā wuro, ai bwa ɓa ai hi ɓa ahan yə a yau sē mē ɓkad wa. ²⁹Mə ɓa kə wir Liura, ɓa ka na a natē ni ɓa wira dā. Mwē a som ko andə bwa lang ən in da re. ³⁰Dən kad ai sa dā kur dōdoto dā ai sa lo et ma mbu sē ya sē ke a kē so, 'Də am ɓata.' ³¹Mə dā am Liurə wu ni, bwa ko mē dā kpab gba tē Liurə wa ən bātə gə na ən kudota ən gbete betə ɓa teb se re. ³²Wu sē lo sē wa, Liura a hed ber mbəttə ma wu hak tan mwē ai kə mē ko yana ai kon na ruwan. ³³Mə a ti ga yə kad sē wu wuro paltə de no wa ən ləu e ya gbad se. Liura a nik et siya da mantə wod ta. ³⁴Bet Atiniya ɓa kur sē ni yo dā mantə wod təwa, ɓatəka ɓa beb Bulus, hē ɓatəka ɓa kə mē, "Gan ma rə wu mwa tē kura." ³⁵Mwē Bulus ai hed ɓa bi ya. ³⁶Mwe ɓa tē ka dā, ɓa kon ma rə wato ɓa nəd weta, ɓa kpab ən Diyonisiyus et gba ya dā Tudun Arasa ən ten ke ban yon gad mē Damiris ən batəka ɓa sē kəm wa.

Chapter 18

¹Mbu sə haktə so, Bulus a hed Antakiya ai wad bi Korintus. ²A dāb sə wa, ai bamən et Yahuda ke ʔan yongad mə Akila, et gwarə Buntus. A bor dā Itali a yau dā berketə səu mwan. ʔa bəsən tenaye kəm ʔan yongad mə Balkisu. ʔan tenaye kəm mə Kalaudiya a nə ʔa marə mə ʔet Yauda mbwad ʔa hed Roma. Mwe Bulus ai wad biya a bate ni, ³a kad bi diyo ʔato mə gularə ʔan sək so, wu bi fini, gularə sək Tanti. ⁴Wusə losə wa, Bulus ai ko dā hidliura gabutura (Sati) ai bəkkə ʔetə marə Liura. Ai na kwa-kwa mə yə fəkkə ʔet Yahuda ən Helinawa sentə ʔato, ʔa ʔawo a Liurə ni. ⁵Hə berketə səu Silas ən Timoti ʔa kan so Makidoniya wa, kətamə Liurə wa tom Bulus ai kə Yaudawa werə mə Yeso ai Liye ʔate. ⁶A ber səu Yaudawa ʔa gwā sə am kalmə ʔa gan mattə gəmto a dūra to, Bulus ai fisak luktə wayo ai kə ʔa mə, "mwēd mudmə waso wu bi a dūrə waso; in nə somən naruwan kere, seu ya nə lo bənə ʔet kaltə səu ʔa ma Liurə kədə wa". ⁷Bulus a hedsə dābsə wa, ai wad bi diyo Taitus Yustus ai bob sə Liurə ya. Diyo wato wu bi ngbang ən hidliura. ⁸Kristus ai et gbaya dā hidliurə suwa; mwe aisa ən ʔet diyo wato mbwad ʔa nəd wetə bəsa a Liurə ni, ʔa tomʔa baptisma bəsa. ⁹Pagune Liura ai kə Bulus dā wila in bəttə mə, "Ngə kur tatərə kədə mwe ngə gan mara, nge dē swid dē. ¹⁰Mə nin ingə bēd, et ke ak'ngə da re, mə nin ʔetə den-den dā gwarə wa". ¹¹Bulus ai mwē bi fini ən opme mindəke, ai bəkkə ʔa marə Liurə biya dā ʔaʔo. ¹²Galiyo a dasə gwamna Akaya wa, mwe Yaudawa ʔa niʔan kito ʔa wadsə ʔa a wira mə ʔa kadʔa palta. ¹³Ban kə mə, "Etya, ai səd ʔetə mə ʔa bob Liura, ya som ko a ned ye ən wentə re ya. ¹⁴Lo Bulus a ni sə mə yin gan marə wa, Galiyo ai kə Yaudawa mə, "isa Yaudawa, mə ratə waso wu ya magune naruwan ke ni, kə ko bi dēk-dēk nə kad ʔa palta. ¹⁵siu wusə mə mattə denta ən wentə waso mwan wa, so sa bwed marə yo bəsa a waso". ¹⁶Mwe Galiyo ai pə ʔa biya a han kad palta. ¹⁷Kiso, ʔa mə Sastanis, et gbayi han ʔan bobsə Liurə wa, ʔa twedad gbangən han palta. Galiyo a da ko dā gadə mə ʔa bwed mə nau hēre. ¹⁸Bulus a tirsə wu mang mbəka bi kinso wa, mwe ai hed ʔet ʔaya ai wad bi Suriya ən kuramo gbawa, ʔa bəsən Balkisu ən Akila kəm. Ai hed sə han ʔan kan sə dā kuramo a Samkuriya, a wad mə ya sək dūra lo a gbo so. ¹⁹Ba kansə dā Afisa wa, Bulus a hed Balkisu ən Akila kinso. Ai sə kən ai kan bi dā hid bob Liura Yaudawa ʔan gan mattə Liurə bəsə ən ʔetə. ²⁰Lo ʔa bob sə Bulus mə ai kad'ən ʔaʔo ya tərə ko dwedwa, a yau kure. ²¹Bulus mwe ai mə tōrə biya ai kə ʔa mə, "Liura mə a yau ni, nə lo ʔəna a nase gabeda ka" Mwe ai kan bi dā kuramo a Afisa. ²²Bulus a don so a kaisariya wa, ai wad Urshalima mə ya do ʔet Liurə wu hē yi haktə Antakiya. ²³A kad sə bi kinso klam wa, ai mə tōra ai wad bi dā bud Galatiya ən Farisa han a nə sə ambəda ʔaya təbtə dā marə Liurə wa. ²⁴Kinso, et Yaudawa ke ʔan yongad mə Apolos ʔa hasadsə dā gwarə Iskadariyar wa, a wo Afis. Et siya ai ma mara, a masin mbusu dā marə Liurə mwa. ²⁵Apolos a da ma mbusə dā marə Liura. Ai sək gularə kətamə Liurə wa, ai kə ʔetə marə dodotə wa ya Yeso. Hə a ma Baptisma ya Yohanna yi mwan. ²⁶Apolos a bər gan mara dodotə bi dā hid Liura. Hə Balkisu ən Akila ʔa kur gularə ai sək so, mwe ʔa tom basita. ʔa sokad ma mbusə bi dā tōrə deno Liurə wa. ²⁷A yau sə yi haktə ya kan bi Akaya wa, ʔausa ʔata ʔa bəkkad tōtə mbala-mbala ya akə kadsə karang-karang ya. Mwe ʔa bidə amboʔa Liurə wa ʔasə dā Akaya wa, mə ʔa konadə ən kalə fini. Apolos a kansə kiso wa a wad yi ho ambəda Liurə wa ʔa nəd sə weta a Pagune dā liurə ya, mwe a sī ʔa dā marə Liura. ²⁸Gularə Apolos a sək so tom Yaudawa hir-hir, mə a weʔa mə yin sək gularə ən Kətamə Liurə wa. Ma mbusə wato dā bəkkə ʔetə marə Liurəwa, tab ʔeti gbai mə Yeso ai liye ya wuru mbwad.

Chapter 19

¹A ber su Afolos aisə da Korintus wa, Bulus a geleng da bud wusə a gittə wa, ai yau da gwarə gundə Afisa, ai tē ambəda ko kiso. ²Bulus ai kəmə, "sə kon kətamə karang-karang wu hē sə nəd wetau? Ba kəm "Awo, tə pətə kur marə kətamə karang-karang wu kure". ³Bulus ai kəm, "ba tomsə baptisma mə nau?" Ba kəm, "Baptisma ya Yohanna ya". ⁴Mwē Bulus ai gakka ai kəm, "Yahonna a tom betə baptisma ya kon narəwan, sə nəd wera ən et ye akə wosə ən ndirə wanəya, wu mi, Yeso." ⁵Bet su ba kursə losəwa, mwe ba tomba baptisma da dəndə Pagune yeso wa. ⁶Lo Bulus a hī sə ba nemsə a dūtə wa, mwē kətamə Liurəwa wou ba, ba mə gano da ē me benda ən mbu kə bərsə a wirə wa. ⁷Betə ba bu ha fətə. ⁸Bulus a kan da hidliura ai bəkkə ba, tatərə somre ya omme tākən. ⁹Mwē Yahudawa ka ba na ē ba yau ko bə nəd wetəre, mwē ba bər dəblə torə bato ən bet ba nədsə wetə wa, ai bər yə bəkkə ba da makaramtə Tiranus. ¹⁰Mwē ai pəwirə bi ya mwetə fətə, Bet Asiya ən Yaudawa ən Helenawa ba kur marə Liura. ¹¹Liura a sək mbu hir-hirsə gba-gba wa ən lau Bulus wa. ¹²Bet sisa ba biki, kətamə gəmtə wu bwa ən beta, lo ba konsə dautə hal-hal wa ən ya gba-gba ya ən Bulus wa. ¹³Yaudawa su ban doksə kă bəse mə bən kətamə kənwa, ba wadda gwara. Ba yong dəndə Yeso Kəristi wa, mə bə da təfə a kətamə gəmtə ba kəmə, "Da dəndə Yeso Bulus ai yongso, nən kē ngə mə bor da bir etyi ni". ¹⁴Bet ba tomsə yāwa ba mbutu am et tiwe gbaya, ya bet Yauda ban yongsadsə mə Sceva wa. ¹⁵mbubəwa ¹⁵Kətamə gəmtə ai gak ba ai kəm, "Yeso ən Bulus nə ban, isa sə yo yanau?" ¹⁶Mwē kətamə gəmtə su ai sə da mbir et si ya, ai ni ai twed ba ən təbtə wu da pwarat, ai yasə kpaksə-kpaksə ba borən mundə biri niti luktəsə som biri re. ¹⁷Bet Yaudawa, Helenawa ban kadsə Afisa wa, ba ma yā mbwat, ba mun tatərə wu da pwarat dəndə Pagune Yeso wu wu da gbato. ¹⁸Bet mbəda den-den, ba kē mbu dāng-dāng wa bə tomsa. ¹⁹Bet kətamə gəmtə ba gbau takattə bosa ba kəd a wirə gamo. Lo ba kausə bā mbusasə wa, wu dontə busə bubu wonon. ²⁰Mwē marə Liura wu wad da wurə mbwad, ən tōtə bol-bol. ²¹Lo Bulus a bwet sə gularə wayo ya marə Liurə da Afisa wa, kətamə Liura wu, wu bət sadsai ai bədən lau Makidoniya ən Akiya lo ai sə a tōrə Urshalima; ai kəm, "Mənə wat kisoni, kad ndo mə noda Roma". ²²Bulus ai tim ambəda baya fətə. Timoti ən Iirastus da Makidoniya. Mwē aisə ai bi bi da Asiya, ya tərō hal. ²³A berketə suwa, gware Afisa wu nik sendə a marə tōra. ²⁴Et tiyo ke ban yongad mə Damatrayus ai ro kpanta ya Dayana ya, wu fila ən wosən bā ya. ²⁵Ai yong bet tiyo ai kē ba mə, "Səmamə dən da bā da filawan. ²⁶Sən wiri, sə kur mə, som komə da Afisa mwan de ən Asiya kəm, Bulus ya ai dok betə den-den ai kəm Liura ko ban rosə ən neme wu a somre. ²⁷Som ko mə də yam fila wadə mwande dāb dən tiwsə wisə Dayawa wu kə dəblə. ²⁸Ba kursə losə wa ba gwa kalə wu da pwarat, ba yongən ē bwa ba kəm, Dayana wu wisə gbawa da Afisa. ²⁹Gwarə bwat wu yā, sakat betə ba wada adab gamo su wa, ba gā sin bamə bausa wada Bulus wa, Gayus ən Aristakus, bet ba borsə Makidoniya wa. ³⁰Bulus ai yau mə yə kanda gamo betə suwa ambəda su ba yaure. ³¹Mwē bausa Bulus yi ban tomsə gubtəmə Asiya wa, ba timba mə ba kē Bulus mə ai kan ku da gamo re. ³²Betə ban gan bəsə bolbol mə gwarə yā biyan. Batəka ba ma bəkaka gbausə gamo wure. ³³Batəka ba yong Alexander ai nəd, ai we ba nemsə mə ba dē swet. ³⁴Ba mā sə mə ai et Yauda wa ba ba dawa ya berketə fətə ba kəm mbu gbawa Diyana ya Afisa. ³⁵Lo et dorbusə gwarə su atē su sendə betəwa, ai kəm "sa bet Afisa, yana ma kumə gwarə gundə Afisa wuya wesə Dayana borsə bidi hē wu hama butə re yau?" ³⁶Busə som barə kure wa, sə dē swet, sə bəd sā. ³⁷Sə wo ən bet ba, da hidpaltə som ku mə ban tiw wisə re, wa som ko mə ba sər wisə wa'ndə re. ³⁸Mə Demetriyus ən bet ban rosə wisəwa ban mbu kē'a ka ni? Het kad paltə wunda ba kē et ye a ru se. ³⁹Mə sən marə ko bol ni, də kara a gbawu wadə də gbausə a berketə ən berketəwa. ⁴⁰Siu ya kid wa gangdə laurə bədə mə be ban kəmə ndə tom ndase, də ma bəkaka tomso hē kit wu, wau wu re wa də kē bəkaka sire. ⁴¹Lo a kē sə yāwa mwe ai yasə gamo su wa.

Chapter 20

¹Lo ən wo sə ən kal gwā haktə so, Bulus a dung ambə də mə ɓa ɓaw ɓa maa ngū, hē ai wad Mesidona. ²a kan sə ɗa ansasə wa, ai kē ɓa matə mbalaala kə sīi ɓa so, A woo Greece. ³A kad sə kiso obmē tākən wa, ɓet Yahuda ɓa tək sumo a ai sa, hē a yau mə yoo Siriya, mwē ai ɗim mo mə yə mbəd ən Macidinia. ⁴ɓet ɓa wad so ɓēēt ən Asiya wa, wu Pyrrhus, et Berea; Aristarchus ən Secandus kəm ɓet mbəɗa ya Tasslonika; Gayus et Derbo, Timothy; Tichicus ən Traphimus ɓet Asiya. ⁵ɓet ɓə ɓa wad hē ida, ɓan bii ɗə Troas. ⁶wad FiliḽI a alwara. ɗa təro mamə kəp mbusa təro wonon hē tə kan Troas, tə tər mbutu kiso. ⁷A gaa ɓərarə ɗa luma, tə ɓhaw mə kəp mbukəfa, mwē Bulus ai kē ambəɗa mara; mə yən ɗim mə wad bi ən ɗenderə a pəə wirə ən gano ai ɓwa adə si wrad. ⁸Tə ɓab ɗa hit ko ɓidi denden hē andə andə ɗa hiyang. ⁹Aw ɓwē ke ai kən ɓan yongad mə Eutychus, a kad a pirə ya diyo ɗangare tākən, muda wu məad wa Bulus ai bi ɗa marə kalkal, ɓwē siya ai wīi ɓa toad worə biya. ¹⁰Bulus ai dono yə wad kiso ya məad muktuk. ai gan mə sə damə kənde mə ai bi ən ɗəwē. ¹¹A lo bi ɗa diyo ɗangare mwā ai kəp mbukəfa. a ɓwed ɓa sə kē marə marə wa, mwē ai hed gwāra. ¹²ɓa ɓaw ən aw siya ai bi ən ɗəwē ɓa damə ko mwā re. ¹³Tə wad tə hed Bulus ən ɗira, mə tə taa kuramo tə wad Assos, ɗab ya tə gan sə mə ta too Bulus ɗa kuramə wa. Yā wu mbu a ɗimsə mə yə tom wa, məka ɗim mə yə sik bi ən nete. ¹⁴Mwē a tēē tə Assos ni tə towad ɗa kuramo tə wad ta haktə ɓə tə Mitylene. ¹⁵Tə ni kiso tə kan ən ɗendera, ɓhang Chios. wu tər fini tə kan ɓətə Samos, gaa su tə kansə ɗa gwāra Miletus, ¹⁶Bulus a ɗim bi mə yə haktə Ephesus, ko lo danə yə kad ko Asiya re, mə ai had mə yoo Urshalima a gaa woyo kətamə Liurə wa. mə yə kā yə tom ɗo yə ɗimso ni. ¹⁷ɗa Melitus ai tim ɓet ka ɓa wad Ephesus ai yong ɓa mə ɓabila hit Liura. ¹⁸Lo a wad sə a ɗab ɓato wa, ¹⁹isa sə maa ɓə sə ən kā se, ga su nə ti sə netə ɗa Asiya wa, ɓet nən kad sə ən isa wa. ²⁰Nə pəə wirə ən sək gularə Pagune ya nə lup ɗa gur kallane ən mama, ɗa hanhandə woo sə a inə wa ya ɓet Yahuda ɓa tom so a ina wa. ²¹ɓa kēē ɓet Isreal ən Greeka kon narəwan ən Liura ɗa nəd weta, ɗa Pade yeso. ²²Kara siya, nən koo Urshalima ɗa kətamə Liurə wa, nə maa mbu kə wāi sə ən inə kiso wu re. ²³Nə maa mwan mə, kətamə wenə losə mə ɗa gwātə gundə mbwad ya ni kan sə ən hanhanda ən kurə sodo ɓā ən bii na. ²⁴Nə ɗim ku mə ɗəwē yanə wu kawa ananə ni ke re, mə nə sək gularə Yeso Pagune a nəə nə so mə nə kēē marə Liura. ²⁵Siu ya kara, nə maa sə ɓə sə mwad ɓet yo nə kē sə ɓa marə Liurə wa, sə kə nə pətə wirowo ko mware. ²⁶Wu sə lo wa, nə kēē sə ɓə sə ganasə wan, nə som kon narəwan et ke yə mware. ²⁷Nə kur ləkləktə mbirə ko mə nə sə, kē dim tə Liurəwa a nasə nə re, ²⁸Wu sə lo wa, sə ti sendə ɓəsən kāsae, ən ɓet Liura ya kətamə mbəd sən isa mə sə kad ɓet mə ɓet wa, sə ti ngwā sə war təmasə Liurə wa, ya a tir sə ən mun mə wayo ya. ²⁹Nə maa mə nə wad ɓənə ni, ɓet gəmta wu da pwarat ɓa kə kan ɗa berketə waso. Mwē ɓakə kur wāā ɗurə ɓəɗa mbəd Liurə re. ³⁰Nə maa ɓə nə ɓetə ka ɗa isa, ɓet bara, ɓa kə woo ɓa gan marə gəmto wuda pwarat, mə ɓa yong ɓet ka ɓa wad sə ɓa ɓasa ɓose ni. ³¹Wu sə lowa sə tii ngwā, mwētə tākən nə hed sə kēē marə ko ən worə ɗa gamə tad yə re, ³²ɓet ngə kəm marə yo ai sən ɗurə wato a kē sə mə, nə ɓa wad kono dayon Siu yə nən hed sə ɗa nemən Liura, ən marə deno, Ya wusə ɓa kəsə sang sə wu sə hudo ɓausa ɓasə mbəd Liura. ³³Nə bisə gəna wasə kure, nə ɗāwitə wasə kəm. ³⁴Isa ən ɗurə waso sə maa mə nə sək gularən nemsə wano, nə sək sə mbu wāisə wano ən ɓet yo sə ɓēēt ən inə wa. ³⁵Nə gang sə mbu ɓəkan a tōrə yo sə kā sə sīi ɓet ɓa ɓala so ɗa gularə wa. əm tomoyo sə tom sə sə ɗimə marə Liurə wa. marə yo ai sən ɗurə wato a kē sə mə, nə ɓa wad kono dayon. ³⁶Lo a gansə marə lowa, ai gwiri kwita ai bob Liurən ɓabo ɓēēt. ³⁷Basə mbwad wa ɓa tee wu da pwarat, ɓa mə ɓa ɓosa ɓa doo ɓa. ³⁸Ba gwā kale wu da pwarat. mə kē a kē ɓə sə mə ɓə pətə wirowo mwarə wa. Mwē ɓabo mwad ɓa ɓor ɓa dungad bi ɗa kuramo

Chapter 21

¹Lo tē bwaso, tē kan dā kuramo tē wad dā gwārē Kos, handē kāsō tē wad dā gwārē Rodusa, tē haktē dā gwārē Batara. ²Tē wir sē kuramo ya'ai kō sē dā gwārē Fonisiya ya, mwē tē kanddā. ³Mwē tē wir tsibirin Kubrus wa mwē tē hedad ēn nem kwase, tē wad bātēn lau Suriya, mwē tē don bātē dā gwārē Taya, mē bakē suk mbusad dā kuramo suwad kiso. ⁴Mwē tēsē ambēdā Yeso wu wa, tē kad kiso tēro mbutu. Amēdā Yeso wa bā kē Bulus dā kētamē mē ai koku dā Urshalima re. ⁵Tērso hal wa, mwē tē pēwirē bātēn wadō wato. Bā bor ēn tonē ēn abē kēm bātē dung ēn gandērē gwārā, mwē tē gwirē gwirē dā sera tē bob Liura hē tē bwa. ⁶Mwē tē kanda kuramo, bābō kēnē bā lo bēsē diyo. ⁷Tē bwed sē wadō dā Tayawa tē kan dā Talamayas. Kiso hē tē doba ēn bāusa tē tēr finī ēn bābō. ⁸Handē kāsō tē wad dā Kaisariya. Tē kan dā diyo Filibus wa et kē bētē marē Liura, yatē kē finī dā basasē mbutuwa tē kad ēn aisa. ⁹Et siya ayin amba amtonē kurun bā bān kē sē mbu kē tomso a wirē wa. ¹⁰Tē kadsē kiso tēro kō hal wa, ngbade ke ai dā bēt Yauda bān yongad mē Agabus, ai yawo. ¹¹Awo ēn natē nī, aya tō kurē sāyo Bulus ya ai sod sē kāyē nedsa ēn nemsē kēm, ai kēmā, "kētamē karang-karang wa kē mē, bēt Yauda bakē sod et yī la, bā kē nēd bēt kalta". ¹²Tē kursē marē wu wa, mwē ita ēn bēt basē kiso wa, tē bob Bulus mē ai kō ku dā Urshalima re. ¹³Mwē Bulus ai kēmā, sēn tobiu, sēn hodnē mbiro mē biu? kiso Bulus ai gbo mē som kō mē sodō mwan hēre, ēn horē kēm dā Urshalima, a dēndē Pagune Yes wa" ¹⁴Bulus a yauko mē bayī kettē sendē rē wa, mwē tē hed teyo'ada, mwē tē kēm "dēm mbusē Pagune wa wu kad losa". ¹⁵Mwē tēro wu haktē so tē ha sasē wata tē tē bātē dā Urshalima. ¹⁶Dā gwārē Kaisariya, bātēka am bēdā Yeso wa bā bawo ēn et ke bān yongad mē Manason, ai bēdē yeso, ya bērara tē kō ta kad ēn aisē ya. ¹⁷Tē kan so dā Urshalima wa, bāusa bātē kono ēn kalē finī wu dā pwarat. ¹⁸hadē kāsō, Bulus ai wad ēn ita kēm ēn Bitrus ēn Bitrus nī, bāguna bā kiso kēsō kēn. ¹⁹a dosē bā so, ai kē bā mbusē finī-fini ya Liura tomsē bēt kalta ēn lau kē marē Liurē wayo wa. ²⁰Bā kursē losē wa mwē bā heu Pagune bā kē'ad mē, "kara yause, bētē dontē gemē nē bā konsē naruwan dā Yauda wau. Bā yaumē bē bēd wentē mwan. ²¹Bān gan a ingē mē, ngēn bēkkē bēt Yauda bā sē dā bēt kaltē wu wa, mē bā bisē Musa, ga ngē kē bā lo mwā mē bā ha ambosa honē kade, sa wa bēd mbu bān tomsē gaso wu kade. ²²Tē tomēnau? Gamo bā kur mē ngē won wa. ²³Wa, tēn ambara kurun bā bā gboso, lowa tom mbu tē yauso. ²⁴Ha ambara wa, so sa sakar kābasa, ngē kwan mbusē mbwad dūrē bato, danē bā kē hii bā dūra, usu bā kē mē mē mbusē mbwad bān gansō a dūrē wa ngē wu bara. ²⁵Hē bēt kaltē bā nēdsē werē wa, tē bidē takaddā tē kē bā mē, bā hed yau mbu bān nēsē wisē wa, ēn munmē wa, ēn mbu kwalkadē wu ēn gūrato mbwad". ²⁶Bulus a yong bēt bara seu hanka aisa ēn bā bō kēm bā gang kā bōse sang-sang dā hidLiura mē bā kē bētē ga sēu bā gang-sang sang-sang wa, nēbā mbusē ya yawo. ²⁷Lo tēro mbutu kan sē ngbang mēn bwed biwa bātēka bēt Yauda dā Asiya wa bā wir Bulus dā hidlioura, mwē bā sut gamo mē bā madā. ²⁸Bān yā handē bā kē dā mē "Bēt Israila sē tē sī. Yā wu et siya ai bēkkē sē bētē hasē mbwad mē bā kurba a paltē kade ya. Som kō mē yā mwandē, a won bēt Helina dā hidliurē wa, a dēblē hit wu karang wa dān". ²⁹Mē ka bā wir Tarafinas et Afisa ēn Bulus dā gwāran; ka bān dīm lo mē, Bulus a wosad yase dā hidliura. ³⁰Mwē gwārē wu tō ē dānglōn bātē bā wad bi mē Bulus. Bā fēkēd dā hidliura bā wassad tādī mwē bā gbi yokalte dā. ³¹Bān nasē mē bān todad-tod wa, mwē ē wu kan et gbayī ya bwadēka lo mē kito wu dā gwārē Urshalima mbwad. ³²Kiso wa ai ha bwādēka gba-gba wa ēn bā bā bēdsē baso wa, bā mun bā han gamo suwa, bētē bā wirsē baso, mwē bā hed twedō Bulus biya. ³³Et Gbaya bwādēka ai wad yī tō Bulus ai gamē bā sodad ēn kurē bā fētē. Ai tau kiso mē ai yanau hē lo mwē mē a tobiu? ³⁴Bātēka dā gamo suwa bān yā adē bēsē bol-bol; wusē bi mē et gbaya ya bwādēka a mē mbu yī tomso kure mē yā adē wa, ai kē bā mē, bāi wō ēn Bulus dā hitbwed mara. ³⁵Bulus a wosē a han bān taso wa, mwē bwādēka bā tō'ad bi mē kalgwā bētē wadān. ³⁶Mē gamo bā bēd bān dirē bān yā adē bā kēmā "bā tod-todo". ³⁷Kan gbang mē bān kansad dā hitbwed marē wa, mwē Bulus ai kē et gbaya ya bwadēka mē "Ngē yau nē gan marē ēn ingau?" Et gbaya ya bwadēka ai kē'ad mē ngēn mē ē Helinanciu? ³⁸Ingē ngē som et Masar si a niksē kito dā tēro kō haktē so reu, ngē ha bēt kitē dontē kurun ngē wadsē bā dā dobrē yī kurau? ³⁹Bulus ai kē'ad mē, "Ina nē et Ibraniyawa nē bor dā gwārē Tarsus dā Kilikiya. Ina nē et gwārē gbawa, yau nē gan gan marēn bētā". ⁴⁰Et gbaya ya bwadēka a nē sad tōrē wa, Bulus ai nēd pē hansēu bān taso ai pektē nēmē ai kē bā mē, sē dē swit, bā dē sē swit wa, Bulus ai gan marē dā ē Ibraniyawa ai kēmā;

Chapter 22

.1 "Yo pane, ən fausa bana, sə də swet sə kur marə wanə nə gan so" ²gamo betə ban kur sə mə ai gan ən ē bet yahuda wa, mwē fa də bəsə swet, ai kē fa mə³inə nə et Yahuda. Nə bor fa gwārə tarwasa ya kilikiya. Et ye a bəkə nə sə mbusə ya, Gamaniel, fa bəkə nə wu da pwarat, a tomo yo nə tomso nə mbəd mbuyo pasadə wa, nə yau mə nə bəd liura lo sə sə fa wa,

⁵Wu werə bet tiu mbusa ən fabila fa kə kē wirow bəwirso mə ndə kon takadə a bəte ni, mə nən ko a bet ban bəd sə liurə wa fa Dimsaka, wu gularə wano mə nə wed bet yo ban bəd sə tōrə wu sən mbəd so wa. nō sə fa fa Ursalima mə fa we fa. ⁶A ber su nəsə a wado wa, nə kan sin gbang ən gwārə Dimaska, ga bwasin durs, nə gərgər nəwo mbəkaka wed nə kpeleu lo wedo. ⁷mwē nə wī a buto, kiso nə kur gano ən kē nə mə, " Shawulu, Shawulu, ing gən hanna mbiu?" ⁸mwē nə gak mə, ina Yeso, et Nazarat gən hansad se. ⁹bet fa sə ən inə wa, fa wir mbu su twed nə sə lo wedə wan, hē fa ma ē si a gansə ən inə yi kure, ¹²Kiso nə tē et ke ban yongad mə Ananiya, a yən tatərə liurə wa a kad palta ən dəndə dekdek wu mə nə wir bet Yahuda su fa kadsə kiso wa. ¹³Ai yau a nanə ni, a nə kē mə, yause Shawulu, kon wirow adə bənga." A berketə su ndo ndo nə wir adə bəna. ¹⁴Mwē a nə kē mə "ga yo Pandə a gbad mə ngə maa sendə wayo, "kar et karang karang ya ən marə yo ən borsə fa ē yate wa" ¹⁵ing ngə gang wire ngə kē sə betə marə a mbu ngə wirso, ən mbu ngə kurso. ¹⁶siu yə gən bii mbiu? ni fa ngə tom bəbtisma mə wu sob sumsə wango, nga ngə yong dəndə wato". ¹⁷Mwē nə losə fa Urshalima, wa, a ber su nən bob sə liurə fa hitatp wa. Mwē nə wir wila. ¹⁸Nə wir ai kē nə mə "nə bə nə sakad ngə het Urshalima siuya, mə fa kə kur marə ngən kē sə a inə wu ko mwā re. ¹⁹Mwē nə kə Pagune, fafo ən dūrə bato fa ma tomo yo tomso nə gbi fa fa hit purne nə twed fa si mwā, bet ya mbwad fa nəd sə werə, a nangə ni. fa hit bəkko wa. ²⁰A bersasə fa tuk sə mudmə wire ya ngə Istifanus wa, wa nə bənə gəd, nə kon bəsi mə ōn na nə kur dāwitə bet su ban todsat so. ²¹A nə kē mə "ngo nə kə ngə tim a bet kalta. ²²Ba də swet fa hedad ai gan marə wayo biya; mwē fa nik ē bwa, fa gan mə, bwa ko mə fa bwa au yə bin wuron, mə bwa ko mə ai kad fa wurə mwā re. ²³Mwē fa dawa bwa ban yab luktəsə fa liura fa nik tullə wu kpək adə kəm, ²⁴Et gbaya bweədəke ai fa mə sau ən Bulus a han bwed marə ən diyo Gubə wa. Et gbaya a kē fa mə fa tau Bulus marə ən samra, mə a ma mbuya ya tomo hē betə fa fa dawa a wirə wato wan, ²⁵Ba wedsad sən kurə bā wa, mwē Bulus ai kē et gbaya ən bweədəka si mə wu bi dekdek mə fa twet et Roma wa fa kadad palta ko fa madən narəwan də yau? ²⁶Et si a kur sə lowa, mwē ai wad a et gbaya siya, ai kēyad mə "ngə yau mə bngə tomə nau? au ya ai au Romawa bi daudau." ²⁷Et gbaya siya a wo a ya tau Bulus mə, "ngə au Roman bəng daudau wau? Bulus ai kēyad mə ō." ²⁸Et gbaya ya bweədəka siya ai kēyad mə "nə kwan fa bā mung hē nə kad et gwārə fa." Bulus ai kēyad mə " isa fa haa yə bi haa fa gwārə Roman" ²⁹Mwē bet sasə fa wosə mə bən ma dən naruwan wa, fa hedad bi sakad mwan. Mwē et gbaya siya ai mun tatərə biya, ai masə Bulus ai et Rman bi dauda wa, ai ya yi sod sənad biyan. ³⁰Andə kā so wa, et gbaya si ai yau mə yi ma werə biya, bet Yauda fa mə sad si ən narəwan siwa, mwē ai keyad biya a ku kutə bā. ai kē Tiwe gbaya ən gamo betə wato mbwad mə fa bawo, mwē a yau ən Bulus a ya tiyad bi fa brketə bato.

Chapter 23

¹Bulus a kar bet gan marə su mwē ai gan mə "bausa, nə kad kado deno ən liura, ən kətamə dekdək wa wau bi a naso" ²Et tiu mbusə Hananiya, ai nə bet sasə ba sə gəd gəd ən ai sə wa mə, ba twedad da ē, ³Bulus ai gan mə ga, ōra sāurə wa, gən kad mə ngə nə gan palta ən paltau, hē ga ngə kēsin ba mə banə twed wad sin paltə bi wau? ⁴Bet ba nəd sə a kallə wa ba gan mə sə sər et tiu mbusə ya liurə kure, Bulus ai kē ba mə, "nə mā kure bausa, mə ai sa ai et tiu mbusə ya gba ya. ⁵Lo ba dor sə bəsə wa, sə sər bet gbagba wu wasə kure." ⁶Bulus a wir sə batəkaba bet Sadukiya, hē bet benda kənə bet Farisa wa, ai gan marə ən təfa ən bet marə ai gamə "bausa, ina nə et Farisa mwā au mə a niyo da manta wotə wa, hē sən kad nə paltə siu? ⁷A kē sə lowa, mwē na ē wu kan bi da berketə bet sadukia ən bet Farisa, mwē gamo suwa ba bwa bəsə fətə. ⁸Mwē bet sadukiya ba gan mə, niyo da wottə wu som re, tima ba som re, hē kətamə som re mwā. wāto bet farisa ba yau bəsə mə mbusasə mbad wu bi kənən. ⁹Mwē na ē wu batəka bet dor mbusə Farisa ba gan mə tə tē et ye a kon narəwan de, Au Tiwe ən kətamə ganad marə yaseu? ¹⁰Na ē bor sə bi da wa, et gba ya ai kur tatərə mə tom ba twed Bulus. Mwē ai kē mbwādəka mə bafo ba kēad bi ən təbta da nem bet mara. ba bausad bi da hit bwet mara. ¹¹ən bətta Pagune ai nəd gbang ən aisa ai gan mə " ngə kur tatərə kade lo gə kē sə marə a nə da gwārə Urshalima wa. Ngə kad wire yantə ndo da Romawa mwā. ¹²Andə kā so, batəka da bet Yahudawa ba kon ba bəsə marə boso mə kəp kure bə we kure bə tod Bulus ndo hē" ¹³bet bara su ba gan sə marə gəmto su wa ba wad busə kurun nun. ¹⁴Ba wad a bet Tiwa gba gba wa ən babila bato, ba gan mə, bə kəb kure wu do mə bə todad pwarat hē. Siuyə kado wu ndə kadso, ndə kē et gbayə mə ai dung ba ba ndə wosan si a wirə wado. lo a kə bwed marə biya ai sa. Ita kənə tə bi bətə a tōra, mə ba bor sasə mə ban wo sa səni, ta todad biya. ¹⁵Mwē kingə Bulus ya, ai berketə ko hal ai wad yə kē Bulus mbuya ba ganso da hit bwed marə wa. ¹⁷ Mwē Bulus ai kē mə, yong au bwēya ngo sasə a et gba yə ni, "mə a yən mbəkaka yə kē sad so. ¹⁸bwē dake siya ai yong bwē siya ai wad sasə a et gbayə ni, ai kēad mə "Bulus a gan mə nэгə wo ən au bwē ya ai ən mbu gana ən inga. ¹⁹Mwē et gbaya ai yong au bwē siya ai gan sad si a kalla, ai tawad mə "ngə gan mə ba ngə wo sə a nanə ni gə yau mə gən kē nə mbiu" ²⁰Au bwē siya ai gan mə, "bet Yahuda ba yau mə bə ngə bobo mə ngə bə woo ən Bulus a dab ban gan sasə marə wa, lo bən tawad mbəkaka tau mwan, ²²Mwē et gbaya siya ai kē au bwē si mə ai wad biya. a bwed sad sə kē marə su wa "ngə kē et ke mbubə kade" ²³Mwē ai yong bwādəka fətə ai kē ba mə, " sə yong bwādəka busə bubu fətə Pirisə kən busə busə bubu fətə. Bafo da gwārə kaisariya a berketə ya tākən ya ən bədda. ²⁴ Ai kē ba mwā, mə ba gbad mbu kutta ya Bulus a kə tasad si ba wad bə sə kwakwaa Filibus ni et ye ai mə sə butə ya. ²⁵ Ai kē ba mwā, ai dor ba mbu bəkə kau so la, ²⁶ domə ən wo a kuludiyas Lisiyas waua et ai mə bətə ya Filibus ²⁷Yahudawa ba mə et ya, ba yau mə bən todad todo, mwē nə wad ban bwādəka na kona dan. Nə kur sə mə ai sa ai et Romawa wa. ²⁸ Nə yau mə nə kur mbu ban sər sad si wa, nə ko sasə a wirə bet mara. ²⁹ nə maa bə nə mə ban mēad ən kada, mə a tau ba mbu sasə a tau sə a marə gan palte wa. Hē marə kurə ya ba mə sad sən gadə ya si ya, mang ko wedo ko ba todad de. ³⁰ Ba kē nə sə mbusasə yo ba yau sə mə bən tom wa, mwē nə dung ba a nang ni sakad ə kē ba mə sadsə ən gadə wu mə ba bau bəsə a nangə ni " nən dogə kən." ³¹ Mwē bwādəka bana ba tom mbu nə kē bə son, ba to Bulus ba bau sad bi ən bədda a Antibatris ni. ³² Adə kā so, bwādəka ba het pirisə boso mə ba wad sad bəsa, bafo kənə ba lo bəsə da hit bwed mara. ³³ Mwē pirisə batəka ba kan sə Kaisariya wa, ba nə et butə takad də suwa. Mwē ba nə ba Bulus bəsa. ³⁴ Et buto a kausə bu sab ba dor so wa, ai tau ba mə Bulus a bor da bud mə na wo. A kur sə mə a bor da kilikiya wa, ³⁵ ai kēyad mə "nə kə ngə kur bə ən wu da pwarat, bet sasə ba mə ngə sə ən gada wa mə ba woni" mwē ai kē ba mə, ba dungad bi da hit sə kado Hiridus wa.

Chapter 24

¹Lo tɔro wonon haktɔ so, Gutiwe Ananiyas a gbad ɓaguna, ɛn et ke a maa sɔ marɔ ya ɓan yondgad mɔ Tartilus ai bɛrad sɔro ao kɛ ngomna ²mɔ wu inga hɛ tɔ ɗa kaɗo lublubto:mbu ngɛn wirsa a wirɔ wa sɛk butado yase. ³wu mbu ngɔ tomso tɔ kon ɛn himton, inga et gbaya Filibus.⁴Mɔ tom nɔ ngɔ hana, nɛn bob mɔ ngɔ au nɔ gan marɔ ko hal, ⁵Ba tɛ et ya ai ɗimrɔ mbusɔ ɓolɓol, ai tom ɓet Yauda ɓa sɔ ɗa wuro mbwad wa mɔ ɓa nik kito. Ai et gbayi ya Nazarad. ⁶ai na kwakwa mɔ yin ɗɔblɔ hit liurɔ mwɔ: Mwɛ tɔ maɗa. (tɔ yau mɔ tɛn kaɗad palta.ɗo ɓɛnarɔ wato.)⁷Mwɛ Lisiyas et gbaya a yau ya konad bi ɗa nemate ɛn kwakwato. ⁸Mɔ ngɔ tau Bulus matɔ wu bi mbwad ni inga ma kɔ ngɔ tabɛngɔ kɛn ⁹Bet Yahuda ɓa kan ɓɛsɔ ɗa sɔr Bulus kɛn mɔ mbu sasa wu wera. ¹⁰Berketɔ su ngomna, a kɛsɔ Bulus mɔ ai gan marɔ wa. Bulus ai gakad mɔ "nɔ maan mɔ mwɛ denden ngɔ kad ɓetɔ palta ɗa bud wan, wa nɛn kal penge mɔ nɔ ngɔ kɛ mbwad so. ¹¹Inga ngɔ maa mɔ tɔro bu hɔ fɔtɔ kure wo nɔ wosɔ ɗa Urshalima mɔ na heu liurɔ wa, ¹²lo ɓa wo sɔ ɓa ɛn ho ɗa hit liurɔ wa, nɔ na ɛ ko ɛn et ke fini hɛre, ko yɔ ada ɛn ɓetɔ hidsɔ ɓɔko. ɗa gwɔrɔ hɛ rɔ. ¹³Wa ɓa kɔ kɔ ɓa kɛ mɔ mbu ɓɛn gansa a ina wa wu losɔ do re. ¹⁴Nɛn ti ngwɔ ɛn niyo manta wota, wa ɓet dena ɛn ɓet gɛmta. ¹⁵wusɔ lowa, nɔ yau komɔ no mbu sɔra a wirɛn liurɔ ni ɛn ɓetɔ kɛm mwad ɗe.¹⁶Mwɛ tɔ ko haktɔ so, nɔ wo mɔ nɛn sɔ ɓet butano, nɔ nɛsɔ ɓa ɓɔ. ¹⁷Nɔ tomsɔ yɔ wa, ɓatɔka ɓet Yauda, ɗa but Asia wa, ɓa ɓau ɓa nɔ ho ɓɛnɔ karang ɗa hit liura, som ko mɔ ɛn gamo ɓetɔ kolo ɛn yɔ adɔ re. ¹⁸Bwa mɔ ɓet ɓa ɓawo a nangɔ ni, mɔ ɓan marɔ gɛmtɔ a ɗurɔ wan ni. ¹⁹Mɔ som ko lorɔ ni hed ɓet ɓan kɛ naruwan ɓa daso a ina, berketɔ su nɔ sɔ a wirɛn ɓet Yahuda ɗa kad marɔ wu wa,kolo kɔ ko ²⁰a mbɔkaka fini ya nɔ kɛ se a berketɔ su nɔ nii so a wirɔ ɗa kad marɔ ɓato wa , wu mɔ a marɔ iyo Yeso ɗa manta wota, ya tom sɔ hɛ nɔ sɔ a wirɔ wango wa. ²¹Filibus a masɔ a matɔ su mbwad wa, mwɛ ai dung paltɔ su wa ɗa wira. ²²Mwɛ ai kɛ et gbaya ware pusɔne mɔ ai war Bulus, ai mɔad fɛu kɛnde, ai sɔ ɓausa wato mɔ ɓa doad kɛnde re, ai hed ɓa, ɓau ɓa sɔyad kaɗo. ²³Mwɛ tɔro ko haktɔ so, Filibus ɛn tenaye briskila, ai ten Yahudiya, ai tim ɓa mɔ ɓa young Bulus mɔ ya kura ɗa a nɔd werɔ ɗa yeso kɔrɛsti wa. ²⁴Bulus ai sɔ ɗa gan marɔ a tom mbu kwalsa ɛn mɔ kɔnge, ɛn palta ya kɔ woso wa, mwɛ Filibus ai pul biya a kɔ mɔ wand ɓa. mɔ nɔ ɗa ɗa berketɔ ni, nɔ dung ɓa ɓangɔ yongo. ²⁵A berketɔsu mwɔ ai tii ngwɔ mɔ Buluc a kɔ yɔ nɔ ɓɔ, ai yongad saksak mɔ ya gang marɔ ɛn na isa. ²⁶mwɛtɔ ko fɔtɔ haktɔ sa, Borkiyas Festassa kad ngomna a ɗirɔ Filikus wa, Mwɛ ai hed Bulus bi ɗa diyo pusɔna mɔ yin gɔr tɔrɔ bi ɛn ɓed Yahuda

Chapter 25

¹Festus a wad ɗa bud Kaisariya mwẽ tɔro tākɛn haktɔ so, ai ni ai ta bi ɗa Urshalima. ²Mwẽ tiwe gbaya ɛn ɓet gba-gba wa ya Yauda ɓa ɓau Festus ɛn Mara a ɗurɛ Bulus wa. ³Ba bobad mɛ ai yong Bulus mɛ ai yau bi ɗa Urshalima ɗa nɛ ɓɛ toɗad a tɔrɔ. ⁴Festus ai kɛ ɓa mɛ Bulus ai pusɛne bi ɗa Kaisariya, hɛ inɛ kɛn na gbɛn kure ni lo bini kiso. ⁵Wa ɓet ɓa kɛ kɛ so ɓatɛ mbɛd mɛ mbɛkaka wu kɛn a et yɔ ya tomse ni mwẽ sɛ sɛra ɗa. ⁶Festus a tɔr haktɛ tɔro kunkurun ko bu re mwẽ ai lo bi ɗa Kaisariya, hankɛ ai kad ɗa han kadɛ palta ai kɛm ɓa kɛ Bulus a yawo. ⁷Bulus a woso, Yaudawa ɗa Urshalima wa ɓa nɛd gbang, ɓa kɛ mattɛ bol-bol a ɗurɛ wato, hɛ marɛ sɛu tab ko ndo mɛ wu losɛre. ⁸Bulus ai kon kɛye, ai kɛ ɓa mɛ "nɛ ru'ɛn etke re, kolo Yaudawa, kolo hitliura, kolo Kaisariya". ⁹Festus ai gɔr yongrɛ bi ɛn Yaudawa, mwẽ ai tau Bulus mɛ, ngɛ yau mɛ ngo ɗa Urshalima nɛ kat paltɛ kis a mbusɛ siu? ¹⁰Bulus ai kɛmɛ, nɛn ya ɗa hit-kat paltɛ ɗa Kaisariya wa, wu ndo sɛ nɛ kad palta. Nɛ tom Yaudawa ɓɛkaka re lo ngɛ maso. ¹¹Hɛ mɛ nɛ ru, nɛ tom mbu mangsɛ worɛ wu ni, nɛ mbisɛ kure, nɛ hodɔ. Hɛ mɛ marɛ ɓato wu ɓarɛ ni, et ke ai gong ko yinɛ ɓa inɛ hɛre. Mɛ nɛn to marɛ nɛn wad si ɓɛna a Kaisar ni." ¹²Festus a gansɛ ɛn ɓet an mbusɛ wayo wa, ai gakat mɛ, "Ngɛ yong kaisar, ngɛ wad ɛn kaisar ni." ¹³Tɔro ko haktɛ so gubo Agaribas ɛn Barniki ɓa wad ɗa kaisariya mɛ ɓɛn dɔ Festus. ¹⁴Lo tɔro ko mung wa, Festus ai we gubo marɛ Bulus wa ai kɛ'ad mɛ, etke ai kɛn pusɛne ya Filikus a hed sad sɛ ɗa pusɛna ya. ¹⁵Nɛ sɛ ɗa Urshalima wa, tiwe gbaya ɛn ɓagun Yauda ɓa nɛ won marɛ wato, ɓa nɛ bob mɛ ɓa toɗadɛ. ¹⁶A marɛ wa ni kɛ ɓa mɛ, som ɓɛnarɛ Romawa re ɓa nɛ et la mwande; wa kɛko et si ɓa rasadse, ɓa nɛd tɔrɔ mɛ ai kɛ mbu yi kɛ sa a kɛye wu kɛn a wirɛ ɓet ɓa rasadso ni, ai kɛ mbu tomso a ratɛ ɓa rasad so. ¹⁷Wusɛ lo wa, nɛ gbing kɛnde, ɓa gbau so, handɛ kɛso nɛ kadɗa ɗa hankadɛ kad palta wa, nɛ timɓa mɛ ɓa yong et siya. ¹⁸Mwẽ ɓet ɓa rasad so ɓa gan sɛ marɛ ɓoso wa, mwẽ nɛmamɛ ɓa som ɛn wetɛ re. ¹⁹Wu nɛ na ɛ wuda berketɛ ɓato a marɛ Yeso a wod so, ya Bulus a kɛ sɛ mɛ ai ɛn ɗɛwɛ ya. ²⁰Nɛ gbala marɛ nɛ ganso a yɔ wan, mwẽ nɛ tau mɛ akɛ bi ɗa Urshalima ɓa kadad palta bi kɛso a matɛ wu rau. ²¹Bulus ai kɛm ɓai kara, Kaisar ai kad palta biya, mwẽ nɛ kɛ ɓa mɛ ɓaɓo ɓa ngbɛnd biya, hɛ nɛ dungad bin kaisar ni." ²²Agaribas ai kɛ Festus mɛ, "Nɛ yau mɛ kur et si kɛn." Den ngɛ kurad ba." ²³Hanka Agaribas ɛn Barniki ɓa wo ɛn gamo ɓeta ɓa kan ɗa hid gbawo ɛn am ɓwa dɛka, ɛn ɓet gba-gba wa ya gwɔra, Festus ai kɛ ɓa mɛ ɓa ɓorɛn Bulus a wirɛ ɓato. ²⁴Festus ai kɛ, gubo Agaribas ɛn ɓet ɓasɛ kiso mbwad wa mɛ, sɛ wir et yi neu; Yaudawa ɓa gan nɛ mara ɗa Urshalima ɛn haso kɛm, ɓan kɛ ɛn ɛ mɓwa ya mɛ, ɓwa ko mɛ ɓa hed et ya ɛn ɗɛwɛre. ²⁵Nɛ man a tom ɓɛkaka ya mang sɛ mɛ toɗad yi re, hɛai yau mɛ yin to marɛ yin wadsɛ Kaisar ni, mwẽ nɛ kɛm ɓwa mɛ nɛ dungad biya. ²⁶Nɛ som ko marɛ ko re ya kɛ tomse nɛ dor Kaisar takadɗɛ yi re. Wu tom yase nau sad a wirɛ waso, wa inga gubo Agaribas, mɛ nɛ da mbu nɛ dorso a ɗurɛ wato. ²⁷A wirowano wu fɛrkɛta mɛ nɛ dung pusɛne wa na nɛ dor marɛ ko a ɗurɛ watore.

Chapter 26

¹Mwē Agaribas ai kē Bulus lo mā "Bulus ai ni gəd, ai kon kāye ē biya" ²Guḃo Agaribas, nən kal penge wu da pwarad a yawo ngə yausə naso nā kē mbuya bet Yahuda ḃarə so sa a ngwē kura ḃato mbwad wan, ⁴Bet Yahuda mbwad ḃa butano, ḃa ma sentə ən kado a mbatə wano ḃa gwārə Urshalima wu mbwadən. ⁵Ba maa nā mbwad a ḃərarən, ḃa kə kon mā ō lo mwā mā, sentə wano wu ya et farisa, ya mbəd Liurə ḃato, wu ḃak kətə kətə.wu wad yandə ya. ⁶Wa nā haso gəd lo mā sənə kad paltaa kurḃa Liura ən yo Pande wa. ⁷Yā wu kurḃa Liurə ya ēme bu wu hā fətə ḃa nəd sə werə si mā ko lo a berketə manə, ⁸mā ḃə mḃed Liurə ən kalə fini ni ḃə ḃa nəd werə ko mā Liura ai kā yi nik manta hota re wau? ⁹Lo nā ḃimso ḃa gurkalanə mā nā tom mbu gəmtəsə mā a Yeso et Nazaratwa, ¹⁰nən ḃim mbusə ḃa Urshalima nā gḃi ḃə ḃa Liurə wu den den ḃa pusəne ən lau təḃ Gub tiwa, nən ko ən nemə ḃa mwā, mā ḃan tod ḃa ni, ¹¹ḃa hitsə ḃəkə mbwad wa, nən weh ḃa wuda pwarat, na nā yau mā ḃa bob kətə mā Liurə wa. Ban denə nā wuda pwarad hē wa nā han ḃa nā wad sə ḃa ḃa gwātə gunta wuda pwarat mwā. ¹²A ber su nən kosə ḃa gwārə Dimaska wa, nən tom mbusə ən təḃ gub tiwa, ən nā marə wato mwā. ¹³Gub Agaribas, nəs a tōrə ḃa wodo Dimaska wa ən ḃwarə anda nā wir handə gbarang lo ngə gam, andə gaa, ina nən bet tə sə a wado wu mbwad tə wirin, mwē tə wī a buto. ¹⁴Lo tə wī so a buto mbwad wa, mwē tə nā kur gano ḃa liura ən kē nā ḃa ē bet Yahuda lo mā "Shawulum Shawulu gən hanna mbiu?, wu ngə kod kod ngə tom diksə ən mbu kən todso. ¹⁵Kiso, nā tau mā ai , "ing ngə yanau, Pagune" Pagune ai gadad mā "ina nā Yeso si ngə bisas se. ¹⁶Siu ya ni gəd , mā nā wo a nangə ni, nā gḃad lo mā ngo audiyo ən wire a mbu ngə maso a inə wa ən ya nəkən wese a awirə mwā ya. ¹⁷Nā kəng kon ē ḃə a bet ḃan bisə ngəsə, ən bet kaltə kəm nən dungə sə a ḃab ḃato ni wu mbwad, ¹⁸mā wil ḃa nusə ya kətamo danə ḃa ḃwa sentə gəmto, gub sāvō ḃa ḃəndə Liurə w; ḃa nā ḃa kə kon naruwan a sumsə ḃoso ən mḃd mbu ḃwaso. bet karankarang ḃa ḃa nəd werə a ina wa. ¹⁹Losə wa Gub Agaribas, na beb wile ḃər nā ya ḃa a Dimaskus ya, ²⁰hē ya ḃa Ursalima, but bet Yahuda, ən bet kalta mwā. Nā Kē ḃa marə Liura danə ḃa kə kon naruwan ḃa ḃwa ən sumsə ḃoso, ḃa tom mbu ḃena ən wo sən kon naruwan wa ²¹Yā tom yase hē bet Yahuda ḃa nā ma ḃa hit Liura. Hē ḃa yau mā ḃen tod nā todo. ²²Liura ai sī na wau bi siu lawa, wu tom yase əndar nā nəd so a wirə gamo ən betə betə mung lowa, so ko mā mbəkaka re ḃol re, wu mā mbu kone Musa a kē so mā kə ḃər bi wa. ²³Musa kone a kē lo mā, Liye wu ḃo mā ai hana, hē wa ai sa a kə ḃər niyo yase ḃa manta wota ən we betə ḃətə ən bet kaltə han gbarang wa" ²⁴Bulus a konsə kāye ē ai bwad wa, mwē Festus ai gan ḃwa, ai gan mā, "Bulus, ngə sāusəra, ²⁵mā a mbusasə wango gən mun sāusəman " Et gbaya Festus, nā som sāusə rə nən gan marə wera ən buto ən ti sendə mwā. ²⁶Mā Guḃo Agaribas a maa mbusə bi bwadən, əndar nən gansə marə ḃənə sar ən Guḃə wa, mā nən maa mbəkaka maa ḃa kədə wa som mbwad mbəkaka wusə para ən nate ni ya som re. ²⁷Guḃo Agaribas, ngə nəd werə a marə a marə kone niu? nən maa ngə nəd weran" ²⁸Guḃo Agaribas a kē Bulus mā, "ngə yau mā sakad mwan nā gang kərəstau?" ²⁹Bulus ai gakad mā "nən bob Liura mā kolo siu ya kolo wuda tərō mung, wu kad ko mā inga mwan de, wo mā bet naso ḃan kur nā so mbwad wa, ḃn kon kərəsti lo ina, hē wu kad mā ḃa hano ḃan hansə ḃa wu re" ³⁰Mwē Guḃo ai ni gəd, ən ngomna ən Barnikiən ḃetsasə ḃa sə ḃa mbwad wa, ḃa bor sə ḃa hit kad palta wa; ³¹ḃan gan a ḃoso ḃa gamə "Et ya tom mbəkaka wu kan ya ḃakə toḃad se ko ḃa gḃiad yi re" ³²Guḃo Agaribas a kē Festus mā "mā som ko mā et ya a wad bi ən ratə wayo ən kaisar rə ni, hē ndə kēyad biya."

Chapter 27

¹Lo tē kur ɓa mē tē ta ɗa kuramo to ɗa gwārē Italiyawa, Bulus ən ɓatēka ɓa sod sē ɓa kpap ɓa ən et gbayi ya ɓwādēka kēfa Roman kē ɓan yongad mē Yuliyas. ²Da gwārē Adramatiya, tē kan ɗa kuramo ko ai kosē bi gbang ən alwarē Asiya ya. Et Tasolonika ke ɗa gwārē Makidonoya ɓan yongad mē Aristskus, a tē mbəd tē wad ɓetē kēm an alwara. ³Hankā, mwē tē wad tē don ɓetē ɗa gwārē Sidon, kison Yuliyas aiyau bi mē Bulus ai yi wir ɓausa ɓata danē ko ɓa kē sīyad biya. ⁴Mē magune yerko wusē bi a wirē watē ya, ɗa alwara suwa, ⁵mwē tē dalsē alwarē tē wad ɗa gwārē Kilikiya ən Bamfiliya wa, mwē tē mbəd ən lau bud Lisiya tau ɓetē ɗa gwārē Mira. ⁶Kiso wa et gbayi ya ɓwādēka si a wir sin kuramo a bor sē bi ɗa gwārē Iskandiriya ai ko bi ɗa gwārē Italiya, mwē ai gan mē ta ɓetē ɗa ⁷Tē kan ɗa gwārē Sinidus sakad ɗe, mē tē tēr mung tēn wad ɗa sakad ɗe, mē yero hantē wudan. Ta bwar ɓetē ɗa Karita gbang ən gwārē Salimina, ⁸tē ɓəd kallē alwarē ən gongarē wuda pwarat. hē tau ɗa gwārē ko ɓan ən yong mē Mafaka hē tē wad ɗa gwārē gundē su ɓan yong sē mē Lasista wa. ⁹Ita tē kēp berē mung, wu kodkod tē kan ɗa kuramo tē wad, mē berketē digna ya ɓet Yahudawa haktē biyan, Bulus a kē ɓa losa. ¹⁰"Bausa kuramo su ɗa kan sē ɗa wa ndē wad wa, a somko kwakwa wu bwed ɗe, mē ɗa ko wudē hana, Hē nən mun de ɗəb lo kuramē su mwan de, wu mē nē yau kwakwatē wando." ¹¹"Losē wa, et gbayi ya ɓwādēka su a ti sē sendē ku a marē Bulus wu re. ¹²Wusē bi mē, kallē alwarē su do kaɗo ko a berketē muka re wa, et sāutē kuramē siya ai gan mē, mē sē yau ni, ɓwa mē ɗa wad ɓe ndē ɗa gwārē Finikiya do nda berketē muka ɗa ɓe ɗa kiso, mē Finikiya wu gbang ən gwārē Karita hē kənē, ən kar kallē kwasa ən Kalsiya. ¹³Yer Kalsiya wu ber woyo sāsā mwē ɓet sāutē kuramo ɓa gan mē yauwa, yā wu mbu ka ndē yauso. Mwē ɓa fēkē kurē nād kuramo ɓa wad ɓesē gbang ən gwārē karita. ¹⁴Tomsē hall wa, mwē ən lau kallē kwasa, mwē yer guno ko ɓan yong mē Horicane, wu ber ən woo ən lau su alwarē ɓerā ən korē si re wa. ¹⁵Lo kuramo a ngbala sē wado bi ən lau su yero ən wo so, mwē kuramo wu ketē bi ən lau su yero ən wad so.

¹⁷Bet sāutē kuramo su ɓan mē kuramē kwakwa, mwē ɓa sodad ən kurē wato su mē to wu naa ɗa drēs, ɓan wang kuddē su ɗa alwarē ɓa ɓəd usu hē ɓa wad. ¹⁸Yer su hantē wu ɗa pwarat, mwē ankā tē suk mbusad ɗa kuramo suwa. ¹⁹Tēro tākən, mwē ɓet sāutē kuramo ɓa haa mbusē ɓesē ɓose ɗa kuramo ²⁰Liutē tifo hantē tēro tākən, tē pētē wir ga ko ən ofē hāre. ²¹Ɓa sē ɗa wado wa, ɗorē bwanɓaso wu ɗa pwarat, mwē Bulus ai ni ɗa kuramē gəd ai kē sāute su mē " sē kura, ka mē sē yau marē wano ni, ka hē ɗa yam mbusē la re. ²²wa nən kē sē mē sē sēmē, sē na kwakwa, et a kē d ɗa isare, wu mē kuramē kē ɗəblē yase mwan. ²³Uru ən ɓəttā, time liurē wano nən mbədsad se, a wo a ya nəd a dap wanē gəd ai gan mē ²⁴Bulus, a woo ngē ndo mē ngē nəd a wirē ən Gubo Kaisar wa; kara gamo ɓan wad sē ən ngē mwad wa, Liura ən nərə wato, a nē ngē yase. ²⁵Wa isa sē naa kwakwa mē yawo Liurē wa kē tom mbu yi kē nē so biya. ²⁶Hē wa wu ndo mē ndē wad a han su mbrā ən korē kədē ɗa alwarē wa. ²⁷Ban han tē wado hansē ɓol ɓol ɗa alwarē Adirisatic, ən ɓəttā, sāuta kuramē ɓan ɗim mē ɓən ko a ɗab ɓwaso mē ɓo wa. ²⁸Ɓa pētēsē gulongtē alwarē wa, mwē ɓa ɗa gulongtē busē fētē; tom sē hal la mwā wa, ɓa pētē mwā, ɓa pētē mwā ɓa daa bu hā wonon. ²⁹Ban mun tatērē mē to ta ɗibē kudota, mwē ɓa yab kuttē kurun ɗa kuramo ɓa bob Liurē mē handē wu sangar sakad. ³⁰kale wu gwā sāute kuramo, mwē ɓa pər ɓa yab ngbet sāutē kuramo alwarad ɗa mbərā mē ɓe ɓwasē ɓesa. ³¹Kiso Bulus ai kē et gbayi ya ɓwēdēke su kēm mē " Bet ɓe mē ɓa som ko ɗa kuramē rē ni kēpla yase. ³²Ɓwādēka su mwē ɓa kāsā kudē mē kuramo wu wad kāye biya. ³³Bulus, a wirsē mē andē wu bi a kā yo wa, mwē ai kē ɓa mē sē kē mbukēfa ɓesa, " mē sē tər bu hā kurun sē kēp mbəkaka hēre. ³⁴sē ɓwa mbukəbsē sē kēp ɓesē mē wu ndo sē le. Et ke a kē yam sē yō ɗurē wayo fini ya a som re" ³⁵A kē sē ɓa lowa, mwē ai to burodī ai heu Liurē si, ai ɓa ai ɓer kēfo biya. ³⁶Marē Bulus wa, sud ɓa mbwad , mwē ɓa kēp mbukēfa ɓe san. ³⁷Betsasē ɗa kuramē wa, ɓa bubu fētē ən busē mbutu wu hā midike (276), ³⁸Ɓa kəpsē mbukēfa ɓa gwē wa, mwē ɓa yab ya bese ɗa alwarē mē kuramē wo ko lək lək re. handē kā so, ɓa ma gwārē su kure, mwē ɓa wir kallē sērē ko, ɓa gamē, ɓwa mē ndē sāutē kuramo ndo ɓe ndē kiso. ⁴⁰kwel mwan, wme ɓa kee kutē sod kuramē su ɓa yabad ɗa alwarē suwa. Ɓa kee kutē su ən kettē sē kuramē wu, ɓa yab pələme turē kuramad mwē ɓa wad ɓesē a kallē alwara. ⁴¹Ɓa an sē a ɗab ɓwa sē fētē wa, mwē kuramē wu nəd bi ɗa sēra ai kā rē yi wad mwa re. kallē kuramē su mwē wu ɓer ɗəmko bi ɗa sēra, sēwāsēwō mbərā ən wo wa gəb si mwē wu ɓer ɗəblo biya. ⁴²Mwē ɓwadēka su kuramē wu ɓa yau mē hē ɓe tod ɓa mwad, mē kē tom ɓa ham ɗa mbərā ɓe le. ⁴⁴Hē ɓet ɓan beso, kənē ɓa ɓəd pulomtē kuramē su ən mbu bensa ɓa dal ɓesē kən. Lowa, tē wad ɓetē kwakwa mwad et ke mbəkaka tomad hēre.

Chapter 28

¹Wu sə mə tə kan kwakwakwa, mwē tə kur mə ʔan yong Tsibiri Malita. ²Bet gwārə ʔa to, ʔa we yauto wu da pwarat ʔa ʔuk tə ara mə tə waa, mə tifo wu sangara, wu sən kəm ya. ³Mwē wu wə lo wa Bulus ai gbaugbetə ai hīi ʔa ara, mwē sāvō ai bor mə ʔebetə, ai bərkə a nemate Bulus a neme. ⁴Mwē ʔet gwārə ʔa wir sə mə sāvō bərkə a nematen wa, ʔa gan a boso mə, Et ya, wu et tod ʔeta, ai munmunu a ʔab alwara guno, hē palta kə ʔedad ko ai liye re, ⁵Mmē ai wang sāusu bi ʔa ara, aribad ʔe. ⁶Ban bi mə a riba ʔan kə bito ko a kə wī wora, ʔa bi so wu tom kəlam re ʔa ho mbəkaka tomad ʔa wa, mwē ʔa kəmə ai Liura. ⁷Gbang ʔn Tsibirin ʔmse ya ngban ya et Tsibirin, ʔan yong mə Babiliyas. A kon tə ʔn kalə fini, a tə sēē ya tərō tākən. ⁸Da tərō suwa Paa Babiliyas ya ai ʔn siyo songra ai kwad ʔa. Bulus ai kana ai ganən liur a aisa ai we nemə ai daa sad ʔa mwē ai ni sangarad biyan. ⁹mbu su bər so mwē ʔet ʔa som kwakwa kəndə ʔa gwārə Tsibirin wa, ʔa ʔau ʔa da kwakwatə bəsə kən. ¹⁰Bet səwa ʔatə nə gbato wu da pwarat, mwē tə nisə mə tən wad wa, ʔa tə nə mbu tə yauso. ¹¹Lo obmē tākən haktə so, tə wad kan ʔa kuramo ara ya Iskandariya, ya wusə a berketə kera ʔa Tsibirin ʔn dormə ke ʔo dərəkəmtə ʔet bara wa ¹²Mwē tə wad ʔa gwārə ko ʔan yong mə Sirakus, tə tər tākən kiso. ¹³Tə ni kiso tə wad ʔa gwārə ko ʔan yong mə Rgiyum. Tərō fini haktə so yer ko wu bor ʔn lau kalla siya wu da pwarat, ʔa tərō fətə, tə kan Butiyoli. ¹⁴kiso tə ʔa ʔausa ko ʔatə bob mə tə kad ʔn bəbo tərō mbutu, ʔn tōrə sə wa, tə bəd tə wad ʔa gwārə Roman. ¹⁵kiso ʔausa ʔa kur so, ʔa ʔau mə ʔan gad tə gadə, ta ʔa luma Abiyas ʔn dangtə tākən. Bulus a wir sə ʔa so, ai heu liura ai kur dodoto. ¹⁶Tə kan sə ʔa Roman wa, ʔa hed Bulus mə ai kad bi fini ʔn ʔwēdəke ke ya ai warsad se ¹⁷Tərō tākən haktə so, Bulus ai yong ʔet gbang gbang wa ya Yahuda. Ba wo so ai kē ʔa mə ʔausa ko nə tom et ke mbəkaka ni ko nə dəblə ʔanarə yo Pasadə wu rəni, ʔa rana, ʔa ni gbi ʔa pusəna ʔa Urhalima, ʔn lau ʔet Roman. ¹⁸Lo ʔa basə barə a ina wa, ʔa yau mə hē ʔa hed na, mə nə tom mbəkakaya tomsə ʔanə tod yire ¹⁹Hē Yahudawa ʔa nəd sə bəsə a marə boso wa, gang ndo mə to a marə wa, wad nə wad si ʔn Kaisar ni, nə som ko ʔn ʔim mbəkaka mə nə raa ʔet ʔanə re. ²⁰A Marə wa tom yasə hē nə sə yong nə sə kēē marə wa. mə tə gwā ya Isreal ʔa sə se, tom yase ʔn darə ʔa sod nə sə ʔn kurə ʔa wa. ²¹Mwē ʔa kēyad mə, tə kon takadə ko ʔn ʔet Yahuda a ingə re, hē et ke ʔa haso a wo ko a tə kēē mbəkaka ko marə a ingə re. ²²wa tə yau mə tə kura a nangə ni mbu ngə ʔim sa ʔn mbu ngə wirsa a marə kəfa wa, mə tə man ʔan gan si ko na. ²³Ba ti sad berə wa, ʔetə denden ʔa wad ʔa hoo a ʔa, a ʔab ai tər so. Ai kē ʔa ʔa matə su mbwad, ʔn marə gubtəmə Liura wa. Mwē ai yong sentə ʔato a marə Yeso wa, ʔn paltə Musa wa ʔn takadə ya kona ʔa bidə se, a ber ʔn dendera wau ʔn ʔira. ²⁴Betə ka ʔa hed tomo yo nətər wa, a mbu ʔa kē sə ʔaso, hē ʔakəka kən ʔa nəd wera si re. ²⁵Ba kur ʔa ko a boso rə wa, mwē ʔa wad bəsə, lo Bulus a kē sə ʔa marə ko fini wa, " kətam Liura wa gan marə ʔn kone Ishaya a yo paʔte" ²⁶Ai k əmə so ʔa wuro sə kē ʔetə mə, "ʔa kuro sə kura hē sa mare, wirowə sə wiri hē sa ma mare" ²⁷Gur am kaalla ʔata, ʔn tom ʔa, ʔa naa ē, ngwēmē ʔate ʔn nana hē wu kura ʔa gbi nuu boso, mə tom ʔa wir ʔa maa, ʔa kura ʔn gwēmē boso ʔa lo nə ʔa bəkə. ²⁸Wa sə mə liye Liura ya ʔa dungad mə a ʔet kalta wa ʔa kura, ²⁹A kē sə matə su wa, ʔet Yahuda ʔa ni ʔa na ʔa ē a boso. ³⁰Bulus a kad mwētə fətə ʔa diyo ʔan kwansə kwañ wa, ai kon ʔet ʔan wosə nate ni wa mbwad, ³¹Ai kē marə gubtəmə Liura, ai bəkə ʔa gularə Pagune Yeso kərəti wa ʔn otə et ke a kē sad sə mə ai hed ya a som re.

Romans

Chapter 1

¹Ina Bulus mbadə Yeso Krəsti ya, ʔa yogad mə ai kad bəkke ya kē marə dodoto ya marə Liura. ²Yā wu marə dodoto ya Liura ya akē sən lau kona ʔa takaddə karan-karang ya. ³Wu marə Awate ya, ʔa hasadsə ʔa bīro ʔa kābərə Dauda ya. ⁴Kətamə karan-karang wa ya kē marə a ʔurə wato wu mə ai Auliura ya ʔn lau ni ʔa manta hotta ya Yeso Krəsti Pagune yande ya. ⁵Ndə kon nərə ʔn kadatə bəkka ya yau ē ʔa nə wera ʔa butsə mbwad wa ʔn lau wato, mə ʔəndə wato. ⁶Da butsə wu mbwad, ʔasə yong mwā mə sə kad ʔet Yeso Krəsti wa. Takaddə wa ʔa dormə isa mbwad səsə ʔa but Rama wa, ʔet Liura yausə ʔasa, ya a yong sə ʔa sa mə ʔa ʔa karang-karang wa. Hed nərə, luplupto borsə a Liura ni Pande ʔn Pagune Yeso Krəsti ya wu kaddən isa. ⁸Nən bər heu Liura ʔn lau Awate Yeso ya mə isa mbwad, mə ʔan gan marə nəd werə waso ʔa uro kəm. ⁹Mə Liura ai wire wano, et nən bəd sadse ʔa kətamə wano ya takaddə Awate wa, lo ko gamənə nən ʔimsən isa wa. ¹⁰Ko gamənə nən bob ʔa gano wano ʔn Liura wu mə ko wutoməna tə ʔa kono ʔn yautə Liura wa. ¹¹Mə nən kur dodotə mə nəsə wirə, mə nəsə nə Kətamə ko ya bəkkərə yauto, mə sə ʔa təfa. ¹²Nə yaumə nə wir mənə ʔa konno ʔa isan, ʔn lau nət wetə ko yamənə waso ya, ya ne ʔn yase kəm. ¹³Shiuya nə yauko mə sə ma re, ʔausa nən tom mə nawo a ʔauwaso, tom kure wau bi shiuyə wa. Nə tom la mə nə ʔa bət kətamə ʔa isa lo wusə ʔa ʔet ʔa ma Liura re wa. ¹⁴Nəto to ʔwanə ʔet Hellina ʔn ʔet benda

mbwad, ƒa ƒan ma sə busəwa ən ƒa ƒan marə kənde wa. ¹⁵Mə wu losa a ƒab wano nəse gan marə Liura, isa səse ƒa but Roma wa. ¹⁶Mə nən kurə budiko ən marəwato re. Mə wu gbatə Liurə wa, ən lau et a nəd sə werə ya, ƒararə wu ƒet Yauda hē wu mbəd Helinawa. ¹⁷Wu mə ƒek-ƒektə Liurə wa ən we a ƒabwando ƒa wetən-weta, lo ƒa dorse besə wa, "et ai timse mbuj dena ya akə le ən nəd wetə wa." ¹⁸Mə kal gwā ya Liurə ya wu ƒor gbədə ƒa Liuta wu we mə a ed tim mbu densa ya ƒetə ƒa wurə wu re, ƒa ƒan dimsə weta ən lau tim mbu gəmtəsə ƒato wa. ¹⁹Mə mbu ƒwasə mə ƒa ma wa ya Liurə ya wu biya a ƒab ƒato, mə Liura a weba biyan ƒa wir ƒəsan ən nusan. ²⁰Mə mbu timsə ƒato ya ƒan wir rə kənde ya wu be gba ƒai a ƒararə uro, ƒan ma ƒa mbu səksa ya uro. Mbu səksa sə lo lawa kənə wu we yautə kətamə Liurə wato wa, mbu ngə daso kənə, ƒet ƒa somən mbu pəra re. ²¹Mə kənə, ƒan ƒimmə ƒə ma Liuran, ƒan nərad ndə gbatəko mə ai Liurə re ƒa ƒa ƒə kērad sə gongsə ko hēre. Wu sə losa kənwa, mwē ƒa gang ƒet gəmta ƒim mbusə ƒato, gur kalbate dimbusə gang ƒəttəman. ²²ƒan to kā ƒoso mə ƒən marə gunsə, hē ƒa ƒa osāuta. ²³ƒa yauko ən gbatə Liurəwure, ƒo ƒeta ən amrimsa, ən namsa ƒa ƒasən netsa kurun ən ƒasasə ƒan ƒəkē sə kale a buto wa. ²⁴Mwē Liura ai ti ƒa ƒuwērə mbu gəmtəsə ƒa gur kalbate, ƒa nə mbir ƒoso han-handa. ²⁵ƒa ƒo kənə ƒa yauko ən marə Liurə re ƒan to mə ƒara biya, ƒan heu bukusə ƒəsa ya som Liurə kure ya ƒwasə mə ƒa heu Liura, et ye ai sən gbato mbwad a ƒarara yau a ƒwed-ƒwedda. Amin. ²⁶Wusə losə wa, mwē Liura ai ti ƒəwera ya tərə gəmtə ən tona gəm-gəm mwan ya gəmte mə ƒa kur dodoto mbir ƒoso mwan, mwē wu mə kən mə et ƒare ai tərən yause yaye lo tene, tene ən tene. ²⁷ƒet ƒara ƒato mwē ƒa hed tərə tənə ən et ƒare ƒa yau mə et ƒare ən ƒare, tene ən tene, mbu ƒwa gə daso kənə wu ya gəmte. ²⁸Wusə mə ƒa yauko ən Liurə ƒa mbu tomsə ƒato re wa, Liura ai nə ƒa ƒim mbusə gəmtə ya gur kal ƒate, mə ƒa tim mbu gəmtəsə. ²⁹ƒa gwēsən ən tim mbu gəmtə, summo, kar ƒa gəmtə, ƒəmle yause ƒəka, ƒan yauba rə a ƒoso hēre tod ƒa, gaƒayo, hī rata, ən ƒim mbusə gəmtə. ³⁰ƒet hī rata ƒa ma gbə ƒa ƒarəsə kənə ƒa yauko ən Liurə re, ƒet ƒa yauko ən kadə kwakwatore wa, ƒet ƒa ƒarə ƒol-ƒol, ƒan yaurə ko ƒa kur ƒagun ƒoso re. ³¹Gur kal ƒate wu ƒet təma; ƒet kəb mbu ƒeta, ƒa somkon yautə re, ən karo ya wu wa ƒura re. ³²ƒa ma mbu Liura a yauso mə ƒet ƒan timsə mbu gəmtə wa ƒa tod ƒa, som ko mwan mə ƒan tom usu mwan hēre, ƒan sək ƒa tom ƒet sasə ƒan tomso təfa mə ƒa sək ƒa tom ƒəsa.

Chapter 2

¹Mwē kənə ngə sommən mbu kē'a re, nga et ye ngən kad sə betə paltə ngə to kǎgə mə wane ya. Mə nga gən kad ɓa palta ga gən tom mbusəsə bəngə kən. ²Mwa ndə ma mə kad palta ya Liurə ya wu wera a bet ɓan tom sə mbusə wa. ³Mwē ngə dīmən mbusəsə, nga ete ngə kadsə betə palta mbusə ya. Wusə ən ma mə ngə tom bəngə kən wa. Ngən dīm mə ngə le bəngə ga kad paltə Liurə wau? ⁴Au ko ngə beb yautə Liurə wa ən kad palta wato ai dīmso ngolon, ən səm busa watau? ⁵Wu mə na ẽ yase ya yau ko sə koon naruwan re ya, sən gbau kǎ ɓasa we ga we ən wosə ga Liura ai wil bet dena yaye ga paltə wa. ⁶Akə kwan ko yana ndo-ndo ən mbu a tomsa: ⁷bet ya ɓa mbəd sə mbu hewon wo gbato, karang-karanto, akə nə dǎwē ən bwetsə kədə wa. ⁸Hē bet ya ɓa yausə kǎ ɓoso mwan, ɓan na ẽ, ɓan yausə werə re, ɓa yau mbu som ko dek-dek re ya we ən kal ngwǎ kə wo ɓa yase. ⁹Liura akə wo a amɗəwa ɓan mbədsə mbu dǎng-dǎng wa, bet Yauda a ɓəbərə mwē bet Helina ɓa mbədə. ¹⁰Hē hewo, gbato, ən luplupto kə wo bet ɓa tomsə mbu dena wa, bet Yauda a ɓəbərə hē bet Helina ɓa mbədə. ¹¹Liura a sommən yau durə re. ¹²Bet ya mbwad ɓa tom sə summo wa wentə somrə ɓa kə hodkon wentə re, bet ya ɓa tomsə sumo ən lau wentə wa ɓa kad ɓa paltən wenta. ¹³Som bet ya ɓan kursə wentə wa ɓa ɓose karang-karang a wirə Liurə wu re, bet ɓan tomsə wenta kē so ɓa da kono. ¹⁴Bet kalta, ɓa wentə re, ɓan kad-kado ɓoso lo bet wenta, hē kənə ɓa somən wentə re. ¹⁵Mbu ɓ tomsə kənə mwē ɓa kəmə dīmbusə ya kad palta wubi dǎ gur kal ɓato ni, dīm mbusə ɓato kad ɓa wira, ya dīm mbusə ɓato kə dǎblə ɓa yase ko wu le ɓa ¹⁶wu losa a Liurə ni. Mbusə kə ɓər bi a ber Liura a kə kad sə wuro palta a mbu ɓan tomsa wen-wen wa ən marə dodoto Liurə ən lau Yeso Krəsti ya. ¹⁷Wusə mə ngən yog kǎngə mə et Yauda wa, ngən kad senda a palta, ngən kon gūrə bəngə a Liurə ni, ¹⁸Ma dīmbusə wato, ngə ma mbu ɓwa sə mə ngə ma ɓol-ɓol wa, ngə da ɓəkkərə a kad-palta. ¹⁹Wusə mə ngə bəngə gəd a tōrə deno a ɓət ɓasə tātəwa, han gbarang wa a ɓəttəma ²⁰et ai nəkkə sə et ɓələ ya, et ai ɓəkkəsə ambə ya, a marə kad palta gən mbu ɓwaso mə ngə ma wa ən net wera. ²¹Isa sən ɓəkkə sə mbusə wa, sə ɓəkkə kǎ ɓasa niu? Sa bet ɓəkkərə mə ɓa dang gera kəndə wa, isa sən dangrə kurau? ²²Isa sən ɓəkkə ɓa so mə ɓa gūrəba kəndə wa, sən gūrə ɓarə kurau? Isa sən kəsə mə ɓa ɓob Liurə ko ɓol lewa, isa sən dangrə gerə ko hal rau? ²³Sa bet sən kurso dodotə mə sə gǎ ɓausa kad-paltə wa, sən timrə mbu gəmtəsa ku dǎ kad-paltə waso rau? ²⁴Mə "dǎndə Liurə wa wu buwanə ən bet ɓa ma Liurə kəndə wa mə isa," lo ɓa dorsə so ɓəsəwa. ²⁵Mə ɓa wirə et bare wu bi dek-dek a nasə ni mə sən mbəd wentə ni, hē mə sən mbədsə wentə su kurəni ɓawirə waso wubi gəm. ²⁶Mə wu losə ni, et ye a ɓa wirə kurə ya ai mbəd wentə su bi nii, ɓakə gangad ko bi lo a ɓa wirə biyan rau? ²⁷Sa yau ko et ye a bi wirə kurə ya asə kad paltə re, mə ai mbəd wentə bi niu? Yǎ wumə sən wentə suwa dorso ən ɓa wirə et bare hē sə ru ɓəsən wentə suwa! ²⁸Mə yǎ isa a som et Yauda ku tǎdi re; wa kənə som et gbəm darə ɓirə ko muwande. ²⁹Et yauda ɓən ndara, wa et a masə Liurə bi da gur kale ən Kətamo som ko la mwan de, wu bet ɓa hewo ɓato ən ɓorə ɓəte ni re, wun Liurə ni.

Chapter 3

1

²Kwalan bate wu bi kən dā tōtə denden. A bərara, bet Yahuda ban maḅan wila ən bor sə a Liurə ni wa.³Mə ḅatəka bet Yahuda ḅa nəd wetə kurə kau? Bet Yahuda ḅa nəd wetə kurə wa kə dələ gularə Liurə wa wu sən kona ḅetə wau? ⁴Kə pətə tomo losə re. Wusə losə wa, hed Luura ai kad et weta, wu sə mə ko et mənə ai et bara, Lo ḅa bidi so, " Danə ḅakə we ḅa inga mə ngə karang karang dā mattə wango, mwē ngə kad et wetə ngase a ber səu ḅa wo ngə sə a kad paltə wa."⁵Hē mə karang karantə wato we a nate ni re wu we ya Liurə bi ni, ndə kē mənau? Ndə kē mə Liura a som ko karang karang rə mə a won kalgwā a na deu? ⁶Kə pətə kado losə re. Mə wu losə ni kə tomənə hē Liura ai kad wuro paltau?⁷Hē mə wetə Liurə wa ən lau barə wano won hewo wato ni, tomənə hē ban kad nəse paltə mə nə et summu wau? ⁸Mbu kə tombi hē ḅa kə kē ko lo ban kē sə marə bara a ḅurə wato wa, ḅatəka ḅa tomə tə kē losə mə ya dene wawo?" kad paltə ḅato kə kon weta.⁹Siu mə nau? Ndə bor kāḅadə ḅau? kə ko lo hēre. Mə wen-wen ndə duk bet Yahuda ən bet Helina, mə ḅasə mbwad wa, ḅa dā summo kerker. ¹⁰Lo ḅa bidi so, " Et ke a som ən wetə re, ko fini."¹¹Et ke ai masə mbusə ya a som re. Et ke ai gərsə Liurə ya a som re. ¹²Ba bwar tōrə ḅəsə mbwad, ḅasə mbwad wa ḅakə məsə gularə deno ya a somre. ko finia som ko hēre.¹³Gwerkə ḅato ho mwan lo bō wora. Dəlmətə ḅato siyo dā ḅan. Tərəmtə ḅato dəblə sən kano sāwsa. ¹⁴Emē ḅate ən bor di neme mwan ən mattə kākāk.¹⁵Netsə ḅato ən had kən mətuk mudma. ¹⁶Tōrə ban mbəd so wu han-hanə mwan ən pango yo. ¹⁷Bet ḅa ḅa ma kado semsemtə kure. ¹⁸Ba som ko ən tatərə Liurə wa dā nu ḅato hēre. ¹⁹Siuyə ndə ma mbədə mə ko mbi wentə kē so, ən ganən bet ḅasə gudusu wentə wa. Ya wulo mə ko ē mənə kə gbi, mə wuro mmbwad ḅa gan mbu ḅə ganso a wirən Liura. ²⁰Mə et ka kə dā sangsangtə ən gulatə wenta a nu wato re. Mə sumo dā kano ən lau wenta. ²¹Siuya som ko ndo ən lau wentə mware, ḅa wedə karangkarantə Liurə wu ḅədan ya wenta ən kona ḅa kē so. ²²Wu mə, karang karangtə Liurə wa ən lau nəd wetadā Yeso krəsti mə ḅetə mbwad ḅa nəd sə wetə wa, ²³Mə ḅetə mbwad ḅa tom sumon ḅa wī ḅəsə dā gbatə Liurə wan. ²⁴Hē ḅa də sob sumsə wado mə nərə Liurə wa dā Yeso Pagune yande. ²⁵²⁶dā səmo wato. Yā tom la mə ḅa we wetə wato dā sara wa, mə wu we kāye mwa mə ai et səm mbusa, ai we mwa mə aisa ai et kēsə mə et ai karang karang dā nəd weta ən Yeso ya. ²⁷Siu gorə ən nau? Ba ḅa bor sad ḅan. mə mbiu? mə gulatau? Awo, wu mə a nəd weta. ²⁸Wusə la wa, ndə bwed mə ban sob ete mə nəd wetə mwan som ko mə əngulatə wentə re. ²⁹Ko Liura ai Liurə bet Yahuda mwa ? A som Liurə bet kaltə ko kə dau? ō ya bet kaltə kən. ³⁰Mə wu losə mə Liura ai fini mwan ni, a kə ḅwa mbaddo dā nəd weta ən mbaddo ən lau nəd weta. ³¹Ndə mbəd wentə dā ən nəd wetau? kə pətə tomo losə re. Wu mə ndə pak wenta ndə mə ḅek-ḅek.

Chapter 4

¹Ndā kē bi mwau a Ibrayim wau, pasi bare yade dā dīm mbusə wado, da mbiu? ²Mə Ibrayim a do kono mə gulatə ni, hē ada mbu gorə biyan, hē som a wirə liurə ni re. ³Mə takaddē kē mənau? "Ibrayim a nəd wetən Liura, we kau a aisə losəmā ai et dene." ⁴Siuya a etye a səkə gularə ya, mbu ba kwansad so som ko gəm re, wu mə a mbu ai mbəd so. ⁵Hēn a et ye a sək gularə kurə ya wu mə a nəd wetən et ai bwasə tō bəttə ən ya werə ya, nəd wetə wato wu ya dene. ⁶Dauda a gan marə dodtə bi a et si Liura ai kausad mə ai et dene som ko mə a gularə wato rəd ya. ⁷A kəmā, "Ba kə ko bət dodtə ba sasə ba sobəsə ba gəmtərə bato bəsə wa, ən bət sumsə bato gbisə bi wa." ⁸Kə ko et dodoto et siya Pagune akə dīm sumsə wato kurə ya. ⁹Mwē dodotə wa wu a bətsasə basən ba wirə wu mwaniu, ko lo wu bi a bət sasə ba som ən ba wirə kədewu kənəu? Mə ndə kəmā, nəd wera tom yase Ibrayim aisə et dene wa." ¹⁰Mwē ban kau mənau? Lo Ibrayim aisə dā ba wirə wa, ko lo a ba kədəwa? som ko dā ba wirə re, wu bi dā berketə səu a ba wirə kədə wa. ¹¹Ibrayim a kon wiroya ba wira. Yā ən we karang to ya nəd wetə ka isə sə bi mwahē ya lo a ba wirə kədə wa. Ən we mə ai pa ya bət ba nədsə wetə wa, ko lo ba ba wirə kure. We losəmā karangto kə ko bi a bəbō kən. ¹²Yā ən we losə mwa mə Ibrayim a gang pa ya ba wiran a bət sasə ba ba sə wirə mwan wure, ən bət sasə ba mbədsə bəttə nəd wetə Pa nde Ibrayim aya yə ba wirə kədə wa. ¹³Mə kurba ya Ibrayim wau bi a kəbərə wato mə akə ko yō dūrə wuro wo ko ən ləu paltə re wau bi ən ləu karang to ən nəd weta. ¹⁴Mə basasə ban kadsə mə paltə wa bəkə ko yō dūrə bəsə ni, nəd wetə wu bi gəm, mwe kurba səb wu bi kə ko re. ¹⁵Mə palta ən wo ən bwene, hē kən han paltə som kədə wa, som sən korə kurə kən. ¹⁶Wu tom yase ən ləu nəd weta, mə danə kurba su wo bi a kəbərə Ibrayim wu mbwad- wu ko ku a basasə ba sə a paltə wu mwande, wau bi a basasə basə dā nəd wetə ya ibrayim yə wu kən. Ai pa ndə mbwad, ¹⁷Lo dorso, "Nə gang ngə Pa a wurə den den." Ibrayim ai bi a nəd wetə bi mə, aisa, Liura, ai nə sə mantə wottə dəwe ya ai yong sə mbukusə bər ko herə wa, wu bərən. ¹⁸Wu kpab bin mbusasən hansad so kəm, Ibrayim a nəd wetə bi ən Liura a mbu kə woso a wirə wa. mwe ai gang Pa ya wurə den den, lo ba gansə bəsə wa, "Yai kə ko kəbərə wa'ngo." ¹⁹A som ko laksar dā nəd wetə re, Ibrayim a ma bi mə mbirayo kə kə ko wu ha ambə mwaren (mə ayən mwētə dontə bu). Ai ma losə mwan mə Saratu akə ha ambə mwaren. ²⁰Hē wumə kurba Liurə wa, Ibrayim a kur gəbədtə ko a nəd wetə re. Wusə losə wa, ai da təfə dā nəd wetən ai heu Liura. ²¹Ai ma losə mwan mə Liura ai ən kurban, akə tom kurba səb biya. Mə wu losə ni, yā we bi kən mwan mə ai ən nəd wetən. ²²Siuya dor ko mwan mə a aisə mwan de, ba kau a aisa. ²⁴dor bi mwa mə inda, ya kə kausə bi kən mə inda ya, inda ndə nədsə wetə ən et a niksə Yeso Pagune yade dā mantə wottə ya. ²⁵Yā wu ya ba nəsad sə bidi mə narəwan yandə ya ai nin mə a inda.

Chapter 5

¹Wusə mə ndə da boroyo ɗa ən lau nəd wetə wa, ndə da kaɗo luplupton Liurən lau Pague yandə Yeso Krəsti. ²Ən lau wato mwā ndə da kano ɗa nərə ndə da sə nədo shiuyə wa. Ndən tom kalpenge bədə yur mə Liura anə ndə buyaya kə bər sa wirə wa, ən kebirəyo ndə keso a wirə ɗa gbatə Liurə wu wa. ³Som ko lo mwa de, hē dən tom kalpenge ən hand-handən wosən sim mbusə ya. ⁴Səm mbusə kən ən dəkoyo, dəkoyo kən ən won ma buya kə bərso a wirə wa. ⁵Dəkoyo wa ən nərə ɓa mbudiko kure, mə ɓa ɗer ndə bədən yautə Liurə wu ɗa gur kala dən lau kətamə suu ɓa nə ndə so. ⁶Mə kolo a berketə suu ndə sən mbu siyawa. Au Liurə ya a wodo a berketə suu ndəsə dodo mə ɓet ɓa som sansan re wa. ⁷Mwē siu wu kod-kod yatəke a yau yə pətə kǎɓaya mə yə wod a et dene. ⁸shiuya Liura a we ndə yautə wayo bi ɗa nandə nin, mə pad-pad ka ndə sə ɓədə ɗa sumsəwa. Au Liurə ya a wod mə ɗurə wando. ⁹Au shiu la, ndə da sin boroyo bəndə ɗa au luu munmə wato. Ndə da leyo bədə ɗa kal ngwā Liurə ya. ¹⁰Lo ka ndəsə ɓet kitə ɓa, ɓandə sək kaɗo ən Liura ən lau wor Awate wa, hē siu ndə dasə sək kaɗo bədə wa, ndə da leyo bədən lau waton. ¹¹Som ko lo mwan de, ndən tom kal penge bədən Liura ən Pagune yandə Yeso Krəsti wa, et yen lau wato ndə dasə sək kaɗo ya. ¹²Wusə lo wa, kadso bi mə summə kan ɗa wuron lau etə fini wa, wu lo mwa worə kan mə wurə sumo. Worə kənə wu dal ɓetə mbwad, mə ɓetə mbwad ɓa tom summo. ¹³Wusə mə hē ɓa ɓawun paltə wa, summə wubi ɗa wuro, hē ɓan kaurə sumə kure paltə mə paltə som kurə ni. ¹⁴Tomo tomso mbwad, worə ndə kon bərsə biya a Adamu ni wau bi a Musa wa, wau bi a ɓetsasə ɓa tom sum ya dēyə ko lo naa ẽ Adamu rə wa, yǎn we mamaren woyo a wirə ya. ¹⁵Hē nərə gəm wu suu som ko lo bukē sure, mə to bebto ən narəwan etə fini siya. Gamo ɓan wodsi. Wu losa nərə wato ən kono wato ən lau etsi fini ya Yeso Au Liurə ya. Mwē nərə wu bəd ɓetə bi ɗa wurə den-den. ¹⁶Mə nərə suu somko lo etsiya tomsə summə fini yə re. Tom la hē, paltə ya wu da pwarat ya wau mə sum et fini ya. ɓa siu ya, nərə wu gəmwa ya kaɗo filawa wobin dirə narəwan wu da pwarat. ¹⁷Au mə bebto ən narəwan et fini ya worə mändə mbwad, wu lo mwa ɓet yo ɓa konsə nərə wu da pwarat wa ən kono mbu densa ən lau ɗəwē Au Liurə ya. ¹⁸Wu losa, lo sum etsi fini tom han-handə wau bi a ɓetə mbwad, wulo mwa gularə dendə etsi fini ya kə ndə wo ən boroyo ən ɗəwē ya ɓetə den-den ya. ¹⁹Lo etsi fini a yau yə mbə mbu kyā kurə ya tom ɓetə denden ɓa gang ɓet sumo, wu lo mwā et dene si fini ya ɓetə denden ɓakə da mbu densa. ²⁰Mwē paltə wawo, ɗabyo summə ɗāiso mwē nərə Liurə wa wu ɗāi bi kən wuda pwarat. ²¹Yā bərbi mə tomo tomso summə wu ɗāi waubi a worə ya, wubi lo mwā nərə Liurə wa ɗāi bi a mbu densa, wau bi a ɗəwē ən bwedɗə kəde ya ən lau Awate Yeso Pagune ɗa Liurə ya.

Chapter 6

¹Ndā kē mē nau? Ndā pē wirēn tom sumo mē mbu densē Liurē wa wu dāyāu? ²Kē pētā tomo re, kē tomē nē hē fā gan mē da fēt ndā wod sē bēndē dā sumē wa ndā pē wirēn kadō dā wau? ³Sē makomē fēt yo mbwad fā sob sē fā sumsē dā Au Liurē yē Yeso fān sob sumsē fāto wau bi a wodo wato rau? ⁴Ba ndā hokēn aisa, lau sob sumsē ndā wodō wato. Tom lo mē lo Au Liurē ya a nisē dā manta wottē wa. Da gbatē pate wa. Kē tomsē hē ida ndā wad bādē dā fifitē kadō kēn. ⁵Mē ida ndā bēdēn aisē mbēd dā wodō wato ndā kad bēdēn aisē wau biya berketē ni wato. ⁶Ndā ma bādē mē, fā gwa yagunyandē siya ēn aisa, mē fā tod dārē bir sumo. Yā bār bi mē tom ndā pē wirēn tom sumsa. ⁷Et ye a wod sē kēm ya fā toad dā boddē et dene a sumo. ⁸Hē mē ndā wodēn Auliurēyē ni, nēd wetē mē ndā kad bēdēn aisa. ⁹Ndēn mayo mē fā nik Au Liurē ya dā manta wotta, mē lo sē mē a som manda woddē kure. Worē kēn a som kon gbatē durē wato re. ¹⁰A wodō wa a wodsē ma sumē wa, a wod finī mwan mē fētē mbwad. kadō ai kad so ai kad Liura. ¹¹Wusē lowa, isa ma sē to kāfāsa a boddē manta wottē ya sumo hē fētēn dāwē wa a Liurē ni ēn lau awate Yeso wa. ¹²Wusē lowa, sē hed sumē ko wato gbatē a birasēre, mwē sē bād biyaya a yausore. ¹³Sēnē prime birasē a sumsē kēndē a boddē mbu gularē ya som dek-dek kādē yāre. Isa sē nē kāfāsa a Liurē ni fēt fāsēn dāwē a wodōyo wa. Sē kettē sē nē pirme birasō a Liurē ni a boddē mbu gulara ya dene. ¹⁴Sēnē sumsē bero ai to gbatē a birasē re. Sasē somko a gamo paltē re, isa sē bāsā a nārē Liurē wa. ¹⁵Siu be biu? Ndā tom sumo mē ndā mādē somko a gano paltē reu dā bādā nārē, kē pētā tomoyo re. ¹⁶Sē makomē fēt yo fā nāsē kāfōse a boddē sumē wa, a nasēni sē battē rau? Yā wu wera, kolo sē battē ya sumo ya kansē wodōyo ya. Kolo mbattē sēn bādsē ya deno mē wusē kosan dena yau. ¹⁷Ndē ti para a Liurē ni mē gasō kasē battē sumo, mwē sē bād mbu kyā bāsē dā gur kalē yasen ēn bēkkārē su fā nāsēson. ¹⁸Ba borsē dā kadō sumsa fāsē gan fēt mbād mbu densa. ¹⁹Nēn gan marēn isa lo ete, mē gbatē wasē dā namēn mummē wa lo sēnāsē pirme birasō a a mbu som dek-dek kādē ēn ya gēmte wa, fwa losē mwa mē, sē nē pirme birasō a boddē battē mbu densa. ²⁰Ma berketē su sāsē battē ya sumo wa, sē fēt kadō ya mbu densē bāsā. ²¹Berketē sādā bi dek-dek dā gularē yo sēn tomsē siu ya budiko yau? Mē mbu nārē gularē yo sēn tomso wu wora. ²²Hē sin fā bor sāsē dā sumsē wa, fā gansē battē ya Liurē wa, dek-dēktē wato wu kadō deno waso. Mbu nda waso wu dāwē ya pwaratse ya. ²³Mwē mbu nda summo wu wora, hē mbu ga akādē nāsō wu dāwē si yēn bweddā kādē ya ē awate Yeso Pagune Liurē wa.

Chapter 7

¹Bausa sə ma komə nən ganən bet ʒa masə palta wureu, mə palta ən mə etə yase ai gon aya hodʒeu?²Ten aisə a kəre ya, aya kurə palta kəraye wa, mə ain dəwē ni. Hē mə kərate a hod bi ni a bor bi ʒan. ³Hē kərate mə ai yin dəwē ni, hē ai kad bin et bare bede ni, ʒakə yongad mə gūrəten. Hē kərate mə a hod bi ni, a som ko ʒa marə wentə kəre ən tene mware, ko a kad ən et bare bende ni, a som gūrəten ko mware.⁴Wa ʒausa isa ma ʒa mamə sə hod ʒa paltə ən lau bir Yeso Krəsti wa, mə ʒasə kpab ən etke, wu et si a nise ʒa manta wottə ya mə ndə hā Liurə aʒa. ⁵Lo dəsə ʒa birwa, ʒan ya kularə suma ʒo ya wusə ʒa birandə ya ən lau palta mə ndə ha aba mə ʒa hodʒo.⁶Hē seu ya ʒa bor ndə bədə ʒa paltan də hod a mbu soddə son, mə ndə bobad ʒa kətamə fifiwa, wu ko ko ʒa dor takaddə ya mwē re.⁷Wa seu ndə kē mənau? Au paltən katə sumo biyau? Kə pətə tomo ku hēre. Wu sə lowa mə som ko ən lau paltə re ni, na pətə ma sumo ko hēre, mə som ko ən lau paltə re ni, na pətə tom mbu sisa a mbu ete re, wo ʒo paltə kēso, "Ngə gong ngə tom mbu sisa kənde." ⁸Hē sumo a gər tōrən lau wenta, ai yawun dəwērə ya wusə ʒa kalane ya, mə som komə kad paltə wu kəndeni hē sumo ai hora biya.⁹Nə pətə liye yo fini somən paltə re, mwē wentə woso, mwē sumo wu kumbiya, inə kən mwē nə hod bina. ¹⁰Wentə ya ʒwasə mə wawun dəwē ya mwe nwo ai horə biya.¹¹Sumo a gər tōrən lau wenta anə ʒokən lau wenta anə toʒo. ¹²Wa palta wu bi karang, wentə ma wu bi karang, wu wera wu bi ʒek-ʒek.¹³Mbu deno gang nə horau? Kə pətə tomore. Hē sumo a we mə yi sumo ən lau mbu wusə ʒek-ʒek wa, mwē ai ya wun hora. Ya kad lo mə ən lau wenta, sumo wu ʒa pwarat. ¹⁴Mə də mamə palta wu kətamən, hē ina nə ʒa biro. ʒa nədnə ʒa bid sumo.¹⁵Ina nə ma mbu nən tomso ko hēre, mə mbu nə yauso mə nən tom wa, nən tomsə usu kure, mbu nə yau kədə wa nən tom usu. ¹⁶Mə nə tom mbu nə yau kədə wu ni, we mə nə yau ən paltə mə wu ʒek-ʒeken.¹⁷Hē seu ya nən tomrə ko nasə re, sum səu wusə ʒa gur kalanə wa. ¹⁸Nə ma mə ʒa gur kalane, ʒa birano, ʒəkaka som ʒek-ʒek hēre. Hē ʒim tom mbu deno wun ina, mwē nən karə nə tom re.¹⁹Mbu deno səu nə yauso nən tomrə re, mbu gəmto səu nə yaurə wa, nən tom usu. ²⁰Mə nə tom mbu nə yau kədə wan, we mə nən tomrə nase re, sumo ya kadsə ʒa bira nə ya. ²¹Nə wir palta ʒa ina ua yausə mə nə tom mbu deno ya, hē mbu gəmto wun ina.²²Nən kal penge ən paltə Liurə wa. ²³Hē nən wir paltə ko ʒol a pirmə birano, ai sam kitən sendə deno seu nəsə so, tom nə nə gang baddə sumo ən pirmə birano.²⁴Ina nə et han-handa! Ya nə akənə borsə ʒa marə horə wu nə hodse ʒa bir wu yau? ²⁵Hē himarə wun Liura ən lau Yeso Krəsti Pagune wa! Ina ən kane a ʒim mbusə wano nən mbəd paltə Liurə wa. Hē losə wa ən lau ko nən mbəd paltə sumo ya wusən inə ʒa biranə ya.

Chapter 8

¹Wa siuya weyo som ko a durā bet sēu basē dā Yeso. ²Mā mango kētāmē dēwē dā Yeso wa, nē ndē lemē bādē dā mango sumo ēn woran. ³Mā mbu wentē kā ko wu sēkad dē mā mun mā ēn namē tom yase wa, Liura a sēk biyan- A dung awaye Yeso dā mbir ete ete ya sumo mā aya gang mbu tiwa mā sumo, ayau kēn aya tod sumad dā mbiron. ⁴A tom yā mā danē wentē kē ti durā bi dā inda, nda bet ndēn wad dē ko dā mun mā ēn namē re dā karang karang tē wa. ⁵Ba sēu basē bēsē dā munma ēn namē wa, fan kadkado ya munmē ēn namo, hē kēn basēu fan kadsē dā kētāmē karang karang wa, fan tom mbu wusē ya kētāmē karang karang wa. ⁶We nusē dā gularē mbiro, wu worē biya, mwē we nusē dā gularē kētāmē karang karang wa, wu dēwē ēn lup lup to. ⁷Wu losa mā gularē mbiro dā marē Liura, wu kitēbiya a liurē ni. Mā somēn kon mā ō dā wentē Liurē wu re, hē wu be mā kē kā wu tomo. ⁸Ba basē dā kado ya munmē ēn namē wa, fan do rē Liurē re. ⁹Wa sē som dā marē mbirē mwā re, sē dā kētāmē, mā wu wetē ni, kētāmē Liurē wa ēn warsē yase. Hē yatēke mā asomko ēn kētāmē Yeso wu rē ni, a som ya Liurē yē kure. ¹⁰Mā Kārēsti ai bi ēn ingē ni, mbira ngo wu worē biya dā sumo, hē kēnē kētāmō ēn kado a weta. ¹¹Mā kētāmē sēu nik sē Yeso dā mantē wottē wa wu bin isa ni, et si a nik sē Yeso dā mantē wottē ya, akē nē dēwē dā mbirasē sēu ēn wotsē dā kētāmē wato, wusē dā isa ya. ¹²Wa, fausa, ndēn mbu toma, hē som ya munmē ēn namo re, fwa ko mā ndē kad kado ya munmē ēn namē re. ¹³Siuya mā kado wuya mbirē biya kolo ya munmē ni, sē wot bēsē ndo, hē mā sēn tod gularē mbiro ēn kētāmē karang karang wu ni, sē le bēsa. ¹⁴Wu losēmē bet kētāmē Liurē wu ēn mbēd sē baso, fa am Liurē wa. ¹⁵Mā sē kon kētāmē ya kēsē ti sē dā tatērē yē re. Ndē kon kētāmē ya kado finī wa, wu tom yase ndēn wil ē fwa ndē kēmē, "Liurē pa!" ¹⁶Ai sē bi ēn durē wayo ai nē wiratē biya ēn kētāmē wandē mā, inda ndē am Liurē wa. ¹⁷Hē mā ndē am- bātā ni, wu mā ndē am hūdō fā dā, am hūdō Liurē wa. Hē ndē am hūdō ēn liye, wu wetē mā ndē hanēn ai sē kēm ni, fa kē ndē nē gbatē ēn nad kēm. ¹⁸Nē kar hano siu wu dā pwarat wa, nē ho mang mbu Liura kādē wesē a wirē wu re. ¹⁹Wu mā wuro wun haddē ēn sausauto a wo am Liurē wa. ²⁰Mā siuya wuro kettē biyan, hē wa som kon yawo wato re, wu ya et si a dēblē se. Wu bi dā mbu wentē kēsō. ²¹mā wuro kē bor bi dā hanhandē ya hē kē hōsad se, mwē kē wo biya a bwed bweddē mā akē dā lemē biya heu sāmē am Liurē wa. ²²ndē mā bēdan mā wuro ai dā sinera ēn dā hano deno wu dā pwarat wau biya a ga nasēwa. ²³Som usē ko mwandē, kolo inda bē dē ēn durē wando, ndē bet bērarē ya kētāmō, inda bādē mbwed ndē bādā sino, dēn bi marē kado finē wa, wusē lemē ya mbira ndē ya. ²⁴Mā dā weta wa, dē dā leman. Hē mbu ndē mā'a sēmē kē tom wa ndē wirko hindo re. Mwā mā etke ai sēn mā'a mbu a nēdsē wetē si mā yē wiri wa, a wir niu? ²⁵Hē mā ndēn wetē a mbu ndēwir kurē wu ni, fwa mā ndē bi ēn sēmō. ²⁶Da tōrē fino, kētāmē karang karang wa, ēn sī ndē dā mbu dēn gbala so. Mā ndē mā'a tōrē gano ko ēn Liurē re, mwē kētāmē bi mbwed ēn ganēn Liura a boddē wando dā sinetē sēu ndēn kārē ko ndē kē rē wa. ²⁷Ai et si ai kar sē gur kalē wa, a mā'a mbu kētāmē dīm son, kētāmē wu bi a bobra a boddē mbēdā Liurē bi dā yautē Liurē wa. ²⁸Ndē mā'a mbēdan mā, fa sēu fa yausē Liurē wa, ai sēk mbu dēnsē biya a babō dā nērē wato, ēn fa fa yongsē fa dā dēndē wato wa, ai nē fa mbusē dā nērē wato. ²⁹A mā'a mbusē pad pad hē ai sēk mbusē mā wau ēn awaye wa, mā aya kad au bērara dā fausa dā dend den. ³⁰Ba a mā'a sē fi pad pad wa, a yong fan. Ba a yongsē baso, ai le fan. Ba a le sē baso ai nē fa gbaton. ³¹Ndē kē bi a mbu sēn wad sou, mā Liura ai bin inda na'ai ndēn et kitē mwau? ³²Liura a sē awaye kure, ai nē mā a boddē wando mbwad, mbu kē to bi hē akē ndē nē mbusē ko dendēn ēn ai sē kēm rau? ³³Yanē akē wo sē ēn marē gēmto a mgbadā Liurē wau? Liura ai nē fa lemē yase. ³⁴Yana a kē kē sē mā awo yau? Yeso a wod mā durē wando, ya wadsē yai ya, a ni dā mantē waottan. Ai biya gubtēmā ēn Liura a han dēk dēk wa ēn gbato, hē ai bi a bobō a inda mwa. ³⁵Yana kādē fwasē ēn yautē Liurē wu yau? hano gunou kal gwāu, hanou, dōrau, tēratou, mbu mangsē worē wau, kolo fweu? ³⁶Lo mbidē sē bi wa, "A kā wango fan tod tē gamē tadya. Ba gang tē lo tēmā todō," ³⁷Da mbusē mbwad sa, ndē wad tēptē bakē kē sē mā paka dā biyan ēn lēu wato a yau ndē so. ³⁸Mā nē mā'a bēnan, kolo wora, dēwē, mgbadā Liurē wa, gubtēmā kolo mbusē siuyē wa, mbu ēn woso, ēn mango, ³⁹fwalangto, kolo ngulongto, ēn mbu ya dā wurē wa, fa mang ko mā bādē fwa ēn yautē Liurē wa, Wusē Liye Yeso pagune yē re.

Chapter 9

¹Nən kē weta dā dāndā liya ,nən basə barə re, mbranən nənə bəna dā kətamə karang wa. ²Mə talərə gunda ən bwene wu kən dā gur kalane. ³ka ən bwa mə hē ba kəm ba dinə neme nə bwa bənə ən liye mə bet kāmə wano. ⁴Wu bet israila, ba tosə ba mə ba amlurə wa, ən gbato ən ma mbusa kita, ən bob liura ən kurba ən Liura. ⁵Yeso aisə Liurə a betə mbwad ya a won bir ete dā kā mbərə yo pate wu mbwad gbato kadbiyan a nate nin wu wad bi kal kal. ⁶Hē som ko mə kurba Liurə ən betəya mangkure, wa som ko mə bet israila ba bet dena mbwad de. ⁷Wa som ko mə kābərə Ibrahim wu mbwad wa ba am Liurə wu mbwadde. Wu mə kā bərə wango kə bor dā ən Ishaku ni. ⁸Yā ən we dā mə am Liurə wa som ko mə ambata dā mun mə wu re. Wu mə ban kaubada am kurban betə wa, ba gangba a kalla mə am Liurə ba. ⁹Yā wu marə kurba. "A berketə wa, nə wo Saratu akə dā au baratte." ¹⁰Som yā ko mwan de, mə Rifkatu a to kale ən et bare ke pade Ishaku. ¹¹Hē ba ha ambə ən dore som ya ngə kēsə mə ba tom bəkaka dekdek ko ba ruru yi re ba a ngbado Liura a gbadso re a kpapkon mbu Liura tomso re ko ən gularə re, wu mə aisa mə a yong yase. ¹²Lo a kē sad so mə " Di gbaya akə nə ya halya gbato" ¹³Lo ba bidə so ' Nə yau Yakubu Isuwa kənə nə mbisa dan. ¹⁴Be dən kē mənau? Liura a tom mbu karang karang wu kurau? som ko lo hēre . ¹⁵A kē musa mə Nən kur wā durə et nə yause nə kur wā durə et nə yause. ¹⁶Wusə lo mə som ko mə et a bwad so re. ko et ai tom sə bana yi re, wu mə Liura ai kur wā durə beta. ¹⁷Takaddə Liurə wu kē Fir, auna mə Yā tom yase hē nəngə bor si mə danə ko dāndə wano wu geleng dā wurə mbwad. ¹⁸Wu losə mə Liura a we wā durə wayo a et yi yause, mwe yə dəblə gur kalə et yə yause. ¹⁹Sə kənə kē mə "To mənə hē ai mə dāsen narəwan wau? yana a pətə sə na ē ən mbu a dīm sou?" ²⁰Mə ndə kar ni, ngə ete ete ngə yari hē ngə nasə ē ən Liurə yau? ko mbu ba marso akə kē et a maryise mə "Ngə marna bi lawau? ²¹Et mar mbusa asom kon gbato a morkərə hondə ya akə marsə hunu dek dek ya. Yatekə hunu kən ba sək sə mbu ba yauso reu? ²²Siu mə liura, et a yausə mə yi we kal gwā yaye yi tom betə ma gbatə wayo, a sim kalaye ən mbu a dīmsə mə yi dəblad ni kau? ²³Mə a tom yā la mə beta ba ma gbatə Liurə wa, wusən kur wā durə wa, ya saksə bi aberberə wurə yi kau? ²⁴Hē ma tom yā mə inda a yong də se som ko dā bet yauda mwan de, ən dā bet kaltə kəm kau? ²⁵Lo a kē so dā takaddə Hosiya wa "Nə yong bet bana ka ba som bet bana kədə wa, ən bet yautə bata ka ba som bet yau tə kurə wa. ²⁶Kə ko mwā mə han ba kē sə ba so mə "isa sə som bet bana kure bakə yong ba koso am Liurə ba ai sən dwe ya." ²⁷Ishaya a gan marə a bet Israila "Mə bakəm am Israila bakə kolo sērə dā borə guno wuni, hatə bato bakə dā dwe bəse mwan. ²⁸Mə Pagune Yeso akə we betə mə marə wayo kad losan dā wuro haso. Som ko mə kə gbing klam hēre. ²⁹lo Ishaya akə so pad pad mə "Pagune ai māsə gubtamə ya a hed ndə ko ən kābə rə ni, hē ndə ko lo sodom mwe ndə kad lo Gomara" ³⁰Siu ndə kē mənau? ko bet kaltə ba gan ko mə bən gər karangtə re ba da karangtə bəsə ən nəd wetə baton. ³¹Mwē bet Israila ba gər sə garangtə bato ən wenta wa ba kan ko sire. ³²Mə mbiu? wu losə mə ba mbəd kon nəd wetə re, ba bəd bəsən bən sək so. Ba gbid bəsə ən kudorə ən tomsə ba ruwa. ³³Lo ba bidə so, "Sə kara nən ti kudorə ghido a Shiyona, kudorə ən tomsə ba ru. Et a nəd sə wetə siya akə kur mbidiko kure."

Chapter 10

¹Bausa bāna, mbu nā yausā dā gur kala ne ən bobra a Liurā ni mā bābo bā da lema. ²Mā nā ma bā mā bān mbu sisa mā Liura, som ko mā a ma mbusā re. ³Ba som kon ma mbusa a karang-karantē Liurā wu re, bān gār mā bā da kado karang-karantē kā bōse. Bā nā kā bōse ko a karang-karantē Liurā wure. ⁴Mā liye ai bwed-weddā wenta ya da karang-karantō mā ko yana a nād sē wetē ya. ⁵Musa a bidi mbusa a karang-karantē bōse dā wentē wā; Etai tomsē karang-karantē wentē ya akē kaddā wuro ən karang-karantē wā. ⁶Hē karang-karantē borsē dā nād wetē wu kē mā, "Ngē kē ka dā gur kalangmā, yna kē tasē dā liurā yau?" (mā ai don a buto ən liya) ⁷Ngē kē ko mā, "Yana kē kansē dā buto yau?" (mā yē borən Liye dā mantē wodta) ⁸Mwē wu kē mā nau? "Marē sēu wu bi ngbang ən inga dā ē nange ən dā gur kala nge." Nyā wu marē nād weta tən kē so. ⁹Mā ngē kē bā ngən ē yangē mā Yeso ai Pagune biya, ngē nād wetē bāngē dā gur kala ngē mā Liura a nikad bi dā manta wotta ni, ngē le bāngan. ¹⁰Mā dā gur kal ete ai nād wetē a mbu karang-karang bā, mwē ən ē kənē ai gan mbu beso mā yi dā lema. ¹¹takaddā Liura ən kē losē mā, "Et ai nād sē weta a nate ni ya akē kur mbu diko kuyre. ¹²Mā mbikaka bwa bet yauda ko ən bet kaltē re. Mā Pagune siya ai Pagune ay ko yanē ya, ai et dā mbusē biya a et a yong sadse. ¹³Et a yong sē dāndā Pagune yi wā akē dā lea biya. ¹⁴Kē tomənē hē bā yong et bā nād wetē ko a nate nā rē wau? Hē bā tommənē hē bā nād weta a nate ni bā bābē kur mbəkaka reu? Kē tomənē hē bā kura et kē marē Liura aya yi some kureu? ¹⁵Hē kē tomənē hē bā gan marē Liurau se bā tim bā hē? Lo bā bidi so, bet ai nā sē ē a mbu densē ya netsē bato wu kwal-kwal. ¹⁶Hē bān ti rē ngwē ko a marē dodorē re. Mā Ishaya ai kē mā, "Pagune, yana nādsē wetē a marē wadē yau?" ¹⁷Wā, nād weta ən bor dā kura, kura kənē ən marē Pagune wā. ¹⁸Hē nən kē sē mā, "Bā kur kurau?" Ō kē ko losa. Gano bato wad bi dā wuro mbaddān, mattē bato kənē kan dā dāng-dāngtē wuron. ¹⁹Nən kē sē mwā mā, "Bet Israila bā ma kurau?" Musa a ke a wirē mā, Nā kəng tom ngē gwā kale kon ləmara a mbu som ya wuro kuru ya. Wumē bā somkon ma mbəka rē wā, nā tom bā gwā am kala. ²⁰Ishaya a ganən tēbta ai kām, "Bet bā gərənē ko hēre wā bā wirnē bəsē bōse. Nā bor bəna a wirē bet bā taunē ko hēre wā." ²¹A wirən bet Israila kənē ai kām, "A ga nasē bē mbwad wā, nā mwal nema ne a bet bān nā sēba gbato wu kurē wā, mā bā bet nā ē."

Chapter 11

¹Hē nā kēmā, au Liura a mbisē bet baya bi niu? Kē pētā tomo re. Mā ina nā et Israila bēnā kēn, ya kāmbarē Ibrahim wa, bet fina ən Bilyami. ²Liura a mbisē bet baya sēu yē maa sēba so kure. Kolo sē maa mbu marē seu gansē a Iliya wu niu, lo a bob sē Liura a bet Israila wu niu? ³A kēmā, "Pagune, ba tod kona wangon, ba gal hitangad mwan, Nā be nase fini mwan, siuya ban gērēnē ban tod nā todo." ⁴Hē Liura ai gakat mā niu? A kyād mā, "Nān betā dōntē mbutu nā hī sē ba bēn nasē wa, ba pētā gwiriyo ko a wirē gbandē re." ⁵Som yā ko mwan nde, berketē mgbado ya nēra wubi kēn. ⁶Hē wusē mā ya nērē wa, kē ko mā a gularē re. Mā som lo rē ni, Nērē kē ko nērē sēu ko mwā re. ⁷Hē mbi wau? Mbu bet Israila ban gērso, ba da re, hē kēnē ba ba mgbad sē baso ba da bēsan, ba besō ba naa ē bēsa. ⁸Wu bi lo mbindē sē bi wa, "Liura a nēba kētamē ya ba kē maa mbēka r ya, nusē bi kēn hē bakē wir handē re, nusē bi kēn hē ba wir handē kurē ya, ngwēmē bi kēn hē bakē kur re, wau bi a ga wu pwarat. ⁹Dauda kēnē ai kēmā, "Hed kurotē bato wu gang lēmo, ən ngamngam, wu gang kudorē gbido ən mbu kwan tara a bātē ni. ¹⁰Hed nu bato wu gang tikrē mā ba wir handē re; ganme bātē wo bi ngundang kalkal." ¹¹Nā kēmā, "Ba gbido mā ba wū?" Mbēkaka lo yā wu gong wu tom re. Wusē losē wa, gang ndite bātē, tom yase hē bet kaltē ba da lēma mā wu siba. ¹²Mā Gang ndite bātē wu gēna ya wurē biyan yamo bato kēnē gēna bi a bet kaltē, mamren ya gbātē watau kē ko mēnē a bwed-bweddu. ¹³Wa siuya nān ganēn isa bet kalta. Wusē mā nā gbade ya bet kaltē bēnē wa, nān go bēnē dā gularē wano. ¹⁴Kē kā wo bi mā nā tom bausa bānē wu si ba mā danē tē lē bātēka dā bābo. ¹⁵Mā mbiso bato wo bi ən lupluptē dā wurē ni, kon ba bato kēko mēnau? Kēko mā dēwē dā wora. ¹⁶Am wirē sēu ba losa, ba tabbā bēsē dā. Mā hindē bōtē wu kēn ni, baramē yacē kē ko bi losē kēn. ¹⁷Hē mā baramē kē kau bi dā bātēka ni, mā isa sē baramē dēnē ya bōt Setun sēu ni, ba da sē isa wa. ¹⁸Sē gang ko sē go ən baramē si re. Hē māsē go bēsē ni, sēn mārē hintato sase re, hindē sēwa ai māsē yase. ¹⁹Ngē kā ngē kēmā, "Ba kau bara sēu mā bānē dā dā." ²⁰Yā wu wetē biya! Mā ba sēmē wetē re hē ən dar ba kau ba ko dā rē wa, wa sē mun tatēra. ²¹Mā Liurē ma hed bara bōt seu ndo wu kurē ni, a kēsē hed dē. ²²Sē kar mbu Liura ai tomsē kot-kottē hano wa. Nem bese kēn aya yē hansē bet Yauda sēu ba wiso. Wau bi a ga nasēwa Liura a hed bet sēu re sēu. Wādurē Liurē wubi a bātē ni. Ka māsē wad bēsē ən Liurē kē ni, hē Liura a tiksē kure. ²³Wa, mā ba hed nād wetē kurē ni, bakē lo sē ba dā bōt sēu mwa dā kadō bōttē sēu mwa. ²⁴Mā ba mgbēm ngē dā bōt saitū ya dobra, hē bāngē ti dā bōt dēna, kē ko mēnē ən bet Yauda sēu basē dā bara dēna bakē lo sē ba dā bōt saitun dēnē wau? ²⁵Bausa, nē yau ko mā so dā bōtta dā mbu sē pā so re, mā tomso ən maarē gunō dā dīm mbusē waso. Mbusē pā so wu mā nā ē ya dā Israila, wu gong bet kaltē kanda. ²⁶Bidē biyan mā, bet Israila bakē dā lēmē la, "Da siyona et lēma akē bor dā kiso; A kē boradēn mbu gēmtēsē wusē dā Yakubu ya. ²⁷Yā kē ko kurba wano ən bābo lo nē sob sē ba sumsē bato wa." ²⁸En lēu marē dodora, ba bet kitē bēsa a bōtdē waso. Hē ən kalko mwa dā mgbado Liurē wa, ba bet yausē ba so bēsē mā yo pasi. ²⁹Mā nē mbusa, ən yongmē Liurē wu ən fintērē re. ³⁰Mā pad-pad wa, ka sē som kon mā ō a Liurēn dē, hē siuya sē dā kono a wirē Liurē nin mā a mbisē kon mā ō, waso. ³¹Da tōrē fino bet Yauda ba mbisē kon mā ō. Hē dā wādurē Liura a wē sēsō, ba da yaudurē kēn. ³²Liura a gbi betē mbwad dā marē kon mā ō, mā yē wē bet Yauda a betē mbwad. ³³Mā mbusa a gēna, maarē gano ən nau! Wē wato wad ya nga etē ngē kettēsēn, tōtato kēnē wad mbu maasan! ³⁴Hē ka yana a masē dīm mbusē Liurē wu yau? Yanē aisē sīyē yate dā nēkkē mbu wato yau? ³⁵Kolo yana a bērsē ai nē Liurē mbēka yau, mā ba kwana dāu? ³⁶Borbi a nate ni, hē bi ən wato mwā, mbusē bor bi a nate ni mbwad. Anate sāmē wu bi kalkal. Amin.

Chapter 12

¹Wa, nən bob sa ɓausa ɓana, ɗa wāɗurə Liurə wa, sə nə kã se mbu tiwa ən ɗəwē, ya Karang ya, wu mbu kona a wirə Liurə ni. Yā wu gularə deno ya sə tomsə wuda pwarat ya. ²Sə gong ko sə kpab kã se ən wur wu re, wa sə finta ɓəsa ɗa kettə mbusə waso, sə tom losa danə sə ma'a mbu wusə ɗekɗek wa, mbu kona ən mbu Liura a yau sə a nəd ye wa. ³Nə kē losə mə, ɗa mbu dena Liura a nə nə so, et ke ai gong ko yau kãye bi wu wad han səb Liura a ti sad so re; wa so ən ma'arə guno, gege lo Liura a nə ndə sə nəd wetə fini fini wa. ⁴Mə ndən pireme denden a mbirə fini, hē ɓan sək rə gularə fino ko mbwad ɗe. ⁵Wu losə kən a nande lo ndə sə mung la ɗa mbir krəsti wa, ndə pirame a wandə mbwad. ⁶Ndən ma'a mbusə ɓolɓol ɗa dodotə ɓa nə ndə so. Mə yatəke ɓa nad mbusə ya kone ni, ai sək gularə sə ɗa nəd weta wa yo. ⁷Mə yatəke a yən ma'a mbusə ya sək ɓetə gularə ni, ai sək ən kalə fini. Mə yatə kən wu ya ɓəkkərə ni, ai ɓəkkə ɓa. ⁸Et ma'a mbusə ya nəkke, ai nəkkə ɓa. Ya ai sə ən nə mbəka ya, ai ən nemə sã; ya si ai sə ən ya mə ɓettə ya, ai tom ən senda; Mə yatəke a yən ma'a mbusəya wāɗurə ni ai tom ən kalə fini. ⁹Sə we ɓa yauto so ya yo haltambōti re. Sə mbisə mbu gəmtə sə tom mbu wusə ɗekɗek wa. ¹⁰A yaubausa kənə, sə yaubə a wasə lo ɓwa so; a nə gbatə kənə, sə nə ɓa gbato a wa so. ¹¹Hē a ti ɗura a sək mbəka wa, sə tom song-song kənde. A marə kətamə, sə nə təptə si, mwē Liurə nə, sə səkad gulara. ¹²A ke mbir gularə kənə, sə səkə ən kalə sa; a nik mantə kənə, so ən semo , a gamo ən Liurə kən sə na'a kwakwa, ¹³ɓan nəse ɓa karang wu mbu ɓwasa, so ɓetkon wiya ɗa diyomse yase. ¹⁴ɓa səu ɓan hansə so, sə ti ɓa nəra, sə gong sə di etə nemə kənde. ¹⁵Sə kadən kalə sa ən ɓa səb ɓasə sa wa, sə te kəm ən ɓa sasə ɓan te so. ¹⁶Dim mbusə waso wo fini. Sə gong ko sə ɗim mbusə waso wo ya mbwaltə re wa, sə tom basitə ən ɓet tərato. Yatəke ɗa isa ai we mə yə ma'a mbusə yə wad ɓa mbwadən kənde. ¹⁷Sə gong sə tom kənna kən kənde. Sə tom mbu densa ən ɓetə mbwad. ¹⁸Sə tom tomo yo sə kad sən ɓetə luplup mbwad wa. ¹⁹Bausa ɓana, sə gong sə mund tatərə hed kənde, sə hed Liura a sə wan ɓəsa. Mbidi biyan mə, " Wanno wu yane; nə kəsə kwan ɓəsə mbwad; Pagune a kē ya se." ²⁰Hē et kita yange mə ai yən ɗorə ni, nad mbu kəfa ai kəfə. Mə ai kur simbrā ni, nad mbrā ai we. Tomo losə wa, sə dal wetə ara a ɗurə ɓet kitə mbwad." ²¹Sə gong ko yau ya gəmte wusə kon wirə re, wa sə hed mbu densə wu kon wirə yasee mbu gəmtəsa.

Chapter 13

¹Ko yana ai mbəd wenta, mə wenta ən borsə a dābko re mə so Liurə kure ni. wentə dəsə so Liura a hī ya. ²Wumə et ye a bisə sə wentə ya ai na ē ən Liura! hē bet ya ba nasə ē wu ban yong kat palta a boso. ³Mə bet wenta ba som bet tatərə ku a bet dena re, wu mə bet gəmta. Sə yau mə so bet ban munsə tatərə wentə kurə wau? Sə tim mbu dena, sə da hewto dā mbusasa. ⁴Wu sə lowa, Liura ai ya dene a nasə ni. Wu mə mwē sə tim ya gəmte ni, sə tom tatərə, mə ai to sə pwe ku gəm re. Mə ai mbadə Liurə wa, ai wan tara a bet ban tim sə ya gəmte wa. ⁵Wu sə lowa, kad ndo mə sə mbəddən, som ku mə a kalgwā re, wu mə a dīm mbusə gurkale. ⁶Wu sə lowa, sə kwan semo kən. Mə gubsə ba mbadtə Liurə wa, bet ban tom sə lo gamə tadya wa, ⁷Sə nə ko yana mbu wato; kwano a bet ban konsə bā boro wa, mun tatərə bet fwa sə mə ba mun ba wa, nəv gbato a bet fwasə mə ba nə ba gbatə wa. ⁸Sə kwan tara sa, sə yauba a waso. Mə et ye a yause fausa ya a mbəd mbu fwasan. ⁹To " sə nguru ba kədə, sə dang gera kədə, sə tom mbu sī sə kənde, mə mbu toma ke wu kən ni, wu bi dā mbusə wə nə kē so: " Yau yause yange dō känge kən." ¹⁰Yauto ən se sə etangə a kakarə yəre. Wu sə lo wa, yauto wu bwedbwedə wenta. ¹¹Wu mə, sə ma mə bero kanan, sə ni a muda. mə Lema wado kan bi gbangan wu wad dən dīmson. ¹²Bəttə wad bi fwalang, adə wu biya kāyo. Wu mə ndə fwa bədə ən tim mbusə bəttə, ndə tim mbu gbarang wa. ¹³Ndə siki, dō fwaso, dō ən nga, wu ko ku dō ete a gwē so ə balo yə re. Hē wu mə ndə sik ku dā nguto ən mbusə gəmto re, hē wa wu ko ku dā na ē ən mbu sisa re. ¹⁴Wu mə sə to Pagune Yeso Liura, sə tim mbu mbiro a yau so kənde, mə mbu dīm mbusə gəmto wato.

Chapter 14

¹Kon ko yana aisə sang sang ɗa nəd wetə ya, sə kaɗaɗ paltə kade. ²Yatə ke ai bin nəd wetə mə yi kəp ko bi biya, yatə ke ai sə sang sang ya ai kəp hwāmə geno mwan. ³Mə ngə et ai kəpsə ko biyi ni, ngə beb et ai kəpsə nbəkaka rəyi re. Ngə et ye ngən kəpsə mbəkaka rə yi re, ngə beb et ai kəp sə mbusə mbwad yi kurə kən. ⁴Ngə yanau, ngən kadsə mbadɗə et keyi paltə yau? ai tom biya a et gbayi yaye ni mə yə nəɗə kolo yə wi. Wumə kə tom ai nəɗə, mə pagune akə tomaɗa ai nəɗə. ⁵Et ai kã yə heu ga ka wu wad game benda. Yatəke kən ai to gamətad ya gege mbwad mwan. ko yana ai kad biya a mbu ɗwē yate ən ɗimso. ⁶Ngə et ye ngə ti sə gwã a ga ya, ngə ti gwã su mə pagune ; et ye a kəpsə bəka ya, a kəp mə Pagune, Mə ai kē Liurə gongsa. Et ye a bisisə kəpm mbəka ya a bisə kəp mbəka mə pagune wu mə ai kē Liurə gongsə bi kən. ⁷Wu mə et ke dsə kaɗatə wayo re, wa som mə et ke ai wodo mə kãye re. ⁸Mə ɗən ɗwē ni, ɗən ɗwē mə pagune, hē wumə mə də wod ni, də wod mə pagune. Wu mə ko ɗən ɗwē ko ɗa wotta də ya pagune ya. ⁹To yase Yeso ai wodo ai ni mwã, mə yo pagune a wotta ən am ɗwa Kəm. ¹⁰Hē wumə isa, sən kad bausa basə paltə a biu? nga ngən beb yause yange a biu? Wu mə də nəɗə a ankata paltə Liurə yi ni mbwad. ¹¹Mə dor biyan "Nən gbōn na pagune ko lo yana akə nə gwirə kwita, ko ɗəlmərə mənə kə heu Liura." ¹²Hē wumə, ko yana akə kau Liurə mbu yə timsa. ¹³Wusə lowa, də kad ɓa paltə a wadə mware, mbutoma wumə ngə ko mbuya kə kwasə yause ai gbidī kolo ai wī wu kure. ¹⁴Nə man nə nəɗ wetə ən pagune Yeson, mə bəkaka wusə ɗəng ɗəng a nate nəya som re wumə mə ngə toad bəngə gasə ɗəng ɗəng ni ai ngə bəngə ɗəng ɗəng losa. ¹⁵Mə kəp bəka wango ən han yause yangə ni sən sik sə ko ɗa yauto mware. ¹⁶Ngə ɗəblə et ye Yeso a wod sə mə aisə yə ko ən mbu gən kəpsə re. ¹⁷Mə gubtəmə Liurə wa som ko a kəp mbusə ən we mbusə we, wu mə wa karang karang to , lublubto, ən kal penge ɗa kətamə karang wa. ¹⁸Wa et ye ai mbədsə Yeso ɗa tōrə Liurə wuya, ai ɗa kono a Liurə ni ən Liurə mbwat. ¹⁹Wusə lowa, ɓwa mə ndə mbəd mbusə ya lublubto ən mbusə ya kəɗə marsəmarə wadə ya. ²⁰Ngə ɗəblə gularə Liurəwu ko mə a mbu kəfa re. Kə ko bi ɗək ɗək wumə kwalkure a etye a kəpsə wu kwadā ai gbid ya. ²¹Wu bi ɗək ɗək mə ngə kəp namə kure, ngə we balə kure ngə kəp mbəkaka ya kə tomsə yause yangə ai ru yi kure. ²²Nəɗ wetə ngəsə so, mə bən inga ən liurə wango. Dodoto wu kən ən etye a konsə bi mə ɔ ən buya yin tim son. ²³Et ye ai kəpsə mbuya taɓad kurə ya a wīn, mə som ɗa nəd wetə re. Mbuya som ko ɗa nəɗ wetə re wa, wu sumo.

Chapter 15

¹Səuya, ida dā bəda Liura ndəsən səmo wa, ndə sī bətsasə bā som dō ida rə wa; som mə ndə yau kābandə mwan de. /v2 Bwa mə, koyana ai sī etkakarə yaye, mə wu mbu deno yase; mə ai da luplupto.³Mə Yeso a yua kaye re. Lo bidəsə bi wa, "sərmə, bā bān sər sə so gang bi mbirano." ⁴Mbusab bidəsə bi padpad wa, bā bidə losə mə, wu ndə səkkə. Danə ən lau səmo wusə dā takadtə səu wa, ndə da ti ngwā.⁵Siuya, Liura aisə səmo ən səkkə ya, a sə nə kə sə tom bausa basə ən kaləfini ən lau Yeso Kəristi wa. ⁶Yeso a tom losə mən lakə fini sə heu Liura ən pande pagune Yeso kəristi ən əd ē yas. ⁷wa, mə bā heu Liura, sə konbā waso ən kalə fini dō Liye aikonsə so. ⁸Ba gang Yeso badda ya bado wu mə, yā mu mbəd kurba ya tom sə bagun badə padpad yi wa. ⁹Mə danə bət kaltə bā heu Liurə mə wādfurə wato. Lo bidə so bi mə, Da bət kalta nə heu dəndə wango. Nə to binsə dā mwā.¹⁰kē lo mwā mə, "Isa bət kalta, son dodoto ən bət bāta." ¹¹Wu kē bi mwā mə, "Bət kaltə mbwad, bā hewa dā."¹²Kone Ishaya a kē lo mwā mə, "Da kābərə Yessi wa, bā kə da et a kə kadsə et gbayi ya bət kaltə wa; bət kaltə dā etsiya, bā kə da narə gadan aisa."¹³Liura ai nə sə bā ti gwā ən dodotə ya; a sə nə luplupto ə nəf weta, danə sə da narə gada ən lau mango ya kətamə Liurə wa.¹⁴Bausa bāna, inə ən kānə nə yausan. Nən nəf wetə mə, isa sən nərə. Wa sə kā sə səkkə bā waso. ¹⁵Nən bidə sə takaddən bōto, a nərə Liura a nə nə so. ¹⁶Liura a nə nə nərə mə no baddə Kəristi wa, ya bət kalta; mə nə nə bā marə wato dō tiwe. wu nə ndo mə nə tom mbu Liura a nə nə so dene kābərə bət kalta wo mbu yawa dā tōrə kətamə Karang Karang wa.¹⁷A lowa, gorə wano wu dā Yeso Kəristi ən mbu Liurə wa. ¹⁸Mə nə som kon mbu kya kare, mə som mbu a nə nə so kurə ni, mə danə bət kaltə bā mbədə ən tomo dā kadato. ¹⁹ən lau mago ya tom mbu hir hir wa ən ya kətamə Karang Karang wa. Yā wu lo mə, danə dā gwārə Urshalima ən gwattə ya Ilirikum wusə dā dābo wa, nə kā nə kē bā marə dodorə Yeso Kəristi wa.²⁰Dewērə wano, wu mə nə kē bətə marə dodora. Nə yau ko mə nə kə marə dodorə wu han yo bətə bā dəndə Yeso wu re, mə tom nə kē bā han ka etke a tisə tabrə wu re. ²¹Lo bidə sə bi mə: "Danə bət sasə bā pətə kur dəndə wato rə wa, bā ma dā. Bət sasə etke a kē bā marə wato rə wa, bā ma."²²Tom yase, hē əndar nə wo ko sakad a nasə ni rə wa. ²³Bulus a kəmə, nə ben han ko ka dā gwattə wu nə koso mwā re. Hē kənə mwētə mwətə nə dimtə wo ən nasə ni.²⁴Gaya mbwad nən haktəsə mə nən ko dā gwārə Asbaniya wa, nən wirsə wu nə tom mə kau hē sə dung na, berketə nə kadsən isa hal wa. ²⁵Hē siu lawa, nən ko dā gwārə Urshalima mə na sək bəda Liurə wu gulara.²⁶Wu mbu dena mə bətMakidoniya ən bət Akaya bā sīr bət tərato basə dā bət Karang Karang wu dā Urshalima wa. ²⁷Bət sasə bān sīsə bət tərətə wa, ən dō bā wuda pwarat, mə kad bi dō bān mbəd bā tara. Wu mə, bət kaltə mə bā sī bā dā gularə Liurə wu ni; wu bā tara kən mə bā sī bān mbu a nemə wa.²⁸Mə nə nə sə bā səu ni, berketə nən kosə dā Asbaniya wa, nə won nasə ni. ²⁹Nən ma lo mə, berketə nə wosən nasə ni wa, nə lon dodotə Kəristi wa.³⁰Da dəndə Pagune yadə Yeso Kəristi ən yautə ya kətamə Liurə wu wa, nən sud sə mə, dā ganon Liurə waso, sə nə dīm dā kən. ³¹Sə nə bob Liurə danə bət Yauda səu bān tomsə ya gəmtə wa, Liura a nə wara ən danə gularə wanə dā bəda Liurə wa, wu da kono dā bābo.³²Lo wano ən nasə ni wa, sə bob Liurə mə nə lo dā luplupto ən isa kəm ndə da song.³³Lupluptə Liurə wa, wo bēd ən isa mbwad. Əhm.

Chapter 16

¹Nə dung sə wenane Fibi, ya ia sək sə gularən bəda Liura da Kankiriya ya. ²Mə sə konad da dənə Pagune Yeso Krəsti wa. D dīmtə kwalso ya bəda Liurə wa, sə sīad da mbu wāisad so mbwad wa, mə da ni ai da təbtə ai sī bausa kən ən inə kəm da gularə Pagune ya. ³Sə do Bilkisu kən ən Akila bausa wandə da gularə krəsti wa; ⁴Ya ba nəsə kābose mə ko lo bə woddə a dūrə wano ya. Nən kē ba gongsa, som mə inə fini mwānde, wu mə ən bēt kaltə kəm. Sə do bēt bə da Liurə basə diyo wato wa. Sə dosə Abainitas yause yane wu da pwarat ya a bər sə nəd wetə ən Yeso ni da Asiya ya. ⁵Sə do Marya si a sīsə se gularə wuda pwarat yə kən. ⁷Sə do Anda ranikas ən Yuniyas, basə bausa bana ən basiya bana da pusəna wa. Ba da gbada səu bētə ba masə ba wuda pwarat hē inə kən wa. Sə dosə Amfiliyas yause yanə wuda pwarat da gularə Pagune wu ya. ⁹Sə do Urbanus yause yande da kərīsti ya. ən Isakis yause yanə wuda pwarat yə kən. ¹⁰Sə do Abalis si ba yausad se wuda pwarat da kərīsti ya. Betsasə diyon Aristobus wa, sə do ba kən. ¹¹Sə do Hirudiya yause yane, ən bəda Pagune wa, basə diyon Narkisa wu wa. ¹²Sə do Tarafina ən Tarafisu ban sək sə gularə Pagune wu kən. ¹³Sə do yause yane wuda pwarat au tensi ban yong sad sə mə Barsisa a sək sə gularə Pagune wuda pwarat ya. Sə do sə Rufas ai sə ngbafe da Pagune ya, mate ən mane kəm mwad. ¹⁴Sə do Asinkiritas, Filiguna, Hamis, Baturobas, Hamisu ən bausa basə bēt wu mbwad. ¹⁵Sə nə do Filolugus, Yuliya, Niriya, ən bausa bəta, Ulumfas ən bausa basə karang karang wu basə bēt wa. ¹⁶Sə do bausa ən domə karangkarang wa. mbəda Liurə wu mbwad ban dosa. ¹⁷Bausa, siuya nən yau mə sə dīmi bətsasə ban tomsə sə yam ba waso ən mə sə ru wa. Bəkkə mbu gəmto suwa, sə bwa ən b esasa. ¹⁸bēt bə lasa, ban mbəddə Pagune re, wu mwān mə kal bəse. Da marə dodotə bəto, ban dəblə gur kal bətsasə ba som ən ruwāmə kədə wa. ¹⁹Mə kon mə ō yase, gamo bētə ba ma mbwad wa, nə kur dodoto ən isan, hē nə yau mə so ən marə gunoa mbu wusə dəkdək wa, sə kon naruwan a mbu gəmto kənde. ²⁰Liurə ya lublubto a kəsə sī sə nu gubsāwō sakad ən netsə waso. Nərə Pafune yande Yeso kərīsti ya, wo bēt ən isa. ²¹Timoti yause gularə yane ai Lukiyas, Yason, Susibataras ən bausa bana dosə mbwad. ²²Ina Tartiyas nə bīdəsə wasiki yi nasə ya, nən dosada dāndə une wa. ²³Gayus nə soksə diyo wato ya ən mbəda Liurə wu mbwad ban dosa. Aratas hīye (et hī mbusa) ya gwārə gunda, Kwartus yause yane ban dosa. ²⁴Nərə Pagune yande Yeso krəsti wa, wu kad bēt ən isa. əhm ²⁵Suiuya, et ye a yausə mə yi kə sə səkə da marə Liurə Yeso krəsti ya ən lawato ba wendəsə guktə wu ka pāsə bi tərō dwed ya, ²⁶hē siuya wa kad mbu gamo ba maso bəsə ən yau takadtə gbada a kē Liurə Et gundə ya, mə kon mə ō da bēt kaltə mbwad ya. ²⁷Ən Liurə ni, aisə Et ma'rəguno yase fini mwān ya, ən lau Yeso krəsti wa, gbato wu kad bi kalaka wau bi a bwedbwedə wuro əhm.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Bulus Yeso Krəsti a yong gadmə aya kad gbade ən lau dīmtə Liurə wa, ən yause yandə Sastanisu. ²Wo a bēt mbəda Liurə wa basə da Korintus wa, wo a bēt basə ya Yeso Krəsti, hayo ba yong sə bamə bēt karang-karang wu ya. Tən dor yā mwa mə bētə mbwad, ba yo ban yongsə dāndə Pagune Yeso Krəsti a dabyo kəm wa, wu mə Pagune bəte ən Pagune yandə mwa. ³Hed nərə ən luplupto wau a nasə ni a Liurə Pandə ni, ən Pagune yandə Yeso krəsti. ⁴Kolo gamə na nən bob Liurə wanə mə isa mə nərə Liura ən Yeso Krəsti a tomsə so. ⁵A nəsə gəna da tōttə bəl-bəl, da gan matta ən ma mbusa. ⁶Lo wire a liye yande wusə wetə bīda berketə wandə wa. ⁷Mə sə yam nərə ya kətamə kure, a bersəu pwid-pwid mə sən bi Pagune yande Yeso Krəsti wa. ⁸Akəsə bəkkə mbusa wau bi a bwed-bwedda mə sən gang bēt yo ba sommən narəwan kəndə wa, a gasəu Pagune Yeso Krəst wa. ⁹Liura ai et wera et ye a yongsə sə mə sə kpab dūrən awaye Yeso Krəsti Pagune yandə wa. ¹⁰Nən bobsa bausa, da dāndə Pagune Yeso Krəsti wa, sə yawun kābasa, bwa dutte wu ko da berketə wasə kənde. Nən bobsa sə kadən kalə fini ən sendə fini. ¹¹Wu mə bēt diyo Kulowi wa ba kau nə mə bwa dutte wubi da berketə waso. ¹²Nən dīmmə kolo yamə na da isa ai kēmə, "Nən dirə Bulus wa," kolo "Nən dirə Apolos wa," kolo "Nən dirə Kefas wa" kolo "Nən dirə Yeso wa." ¹³Yeso ba bwa dutte niu? Ba gwa Bulus mə dūrə wasou, kolo ba tomsə baptisma da dāndə Bulus wau? ¹⁴Nə himə Liuran, nə tom etasə ke baptisma re, nə tom Krispus ən Gayus mwan. ¹⁵Nə tom losə mə kə tom yatake ai kəm ba tom yə baptisma da dāndə wano. ¹⁶(Nə kettə nə tom diyo Istifanus wu baptisma mwan. Mə haktə yā ni, nə mare, kolo nə tom etke baptisma mwani.) ¹⁷Mə Krəsti a dung nə ko mə na tom baptisma re, mə na kēba marə dodora. A dung nə komə nə kē ba marə gorə reoya etə-etə re. Mbusəu kə we sə wodō Yeso Krəsti a bale wu wo gəm re. ¹⁸Marə bale bota wubi gəm, a bēt sasə ba basə bəsa a wodō wa. Hē da bēt Liura ai nə sə ba lemə ya, wu mwet Liurə wa. ¹⁹Mə bīdə bi lomə, "Nə dəblə marə guno ya bēt ba ma mbusə wa. Nə kəttə sendə bətsasə ban dīmsə mə ba ma sə mbusə wuda pwarat wa." ²⁰Et ma mbusə ai nau? Et na ē ai nau? Et dīm mbusə ya wurə ai nau? Ma mbusə bēt wurwu mbwad, somko bi gəm mwan dau? ²¹Wusə mə wuro, ən ma mbusə wato kəm, ba ma Liurə kure, Liurai kur dodotə yə nə

bet nəd wetə lema a marə wayo, ɓan kē bet ɓa mad kədə wa.²² Mə bet Yauda ɓan gər mbusə hir-hir wa, bet Helina kən ɓan gər marə guno.²³ Hē ita kən, tən kē marə Krəsti, ɓa gwasad sə a bale ɓotə wa, ya bet Yauda ɓa bisəsadse, hē wa do bet kaltə ko hērə mwā ya.²⁴ Hē a bet sasə Liura yong sə ɓasa, bet Yauda ən bet Helina, tən kē ɓa marə Liura a boddə gbato ən marə guno.²⁵ Mə mbu betə ɓan wirso mə kwalle a Liurə ni wa, wad ma mbusə eten. Song-Songtə Liurə wa, wad ɓebetə betə wan.²⁶ Sə kar yongmə waso ɓausa, sə som ko mbwad ən marə guno a karo betə re. Sə somko mbwad ən gbatə re, sə somko mbwad ən ha gubtəmə re.²⁷ Hē kən Liura a gbad mbu som dek-dek kədəwa ɗa wuro mə yə nə bet marə guno mbudiko. Liura a gbad mbu somən təbtə kədəwa a mbu wusən təbtə wu mbudiko.²⁸ Liura a gbad mbu kwal kədə wa ya ɓa bebsasə ɗa wurə ya. Ai kettə ai gbad mbusasə betə ɓan torə komə wu mbəkaka hēre wa, mə wa gang mbu ɓan tosə dek-dek wadə kalla.²⁹ A tom losə mə danə etke akə ɗa tōrə goyo ko a wirə wayore.³⁰ Mbu Liura tomso siuya sə ɓəsə ɗa Krəsti Yeso. Et ye a gang dəsə marə guno a Liurə ni ya, a gang ɗə et dene ən et karang-karang yə yade.³¹ Lo wusə bi pwarat lomə, et ye akə gosə mbwad ya, ai go ɗa ɗəndə Liurə wa.

Chapter 2

¹Berketə səu nə wosa nasənə wa, ɸausa nə wokon ma mbusə marə re, kolo marə guno a bersasə nə kēsə mbu pāsə a marə Liurə wa. ²Mə nən dīmtə ɸa kalə lomə, nə yau komə nə ma mbəkaka hēre a berketə səu nəsən isa wa, wo ma Yeso Krəsti ɸa gwasad se mwan. ³Nəbənən isa kən ɸa mgbala yo, ən tatəra, ən pwit-pwit to wu da pwarat. ⁴Timemə wanən marə wano somko mə wun marə guno yakə yong sə sendə ɸetə yəre wobin kətamo ən mango. ⁵Danə ko tom nəd wetə waso won ləu marə guno ɸeta, wobi a mango Liurə wa. ⁶siuya tən gan mara a marə guno a ɸet ɸat kinəsə, hē som marə guno ya wurə hasə yəre. Kolo ya ɸet gubtəmə ya sarawu kure ɸayo haktə sə biwa. ⁷Hē marə yo tən gansə si wa wu marə guno wu pārə marə guno Liurə wa, ya a dung sə biya bərarə pat-pat ya. ⁸Etke a masə marə guno Liurə wa ɸa ɸet gubtəmə wurə wa a somre. ⁹Hē lo ɸa bidə so, mbusasə nusə wir kurə wa, gwēme kə kur kurə wa, gur kaləke dim mbəkaka si hērəwa, mbusasə Liura sək sə ɸet yo yən yausə ɸaso. ¹⁰Wu mbusə Liura a wetəsə ɸa kətamə wa mwē kətamə ən satə mbusə bida mbwad, ən mbusə wusə gulong ya Liurə yə wa. ¹¹Yana masə dīmtə etə yau, mə som ko mə kətamə ɸa gur kalə a nate yəre ni? Wubi losə mwa, etke a ma sə dīmtə guno ya Liurə ya, mə som ko mə kətamə Liurə wu ni. ¹²Ndə kon kətamə ya wurə re, wu kətamə bor sə bi a Liurə ni wa, mə ndə ma mbusasə ɸa nə ndəsə a Liurə ni wa. ¹³Ndən gan marə lawa ən matta, ən marə guno ya ete akə kǎ yə bəkkə ɸa rə ya, hē ɸet yo kətamən bəkkə ndə so. Kətamən kē marə ya kətamə ən dīmtə ya kətamə. ¹⁴Et ye a somən kətamə kədə ya ai kon də mbusasən borsə a Liurə ni wu re. Wu mbu hərəng wu biya nate ni, akə kǎ ko yo a re. Mə kətamə ən we ɸa yase. ¹⁵Et ye aisə ya kətamə ya ai gan paltə ya mbusə bi mbwad, hē a somko a gano paltə lo ɸet bendo re. ¹⁶Yana akə kǎ sə yə ma gur kalə Liurə wu yau, ya akə kāsə wu nad tōrə biyau? Hē ida dən gano ya Krəsti ya.

Chapter 3

¹Hē ina, ɓausa na kã nã gan kon isa lo ɓasasə ɓasən Kətamə wure. Nə ganən isa lo ɓet dārə mbiro, lo ɓet ɓasə weletə dā Krəsti wa. ²Nə dɛrsən dota som mbukəfare, mə sə mang ko a mbu kəfa re, kolo si lawa, sə mang ko idore. ³Wumə kolo suya sə ya birə sēu. Mə kad mə, mbu sīsa ən nã ē wubi dā berketə wasə ni, awa hai, sə som ya dārə mbirə kurau, sən wad dā ko ɓəsə dā ya dārə mbirə rau? ⁴Mə et ke ma gan mə, "Nən dirə Bulus wa" Etke mwa ai gan mə, "Nən dirə Apolos wa." Awa hai, sən kaddə ya dārə mbirə ko ɓəsə rau? ⁵Yana aisə Apolos yau? Yanə mwa aisə Bulus yau? ɓa mbattə ɓəsə kən ya sə nəd a nad mbu səkā biyan. ⁶Inə nə rəkə, Apolos aya dal mbərā si, Liurə kən ai sang busab yase. ⁷Wumə, et rəkə ən et dal mbərā, som mbəkaka re, Liura ai sang mbusab yase. ⁸Wumə et rəkə ən et dal mbərā ɓasə fini, kolo yamə na dā ɓaɓo ɓakə kwan ɓa mbu gongarə mbəsə a net mbu eta səkso. ⁹Mə ndə ɓausa gularə Liurə wa, isa sə ō Liurə wa ən mbu marə wato. ¹⁰Wumə nərə Liura a nənə so inə na ber təbrə mar mbəka lo et ai ma sə yə marya. Hē et ke si ai ti sə senda a maro suwa. ¹¹Mə et ke akə ɓər ma mbəka bi bol a ya ɓa ɓərsə mbəsə ɓəsə pwarat yə re, wumə aya Yeso Krəsti ya. ¹²Shiuya et ke ma pəwirən mar mbəka a ya nə ɓər se ən kudorə ɓā, kolo ɓātta kolo kudotən kēsa wed-wed wa, kolo ɓota, kolo kiyo, ¹³gularə wato kə we biya, mə ga suwa kə ɓor sad biya pāto. Wumə kə we ɓidə ara, arsəu kə pətə gularə eta səkso. ¹⁴Et ye gularə wato nədsə bi kəd kurə wa, ɓakə kwanad gularə wato biya. ¹⁵Hē et ye kəm gularə wato kədso akə wīda gularə wayo, hē aisa akə le biya hē akə kolo ɓa ɓorsə dā arə wure. ¹⁶Isa sə ma komə sə hit Liurə wu rau, kətamə Liurə wun kad dā gur kalasə rau? ¹⁷Etke ma dəblə hit Liurə wu ni, Liura akə dəblad kən, mə hit Liurə wa wu karang-karang, isa sə ɓəsə losə kən. ¹⁸Etke ai dōk kāɓaya kənde, mə et ke dā berketə waso ai wir kāɓaya mə yən mara dā wurwu siu wuni, ai to kāye lo ōrə sāura danə ko akə kon mara. ¹⁹Mə marə wurwa wubi gəm moan a Liurə ni lo ɓa ɓidə so, Liura akə sək gularən marə ɓeta, hē ai ma narəwan ɓeta. ²⁰ɓa naso, "Pagune a ma sendə ɓet marə mə wubi gəm." ²¹Wu losa, kon gorə kurə som a ɓetə mware! Mə mbusa wu yase. ²²Kolo Bulus, kolo Apolos, kolo Kefas, kolo dāwē, kolo wora, kolo mbusə siuyə wa, kolo mbusasən wosə wo sēuwa, mbwat wu yase. ²³Isa kən sə ya Krəsti ya, Krəsti kənə ya Liurə ya.

Chapter 4

¹Mə betə ban todə la, lo mbattə Krəsti wa ən lo bet ban məsə mattə ya Liurə yi wa. ²Kpab sən yāwa, ba yau duwa ba bon wera. ³Hē ananə ni, wu mbu papa wa sənə kad paltə kolo a han kad paltə ya betə, wumə inə nən kaddə kābanə paltə kure. ⁴Nə mare mə sə mə kumə wubi a durə wanə ni Pagune akə nə kad paltə bənə yase. ⁵Wusə losə wa sə bwed paltə kohē berketə wu tomre, hē Pagune a yaure. Akə borsad sə mbusasə pāsə ya mbəttə wu mbwad ai boradən dim mbusə gur kalə mbwad. A berketə səu kolo yamə na akə da hewo yo bi a Liurə ni. ⁶Bausa, nən we mbusə mə kad bəkkə a dura ananə ni ən Apolos mə isa. Mə tomo kə tomso ən au wasə tə mbəkkə marə mə, "Sə haktə buya ba dorso kənde, wolosə mə kə tom yatəke ai fī ngūro ai we mə yə wad batəkan. ⁷Yana wirsə mə sə bəsə bolən batəka yau? Sən bi hē sə konko gəm rəwau? Mə sə kon bəsə ni tomənə hē sən kon sə gorə lo som ko lorə wau?" ⁸Sə kā sə da mbusə mbwad yasə yause bəsan sə gang bet gəna bəsan. Sə bər gubtəmə bəsan, somkon ita bēd de. Wera, dīmtə wanə mə sə ta gubtəma. Mə tə kad a gubtəmə isa kəm. ⁹A dīmtə wanə da mbade, Liura hīndə da bet sasə ba kad sə ba paltə ba bwed ba ya tode ya. Ndə gan mbu kara a bet da wurə wan, a bet tima Liurə wan, a bet tima Liurə wan, ən betə mbwad. ¹⁰Ndə gang bet ba somən ma mbusə kədə wan ma durə Krəsti wa, hē bet ma mbusə bəsa a wirə Krəsti wa. Ndə yo kukler mbəda hē ndə bədən təfa, ban wir ndə mə ndə somko kwal-kwal le hē da bədə kwal-kwal. ¹¹Wau bi a berketə wa, ndə bəda mə bausa ən mbu sisa, bet ndə somkon dāwittə dentə birə ya, ndə we ya gəmte si kən ndə gan bet ba somkon diyomse re wan. ¹²Ndə gong wuda pwarat, ndən sək gularən neməsə wado, a ber səu ba tidəsə narəwan wa, ndə bet deno bəda mə ba handə wu da pwarat, ndə səm bədə səm. ¹³A bersəu ba sər ndə so, tən gan marən təbta, tə gan bətə lo bet səu ba tosə ba lo dāb tuk nūtə wa ən dāb səu denə sə kəm wa. ¹⁴Nə dor mbuḃə ko mə nəsə nə budiko re, mə nəsə sək-səko lo am bəna nə yausə baso. ¹⁵Kolo sə bəsən bet ban məso dfontə mbu dā Krəsti wa, sə somkon yo pa den-den re, ina nə gang pasen dā Krəsti Yeso ən lau kē marə Liura. ¹⁶Nən yong anasə ni, mə sə gang bet ban bəkkə sə a nanə wa. ¹⁷Tomsə hē nə dung Timoti et ye nə yau sasse ən wetə ya, akə sə we tomoyo sə tomso dā mbəd Liurə wa lo nə bəkkə səba bəsə mbwad dā hitsə Liurə wa. ¹⁸Hē shiuya batəka dā isa ba gang bet gorə bəsan, ban tom lo nə woko a nasə ni hēre. ¹⁹Nəwo bənə nasə ni kə gbing kure, mə Pagune ma yauni, hē nə ma bet mattə gora hē nə ma gbatə bato. ²⁰Gubtə mə Liurə wa som marə ko mwande kpabən gbato. ²¹Sə yau biu? Nau a nasə ni ən kpəlangou kolo ən yauto ən Kətamou?

Chapter 5

¹Tə kur mə gūrəto ən ya gəmte wudə berketo wasə wu da pwarar, gəmtəsə ya ɸan kursə dā ɸet kaltə hērə ya. Marə su wu mə yatəke ai tər bin ten paye ya. ²Mwē sən konsə gorə bəsə, sən dīmrə ko mə sə gwā kalə re? Etye a tomsə losə ya, kad ndo mə ɸa borsad dā isa. ³Kolo nə som kon isa ɸēd dā ni, nə bənən isa dā kətamə, nə kad et ye a tomsə losəyə paltə biyan mbwed nə bənə kinson. ⁴A bersəu sə gbau sə dā dāndə Pagune Liura Yeso wa, kətamə wano wubi isa ɸēd dā paltə Liurə wa, nə mbwed et ye gan paltə biyan. ⁵Nə tom losə mə et si nə nad setan biya. Mə ai kədad dārə biro, mə kətamə wato wu le ga səu Pagune ai woso. ⁶Gorə wusə kwalle, kolo sə ma kurau, yisti ən gwiddiriu mwan wu dəblə burodi biya. ⁷Sə bor kāɸasə bəsəɸa mbu mwē sə gang mbəsə dā mbu fiyo lo burodi si somən yisti kədə ya. Mə ɸa tukk munmə Krəsti wa bartəma yade. ⁸Wa ndə we kal penge ko ən sendə gəmto ya gasa yərə. Wunə mbu gəmto ya kwal kədə ya. ⁹Nə sə dā takaddə nə dorsə so mə sə kpab dūrə kon ɸet sasə ɸan tomsə wure. ¹⁰Nəm dīmrə komə fafatə ya ɸetə dā wurə hasə wure. Kolo ɸet mbu sīsa, kolo ɸet ɸan dīmsə ɸetə wa, kolo ɸet ɸan tiusə wisə gaso pad-pad hē ai sə ɸwan ɸabo wa. ¹¹Hē siuya nən bidəsə mə, sə kad kon et ye ngən yong sassə mə yause, hē ai bi dā fafato, kolo mbu sisa, kolo tiu mbusa, kolo ai dōɸa wilta, ko et we mbusa, kolo ai dāmɸa dāmə, sə gong kolo mbu kəbsə wusə kpabən ɸabo hēre. ¹²Məkə tomə nə hē nə kad ɸet ɸa som yadə kədə wu palyau? Wusə bi lowa, kə ko isa ko yasə kadsə ɸa paltə dā ɸet mbəɸa yə kurau? ¹³Hē Liura akad ɸet lādə wu paltə bi kən, sə borən et gəmte si dā kalase.

Chapter 6

¹Mə etke dā isa ayə kal gwā ən yause ke ni, ayo a dāb mara, a wirə et bwa mara, et a somən wetə kədə ya, lo hē akə kosə a dāb mbəda wau? ²Au sə ma kurau, mə mbəda bakə kad wurə paltə bōse rau? Hē mə sə kad wurə paltə bəsə sase ni, sə gbala kad bəlatə bet bama Liurə kədə wau? ³Sə ma kurau, ida ndə kad tima paltə bədə dase rau? Hē ndə gbala kad mbəlatə ya mbukusə dā wurə hasə wau? ⁴Mə sən gan paltə mbukusə nasən ya gamə tad yə nai, tomənə hē sən kon Mbukusə tāitāi ai wirə bet ba ma Liurə kədə wau? ⁵Nə kē yā mə wusə nə mbudiko, et ke a somən marə dā isa mə fini mə akə kā yə mbwa naa ē dā berketə wasə hē rau? ⁶Lo wuso, mbəde ai ra mbəde biya a han gan mara, a wirə et ye a ma Liurə kurə ya. ⁷Kolo bwa dutte dā berkettə bet mbəd Liura, ən we mə sə gbala mbəsan. Tomənə hē ngə yau ngə kon narəwan kurə wau? Tomənə hē ngə yau ko mə ba ngə dām rə wau? ⁸Hē isa sasə ru bəsən batəkansə dāmba bəsə si mwan, babo ba bausa basə. ⁹Sə ma kurau, bet gəmta bakə kan ko dā gubtəmə Liurə wu rai? Sə nəd wetə ko a barə re, ən bet gəmta, ən bet tiu wisa, ən yo gūten, ən bet bara fafa wa, ən bet ban tərsən bet bara wa. ¹⁰En gi'a, ən bet mbu sīsa ən bet we mbusa, ən bet sərma, ən bet ban dəmsə baso etə fini dā babo akə kansə dā gubtəmə Liurə ya a somre. ¹¹Wubi losə mə batəka dā isa babəsə losa, siuya ba gang sə bəsə karang-karang gan dā kpab sə bəsən Liuran, ba gang kadō wasə gege a wira Liurə ni, dā dəndə Pagune Yeso Krəsti wa, ən lau Kətamə Liurə wu mwā. ¹²Mbusasə mbwad wubi dek-dek a nanə ni, hē somko mə wu mbwad dā gularə re. "Mbusə mbwad wubi dek-dek a nanə ni," hē nə yau komə mbəkaka wunə to dūrə re. ¹³Mbu kəfa wuya kale, kale kən wu mə mbukəfa mwan, Liura a mbəd mbusasə mbwad. Ba sək mbirə ko mə ba tomsə fafare, wusə lowa mbiro wu ya Pagune Liurə ya. Liura akə gər mbuyaya yə nəsə mbirə wu biya. ¹⁴Liura nik Pagune, ida kənə akə ndə nik mbəd dā gbatə wayo. ¹⁵Sə ma kurau birasə wu pirme ya Krəsti yə rau? Nə ha pirme Krəsti ya nə kpaba dən bet fafa wau? Liura ai mbwasi! ¹⁶Sə ma kurau et ye a kpab sən et fafa ya, ba gang mbirə finin ai san. ¹⁷Lo lokaddə kēso, "Babo fətə bakə kad fini." Hē et ye aisən Pagune ya ba kad dā kətamə fini. ¹⁸Sə hed fafa toada, kolo gən to sumə mənə tändə wa gən tomən birago, hē et ye a tomsə fafa ya ai tm sumo wu wad mbirato. ¹⁹Sə makurau birasə wu dāb kadō Kətamə rau, ya ai kad səda gur kalə yasə ya, ya sə dasə a Liurə yə ni rau? Sə ma komə isa sə som ya kābasə kurə rau? ²⁰Ba tirsə kod-kod wane, wumə sə heu Liurən mbirasə.

Chapter 7

¹A mattə səu bidə so: Wu dek-dek ete ai da tenaye kurə gabenka. ²Hē kad sə bi mə mbu mbira yauso ən fafatə wusən etə-etə wa wu da pwarat wa, bwa mə kolo yamə na ia kad bin tenaye, ko ten mənə kən kad bin kəraye. ³Kolo et diyo mənə ai nə tenaye mbu bwaso ən kado ən bamo a boso. ⁴Tene a somkon gbatə a mbirayo re, wu ya et bare yate ya, wubi losə mwā et bare a somkon gbatə a mbirayo re, wu tenate yə bi kən. ⁵Sə sə kābasa bamo yo a wasə kədə, mə wubin yawo wasə ma a berketə ko gwiddiriu mwan ni. Sə tom losa sə ti kā basə da bobrən Liura. Mwē sə kettə sə bam bəsə mwa, mə to setan asə pəta mə mgbala sə mə sə mə kābasə ya. ⁶Nən kēsə mbusa mbu bwaso, somko mə wu ndo re. ⁷Nə yau mə kolo yamə nə hē ai bi lo ina. Hē kolo yamə na ai bin nərə wayo a Liura ni. Yatake ai bin nərə wukən, yatake ya bende bol. ⁸Bet ba ha tonə kədə wa ən kiuma nən kē mə, wubi dek-dek a bəte ni ba kadbəsə ba somkon tonə re, lo nəsə. ⁹Hē mə bakə kā bə mə kābosə kurə ni, bwa mənə ba ha tonə bəsə. Bāmə ba ha tonə bəsə mə kad mə bakə kanda ya gəmte ni. ¹⁰Bet basən tonə wa, nən nəsə wentə wa somko mə inə re, Liurə biya: "Tene ai bwa kon kəraye re." ¹¹Hē mə ba bwa basən kəraye ni, ai kad bi fini mwan, mə somko lorə ni ba sək kədə basən et diyo yaye. Wubi losə mwa, "Et bare ai pə tenaye kənde," ¹²Hē a ba ba bəso nən kē mə - Ina, som Pagune kure, mə yause ke ayən tene ya a ma Liurə kurə yə ni, hē mə akə yau ba kad basən aisə ni, mwē ai pə'ad kure. ¹³Mə tenə kən ayən et bare som et mbəd Liurə kurə yə ni, ma yau mə bə kad basən aisə ni, ai bwa kon aisə re. ¹⁴Mə et bare ai nəddə wetə kurə kurə ya a gang mbu kado bi a tena yenī, hē tene a somkon nəd wetə rəya, a gang mbu kado bi a kəraye ni et bəde, mə somko losərə ni ambasa bakə gang bet ba som karang-karang kədə wa, hē mən wetə ni bəbə da diyo. ¹⁵Hē mə bəsiya bwe pere ai mbəd bor bini ba hēdad ai wad biya ən sendə wayo siya. Wera te kolo wenate ba somko a kuddə mə kurba wato re. Liura a yong ndə mə ndə kadən luplupto. ¹⁶Tome nə hē ngə mau, nga tene, ngə kā ngə le kərageu? Tomə hē ngə ma wau et bare ngə kā ngə le tengueu? ¹⁷Sə hed kolo yana kad kado yo Pagune a nəsassə biwa, lo Liura a yong sassə bi wa. yā wu mbəda mbwad da bet mbəd Liura. ¹⁸Ba ba etke wirə et bare pwarat hē ba yongad ai nəd wetəu? Ai gong yə sob sa ba wirə su re. Etke ba baad wirə et bare ku pwarat hē ba yongad ai nəd werau? Ai gong yə ba kədə. ¹⁹Wu ba wirə et bare kolo ba kure ssom da mbəkaka sə wuda pwarat re. Mbu kad sə ndo wa, wu mbəd wentə səu Liurə wa. ²⁰Kolo yamə na a nəd bidə yongo yo ba yong yə so a berketə səu Liura a yong yəsə da nəd wetə wa. ²¹Ngə mbəddəu a berketə səu Liura yong ngə sou? Ngə dīm yai ko mware, mə ngə bəgən tōrə kadatə yala wuni tom wusə mwan. ²²Mə etye Pagune a yong sassə a berketə səu aisə mbəddə wa, a gang ai diyo biyan. Wubi losə mwa, et ye ai sə bi a kadatə yalawa hē ba yongad da nəd wetə wa, ai mbəddə Krəsti wu biya. ²³Ba tir ndə kod-kod, wusə losə wa sə kad mbəttə bətə kure. ²⁴Bausa kolo ngə kado mənə a berkə səu ba yong ndəsə da nəd wetə wa, ndə nəd bəndə losa. ²⁵A bət yo ba pətə ha tonə kədə wa, nə somkon mbəkaka borsə a Pagune ni nə kēsə lo wentə wu re. Ina nən kēba mbu bwasə mwan lo etye Liura a kursə wā dūrə wato ai timad ya. ²⁶Wusə losə wa, nən wirmə mbu sasən watsə a berketə ko hal lawa bwa mə etaii kad bi lo yə so. ²⁷Ngən teneu? Ngə yau ko mə sə bware. Ngə somkon tenə rau? Ngə gər tenə ko mware. ²⁸Hē mə ngə to tenə bəngə ni, ngə tom sumə kure. Wumə bət ba hasə tonə wa ba kon han-handə bol-bol a bersasə basən dəwē wa, hē nə yau mə ba bwa bəsən bəbo. ²⁹Hē yā nən kēsə bausa, berketə haktan məsə siuyə wa bət yo basən tonəwa ba kad bəsə lo bəsom sə kure. ³⁰Bet bən tesə worə wa, bakə gang mbəsə lo bət bən terə worə kurə wa, bət basə kalpenge wa ba gang lo bət ba somən kalpenge kədə wa, bət bən tərsə mbusə wa ba gang lo bət ba somən mbəkaka hēre wa. ³¹Bet basən mbu tomsə da wurə hasə wa lo bən tomsə mbəkaka hēre, mə mbu wusə mə ba mbəd da wurasə wubiya loya a bwed-bwedda. ³²Nə yau mə sə bor bəsə da hano wu da pwarat wa, etye a somən tenə kədə ya ai dīm mbu Pagune wa, mə yə tomə hē wu doadau. ³³Hē et ye aisən tenə ai dīm mbu wusə da wurə wa, mə yə tomənə hē wu do tenaye yeu. ³⁴Sendə wato bwa biyan, tene a somən kərə kədə ya kolo au tene ai dīm mbu Pagune wa, tomoyo yə tomso yə bwan kā baya bi da mbiro ən kətamə wa, hē tene aisən kərəya ai dīm mbu wuro, tomoyo yə tomso wu do kəraye wa. ³⁵Nən kē mbusə mə, sək kado wasə biya somkomə nən mə sə fēu re, nə kē yā mə mbu wusə dek-dek wa, tomoyo kə tomsə sə mbəd Pagune sentə wasə kə bwa kure ya. ³⁶Hē mə etke mə ai dīm tə mə in tomrə mbu dek-dek wuko ən donayo reni ma haktə mwētə toyo wayo bi ni, mwē kad bi mə wu doni, mwē ai tom mbu yo ayau so biya, yai ai tomrə sumə kure, mwē ba toba bəsə. ³⁷Ma nəd bi kwa-kwa ni, mbu kusən mərəd ko fēu re ni, ai kā yə mə kā baya bini, bin dīm tə da kalə mə yə tom bi ni, mə yə səm bi ən donayo ya yən dasadse ni wubi dek-dek. ³⁸Wusə losa wa et ye a tosə au tenəya wubi dek-dek, hē et ye a gbədsə bimə yə to tenə ko hēre ya, wusə dek-dek wu da pwarat. ³⁹Tene abi mbak ən kəraye a kado wato da wurə mbwad wa. Hē mə kərate ma wodbino, ai bin tōrə yə to et ye kəm ai yausə biya da tōrə Liurə wa. ⁴⁰Hē a wiro wano, ko dek-dek ma akə kā yə kad bi lo yəsə ni. Hē nən dīm bənə mə inə bənən kəfa mə Liurə wa.

Chapter 8

¹Siuya a marə bukəfa ɓa səksə mə wisə wa, ndən ma mə dən ma mbusə bədə mbwad. Ma mbusa ən tom ete ai go wu da pwarat, hē yauto kənə ən tom ete ai səkə. ²Mə et ke ai dīm mə yi ma mbusan ni, a ma mbu ɓwa sə mə yi ma wu re. ³Et a yausə Liurə ya, mLiura a maɗan. ⁴Wa marə kəɓ mbukəfa ɓa səksə mə wisə wa: Dən ma mə wiso som mbəkaka ɗa wurə hēre, wu lo mwa mə Liura ai fini mwan. ⁵Kolo mbukusə ɓan yongsə ɓa mwan mə liutə wa wu kən ɗa liura ən wurə ni, kolo "liuta" ən "paguna" ɓa kən ni, ⁶hē ida kənə Liura ai fini mwan, Et gunda, ya a səksə mbusə mbwad yase ida kənə dən kad sə a isə ya; pa gune ai fini mwan, Yeso kərəsti ya mbusə mbwad a səksə yase hē dən kad a isə ya. ⁷Hē som mə ɓetə mbwad ɓa ma yān de. Bet ɓa sumso ən wisə wa, gamə tadya mə ɓa kəɓ mbukəfa səu ni, ən tom ɓa mə wu ya tiusə wisə ya. Kad sə mə gur kal ɓate yau kurə wa, mbusab kwalle. ⁸Hē kənə som ko mə mbukəfa kədə kosi a Liurəni re. Da yam ɓəkaka re, mə ndə kəp kurə ni, sa nda da ɓəkaka re mə də kəp ni. ⁹Tpm sendə da kadatə wango ən tōrə ngə da so, ngə yau ko mə tom busə wango wu kwa ɓet ɓa na da nədɓweta kədə wa ɓa tm sumə re. ¹⁰Mə et a na da nəd wetə kədə ya mə a wir nga ga et gə masə mbusəya gən kəp bukəfa ɗa hit wisə ni, kə tomad ko ai kəp i kə dau? ¹¹Yause ya a som ən nəd wetə wu da kədə ya kərəsti a wod səmə a isə ya, a kə dəɓlə mə a ma mbusə wango! ¹²Toma sən tomsə ɓausa ɓasə ɓa ru wa, sən gwā Yeso kale ən yai losə ya, sən rukə nəd wetə ɓato som ən təfərə wa. ¹³Wa, mbu nə kəp so, mə kə tom yause yane ai tom sumə ni, na kəp namə ko fin fin mwa re, danə na tomad ko ai tom sumə re.

Chapter 9

¹Ina, nə som au diyo kurau? Nə som gbade kurau? Ina, nə wir Yeso pagune kurau? Isa sə som gəna wanə ko da gularə pagune wu rau? ²Mə betə ɸa yau ko mə nə gbade rə ni, ən nasə ni, nə gbade pagune ya mə isa sə kad wira ɸanan. ³Yā wu narə wano a bet ɸan kadnəsə paltə wa. ⁴som ko dek dek mə ɸatə nə mbu wiya ən mbu kəɸa a gularə wu rau? ⁵som ko dek dek mə tə siki ən ten ye a nəɸ sə wetə yi rau? ⁶Kolo Barnabas ən ina tə sək gularə tase mwaniu? ⁷Bwē dake mənə ai sə a gularə hē ai sē kāye yau? yanə akə tursə gbet hatə hē akə kəp ambata kurə yau? kolo wade mənə ake yauko mə yi we memərə yau? ⁸Nən gan yā ɸa munmən namou? wentə kē ko loreu? ⁹Da wentə Liura a nasə Musa wa, bidə ɸa losə mə: "Bamle mə a yən biterə ni, gə gong gə hanad kədə". Wu mə Liura a yau Bamle mwaniu? ¹⁰Liura a kē mamaren yi ko mə a ita reu? Wulosa ɸa bidə yā lo mə ita, wu dek dek mə ed ye ai wa sə butə ai rək mbika ɸa ya, ai sək gularə seu ən ti gwā ɸa lo mə ida mbəka. ¹¹Mə tə bəkkəsə mare kətamə ni, kə ko biu mətə da mbu wurə ən nasə ni? ¹²Mə kad bi mə ɸatəka ɸakə gər mbəkaka la ɸa isa ni, ita ta da ko wu wad yai reu? Han ko kədə, mə ita tə gər yā layə kure. Hē kənə, tə səm ko mbi mbətan ka hē tə kosə sokolsə a mare dodorə kərəsti wa. ¹³Sə ma kureu mə bet ɸan sək sə gularə ɸa hit bamo wu ɸan da mbukəbsə boso ɸa kinso reu? Sə ma kureu mə bet sasə ɸan səksə gularə han tiwa wu ɸan da mbukepsə boso ɸa han tiwa seb kən deu? ¹⁴Kə ko bi losəkən, lo Pagune a kē so mə bet ɸan sək sə gularə marə dodorə wa ɸa da mbukəɸa ɸa kiso kən. ¹⁵Hē ina, ɸa mbusə mbwad wa nə da mbəkaka ɸa fini hēre, wa nə bidə yā ko mə sə tom losəre. Banə nə wodo mə kə kad bi mə, ya tikə akə dəblə gularə ɸa marə Liurə ni. ¹⁶Mə a kē marə Liurə ni, na kā nə gan mə nə go re mə kē marə Liura gang nə don. Kəpla yane, mənə kē kurə ni! ¹⁷Ka mənən tom ɸa yawo wanə ni, hē ɸakənə kwana. Hē siu kad səmə nən tom rə ko ən yautə wanə rə wa, Nən gularə a durə wano mə tom do. ¹⁸Gongarə wanə wu bi kənəu? gongarə wano wumə ɸa kē marə Liurə wa, nə kē gəm, som mə nə kē a ɸa re. ¹⁹Wusə bi mə nən biddə etke rə wa, Nə gang kănə lo mbadɸa a betə mbwad, da nə ko nə yong betə ɸa marə Liurə mung. ²⁰Da bet kalta Nə gang kănə lo ɸabo kən, mənə yo ng ɸan Yeso ni. Bet sasə ɸan bəɸsə wentə Musa wu wa, nə gang kănə lo ɸa bo kən, hē ina som ko mə wentə ən kad nə paltə re. Nə tom losə mə nə yong bətsasə ən Yeso ni mwan. ²¹Bet sasə ɸan bəɸsə wentə musa wu kədə wa, nə gang kănə lo ɸa bo kən, som ko mə bor kănə ɸa wentə Liurə wure, hē wu mə nən kad ən wentə Kərəsti wa. Nə tom losə mə kolo nə yong ɸa sə ɸan kadsən wentə kədə wu mwan. ²²Ba ɸa som ən təfə ɸa nəɸ wetə kədəwa, nən gang kănə lo ɸabo kən, danə nə yong ɸan Yeso ni. Da mbusə mbwad nən gang kănə losə kən mwan mə kə yau ni, nə yong ɸatəka ən yeso ni. ²³Nən tom mbusə mbwad mə marə dodora, da nə mə kə yau ni, Nə da dodotə Liurə wa. ²⁴sə ma ko mə bet ɸan ma sə muntə wa, ɸan mun bəsə bwad hē et a kə to sə paka'a ya ai fini mwan deu? Wa, sə mun losa danə sə to paka'a. ²⁵Au diksa ai sək mbirayo mə a munda ɸa mbusə ai tomso mbwad. Ban tom losə ɸa da mbusasə ən dəblə so, hē inda kənə dən mun lo mə danə də da mbusasə ən dəbləsə kədə wa. ²⁶Wusə losə wa, Nən mundə ko gəm la mwande kolo ən kəndə a yerə la mwande. ²⁷Wumə nən səd mbirano wu gang mbada, mə danə mənə bəkkə betə ni, Nə ko gbadə ndite kure.

Chapter 10

¹Bausa, Nə yau mə sə ma, mə yo pade ɓa liutə gbi ɓase ɓa haktə ɓəsə ɗa alwarə ya. ² Ba tom ɓa baptisma ɓəsə mbwad ən Musan ɗa liuta ən alwaran, ³ ɓa kəp mbu kəpsə ya kətamə fini mwan. ⁴ Ba we mbu wesə ya kətamə fini mwan. Mə ɓa we ɗa kudorə kətamə səu mbədsə ɓaso, kudorə səu kən wu Kərəsti. ⁵ Liurə kən a kur dodotə ɓato mbwad ɗe, ən dar wottə ɓato kən wu yasə bi ɗa dobrə wa. ⁶ Siuya mbusa ɓəkkə ɗə mbusan, mə danə ndə tom mbu dəng dəng sə lo ɓa tomso re. ⁷ Sə ko ɓet tiu wisə kəde, lo ɓatəka ɗa ɓabo ɓaso. Yā wu bi lo dorso, " ɓetə ɓa kad mə ɓə kəfə ɓə we, ɓə ni ɓə tom diksa." ⁸ Ndə yau ndə tom ɓwātə guno kəde, lo ɓatəka ɗa ɓabo ɓa tom so. A ga fini, ɓetə ɗontə busə fətə wu hā-tākən ɓa wod mə usu. ⁹ Kolo ndə pətə Kərəsti, lo ɓatəka ɗa ɓabo ɓa tom so sāsə ɓa tod ɓa wa. ¹⁰ Sa sə gong ko sə ngū re, lo ɓatəka ɗa ɓabo ɓa tomsə time ya worə ai tod ɓa wa. ¹¹ Siuya mbusə tom losə mə danə wu ndə ɓəkkə mbusa. Wu dora mə ndə ɓədə-nda ɓet wur ɓwedɓwed ɗə wusə a inda wa. ¹² Wusə losəwa ye, yatake mə'ai ɗimmə yə na biyan ni, ai ti gwa biya mə tom ai wī. ¹³ Pəto ko wadsə sə təfa ya tom ɓetə mbwad kədəya somre. Hē kənə, Liura ai bi karang. Akə yauko pəto ko wusə wad təfə re. ən pəto su kəm akə sə gər tōrə boro ɗa wu ɓəsə mwā, mə danə sə sēm. ¹⁴ Wusə losə wa, ɓausa ɓana sə mun ɓəsə sə ɓəd ko ngbang ən tiu wisə hēre. ¹⁵ Nə gan ən isa lo ɓet ɓa masə mbusə wa, da nə sə kad paltə mbu nə gan so. ¹⁶ Nərə ding mbəra si ndən tomse, som ya dən ɓwasə ɗa mun mə Kərəsti yə kurau? Burodi si ndən ɓwa se, som ya dən ɓwasə mə mbir Kərəsti yə kurau? ¹⁷ Mə burodi wu fini mwan, inda ndəse la wa ndə mbirə fini mwan. Inda mbwad ndə kəp burodi fini mbwad. ¹⁸ Sə kar ɓet Israila: ɓa som ɓa sasə ɓa kəpsə mbu kəpsə sitə wu kurau? ¹⁹ Nən kē biu? Mə wisa wu ko mbi mwaniu? ko lo mbu kəfa ɓa saksə mə wisə wa wu ko mbiu? ²⁰ Hē nən gan a mbu ɓet kaltə ɓan tiu so, mə ɓan nə yo ngədəng mbusasə ɓasa som liurə kure. Nə yau ko mə so ɗa ɓet sasə ən yo ngədəng wu re! ²¹ Sa we ɗa ding mbəra ya Pagune ya sə gan sə we ɗa ya yo gədəng yi mware. Sa kəp mbusə ko a hankada Pagune wu ən han kadā yo gədəng mware. ²² Ko lo ndən tər Pagune mə ai tom ləmarau? Ndən təfə lo ai sau? ²³ "Ko mbi wa palta," hē ko mbi som ko dek dek mwan de. "ko mbi wu a palta," hē kən ko mbi ən səkə ɓetə kure. ²⁴ Et ke ai gər dekə ɗektə wayo re. ɓwarato, ko yana ai gər dek ɗektə et kakarə yaye. ²⁵ Sə kã sə kəp ko mbi ɓan wangsə a luma wu ɓasa, ko lo sə tau ɓwarə wato kure. ²⁶ Mə " Butə wu ya Pagune ya ən bu ɗa ɓə kəm." ²⁷ Et kaltə mə a bob ngə kəp mbukəfa ngə ɗimmə ngə ko ni, kəp mbu a kə ngə nəso ɓənga ngə tawad ɓwarə wato kəde, ²⁸ Hē kən et ke mə a kē ngə mə, Mbukəfa wu ya ɓet tiu wisa," ngə kəp kure. Mə et si a kē ngə se, ən ɗimo wango. ²⁹ Nə kē sə ko mə a dimo wang re, hē wumə a ɗimo etsi wa. Mə kə tomənə hē et ke ai ma ɗim mbusə wanə yasə wau.? ³⁰ Mə nə kəp mbəkaka mə ɓwan ni, to mənə hē nən da sərmə ɓənə a mbu nə kē sə gongsə si wau.? ³¹ Wusə losəwa, ko lo sə kəp sə we, ko mbu sə tomsa, sə tom mə a gbatə Liurə wa. ³² Sə tər ɓet Yauda ko lo ɓet Helena, ko a ɓet Liura. ³³ Nə na kwakwa mə nə da hewo ən ɓeta ɗa ko mbi nən tom so. Nən gər sə sã wande, hē wumə ya ɓeta. Nən tom losə mə danə ɓa da lema.

Chapter 11

¹Sə bəkkə a ina lo Ina nən bəkkə sə a Kərəsti nə wa. ²Siuya nən heusə mə sə dīmnə də ko mbin. Nən ti sə parə mə sə mə mbusasə nə nəsə son. Siuya nə yau mə sə mamə Kərəsti ai gba a et bare, et bare kənə ai gba a tene, Liurə kən ai gba akərəsti. ⁴Et a tomsə bobra ko lo ai gan marə kona ən dūrə wayo gbisin ya a beb et gbayi yayen. ⁵Hē kən ten kə mə ai tom bobra ko lo ai gan marə kona ən dūrə wayo gbi kurə ni ai beb kəraye. Mə wu bi lo ngə kəm sad biyan. ⁶Tene mə akə gbi dūrə wayo kurə ni, ai sadə də. Mə kwal ko mə tene ai sad dūrə wayo ko lo ai nikad rə ni, bwa mə ai gbiyadan. ⁷Et bare kənə ai gbi dūrə wayo re, kāsə mə akon Liurə ən gbatə wato wa. Hē kən tene ai gbatə et bare. ⁸Mə et bare bə səkad ko ən ləu tene re. Wumə, Tene bə səkad ən ləu et bare. ⁹Wa som mə bə sək et bare mə tenə re. Wu mə, bə sək tenə mə et bare. ¹⁰Wu tom yase tene akə ko ən werə ya gbato a dūrə wayo, mə tima Liurə wa. ¹¹Han ko kədə, a marə pagune wa, tene a som ko bəl ən et barə re, au et bare bi bəl ən tenə re, ¹²Tene a borsən leu et bare wa, wu tom yase et bare ai bor bi ən ləu tenə wu kən. Mbusə mbwad kən wa, bor bi a Liurə ni. ¹³Sə kad paltə kāsə: Wu dek dek mə tene ai bob Liurə ən dūrə wayo gbikurə niu? ¹⁴Səko bəkkə sə kurau mə et bare mə ai yən yō sur ni, wu mbu sərmə reu? ¹⁵Səko bəkkə sə kurau mə tene mə ai yən yō dūrə sur ni, wu gbatə wato reu? mə yō dūrə wato bə nead mə ai gbisə kāye. ¹⁶Hē kən etə ma kəm in na ē bi a yā ni, ndə som ən bənarə kur bəlle, ko də bət Liura. ¹⁷Hē kən də sokolsə wu mbwad wa, Nən heusə rə ko mə sə gbawan wa re, som ko mə a mbu bwaso mwan de wu mə a bu bwa kədə wa. ¹⁸Mə Nə gā kura mə, məsə gbau də hit bamo ni, sən bwa bəsə də a waso, Nə dīm bənə kənən. ¹⁹Mə bwa su kə ko bi də isan, də nə bə sasə bə dasə kono wa bə maba də isa. ²⁰Mə sə gbau kəm ni, sən kəprə mbu kəpsə Pagune wu mwande. ²¹Mə sən kəp ni, ko lo yana ai kəp ai gwē bi hē yatəke ai də kən. Yatəke ai bi ən dōra, yatəke kən gwēto ən dad bi də. ²²Sə som ko ən diyomse mə sə kəp sə we də rau? Au sən dəblə Marə Liura sa sə han bət bə som ən mbəka kədə wau? Nə kē mbi a isa wau? Nəsə heweu? Nə kəsə heu ko a mbu bə re. ²³Mə Nən kon a Pagune ni mbu nən nəsə sə so, mə Pagune yeso, də bəttə səb bə hansad so, a to burodī. ²⁴lo akē sə gonsə si wa, ai kawad də reb reb ai kəm, "Yā wu ,mbira no, mə isa. Sə tom la mə sənə dīmi." ²⁵Ai tom losə mwa lo bə kəp so ai to dinge, ai kə mə, "Yā wu kurba ya fiye də munmə wano. Sə tom la mə sən we ni, sə nə dīmi." ²⁶Mə ko a berketə mənə sə kəp sə we də ding ya, sə gan wodō Pagune wa sə bisə wo wato. ²⁷Wu mə, batəka mə bən kəp burodī si bə we də ding si Pagune yi Lo bwa kurə wu ni, kad mə a run biro ən munmə Pagune wan. ²⁸Bwa mə ete ai sək kāye pwarat hē, lo nə kausə so ai kəp ai we də ding siya. ²⁹Mə etə ma pəp ai we aya yə səkkə mbirayo kurəni, a kəp ai we paltə bi a kā ye. ³⁰Wu tom yase batəka də isa bə sə song song ən sisə wa, batəka kənə bə gang bəsa mudan. ³¹Hē mādə kar kādə ni, ndə ko ku a paltə re. ³²Hē kən Pagune mə a kad də paltə yase ni, ai kweng də, mə danə ndə ko ku lo bət də wurə wu re. ³³Wusə losəwa, bəusa bəna məsə wa mə sən kəp mbusə ni, sə bəusa kən. ³⁴Dorə mə bwan yatəke ni, ai kəp mbukəfa bi diyo , danə kə ko mbu paltə kure. A mbu sasə sə dor so, Nə kə we tōrə bəsa mənə wo ni.

Chapter 12

¹A nərə kətāmə kənə, ɓausa, nə yau ko mə sə kurkorə re. ²Sə ma bəsan lo sə sə ɓet kaltə wa, sən mbəd wisə ka ɓan gandə ko kə de wa, ko lo ɓan we sə mbusə bəsə ni. ³Wumə ye Nə yau mə sə ma mə etye mbwad ai gansə ən kətāmə Liurə wa akə kē mə, "Ba di Yeso nemen de." Et ke akə kē mə, "Yeso i Pagune," mə Kətāmə mbəd sad sə ko yasə rə ni. ⁴Siuya nərə wu ɓolɓol, hē wu kətāmə fini mwan. ⁵Mbəd liurə wu den den, hē kən pagune ai fini; ⁶gulatə kən ɓol ɓol, hē kən Liurə fini ai sək mbusəsə bi hē wu tomo. ⁷Siuya isa mbwad ko yana ai bin tōrə i we sə kətāmə wa mə wusə sī mbwad. ⁸Mə yatə ke ai ən kətāmə ma mbusa, yatə ke kən ya ɗim mbusa ən kətāmə fini wu kal kal mwan. ⁹Yatəke kən nərə ya nəɗ weta ən kətāmə fina mwan. Batəka kən nərə ya sangaro ən kətāmə fini. ¹⁰yatəke kən mə ai tom mbusən mweto, ɓatə ka kən ya konasa. yatəke kən ɓa nad mə ai ma yə bwa kətamsə ɗa ɓolɓol, yatə kən mə ai gan ən ɗəlmətə ɓol ɓol, yatəke kən mə ai ma yə kē mbəka a ɗəl matə ɓol ɓol wa. ¹¹Hē kə kətāmə mə fini wa ən sək gularə yase ɗa mbusə mbwad, ai nə ko yana nərə bi a lo yi yausə mə yə gbad wa. ¹²Lo mbirə wusə fini wu ɓwa den den wa, wu losəkən ən Kərəsti. ¹³Lo ndə da sə bəptisma ya Kətāmo ən ləu mbirə fini mwan wa, Ko lo ɓet yauda, ko ɓet Helena, ya aisə a paltəya ən ya a som a paltə kədə ya, wu lo mə mbwad ndə we ɗa ɗing kətāmə fini mwan. ¹⁴Mə mbiro som mbəka fini mwan de, hē wu den den. ¹⁵Mə nete akə kəmə, "Nə som nemə kurə wa, Nə som ko a ma mbirə re," som ko gəm a mbirə re. ¹⁶Gwē kən mə akə kəmə, "Wusə mə Nəm nu kurə wa, nə som ko a ma mbirə re," som ko gəm a ma mbirə re. ¹⁷Mə mbirə kəm kə ko nu mwan ni, hē kur mbusə kə ko nə kənəu? Ma mbirə kəm mə wu gwē mwan ni, kur sīrə mbəka kəko nə kənəu. Hē Liurə kən ai sək bwelsə mbirə bi lo yə yauso. Mə ɓa bəsə fini mwan ni, mbiro yo wun nau? ²⁰Wa siuya ndə denden, hē kən mbirə fini mwan. ²¹Nu akə kē nemə ko mə, "Nə yau ngə kurə re." Au ɗurə akə kē netsə mə "Nə yau ngə kureu." ²²Hē kən mbusəsə wusə bi song song mbirə wa, wu bi dek dek yase a mbiro, ²³mbu ɗən ɗimsə mə wu ɗəng ɗəng mbirə kən wa, ɗən sək usu bədə dek dek, mbu sasə som ko gbai rə wa wu yase sād, mə ka wu bi sād. ²⁴Siuya mbu sasə dek dek wa som ko do mə ɓa sək mware. Hē Liurə kən a kpab ɓetə mbwad, ɓa sasə ɓa da gbato kədə wa ai nə ɓan. ²⁵A tom yā la mə danə wu ko kumə mbirə ɓwe ɗan de, danə ɓetə ɓa karɓa a ɓoso mə ɓə gege. ²⁶Wa etə fini mə ai ɗa bwene ni, isa mbwad sə ɗa bwene si kəm; ko lo etə fini a da gbato, isa mbwad sə go bəsə kən. ²⁷Siuya sə mbir Kərəsti wa ən baramse yate kəm. ²⁸Liurə kən ai gā gbad gbadɗa ɗa isa, aya gbad kona ən yo maləm, ɓa sasə ɓan tomsə mbusən mweto kən wa, mwē nərə ya nik ɓet sisa, ɓa ɓan sīsə ɓaso, ɓa ɓan mbədsən ɓetə wa, ən ɓasəsə ɓan gansə ɗəlmətə ɓol ɓol wa. ²⁹Ba gbadɗa mbwadɗau? ɓa kona mbwadɗau? ɓa yo maləm bwadɗau? ɓan tom mbu mweto mbwadɗau? ³⁰ɓan nərə ya nik ɓet sisə kəməu? ɓan gan ɗa ɗəlmətə ɓol ɓol mbwadɗau? ³¹Dodotə wasə mbwad wo a gər nərə ya gbagba wa. Hē nəsə we tōrə wadsə ɓa mbwad wa.

Chapter 13

¹Ndə to mə nən gan marən ěme beta ən ya tima Liurə wa. Hě nə som kon yautə re ni, nə lo gbandərən yāsə andə ya kolo kwano ka ən yāsə andə yi mwan. ²Ndə to mə nən kã nə kē marə kone, nə ma wetə mbwad ən ma mbusə wuro, nən nəd wetə mwã kə təng sə kulorə ya. Hě nə som kon yautə re, nə som mbəkakare. ³Ndə to mə nən mbukəfa nə sē si bet fan hanson, nə nə kãnə mwã mə ba kədfə. Hě nə som kon yautə ra, nə da mbəkakare. ⁴Yautə wun hakuri ən wãdfura. Yautə somən kal gwãn ən wir gbatə kãngə re. Somkon hōrō re ⁵kolo na ě. Wu sək gularə deno. Somən gal gwã gban re, kolo hĩ ruwamə etə gur kalə re. ⁶Yautən kursə dodotə mbusə somko a nedye wu re. Wusə losə wa, yauto wun kur dodotə də wera. ⁷Yautən səm mbusə mbwad, wun təfa mbusə mbwad, wan səm mbusə bwad. ⁸Yautən bwedsə re. Marə kone ən haktə. Gan marə də ěme bol-bol, ka nəd biya. Mə ma mbusə wu kən ni, ka haktə bi kən. ⁹Mə ndən ma mbusə hal mwan, ndə kē marə kone hal mwan. ¹⁰Hě mə mbu bwedsə bi a nedye wu mə wo ni, mbu bwed kədə wa kə haktə wu be tōra. ¹¹Nəsə awu wa, nən gan ambata, nə đim mbu amba, nə fasə mbusə də awe. Nə bilsə bənə wa, nə gan ambata də a kalla. ¹²Mə shiuyi lawa ndən wirə fasə ko sar re, wulo kar dəlbang, hě ndən kar ba bəndə də ota. shiuyi nə mbusə hal mwan, hě nə wo na bənə bwad, lo fanəsə bwad wa. ¹³Wa mbusə tākən wa kə mwě wu kad kulora: nəd weta, nəd təfa a mbu kə wāisə a wirə wa, ən yauto. Hě ya wusə gba wu wad ba mbwad ya wu yauto.

Chapter 14

¹Sə mbəd yautə kal-kal, so ən kur dodotə a nərə kətama, ya ndondo yi siya marə kone. ²Mə ya ai gansə mattə də ɛme ɓol-ɓol ya ai gandən ɓetə re ai ganən Liura. Mə etke ai masə mbəkaka ai ganso re mə ai gan mbu pāre də kətama. ³Hē ya ai kēsə marə kone ya ai ganən ɓeta mə wu mar ɓeta, wu nə təfa, wu tomba ɓa da dəkto də gur kale. ⁴Ya gansə ɛme ɓol-ɓol ya ai mar kāye mwan, ya ai kēsə marə kone yi ai mar hit Liura. ⁵Wu yawo wano mə da ganon ɛme ɓol-ɓol. Hē mbu nə yauso wu wad-wad ya wumə sə da kē marə kone. Ya ai kēsə marə kone ya a wad etye ai gansə marə də ɛme ɓol-ɓol yan (mə som ko mə et ke ai kē mbu ai gansa də ɛ ɓetə ɓa masa re ni danə kə si wu mar hit Liura re ni). ⁶Hē shiuya, ɓausa, mə wo a nase nə gan də ɛme ɓol-ɓol nai, kəsə sin lau mənau? Nə tom re, mə som ko mə nəkə sə gan marə wila, kolo ma mbəka, kolo marə kone, kolo bəkkəra. ⁷Mə mbu ɓa somkon dāwē rə wa ɓa yā anda - lo yo gbale kolo sēke ən sinlingsa - hē ɓan te sə ko ɓol-ɓol mbwad rau, ngə tommə nə hē ngə ma te sēke ən singlinsau? ⁸Mə ɓa hur pamrə wu te bi ɓol nai, kə tommənə hē etai ma mə ɓan hur ya kitou? ⁹Isa sə losa. Mə ngə gan marə ɓələ nai, kə tomə hē etai ma mbu ngə kēsau? Ngə gan marə ɓənga, etke akə ma biyaya ngən kēsə re. ¹⁰Wu werə mə ɛme ɓol-ɓol də wuro, hē somkon mbu ən wese re ya somre. ¹¹Hē mə nə ma mbu ɛ ken kēsə kurə ni, nə gan we ɓəna a et ai ganse, etsi kənə ai we bi a nane. ¹²Wu losən isa. Shiuyən tomsəso ɓəsə pwit-pwit mə sə ma kətama, so dodotə mə mar hit Liura. ¹³Et ye ai gansə marə də ɛme ɓol-ɓol ya ai bob Liura mə yə ma yi kē mbu ɛ si ən gansa. ¹⁴Mə bob Liura də ɛme ka ɓol, kətamə wano ganən Liuran, hē gur kalane wubi gəm la mwan. ¹⁵Nə tomə nau? Nə ganən Liura ən kətamə wano, hē nən gan ɓənən Liuran gur kala ne. Nə to ɓinən kətamə wano, nə tohn gur kala nə mwa. ¹⁶Mə somko lore ni, mə heu Liura ən kətamə, kə tomənə hē et si tāndi ya ai gag mə "Amin niu" mə ngən kē gonsa hē a ma kure, ngən kē biu? ¹⁷Mə ngə kē gonsə wuda pwarat wu mang bi si, hē mar yause bese kure. ¹⁸Nən kē gongsə mə nən ganən ɛme ɓol-ɓol nə sə wad mbwad. ¹⁹Hē də hit Liura ɓanə nə gan marə nə kē mbusə wanon ən ɛ nə masa danə nə bəkkə ɓetka, da nə gan mbusə dontə busə bu bu mattə də ɛme ka. ²⁰Bausa, sə gang ambə ko də dīm mbusə wasə re. Mə losə ni, də marə mbu gəmta, so lo amba. Hē də dīm tāmə waso so ɓabila. ²¹Bidə də wetə mə, "Nə ganə ɓetən lau ɛme ɓol ən lau ɛ wiya. Kə kan bi a bersu ɓakənə kur re, "Liura kēsə. ²²Wusə losəwa ɛme ɓol-ɓol wa ən we mbəka, som ko a ɓet ɓa nədsə wetə wu re, hē wu a ɓet ɓa nəd wetə kədəwa. ²³Wusə losə wa, mə ɓetə də hit Liura ɓa gbau mbwad ɓan gan ɓəsə də ɛme ɓol yi mbwad hē ɓetə ɓa kana ən ɓa ɓa nəd wetə kəwa, ɓakə kēko mə sən mun sāusə ɓəsə rau? ²⁴Mə sən kē marə kone ɓəsə mbwad hē ɓet ɓa nədwetə kədəwa ɓa kan ni, akə kur mattə tatə wu wadə. Akə dīm mbusə də gur kale mə mbu ai kursa. ²⁵Mbu gur kalə pāsa kə bor gaso. Losa, akə wī ai fəttə gbər ai kē Liura gongsa. Akə kē ɓin ɛ yaye mə Liura ai də isa. ²⁶Mbuya kə mbəsə yāi yə mbiu, ɓausa? Mə bam mbwad ni, ko yana ain bino, bəkkəra, wila, ɛme ɓol-ɓol ya, kolo kē mbu ɛme yin wese. Sə tom mbusə mbwad danə hit Liura kə mara. ²⁷Mə etke akə gan marə də ɛ ko ɓol ni, ɓwamə ɓet ka fətə danə ko tākən la, koyana akə kē mbu yause ai kēsə. ²⁸Mə eta som ko mə yi kē mbu yause ai kēsə re ni, ɓa ndē ɓəsə swed də hit Liura. Mwē koyana ai gan marə bi fini ən Liura. ²⁹Hed ɓetə danə ko tākən la ɓasə kona wa ɓa gana, mwē ɓausa kənə ɓa kura ɓa ɓwa ya dene də mbu ɓan kursa. ³⁰Mə yatəke a kadsə də hit Liura a da ma mbəkaka ni, et ye ai gansə marə ya ai de swet. ³¹Isa mbwad sə kā sə kē marə kone ɓəsə fini danə yause akə bəkkə ai da təfa. ³²Mə kətamə kone wun ɓəd mbu kone akē sa. ³³Mə Liura a som Liura rukə sendə kure, ai ya luplupto. Ya wu mbun ɓədsə mbwad də hit Liura ɓet ɓədə. ³⁴Tona ɓa ndē swet də hitsə Liura. Mə ɓwa mə ɓa gan marə re. Wu mwan mə ɓwamə ɓa mbəd mbu ɓa kēsə, mə wentə kē kənən. ³⁵Mə ɓa yaumə ɓə ma mbəkaka ni ɓa tau kərmə ɓose diyo. Mə wu hōro tene ai gan də hit Liura. ³⁶Marə Liura bor a nasə niu? Kan isa mwan niu? ³⁷Mə yatəke ai dīm mə yi kone au yi də kətamə ni, ɓwa mə ai kon mə ō mbusə nə dor səsə wu wentə Liura wa. ³⁸Hē mə a yau yai kurə ni, etke ai kur marato re. ³⁹Shiuya, ɓausa, mbu ɓwasə mə sə gər marə kone ən kalə fini, mwē sə sə etke ganon ɛme ɓol-ɓol re. ⁴⁰Sə yawa mbusə mbwad wu tom a tōra wo a boddə mwā.

Chapter 15

¹Siuya nən dīmsa yā ɓausa ɓana, marə dodora nə kē sə so, sə kono sə nəd wetə si mwa wa, ²Sə da lema ən marə dodora wa, mwē sə mə marə dodora nə kē səso kwa kwa ni. mwē som ko mə sə nəd weta gəm mwan de ni³Mə nə sə mbəkaka wu sə dek dek ya nə kon sə kən ya: mə Yeso a wod mə sumsə wado mbu takadtə ən kē sa, ⁴mə ɓa hokada, ai tər tākən ai ni lo takadtə ən kē so.⁵Yeso a bor kephas, ən mbəda ɓata bu wu hā fətə; ⁶Hē ai bor ɓet ka busə bubu wonnon mwa. ɓatəka ɗa ɓaɓo ɓan ɗəwē sēu, ɓatə ka kən ɓa woddon. ⁷hē a bor James, ən ngbaɗa səu mbwad. ⁸A bwedbweda mbwad, a bor nə kənən, lo awe a ha se a ber ko kwale wa. ⁹Mə nə gwittiu ɗa ngbaɗa. ɓwa ko mə ɓa nə yong ɗa ngbaɗa re mə nə han ɓet Liurə wu wane. ¹⁰Wu mə nə rə Liurə wa, nə mbu ya nə so, hē nərə wato som ko gəm re, nə sək gularə kodkod wa wu wad ɓa mbwadan. lo wa, som inə kure, wu nərə Liurə wa wu sə ɗa inə ya ¹¹Wa ko lo wu ina, ko lo ɓaɓo, ¹²Siuya krəsti mə a kəmə yi ni ɗa manta wodtə nai, kə tom mə nə hē ɓa ni yo ɗa mantta wadta som kure wau? ¹³som ko mə Yeso a ni ɗa manta watta mwan de, ¹⁴mwē krəsti a ni kur ni, marə dodora wado wu bi gəm, hē nəd wetə wado wu bi gəm mwa.¹⁵Lowa, ndə gang wira bara a Liurə nin, mə ndə kē weta a Liurə re, mə a nik krəsti ko yase re. ¹⁶Mwē wotta ɓa ni kure nai, ko lo Yeso a ni kure kən, ¹⁷hē krəsti mə a ni kure ni nəd wetə wado wu gəm, sə ɓəsə ɗa sumə waso sēu.¹⁸Hē ɓa ɓa wodsa ɗa krəsti wa ɓa da hanhandə kənən. ¹⁹Mwē ɗa kadatə wado siuyə wa nə kək huttə wado ko a krəsti mə ɗento re nai, kə ko mbu wāɗurə a ida. ²⁰Wa siuya Yeso a ɓər ni bi ɗa mantta wottan ai et ye a ɓər sə ni yo ɗa ɓet ɓa wod sa. ²¹wa lo wora wo sə bi a etə etə wa, wu bi a ete ete mwa mə ai ni ɗa manta wodta. ²²Lo Adamu a wod so ɓeta ɓa kə wod lo kən, wu losa ɗa ɓet ɓa sə ɗa krəsti wa ɓa kə ni ɓəsə kən. ²³lo a gan so: krəsti, ɓər niyo yase, hē ɓa ɓa sə ya krəsti wa ɓa kə ni ɓəsə ɓose ga ai wo so. ²⁴Mwē wu gang bwed bwedɗa, mwē krəsti a kə nə sə Pagune Liura gubtamə wa. Yā wu ber a kə yasə sə gubtamə ən mwētə wa. ²⁵A kə tom gubtamə ai yaw ən ɓet kitə wayo a gudə netsə wayo. ²⁶Et kito ya bwedbwedɗa ɓa kə gal se wu wora. ²⁷Mə, " a ti mbusə mbwad agudə netsə wayo." Mwē a gan mə, " a ti mbusə mbwad ni," bor bi sar losə mə yā kpab mbusə ko mbwad ɗe ya ti se mə wu yate ya. ²⁸Mwē mbusə mbwad yate ni, mbusə wu ya awate ya bi kən. Yā kə tom losə mə, mbusə mbwad wa, wu ɗa Pagune Liura. ²⁹Mə som ko losə re ni, ɓa kə tom bi ən ɓa ɓa tom sə babtisma mə wottau? mwē manta wotta ɓa ni ku hēre na'ai, tomənə hē ɓa tom ɓa babtisma wau? ³⁰tom mə nə hē ndən ha ē a ber ko gamə tadyau?³¹Nən wir wora gamə tadya! Yā wu mbu gora wano ɗa isa, ya nə sə se ɗa krəsti Yeso Pagune yande ya. ³²Nən da mbiu, ɗa ete wau, mwē nə tom kitə ən tom kito ən gubsāwō ɗa Afisa ni, mwē wotta ɓa ni kure nai? " sə ni ndə kəp mbukəp ndə we, mə ɗen ɗen wod ɓə ɗə woddō." ³³Ba sə ɗok re: " ɓa gəmta ɓan ɗələ ɓa dena." ³⁴Sə kwakwa! sə kad kaɗo karang wa! sə pəwirə ko tom sumə re. Mə ɓatəka ɗa isa ɓa ma'a Liurə kure. Nə gan mə mbudiko wu sə mə. ³⁵Mə yatəke a kə gan mə, " wotta ɓa ni mənau, hē ɓan ni ɓa ɓau ən mbirə mənau?" ³⁶Səma kure sēu! mbu ya ngə rək sa ka hā re kə wod hē. ³⁷Mbuya ngə rək sa ən bor sə ko ən mbir suə re, ən bor kāma. kə ko koma ko lo mbəkaka ɓol. ³⁸Liura a kə nə ɓa mbir ye yi yau se, hē kāmə mbwad ən mbirayo. ³⁹mbirə mbwad som ko gege re. Ba mə, mbir ɓeta wu ya fine kakal mwan, hē mbir bena wo a namsa, mbir besə kən ya rimsa, ya bene kən mə sīyā. ⁴⁰Mbir ɗa liurə wa wu kən hē ya ɗa wuro ya wu kən mwan. Hē sāmə mbir ɗa liurə wa wu fini hē sāmə mbirə ɗa wuro wa wu ya bene. ⁴¹sāmə ga wu fini mwan, sāmə ofa sāmə semsemata. mə sāmə semsemarə wa wu bi ɓol ən ya semsemara benda⁴²Wu bi losa a ni yo ɗa mantta wotta. mbuya rək sa kə hana, mbuya sang sa kə han de. ⁴³Ən rək ɗa bebto; wu ni ɗa sāmō. Ən rək ɗa son-songto; wu sang ən mwēto. ⁴⁴ən we ɗa mambiro; wu sang ɗa kətamə, mə mbir kətamə wu bi kən⁴⁵Bidi bi lo mwa mə, " etə ete a ɓərarə ya Adamu a wo yw gang bi ən ɗəwē." Adamu a wo se bwedbwedə ya a gang et ɗəwē ɗa kətamə ya. ⁴⁶Ya kətamə wo ko a ɓərarə yase re wu ɗa mambiro hē wau ɗa kətamə. ⁴⁷Et a ɓərarə ya ai ya wuro, mə a bor ɗa tulla. Ete ya fətə a bor ɗa liura. /v 48 Lo ɗo yā ɓa mar sə ɓa so ən tullə wa, wu bi losa a ɓetə mbwad, hē lo et ɗa liurəya ai so wu bi lo sa ɓa ɓa sə ɗa liurə wa. ⁴⁹Lo ndə ha so ən otə et ɓa mar se ən tullə ya, ndə ko ɓə ɗə ən otə et ɗa liurə ya. ⁵⁰Siuya nən kē sa, ɓausa, mə namo ən mudma ka kan ɗa gubtamə Liurə wu re. ko lo mbu ya ən hansa ka ɗa wu se mbu ən hansə kən de wu re. ⁵¹Kara! nən kē sə wetə wu sə a pāre wa: nda wod ko mwad ɗe, ndə fintə mbəda mbwad. ⁵²Ndə fintə mbəda ber ko mbwad, lo kwereb nusa, mwē pamrə hur a bwedbwedɗa ni. mə pamrə te ni, wotta ɓa kə ni papa mwan, hē ndə fintə ɓəda. ⁵³Mə mbir wu ən hanso wo ndo ɓa ti'ad ya ən handə kədə ya. ⁵⁴Mwē mbir wu ən hanso kəngə ya nə hansə kən ɗə yi ni, mwē mbir wu kə wod so gang mə ka wod ko wmare ni, kə ti marə wu bidi so wu kadan, " wora ɓa skwē ngə ɗa paka." ⁵⁵" Wora, paka wango ən nau? Wora sāmə wango ən nau?"⁵⁶Sāmə wora wu sumo, mwētə sumo wu wenta. ⁵⁷Wa himiti wo a Liura, ya a nə ɗə sə paka ən lau Pagune yade Yeso Krəsti ya!⁵⁸Wa , ɓausa ɓana, sə na kwakwa, gamə tadya sə sək gularə Pagune ya, mə ma'a mə gularə Pagune ya som ko gəm re.

Chapter 16

¹Marə gbau bet bəda, lo nə kē so mə ba tom wa da but Galitaya wa, sə tom lo kən. ²Ga bərərə, koyana ai gbau mbəka ai ti kalla, ai hī pū. Sə tom yā danə mə nə wo ni sa gbau mbəkaka mware. ³Mə nə kan ni, etye sə gbadse, nə dungaddən ən takadtə mbu sə gbausa mə ai yo si Urshalima. ⁴Mə kar nə wo wu dek-dek mə no kənni, bakə ko bəsən inə kəm. ⁵Mə nə wo a nasə ni nə mbəd lau Makadoniya. Mə nə mbəd lau gwārə Makadoniya. ⁶Mədə nə na kaddən isa hal guwə wu bwed hē, danə səkə nə da wado wano, dab nən ko sa mbwad. ⁷Mə donə ko mə nəsə wir shiuyi re. Mə nən hēn mə nə wo na kaddə isa hal, Liurə mə yau ni. ⁸Hē nə yaumə nə kad da but Afisa wu kan ga Pentakos, ⁹mə kaltemse wil nə twa-twa, hē bet kitə ba den-den. ¹⁰Shiuya mə Timoti a woni, ai kaddən isa tatərə wu mad kədə, mə ai sək gularə Liurə wa, lo nən tomso kən. ¹¹Etke ai bebafe. Sə sī'ad da luplupto, danə akə wo anane. Mə nən bi aisa ayawon bausa bena. ¹²Marə yause yande Apollos, nə nə'ad təfa mə ayo asə kara ən bausa besa. Hē som yawo wato ko mə ai yau shiuyə re. Wu, akə wo bi mə berə tomni. ¹³Sə ti gwā, sə na bəsə kwa-kwa da nəd weta, sə tom mbusə lo bet bara, son təfa. ¹⁴Sə tom mbusə mbwad da yauto. ¹⁵Sə ma diyo Stefinas wan, mə ba gā kon Liurə fose da but Akiya, mwē ba nə kā fose mə gularə bet bəda mbwad. Siuya nən kē sa, bausa, ¹⁶sə nə kāsə mbwad mə bet su lowa ən etye mbwad ai sī ndə gulara ai sək gularən inda kən ya. ¹⁷Nən kur dodotə mə wo Stifanas wa, Fortunatus, ən Akiyakus. Ba sī nə sa sə somre. ¹⁸Mə ba ke kətamə wanə filan ən yasə kəm. Wu, sə kar bet bə lawa. ¹⁹Hit Liura da Asiya wa ba dung doma. Akwila ən Priskila ba dosə da dəndə Liurə wa, ən hit Liura da diyo bato wa. ²⁰Bausa mbwad ban dosa. Sə do ba mbwad ən domə bamba ē karang-karang wa. ²¹Ina, Bulus, nə dor mbusə nasen nema ne. ²²Mə etke a yau Liurə kurə ni, hed ba di'ad neme. Liurə wado, ai yawo! ²³Nərə Pagune Yeso wa wu kaddən isa. ²⁴Yauto wu kaddən isa da Krəsti Yeso.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Ina Bulus, ngbafe Yeso Krəsti ən yawo Liurə wa, ən Timoti yause yandə da hit Liura wusə da Korintiya wa, ən bəda Liurə wu mbwad da Akaya wa. ²Nərə ən luplupto Liurə Pagune wa ən Pagune Yeso Krəsti wusə mbəda. ³Liura ən Pa Pagune yande Yeso Krəsti wu hewe. Ai Pa ya kur wādute ən Liurə wādutə mbwad. ⁴Liura ai kur wādūrə wandə da han handə ndə kansə da mbwad wa, mə danə da kur wādūrə bətsu basə da hano wa. Ndə kur wādūrə bausa wa lo Liura ai kursə wādūrə wandə wa. ⁵Lo hanhandə Krəsti wu kpab ndə so mə aisə wa, lo mwā, wādūrə wando kpab ndən lau Krəsti wa. ⁶Mə tən hanni, tən hanmə dūrə waso ən lema waso; mə tə səkkə ni, wu mə wa dūrə waso. Wādūrə waso ən sk gularə dek-dek mə sə səm mbusə da hanhandə tən weso kən ni. ⁷Tə na gada a isan, mə tə ma mə lo sən hansə kəm wa, sən kur wādūrə a wasə mo. ⁸Wu ko mə tə kēsə kurə re, bausa a hanhandə tē təsə da Asiya wa. Ba bərwed tə wu wad səmo pwarat, ka tə tomə tə le ku mwā hē re. ⁹Werə pwarat, tə kur paltə wora a dūrə waton. Wu mə yā tom lo mə danə tə nəd wetə a kātə ya. ¹⁰A bor ndə da hano gunu ya wora, wu mə akə ndə borsi mwā. Ndə na gadə a aisə mə akə ndə bor si. ¹¹A kəsə tom lo kən lo sən sītə so ən ganon Liurə wa. Mwē betə den-den ba kə kē gongsə mə ita, mə nərə dakono ba nətə se ən lau ganon Liura ya betə dwed ya. ¹²Tən gorə a yā: wirə təsə so da gur kalə wa. Mə wun dīmo deno ya ən borse a Liurə ni ya mə wadən kado watə da wuro. Tə tom losə ən isa mwā, som kun marəguno ya wurə re, wu mə ən nərə Liurə wa. ¹³Tə bidi sə mbu sə kausə sə ma wa. Nən hed mə, ¹⁴losə ma tə sə gwitiu səuyə wa, tə ko mbu gorə waso a ga pagune yande yeso wa, losə ko sə mbu gorə watə kən wa. ¹⁵Mənə na gada a yan, nə nau mənə wo a nasə ni hē, danə mə sə kkan dodotə ya woyo fətəte kanə baso mə nən wowo a nasə ni lo nən kosə Makidoniya wa. ¹⁶Nə yau mə nə wo mwā lo nə borso Makidoniya wa, danə mə sə kənə dungu a tōrə wano da Yaudiya. ¹⁷Nə sə da dīmo lo wa, nəda mənə? Nən basə mbusə bənə lo ya ete, kə tomənə hē nə kē mə "ō, ō" kolo "awo, awo" a berə fini wau? ¹⁸Wu mə lo Liura ai sə sang-sang wa, ndən kēsə ku mə "ō" ən "awo" a berə fini wu re. ¹⁹Mə Au Liurə ya, Yeso Krəsti ya Silvanus ən Timoti ən ina tən kē sə da isa wa, a som Liurə "ō" ən "awo" re. Wu mə, ai bin "ō" gamə tadya. ²⁰Mə kurba mbwad ya Liurə ya wu "ō" da aisa. Losə kən ən lau wato ndən kē mə "Amin" mə gbatə Liurə wa. ²¹Səuya Liura a kē yase mə ita ən isa ndə da Krəsti, andə ngbafe. ²²A ti ndə sole yayan andə nə Kətamə da gur kaladen mə wo mbu yə kəndə nason ndirə wa. ²³Hē wumə, nə yong Liura a yo wirə yane mə mbu tomso hē nə wo ku da Korintus rə wa mə nəsə kon ē. ²⁴Som ku mə tə yau mə tən sək nəd wetə wasə kə koso re, wumə ta gulara ən isa mə kalpenge yase, losə sə da nəd wetə wasə wa.

Chapter 2

¹Wu mə nə ʃasə bənə fini mwan mə, wo ku a nasə ni ɖa ber kětə hanhandə mwāre. ²Mə nə gwā sə kalə ni, yana a nə səkkə səu?³Nə bidi sə lo mə danə tom so mə danə mə me nə wo ni, na da et kalpenge wu re. Nən nərə gadə mə, kalpenge nə sə so sən wu su kən mbwad. ⁴Mə nə bidi sə ɖa hanhandə wuda pwarat ən gwa kale, ən mamə wane. Nə yau ku nə sə gwākale mwā re. Wu sə lo wa, nə yau mə sə ma yauto guno nə sə sa a isa wa.⁵Etə ma wotən gwākalə ni, a wo sə ina ku mwan de. Wu mə lo ku tom hanhandə wusə wadā. ⁶We et suwa ən ʃet dwed wa mangan. ⁷Wusə lo wa, wu mə hē ngə we ʃa, ʃed ʃa naruwan, ngə wāɖurə ən aisa. Sə tom losa mə tom kalgwā wu dāma ɖa. ⁸Nən səkkə sə lo mə sə pā yautə sə yau sad so re. ⁹Yā tom yase hē nə sə bidi, mə nə sə pəta au mə sən kon mə ō ɖa mbusə mbwad. ¹⁰Et ye sə yedad sə naruwan ya nə yedad biyan. Mbu nə hed sə naruwan wa-mə nə hed naruwan ya bəka ni, ʃa hedəad bi mə isa a wirə krəsti ni, ¹¹Wu losa mə tom gubsāwō a dā ɖoko. mə ndə som ku bəle a mbu ai tom so re. ¹²a wil nə kalte lo nə wo sə ɖa gwārə gundə Tarwasa mə na kē marə dodorə krəsti kiso wa. ¹³Hē wu mə, ɖəwē yanə mə ku re mə nə tē yause yane Titus ku kisa re. Mə nə hed ʃa ʃsə nau bənə ɖa Makidoniya. ¹⁴Wu mə ndə kē Liurə gonsa, ya ai ko ndə si a to pako ɖa krəsti wa. Ən lu wodo a bal sīrə fēu ya dodorə marə ma wato kona. ¹⁵Mə ida ndə sīrə dodo fēu wa ya krəsti a Liurə ni ʃa ʃa le ndə so ən ʃa ʃasə a wodo wa. ¹⁶Bet ʃasə ʃesə a wodo wa, wu sīrə bor so a wora wu wadā a worə wa. ʃa ʃa le ʃasə so, wu sīrə bor sə a ɖəwē wu wadā ɖəwē wa. Yana aisə sang sang mə mbu su wau? ¹⁷Mə ida ndə som ko lo ʃet benda re, ʃan wang sə marə Liurə mə ʃə ɖa sokərə wa. Wu sə mə hē lo wa, ɖa sendə deno tən kē marə ɖa krəsti lo Liua a dung tə so, a wirə Liura.

Chapter 3

¹Au tən bər mə tən heu kātə bətə mau? Tə yau takaddə kē gongsa ko mə təsə bidi, ko lo sə tə bidi re. Som ku lo reu? ²Isa ən kāsə sə takattə kē gongsə wato, ən bidi so də gur kalatə wa, ya bətə ban mase ba kau mwā wa. ³Sə we mə sə takaddə borso a Krəsti wa, ya tə wosə so. Bidə kun nemə re, wumə ən kətamə Liura aisən dəwē ya. Bidə ku a pəlamrə kudorə re, wu mə də gur kalme bəta. ⁴Yā wu narə gadə ndəsə so ən lu krəsti a Liurə ni wa. ⁵Tə som ku ən ma mbəkaka ya kātə ya tə gosi mə bora natə yə re. Wumə ma mbusə wato bor a Liurə ni. ⁶Liura a gang tə mbattə dena yase də wentə fiyo. Yā som wentə bidi yo wu re, wu mə ya Kətama. Mə bidi yo ən todbə, hē Kətamə kən ən nəba dəwē. ⁷Wu mə gularə ya wo sən worə ya wu ya ba bidəse a kudotə ya, wo də gbato mwē bət Isaila ba sun ku mə bə bwa sa bə kar Musa də otə re. Wumə gbatə wusə də otə wato wa, gbatə ya ən bwedsə bi ya. ⁸Gbatə su ku ko mənau, ya gularə kətamə ai səkso? ⁹Mə gularə wuro wun gbatə ni, kə ko mə nə kənəu, gularə sang sangto kə gamə so də gabtə wa! ¹⁰Mə som dəre, mbu ba tosə gaso mə ən gabtə wa som ku ən gbatə də ya re. Mə gbatə ya wadad se. ¹¹Mə mbu kə bwedso ən gbatə ni, gbatə mbu kə bwed kədə wu kəko mənə kənəu! ¹²Siuya ndə sə bədən narə gadə wa, ndən gwa bwelsa. ¹³Ndə som ku lo Musa re, ya a wansə ndaurə a otə wayo mə bət Isaila ba kə ku mə bə bwad sa mə ba karat də mə gbatə wato ya ən bwedse. ¹⁴Mə dīm mbusə bato gbin. Wawo a naso ndaurə suwa wubi a kau marə wentə mwē səu wil kure, mə də Krəsti mwan bakə mbədada. ¹⁵Wumə wawo a naso, mə ban kau takaddə Musa wu ni, ndaurə su wubi a gurkalme bəte səwa. ¹⁶Hē mə etə a lo a Pagune ni, ndaurə su ən to biya. ¹⁷Səuya Pagune ai Kətama. Dabya Kətamə Pagune wu wuso, yala wu kən. ¹⁸Səuya inda mbwad, ndə som kon ndaura a otə re, ndən wir gbatə Pagune wu bəda. Ban kettə ndə bəda mə daudə gbatə səwa, bərsə a gbatə wu wa, wawo a gbatə bendo, lo borso a Pagune ni wa, ya aisə Kətamə ya.

Chapter 4

¹Wusə losə wa, mə ndən gularə Liurə wa, ən lo ndə konsə wāḏurə wa ndə gegkurə. ²Mwē ndə bwa bədən tōtə wusə mbu bidiko ən pātə wan. Ndən kaddə kaḏo sendə gəmtə kure, wa ndə mə marə Liurəwu ko ən nem kwasa leng re. Ən ləu we weta, ndə nə kādə a mbu ḏima ko yanə ya a wirən Liura. ³Hē mə marə dodorə wado gbin bini, kad mə gbi bi a bet ban wodso mwan. ⁴Da mbu bato, liurə wur wa tā am gur kal bate nēddə kədə yan. Wu we mə ba kā ko mə bə wir han gbarang ya marə dodorə ya sāmō kərəsti, aisə suku kurəLiurə ya. ⁵Ndən nərə ē ko a kā ndə re, wa kərəsti Yeso Pagune, ən inda lombadtə wango mə Yeso. ⁶Mə Liura ai et si a kē sə mə, "Han gbarang wa wu bi ḏa gur kal bāda, mə yi nəba han gbarang bə ya ma sāmō Liurə wa a wirə Yeso liye ni. " ⁷Ndə bədən gəna ḏa hunsa honta, mə wubi gbai mwan mə mango wu da pwarad wa bor a Liurə ni son ən ida re. ⁸Ndən we hanhandə ḏa tōtə mbwad wa, hē ba ḏa paka ko a inda re. Ndə pulun hē wu mə ndə mun tatərə kure. ⁹Ndə we hanhandan hē ba heddə kure. Ba tweddə wu da pwarat wu be mə ba toddə kurə mwan. ¹⁰Ida game mbwadya, ndən to wor Yeso wa bədə mbirado, danə betə ba kə ma kaḏo yeso Kərəsti ḏa inda. ¹¹Nda ba sasə ən ḏəwē wa, game tadya ndən to wor Yeso wu mə danə betə bakə ma Yeso siya ḏa kaḏo wadə ḏa wurə wa. ¹²Wusə lo wa, wora ai biya gularə ḏa ida hē ḏəwē kən wu bi a gularə ḏa isa. ¹³Wu mə ndə bədən kətāmə nəd wetə fino lo ba bidə so, "Nə nəd wetan, hē wun ḏar nə gan so." Ndə nəd wetə bədə kənən wun ḏar ḏa gan so kən wa. ¹⁴Ndə ma losə mə et a niksə pagune Yeso ya akə ḏə nik bədə ən yeso kən. Ndə ma mə akə ḏə wosi ən isa bet Korintiya a wirə wato. ¹⁵mbusə mbwad sa, wu mə a ḏurə waso mə lowa ya nərə ḏa betə denden wa, Kē gong sa kə sokə iya mə sāmō Liurə wa. ¹⁶Wusə losə wa, tə pul kure. ko wu mə mbirə wu biya ḏəblo ən tāndərə ni, ən ḏərə kənə tən ḏa fifitə bətə game tadya. ¹⁷Wu losə mə hanhan ḏə wadə wa, wu ya ber hal yə mwan, ən sək ndə kaḏo ya ndə ḏa sə sāmō ən bweddə kədə ya, ya wadsə mbusə mbwad bakə ma so. ¹⁸Mə ndən karə mbu ban wirso kure, wu mə mbu ban wirə wirə kədə wa, wu yase wau a bwed bweddə wuro.

Chapter 5

¹Ndə ma'a lo sə mə, mə diyo ndən kadsə də wa yasi bi ni, ndə bidən diyo beso a Liurə ni mwān. Diyo suwa βetə ʃa mar koβose ən nemsə re, wu diyo də liurə ən dəblərə kədə wa. ²Mə də dulkurə wa a dən gwā nda, ndən gər ʃa ndə kəngə dāwītə ya kadatə Liura ya. ³Tən bi yaya mə dāwītə tə kəngə so ʃa kə tə wir ko niti re. ⁴Marə mə som də re, lo ndə sə də dulkərə yi wa, handən gwa ndə sini mə gulata. Ndə yau ko mə ʃa ndə mbut dāwītə re. Mwē ndə yau mə hē ʃa nə ndə dāwītə kəngko, mə mbu wusən dəwē wa wu sukē mbu som ən dwwē kədə wa. ⁵Et ai sək ndə sə hansə mə mbu ndə yauso ya wu Liura, et a nə ndə sə kətamo kədə lo kurʃa a mbu kə woso. ⁶Wa gamə mbwad ya ndə kad ndə ke mbiri bəda. Ndə ma lo ndə kadsə ndə yur bədə gbai wa, ndə tom bədə handə bwalang ən Pagunen, ⁷Mə ndən wadən nəd weta, som ko a wiro ən nusə wu re. ⁸Wa, ndən ke mbirə bəda. ndə yau mə hē ndə handə bwalang ən mbiro, mwē ndo bədə diyo ən Pagune. ⁹Ndə yau mə wu kad lo mbu ndə kəksə gadə si wa, ko ndə diyo ko sad so. ¹⁰Kad ndo mə ndə gbau mbwad ga palta krəsti wa, mə ko yana ai ko mbu gongarə waya a mbu yi tom sə də mbiri wa, ko ya dene ko ya gəmte. ¹¹Wa, ndə maf tatərə Pagune wa, ndən pek βeta. Liura ai wir ndə dekdek. Nən dīm mə kə ko losa də dīm mbusə waso. ¹²Tən dīm rə ko mə tə kettə sendə waso sətə wir lo tən werə re. Tən kē sə mbu kad sə mə kon gorən ita wa. Danə sə ma mbu sə kē sə b'et ʃan kon sə gorə ən mbu mbirə wa, som mbu də gur kale wu kure. ¹³Mə ndə bor bədə də sentə wadə wu mə a Liura, wa mə tə βetə də sentə watə ni, wu mə a isa. ¹⁴Yautə Pagune wa ti tə ndo, mə tə ma mə yā wu wetan mə etə fini a wodə mə ko yan. Wu sə lo wa ko yana a wodon. ¹⁵A wod mə βetə mbwad mə βet ʃasən dəwē wa, ʃa kad ʃose ko ʃa kad kado et siya a wod se mwē ʃa nikad bi ya. ¹⁶Wusə la wa, bər sə siuyi wa, nda pətə kad etə paltə ko ən yawo etə etə yi mwa re, ko wu mə ndə pətə kar Pagune bi losan. Siuyi ndən kad də et ke paltə lo mwa re. ¹⁷Wa st si sə də Pagune ya ai et fifi ya. Mbu mwēya haktə biyan. Kara, ʃa gang bəsə finin. ¹⁸v 18 Mbu sə mbwad bor biya Liurə ni. A sək ndə kado deno bədən aisan ən lau Pagune, mwē a ndə nə gularə sək kado βeta. ¹⁹Wu mə, a naye ni, ai karə sumsə a dūrə βetə wu kure. Ai nə ndə marə ya sək kadata. ²⁰Wa ʃa gbandə mə ndə kad βet sī Pagune yi mara, lo Liura ai yong βeta ən lawadə wa. Tən bob sa mə Pagune, " Sə sək kado ən Liura!" ²¹A kang Pagune mə ai kad mbu tiwa mə a sumsə wado. Ai et a pətə tom sumo kuru ya. A tom yā mə danə ndə kad βet karang karang wa ən Liurə ni.

Chapter 6

¹Ten sək sə gularə bidə kəm wa, tən bob sa mə sə tom diksə ən nərə Liurə wu kədə. ²Mə Liura a kəmə, "A berketə nərə nə pul ngwē a isan , ən ga lema nə sī san." Siuya wu berketə nərə. Kara siu ya wu ber lema. ³Tə ti mbu gbidə ko a wirən ko yanə wu re, mə tə yau ko mə gularə wato wu kad ya gəmtə re. ⁴Wusə lo wa, tə we kātə ən mbu tən tomso mbwad, mə tə mbadtə Liurə wa. Tə mbadtə wato də səm mbusa, ən han han də. ⁵Twedə, gbiyo də pursəna nək senda də gulara, də bəttə muda ən mədərə kurə wa, də dora, ⁶də sang sang to, ma mbusa, səm mbusa, yau beta, də kətāmə karang karang wa, də yautə deno. ⁷Ndə mbadtə wato də marə weta, də mango Liurə wa. Ndən mbu kito ya karang karang to a nem siya ən kwase yade. ⁸Tən sək gulara də mbu kwalsa ən mbu kwal kədə wa, də sərma ən hewo. Ban kē tə mə tən dok beta, hē ta bet weta. ⁹Tən sək gularə lo ba matə kure, ba ba bə ma təsin wu da pwarat. Tənsək gularə lo tə wodda, mwē kara, tə bə tən dəwē. Tən sək gularə lo bet ba we'e sə baso. Mə mbu tomsə wato mwē ba kattə paltə worə kure. ¹⁰Tən sək gularə lo tən wā dura, hē gametadya tən we kal penge bəta tən sək gularə lo tən tərato, hē ta bətan gəna. Tən sək gularə lo tə som kon bəkaka hēre, hē tabətan mbusə mbwad. ¹¹Tə gan marə werə bətan ingə mbwad, Korintiya, am gur kal bəta wubi ho. ¹²Ita tən bədsə am gur kalə basə kure, sə bəd bəsə sase ən dīm mbusə waso. ¹³Siu də mattə ndən gan so, nən ganən isa lo amba , wa sə tə wil am gur kalase twa. ¹⁴Kpab durə wasə kon bet ban mbəddə Liurə kurə wu re. Mbu kpab karang karang to mbi ən et aisə bi də bədtə yau? Kolo mbu kpab han gbarang wu bi ən han tikrau? ¹⁵Kurba bi wusə da ber Pagune ən gusāwou? Mbu kpab bet nəd wetə mbi ən betb ban nədsə wetə kədə wau? ¹⁶ko kurba mbi də berketə hid mbəd Liura ən wisau.? Mə inda ndə hid Liura aisən dəwē ya, lo Liurə a kē so: "Nə kad də bafo, nə sik də bafo nə ko Liurə bato, ba fo kənə bakə ko bet bəna." ¹⁷Wa, "Sə bor bəsə də bafo sə kad bəsə fol" Pagune ai kē lo sa. "sə də mbu gəmta, nə kəsə kon bəsa. ¹⁸Nə ko Pa se, isa kən so am bəra ən am ton bəna" Pagune aisən mango ya a kē yase.

Chapter 7

¹Bausa yauto, ndə sə bə də ən kurbə wu wa, bwa mə ndə sob kāde, da mbu sānto ən dəblə sə mbirando ən kətamə wandə wa. Ndə gər sang santə də tatərə Liurə wa.²Sə tə nə tōra! Tə gwā et ke kalə re. Tə se et ke re ko lo tə kon et ke mbəkaka re. ³Som ko mə nə kē sə bəsə lo san, mə sə də gur kalate ndə wod kəm , ndə ni kəm. ⁴Nən mbu bwasə də isa. Nən wādfura. Kalpenge ya nə wu bi a ned ye hano wandə kəm.⁵Lo tə wo sə də Makidoniya wa, mbiratə da ku wu wī re. A losə wa, tē kan də mbu wāisa də tōtə bōl bōl ya nik senta tāndə wa, ən tatərə ya ən darə ya. ⁶Hē Liurə ai səkkə sə bə səu ē ha sə bə so wa a tə səkkə də wo Titus wa. ⁷Som ko wu də wo wato mwān hē Liura tə səkkə re. Hē kənə wu də səkkə səu Titus a da sən isa wa. A kē marə yautə guno wa son, kalgwā yase, ən karo sən kar nə sə wuda pwarat wan. Mwē wu nə do kən wuda pwarat. ⁸Ko lo wu sə mə takaddə wanə gwā sə kalen wa, nə tom mənə ma'a ni kure, nə wo na ma'a mə takadə wanə gwā sə kalen hē nə kəm mə nə ma'a ni. W u mə kalə gwā yase re, wu mə kalə gwā yase wo sə bə sə yase wu ya berə gutting mwan. ⁹Siuya, do nan, som ko mə a kalə gwā yase wo sə bəsən kon narəwan, sə da ya gəmte də heu Liuran, hē kə nə sə yam kure. mə a ita. ¹⁰Mə kaləgwā bor sə a Liurə nə ya, ən wo sə bə da kon naruwan də bwed da lema, ya som kon də mənə ma'a ni rə ya. kaləgwā ya wurə kənə ən ko sə bə də wora. ¹¹Sə kar kwalə ya nə kāse ən kalə gwā si wo sə a Liurə ni də isa ya. Də dīmo wasə ən nə kā sə də mbusə mbwad wa, we mə sə ru re. Sə kar gbatə kaləgwā yase, tatərə waso, ən gur kalase, nə kāse, ən m'a matə waso, ya we sə mə sə tom wetan ya. Də mbusə mbwad, sə we kā sə mə sə ru re. ¹²Wusə mə nə bidi san wa, nə bidi mə nə kāse a nate kan biya a wirən Liurə nin. ¹³Yā tom yase hē tə də səkkə yo. A wir kad wādfurə wandə kure, hē kən do tə wuda pwarat wo də Titus kənə, mə də weta wa, kətamə wato sāgar biyan. ¹⁴Wu mə, mə nə go ən isa a wirə wato ni, na kur mbu diko re. Mə som losə re ni, mbu tə kē sə so wu wetə biya. Gorə wato a dūrə waso mə Titus wa, wu wetə biya. ¹⁵Yautə wato a nasə ni, wu gba, lo ai dīm sə kon mə ō yase mbwad wa, lo sə kon sad ən tatərə ən makkəra. ¹⁶Do nə wuda pwarat mə, nə bə nən nəd wetə də isa.

Chapter 8

¹Tə yau mə sə ma'a a nərə Liurə wa, a nə sə mbəda Liurə wu da Makidoniya wa. ²A ber pətarə ya hano guno, kal penge ən hano guno ya tərətə bato , we ɸa tōrə deno ya nə Liurə mbəka ən kalə fini. ³Mə in nə wire, ɸa nə liurə mbu ɸasə so ən kalə fini, wu haktə mbu ɸa ma'a son. Da yawo ɸato , ⁴Ən bobo wu da pwarat ɸa na'a mə ɸabə nə bero ɸə kpab dūrə a gularə Liurə wu da mbəda ɸata. ⁵tom bi la somko lo ka ndə dīmso re. kad sə bi lo wa, mwē ɸa ɸau ɸan nə kǎ ɸosə ɸəsə pagune ni. Hē ɸa nə kǎ ɸosə a nate mwā da Yautə Liurə wa. ⁶Hē tə səkkə Titus, a gǎ sə bər gularə wu ya, mə ai bwed gularə wu a ber su ya nə liurə mbəka ən ləu waso. ⁷Siuya sə wad wirə bəsan dǎ mbusə mbwad dǎ nəd wetan, dǎ mara, dǎ ma'a mbusa, dǎ gularən yalma, dǎ yautə waso mə ita. Wa, sə ma'a dēk dēk mə sə wad wirə dǎ gularə nə mbəka wan. ⁸Nə kē yǎ ko mə wo ndo re. Nə kē yǎ mə nə pətə wetə yautə waso nə kara wu ya fine yə ən ɸet besau. ⁹Mə sə ma'a nərə pagune yande Yeso liye wa. ko wusə bi mə aisa ai et gəna bi wa, ai gang et tərətə biya mə danə sə da gəna. ¹⁰Da mbusə wa, nə kə sə kē mbu kə sə sǐ so . Mwērə haktəd so, sə bər mbəka ko mwan de, sə yau bəsə mə sə tom bəsan. ¹¹Wa siuya sə bwedadǎ lo sə nəsə kāsə ən yawo mə sə tom losa a ber səu wa. Wa sə na'a kwakwa sə bwed gularə wa dǎ. ¹²Mə sə kāsə mə sə sək gularə wu ni, wu mbu dena biya ən mbu kona. Wu ndo mə wo dēk dēk ən mbu etai sə so, som mbu eta somsə ku rə wu re. ¹³Mə gularə wu som ko mə ɸa hed sə et ke biya mə yatə ke ai da bi song re. A bwarə wato, mbusə wo gege. ¹⁴Sə sə bəsə kən a ber wu wa, kə ko mbu kə sǐ sə ɸaso. Wu losə mwā mə, ɸasə kən wa, kə nə ɸa mbu ɸa yauso. Mə ɸa da mbusa a ned ye. ¹⁵Wu bi lo ɸa bidəsə ɸəsə wa: " Et aisə dwetya, a da mbu besa ka re. hē et ai sə hal ya, a yam mbəkaka re. ¹⁶Wa, gongsa a Liurə ni, sə mə Titus a sə wara lo in nə yausə mə isa kən wa. ¹⁷Mə a kon bobrə watə o mwan de a tomən weta mə wo losa. A wo a nasə ni , bi ən yawo wato. ¹⁸Tə dungad kəm ən yause ɸan heusad dǎ mbəda Liurə mbwad mə gulatato a kē marə dodora. ¹⁹Som ko mə yǎ mwan de, mbəda Liurə wu ɸa gbadad mə ai ən inda kəm dǎ gularə nərə wa. Yǎ wu mə, ɸa nə Pagune gbatə bi ən dūrə wato, hē mwā mə mbu ndə dīmso wu tomo a net ye. ²⁰Tə mun mə tom yatəke atə duk a gularə nərə wu tə tosə tə sək wa. ²¹Wu dīmo watə mə tə tom mbu dena dēk dēk wa, som ko a wirə pagune wu mwan de, a wirə ɸetə mwā. ²²Tə dung yause ke ən ɸabo kəm. Ita tə pətad den den, tə wo ai et gularə biya. Siuya a sokə dǎ gularan, a wetə wato ən gbatə a wirə waso. ²³Titus ai basiya sike yane, hē basiya gularə wano mə isa. A ɸausa ɸa nda, ɸa bora hansə ɸol ɸol dǎ mbəda Liurə wa. ɸabo kək ɸa dēk dēk a wirə Pagune wa. ²⁴Wa, sə we ɸa yautə waso, mwē sə we mbəda Liurə wa a gorə wato mə isa wa.

Chapter 9

¹A marə gularə Liurə wa, a bet sang sang wa, ba mə nə sə bidin. ²Nə ma'a sausaute wason, Ya nə gosə se a wirə bet Makidoniya ya. Nə kē ba bəsə də Akaya gason ba kau mbirə bəsan. Yau gularə waso ən kolə fini wa, tom batəka denden ba kan də gularə wa. ³Wa nə dung sə hausa mə kwa gorə wato a dūrə wasə wa, wu dəng gəm. Hē mwā mə sə kad nbəsən ngwē hwak, lo nə kē sə mə sə tom wa. ⁴Mə som ko losə rə ni, yatəke də Makidoniya mə a mbəd nə a yau haso a ya ho sə kau mbirə kurə ni, ndə kur mbudiko nən kē rə ko mə mbəkaka re, wu mə nən nəd weta a aisa an gularə waso. ⁵Hē nə kar nə ho bwa mə, nə sə dung hausa ba bau a nasə ni hē berə wu kana. Wu losə mə da nə ba kə kau mbiro a gularə səu sə kē sə mə sə tom wa. Yā wu losə mə danə mbusə kə wadā a ned ye də tōtə nə Liurə mbəka ya nərə. Som ko mə wu gbakta re. ⁶Weta səu wu mə, et a rək sə guiting ya, a kə da guiting kən mwan. Ya a rək sə bi də tōrə nərə ya, a kə da nərə biya. ⁷Wa, bwa mə kolo yana ai nə mbəka ən kalə fini lo a dīmsə də kalaye wa. Ai nə mbəka ən kaləgwā ko lo ba tomad ndo re. Mə Liura a yau et si ai nə sə mbəka ən kalə fini ya. ⁸Liura ai ən mango ya a kə tisə nərə wayo wu sə mbəd dek dek ya. Yā wu losə mə danə sə də mbu bwa sə mə sə da wan. wu losə mə danə sə da soko də mbu densa ən də gularə deno mbwad. ⁹Lo ba bidi sa: " A bwa gəna wayon, ai nə bet təraton. Wetə wato bi kalkalan." ¹⁰Et siya ai nə sə et rəke kāma ya, ən kētə hawe mə mbukəfa ya, a kə nə ai sokə kāma mə rəko. A kə ti mukrə wera waso wu nədə. ¹¹Sə da mbusə də tōtə bōl bōl mə danə sə kad bet nə mbusə dek dek, yā kə tom yase hē ba kē Liurə gongsa ən ləu wato. ¹²Gularə wa, som ko mə ən nə bet sangsang wu mbu bwasa mwān de. Ən sookə tōtə kano də gulatə, ən kē Liurə gongsa. ¹³Mə ba pətə san, ba yau bəsə ən isan a gularə wan. Sə yau dəndə Liurə wu kə da gbato ən ləu kon mə ō yase də kē marə dodora ya Liye. Sə nə Liurə gbato mwā də yautə nəyo a bate ni ən betə mbwad. ¹⁴Ban sausaute mə bəsə wiri, ban ganən Liura a isa. Ban tom losə mə nərə Liurə gba wusə a dūrə wasə wa. ¹⁵Gongsa a Liurə ni mə nə mbusə wato ya wadsə mbu kyā ya.

Chapter 10

¹Ina, Bulus, nən bobsə nase mə, ən lau papaktə nə tosə kănə mə Yeso wa. Nən ko dō awe, mə nə dā isa ni; hē kənə mə nə som kun isa re ni, nə təfə mara. ²Nən bob mə, mə ndə kəm ni, nə yau mə nə we otə ku dā nəd werə wan de. Hē kənə, a dīmo wano, bwamə nə we otən mə tən betasə ban dīmo mə ndən kad kadō ya betə ni wa. ³Wusə bi mə, ndə betə wa, kit ndən samso, ya betə betə kure. ⁴Mə, mbu kitsə wando som ya betə betə re. Lo wa, mbu sam kitə wando wu ya Liurə ya, mə ndə dəblə mbu wuro ən worən mbu deno re, ən won ya gəmte mwān. ⁵Mbun bedsə ma mbusə Liurə wu wa, ndən dəblə usu. Ndən mə mbusə mbwad ən usu, mə ɸa kon Krəsti. ⁶Mbuya mbwad ai nasə ē wa, ndən we'ad ən usu, mə wo bi a bwed bweddə ni. ⁷Sə kar mbu wusə a wirə wasə wa, pāre. Ete mə a yau mə isa yi ya Yeso yi ni, ai dīm kāye mə, dō yəsə ya Yeso yi wa, ida ndə lo kən. ⁸Ko wu mə, nə ngo gwittin, hē wuda pwarat mə a mango wandə Pagune a nətəso. Som mə təsə dəblə re, wu mə ya təsə səkkə səkkə ya, na kur budiko re. ⁹Nə yauko mə wumə nən pulsə pulu ən takkadə wano re. ¹⁰Mə ɸatəka ɸa kəm, "Takadtə wato mbu wusə dā wa wuda, hē kənə mə ngə wirad ni, ai song song! Mattə wato ən dorə kura re." ¹¹Betsasə ɸwa mə ɸa ma lo mə mattə wusə dā takadtə watə wa ta tə som kiso re wa, wu bi dā gur kala te losə mwā, mə tə kiso ni. ¹²Tə kpabrə kātə kun etke kolo ɸetsasə ban heusə kāɸosa wu re. Hē kənə, mə ɸa kab kāɸosa ən etke, kolo ən kāɸosa ni, ən we lo mə ɸa ma mbəkaka hē re. ¹³Wu mə ta go ko wuda pwarat de. Mə lo wa tə go anedsi Liura a nə tə so mwān, tə tom ya wadsə yasə gwitin yi mwān. ¹⁴Tə kon gorə ku lo tə wosən nasə ni wu re. Ita, tə tīsə woyo ən marə dodorə ya Yeso yə ən nasə ni wa. ¹⁵Ita tən gorə ku a gongarə ɸatəka ɸa gongso re. Lo wa, ngwā yate wu mə, werə waso wu soko, danə gularə wato kə pəwirə, dā berketə gwitin wa. ¹⁶Ngwā yate wu yā mə, danə tə kē betə marə dodorə dā butsə waso a wirə wasə wa. Ta go kun gulatə ɸetka ɸa səksə hanka wu re. ¹⁷"Bwa mə, ete mə akə go ni, ai gon Pagune." ¹⁸Som ko mə ai konsə gorən kāye ya ɸan yau aisə re. Wu mə, et Pagune a konsə gorən aisə ya.

Chapter 11

¹Da ma mbusə nə ma kurə wa, nən bobsə mə, sə səmən inə gwitin. Wusə bi mə sən səm mbusən inə wa! ²Mə nən ləmarə a isa. Ləmarə wano wu do ya Liurə ya mə isa. Wusə bi mə kurba wu da ina ən isa a marə tene ən kərə fini wa. Nə gbo mə nə yau mə nə kosən Krəsti do autene a pətə ma kərə ku hère ya. ³Tatərən mənə mə, tōttə sāwō a doksə Hauwawu ən ma mbusə gəmto wayo wu, mədəko dīm mbusə waso wusə fwan mbəd Yeso Krəsti.

⁴Mamaren mə etke bi bol a wosən marə Yeso wu ka bi bol ən ya tə kēsə se. Kolo sə kon Kətamə ka bəsə bol ən ya tə konse. Ko sə kon marə Liurə ka bəsə bol ən ya ita tə konse. Yawo sə yausə mbusə wa, mang bi losan! ⁵A dīmo wano, som kone gwitirin yi ko da kona gba-gba wu re. ⁶Kon we mə ba bəkkə nə marə ni, ba bəkkə nə ma mbusə re. Da tōttə yo mbwad wa, tə kēsə mbusə sə man. ⁷Wu sumə bi mə, nə gano kənə do awe mə basə heweu? Mə nə kēsə marə Liurə ku a bā rə wau? ⁸Sīyā bəda Liurə besa ba sīnə sən bā nau nəsə sək gularə wa. ⁹Berketə səu nəsən isa wa, hē no we mə nə yau mbəkan wa, nə tausə kure. Mə fausa ba borsə da Makidoniya ba bau wa, mbuya nə yausa ba nənə bənan. Da mbusə mbwad wa, nə fwan kənə mə nə yau ko mə nəsə kad mbu gagarə re; hē kənə, nə hed kure. ¹⁰Nəsən werə Yeso wu, da gurkalanə wa, na fwan gorə da but Akaya re. ¹¹Mə mbiu? Au mə nə yausə kure? Liura ma biyan. ¹²Hē kənə, mbu nən tomso, na pətə hedə re, mə danə bətsasə fan yausə mə bə do da ita a mbu basə so wa, ba yama. ¹³Kona wu lawa, wu kona bara, fan sək gularə ya gora. Ban tom bə kona Yeso wa. ¹⁴Yā som mbu hir-hir wu kure, mə ko gubsāwō ma, ai bor bi do time dene kən. ¹⁵Kəko mbu hir-hir wu kure, mə mbəda wato ba kə bor bəsə do bət werə kən ni. Mbu gōngarə bato, kə ko mbu ba tomso yase. ¹⁶Nən kēsə mwā mə: etke ai dīm mə nə pəndə re. Hē kənə, mənə dīm losə ni, sə to bəsə mənə pənda, danə nə da nə go bənə gwitin kən. ¹⁷Mbu nən kēsə a gorə səu wa, som mbu Pagune a yauso re, hē wu mə, nən gan mənə pənda. ¹⁸Kadsə bi mə, bət fanə fan go ya bətə bətə bəsə wa, inə nə go bənə kən. ¹⁹Sən kon gorə bəsən pəndə wa, isa sə bət ma mbusa! ²⁰Sən səm mbusə bəsən et akəsə gansə battə ya. Mə a ha mbu wasə ni, ai tom bi mə yi da mbu yi yausa bin isa; mə a tokāye mə yi wadsan ni, mwē asə dakta. ²¹Nən kēsə mə mbudiko wando, mə ndə song-song a gularə suwa. Hē mə ete akə go ni - Nən gan lo pənda - Nə go kən. ²²Ba Hiburus rau? Ina nə losə kən. Ba bət Israilau? Ina nə losə kən. Ba kəbərə Ibrahim wau? Ina nə kəbərato kən. ²³Ba amdiyo Krəsti wau? (Nən gan do nə somə sendə deno re.) Nə wad fan. Gularə nə səkso, nə wad fan mbwad; nə kad pusəne nə wad fan, ba twed nə wad təfan, nə kan da han ya fwasə mə hē nə hod yan. ²⁴Bet Yauda ba barən twedon samrə wonon "Busə tākən wu hā wonukurun." ²⁵Ba barə nə twedə tākən ən kplangsa. Ba dəkənən kudotə fini. Kuramo a barə nə gəbko da alwarə mbala tākən. Nə tər da alwara a bwadətə fini, ga ən bəttə. ²⁶Da wado wano, nə han da sensan, yo battawen, da bət bana, bət kalta, da gwārə gunda, da dobr, da alwara ən da fausa bara. ²⁷Na Bulus, nə sək gularə da han-handə wuda pwarat, nə kă adə kur ga ka, da dora, mbərā wunə bwana, da sīmbərā, da songra ən mbiri niti. ²⁸Mbədə yā mbwad wa, gamə tadya, nən gon wuda pwarat mə dīm mbusə a bəda Liurə mbwad wa. ²⁹Yanə mbirato hodse, hē yanə hodko kədə yau? Yanə ba tomsadsə mə ai gbide hē nə dīm kurə yau? ³⁰Mənə go ni, nə go a mbu nən gbalasə tomo wa. ³¹Liura ən Pagune yandə Yeso, ya a mangsə hewo kal-kal ya, a ma mə ina nən ba rə barə ren! ³²Da Demaska, gomna ai səkse gularə a kadatə gub Aristas wa, a ti mə ba mar kalte ya Demaska mə danə ba nə mə. ³³Hē kənə, ba nə toda gərgədanggo, ba nə donsi a kakarə gwārə, nə bor da sendə gəmto bato suwan.

Chapter 12

¹Wu mə ndo mənə go, hē kənə gorəsəu mbəkaka wa som si re. Da Pagune, nə wad wirə bənə də wiro ən wila. ²Da mwētə bu ha kurun haktəso, nə ma etke, au etsi ai etə etə ko lo mənau, nə mare. Liura a ma bi yase mwan, mə bə to etsi bə wadsad də liurə ya tākənte. ³Hē nə ma et yan ko ai etə ete kolo som etə ete kure, nə mare wu mə Liura a ma bi yase, ⁴bə wadsad sə bi də liura a wad yi kur mbukusə də kiso hir-hir ya ete akə kə yi kē rə ya. ⁵Nə go ən etsiya. Nə go mə kābənə re, wumə nə go mə song-songtə wano. ⁶Mə nə go ni, na ko etsi a ma mbəkaka hērə yi re, mənə kē werə usu fini mwan. Hē wa nə go re, mə tom yatəke ai dīm mbəkaka bəl, wu wad mbu a wirso kolo ya nə ganse. ⁷Nə yau nə go re, mə wila gəmtə suwa, mə danə na we kənə ko mə nə mbəkaka re. ⁸Nə bob Liurə mbala tākən a yā, mə bwa si. ⁹Mwē Liura a nə kē mə, "Nərə wano mangan, mə də song-songtə wano təfa kə wo." Lowa, wu bi dek-dek mə nə go də song-songtə wano, mə danə mango Liurə wa wu kad də gur kalane. ¹⁰Nəsə bənən Yeso wa, yaunə bənən, də song-songtə wano, də bebto, də han-handa, hano ən də mbu wāisa. Mə berketə nəsə song-song wa nə bənə gbing-gbing! ¹¹Sə tom nə sase, hē nə gan pənda! Ka bəwamə hē sə konsə gora. Mə nə gbala ko dō bətsasə bən konsə gorə mə bə kona gba-gba wu re; wusə bi mə nə som mbəkaka rə wa. ¹²Gbadə dene ai bən tom mbusən səmo də isa, mbu hir-hir wa ən mbu gba-gba wa. ¹³Tomə nə hē nəkəsə to mə sə mang hitsi Liurə bəsa reu, wu mə nə gər mbəkaka ən isa rau? Sə nə sob ruwamə wano. ¹⁴Sə kara! Nən dīmtə mə nən wowo a nasə ni ya tākənte. Nə yau ko mə gang mbu swāsə a nasə ni re, nə mbəkaka wasə re. Nə yau isa. Mə som dek-dek mə awe ai gər bəguna mbusə yase re. Kwalan yate, wumə bəguna bə gər awu mbəka bəse. ¹⁵Mə nən sīsə ni, ən donə wuda pwarat, ko mə nə wod ni. Mənə yausə wuda pwarat ni, ina bəkə nə yau gwitirin mwa niu? ¹⁶Do wuso, nə kadsə mbu gōngarə kure. Wusə bi mə, nə bənən sendə wanə kən wa, ina nə məsə bənə nase ən sendə suwa. ¹⁷Au nə pətəsə seyo ən lau etke nə tim sadsen nasə yi niu? ¹⁸Nə bob Titus bobo, mə ai yawa nasə ni, hē nə kpab bən yause, Au a sesə niu? Tən sək rə gularə ku də bottə fino reu? ¹⁹Au sən dīm mə də tərōmse ya, tən na mə tə kon kātə ē ən isau? A wirə Liurə wu ni, tən kēsə mbusə mbwad də dəndə Yeso wa, mə sə də səkkə. ²⁰Nən mun tatərə mə nə wo ni, nə kəsə wir ko dō nə yauso re. Nən muntatərə mwā mə, mə nə wo ni, səkəni wir ko lo sən dīmso re. Tatərə wano wu mə, nə wo ni nə kəsə tē də mbu gəmtəsə, na'ē, ləmara, kalgwā, yaudura, dangto, gora, ən yā'adə kiti-kiti wa. ²¹Nən mun mwā mə, mənə wo ni, Liurə wano akə nə tom nə ənnasə ni dō awe. Nən mun mwā mə, na gwākalə mə bət bə tomsə sumsə mə hē siuyi wa, bəkə ko den-den, bətsasə bə kon naruwan ku a kadatə gūto ən bəwātə gəmtə ku ən tom mbu məsə bə dəwērə wu bən tomso re.

Chapter 13

¹Yā wu wo wano ya tākante a nangə ni. "Betə mə ɸa mang ɸətə kolo tākən hēɸa bor ən weta a narəwan ɸa məsə etə ya." ²Nə gan marə bənə pat-pat ən bet ɸa tomsə sumu wa ən ɸatəka a berketə səu nəsə bənən isa ya ɸətəte wa, hē nən ɸarəsə mwā: mənə wo mwā ni, na hed ɸa ko mware. ³Nə kē sə yā mə sən gər wira mə kolo Pagune ai gan mara ən lawano. Ai sa a som ko song-song ən isa re, ai bi kwa-kwa ən isa. ⁴Mə ɸa gwa ɸa bale ɸota ən mbirə song song, siu ya ai bin ɸəwē ən mango Liurə wa. Wa, inda ndə song song kən ɸa aisa, hē ndə le bədən aisa ɸa mango Liurə wa ɸa ber waso. ⁵Sə ɸədə kāse sə kara ko lo sə da nəd wetau. Sə pətə kāse. Sə ma ko mə Yeso Krəsti ai ɸa isa reu? Ai ɸa isa, hē mə ɸa gan kon isa re ni usu mwan. ⁶Nən ganən təfə mə sə ma losə mə tə wī ɸəɸarə wato kure. ⁷Siu tən bob Liurə mə sə tom mbu ɸwa kədəu re. Nən bobrə Liurə ko mə ndə tom lo ndə bor ɸa ɸədərə seu ɸek-ɸek, kolo ndən wir lo ndə wī ɸədər seu ni. ⁸Mə tə kā ko tə tom mbəkaka kwal kure a wetə re, tə tom ən wetə mwan. ⁹Tən we kalpenge a ber seu təsə song song isa kə bəsə kwa-kwa wa. Tən bob mə sə kad bəsə ɸər. ¹⁰Nə bidi mbusa a berketə seu nə som ko ən isa re wa, mə a bersəu nə sən isa wa ɸwa ko mə nəsə gan mara ən kitərə ɸa mango wano nən we sə ɸa matta ya Pagune a nə nəsə, mə danə nə kəsə nək ɸek-ɸek, wu mə nən ɸwasə ɸwa ɸa re. ¹¹Abwed bwedɸa, ɸausa, sə we kalpenge! Sə sək gulara ya fintə sentə beta, sə nəd bəsən təfa, sə kon ɸa mə ō a waso, sə kad sem-sem. Mwē Lira aisə et yaute ən kado semsemto wa akə mbədsi. ¹²Sə do ɸa a waso ən domə bam ēme. ¹³Mbədə Liurə wa ɸan dosə kən. ¹⁴Hed nərə Pagune Yeso Krəsti ya, ən yautə Liurə wa ən kpab ɸurə ɸa kətamə karang-karang wa wu kadən isa mbwad.

Galatians

Chapter 1

¹Ina Bulus gbade, gbadətə wano som mə ɸetə-ɸetə ɸa gbad nə ɸə ɸoose re, hē wa som mə etə-etə a gbadnə yase rə mwā. Wu mə Yeso Kərəsti ən Pa a niksə Awaye ɸa manta hottə ya, a gbad nə yase. ²Ina ən ɸausa təsə bēēd wu mbwad, tən bidəsə takaddə wa sa ɸet-galatiya. ³Nərə ən luplupto ya Liura ən Pande ən agune yande Yeso Kərəsti ya, wu kad ən isa bēēd; ⁴Liye si a nəsə kāye mə a ɸurə sumsə wando mə yi ndə bor ɸa wurgəmto wu ya; wusə bi mə a isa ən Pa nde ɸa kursə ɸəsə ɸoose ya. ⁵Samə səu ən bwedɸə kədə ya, wu kad ən a isə bēēd wau bi a bwed-bwedɸə wuro. Amen. ⁶Mbiro mun nə hir, a hedə sən hedsə Et si a yongsə se ən nərə wayo Yeso Kərəsti wu ya. Mbirə mun nə hir mə a kono sən konsə marə dodowu ka ɸəsə bol ya. ⁷Nyā som ko mə nən we lo mə, marə dodowu ka wu bi kən bol le; wu mə ɸatəka ɸakən ya ɸan yausə mə ɸan fintə marə dodorə ya Yeso Kərəsti wu ya. ¹⁰⁸Mə time ɸa liura ko ita mə tə wo təsə kē marə dodorə ka bəsə bol, som ya Yeso yi kurə ni, kəpla yate. ⁹Lo tə kē sə so, ina Bulus nən ɸarə sə mwā mə "Mə etke ai kē sə marə dodorə ka ɸəsə bol, som ya sə konse kure ni, kəpla et siya." Au nən gər mə etə-etə a nə heu yase au ko Liurau? Au nə tom mbu ɸetə ɸa yausou? Mə nən tom mə wu ɸetə ni, ina nə som au-diyo Kərəsti yi ko fin fin hēre. ¹¹Marə dodorə nə kēsə, ɸausa, nən yau mə sə ma lo mə som ya munmə ən namu re. ¹²Ba bəkkə nə bəkkə re, hē wa ite a nə nə yase rə mwā, wu wila borsə bi ən Yeso nə Kərəsti ni hē wau bi ən nan ni. ¹³Sə kur kadətə wano ya gasen, lo nəsə ɸo Yauda wa, nən han ɸet ɸədə Liurə wu, na nə tod ɸa ɸa wuda pwarat. ¹⁴Da Yauda, nə wad wirə nəsə wu wuda pwarat nə wad ɸausa ɸanə mbwad ən tom mbu yo panə wu kəm. ¹⁵Hē wu do Liurə biya, a nə gbad ɸa kal manə ya. A yong nə ənlau nərə wayo. ¹⁶Liura a dung Awaye ən nanə ni ɸa wila, mə na kē ɸet sumsə marə wayo; mwan mwē nə tau etke ɸa munmə ən namu re. ¹⁷Hē wa nə pətə wadə ku ɸa Urshalima a gbadə ɸaso a wirə wanə wu re. A losə wa, mwē nə wad bənə ɸa gwārə Arabiya, kiso mwē nau ɸənə ɸa gwārə Dimaska. ¹⁸Nə mwē kurun Dimaska, mwē nə wad Urshalima mə no na Kefas mwē tə kad bəten a isa tərə bu hā wonon. ¹⁹Kiso wa, nə pətə wir gbade ke hēre, wu mə Yakubu yause Pagune ya. ²⁰Mbu nə bidə sə so, nə gbo a ən Liuran, som mə nən babarə re. ²¹Kiso mwē nə wad ɸa gwārə gunda ya Suriya ən Kilikiya. ²²Aberketə suwa, ɸədə Liura wu ɸa Yauda ɸan bəd sə Yeso Kərəsti wu ɸa ma nə ku ido hēre; ²³wu mə ɸan kur marə wano kur mwan mə "'Et si gaso ka'ai hansə ɸədə Liurə wu ya, siu a lo ai kē ɸetə marə werə səu gaso yin toadsə ɸetə siwa." ²⁴Mwē ɸa heu Liurə mə ina.

Chapter 2

¹Mwētə bu hā kurun haktəso, mwē nā wad bənə dā Urshalima mwā; tə bēēd ən Barnabas ən Titus kəm. ²Nə wad lo mā, wila si Liura a nā nəsə hē mā nona kē bā mā nā kon iuran, nən kē bet kaltə marə dodora. Nən pā-pā hē nā gan marə ən bābila, mā gamo bā ma losə mā nən mundə mun de kolo nā mun ko a gəm mwan de. ³Titus ai sə bi ən inə bēēd hē aisə Baheline bi ya, bā tiyad ndo mā ai bā wirə etbare. ⁴Sewa bausa barə bā pā bā bau mā bā kar yalatə wato tə daso dā kadatə Yeso Kərəsti wa. Da dīmtə bato bā yau mā hē bə gang tə battə. ⁵Hē dā dim mbusə bato suwa, ita tə pətə yawo ko hēre mā danə werə suwa wu bwan isa kədə. ⁶Betsasə bān dīmsə mā bə mane wa, (mbu bān tomso mbwad nən pullə ku hēre, mā Liura a bisə etke re) betsasə nən kēsə mā bā dek-dek wa, bān sookə nā rə mbəkaka re. ⁷Bān mbusisə mā nayo səu Liura a nā nəsə kē betsasə bā basə wirə etbarə wu marə dodowu ya, hē Bitrus kənə, ai yo yi kē betsasə bā basə wirə etbare wa. ⁸Liura ai səksə gularə ən Biturs ya, wu a isə ai səksə gularə dā ina a etkaltə ya. ⁹Nərə Liura a nā nəsə, Yakubu, Bitrus ən Kefas basə wada bet bəd Liura wa, bā ma bəsə boos; ina Bulus ən Barnabas tən hing bā nəmsə siya ya ən wesə mā tə bausa deno ya. Bān tom nyā lo mwē bā wad bəsə a dab betkaltə basə; mwē ita kənə to bətə a betsasə bā bā wirə etbare kədə wu kən. ¹⁰Bān kē tə lo mwā mā tə dīm bet tərato kən. Ina na Bulus nyā wu mbu wusə dā gurkananə kən wa wuda pwarat. ¹¹Kefas a wosə dā gwārə Antakiya wa, nā dukad a wirə wato wuda pwarat mā nyā wu naruwan yate biya. ¹²Hē betsasə bā bau ən Yakubu ni, Kefas ai ya yi kəp mbusə bi ən bet-kalta. Lo betsasə bawo so, mwē ai kəp mbusasad ai hed betkaltə bəsa. Ai mun betsasə bān basə bā wirə etbare wa. ¹³Betyauda besa mwē bā kpap bəsə dā haltabōōti səu kən. ¹⁴Sentə bato səu nā karsə nā wo kon bā ko ən marə dodorə hēre wa, mwē nā kē Kefas mā "Mə ngə etyauda bā hē ngən kad kado ya betyauda rə ni, kə tomə hē ngən tom betə kaltə ndo mā bā gang betyauda wau?" ¹⁵Ita bā hatə sə ha dā betyauda wa tə som "Betkaltə re; ¹⁶a losə wa tə ma bətə mā, ete ai da rə lemə ko a bəd wentə re; wu mā ai da bi a nətwerə dā Yeso Kərəsti wa. Ita ma wu bi mā ta da kano dā wera ənlau Yeso Kərəsti wa, mā danə tə da lemə bətə dā werə werə Kərəsti wa som ko mā a gulatə wentə re. A gulatə wenta, etə-ete dā munmə ən namu a kə da lemə re. ¹⁷Ita tə bet sumsə bətə kən, wusə bi mā Yeso Kərəsti ai nā tə lemə yase wa. Nya kad bi mā Yeso ai yau somə biyau? Somko losə fin-fin hēre! ¹⁸Mə nā nagadə a wentə ni, nagadə səu nā hedsə ən dirə wa, we mā nā et dāblə wentə bəna. ¹⁹Nə hod a wenta ən lau wenta, mā danə nā nā da kado bēēd wu ən Liura. ²⁰Ba gwa nā bēēd ən Yeso. Kadatə wu nəsə dā wa, som ko mā wu təptə wano re, wu mā Yeso ai kad yase dā ina. Kadatə wano nəsə dā wa, nən kad mā wera ən yautə Au Liurə wa, ya a nəsə kāye mā inə ya. ²¹Nə hed nərə Liurə wu kure, mā kə we mā karangto mā ete a kə da bi mā wentə ni, nya ən we bi mā hodo Yeso wa, wu bi gəm.

Chapter 3

¹Kak! Bet galatiya! yana doksə səu? Ba gwa Yeso a bala bota sə wirad bəsəə nə nusə wason. ²Mbu nə yauso mə nən tausə wa wu la: Au sə kon Kətamə mə a gularə wentau, kolo sə kon mə sə nətwetə a mbu sə kurso? ³Au sə bəsə gāu la kənəu? Sə ber ən Kətamə hē siu sən ko sa mbwad ən mbirou? ⁴Ngə pətə kano dā han handə ko den den wuda pwarat gəm mwan, hē mə ngə karkar ni som ko mə naruwan yang ke re niu? ⁵Et si a nə ngə sə Kətamə hē ai sək gulatə ya wente kolo a kur werə niu? ⁶Yagun yandə Ibrahim "A nət wetə bi a Liurə nin, mwē bā heuwad bi mə karangtə waton," ⁷bwa mə sə ma losə mwē mə bətsasə bā nətsə ware wa, bā am Ibrahim wa. ⁸Marə takaddə-karang wu kē losə mə, Liura a kə nə bətkaltə lemə ən lau wera. Ba kē Ibrahim bi dā marə dodorə pwarat mə, "Ən lawango, urə mbwad kə dā dodotə ən mə inga." ⁹Wusə lowa bətsasə bəsən werə wa, bā kə dā dodoto bəsə bēēd ən a isa. ¹⁰Bətsasə bā nətsə werə a gulatə wentə wa, kəpla bātə; mə bidə losa, "Kəpla, a et yi a yau ko yi bəd ən tom mbu bidəsə dā takaddə wentə mbwad re wa." ¹¹yə wubiya bwamte mwan mə, et ke a kə dasə leme ən Liurə ni mə wentə ya a som re; mə etdene a kə dā lemə a nətwerə usu fini mwan. ¹²Wenta som mə wu a werə re; kwalan yate wu mə, "Et ye ai səksə gulatə a wentə ya wu odo ai kad usu." ¹³Au Liurə ya a le ndə dā ya gəmte ndən tomsə dā bəd wentə wa, a wo ya gang etgəmte mə ida, lo bidəsə bidə sə mə, "Et yi mbwad bā gwasadsə a bale botə ya, a bitən", ¹⁴lowa dodotə Ibrahim wa kə wo bi a bətkalta dā dəndə Yeso Kərəsti wa, mə danə a wera ndə kurba ya Kətamə. ¹⁵Bausa nə gan marə wu ya etə-ete. Bətə mə bā kurba bəsə abəka ni, etke akə bəd mbusab re mə bā tom mə wentə ni. ¹⁶Siuya bā kē kurba wa a Ibrahim ən kābərə wato. Kē ko mə, "a kābərəmse re," wu mə a kābərə fini wo mwan, "ən a kābə wango," we mə Kərəsti. ¹⁷Mbu nə dīmso wu mə: Wentə wosə mwētə 430 ya haktəse, kunba kun ya Liura a kē ndə pad pad yi re. ¹⁸Mə kə kad bi mə huđu kə wo bi mə bəd wentə ni, we bi mə som ko mə wo mə kurba mwa re. Hē kənə Liura a nə Ibrahim bi gəm mə dūrə kurba. ¹⁹Mə wu bi lo ni, kwalan ya wentə wu kənəu? Ka bi mə bā sookə nyā so si a kurba doso; wau bi kābərə Ibrahim wu ya kurba wusə dā ya. Wentə wo dā ən kwakwato ən tōrə tima ən lau bəle wa. ²⁰Siuya bəle somko mə etə fini mwande, mwā Liurə kən ai fini mwan. ²¹Wenta ən tom bebtə bi ən yokurba Liurə wau? Som ko losə fin fin hēre! Mə kad bi mə bā neyo wenta a won dā dāwē bi ni, kad bi loni, we mə karangto wo bi ən lau wenta. ²²Hē kənə takaddə Liurə wa, pāā mbusə mbwad a gudəsə sumo. Liura a tom mbusə mə kurba ya nə bətə lema wo mə werə wusə bi a Yeso Kərəsti wa a bətsasə bāsə ən nətwetə wa. ²³Hē wetə wawo, ka ndə dā gungmo lo giya, woosə mə werə boron wu pwarat hē. ²⁴Kad lo mə, wenta wu oira wando, kadsə mə Kərəsti a won pwarat wu hē, mə danə ndə dā lemə ən lau wera. ²⁵Kadso mə werə wo biyan wa, ndə som ko dā gongmo lo giya mwāre. ²⁶Kad bi mə, ida mbwad ndə am Liurə wa dā wera ən lau Kərəsti Yeso wa. ²⁷Lo isa mbwad bā subsə sə sumsə a tom a baptisma dā Yeso Kərəsti sə konad wa. ²⁸Somko mə etyada kolo etheline ke re, baddə kolo etkade ke mwan ya a som re; etbare kolo tene ke a som re, ida mbwad ndə fini mwan dā Kərəsti Yeso. ²⁹Mə sə ya Au Liurə yi ni, we mə sə kābərə Ibrahim wa. Amsiya mə dūrə kurba.

Chapter 4

²¹Nən kē lo mə siyee, mə ngə au ni, mbəkaka bwa ɓan baddə re, kolo ai kar gəna yase ni. Wusə lowa, ai bi ən dirə ɓetsasə ɓan karsə diyo wa, wau bi a ga pate a bwansad so pwarat hē. ³Wu bi losə kən, aberketə sə ndə sə aɓə wa, ɓa kar ndə karo ya uro. ⁴Berketə bwaso kansə bi wa, mwē Liura ai dung awaye ɓa hasad sə ən lau tenə ya, a ha sə mə wentə wa; ⁵a tom lo mə danə yi kon ɓasasə wentə sodsə ɓawa, mə danə ndə konad lo aba. ⁶We mə isa sə aba, Liura a dung Kətamə Awaye wa ɗa guramkalɓanda, ya ɓan yong sə mə, "Abba, Pa wa." ⁷Wa nyā we mə ngə som baddə mware, ngə awe, mə ngə au ni, kad lo mə ən Liurə ni, ngə au siyee. ⁸Aberketə səu sə ma Liurə kəde wa, wentə tom sa sə gang badta, sən bəd wisə ka ɓesa, ya ɓa som mbəkaka hē rə mbwad ya. ⁹Mwē siu sə masə Liura kolo Liura a masə so, mbu to bi hē sən kettə sə sə lo ɓesə ɗa marə wetntə səu daga dəng gaso hē wa som ko ən təfə ən dek dekto a wirə ən nandə nə rə wau? Sə yau mə sə lo ɗa kaɗo ɓəttə lo gaso mwau? Sə yau mə sə kad baddə ɓəsə lo gaso mbwad mwau? ¹⁰Sə kara, sən yau re game, obme fiye, berketəmse, ən mweta wu sə haktə hē re. ¹¹Nən kur tatərə mə gularə wano ən nasə ni wa kə ko bi gəm mwan. ¹²Bausa, nən bobsə bobo, sə yau so lo ina, dane ina nə ko lo isa kən. Sə tom mbəkaka wu nə denə re. ¹³Nə yau mə sə ma lo mə, som kwakwa re, kahē nə kē sə marə dodorə a ɓəran. ¹⁴Ko wusə lo wa, mbusiya wano, ti sə ɓesə ɗa pəteran ni, sə beb nə kure, wa sə bisə kure mwā. Losə wa, sə konnə ən kalə fini ɗo time Liurə wa; lo ngə gam ina ɓənə kāne nə Yeso Kərəsti si ɓənən. ¹⁵Wusə losə wa, dodotə waso wonnau? Au mə lo nə kē sə so mə, mə kə tom ni, sə bootə nu waso sən nə wau? ¹⁶Au sən bisə nə mə nən kē sə werə wau? ¹⁷Bausa wa, ɓan gbe mə sə ɓə bəddə, hē wa som ko mə a mbu dena re, wu mwan mə danə ɓə sə bwan ina sə bəd sentə ɓooso. ¹⁸Game tadya wu dek dek mə ngə gbe ngə tom mbu dena, wu ko ko mə aberketə nəsə bēd ən isa wu mwan de. ¹⁹Ambana gwidīng-gwidīng wa, nən gong ən kurə-ha waso wau bi ga Kərəsti a kadsə ɗa isa wu hē. ²⁰Mən tom mə nən isa bēd ni, kahē nə fin kwērə wano, mə hano wano wu a isa. ²¹Sənə kē, sa ɓetsasə yausə wentə wa, sə purngwē ku a wentə reau? ²²Lo ɓa bidəso mə Ibrahim a yin ambara fəttə wa, ya fini ya wu au ten baddə ya, ya bise kənə wu au tenate ya. ²³Au ten baddə siya, ɓa ha ɗa tōrə munmə ən namu; ya bese kənə, ɓa ha ɓəsə ən tensi wosə bi ən lau kurɓa. ²⁴Ban ɓarə we ɓa mbusə ən tōrə mamaren losa mə, ton ɓa ɓa kadsə mə wu kurɓa ya fətəte. Kurɓa ya fini ya wu mə ɓor ɗa Kulorə Sinai mwē a ha abə fətə amsasa ɓa badta. Nyā wu Hajaratu. ²⁵Siuya Hajaratu ya we mə Kularə Sinai ɗa gwārə Arabiya; tenyə siuya a gang bi a gwārə Urshalima, mə ai ɗa kaɗo ya badta ən ambaya. ²⁶Hē siu Urshalima wusə gbayasə ya, siu a gang mande yase. ²⁷Bidi bi losə mə, "Sə tom kalpenge, bakmbərā siu sən harə kəde wa. Sə ba dawa bwa ən yahadə ya dodotə, sa ɓasasə sən gong rə ko ən kurə a berketə ha rə wa. Mə am ten ɓa hedsadsə biya mung wu wad ten aisə bi a kərəya." ²⁸Ida kənə ɓausa, ndə am kur-ɓa lo Ishaku ai sə kən wa. ²⁹Aberketə suwa, et ye ɓa hasadsə bi ɗa munmə ən namu ya ai han yasi ɓa hasadsə bi ɗa Kətamə ya. Wu ya fine bi siu ya. ³⁰Takaddə-kang wu kē mənau? "Pə auten baddə si ən awate kəm ɓa wad kakal. Mə auten baddə si a kə ɗa hud mbəka ko bēd ən auten ɓa konsadsə konyi hēre." ³¹Wa ɓausa, ida ndə som am ten baddə re, wu mə ndə am tensi ɓa konsadsə konya.

Chapter 5

²¹Wu mə a yalato Kərəsti a yong nda a usu. Wa sə dəkə sə yau ko mə sə lo də kađo battə mwa re. Sə kura, ina, Bulus, nən kē sa Kərəsti a kə da mbəkaka ən isa re mə ɓasə wirə etbare ni.³Nən kē sə mwā mə etbare yi ɓa basad wirə wato ya, woad odo mə ai yau wentə mbwad. ⁴Sə bwan Yeso Kərəstin, sa ɓetsasə mbwad sə dasə "lemə" mə wentə wa. Sə yam nərə wato.⁵Mə Kətamo ən wera, ndan tigwā a sang-sangto. ⁶Ngə ɓa wirə etbaren kolo ngə ɓa kure, ən Yeso Kərəsti som də mbəkaka hēre. Wu mə wera ən yauto wu mbu deno yase. ⁷Ka sən ma bwa-bwate ɓəsə dek-dek, yana a ɗok sə se mə sə hed werad yau? ⁸Doktə wa ɓor kon et si a yongsə se ni re. ⁹Sāute gwtirin mwan ən tom mbəka fī wuda pwarat. ¹⁰Nən gwā a isa də Pagune lo mə sa ɗim mbəkaka ɓol hēre. Et yi ai hansəse bwad ya kolo yana kəpla yate. ¹¹Bausa, də marə dodora mə nən gan marə ɓa wirə etbare ɓənə sēu niai, tomə mə hē ɓan han nə ɓənə sēu wau? Mə wu lo ni hē kudorə səu ən kwasə ɓetə ɓa gɓit si a bala bot gwa wa hē ɓa tođan. ¹²Nən yau mə, ɓetsasə ɓan hansə so, ɓa gang kāɓose bakmbərā. ¹³Bausa, isa ɓa yongsə a kađo yala wa. Sə yau sə gan kađo yalawu ku mə wo ya sumo re. Lowa sə yau ɓausa, sə sī ɓa waso. ¹⁴Mə wentə mbwad wa deu a mbəka fini mwan; wu a "Wu odo mə ngə yua ɓausa waso lo sə yausə kāsə wa." ¹⁵Hē mə sən twed ɓa sə yamba sasə suka ɓa a wasə ən ɓausa ɓasə ni, sə ti senda mə kə tom sə tod ɓa a waso. ¹⁶Wa nən kēsə mə, sə kad də Kətamo sə yau sə ɓəd munmə ən namo kəde. ¹⁷Mə mbu mbiro a yauso Kətamo a yau usu re, hē kənə mbu Kətamo a yau so wu mə mbiro a yau usu rə kən; wa ɓasə fəttə kəm wa ɓan kurə ɓa re. Hē losə wa, ɓakə pətə tom mbu bwaso re. ¹⁸Wa Kətamo mən ɓədsə ngə yase ni, mbəkaka tēsən wentə fin fin hēre. ¹⁹Watə gularə mbiro wu bi a bwadətə mwan: gūrətə, sānto, ɓamo, ²⁰tiu-wisa, sēdərə, ɗokta, kitsa, naē, mbusisa, kal-gwā-gəmtə, mbusisa, gəmtərə, ɓwa, ²¹ɓisə-ɓa, gwātə-sāute, nik-senda, ən mbu bensə lawa. Nən ɓarəsə kēyo lo mə, et ai tomsə mbusə ya, a kə kano də gubtamə Liurə wu re. ²²Hē kənə am Kətamo wu: yauto, kalpenge, luplupto, səmmbusa, sendədeno, mbudekdek wa, wera, ²³tom ya dene, kəmtə mbusə mbwad wa, wentə ko som si re. ²⁴Bet ɓasə am Kərəsti Yeso wa, ɓa gwa sentə mbirad ən mbu ai yausad mbwad a bala ɓotan. ²⁵Mə ndən kad kađo ya Kətamo ni, bwa mə tom mbusə wando wo ya Kətamo mwan. ²⁶Ndə yau kändə kədə, ndə gwā ɓa kalle ən mbusisa a wando kədə.

Chapter 6

¹Bausa, mə sə wir ete ai tom sumə ni, sa bətsasə səsən Kətamə deno wa, sə losad də kəfa bəda Liura. Isa sə dīm kəsə bəsə kən mə danə sa tom senda wato səu re. ²Sə sīl bə a waso danə kə we wentə Yeso Kərəsti wa. ³Ete mə ai dīm mə isa yi wane ni, et si a som mbəkaka hē, a dōk kāyen. ⁴Koyana ai pətə gularə pwarat hē ai da mbu yi konsə gorə si ən kāye wa, wu ko ko mə a et ke bol le. Mə koyana a kə to biterə wayo biya. ⁵Et ye bə bəkkəsad sə marə ya, wu odo mə ai tom mbu dena ən et si a bəkkəsad se kəm. ⁶Sə yau bəsə dōk kədə, mə Liura bən hūrad kədə; mə mbu etə-etə a rəkso wu odo mə ai kōdōtə usu. Et a sək sə a gularə ən munmə ən namu ya, kəpla yate. Wa, et ye a rəkso mbu deno də Kətamə ya, a kə da dəwē bweddə kədəya də Kətamə. ⁷Sə hod mbirə ko a sək gularə deno re, mə berketə ndə gbausə mbusasə ya kə wo biya; mə ndə hed kurə ni. ⁸Berketə mə wo ni, ndə tom mbu dena ən bətə mbwad, lo bət bəsə də kəfa werə wa. ⁹Sə kar takadtə səu nə bidəsəso ən nemanə wa. ¹⁰Betsasə bə yausə mə bən we gularə deno ya mbirə wa, bən gbe mə bəsə tom sə bə werə etbare odo. Bən tom lo mə bə yau ko mə bə bə han a marə Yesu Kərəsti wu re mwan. ¹¹Kolo bətsasə bə bəsə wirə etbare wa bən bəd də wentə ku hēre; hē bən yau mwan mə sə bawirə etbare mə danə bə konsə gorə ən isa ya mbiro. ¹²Wu kad ko mə nən kon gorə mwan de, kwalan yate wo mə nən kon gorən gwa bə gwasə Pagune Yeso Kərəsti a bala botə wa; ya wesə mə bə gwa nə də urə losa, hē inə kənə ən lau uro. ¹³Ko ngə bə wirə etbaren kolo ngə bə kure, som də mbəkaka fin fin hēre; hē kənə mbu wu dek dek wa wu mbu bə səkso fifi wa. ¹⁴Bet yo mbwad bən kadsə kadtə nyā wa, kado lup-lupto ən ya wādfura wu kad ən bəbo bēd kolo a Liurə ya bət-israila. ¹⁵Bersə bi siula wo wad bi kal kal wa, nə yau ko mə etke a nə bwētə re; mə nə to gularə Yeso wu də mbiranon. ¹⁶Nərə Pagune yande Yeso Kərəsti wa kad bēd ən kətamə wanggo əhm.

Ephesians

Chapter 1

¹Ina Bulus, ngbadə Yeso wa ən yawo Liurə wa, nə dor sə sa bət Liura yongsə bə sa də Afisa wa ən bətə bə nəd sə wetə ən Liye Yeso wa. ²Sə yawa kado dodoto ən nərə won isa ya borsə a Pade Pagune də Liurəya ən Yeso liye. ³Hewo wo losa ən Pade Yeso et yaute. Ya isa a nədə sə gbato ən mbusə mbwad ya kətamə ya wusə bidi ən et yaute yandə ya. ⁴Liura a gbadə də bət ndə nəd sə wetə ən Yeso, hē ai mar wuro. A gbadə mə ndo karang-karang ndə ko ən naruwan ke re. ⁵Də yauto Liura ngbad də mə ndo ambaya ən lau Yeso Kəristi wa. A tom ya mə wu mbu do yi sə mə yi tom bi wa. ⁶A bwed-bweddə dāndə wato wu da hewon mə nərə səwa. Yā wu mbu nədə so ən lau et a yausadsə ndo ya. ⁷Ndə da lemə ən lau et a yausadse ndo ya, mə munmə a tukso ndə da sob naruwan ya summsə wado. Ndə da yā mə dwettə ya nərə aisəso. ⁸A hed mə ndə da nərəya də marəguno ən mabusə mbwad. ⁹Liura a hed mə ndə ma wetə mbu ka pā sə bi wa, mə mbu yi yauso wu we ən lau Yeso wa, ¹⁰berə mə mbu Liura yauso kə bwed sə bi wa, Liura akə gbau mbusə mbwad də liura ən wuro də Yeso. ¹¹Bə gbaddə bādə ti bādə də Yeso abərbəra. Yā tombi dīntə et ye ai tomsə mbu yi yauso bi wa. ¹²Liura a tom yā danə ndə kad ndə heu dāndə wayo. Ndə bət bə bərsə nəd wetən Yeso wa. ¹³Ndə da kur marə wera, marə lema ya kəristi ya. Də aisa ndə nəd weta bə nək nemə də Kətamə Karang Karangwa, ¹⁴kədtamə ai et ayutə hē də da ya mə waso də dāndə wato. ¹⁵Mo mə, a ber suwa nə kurso marə nət bə gbad sə bə mə ya isa wa, ¹⁶nə hurun ia re game tad ya nən ganən liura mə a isa də gano wano ən liura wa. ¹⁷Nən ganən Liura losə mə, Liura pa gunda Yeso liye, Pagune asə nə kətamə mabəka ən ya welle marə wato, ta akən. ¹⁸Nən ganən liura nusə ya dəwə yasə sə ma yogo bə yong səso. Nən ganən Liura mə sə ma gəna yauto a et bə he sadso. ¹⁹Nən ganən Liura mə sə ma kətamə gbato ya ən bweddə kəndə ya wu də ndə sə wetə wa, gbato wa wufə də kətamə gbato wato. ²⁰Kətamə wa sək gularə yasə ber su Liura a nikad sə də manta wotta ai tiyad a nem siya yaye gbədi. ²¹A tiyad biya a gubtəmə təmtə ən dənto bol-bol ya a tisə Yeso som ko də wuro wu mwandə ən də wuro ən woso gəm. ²²Liura a hī busu mbwad a parə nəd Yeso ya ai tiyad et gbaya a busu mbwad ən bət bəda. ²³Hē hid Liura kənə wu mbirato gbalə wato wu mbu bətə bən kəksə dōwē si wa.

Chapter 2

¹Mə isa ni, sə wodtə bəsə də sumsa waso ən mbu sən tomsə deng-deng wa. ²Wu mə də summə sən tomso ən bubənsə däng-däng ya tora wura, ka wu sentə wa so. Ka sən kadlo et sən gubtə a yerə ya, ən kətamə gəmtə ən sək sə gularə ən am, ban mbisəsə ē wa. ³Mə dən kad bədə də irin bedbə ni, ndə yaumə hē ndə tom summə də wur wu ya mbər wadə yauso. Wu sə lo sə wa, ndə am Liura akə ko sən kal gwā a nate ni wa, lo beti beti. ⁴Hē wa Liura ai et yaute, mə a yauto a yaudəso wuda pwarad wa. ⁵Lo dəsə wottə bədə də summsə wa, adə wosə bədə də dəwē fiye də Yeso. ⁶Liura a nik də bədə kəm ai yaumə ndə kad kə də gbato fini də Yeso et yauto. ⁷A tom yā la mə də mwetən woso a də we yautə ya yaudəsə ən gən ya wusə də kətamə Yeso ya ai wedə busə losə də yautə wayo. ⁸Mə ən lau yauto he ba də lē ən nəd weta, ya som mə borə a dab wasorə, yautə liurə wa biya. ⁹Mbu dena dən daso a tom mə a mbusu losa et ka ai go kəndə. ¹⁰Mə ida də gularə nəmatə, bədə ha də yautə Yeso mə də tim mbu densa, ya gaka liura a gərdəso ya, mə də tim usu. ¹¹Mə bwa mə sə dəmi gaso sə ma Liurə kure də bu timsa ya bero ban yong sə mə "bet ba gbeu kəndə wa" mbu ban yong so mə gbəu wə wuda biro ya bəta ban tomsə ən nəmbosə ya. ¹²Da ber suwa sə somko ən liurə re, sə ēke bə a bət Israila. Sə weyo a mbu sə konso ən Liura də wuru re. ¹³Mwē səuya də yautə Yeso ida dängaso dəsə hadə bwalang ən Liurə wa, ba də wosə ngbang a dabwatən də mudmə Yeso et yautə wa. ¹⁴Mə ya isa ai hangba rang wa yasə mə yə gang fətə wo fini də bərato a gal bər su bwadəso ən bausa wa. ¹⁵Wu mə a bwadən kad palta ya ən tidə sə do, mə yə gang et ai karang ai yo fini də isa tomo lawa wau ən yauto. ¹⁶A tom la mə yə ti bəta fətə ba bo də bərə fini də Liurə ni a bale bota. A lau bale bota ai gal bər su wuso də ida wa. ¹⁷Yeso a wo mə yədə nə han gbarang wa a sa bət səso hadə bwalang ən bət bəsə kwak. ¹⁸Mə ən lau Yeso də sə fəttə wa kətamə fini tore fini ya wadə ən Liurə ni. ¹⁹Wuso lowa səu ya sa bət sə ma liura kəndə wa, ko etə fini a som eke bol-bol le wusə lowa do bausa kəm ən gbada liurə wa Bausa gular. ²⁰Basasə bəsə də ngbada ən bət bədə liurawa et yaute Yeso bi mbwat ai kudora marə bi yase. ²¹Da ya isa maro buwad wawu fini ban sanglo het marə liura. ²²Da ya isa ban mar sə də kənso buwad mə sə gang han kadfa liura wa da kətamə deno.

Chapter 3

¹Wu mə ina, Bulus pusəne Yeso Kərəsti a bed ɸa da lemə rə wa. ²Nən hed mə sə kur marə badɸɸə ya nərə Pagune ma nə sə so ən lo wa nə wa. ³Nən dor sə mə a wile ya ɸa nə nəso. Ya wu marə weta ya nə dor sə so gwiddiu. ⁴Mə sə kau ni, sə ma mabusə wa no da we tə wa wu sə ɸa Yeso wa. ⁵Mwetə ko gaso ɸa we ɸetə ku mə ɸa mare. Mwē səu ya ɸa we gbaɸa ən ɸet ɸəɸa a hi ɸa so a gularə wa yo wa ɸa kətama. ⁶Wetə su wu sə a parə wa, wu mə, ɸe da ka no da nərə Yeso Kərəsti a nə so ɸa marə dodoto wa ton. ⁷Mə ya nə kad badɸe mə yautə Liurə wa a nə nə so ɸa gbato Kətamə wato. ⁸⁹Liura a nənə ma busə ya. Wu sə bi mo mə i na nə nasə kwad ɸeu ɸa bed yautə Liurə wa, nə kə ɸeta marato ɸet ɸa kur kənde wa a yautə Au Liurə ya in buwən ɸare. Nə tom ɸetə buwad ɸa mə bu Liura a yauso, ya wubu Liura a paso ɸa muwettə kutə had təso wa, ai et a sək sə ko bi ya. ¹⁰Wu mə, ən lou ɸet ɸəɸa, ɸət kətamə ən ɸet gubtəmə a Liura ɸiɸi ɸa kə ma gbato Liurə wa ɸa toyotta ɸol-ɸol. ¹¹Ya kad losə mə wuda kəta mə Pade Yeso et gbade Liurə ya. ¹²Mə Kərəsti də da təfə ən tōra mə ɸet wetə wado ɸa ai sa. ¹³Seu ya nən bopsə mə biri wu sə wot ku a hanhandə nən weso re, wu sə gbato wa sə wa. ¹⁴Wumə nə gwiri kwita a Pagune, ¹⁵ya ko jo mənə ɸa wuro ən ɸiɸi ɸan sək se gularə ən ɸende wato wa. ¹⁶Nən ganən Liura mə a sə gaka mə yautə wato, sə nəɸə ɸek-ɸek ən gbato ɸa kətamə wato ya wusə ɸa i sa ya. ¹⁷Nən ganən liura Yeso ai kadda gur kal yase ən nət wetə, nən gan ən Liurə mo mə sə na sə saga ɸa ngulong ɸa yuatə wato. ¹⁸Sə kəɸa ɸa yauta mə sə ma, ən ɸet ɸəɸa kəm, ngulong to wu biu, ən gbato ən yauto Auliurəya. ¹⁹Nən ganən Liurə mə sə yautə dena ya buwad ya Liurə ya wad sə ma wado ya. Sə tomo mə basə kwə en kə Liurəwa. ²⁰Siu ya ət ye ai sen gbato tim busə gweu ya ɸa ɸob kuhere ən ya ɸen demsə mə a yaute wato en sik sə gularə ɸa i da ya, ²¹yauto wu kəɸa a ɸab wato ɸa ɸet ɸəɸa ən yautə Yeso wau biya mu wenta en mu wenta wo losa. Amin.

Chapter 4

¹Wumə ina pusəna Pagune ya, nən bobsə mə sə kad kada karang wa ya yongo ɸa yong səse. ²Nə bob sə mə sə kadən wā ɸura wu da pwarat, ən lup-lup ən səm mbusa, sə konɸa ɸa yauto a waso. ³Sə na kwa-kwa sə kad fini ɸa kətamə sod ndə so ɸa lup-lup to wa. ⁴Mbiro wu fini ən kətamə fini, lo ɸa yong səso a mbəka fini wa. ⁵Pagune ai fini, nəd weta fini, Baptisma fini, ⁶ən Liurə fini pa ndə mbwad. ɸa mbwad a busəɸɸə bwad ya. ⁷Kolo yana ɸa nad nərə a nərə Yeso wa. ⁸Lo ta kaddə liurə wu kəsə: "Lo a tasə ɸidi wa, ai bəd sə ɸa ɸasə ɸa han-handa wa ɸa hano, ai nə ɸetə nərə." ⁹Bi usə mə, "A taa ɸidi wau," Wumə sən kəmə a don ɸa bud nguno? ¹⁰Aisa a donso a ta bi yase mo ɸa ɸidi guno, danə akə bwed mbusə mbwad. ¹¹Krəsti, a nə ɸatəka ɸaɸo ngbada, ɸatəka ɸet kē marə Liura, ɸatəka kən wade, ɸatəka kən bəkkərə. ¹²A tom losə mə yə səkkə ɸet bəɸa ɸa gulara, mə mar biro Yeso wa. ¹³A tom losə mə də kana a nəd weta ən ma au liurə yə wa. ¹⁴Yā kad losə mə də koku ɸo mware. Mə ɸadə ketti ku lo kal-kal mware. Wubi losa mə tom də ɸet bəkkərə gəmto ya dangto ən mabusa ya bara. ¹⁵Wu mə, sə kē ɸa wera ɸ yauto, danə mə ndə sang ɸa tōtato wusə yate mbwad ya. ¹⁶Yeso a kpap mbir ɸet ɸan nəd sə wetə wa mbwadən. Mbir səu wubi fini ɸa mbwad, mə mbir seu sang bi wu mar kāye ɸa yauto. ¹⁷Siuya, Nən kē nə na kwa-kwa a Pagune yi mə ɸa nəmə ndə kad ko ɸo ɸet su ɸan nədsə wetə wu kure ɸa ɸim mbusə gəmto. ¹⁸ɸa tā bəsə ɸa ɸim mbusə ɸoson. ɸa wuya bəsə ən ɸəwē liurə ya, ən tōrə bəttəmə ɸasə ɸa tom bu ɸəng-ɸəng a bero ɸa ɸasə ɸa wa ən na ē ɸa am gur kale ɸato. ¹⁹ɸa kur mbu diko re. ɸa nə kā ɸosa a tom ya gəmte ɸa tom mbu ɸəng-ɸəng a bero ɸa dase mbwad ya. ²⁰Hē wumə sə bəkkə gularə Yeso wu ko lo re. ²¹Nən ɸim mə sə kur mbəkak anate nin, ɸasə bəkkə ɸa aisan, mə Yeso ai wera. ²²Kad ndo mə sə wuttə sendə waso ya gase, wumə et mwe siya. Et mwe siya ai dəblə yase ən lo ɸim bu gəmto. ²³Sə yawa korə ete siya mə ɸasə soɸo ɸa kətamə sendə waso, ²⁴Sə tom losa danə mə sə kəngkə et fiye, ai sə lo Pagune y wa. Mə ɸa had ɸa karangto ən wera. ²⁵Wusə lowa, sə hed bara, "kē et si səsa səkngarə ya weta" mə də ɸa mbiri fini. ²⁶"Sə ngwa kal, wumə sə tom lo sə wodfon kə nde" sə kan ga ko ɸa gwā kale re. ²⁷Tom sə nə gubsāwō tōra. ²⁸Ete mə ai dang-dang gerə ni, ai dang ko mware. Wumə, ai sək gulara. Ai sək gularə nemaye mə ai da bəka ai sēsə ɸet ɸa somən təfərewa. ²⁹Marə gəmto wu boro ɸa ē yasə kə de. Wumə wo marə deno ya kə səso ɸet ɸan kurso wa. ³⁰Sə gwā kətamə karang-karang wa ya Pagune yi kalə kədə mə ɸa tidə laɸo a ga kona ən ɸu wato. ³¹Sə bwa ən gwa-kale, na ē, səmma, bebto ən ya gəmte. ³²Sə sīɸa awaso, so ən kalə pak-pak. Sə mə ɸa ɸa kalə kənde. Lo Pagune Yeso a hed səso narəwan wa.

Chapter 5

¹Wusə lowa, so bet bəkka a Liurə ni, lo ambata a ayusə ɓa so.²Sə sik ɗa yauto, lo kərəsti a yau ndəso ai nə kāye mə inda wa. Ai mbu Liurə a nədəso mə wu kad ən naɗa a ɗurə wado.³Gūto ən bu ku sə ɗəng-ɗəng wa wu gong ko wu bor ɗa isa hēre, lo ɓwasə mə bet mbəɗa ɓa kad wa.⁴Wu bor ko ɗa ē yasə here, marə ɗəng-ɗəng wa, haltarə gəmtə, ɓasə mbwad kwalle. Məsə kad ən busə ni, banə sə tom himto.⁵Sə ma bəsə kənən mə bet ɓan tomsə gūto, ɓa somko karangre, ko ɓan yau kā bosə den-den, ɓa kə ɗā bəkaka ɗa gubtimə kərəsti ən Liurə wu re.⁶Et ke a sə ɗok ən barə kə de. Mə kal gwa liurə ya kə wo a bet sa sə ɓan tim sə mbusa sə wa.⁷Wa, sə gong ko sə hī kāsə ɗa re.⁸Ka sə ɗa ɓətta, siuya sə ɗa han gbarang wu ən Pagunen. Wu sə sik lo am karang wa.⁹Mə mbu karang wu kpab ən mbu-densa, ya dene, ən wetā.¹⁰Sə gər mbu kə do sə Pagune wa.¹¹Sə kpap ɗurə ən bu gəmtəsə kəde, bwa mə sə pad ba pada.¹²Mə bu ɓan tomso ɗa pātə wa bu mbudiksa mə wu boro ko lo ɓa kē.¹³Busə mbwad wa, mə bor bi han gbarang wu ni, kad mə pad biyan.¹⁴Mə buya borsə mbwad wa, gang ya karang yan. Wu kē losə mə "Sə kuma, sa bet səb a muda wa, sə kum ɗa wotta kərəsti kənə a kə kē bi a isa."¹⁵Mə wu losə ni, so ən senda a siko waso, sə sik lo ō sautə re, sə sik lo bet ɓa kinə sa.¹⁶Sə ti gwā a bero mə wuro kwalle.¹⁷Sə ko ō sautə kə de, bwa mə sə ma mbu Pagune ayauso.¹⁸Sə we balə kəde, mə ən ɗa ba. sə gwē ən kətamə.¹⁹Sə gan a waso ɗa binsə bwaso ən ya karang ya. Sə to ən am gur kalase a Pagune ni.²⁰Ga mə tad ya sə hīm Liura a mbusə mbwad ɗa ɗəndə pagune Yeso Kərəsti a Liurə pade.²¹Sə nə kāsə a waso mə Gularə kərəsti wa.²²Tona, sə nə kāsə a kərmə basə ni, lo sə so a Pagune nə wa.²³Mə kərə ai gba a tene, lo kərəsti ai sə gba a bet liurə wa. Ai liye aya mbiro.²⁴Lo bet mbəɗa ɓasə a kərəsti wa, wu losə kən mə tona ɓaɓo a kərmə ɓoso ni losə kən ɗa ko bi.²⁵Kərmə kənə, sə yau ton basə lo Kərəti a yau sə bet mbida ai nə kā ye wa.²⁶A tom yā mə danə bet mbida ɓa ɓo karang. Ai sobad ən mbəra ɗa wuro.²⁷A tom losə mə yə nə kāye gbato a bet mbida, ya som ən rumtə kəde ya ən bu konsə rumtə wa, mə losə ni wo karang wu ko ən sərmə kə de.²⁸Wulosə mwa mə, Kərma sə ɓa yau ton ɓo sa lo mbir ɓato kən. Et ye a yausə tenaye ya, wu losə mə a yau kāyen.²⁹Et ke ai bisi sə kāye re. Hē kənə ai yawadā ai səkadā,³⁰lo Kərəsti a yau sə mbet mbəɗa wa.³¹"Wu mə yā et bare akə hed paye ən maye ai mə tenaye, bet səb fətə wa bakə ko fini."³²Ya wu magune wera, hē nən gan a kərəsti ən bet mbida.³³Ko wu mə nə nī, sə yau ton ɓasa lo isa kən, tonə kənə ɓa yau kərmə ɓoso.

Chapter 6

¹Sə kur yo pase ɗa yauta pagunewa, mə yā wu yase ɗekɗek. ²"Nə Pangə ən Mangə, gbato" Yā wu wenta ya ɓararə ən kurɓa. ³"Tomo lowa sə ɗa hewo, mweta waso wu soko ɗa wuro." ⁴Isa kənə, sa yo paa, sə tom ambasa ɓa gwā kalə kənde, sə kar ɓa ɗa kətamə liurə wa ən bəkə ɓa a tōtə Pagune wa. ⁵Batta, sə kurɓa ən yo Paa diyo yase, ən nə gbato ən tatərə ən kala fini ya wera. sə yaubə lo sə yausə Yeso wa. ⁶Sə we ɓa yauto som ko mə ɓan karsa mwandə mə sə tom wu do ɓa ɗa gur kale, mə losə wa, sə tom wu do lo am bet Yeso. sə tom demo liura ɗa gur kala se. ⁷sə sək gularə ən kallə fini, lo sən ɓet so Liurəwa so ɓatərə. ⁸sə maa mwa mə mbu etə a tomso, a kə konoa wirən Liurəni, wu sə bi mə kolo ai bad a kolo ya a le se wa. ⁹I as kənə sa yo pa diyo, sə kar mbatta wa sə losa kən, sə nə ɓa tatərə kənde sə ma losə mə et si ai sə paa ɓate, ya ai kən fini mwan ɗa Liura. Ai sa, ai wera yautə kallə fini re. ¹⁰A bwed bweda sə nəɗ ɓə sə kwakwa ɗa taptə Pagune. ¹¹sə kəngə mbu kitə Liurə wu mbwad danə ko sə kā sə nəɗ sə sam kitə ən gub sāwō. ¹²Mə kitando so ya namo ən mudmə re. wu ya kətamə ən gubtəma, bet ya gubtəma wuro kətamə gəmto ya wuwəa yerə ɓidi ya. ¹³Wu sə lo wa, sə kəngə mbu kito ya Liurə ya mə sə kē sə tom kito ən wuro ndə siuyə wa. ¹⁴Wa sə nəɗə, mə sə sot ɗərə ya wera ni ən kwangtangra gad kusə ya dene ni. ¹⁵Hē ɓə sən tasə a netə a net ə pwarat, sə kau mbiri ya kē marə dodora da lublubto. ¹⁶Da ya sə tod sə mbusa mbwad wa, sə too kwangtangra nəɗ wera ya sə tod kətamə gəmto ya. ¹⁷Sə to gungərə lema, ən bwe gune ya kətamə, ya wusə marə Liura ya. ¹⁸Ən gano ən Liura gamə tadya, ɗa dim mbusə gamətadya, sə da bii yo ən gano Liura atod ya kəta mobobra, sə gan ən Liura a bet Liura wa mbwad. ¹⁹Sə nə tē ɗa gano ən liura, mə nə kon mara a ber su nə welsə ē yanə wa. Sə ganin Liura mə nə da marə weta ya Liurə ya pasə ɗa taadə wato ya. ²⁰Mə marə Liura wu tom yase ən ndə nə sə ngbade yace hē ɗa ɓəmtə ɓā wa, mə dane nə kā nē gan ɓənə sarsarlo ɓwa so. ²¹Mə sə ma wado wano, ən ina nə sə, Tikikus, yause yautə yane ən yause yanə ɗa Pa Liura ɗa mbusə mbwad. ²²Mə a busə lasa nə sə nə a wanə mə sə ma mbukusa mo. mə sə da səmmbusa ɗa gur kalange sə wa. ²³Siu ya yauto wu kadan isa bausa, yauto ən nəɗ wera wu su baren Liurə Pade Yeso et yauto ni. ²⁴Yauto wu kadən isa ɗa ɓet ba yausən Liura yeso et Yauto kəm ən yauto ya kə bwed kənde ya.

Philippians

Chapter 1

¹In a Bulus ən Timoti battə Krəsti Yeso, wau ɗa ɓet səu ɓa sə ɗa Krəst Yeso ɓet ɓa sə ɗa Filipiyawa wa, ən ɓet səu ɓan karsə bet ɓəɗɗa wa. ²Nərə wo ən isa, ən Lump lumpto borsən Liurə Pa Pagune Yeso Krestī. ³Nən həu Liurə wano a dimo nən dim sə so. ⁴Gamə tadya ɗa gano nən gan so a isa wa ən kal pege nən tom se. ⁵Nən heu sa a ɓiɗo sən ɓəɗ nə so, ɗa kē ɓa marə dodorə a ga fində wau siu yiwa. ⁶Nə man a mbusə dekdek wan, ɓəɗ sə ya wa et a ɓərsə gularə ɗend ya ai pəsə wirə ai bwed wau a ga Yeso Krestī wa. ⁷Wu dekdek a nanə ni mə nə ɗim ən isa la mə sə ɗa gur kalame, mə isa bwad sə ɓausa kaɗa wano ən nərə Liurə wa əngɓə ɓa gɓə nə so ɗa pusənawa, ən kono nə kon sə kane, ən ma marə Liurə wa. ⁸Liura ai wire yane, a ti gwa nən ti sə a isa wa, ən yantə Pagune Yeso ai tom so. ⁹Nən ganən Liura a ya, mə yantə waso wu pə wirə wu da pwarad ən ma'a mbusa ən ma'a mbusə bwad. ¹⁰Nən ganən Liura a ya, mə sə Yawun ən mbu wusə dekdek wa, da nə sə ko mbu əmr kənde a ga krəsti wa. ¹¹Nən ganən Liurə mə sə ɗa mbu wusə dekdek wa ən Lau Yeso Krestī, mə sə to ɗəndə wato ən heu Liura. ¹²Siu ya nə yau mə sə ma'a ɓausa, mbu tom so ən inə wa, ɓa sək gularə ən Lau kē betə marə Liura. ¹³Kad mə, soɗo ɓa soɗ nə so ɗa Krəsti wa gang ɓarə ən Lau ɓwa ɗəa ən betə bwad. ¹⁴Wu nə ɓəms a təptə ɗa ɓəɗ Liura mə a soɗo wano ən kurə ɓārə wa, wu nə ɓa təptə ɓa kē marə Liurə somən tatərə hē re. ¹⁵Ba təkə ɓan kē marə Krestī wu mə gəna ən toɗura hē ɓatəka kən ən gularə deno. ¹⁶Batəka kən ɓan kē a yanto, ba ma'an mə ba ti nə haso mə no et kon ē marə Liura. ¹⁷Ba wu yo kən ɓa kē marə Krəsti wu mə yaukā ɓosə, som ko ən kal fini re, ɓa yau mə ɓənə hana, ɗa soɗo ɓa soɗ nə so kurə ɓā wa. ¹⁸Mə tomə nau? Mə ko ən torə mən a, ko ən mbu desa ko ən were, ɓan kē marə Krəsti wan, mwe wu sə losə wa nə tom kal pegen ən yan, nə tom kal pege, ¹⁹mə nə ma'an ya kə tom yase hē nə ɗa kwakwato ən Lau gano sə gamsə ən Liurə wa ən si Kətamə Yeso Krəsti wa. ²⁰Mə nə ɗim rə ko ɗa gur kalane mə pətə kur mbu diksə hē re, nə ɓə nən təptə siu ya ko gaməna, mə nə Liye gbato a birano, ko ən ɗəwē lo na hora. ²¹Mə ma ɗəwē wu Krəsti, horə kən wu sokərə. ²²He mə nən wad ɗa marə birə ni, we mə wu gularə ən nanə ni. Nə ma, a mbu nə gɓadsa re. ²³Wu sə fətə kəm wa, ɓan hadna, nə yan mə nə gɓad wado ən Lau Krəsti wa, wu yase dekdek. ²⁴He siu ya nə ɗa biro wu sə yase dekdek a gəro wano. ²⁵Nə yau losan, nə ma'a mə nə kad ən isa mə nə Pə wira ən isa bwad, ən kalpege da weta. ²⁶Wa a ina sə ɗa mbu kə tomsə sə go ɗa Krestī Yeso wan mə nə wo ən nasə ni. ²⁷Wu sə kad kaɗo bwəsə ya marə Liurə Krəsti wa, mə ko nə wo nə sa wir ni ko nə som kurə ni, nə kur mə sə nəɗən təptan ɗa kətamə fini, ən

han handə fini bward, mə a wetə ən kē marə Liura.²⁸Sə kur tatərə bet fan bisəso kənde. Mə ya wu sumo a fa tənī ya kə tod sə fa se, Isa kən wu Liye yase ya bor sə ən Liurə ni yi.²⁹Ba nə sə nə rə Liurə wa som komə sə gər Krəst re, wa som ko mə sə nət wetə a nate nimwan de, hē sə gong ən gəro wato,³⁰sə han irin yane, ya sə wirse, ya sə kurse, nən han seu.

Chapter 2

¹Mə səkkə ko wu kən ɗa liye ni, ən təptə yongra yauto, ən kurba waso ən kətamo, ən yawo waso ən wā ɗura waso. ²Nərə waso sə tom non ən kal pege ɗa kado kwakwato ən ɓausa, sən yau ɓausa ɗim mbusə waso wo fini, ən tom mbusə waso wo fini. ³Sə gong ko sə tom bəkaka ən yau kasə re ko ən yau gbato, wo ən ya dene ko yana ai gang yause yaye mə a wad yan. ⁴Ete ai dim mbu yin tom so ko mwan de, ai kar ya yause kən. ⁵Sə to sendə Liye Yeso wa. ⁶Ya, wusə ɗa dəndə Liurə wu ya, a gang ka ye ko gege ən Liurə ya kə mə sad kwakwa yi re. ⁷He a gang kaye lo bwed bwedɗə ai to gularə batta, ai gang kaye lo et ai sə ɗa wurə ya. ⁸Lo a we kaye da bir et wa, mwē ai gang kaye mə yi som bəkaka re ən kon o ya tom sad ai wod ya wodɔ ya bala. ⁹He Liura ai tod biya ai gangad bi dekdek ai nəd dəndə ya wad sə dəntə bwad ya. ¹⁰Mə kwītə bwad wu gwirə gwirə a dəndə buto. ¹¹Mə dəlmətə bwad wu kē dəndə Yeso Krəsti wa mə ai Pagune ən gbatə Liurə pa wa. ¹²Wa sa ɓ et yauta lo ko gaməna səm kon so o wa siu ya sə sək gularə ya Liye siya ən sendə nə gbato ən han handə karo, som ko mə no kən hē re, wu wad ya ko nə som kurə ni. ¹³Mə Liura ai sək gularə bi yase da gur kala se, ən ɗim mbu wusə dekdek wa sə timi. ¹⁴Mbu sə tom sə bwad wa wu ko ən kungtə kəde ko ən na ē. ¹⁵Mə sə kad mbu sirmə kənde, dekdek, am Liura sə sam sumə re, ɗa wuro ya betə ba deblə se, ɗutə kwa kwa ya sən kese ɗa ɓa bo lo pitəla ɗa wuro. ¹⁶Sən mə marə dəwē kwa kwa wau ga səu Pagune a kə wo so nə go mə gularə wno ən han handə wano som ko gəm re. ¹⁷Mə ɓa kə dok munmə wano a tiwo ə gularə ya nət wetə ni hē tom kal pege, nə sə si tom kal pege mwa. ¹⁸Wu isa bwa mə sə tom kal pege sə ni si kal pege. ¹⁹Nən ti gur kalane a Pagune Yeso ni mə nə dung Timoti sakad, mə ina ma nə səkkə ɗa kuro waso. ²⁰Nə somən et ke lo a isa re, ya akə karsə kado kwa kwa tə wasə ya. ²¹Ba sə bwad wa ɓan ɗim ya bose mwan, som Yeso Liye yi re. ²²He sə ma gbatə Timoti wan ya tə kē sə marə dodorə bet ya, lo awe ən Pa. ²³Tom ya se hēn ɗar nə yausə mə nən dungad wa, mə nə wir gularə ən wad son. ²⁴Nə yawan ən Pagune, ina ən kane nə wo kən som ko ən gbigo re. ²⁵Hē nə wir mə bwa mə nə sə dung Abafaroditas yause yane, yause gularə yane, yause han hand to gulara. ²⁶Ai ti gwa a isa bwad, mə sə kur yi som kwakwa re. ²⁷A to siyon lo akə wado. He Liura ai kur wa durə wato, som a isa ka mwan de ən ina kəm, mə tom nə gwa kale a gwa kale. ²⁸Wa a paltə wano nə sə dunga ɗa mə sə tom kal pege ən wirowato, ina kən nə ham kal gwa yane. ²⁹Wa sə kona ɗa ən kal pege mə a Pagune, sə nə ɓet sə gbato. ³⁰Mə a kan bi gbang on wodon, mə gularə Liye wa, ai wang dəwē yaye mə tin bwed gularə wasoi yi to so a ɗurə wanə wa.

Chapter 3

¹A bwed-bwedda bausa, sə tom kal pege ən Liura. Nən bidə sə mbusasa mwa tom nə bəkakare, mbusa kəsə ti sə kad kwakwa. ²Sə ti senda a ambwa matiya, sə ti senda a bet gularə gəmto, sə ti senda a bet ban ləng sən birə wa. ³Mə inda də bet ba wirə et bare dase. Bet dən bob sə Liurə ən Lau kətaməwa, bet bam go sən Liye Kresti Yeso wa, dən narə gadə ko a gularə birə re. ⁴Ko ina nən ka nə na gado brənə ən gularə ban wirsə ən nusə wa ni, hē et ke mə ai dīm mə yin ka yi na gadə a gularə ban wir sən nusə wu ni, nə wada dən. ⁵Ba ba nə et bare a ga kunkurunda, ya wusə ya wusə ya bet Israila ya, da kăbərə Benjamin wa, et ibrane au Ibraniyawa; a paltə kənə nə et Farisa. ⁶Da dim mbusə kənə nən han bet bəda, da gularə deno kənə a paltə kə nə nə gan mbu sira kure. ⁷He kən nə pətə da yo da mbusə mbuwa dən nə wī da mbusə mə Liye. ⁸Siuya nə to mbusə bwad mə wu bi gəm mə to nə to sə gbato ən ma nə ma sə Liye Yeso Pagune wa. Wa a isa nə gbad mə nə wī da mbusa bwad, nə gangad mə som bəkakarə a kă Liye. ⁹Ba nə tedə a isa, som komə a gularə dənə wani re, et a nət se a paltə ya wo ən ya dene ya ən borə da nət wetə da Liya ya, a ya dene ya, ban da sə da Liurə ən Lau nət wetə ya. ¹⁰Wa siuya nə yau mə nə madan nə ma mango ni wato da manta wottə wa nə ka dən na isa da hano a hano no lo a isa ən Lau worə wato. ¹¹Mə ko tomə na nə kan ga ni manta wotta. ¹²Som ko mə nə kon mbusan de ko nə bwed bə nan de. He nən na na kwa kwa, mə nə mə mbu Liye Yeso a mənə so mə a isa. ¹³Bausa nən dīmrə ko mə nə ka nə mə mbusa ban de, hē bəka fini nən tomso nən wurad ən mbu haktəso, nən bəd gban ən mbu wusə a wirə wa. ¹⁴Nən na kwakwa nə pə wira a dīm o wa mə nə da mbu gogarə wano ya Liura a yomg nə sə ən Lau Liye Yeso o wa. ¹⁵Inda bwad ba ba mang sa, ba dim ya; mə sən dīm mbukəsə bəsə bol nə, Liura a kə sə we ya mwa. ¹⁶Wa a dab də kanso də pə wirə losa. ¹⁷Bausa sə bəkkə a ina isa mbwad sə kar bet kado bato wusə dekdek wa ən mbu tə hē sə so. ¹⁸Mbusə dēndən ya nə kē sə ne, nə kē sə siu mwa, ən mama, ba kəm bən bəd Yeso hē sə bet ban bəsə sə bale Yeso Liye wa. ¹⁹Bwed bwedə wato kə ko worə mwan, Liurə bato wu mbukə fa mwan, ban kurə mbu diksə he re mə ban gon usu, ba kək dēwē bōse a mbu wuro. ²⁰Hē inda kən də am kətamə Liurə wa kiso dən bi Liye ma, Pagune Yeso. ²¹Ya akədə gan sə bir wado ya gəmte ya, ai gagand lo birayo ya ya wusə dekdek ya, ən mango wato ya ai warsə mbusə wusən nate ni ya.

Chapter 4

¹Bausa, yautə wano, ɸa nən ti sə gwa si wa, sa ɸet sə sə mbu kal pege wa ən mbu gora mwa, sə na kwa kwa ɸa Pagune bausa bet yauta. ²Nə kē Afodiya, nə kē sinntiki, ɸa kad kadɸ kwakwato a ɸoso mə baya Pagune ya. ³Yause ya bəde, nən bob nga mə ngə sī tonwa mə ɸa gang ən ina ɸəd ɸa gularə marə dodora, ən Clement ən bausa bəɸa gularə wano, ya dəntə ɸato wusə da takaddə dɸewē ya. ⁴Sə tom kal pege ɸa Pagune; nən kē sa sə tom kal pege. ⁵Sə hed ko yana ai ma sim mbusə waso Pagune kamad biya woyon. ⁶Sə gonko damərə, sə kē marə Liurə ɸa wayarə mbwad wa, yau bə ka waso wo ɸa gano ən ɸobo ən himo Liura. ⁷Wu sə lo wa luplupto Liurə, ya marə mbusə bwad ya, a kə sə səkkə gur kalasə ən dīm mbusə waso ɸa Liye Yeso. ⁸A bwed bwedɸa bausa ko bi wusa ya wetə wa, ko mbu ɸa kə nəsad gbatə wa, ən ko bi wusə dekdek wa, ən ko bi wusə karang karang wa, ən mbu yauto ən marə ko tərsə bi dwət wa, ən mbu kwalsa ən mbu bwasa newo wa, a mbusa sə dīmə. ⁹Mbu sə bəkəsə, ən mbu sə konsa, ən mbu sə kursa, sə wir wa, a nanə ni wa, sə timə, lo sə wa Lupluptə Liurə wa kə ko ən isa. ¹⁰Nə tom kal pege ən Pagune wu da pwarad mə karo waso a nanə ni, kum biy an, gaso ma sən karna, hē sə da torə kure. ¹¹Som ko mə nən kē ya mə sən nə re, mə nə bəkə kadɸ nə kad so ɸa mbu tenəsə bwad wa. ¹²Nə ma kado nə kad so mə som kura ni wan, ən kado nə kad so mə wu kən ni wan. ɸa kadɸ mbwad wa nə pətan ko wu kən ko somre. ¹³Nə kǎ nə tom mbusə mbwad a dodotə ən səkənə so. ¹⁴He siu sə tom mbu bwasan sə sī ni so ɸa han handə wanə wan. ¹⁵Sa bet Filibiyawa, isa ən kasə sə man lo ɸa bərsə marə dodo ran, lo nə ned sə gwarə makidoniya wa, bet bəɸa kə ɸa kad ən ina hē re ɸa gularə nə ən kano, isa pwarad mwan. ¹⁶Ko nə sə ɸa Tasalonika wa, sə sīna som ko finī ko fətə hē re. ¹⁷Som ko mə nə gər si wasə re, nən gər sə mbu kə sə sī sa, ɸa sə soko a o mbu sə ɸa so. ¹⁸Nə kon mbusə bwad, siu nə bə nən bəka, ya nə kon sə ɸa nəm Abafaroditas, nəra ya wusə dekdek ya, tiu bəka ya ɸa kə kon sə, ya Liura ai kur sə dodotə wato ya. ¹⁹Liurə wano akə sə kwan mbu sə yau so ən mbu ai sə so ɸa Liye Yeso. ²⁰Siu ya gbato tabbiyan ən Liurə Pa kal kal Amin Amin. ²¹Sə do ɸet net wetə ɸa Kresti Yeso, bausa ba sən ina bəd wa ban dɸo sa. ²²Bet net wetə mbwad ɸan do sa, ən ɸa ɸasə ɸa diyo Kaisar wa. ²³Nərə Pagune Yeso Krəsti wa wu kadən isa da kətamə.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Shawulu , Silvanus ən Timoti ban bidə hit adua ya bet Thessoniya ɸa səndə Liura Pa nde ən Pagune Yeso Liye. ²Hed nəra wu kadən inga ən kado kwa kwatə Liura Pa nde Pagune Yeso Liye. ³Tə kə Liurə kongsa game mbwad ya mə isa bausa. Mə nya wu dek dek mə nəd wetə wango ən wad wira wu da pwarat, yautə wasən bausa wa wu biya soko kən. ⁴Wa ita tən kan marə bətən gora a isa da hitsə Liura. Tən gan bəts a sim mbusə ən nəd wetə waso da hanhandə səsə da wa. Tən gan mara a han handə sə sim so. ⁵Yǎ wa mamaren ya paltə Liurə wa sə karang karang wa. A bwed bwed ɸa kə komə sa da kano da gubtəmə Liurə wa sə wesə handə si ya. ⁶Wa bi karang karang mə Liura ai han bet ɸa hansə so kən, ⁷asə ni kado song wa ən bət sə hansə kəm wa. Akə sə tom yǎ a ber sen Pagune Yeso ai wosə da liurə wa ən tima gbatə wa yo. ⁸Da dilmərə ara akə wan tara a bet ba ma Liurə kədə wa ən bet ba kon marə dodorə Pagune ya ndə Yeso re wa. ⁹Ba kə we han handə ya ən bweddə kədə ya a han bakə da wiro Pagune ən gbalə gubtəmə wato. ¹⁰Akə tom yǎ a ber suwa ai woso mə ba naad gbatə wa mwe wu tom bet ba nəd sə wetə wu hirhir. Mə sə nəd wets a mbu tə gan son. ¹¹Wusə lo wa tən bob Liura kame mbwad ya mə isa. Tən bob mə Liura akəsə wir mə sə dekdek a yongo. Tən bob mə akəsə kwan mbu sən tom sə dekdek da nəd wetə wa. ¹²Tən bob mbusə mə dəndə Pagune yande Yeso kə da gbato ən isa. Tən bob mwa mə Pagune Yeso akəsə nə gbato mə nəra Liurə wa ən Pagune Yeso Liye.

Chapter 2

¹Səu ya marə wo yo Pagune yadə Yeso Keresti ən gbawo wa do fini ən ai sə wa: tən bob sa, bausa, ²səndə wasə wu han sakad kade a kətamə ko ko lo takaddə ko ya konsə ɸa ən ya borsə a natə ni yə wa, ən kē sə mə woyo Pagune ya kan biyan. ³Et kē a sə dōk dā tōrə ko hēre. Mə gasuwa kə wo re wu mə ga wiyo kə wo ya ɸa kə we sə et han sendə ya, ya ai sə au dəɸle mbuse ya. ⁴Ya a bisə Liurə a, ai heu kā yə wu wad mbusə bwad ɸan yong sə mə Liurə wa kolo mbu ban hēwad so. Wu sə lo wa, ai kada an guɸtəmə Liurə wa ai kəmə yə Liura. ⁵Sə dīm kureu dō nəsə ən isa wa nə kē sə mbu sə wanai? ⁶Səu ya sə ma mbu ən tiyad son, da nə mə ɸa kə we'ada a ber ɸwa sa. ⁷Ke lo səu ya mbu wusə a pārə wa paltə wu bi a gulara, wu mə et kē ai kən ya ai tiyad se wa wo a ga ɸa to'ad so. ⁸Wu mə kə we au nik kitə suwa, ya Pagune Yeso a kə dəɸlad se ən hemə e wayo ya. Ppagune a kə nga gad a yo bəkaka hē re ən lu we ga woyo wato wa. ⁹Et sam kitə suwa a kə wo mə gularə gub sawo wa ən mago wato bwad, ən mara, ən mbu hir hir sə wato ya bara, ¹⁰ən dokto, ən sangsang to ya bara. Wu mə mbusə wa ku ko a ɸet ɸan dəɸlə so, mə ɸa yau mə ɸə kon yauto ya werə mə ɸə da lemə yə re. ¹¹Wu mə mbu ɸa Liura ai dung ɸa berkəd yo, da nə mə ɸa kə kon bara. ¹²Bwed bwed dā wato mə ɸa kə kad ɸa palta, ɸet ɸa nəd wetə ku ən werə re wa, wu mə ɸa to dodotə mbu gəmsə ya som ku sang sang re wa. ¹³Wu mə də kē Liurə gongsa gamə tadya a isa bausa ya Pagune a yau so. Mə Liura a ngbad sə dō am ɸotə ya wira ya lemə dā sang sang to ya kətamə ən nəd wetə dā wera. ¹⁴Yā wu mbu a yong sə so a na te wu ni ən lu marə Liurə mə gbatə Pagune yadə Yeso Keresti. ¹⁵Wu sə lowa, ɸausa, sə nəd kwakwa. Sə mə ɸənarə ya ɸa bəkkə sə so, ko ən lu mara ko ən lu bidə takadda. ¹⁶Səu ya Pagune Yeso Keresti ən kāye, ən Liura pade a yaudə a də nə səkkə ya ən bwed sə kə ya ən ti dūwe a mbusə a wirə wa ən lu nərə. ¹⁷A səkkə sə a sə mar gur kalme dā mbu sə wu dəkdek dā marə wa.

Chapter 3

¹Səu ya, ɓausa, sə ganən Liura a ita, da nə mə marə Pagune wa wu munu wu da gbato, do wusə ən isa kən wa. ²Sə ganən Liurə mə tə bor ɗa nem ɓet gəmta mə ɓatəka ɓa somən nəd wetə re. ³Wu mə Pagune ai ɗekdek, a kə sə na kwakwa a sə wara ɗa mbu gəmtəsa. ⁴Tən nəd wetə ɗa Pagune a isa mə, sən tomo, mə sə pə wira ɗa mbu sə wu tə kē sə so. ⁵Pagune a sə ɓəd ən ɗuwe ya se sə yau Liura ən səm mbusə Keresti wa. ⁶Seu ya tən kē sə mə, ɓausa ɗa ɗən ɗa Pagune yadə Yeso Keresti wa, sə yet ko yause mənə ai kad sə bi gəm mwan ya, mə som ku lo ɓənarə sə kon so ən ita rə ni wa. ⁷Mə sə ma ɓəsə kənə ɓwa mə sətə mā. Tə kad ku ɗa isa lo ɓet su ɓa som kun ən ɓəɗa wu re. ⁸Tə kəb mbu kəbsə et kē wu hē tə kwan kurə re. Tən sək gularə kod wa ən hano ɗa ɓəɗta ən ga, da nəmə tə ko mbu swā ku a etkē ni re. ⁹Tən tom sə ku la mə tə som kun mago rə wure, wu mə tən tom la mə to mbu karo a nasə ni, da nə mə sə ɓəkkə a natə ni. ¹⁰Lo tə isa wa, tə kē sə mə, "Etə mə a kə sək gularə kurə ni, ai kəb ɓəka re." ¹¹Mə tə kur mə ɓatəka ɗa isa ɓan sikad gəm. Ban sək sə gularə kure mwē tau mbusə gəm wu mwan. ¹²Wu mə ɓət wa, tən kē sə mə sə səkka ɗa Pagune Yeso Keresti, sə mə biro ɗa gulara, ɓan kəb mbu kəbsə ɓoso. ¹³Hē wu mə isa ɓausa, sə tod ɗuwe ku da tom mbu densə re. ¹⁴Mə et kē a yau ko yə ɓəd marə watə ɗa takaddə wu re ni, sə tiyad nu sə kad kun ai sə mware, da nə mə mbudiko kə ma ɗa. ¹⁵Sə to ka mə ai et kita ɗə re, wu mə sə mwalat gwe lo yause. ¹⁶Pagune Et luplupto ən kaye a sə nə luplupto a bero bwad ɗa mbusə bwad mo. Pagune a sə ɓəd si bwad. ¹⁷Ya wu domə wano, Bulus nə ɓidə ən nema ne, ya ən we sə ɗa takaddə bwad. Nən bidi ɓən la. ¹⁸Nərə Pagune yade Yesu Kərəsti wu kadən isa bwad.

1 Timothy

Chapter 1

¹I na Bulus mbəɗə Pagune Yeso ya ɗa Liura et yau te ya nde ən Yeso pagune. ²Nən do ga au wane Timotawus au dene ɗa nəd wetə ya: Nərə ən wā dura ən yauto bor a Liurə pa de ən Pagune Yeso Kərəsti. ³Lo sən wad sə Makidoniya wa nə kē mə, sə kad da Efesus da nə sə kar ɓet ka tom ɓa ɓəkkə ɓəka ka ɓəsə bol. ⁴Ɓa ti gwā a yo fər-fəra ən mattə ən ɓwedsə kə ɗə wu re. Mbusa ən wo ən na ē ka hē sə sək sə gularə lo Liura a ɗimso, ya wu sə ən nəd wetə ya. ⁵Siuya wenta wu yauto bor sə ɗa kal dene wa ɗa ɗim mbusə deno nəd wera. ⁶Ɓatəka ɓa hed torə deno ɓa kan ɗa torə gəmto. ⁷Ɓa yau mə ɓo lo yo ɓet wenta, hē ɓa ma mbu ɓən kē so re, ən bu nasə si wa. ⁸Hē ɗa man mə wenta wu ɗek-ɗeken mə ete a sək sə gularə a wentə ni. ⁹Mwē ɗe ma yān, wenta som mə et dene re, wu mə ɓet səb ɓan mbəd sə wentə re wa. Ɓet su ɓan yausə kito wa, ən ɓet ɓan mbed sə liurə re wa, ən ɓet sumsa ən ɓet səu ɓa som ən liurə kə de wa, ən ɓet səu ɓa kē sə mə Liura a som rə wa. Ɓa ti wentə mə ɓet səu ɓan tod sə pa ɓose ən yo ma ɓose. Mə ɓet səu ɓan tod sə ɓetə wa, ¹⁰Mə yo guten ən ɓet bara ən tona ɓan bamsə a ɓoso wa. Mə ɓet səb ɓan dang sə ɓetə ɓa gang ɓa mbattə wa, mə ɓet səb ɓan ɓasə barə wa, ən wira bara ən mbu sə mbwad som da nəd werə re wa. ¹¹Ɓəkkə rə wa wu ge ge ən marə liura et yaute ɓa nə sə ma nə ti wa. ¹²Nən kē Yeso Kərəsti Pagune gong sa. A nə nə təpta ai wir mə nə nəd wera, a ti ɗa gulara. ¹³Den ka so nə bi sə Liura nə han am ɓəda Yeso wa, nə et kito. Mwe na ɗa wa ɗure mə nə tom ɗa ɓəttə ma, nə nərə werə re. ¹⁴Mwē na da nərə pagune wa ən wera ən Yauto wusə ɗa Pagune Yeso. ¹⁵Mare wa wu lo sa mə Yeso a wo ɗa wuro mə ɓet mə Yeso a wo ɗa wuro mə ɓet sum sa. Mwē et sumo nə wad ɓa mbwad. ¹⁶Wu sə losə wa nə ɗa wā ɗurə mə danə Ina nə wad sə ɓa mbwad ya, Yeso a kə wē səm mbusa mbwad. A tom ya mə ina da nə bet na nən sən werə wa ɓa ɗa ɗwē ən ɓwəd sə kə de ya. ¹⁷Siuya mə gub mweta den-den ya ai woddə kə de ya a pasə pa ya, Liura ai sə gba fini ya gubtima ən sã mo ya te kal kal, Amin. ¹⁸Nən ti kē wentə wa Timotawus awane nən tom ya mə a wila ɓa wir se a ən ka ən dederə ya mə kə sam kita ɗəng-ɗəng. ¹⁹Tom ya mə kə kadfa ən nəd wera ən kale ɗek-ɗek mə ɓatəka ɓa yau ɓa kure mwa nəd wetə ɓa tom wu ɗəblə. ²⁰Lo yo Himinayus ən iskandari ɓa sə nə hed sə gub sawo mə ai sək ɓa hē da nə ɓa kə kē mə Liura a somrə re.

Chapter 2

¹Wusə lo sə wa a bərara nə bob bobra ən bob liura, ən bobra mə betə mbwad ən kē gongsə mə betə mbwad. ²Mə gubsa ən bet basə da gubtamə wa, mə də kad kwa-kwa dēndə liurə wa ən gbatə wato. ³Ya wu dek-dek a wira liurə ni et yau te. ⁴A yau mə betə ba da lema ba ba ma mbusa ya weta. ⁵Mə Liura ai fini mbəle fini da ber Liura ən ete, et ya Yeso liye. ⁶Ai nə ga yə mə ya kon beta mbwad mə a were a ber ketə seb do. ⁷Kad sə losə wa ba nə ti ina nə kad et ai kesə ba marərə ya. Ya ən gbadə nən gan we ra. Nən barə barə re. Nə et ai bəkkə sə bet kal tə wera ən nəd werə ya. ⁸Wusə losəwa nə yau mə bet bara a dab wasə mbwad, ba nək nemsə wu be karang-karang wa da Liura ba bob Liurə som ən kal gwa ən ē da kədə. ⁹Lo sə wa nə yau mə tona ba kəng kə dawitta bwasə-bwa wa mbu gora ya dosə ba bo yi kəm. Ba balə durə ən bābātə kədə, ən da wittə bā wu sə sə wu kə de. ¹⁰Nə yau mə tona ba kəng kə da witta ya bwa sə bwa ən kado liurə wa wuda gulatə dek-dek wa. ¹¹Tene ai yo pak-pak da bəkkə mbusə mbwad. ¹²Nə yau ko mə tene ai we gubtima a et barə re, wu mə ai kad ən seuto. ¹³Nə kē ko mə tene ai bəkkə ko ai wē gubtamə a et barə re, mwē ai kad yə dəkə. Ba gā mar Adamu hē ba mar Hauwa'u. ¹⁴Ba gā dok Adamu re, ten siya ba dokada ai run. ¹⁵Wusəlosə wa, akə da lema ən ləu ha amba mə a pə wirə da nəf weta ən Yauto ən karangto ən kalə finə ni.

Chapter 3

¹Marə ndə wu karang-karang mə ete mə a yau mə yə kad a yau gularə denon. ²Kadsə lo sə wa, et karandə si kə ko et ɸan duksadsə ɸa hadad yi re, a kə ko ən tene fini akə ko bi gege ən sendə deno, sar-sarai kon wiya. A kə ma yə ɸəkkə ɸa. ³Et si bola akə toad ɸurə re, akə ko hok-hok re, mwē ai yo kəm pak-pak. Akə ko ee ai yau sə ɸā wu da pwarad yə re. ⁴A kə kar diyo wayo ɸek-ɸek, am ɸa ta ɸa kurada ɸa nad gbato ɸa mbusə mbwad. ⁵Mə et a ma yə mə diyo wayo kurə ni, a kə kar hit liurə wu mə nau? ⁶Wu ko et fiye re mə tom ai ɸwada ai go mwē ai kadda neme ən gub sawo. ⁷A kə ko ən dəndə deno a ɸa ta'ndi wa, tom ai kan ɸa gam-gam ən mbu diko gubsawo ya. ⁸Bet ɸan səksə gularə Liurə wu wa, ɸa səkkə ɸa bwa ē fəttə kəde, ɸa we mbu ən dasə baso kə de, sa ɸa ko ɸet yau kã bose kə de. ⁹Ba mə wetə su ɸa kon so dek-dek. ¹⁰Ba pə tə hē, mə ɸa pə tə ɸa, ɸa wo ɸa garang-garang ni, hē ɸa mə gularə Liurə wa. ¹¹Tonə kən kən ɸa səkkə, ɸa ko ton gəm to kə de, ɸa ɸo a ned ye ən nəd weta ɸa mbusə mbwad. ¹²Bet gularə liurə wa ɸa bo ən tonə fini-fini, ɸa kar am ɸosa dek-dek ən diyo ɸoso. ¹³Bet ɸa səksə gularə dek-dek wa, ɸa gər kã ɸosə han dena ən nəd wetə ɸa Yeso Kərəsti ni. ¹⁴Nən ndor gə mbusa, nən dim nə wo a nagə. Mə nə wo ko sakadde ni, gə ma kada tə bwa so, ən ɸet mbəd liura. Wu lo sə mə Nən ndor gə mbusa, nən dim nə wo a nagə. ¹⁵Mə nə wo ko sakadde ni, gə ma kada tə bwa so, ən ɸet mbəd liura. ¹⁶Wu losə mə werə səb kē so wu gba: "A wo ɸa mbir ete kətamə wu kē lo mə ai karang, Tima ɸa wiradan, ai gan marə da wuron, wuro wu kon marəwatən mwē ɸa toad bi ɸa liura ɸa gubtəma."

Chapter 4

¹Kətamə Liurə wu kē losə mə, a bwed bwed dā wuro, Betə bəkə hed nəd weta, ʃa ti sendə boso bəsə a kətamə sāusa. ən bəkkə mbu sāusa ²wusə ya haltambōti wa dim mbusa ʃa to kə ko təkərtəkər. ³Bə kē mbisə toʃa ən mbisə bukəʃa Liura a səkəmə bet nəd wetə ʃa kəp ən kē gongsə dā bet nəd Liurə wa. ⁴Mə mbu Liura asəksəkso bwad wu, wu dekdek, bəkaka ndən kon sə ən kēgongsəwa nda mbisə re. ⁵Mə marə Liurə gangad bi gāranggārang ngan. ⁶mə ngən dīm bausa ʃəgə ni, ngə gang et mʃəʃə dene ya pagune Yesu ya. ⁷Ngə mbisə mamaren wuro ya ʃa guna ʃanyaʊsə, Bəkkə kă ʃangə tōrə Liura. ⁸ʃəkkə kă ʃa ngə mbu dene usu dekdek gwitdeu mwan bet Liura wu dekdek dā busə mbwat kəg dā katə siuyiwa ən kadō wusə a wirə wa. ⁹marə wu, wu weta ndə kon ən mbwat ən kalə fini. ¹⁰Tom yasə hē dən sekşə gularə wu dā pwarat wa. Mə dən ti senda a Liurə ai sən dəw ya Et lemə bet ʃa nəd sə wetə wa. ¹¹Nə ē ngə bəkkə ʃa mbusa. ¹²Ngə yau Et ke ai beb mbuwartə wangə re. nga mbu bəkko a bet ʃa ned sə wetə mara, senda nəndweta ə karangkarang to. ¹³Na kwakwa dā kau mbusa ən marə Liura ən ʃəkkə mbusa mə nə woni hē. ¹⁴Gə tom dikse ən ma arə kone a ngə se re ya ʃa ʃila ʃa ti ngəsə ya. ¹⁵Ti senda a mbusa ngə na kwakwa. dā mbu sa, mə betə ʃa ma pəwirə wango. ¹⁶Kar kă ʃa ngă ən bəkkə mbusa wa ngo, pə wira dā mbusa mə kə tom yasə ngə dā lema ən Bet ban kur so.

Chapter 5

¹Ngə had yagune kə de, kēad marə lo pange. Gan ambwā lo ɓausa banga, ²Gan ɓa gun tona marə lo yo mange, amtona lo yo wen, ɗa karangkarangtə mbwad. ³Nə bwerə gbato, bwerə deno, ⁴mə bwerə su ai ən aba ko lo yo kaka ni, mbəkaka ɓa nə ɓa guna gbato, ɓa gang lo pange, mə yaya ən do Liura ⁵mə ɓwerə deno ɓa hedɗad bi fini, a ti sendə wayo a liura. Ai bob mbusə ən ga ən mbəɗta ai kē liurə gonsa. ⁶Tenye a yausə kado dodotə mwan ya ai worə bi ən ɗa kətamə kolo ai bi ən ɗwəwē ni. ⁷kē ɓa mbusə mə tom ɓeta ɓa gang ɗekɗek a ɓaɓo. ⁸mə etə mai kārə ku yi sī ɓausa ɓa re ni, ko lo diyo wato a renə nəd wetan, banə et ye a ma Liurə kurə ya ən isa. ⁹Tene ai bwoo mə mule tə wato nɓɓang mbusə midike kureni, Tene ai sə kərə finiya. ¹⁰Ba ma dən sentə deno, ko lo ai kar ambaya ɗekɗek, ai sop ɓet ɓa nəɗsə, wetə wu la nedsa, ən sə ɓet ɓan han sə ɓaso, ai na kwakwa ɗa gularə bɓwad. ¹¹bwersa ɓa leuleuwa se kau ɓa ɗa kəde mə, mə ɓa kandə yautə mbirə ya Liura yaukəɗə ya ɓa kəm to kərə ɓasa. ¹²Ba gbaw kã ɓose mattə ən tōrə ɓa mbet s, mə ɓa isə marə ɓagan so a bər bər mwan. ¹³Ba sumən kado gəm wan ɓan geleng diyomse diyomse. som ko mə ɓa gəmtə mulan de, ɓan ra a ɓeta, ɓan kandə mbubə ma kədəwa, ɓa gan bitə biti. ¹⁴Nə yau mə bwearəsə leuleu wa ɓa ha kərma, ɓa ha aba ɓa kar dio, ¹⁵mə tom ɓa nə gubsāwō, tōrə, ai sək ya gəmtə. ¹⁶Tene a nəɗsə wetə ya mə a yin bwerisa ni, ai sī ɓa mə tom ɓa sokə ɓet mbəd liurə ɓa ɗa ɓa sī bwrəsə deno. ¹⁷Ba guna ɓa ɓan tomsə gubtəmə ɗekɗek mə ɓa nə ɓa gbato wu ɗa lo ɓasa sə ɓan kē sə ɓətə mara ɓa bəkə ɓawa. ¹⁸Marə Liura kē mə ɓa hē nasə lema a berketə su ɓa sə ɗa gularə wu re. Et gularə ka ən ɓwa mə ɓa kwanada. ¹⁹Ngə taktak mwan ngə kon marə a yabile, kəɗə, ɓetə mə ɓa mang fətə ko tākən ni hē ngə ²⁰gan ɓet sumsə ɗa ɓet sumsə ɗa ɓeta ɗanə ɓa kə mun tatəra. ²¹Nə nəgə marə marə a wira Liurə ni ə a wirə Yeso kərəsti ni ən tima Liurə wuwa mə ngə mbəd tomo ən biso ya gəmte somdare wa nga we ɓolɓoltəyo kəde. ²²Ngə gong ko ngə tak ngəwe et ke nemə mbiri re. Ngə gong o ngə kur dodotə ɗa sum yause wu re. Ngə war kangə ɗekɗek ²³Ngə wad wirə ko ən we mbrā mwārə. wu sə lo wa, ngə we mbrām inabi hal mə kalangə mə kado sisə wan go. ²⁴Sumsə ɓatəka wa, wu bi gba gba mwan, ɓa ɓa bə wad go a wirə paltə kəde, hē ndo re. Batəka kən sumsə ɓato hē wu tabən ndira. ²⁵Wu losə mwā mə ɓatəke mbu ɓan sək sə kwal kwal wa, wu be gɓabai, ɓatəka ɓa som ko lo rə wa, ɓa kə pā pwaratse re.

Chapter 6

¹Het mbəda ɸa nə bet dio ɸoso gbto. ɸa tom losa mə tom ɸa beb dəndə Liurə wa. ²Mbatta ɸa sən bet dio ɸa nədsə wetə wa ɸa beb ɸa kede, mə ɸa bausa, ɸa səɸa gulsrə dekdek, mə bet dio ɸan dasə dentəmə gularə su wa ɸa ɸet mbəda, ɸet yauto, ɸəkə ɸa, nsə kē ɸa busa. ³Mə kad ɸə mə Et ke ai bəkkə ɸa ɸəkaka bi bolni, a yau ya dene kurə, wu mə marə Phagune Yeso wa, də to mamaren mə ɸa yau bəkkə deno ya kə tom sə bətə ɸa da ma Liurə yi kure. ⁴Et ya ayin yau dūrə gɸa, hē a ma bə kakare, mwe ai na ē ai a hō ro a mattə, mattə wa ən ra betta, ən kito, ən sərma ən mattə gəmtə, ⁵ən tom bet sendə ɸato hōso ban kurə ɸare, ɸan yau rə wetərə, ɸan dimə mbet Liura wutōrə gəna biya. ⁶Seuyi mbet Liura ən nəd weta wu bu dena wu da pwarat. ⁷Mə ndə wokan mbəkaka da wurə re, sa də to mbəkaka də wadsə re. ⁸Wu sə losə wa, wa sə səm ɸəsə ən mbu kəb sə sən da so ən dāwitta. ⁹Bet ɸa yau sə ɸə da gəna wa ban wī da pitərə ən gangam, ɸan wī da hərəngto ən bu ən tomsə ɸa dəblə ɸa kət da arə wa. ¹⁰Yau bā wu tōrə ya gəmtə mbwat, bet ka ɸa ket mbəd weta, mə bən gər ɸā, ɸa ti kā bosə da kal tebe wu pwarat. ¹¹Inga et Liura, het mbu sasad mbwad. Mbəd karangkarangto, marə Liura nənd wera, yauto, səmbusa ən kəm to. ¹²Sam kit deno kit nəd wera, mbəd dāmē ya ən bwed də kədə ya, ya ba yong ngəsə si ya. Ngə nə wire a yā, a wirən wire denden a bu wu sə dekdekwa. ¹³Nənd nə ngə mara a wire Liurə ni ai tomsə busə mbwat ba kadən dwē ya ən werə Yeso kristi, a kē sə hiridus marə werə ya: ¹⁴mbət wentə wa dekdek, Pa gune Yeso ai yauhē. ¹⁵Liura a kə wo a berketə bwaso, Liuraayin nərə, ən mweto, gubo ai tom sə gubtəməwa, Pa gune Et gubtəma. ¹⁶Ai sa ai woddə re, ai kada ɸab ete kə mbəd gbang kədə wa, Ete ke ai wirad dərə, ko ai kara ɸa, gbato wun aisa ən gubtəmə ya bweddə kə də wa. Amin. ¹⁷Kē bet gəna da wurə mə ɸa gong ku ɸa go kədə, ɸa ti senda ku ɸa gr̄na re, mə somən wetə re. wu sə lo sə wa, ɸa ti senda a Liurə ni ai nə dəsə gəna deno mändə kur dodotə wadə ya. ¹⁸Kē ɸa mə ɸa sək ya dene, ba sək tōtə boso wo dekdek, ɸa sī bausa ən kalə fini. ¹⁹En tōrə wa, ɸa kə hī kābose budeno mə mbu kə woso a wire wa, mə ɸa dadəwē dene. ²⁰Timoti, mə mbu ɸa nə gəsə, dekdek, mun marə hənto ən mattə ən mattə na ē ko som ko sar rə ya, ɸan basə bara ɸa yong mə ma mbusa. ²¹Bet ka ɸan na ē a busa ɸa yam nəd weta. Hē dodotə wu kadən isa.

2 Timothy

Chapter 1

¹Ina Bulus, ngbadə Yeso Krəsti ya ən yawo Liurə wa, ən kurɸa ya dāwē wusə da Yeso Krəsti wa, ²wawo a Timoti ni, awe nə yausadse, wāɸura, ən lupluptə Pa Liura ən Yeso Krəsti Pagune yande. ³Nən kē Liurə gongsa, ya nən bəd so dəng gaso yo kanə wa, ən gur kalə dek-dek, lo nən dimgəsə da gano wanən Liura ga-ga ən bəttə wa. ⁴Mə nə dīm mamə wangə ni, nə tom sau-sautə mə nə ngə wiri, danə mə nə ko ən kalpenge. ⁵Ba dīm nə nəd wetə wangə ya wera, nəd wetə ya ka ngə Loyis aisə so ən ma ngə Yunis wa. Nən narə gadə mə ngəda nəd wetə su kən. ⁶Tom yase mə nə ngə dīm mə ngə ruk nərə Liura anə ngəsə ən lau ti nemə nə ti ngəsə a dūrə wa. ⁷Mə Liura a nə ndə Kətamə tatərə re, wumə a nə ndə ya mango, yauto ən we bəkkərə. ⁸Ngə kur mbudiko gan marə Pagune yande yi re, kolo yane, Bulus, pusəne yate. Wumə, kad ən gwē whak mə han-handə marə dodora mə mango Liurə wa. ⁹Liura a le yase, adə yongo ən yongo karang-karang wa. A tom yā, som ko mə gularə wandə re, wu mə wun lu səko wato ən nərə wato. A nə ndə mbusə wu da Krəsti Yeso hē bərbərə wuro. ¹⁰Hē siuya lemə Liurə wa we bin lau Yeso Krəsti. Krəsti a wo ən bwed-bweddə worə yase mwē ai yau ən dāwē ya ən bwedsə kədə ya ən lau marə dodora. ¹¹Tom yase, ɸanə ngbad et kē marə Liura, ngbadə ən maləm. ¹²Yā tom yase nən hanso wa. Mwē mbudiko ən mənəsə kure, mənə ma ɸan, ya nədsə wera a nate ni ya. Tabnan mə akə kā yə ti mbu nə nadso wawo a ga suwa. ¹³Ti mamaren ya sang-sang yə wu ngə kurso, ti ən nəd weta ən yauto wusə da Krəsti Yeso wa. ¹⁴Mbu wusə dek-dek ya Liura a ti ndə sə da wa, wara da ən Kətamə Karang Karang wa ən kadsə da inda wa. ¹⁵Wu mə ma bənga, mə ɸet da Siyona wa ɸa wenə gadə bənan. Fijalas ən Harnajanas ɸa da kumrə wu kən. ¹⁶Pagune ai kur wəɸurə diyo Onefifaras wa, mə ai sək nə gularə wane, wu mə ai kursə mbudiko kuttə ɸā wanə re. ¹⁷Wusə lo wa, lo nəsə da Roma wa a gər nən werə wu da pwarat, hē anəte. ¹⁸Pagune ma yau ni ai kur wāɸurə wato nasə. Tōtə a sī nəsə mbwad da but Afisa wa, sə ma bəsə dek-deken.

Chapter 2

¹Mə yā, nga wane, səkkə də nəərə Yeso Krəsti wa. ²Mbu ngə kursən inə də wira den-den wa, bəkkə bet werə warə wu da pwarat, danə bakə bəkkə batəka kən. ³Səm mbusən ina, do bwēdəke dene ya Yeso Krəsti ya. ⁴Bwēdəke ke akə səksə gulara hē ai dīm mbu wurə wu, ai tom wu do et gbayi yaye ya a som re. ⁵Losə mwā, et ma bwa-bwate akə to paka re, mə a mbəd sitə wato kurə ni. ⁶Kad ndo mə et ai wasə buto wu da pwarat ya, ai gā da mbukəfa yase. ⁷Dim mbu nən kēso, Pagune akəngə nə ma mbusə də mbu sə mbwad. ⁸Dimin Yeso Krəsti, aisə də kābərə Dauda wu ya, a nisə bi də manta wottə mbala fini pwarat ya. Yā wu bi mə a kē marə dodorə wano, ⁹ya nən hansə də wau bi mə ba gbi nə də pusəna banə sodən kuttə bā do et gəmte ya. ¹⁰Losə wa, nə səm mbusə mbwad mə bətsasə basə mə ba danə gbato də liura. ¹¹Marə wa, wu werə wuda pwarat: "Mə ndə wod ən Yeso ni, ndə nin aisə mwā. ¹²Mə ndə səm ni, ndə kad də gubtəmə Liurə wun aisa. Mə ndə bisad ni, akə ndə mbisə kən. ¹³Mə ndə gan biti biti ni, aisa ai et wera, mə akə mbisə kāye re." ¹⁴Timoti, dīm ba mbusə gamə tad ya Ngə mwal ba gwē ən Liurə ni, ba naba'ē a mattə gəmto kədə. Mə mbusən sīrə ba re, ngə dəblə bet bən kursa. ¹⁵Na kwa-kwa, ngə nə kāngən Liura, lo etsi ba yausadse. Et gular a som ko mbu kə mə sadsə mbudiko yi re, et ai bəkkəsə betən werə ya. ¹⁶Bwan sentə gəmto, ya ən wosən tom mbu gəmtəsə ya. ¹⁷Mattə bato ən mun do ardobra. Da bətsasa ba la. Himinayus ən Filitus. ¹⁸Bet ba wu bətsasə ba mbisəsə werə wa. Ban kē lo mə, niyo də manta hotta wottə haktə biyan. Ba dəblə werə batəka wan. ¹⁹A mbusəsə mbwad wa, tabrə Liurə wa, wu bi sēu. Wun solo si mə: "Pagune a ma bet basə yaye wan" ən Et ye ai yongsə dəndə Pagune wu ya, wu ndo mə ai hed tom mbugəmtəsan." ²⁰Da diyo basən gəna wa, ban mbusə bol-bol som ya tigwā ko ən asurfa ko mwan de. Wu losə mwā mə bakə də mbu wusə ya gbete ən hontə ya. Batəka wu mə gularə dena, batəka kənə mə gularə gəmto. ²¹Et a bwasə bin ya gəmte ya, a gang kāye mbu karang-karang wu biyan. Ba gbadad mə ai kad mbu gularə də diyo suwa, ba ti'ad mə gularə deno mwan. ²²Bwan sausautə ya abato, ngər sendə deno, nəd wera, yauto ən luplupto a bətsasə ban yongsə dəndə Pagune wun kalə fini ya karangto wa. ²³Mbisə tau mbusə gəmto ən ya dəng-dəng ya. Ngə ma mə ən won yā'andə gəmto. ²⁴Wu ndo mə mbaddə Pagune wa ai bwan na'ē. A losə wa, wu ai yo et a masə yi bəkkə ba mbusə ya. ²⁵Wu'ad ndo mə ai bəkkə bətsasə ban nasə'ē ən aisə wu də səmo. Məndəko Liura ai nə'ad mango ya kon naruwan mə ai ma nəd wera. ²⁶Bakə kā ba kettə sendə boso, ba hed bəle gubsāwō wa, lo a mə sə ba mə gularə wayo wa.

Chapter 3

¹Wa ma'a yā bənga: A bwed bweddə wuro, hanhanda ən mbu gəmtəsə kə wo. ²Mə betə ʃakə yau kă ʃose mwan ʃet yau bā, ʃet gora, ʃet yau dura, ʃet behta, ʃet mbisə kon mə ō ya Pa ən Ma ya, ʃet mbisə kē gong sa, ən ʃet sānto. ³Bakə ko ʃet ʃan bisə sə mbu dek dek wu wa, ʃa ʃan kursə ʃa ən etke hērə ya, ʃet bitə ʃeta, ʃet nik kito, ʃet mbisə mbu dena. ⁴Bet kəl buto, ʃet durə kwa kwa wa, ʃet gwa bwelsa, ən ʃet yau dodotə kă ʃosə wu wad Liura. ⁵Bakə ma'a heu Liurə bəsa hē ʃakə renə mango wato. Bwa bə ngən tōrə ʃet sasə losə wa. ⁶Batəka dā ʃabo ʃan kan dā diyomse ʃa do ton səu ʃa somkon ma'arə guno rə wa. Ton səu lo wa ʃa ʃe sumsa, mwē ʃa bwar tōrə ʃəsə mə a yau mbu wurə ʃol ʃol wa. ⁷Ton ʃa, ʃa bəsa bəkkə mbusa hē ʃakə kan ko han wetə re. ⁸Lo Yannisu ən Yambrisu ʃa na sə ē ən Musa wa. Wu losə mwā mə, yo maləm barə səu ʃan na ē a kon weta. Ba ʃet bita dā gur kale ʃet ʃa soməm nəd wetə hērə wa. ⁹Hē kənə ʃa wad handə ʃwalang re. Mə həngtə ʃato kə ʃetə bi ʃwa mwān, lo ʃet ʃə kən. ¹⁰Wa inga, mbəd bəkkərə wano, wado wano, mbu nən dīmso, ən nədwetə wano, ən na'a wano, ən yautə wano, ən səmo wano, ¹¹ən mbu denə sə mbwad wa, ən hano wano, ən mbusasə tom nə sə dā Antakiya, ən Ikoniya ən Listra. Nə səmbənə dā hano wanon. Hē dā mbwad wa, Pagune a le nan. ¹²Bet ʃa yausə mə kado ʃoso wo dek-dek dā mbəd Liye Yeso wa, ʃa kə han wu dā pwarat. ¹³Bet gəmta ən ʃet dōk ʃeta ʃakə dəblə wu dā pwarat. Ba kə dum ʃatəka mwā. ʃabo ʃəsə kən wa, ʃa dum ʃəsan. ¹⁴Hē inga, wad wirə bəngə dā mbu ngə bəkkə so, ngə nəd wetə si ən kalə fini. Ngə ma'a et ye ngə bəkkə se. ¹⁵Ngə ma'a losə mə, ngə ma'a takattə karang-karang wu nga au gutting. Mbusasə kə kă wu ngə gang et ma'arəguno mə lema dā nəd weta wusə dā Yeso wa. ¹⁶Marə Liura mbwad wa, wu mbu Liura a tisə Kətamə wayo siwa. Wu dek-dek mə bəkkərə, a haḍo, a sək mbusa, hē mə a mbəd turətə dek-dek wa dā weta. ¹⁷Mbusə mbwad sa, wu mə et Liurə ya ai bweddə, et a nədsə a ned ye ya, ən gulatə deno mbwad.

Chapter 4

¹Nə gbo ndo ən Liura, ən krəsti Yeso, ya a kə kad sə bet ən dɛwǎ ən wodtə paltə ya, mə woya wato ən gubtəma. ²Sə kē marə Liura. Sə kau mbiro ko lo sə kau mbirə re. Sə we ɛa, sə had ɛa, ən səm mbusa ən mbəkkə mbusa. ³Mə bero kə wo ya ɛetə ɛa kə kǎ ko bə səm mbəkə mbusə re. mə som ko lo rə ni, ɛa kə hi kǎbɔsɛ ɛet ɛa kə bə mbəkkə mbu ɛə do bə so. Ba kə kpəng ngwēmə ɓoso. ⁴Bakə kə fintə sendə ɓoso a kur marə wera, nəd werə bəsə a təbtə ɓoso. ⁵Wa isa so ən səm mbusə ɗa gur kalase. so ən səm mbusə a mbu wu sə kodkod w, sə sək gularə kē marə Liura, sə ma'a mə sə sak gularə wason. ⁶Mə siuya nə bor ɓənan, berə wado wano wo biyan. ⁷nə ma'a bwabwate denon, nə bwed ɓənan, nə mə nəd wetə wanon. ⁸mētewel ya karang karantao wano wu bi da, ya Liura, et kad paltə karang wa, a kə nə nə ɓəna gasuwa. Hē som ko mə inə finə mwan de, wu mə ən ɛet ɛatə mbwad ya ɛa yausə wo wato wa. ⁹Sə to mbu ya sə kǎ sə sə tom wa saw a nanə ni sakad. ¹⁰A yau wur wadə siuyə wan hē ai wad ɗa gwārə tasalonika,krəssins a wad ɗa gwārə Galanti, ən Titus ai wad ɗa gwārə Dalmatiya. ¹¹Luka a bese a nanə ni mwan. To markus ngə ngausad nem mə nə sə gularə ən iasə wuda pwarat. ¹²Tikikus ɗa gwārə Afisa. ¹³Dāwirə nə hed sə Karpus wa, gə nə wosi mwē gə ni mə gən wo ni, ən takadta, ən mbu bidi mbusa. ¹⁴Alexzanda et tiyo melta a sək nə ya gəmte denden wane. Lura a kə kwanad mbusasə a timsa. ¹⁵Sə ti sendə bəsə a aisa, mə a kə a yau marə wa ko hēre. ¹⁶ɓəro nə ɓər sə nə kwak kǎnə a nata ni wa, et ke nəd ən inə re. mə so ko lorə ni, et ye mbwad ya a hed nə ɓənan. ka ko ku a ɗurə wanə re. ¹⁷Wu mə Liura a hed nə kure a nə nə təbta ko lo danə ən lau wano, marə dodorə wu kad gbai, ko lo ɛet kaltə mwad ɛa kur mbwad. Nə da lema a wirən yo ko'o. ¹⁸Liura a kə nə kon a gularə gəmtəra hē a nə ti ɗa gubtəmə wayo. Sāmə wu a Liurə ni kalakal, ɓhm. ¹⁹Sə do Prisila, Akwila, ən diyo Onesifus, ²⁰Erastus a be sə bi ɗa gwārə Korinti ya, hē Trofimus kən nə hedad a so ko kwakwa re ɗa gwārə Miletus. ²¹Tom mbuya ngə tomso ngau a muka wa. Eubulus ai do sə kən, hē Pudens, Linus, Kalaudiya ən ɓausa mbwad. ²²Liura ai mbəd ən isa ɗa kətamə. Nərə wato wu mbəd ən isa.

Titus

Chapter 1

¹Ina Bulus, mbaddə Liurə ya, ən mgbadɛ Yeso Krəsti ya, ɗa nəd wetə mgbadə Liurə ən werə maa mbusə yan wadsə bi a nedyen tōrə Liurə wu wa, ²mbusə wudə himo ɗəwē bweddə kədə ya, Liura ia ba rə ɓarə kəndə ya, a gbo sə bi gasa padpad hē berə wu kan ya. ³A ber səu ɓwa so ai we marə wayo ɗa marə anənə sə mə nə kē wa. Nə tom yǎ ɗa mango Liurə et lemə yandə wa. ⁴Wo a Titus ni, au dene ɗa nəd wetə wando. Nərə, wǎɗura, ən luplupto borsə ən Pa Liura ən Krəsti Yeso et lemə yande. ⁵Yǎ tom yase hē nə ngə hed ɓəngə ɗa Karita mə ngə nəkkə mbusa sə bwed ko a ned ye rə wa, ngə mgbad ɓabila ɗa gwātə gunta lo nə kē ngə sə mə ngə tom wa. ⁶Kad ndo mə ya ɓile ayo sang-sang, et bare aisən tenə fini ya, ən am-dena ɗek-ɗek ɛa ɛa som ko ɗa ɛet duka a mbu gəmtəsə rə wa, kolo mgbala mə kǎ ɓose re. ⁷Kat ndo mə et gbayə ya mbəɗa Liurə ya, a gbate wato a et war ɛet Liurə wa, ai yo sang-sang. Ai ko et yǎ handə kənde, et səm mbusa. Wu ko et gwǎ kalə sak-sak yə re, som et we mbu ən dasə ɓaso re, et nik kitə re, kolo et ai sesə ɛa se re. ⁸Akə ko et kon wiya, basiya ɗek-ɗek ya. Kad ndo mə ayo ən sendə ɗek-ɗek, et weta, et Liurə ya, ən et ai məsə kǎye ya. ⁹Wo et ai məsə marə yə konso ya Liurə ya lo yin ɓəkkə so ən təfa wa, danə akə ɓəkkə ɛa ɗek-ɗek ɛet na'ē ɛa sək kadə. ¹⁰Mə ɛet gəmta ɛa den-den, lo ɛa səu ɛa badso mbwed wa. Mattə ɓato ya gəmte. Ban ɗok ɛa, ɛa dum ɛetə mwā. ¹¹Kad ndo mə ndə mə ndə nəd ɛa. Ban ɓəkkə ɛa mbu ɓwa ko mə ɛa rəwa mə wu mbu sookəra ya mbudiko ən dəblə ɛetə diyomse. ¹²Yatəke fini ɗa ɓaɓo ya, ayən maarə guno ai kəmə, "Kirawa ɛa ɛet battə gunta, ɛa bitə ɓəsan, ɛa nam gəmtə sa, ɛet gəmbədto ən serə guno." ¹³Marə wa wu weta, sək ɛa ɓəngə ɗek-ɗek ən təfa wu ɗa pwarat ɗa tōrə ɛa kə nəd sə wetə wa. ¹⁴Ngə gong ko ngə pur gwē a yo ɓərfəra ya ɛet Yauda, kolo wentə ɓeta, ɛa kettə sə wetə wu re. ¹⁵A ɛet səu ɓasə sang-sang wa, mbu sə mbwad wubi sang-sang. Hē ɛa sasə ɛa som ko sang-sang ən nəd wetə rə wa, mbusə som sang-sang re. Mə gur kal ɓate ən ɗim mbusə ɓato rukun. ¹⁶Ban kəmə ɛa maa Liuran, hē ɛa beɓad bi ɗa gulatə ɓoso. Mwē ɛa gan ɛet santo ən mbisə kon mə ō Liurə ya. Ngǎ kǎ ngə kē ko mə ɛa kə sək gularə kurə ɗek-ɗek mwa re.

Chapter 2

¹Inga Titus ngo et kē wera ən tom mbu dek-dek wa. ²Kad ndo mə bagun bara ba bo kəm, ba nə kābose gbato, bet wera da nədweta da yauto ən səmo. ³Bagun tona losə kən, ba bo kəm ba nə kābose gbato, ba ko bet dangto kəde. Ba ko bet we mbu ən dasə baso kəde. Babo bet bakə bəkkəsə ba mbu deno wa. ⁴Danə bakə bəkkə ton tǎyǎ marə guno, ba yau kərmə bosa ən abə mbwad. ⁵Ba bəkkə ton tǎyǎ ba bon marə guno ən gur kale dek-dek, ba bo ton ban karsə diyo bosa ən kərmə wa. Tonsəu ba tom mbusə mbwad mə danə bet kaltə ba yam mbu duk marə Liura. ⁶Losə mwǎ, ba sud ambara ba tom dek-dek. ⁷Da mbusə mbwad wa, Titus, yau gamo ba bəkkə sendə deno ən inga. Mə ngə bəkkə ba ni, ngə we ba kəmto ən sendə gulara. ⁸Gan marə dek-dek wa, wu ko mbu sərmə kəde, danə bet ban mbisə sə marə Liurə wa ba yam mbu bakə ndə sərsə so, mwě ba kur mbudiko. ⁹Mbattə ba kur bet diyo boso da mbusə mbwad. Ba gwǎ ba kalə kəde, ba tom wu do ba do. ¹⁰Ba danggerə kəde. Lowa, ba bon sendə deno, danə bakə nə Liurə Liye yandə gbato. ¹¹Mə nərə Liurə wa, wo a betə mbwad. ¹²Nərə səu ən bəkkə ndə mə, ndə mbisə mbu gəmtəsa ən ya ti ngwǎ a mbu wuro ¹³da bi mbu gongarə wando, wu mə wo sǎmō Liura ən ya Yeso Liye yandə ya. ¹⁴Yeso Liye a nə kāye mə ida, danə yi ndə horsə da santo, mə isa, danə ndə tom mbu densə ya bwase da kadatə wando. ¹⁵Gan Marə bato, ngə səkkə betə a mbusa. Sək mbusə mbwad ən mango. Ngə yau etke a ngə beb re.

Chapter 3

¹Dim ba mə ba nə kã boso a gubsə ni, ba mbəd ba, ba nə kã boso a gularə deno. ²Dim ba mə ba sər etə kədə, sə mun na'ē; sə hed βetə ba mbəd tōrə boso, sə kur wādurə βeta. ³Mə ndəng gaso ndə som ən dīm mbusəe hē ndən kursə andə re. Ndə dum tōrə ndə gang battə mbu dodorə wurə wan. Ndən kadda dīm mbu gəmtəsa ən mbu sisa. Ndə dəblə ndə mbisəba a wado. ⁴Hē mə wādurə Liurə Liye yandə ən yauto wo sə a etə ni wa, ⁵som ko mə gulatə sang-sang wandə ndən tomso re, wu mə nərə wato le ndə yase. A lo ndən leu sobo ya ha fifi ya ən leu sobo Kətamə Karang-Karang wa. ⁶Liura a dal ndə Kətamə Karang-Karang wa wu da pwarat ən leu Liye Yeso Krəsti. ⁷Aa tom losə mə, ən leu lemə ndə daso da nərə wato wa, ndo βet si gəna wato da dəwē ən bwedsə kədə ya. ⁸Yā wu marə ndə konso. Nə yau mə sə gan ku ən tatərə a marə wu re, danə mə βet su ba nəd sə werə a Liurə ni wa baka da təfə tom mbu dena Liura a nə baso. Mbusə wu kwalan wu dek-dek a wirə koyanə ni. ⁹Sə mun na'ē gəmtə, ən mbəd gundə kāmā ən kito, ən na'ē a wenta. Mbu sə wu kwal le somən pə wirə re. ¹⁰Sə mbisə etye ai wosən bwa dute da isa ya. Mə ngə mwalat gwē fini kolo fətə ni, ¹¹ngə ma bəng mə et siya a hed tōrə nəd weran, mə ai da sumo ai dok kāye mwan. ¹²Mənə tim Artimas ən Tikikus a nangə nə ni, gwā birə ngənə te a Nicobolis, nə yau mə no kiso da bero ya kera. ¹³Gwā mbirə ngə tim Zinas ya aisə zafan da wentə ya, ən Apolos ai yau ku mə ba yam bəka re. ¹⁴Bet bəda kad ba ndo mə ba ti kã boso da gularə denan mə ba kwansə mbu wāisə baso ən ni sə sakad wa ba kad ku gəm re. ¹⁵Bet basən inə wa ban do nga. Do βet su ba yautə so da nəd werə wu wa. Nəra wusə mbəsi mbwad.

Philemon

Chapter 1

¹Ina Bulus, pusəne ya Kərəsti Yeso ya ən Timoti tən bidi nga Filimon yause da gularə liurə wa, ²en wena nde Afiya ən Akipos mbəde da bwe dəke yande wa en βet mbəd liura sən bamsə da diyo wangə wa. ³Nən bob liura a sə ti nərə wayo ən kal penge kalkal. ⁴Nən ke liurə gonsa, nən bobad mwa mə isa. ⁵Nə kur yauto and nəd wetə səsəso mə liye, ən bet bəda weto wa. ⁶Nən bod mə yauto ən nəd weta suwa kə wo en ma busa ən bu wusə dək - dək ən nade da bəd liye wa. ⁷Nən kal penge ən dodoto a yauto wangə, mə amgur kal bet bəda liye wa wu bi gbaran ən gularə wa ngo. ⁸Wusə lowa, nəbə nə in təbtə da Yeso mə nə ngə ke mbu ngə tomsa. ⁹He yauto wu tom yase, ində nən bod ngə so - ina Bulus, ya bile he shiuya nəda gongmə mə durə Yeso liye ya'ndə. ¹⁰Wa nən kē ngə mara a awane Onesimus, ya nə karsad sə haso da gongmə wa. ¹¹Mə ka a som et dene ku a nangə ni re, shiuya ai et dene bi a nange ən ina. ¹²Nə losad a nange, mə ai da kala ne. ¹³Nə yau mə hē ai kadən ina, danə akə nə sək gularə a boddə wango da gongmo ba sodnəso mə marə liurə wu, wa. ¹⁴Hē do nə ko mə nə tom bəkaka ya som ko ən ma wangə wu re. Nə yau ko mə bu dena gən tomso wu kad lo ban ti ngə ɲdo mə ngə tomo re, wo bi mə mbu ngə yauso gase mə ngə tom bəngə wa. ¹⁵Mə ndə yā tom yasə hē sə bwa da berkete su wa, danə akə lo bi a nangə pwaradse. ¹⁶Məsə nasə wa akə ko baddə ko mware, mə a wad badfan, ai yause. Ai yause ndo ya ananə ni, a nagə kəni kə wad yaya dam biro ən han Yeso wa. ¹⁷Mə ngə tonə mə dəda gularə fino ni konad lo ina. ¹⁸Mə a ru bəka ən ngi ni ko lo ngən bidaf bəka ni, gə bəd ina. ¹⁹Ina, Bulus, nə dor nase ən nəma nə: nə kən kwana. Nən ke sə ko mə nən bəd ngə bəka re. ²⁰Oh, yause, we nə yauto da liye; Hed gur kalane wo song da dində liye wa. ²¹Yau ē yange tomnə yase ən dar nə dor ngə so. Ni ma mə gə tom wu wad mbu nən tau son. ²²A berketə fino, nə yau mə ngə nə sək han təra, mə nən nəd wətə mə bob liurə wango kə tom ya sə banə hed nau bənə a na gbə ni. ²³Epafras, et ba gbi tə sə da gongmə mə a liye wa, ai do nga, ²⁴ən Markus, Aristakus, Dimas mwe ən Luka bausa gularəwano. ²⁵Hed nərə padə Yeso liye yade wu kad ən kətamə wango. Amin.

Hebrews

Chapter 1

¹Gasə pad pad wa, Liura a gan mara ən yo pasade ən tōtə bol bol wuda pwarat, ən kona. ²Hē a berketə wa ya bwed bwedda adə gan marə ən ləu awaye wa, ya akə kon sad se ya ən ləu wato ba səkə wurə ya. ³ai han gbarang gbatə Liurə wa, wu lo aisə dodo, ai bin mbusə mbwad ya ai kəsə manggo wayo ya, lo a gandə sə mbədə karang karang da sumsə wadə wa, mwē aya kad biya a nem siya aisə gbaya bidi kina. ⁴Ai bi gba sa ayo time, lo dəndə wato ba nə sad so wusə bi gba aya bəte mbwad wa. ⁵Mə yanə da tima liura pətə kē mə "ing ngə awane nasə nə gang pa anagə nin ya?" mwē nə kad pa a nateni, aisə kən, akə kadsə Awane a nanə ni ya?" Hē mwā lo liura a

wosən awaye ɗa wurə wa ai kəmə, Tima Liurə wa ɓaya hewe." ⁷A tima kən ai gan mə "in kã yə gang tima wayo kətāmo, ɓet sək gularə wayo, hē ɗəlmərə arə mwā." ⁸A awate kən ai gan mə "han kata wango Liura ya usə bi pwarat se kal kal ya, kplangə gubtəma wango wu kplangə ya wetə kpe kpe. ⁹Yau gularə deno, ngə bisə ya gəmte. Mə Liura, Liurə wango akəng dal yaro ya kal penge wu wad sara wango. ¹⁰A bərara pagune, ing ngə sək wurə bəng gase, ɓidiyo wu gularə nemsə wangə mbəga. ¹¹kə ɗəblə biya, inga ngə bəng kal kal mbwad kə ko bi lo ɗāwitta. ¹²Ngə kpaɓad lo ɗāwittan tɛra, kə fintə biya, ingə ngə bəngə losa fintoyo somre. Bi losə kal kal mwētə wangə kə bwed kure. ¹³Hē yanə ɗa tima Liurə wa a pətəsə kē mə "kad a nem siya yane ɓet kaltə ɓa gang mbu nua a patə netsə wangə wau?" ¹⁴Au som tima ko mbwad ɓa kətamo ya Liura ai timsə ɓase, mə ɓa sək ɓet ɓakə dasə lemə wu gularə rau?

Chapter 2

¹Wusə losəwa sə sokə ti sendə si, a mbusasə ndə kurso mə kə tom ndə gər a haltarə wudə le.²Mə marə dar ɓa kēsən Ləu tima wa wu wetə ni, mə ya gəm te ən bisə mbu kyā wubi ən gwě mwale yate mbwad. ³Kə tomənə hē ndə le wau, mə ndə mbisə ti gwā ən lemə wu gba wu ni.? Lemə wa Pagune a bər kē bi yase bet sasə ɓa kurso kən ɓa wira wado. ⁴Mə pagune ən ɗurə wayo a nə wire ən bu kusə bərso , ən mbu kusə hir hir wa, ən mbu tomsə hir hir wa wu mbala mbala, ən nərə kətāmə mbwa ɓol, ɓol lo a yauso.⁵Som ko mə a tima re, liura ti gubtəmə wurə wa ya ɓakə tomse, ya ndən gansə si ya. ⁶Hē yatəke ai nə wire a ɗab kusə mə " Ete ai mbi hē ngən dimsad sou? Kolo au ete ngə ti gwā ən ai sau.?⁷Ngə sək ete a mang time kure, ngə nead manggo ən gbato a mbusə mbwad ngə sək so. ⁸Ngə nead gbato a mbu ngə sək so mbwad ngə hīyad mbusə bi gudusu wato mbwad. Mə Liura a nad mbusə bi bwadan a nate ni. A hed mbəkaka a kallə re. Hē mɓa siuya ndə wir ko ai sək mbəkaka idore.⁹Hē ndə wir yatəke, ya aberketə ko gwittiriū ɓa səksadsə a mang tima kurə ya, wu Yeso ɓa nead mango ən gbato, mə han han də ən wor wato yā mbwad ən ləu nərə Liurə wa Yeso a wodsə mə ɗurə ko yanəyi wa. ¹⁰Wusə losə wa, ən ɓwa mə Liura aisən mbu səkse mbwad mə aisə wa ən ləu wato, mə a yau ən abə den den mə ɗa gbato mə ɓa bwed lemə ɓato ən ləu han handə wato.¹¹Mə et ye ai sə karang karang ya ən etye ɓa gangsadsə karang karang ya ɓaɓo fini, Mbubi tomsə hē akə kur mbudiko mə yə yong ɓa mə bausa re. ¹²A gan mə "Nə kē ɗəndə a bausa ɓanə ni, ɗa ɗabə gamo ɓeta nə kə ngə heu ən bino."¹³Mba naso, a gan mə "Nə nəd weta a nate ni " nən ya inən am Liura a nənəsə ɓaso. ¹⁴Kad sə bimə am Liurə wa ɓan namən munmə wa, Yeso ai bi losə kən. Wodo wato ai ɗəblə et ai sən manggo worə ya, gub sāwō. ¹⁵A kettə ai ɓor ɓasasə kəm daka dəng ha ɓato ɓasə ɗa kado mbattə wa, mə ɓan mun tatərə worə ya.¹⁶Wu wetə tə mo, som ko mə ai sī timare, awo, ai sī kābərə Ibrayim wa. ¹⁷Wusə losə wa, wu weta, gang lo ɓausa ɓatan ɗa tōttə den den, mə ai kad tiwe gbaya, et wā ɗura et wetə ɗa gularə Liurəyi wa, ai nə kābaya et mbəlato mə sob narəwan ɓeta. ¹⁸Wusə mə Yeso ən ɗurə wayo a hansə biya a ber sasə ɓa pətəsad so wa, a kə sī bet sasə ɓan pətəsə ɓaso mbəsə kən.

Chapter 3

¹Wusə losə wa, ɓausa ɓana karang karang wa, ɓasə sə ɓwasə yongmə ɗa Liurə wa, sə ti sendə wasə a Yeso ni. Wu mə gbaɗe ən tiwe gbaya ai kē nəd wetə wadə yase. ²Ai mbu kona ya Liurə ya, ya anə sad gularə ya, lo Musa a kadsə mbu kona a wirə Liurə ni wa. ³Wumə Yeso a ɓwa kon gbatə wu da pwarat ya wadsə ya Musa yə ya. Mə et ye a marsə diyo ya, a wad diyo səu ən gbaton . ⁴Mə kolo diyo mənə, et ye a marsə ai kən, hē et ye aimarsə mbusə mbwad ya wu Liura. ⁵Musa, wetə təmo, ai et kone ɗa diyo Liurə wa, ai kē wire a mbusasə kə ɓərsə a wirə wa. ⁶Hē kərəsti ai Au gubtəmə ɗa diyo Liurə wa. Ndə diyo wato ndase, mə ndə ti sendə wadə a nate ni ən kaladə fini ni. ⁷Wusə losə wa, lo kətāmə karang karang wu kēso, "Nasə mə ndə kur marə wato ni ⁸sə hed gur kalə yase sum sum kədə, lo am Isralla ɓa tomsə ya gəmte ɗa dobrə a berketə səu ɓa pətə sə ɓaso." ⁹A berketə wa yo pasasə ɓa tomnə ya gəmte, mə ɓən pətənə pətə hē ɓa ɓabə wirsin gularə wanə nə tomsə ɗa mwētə busə kurun wan. ¹⁰Wusə losə wa, nə gwā kale ən sara wan nə gan mə gamə tadya ɓan ɓwa ɓəsə ən inə ɗa gur kalə ɓosə ɓa ma tōttə wu kure. ¹¹Mə ina nə gbō ɓəna kal gwā yanən, ɓakə kan ko ɗa han wīyā wanə re." ¹²Sə ti senda , ɓausa tom ɓatə gwa kale ya gəmte ke som ya nəd wetə ko ɗa isa rəya, gur kalə si kəttə sə bi ən ləu Liurə et ɗəwē wa. ¹³Wusə losə wa, sə nə ɓa təbtə mara a wasə gamə tadya mə kad mə ndə ɗa gawu nasə wu ni, et ke ai gon ko yə na'a ē ɗa isa ɗa gur kalə yaye mə sumsən ɗokadsə re. ¹⁴Mə ɗə gang yo basiya gularə ən kərəstin mə ɗə nəd ɓədən təfa a mbuyaya ndə kon sa a ɓərarə wuni. ¹⁵Mə a mbusə ni ɓa kēn "Nasə məsə kar marə wato ni, sə na ē ɗa gur kalə yasə kədə lo təro səu ɓan tomsə ya gəmte ya. ¹⁶Bet bi ɓa kursə marə Liurə wa, ɓa tom ya gəmte yau? Som ɓa sasə Musa a mbəd sən ɓaɓo ɗa masar wu krau? ¹⁷Hē mwa ən ɓaɓo Liura ai gwa kale mwētə busə kurun? somko ɓasasə ɓa tomsə sumə wu rau, ɓa sasə ɗārə mbirə ɓato yasə sə bida dobrə wu rau? ¹⁸Som ko ən ɓaɓo ya a gbosə mə ɓakə kan ko ɗa han wīyā wayo yə rau? nə nə bet ɓan bisə nəsə ē wau? ¹⁹Tə wirmə ɓa kan ko han wīyā watore mə ɓa nəd wetə kure.

Chapter 4

¹Wusə losə wa, sə ti gwā kə tom yatəke ai gbala kano ɗa han wīyā səu Liura a kē dəsə mə kə ko ɗa berketə wadə wa. ²Mə də kur mbu kal penge ya ɓa kē ɓase a wiyo a Liurə ni wa. Hē time səu sə ɓet sasə ɓa kur so kure, ɓa ɓa nəd wetə ko a time mə səu riya. ³Ida, də nədsə wetə wa, ɗə kan ɓədə dase ɗa han wīyā səwa, lo a kē so mə "Nə gbōsə ɗa kal gwa yanə wa, ɓakə kan ko ɗa han wīyā wanə re." A kē losa, ko lo wumə a ɓwed sək mbu wurə biya a ɓərara. ⁴Mə a kē mbəkaka a tərɔ ya mbutute, "Liura a wī a tərɔ ya mbutute ɗa gularə wayo yə səkso mbwad." ⁵Ai kettə ai kē mwa, "Bakə pətə kano ko ɗa han wī wayo re." ⁶Wusə losə wa, Wumə han wīyā Liurəwa hed mə bet səu ɓakə kan so, wusə mə ɓet Israila wu da pwarat ɓa ɓa kursə time si dek dek wa a han wī wato, ɓa kan ko ɗa re mə ɓa mbəd mbu kyā kare. ⁷Liura a kettə yə ti ber ko ɓol ɓan yong mə "Naso" A ti g a wa aber sasə a gan sə marə ən Ləu Dauda wu ya, ya a kēsə mə som ko gbang siu hēre ɓa ɓərsə kē ya. Naso mə sə kur marə wato ni, sə na ẽ ɗa am gur kalasə kədə. ⁸Mə Jushuwa ma nədə ga wīya ni, hē Liura akə gan marə kura ga ka ɓol mware. ⁹Wusə losə wa, ga wīya wubi kən da mə ɓet mbəɗa Liurə wa. ¹⁰Mə et ye a konsə kansə ɗa ga wīya Liurə wuya, aisə ən ɗurə wayo a wī bida sək gularə wayon, lo Liura a tomsən yaye wa. ¹¹Wusə losəwa, də gwā wel də kan ɓədə ɗa han wīyā səwa, mə tom kolo ya mənə ayo ɗa hanhandə səu gege lo gaso ɓa tomso. ¹²Marə Liurə wu bin ɗəwē ən sē wu wad kaltə gadme fətə, ən wadda berketə ɗəwē ən kətāmo, ən kan aɗab ən tər so ən kā wu gər ɗimtə gur kalə mbwad. ¹³Mbəkaka səksə sək wa som ko a pātə a Liurə ni re, wu mə mbusə mbwad wubi a bwamte a wiro nusə wato mbwad, ya ən wesə mə weta ndə ke mbuyaya tomso a wirə nate ni. ¹⁴Wusə mə ɗəbə ɗən towe gbaya ya a ɓorsə ɓidə ya, Yeso au Liurə ya, də mə nəd wetə wadə ɓə ɗən təfa. ¹⁵Mə tiwe gbaya a som et wā ɗurə ko ɗa gbala wadə re, Wu et ɓa pətə sadsə ɗa tōttə yo ɓa tomsad bi wa, ɓa tiyad kon sumsə kore. ¹⁶Ndo a han nərə Liurə wa, som ko mən tatərə re, mə ɓa kur wā ɗurə wado, də ɗa nərə a ɓa sasə ɗən gər so.

Chapter 5

¹Kolo yaya aisə tiu gbaya, kadsə bi mə ɓa gbaɗaɗ bi gbaɗ ɗa ɓetə wa, akə kad et kon marən Liura, mə ai yo tiwe ən kəd mbusə ya sob sumsa. ²Akə kã yə ɓəɗən ɓa sasə ɓa ma tōrə kədə wa. Wusə mə aisa ai et wã ɗurə wa. ³Wusə losə wa, kad lo mə ai tiu mbusan, mə som ko mə wu ɓet sasə ɓetə mwande, ən aisə ɓin ɓin ɗurə wayo kən. ⁴Eta kə ti kã ɓaya ko a hanɓə gba wure, wu bi mə Liurə ma yong gad mə aya kadlosə ni lo ɓa yongsə Haruna wa. ⁵Wubi losə mwã, kərəsti 'a tō kãye ko sə mə yə tiwe gbayə bi yase re wu et ye ɓan gansə ɓəsə ya et ye a kē sad sə mə " Ing ngə awane, nasə nə gang pa a nagə nin." ⁶lo a ɗabkusə ɓa kēsə mwã mə, "Ing ngə tiwe gbayə ɓəng pwarat se, lo malkisadek a wesə ɓaso. ⁷Kərəsti a berketə kadfo wato ɗa wurə haso wa, a ganən paye ən bobra a natə ni wu da pwarat, ai ro mamə si mwa ən et ye a mangsə mə ai yə bor ɗa wurə ya. Ba kurad biyan mə nə ɗurə wato a nə so. ⁸Kolo aisa ai awubi ni, a ɓəkkə kon mə ɔ ən ləu hanhan də səu a tomso. ⁹Ai gong yausə biya bwed bwedɗa, mwē ai gang gundə ya ən bwed ɗə kədəya. Lemə a ɓet yo kəm ɓan mbəd sə mbu wato wa. ¹⁰Liura ai yong gad bi mə tiwe gbaya lo Malkisadek awesə ɓaso. ¹¹Nɗən mbusə den den ya ɗə kēsə a yeso ya hē kə ko kod kod a kwasak ko, wusə mə ma mbusə wasə wu gwiddiriu wa. ¹²Wusə mə siuya sə kad ɓet ɓəkkon, wusə losəwa, au sə haktə ɓet yo ɓa kē sə ɓəkkə sə marə Liura a ɓərarə yə kurau? Au kad mə ɓa kəsə nə dotə mwã som mbu kəfa ləg ləg wu kurau? ¹³Mə et ye kəm mbu kəpsə wato wusə dotə ya, a somko ən mayo wu da pwarat ɗa marə Liurə re, ai bi lo welera. ¹⁴Hē mbu kəɓsə kwa kwa wu, wu ya ɓa guna biya, ɓet yo sendə ɓato masə mbu nasə ən ya ɗen yə wa, mə ɓa ɓwa ya dene ən ya gəmte ɗa.

Chapter 6

¹Wusə losə wa, ndə pə wirə bədən mbu sasə ndə bəkkə so a bərarə ya kərəsti yə wa, wu bi a bwed bweddə, də kettə ko dā bəkkə mbəkaka bol a gundə ya kon narəwan ən ya nəd wetən Liurə yi mwäre. ²Ən bəkkə rə ya hī mbərā a dūra (baptisma) ən ti nemə bīdi, ən ni mantə wotta, ən gan palta. ³Ndə pə wirə bəda Liurə ma yau ni. ⁴Mə bet sasə bə tomso kal bəte wu gang peng peng wa, bə gang bə pətə dodotə ya kə ko sə bīdə ua, bə kettə bə da gəna ya kətāmə wa. ⁵Bə pətə dodotə ya marə Liuran, ən gbatə ya kə wosə a wirə ya. ⁶Hē bə bwar tōrə bəsə mwā sm ya bəkə losə bə kon narəwan yə mware. Yā wumə a kettə bə gwa au Liurə yə bəsə bəse mwā, bə nad mbu diko bəsə a wirə bətə mwā. ⁷Butə ən yong mbəram tibə ən rosə bi kal kal wa, wu hā mbusə bol bol ya dek dek ya mə bet səu bəan woso wa, Liura ai tiyad nemə bīdə wato. ⁸Hē mə mbu ən hāso wu təbtə bi ni, som ko dek dek mware, wu bi mwan a di neme, mə bwed bweddə wato bəkə kəfad kəd mwan. ⁹Hē də kē losə mə, mə lo isa ni, bet yautə bəna, tə ma bətə mə sən sək mbu densə wu da pwarat ya kə wosən lemə ya. ¹⁰Liura a som et gəmte kure ya akə ti gwā kon gularə wasə rəya ən yawo sə yausə yong dəndə wayo ya ən ləu sək bet karang karang wu gularə, hē siuyə sən tom bəsə sēu. ¹¹Ndə yau wu da pwarat mə kolo yautə nə dā isa ya ai tisə gwā a mbu yə nədsə siwa, wu tabbi gbai wau bi a bwed bweddə mwan. ¹²Mə kə yawa sə tom gəbədto, wu məsə bəkkən bet sasə bə dasə nərəsəu wa, ən nədō bə nədsə wetə awa ən səm mbusə bato. ¹³A bə sasə Liura a tom Ibrayim marə mə bə kur bə, wusə mə et ke a wadadən gbatə mə akə gbo ən aisə rə wa, mwē ai gbō bin kā baya. ¹⁴Ai gan mə "weta nə kə ngə ti neme a dūra nə kettə nə ti kəbərə wangə bə dāyā" ¹⁵Tom sə losə wa, Ibrayim ai kad bi sēu ən səm mbusa ai kon mbusab bə kursə bə bəsə si wan. ¹⁶Wetə, bətə bəan gbō ən mbuyaya wadbəsə təfə wa, gbōyo kən ən sək gularə a mbuyo dīmsə si wa. ¹⁷Wusə losəwa, a bə sasə Liura yausə mə yə sokə bet gubtəmə wayo ma'a, kurba, gbato, wumə sendə wayo ən kettərə kure. Mwē ai kpab ən gbato. ¹⁸A tom yā a mbusə fətə ya ən kettərə kurə ya, ya ən we sə mə Liura ai basə barə kure. Ida də da sə han huḃa wa, bə kədə mə ndə nəd bəda mbuyaya dā tisə gwā si wa. ¹⁹Ndə bədən gwā lo wusən dəwē wa, nəd biyan ən wetən ən kan wu hattə dāwirə pā han tara biya. ²⁰Dab yo Yeso ai gā dəsə kano dā wa, wusə mə a kad tiwe gbayə bi pwarat se wa, ən we dā malkisadek.

Chapter 7

¹Melkisedek wu gub selem, wu tiwe ya Liurəya et gbaya, ya a bamsən ibrahim ai losə bi lo a dāb kito ən gubsə ko hē ai hīyad nāmə bida dūra.²Ibrayim a nad fini dā mbuyaya yəsə so. dāndə wato "Melkisedek " ən we mə "Gub deno" wu losə mwā gub salem ən we mə gub lub lubto"³A som kon mare, a som kon Pa re, a som kon ma bet kābərə baya dodo wu re, a somkon bərarə ya kaḏo wayo re, aya yə som kon bwed bweddə dəwe re. Ai tiwe gbaya ya pwaratse lo au liurə ya.⁴Siuya sə kar gbatə etyē laya yo pasi bare yadə Ibrahim a nə ba fini bide mbu ya mbusasə ba hasə dā kitə wa.⁵Wu weta, kābərə Lawi ba konsə gularə tiwa wa, ban bu kyā dā marə wentə Liurə wa. mə ba kon fini bide mbu a beta. A bet bosa, Israyila, kolo baḃo ba kābərə ibrayim wu bəsə kən ni.⁶Hē Malkisedek et ya som kābərə lawi wu kurə ya, a fin bide mbu ya Ibrayim yə biyan ai hīyad nemsə biya dūran, et ye aisən kurba ya.⁷Na ē somkure, au gwiddiriū ya aikon hī nemə yase a et gbayə ni, ya a wadsad se.⁸Da sato wa, wu mə ba bam kon sə finibuce wa ga ka ban wod bəsa, hē et si a kon sə finibuce ən Ibrayim ya, we mə ai bi sēu.⁹Wu bi mwa mə Lawi ai kon sə Finibuce ya a nə ibrayim bi kənən.¹⁰Mə Lawi ba bet fina ən Ibrayim a ber səu ba bamsən Ibrayim wa.¹¹Mə kə yau ni hē marə tiwa kə kar wu səkə mə, wentə bor ən ləu bato mə ba fintə tiwe ni, bwa losə mə wentə wu karan. Malkisedek a wo mwē gundə wato kē ko lo Haruna kənde.¹²Tiwa mə ba fintə basə a boso ni, wu ndo mə wentə wu kette.¹³Mə et si ba gansə marə a dūra wato ya, ai bi dā kābərə beso bol, ya et ke a pətə sək gularə ko a han tiu mbusə rə wa.¹⁴Yā pā ko hēre mə pagune ya'nde a bor bi dā kābərə Yahuza, ya Musa a pətə gan marə tiwa ko ən ləu bato hēre ya.¹⁵Mbu tən kesa wu bi sar mə, Tiwe kə mə a wo bi lo lo Malkisedek mwani.¹⁶Tiwe fiye ya som ya a bor sə dā kābərə etə etə yə re, wu ya a borsə dā kaḏa et mange ya ən bweddə kədə ya.¹⁷Mə bide biya a dūra ton dā takaddə Liurə wan mə, "Inga ngə tiwe ya pwarat se" mbu Malkisedek a kē so.¹⁸Wentə ya a bərarə ya ba tiyadā kalla, mə som a ned ye re wa som dā gularə re.¹⁹Mə wentə bwed mbusə ko mbwad dē. Hē wu mə himo wu bi kən mə a wira kədə ko sə yase a Liurə ni.²⁰Hē kən himo dene wu ən ko rə ko bi la mwan gbo som kurə re, mə tiwa səwa ba gbō ko hēre.²¹Hē Liura a gbō a Yeso mə "Pagune a gbōn sa akə hed mbu yə dimsa re. Inga ngə tiwe ya pwaratse ya."²²Da tomo wa Yeso ai nəd bi a marə wa ən kurba ya dene pwarat.²³Wetə pwarat wora yauko mə tiwa ba sək gularə pwaratse re. Yā tom yase gularə tiwa ən bəd ba bəḏə.²⁴Yeso ai sə bi kal kal wa, gularə tiwa wato kə bwed dē hē wa ba kə mbad ba ən etke fin fin dē.²⁵Wusə losə wa, Yeso ai bin mango ya lema a bet səu ban wosə a Liurə ni ən ləu wato wa. Mə gamətadya ai bin dāwē ai biya gano ən Liura a ba bo.²⁶Wa tiwe yə gba la ya a bwa inda. A somən sumə re, a som mbu sərə re, sang sang, gbade dā bet sumsai dā Liura ən wurə mbwad.²⁷A som ko ən mbu ba kəyə tom so re lo tiwa gba gba wa ban tiusə mbusə gamə tadyə wa a bərarə mə sumsə bato, hē ya betə mbwad. Hē Yeso kənə a tom yā fini mwan mə a betə mbwad lo a nəsə dūra wayo wa.²⁸Mə wenta nə gbad betə ya baḃə bwedsə gularə bəsə ya ba bo tiwa. Hē marə gbō, ya wusə ən ndirə wentə ya, wu mgbad awe, ya aisə bi kal kal ya.

Chapter 8

¹Siuya, mbu tən nasə mə tə kē wa, wu yā ndən tiu gune ya a kadsə bi a nam siya han kadfa dene Pagune ya. ²Tiu gbayi siya ai mbadda da han karang wa, ya Pagune a marsə bi yasə ya, som mə ya ete ete a marse bi yase re.

³Liura a ngbad tiu gune mə ai mbusa ən nəyo. A losə wa, ndo mə ba da mbu ba kə nəso. ⁴Siuya, Yeso mə ai da wurə ni, a kə pətap kad tiwe re, wesə bi mə tiwa ba basə kən a gularə siu lo wenatə Liura nəso Musa yə kē so.

⁵Ban sək gularə wa da dulkərə ya wusə sukūkukūrə ən ya mbu wusə da Liurə wa(Diyo Pandə wu ya). Wu lo mbu Liurə a kēso Musa berketə səu a yausə mə yin sək dulkərə wa. Liura kē Musa lo mə, " ma mə ngə sək dulkərə səu lo nə we ngə sə a kulorə sənai wa." ⁶Hē kənə, gularə Liye ai tomso wad ya tiwa guna mbwad, mə Yeso ai bəle da kurba ya etə ete, a kurba guno. ⁷Mə kurba finte han kurə ni, ya fətəte kə wo mwā re. ⁸Liura mə a da rumamə betə ni, ai kəmā, " Pugune a kē ba, sə ti senda, berketə kə wo, ya bet Israila ən bet Yauda, ta kansə da kurba fiyo ya. ⁹Kə ko ya tə kursə ban bagun bata a ga səu nə borsə ban nema da but Masar wu re. Pagune a kē losə mə, nə bor sə ba da but səu wa, mwē ba hed kurba watə suwa dan, mwē nə hed ba bəsan. ¹⁰Pagune a kəmā, yā wu kurba ya nə tomse ən Israila mə tərəmsə si haktə ni. Nə ti wen wano da gur kal bate. Nə ko Liurə bato, babo kənə ba kad bet bana. ¹¹Pagune a kəmā, et ke , a kə bəkkə et kakarə yaye ən yause yaya mə danə banə ma re. Mə ba kənə ma bənə mbwad, bərsə bi a welerə wu wad bi kal kal wa (wau bi a yo bagun bata). ¹²Mə nə kon wādurə a tom mbu gəm sə bato haktəso, na pətə dīmo mwāre." ¹³Kēyo Pagune wu mə " fifi wa" mwē kurba pad pad wa, wu gang ya mwē biya. Mbusab ba kēsə mə wu ya mwē wa, wu bər domo biya

Chapter 9

¹kurba ya finite, suwa wu bin hewo ən turətə heura da wur wa. ²Mda dulkərə suwa, hit ko ba sək so wu da mwē hit səu wusə tāndi wa, ban youn mə hit karang wa. Da hit wa, mbukusə wusə mə bol wa wu da, do bet kurba, yo pitila, kurota ən kətə hawe. ³Lebule ya fətəte ən kalba bese yate, hit ko wu kən, ban yong mə han karangtə guno. ⁴Wun bagadi sənari, mə ti təlare. Wun bet kurba ya ba lensen sənari ya. Da han karangtə guno suwa, wun kaso ya ban tisə mənna siya, ən kplangə Haruna wa, ən kudəya kurba siya. ⁵Bet kurba, a bidiyo watə sukukūta kərəbiya ban heusə baso, ba si, ban pā bet kurba siya, ya nda kē ndə mbusə mbwad si rə ya. ⁶mə ba hī mbusasə da mbwad ni, tiwa ban kan da dulkərə səu tāndi wa, mə sə sək gularə boso da kiso. ⁷Da hit fətəte si wusə da dulkurə səu ya, Tiu gbayə si ai kan fini mwan a mwēra. Hē kənə, wu'ad ndo mə ai kan da hit səu ən munma mə ya tiwe a kādūrə wayo ən sumsə ya betə ba tomse hē ba ma re ya. ⁸Liura, a wil tōrə kane da karangtə guno re, mə kad mbi mə lebule si wu bi gəd sēuni. ⁹Yā wu mbu kyā mə gamo ba ma a berketə wu siu wa. mbu ən wosə mə ya bakə tiusə wa ən mbu bannəsə mbwad kə kā wu sakkə gur kal et si ai tom sə tom yə re. ¹⁰Mbu weya suwa ən ya kəfe mbwad wa ən sub mbusasə kəm, wu tōtə ya ba gər sə mə ba tom wu mwan. wu gon wau bi gasəu Liura a kə bor bin wentə fini yi wa. ¹¹Liye a wo a ya gban tiu gune mə a mbu bi dekdek wa. Ai wad ya kan da dulkərə guno wadsə ban karangtə mbwad ya, ya etə etə a sək yasə rə ya, hē wa som da wur hasə rə mwā ya. ¹²Liye ən lau mudmə wato, a kanda han karangtə guno fini mwan, a kwan mə yi ndə bor da sumsə wando, som mə ən mudmə ngbere ko lo au nare re. ¹³Mə kad mə, mudmə amgbəra, ən na bara ən wā nutə na sorə wu a bet santo wu gang ba bi sang sang n, ¹⁴Mud mə Liye wu a a nəsə kāye ən lau kətamə karang karang wu so ən sangtə ən Liurə ni rə wu, ai sob ndə sə sangtə wando mə ndo karang karang ndə heu Liurə ia sən dəwē yau? ¹⁵Yā tom yase ən dar Liye ai sə bəle da kurba fiyo wa. Wor Liye wa, wu mə yə bor ən bətsasə kurba padpad yə sodsə ba da sumsə bato wa. Liura a yong ba mə ba kon dəwēmbwedə kədə ya, wu ndo mə ba mbədə. ¹⁶Et a wodsə ai hed tē marə ya, wu ndo mə ba mbədə. ¹⁷Tē mara, ban mbəd a berketə et si a wodsə biya, mə ai bin dəwē ni, tē marə si et ke a kə mbəd de. ¹⁸Kurba ya padpad ya, kə ko kurba remə som ko mudmə rə ni. ¹⁹Lo Musa a nəsə betə mbu ba kə tomsa da wentə wa, mwē ai to mudmə ya am natta, amgbəra, pəlebrə welo ən we mudma betə mbiri ən takadtə wenta suwa, ²⁰ai kəmā, " Yā wu mudmə ya kurba wentə Liura a nəsə se." ²¹Losə mwā, Musa a wē mudmə a dulkərə suwa ən mbu Tiwa ban səkse sa gularə wa mbwad. ²²Wu losə mə, da kurba pad pad wa, ba gang mbukusə sang sang ən mudma. Tuk mudmə mə som rə ni, sob ruwamə sub rə kən. ²³Wa, yā kad do mə ma tom mbusə ban tomsə da liurə mə ba gang mbusə sang sang ən Lau tuk mudmə mbu kuttə wa. ²⁴Liye a kan ko da han karangtə guno ete ete a sək so nemaye wu re, mə wu ma mbu wusə mə werə da liurə wa. Mwē ai wad bi da liurə a wirən Pagune ni mə ida. ²⁵Liye, a wad kon Paye ni mə yo ya tom lo Tiwe ai tiusə mbusə ən mudmə mbu kura da dulkərə mwērən mwērə wu re. ²⁶Mə kə ko losə ni kad do mə a kə han bi han kal kal mwan a bərarə wuro. Hē kən pate a dungad fini mwan a bwed bweddə mə a ya sumsə ən nə kāye lo mbu kurə tiwa. ²⁷Wu bi losa a bərarə mə, etə ete a kə wod fini mwan, mbəde yate be mwan mə kad palta. ²⁸Wu lo sə kən, mə Liye, pate a dungad finimwan mə ai yau ya sob betə sumsa, a kə wo mwā ya fətəte. Som mə ai wo mə sob sumsə mwā re, wu mwan mə bet sa sə ban bisə mə a ba nə dəwē bweddə kədəya ən səmo ya.

Chapter 10

¹Mwē wenta wu sukugūra mwan ya mbu densə kə woso, som mbu densə ko wa yase hēre. Bet ban wosə a Liurə ni wa ba kə ko ku karang karang ən mbu tiwe ai tiu sə a mwērə yi re. ²Mə som ko lo rə ni, mbu tiusə suwa hē nəd ko mbi rau? wusə lo wa, ka mə dā tiwo suwa ba sob ba sumsə mbwad ni, hē bet mbəda səu ba kə pətə ma sumu ko mware. ³Hē ən mbusa sə ban tiu so mbwad wa, sumu ən be bi səu dā mwētə ən tarkə so mbwad ya. ⁴Mə som ko papa finfin hēre mə mudmə barattə nasa ən am ngbera wu sob sumsə. ⁵Lo Liye a wosə dā wuro wa, a kəmə " som tiu mbusə ko nə mbusa wu mbu ngə yauso re wu mə ngə sək känge hē ngə mbəd Liura dekdek . ⁶Dodoto ban darə ko dā tiu mbusə ko nərə ban kədsə kəd yi re. ⁷Hē ai kəmə, sə kara, nən ya lo ba bidi sa a inə wa dā takadə, mə nə tom mbu sə yau so. ⁸A bər ra, a kəmə, " somə tiu mbusa ko nərə, kədo ya bwasə mə ngə tom yi re. wa som ko mə ngə dā dodotə dare. Wa so ko mə ngə dā dodotə dā re. " Basə wu tiumbusə lo ba kəsə dā wentə wa. ⁹Hē ai kəmə, " sə kara, nən ya mənə tom mbu sə yauso " A tod mbu ban tomsə pad pad wa ba sək ya fətəte. ¹⁰En mbusab ndə yausa Yeso Liye a wo ya nə kāye fini mwan mə betə mbwad. ¹¹ən nem bese, ko tiu mənə ai nəd game mbwad ya mə yə mbəd Liura. Game tadya ai tiu mbusa, hē wa kə pətə sob sumsə re. ¹²A nem bese kən, krəsti a nə kāye fini mwan wu sob sumsə mbwad, a kad bi ən nem siya Liurə ya. ¹³A bi mə bed kitə baya ba kə kang ba lo han kata netsə wayo. ¹⁴mə awate fini a nə sə mə betə ba le bwad mwan mə ba bo karang karang. ¹⁵Kətamə karang karang wa, we ndə losə mə, ¹⁶Yā wu kurba nə tomsə ən bafo ya tərə səu mə haktə bi ni, Pagune ai kē lo so, " Nə ti wentə wano dā gur am kal bāta, mwē nə bidi ba dā dūtə bato, ¹⁷Na dīm sumsə ən mbu gəmtəsə bato ko mware. ¹⁸" Siuya sob naruwan wusu bi kən wa, tiu mbusa mə ya sob sumsə kə ko mware. ¹⁹Wa b̄susa bāna, ndə mbədən kək gada mə ndə kan dā han karang karang wa ən mudmə Yeso wa. ²⁰Yasi wu tōrə fifi ya a wil se ho mə ida ya dā nəsə kāye ya. ²¹Mə dən magune tiwe diyo Liurə wa. ²²Ndə kan bədən kalə fini ən nəd weta deno, mə ba sob ndə am gur kal bāda a mbu gəmtəsə dən tom so, bādə sob mbiradə ən mbrām deno. ²⁵²³Kəkgadə wado ndə mə kwakwa ndə hedə wu le kənde mə Liura a kəsə bi wa a yin nəd weta. ²⁴Ndə dīm tōtə ndə tom so ndə kwat bausa bāda mə ndə yauba a wando ndə tom mbu densa. ²⁵Ndə hed bamo lo batəka ba hedsa re. Wusə lo wa, ndə sī ba awando kal kal lo ndə masə mə bwed bwedə wurə kan bi mbanggan. ²⁶Mə ndə wadsə wirən sumo dē hē nda ndə kon ma'a mbusə ya weta, mə tiu mbusə mə sumsə som ko mware. ²⁷Wu mə mbu hir hir ndə ma so a paltə Liurə wa, ən weta ara ya kə kədsə bed ba kon Liurə kədə wa. ²⁸Et a mbisə sə wentə Musa ya, a kə woddo mə betə fətə ko tākən basə nərə wa. ²⁹Sə dīm mə etə ma wī ko a tom sumo a wirən Au Liurə yi ni, a tom ku mə som ko karang karang re wa, ai dənle kətamə nərə wa a kə kon we mənə? ³⁰Mə ndə ma et siya a kē sə mə, " wan tara wu yane bāna, nə wan bāna " Hē mwa mə, " Pagune a kə kad bed baya palta. " ³¹Wu mbu hir hir wa etai han dā neman Liura! ³²Sə dīm tərōmse haktə se, lo ba bəkkəsə so, ən hanhandə sə sim so. ³³Ba husə dā bēta, ba sər sə han so, hē sən kau mbusə ba sən bet ban hāso kən wa. ³⁴Mə sən kur wādurə ən bet basə pusuna wa, mwē sə yaubəsən kal penge. Hē sə masin mə isa sən mbusa ko gəna bwedə kədə ya ³⁵Wusə lo wa, sə wudtə kək gadə sə kədə mə wun sokərə wuda pwarat. ³⁶Wa sə yau sim mbusa, mə dani ko sə kon mbu Liura a kəsə mə sə da mə sə tom mbu yi yauso ni. ³⁷" Mə dā ber ko halhal, et ai wose wu wera mə a kə wo ngbāngo som dā re. ³⁸Et karang karang yane a kə kad be ən nəd weta. hē ma gang gadə ni, na kur dodotə ən aisə re. " ³⁹Hē ndə som bet ban gangsə gadə ba wod basə wu re. wu ndə batəka ba sən nəd weta a mə am dūwā bāda.

Chapter 11

¹Nəd weta wu mbu nədəsə təfə a mbu kə woso. Wu mara a mbu ɸa wir kon ndorə wa. ²Bagun gasa nəd wetə ɸato tom yase hē ɸa do kono ən Liura ³Ndə ma losə mə ən nəd weta Liura a mar wuro ən marə ɸa ē mwan, wu lo sə mə, mbu ɸan wir so re. ⁴Wu mə ən nəd wetə Habila ai tiu Liura ɸek ɸek wu wad Kainu. Yā tom yase hē hewad mə ai karang karang, mwē Liura ai hewad a tiwo wato ɸek ɸek wa. A ga nasə wa, Habila, ai sə worə bi wa, ai gan marə bi sēu mə nəd weti wato ⁵Nəd weti Enoch yi tom yase hē ɸa twad ɸa wadsad ɸa liura mə, a kə wir worə re. " ɸa wirad kure mə Liura a tom mbu wusə ɸek - ɸek wa a wirən Liura hē ɸa wadsad ɸa Liura. ⁶Siuya mə som kon nəd wetə re ni, som ko papa etai tom mbu do sa ən Liura re. Wa wu ndo mə et ai wosə a liurə ni ya, mə ya, ai nəd weta Mə Liura ai kən, ai nə ɸa mbu gongarə yase. ⁷Nuhu ən nəd wetə wato, a kur sə marə ən Liurə gbato ai sək kuramo mə yi da lema, tenaye ən ambato. Liurə mwē ai dəblə wuro ɸa mwē Nuhu ai kad et karang karang yi biya mə a nəd weti wato. ⁸Nəd wetə Abraham wa tom ya se, a ber səu ɸa yong sad so, ai kur yong ma ai wad ɸa gwārə səu Liura a nə sad so. Ibrahim a boro ai mə tōra a lukusə yin koso hēre. ⁹Wu mwan mə nəd wetə wato hē ai kad lo wiye gwārə Liura a nə sad so. A kad ɸa dulkuta ən Ishaku ən Yakubu ɸet ɸasə ɸasə ɸa kurɸa kəm ən Liurə wa. ¹⁰Mə ai wusən təbtə hitsə ɸek-ɸek ya. et a masə gwārə səu wa ən et mare kə ko Liura. ¹¹Ən lau nəd weta, Saraya ko ai bakmbrā bini, Ibrahim kən a kōsin bi wuda pwarat, Liura a nad kwakwatə hayo biyan. ¹²Wusə lo wa, ən lau et yi fini ai sə bi nɸbang ən worə ya, ɸa ha ɸetə denden lo semsematə ɸa liurə wa ən lo sera a gir alwarə wa, ya ɸakə kā ɸa kauɸa rə ya. ¹³Mə ɸa nəd wetə ɸet bə mbwad wa ɸa wodo ɸa da kono kurɸa kon Liurə re, mwē ɸa kansə nɸbang ɸan wir gwārə suwa ɸa doɸan ɸeta handə bwalang wa, ɸa yaubəsə mə bə wiya bəsə a gelengo ɸa wuro. ¹⁴Bet ɸan gansə mattə la wa, tab bə gbai mə ɸet səu ɸan gir but kaddo ɸose. ¹⁵Mə ka ɸan ɸim gwārə han bə bor so ni, hē ɸa da tōrəloyo bəsan. ¹⁶Hē wusə la wa, ɸa yau mə hē bə ɸa gwārə ɸwabə se ɸek-ɸek wa, ya wusə ɸa liurə ya a kə kur mbudiko ko mə ɸa kəm yi Liurə ɸato re, mə a sək gwārə mə ɸaɸo. ¹⁷Wu mə ɸa nəd weta, Ibrahim, gan marə a boro ɸet Israila ɸa Masar, ai kē ɸa mbu ɸwaso a tibte wayo. ɸa pətad so, ai nə Liurə awaye Ishaku. Ishaku au baratte yaye fini mwan ya Liura a nə sadse ɸa kurɸa ya. ¹⁸Ba gan mara a Ibrahim ɸa kəm, " wu mə ɸa Ihsaku ɸakə yong kāmberə wango. " ¹⁹Ibrahim a ɸim ai wo Liura a mang mə yi nik Ishaku ɸa matta wodta, wu ɸa marə lo sə mə, Liura a kette ai konad ɸa manta wodta. ²⁰Wu mwa mə ɸa nəd weta a mbu ən woso hē Ishaku ai ti Yakubu ən Isuwa neme. ²¹Wuɸa nəd weta hē Yakubu, a ber suwa ai wad so, ai ti am baratə Yusufu neme. Yakubu a heu Liura ai tir bi plāt a pira wayo. ²²Da nəd weta Yusufu, bwed bweddə wato kanso, ai gan marə a boro ɸet Israila ɸa Masar, ai kē ɸa mbu ɸwaso a tibte wayo. ²³Wu lau nəd weta Musa, a ber səu ɸa hasadso, Pate ən Mate, ɸa hūkad obme tākən mə ɸa kar ɸa wo Musa a kwalsin awe. Ba mun tatərə marə guɸo a kēsə kure. ²⁴Wu mə ɸa nəd weta hē Musa, a sang sə bi wa, ai kəm bai yong ko mə au kwārə Firauna yə re. ²⁵Wusə lo wa, a yau mə ɸa nə hana ən ɸet Liura a dodotə kadə ɸa sumo ɸa berketə ko hal. ²⁶Adimi ai wo han handə ɸa mbəd krəsti wu ɸa gəna wusu ɸa Masar wa. mə kai hī nu wayo bi a mbu gongarə wayo. ²⁷Nəd wetə Musa ai sə so tom yase hē ai hed Masar. A kur tatərə kalgwā guɸo yə kure. mə a sim mbusu lo kai wir et ɸan kārə ko ɸa wirad de ya. ²⁸Wu lau nəd weta hē Musa ai kəp mamə daldiyomse ən wā mudmə mə et siya ai tod sə am wirə wa akə ɸa am wirə Israila kure. ²⁹Wu nəd weta hē ɸet Iraila ɸa bor ɸa sən baharmaliya ɸwa sin ɸa fətə. Bet Masar ɸa nisə mə ɸən mbəd ɸa wa, mwē ɸa kanda sen suwa mbrā wu wad sə ɸa mwad. ³⁰Wu nəd weta hē kakarə Yeriko wu wī lo ɸa kerəsad gbad ɸa tərə mbutu wa. ³¹Wu nəd weta, hē Rahap bwerə suwa a wod kon ɸet ɸan nəsə ɸa gbato kuru wa. mə aisa a kon ɸet ɸan kansə ɸa kar gwārə ən yangtə wa. ³²Siuyə nə kē mənə mwau? mə berə kənə mang re mə nə gan mara a Gidiyon, Barak, Samson Yefta, Dauda, Samaila, ən Kona. ³³Wu nədo weta, hē ɸa kə gwātə ɸolɸol ən kito ɸa sək gularə weta, ɸan kon kurɸa. B gbi ēme ko. ³⁴ɸa to ɸebetə ara, ɸa nu bəsə ɸa bwe gunə, ɸa da biko bəsə ɸa sisə mbala mbala, ɸa gang dwa kito hē ɸa kə bwādəka ɸet kalta. ³⁵Tona ɸa kon wodtə ɸoso ɸa nək sə ɸa ɸa matta wodtə ya. Ba han ɸatəka, ɸa gər kaddo kə ɸose kure, mə ɸan ɸim niyo dene bəsə ɸa mattə wodta. ³⁶Batəka kən ɸa twedɸa, ɸa kē ɸa mbusa, ɸa wedɸan bəmta ɸa gbi ɸa ɸa pusəna. ³⁷B a dəkəɸa ən kundota. Ba ɸwakəɸa ɸa fətə ən pwe gadde. Ba tod ɸa ən pwe gunə. Ban kəngəsin dātə təmasa ən am gbera ɸan geleng bəsə ɸol. Ba mun ɸa hed gwāra, ɸa han ɸa. ³⁸Wuru kən to ɸa komə ɸa mbəkaka hēre. Ba wad wirə ən gelengra ɸa dobrə nira, ɸa kulota, ɸa persa, ən bwāme ɸa buto. ³⁹Hē Liura a kon ɸet bə bəsə mbwad mə a nəd wetə ɸato. ɸa da kono mbu gongarə ɸose kon ndore. ⁴⁰Mə Liura ai yin mbəkaka ɸek-ɸek mə ida wa ɸa kə bwed mbu wusə a wirə ɸato re kə ko ən ida kəm.

Chapter 12

¹Wu sə mə gamo mbəda wa ba geleng da Yasə mbu kədə gang sə ndirə widə ti da sumoya. Ən səm mbusa də mun mundə wu wusə a wirə wadə wa. ²Də ti ngwā a Yeso ni, bərbəra ən bwedbwedə də nəd weta wado. Mə dodotə ba tiyad so, ai səm bale, a wir bebtə su kure, ai biya an kada nem siya et gubtəma Liura. ³Wu so lowa, dīmadā, ya a səm bebtə da nem bet sumsa mə kāye, da nemə sə gong mwē sə yeddad re. ⁴Sə nəd ku sə na ē ən sumo wu kan ku a tuk mudmə wasə yə ndo re. ⁵Sə hur mwal ngwē ban mwal sə so mə sə ambani "Awane, ngə dīm we Pagune wu ku ən digsə re. Mə a mwal ngə ngwē ni ngə gong kədə." ⁶Mə Pagune ai we et ye a yause, ai had au yə konse. ⁷Sə səm hanhada ən we. Liura ai tom sə lo sə abə baya. Au mənə pate ai tomad sə we kurə yau? ⁸Mə ban tom sə sə we kurə ni ya betə ban dasə, sə som ambata re. ⁹Wu mə dən yo pa da mbiro ua ban tom ndə sə we ya, dən nəba gbato. Bwa ku mə ndə mbəd padə da kətamə ən mbiro yə kurau? ¹⁰Ən lau ko, yo pade ban nədə we ya tərō guittiri mwan, mwē wu tom ba bi dekdək. Ən lu kən, Liura ai tom losə mə yautə wado danə mə də kadda karang karang tə wayo. ¹¹We ən do sə ku a ber ete ai konsə re, wu mə ən sifa. hē wu mə kə sē am luplupto ya sang sang da bet su ba mbəd bəkkərə su wa. ¹²Sə səkkə nemsə wasə ən kwitə wasə səu song song wa. ¹³Sə sək tōrə gəd mə siko waso, da nəmə mbu yā so wu kau kədə wo mə da kwakwato. ¹⁴Sə gər lupluptə ən koyana, ən karang karang to mo, mə som ku lorə ni et kē a wir sə pagune ya a som som re. ¹⁵Sə ti ngwā ete ai yam nərə Liurə wa, tom hintə kākāktō wu sang wu sə nik gəmtə batəka ba fin sendə bato ya gəmtə kən. ¹⁶Sə ti ngwā tom ba da et gutu da isa ko lo et ai mbəd sə Liurə kədə ya lo Isuwa a wang sə gunatə wayo a mbu kəbsə mwan ya. ¹⁷Sə ma mə lo tərso, ayau mə hē yə se dodoto, a da re, mə a da berə ya kon naruwan re, wu mə gərə ən mamə wayo mbwed. ¹⁸Mə sə kan ku a kudorə sə dosə ən nemə wu re, kundorə ən kēsə ara ya, bəttə, sumsum, ən fiso. ¹⁹Ya sə wo ku a dab hur pamrə ya ən nəba sə tatərə ən mun mbirə yə re, Ko lo kwērə ya ən gansə marə betə mə ba kur ni ban bob mə bə yau ku mə bə kur kwērə su mware. ²⁰Mə ba səm mbu ba kēsə ba mə ba tom wu re: "ko lo mbu kura a da kulorə su ni, ba dəkad ai wado." ²¹Wu mbu tatərə wu da pwarat Musa ai kəmə "tatərə ən mə mə na mbirə wu mə munu." ²²Hē wu məwo a kulorə Zaitun ən gwārə gunda ya Liura ai sə ən dəwē ya, Urshalima ya bidi ən dōntə tima da hewo. ²³Sə wo a gbaurə ya am wira, ya ba bidə sə ba dəntə bidi wa. Sə wo a Liurə ni, bəla betə mbwad, ən kətamə bet sang sang wa ya ba to mad sə karangn karang ya. ²⁴Sə wo a Yeso ni, et kurba yade ən wentə fiyo, ən wā mudmə ya ən gansə wu wad ən munmə Habila yə wa. ²⁵Sə ti ngwā tom sə mbisə et ya ai tom sə sə marə ya. Mə ba le ku a ber su ban nəba sə ē ən et si a mwal ba sə ngwē yi rə ni, ndə le mə nau ən mwal ngwē et ye a bor sə bidi ya. ²⁶A bərə fini, kwērə wato wuya wuro. Wu mə siuya a kwan ē ai kəmə, "berə fini mo mwan nə ya wurə mwan de, wu mə ən liurə kəm." ²⁷Mattə wa, "Bə rə fini mo mwan," Wu mə boro ən mbu sa sə kəyā so, mbu sa sə ba marsə da wurə wa, da nəmə mbu sa sə kə yā kədə wa kə kadā. ²⁸Wu sə lowa, Kono gubtəmə ya an yā sə kədə ya, ndə kē gongsa ən heu Liura da gbato ən sang sangto. ²⁹Wu mə Liura ai do ara ən kəd so.

Chapter 13

¹Yautə ɓausa wu pə wira ²Sə hur kon nwiya kade. Mə tom losa bet ɓa kon Tima ɓa ma kure. ³Sə ɗim yo pusəna, lo ɓa gbi sə ən ɓaɓo wa. sə ɗim bet ɓan hanson, lo sə ɓə sən ɓaɓo ɗa mbiro. ⁴Koyana ai nə to ɓa gbato. Sə yed antəra toɓa wo sangsang, mə Liura a kad bet gūto ən ɓwārə guno palta. ⁵Sə yau sendə wa sə ku wo ɗa yau ɓāre. Sə na gadə ən mbu sə sai so, Mə Liurə ən kayə a kəmə, " Nə ɓwa ən isa re, ko lo nə sə yede." ⁶Də na gadə ɓədəən mbu də səsoda naemə ɗa ɗa tɔfə ɗa mə, " Pagune ai ware yanə ya, na;mun tatāa;re. Ete ai kən tom mbiu?" ⁷Sə ti sendə a bet gɓagɓa wa, ɓa ɓan kəsə sə marə Liurə wa, sə kar nərə sendə ɓato. sə ɓəkkə nəd wetə ɓato ⁸Yeso krəsti wu ai sə bi uro, naso, ən pwarat se. ⁹Sə gek ku ən ɓəkkə mbusə wu ɓol ɓolnwu re, wu bi dek dek mə gur kalə wu ɗa kwakwato ən nərə, wu mə so ku ən wentə ya mbu kəɓsə ya. ən sī sə bet ɓan mbəd so kure. ¹⁰Dən an tiwa ɗa hit bob Liura ya bet gularə ɓa som ku ən mango mə ɓə kəɓ ɗa re. ¹¹Mə mudmə mbu kutta tiwe gbaya a wo si ɗa han karang karang waba tod mə sumsa, mwē namato ɓa kədə tādə hit bob Liura. ¹²Yeso a han lo kən a kalte gwāra, ɗa nə yə sob betə sumsa ən mudmə wayo. ¹³Mə ndə som ku ən gwārə ɗa mbudiko wato suwa. ¹⁴mə ndə som ku ən gwārə pwaratse hasə re. Dən mbi ya ən wosə wo siuya. ¹⁵Ən lu wato, ɓwa mə gamə tadya ɗə tiu mbusə ya hewo a Liurə ni, hewo suwa wo mattə ē ma yade ya ən heu sə ɗəndə wato wa. ¹⁶Də hur tom mbu densə re ən sī ɓa a wado, mə ən gulatə wa Liura ən dwada. ¹⁷Sə nə kāsə mbəd bet səu ɓa kə nə sə mbu wai so a ga paltə wa. Sə mbədə danə mə bet gɓagɓa wasə kə ɗo ɓa, som ku ən kungo yo re mə kə sə ko ku dek dek re. ¹⁸Sə tə ganə ə Liura mə tən ən ned wetə mə ɗim mbusə watə mə tə yau mə to dek dek ɗa mbusə mbwad. ¹⁹Nə sək sə lo sə mə sə tom wu wad ya, danə mə nə lo a nasə ni mo sakad. ²⁰Liurə luplupto ya a ni sə ɗa mantə wottə ya ən wade gbaya ya təmasa, Pagune yade Yeso ən mudmə ya kurɓa borsə a gundə ya, ²¹a sə bwed ən ko bi wusə dek dek wa ɗa yawo wato. Ai sək gularə ɗa ida a yawo a yauso, ən lu Yeso krəsti ya gbato wusə yate kalkal ya. Amin²² " ɓausa, siuya sə sək sə ma marə nəkkəyo nə bide sə so guittiriw wa. ²³Nə yau mə sə ma mə ɓa yed yause yadə Timoti yan, tə wo ɓətə kəm mə a wo sakad ni. ²⁵²⁴Sə do bet gɓagɓa yə wasə mbwad ən bet nə weta a Liurə ni kəm. ɓa ɗa haliya wa ɓan do sa. /v 25 Nəra wusə mbəd mbwad

James

Chapter 1

¹Yakubu mbə ɓa ɗe Liurə wa, ən Pagune Yeso Liye, wo a kāmɓərə Israila mbu wu hā fətə ɓa yasə so, nən do sa. ²Sə toad mbwad mə wu kal penge, ɓausa ɓana, mə sa kan ɗa han - handə ɓol ɓol ni. ³Sə ma losə mə nəd weta waso ən won sim mbusa. ⁴Hed sim mbusa wu bwed gularə wayo biya, dane sangtə waso kə ko bi ɗər, mwē a yam mbəkaka re. ⁵Hē etə ma yau ma'arə guno ni, ai bob ən Liura, et ai nəsə ɓa bi ən kalə fini ai haddə et a bob se kuru ya. ⁶Wa, et ai bob bi ən nəd weta, ai tom mə kade. Mə etə ma tom mə ni, ai lo tuklako mbrām ɗa alwara yero ən mɓərkəsad se. ⁷Et siya ai ɗim ko mə yə ko mbəkaka ən Pagune hère. ⁸Et yə la ya, a ɓ'wa kalə fətə, a som ko han fina hère game mbwad ya. ⁹Hed yause ən tərətə ya ai kon gora bi ən mbrā wayo gba wa, ¹⁰et gəna kənə ən mbrā waya hal wa, mə a kə wod biya lo hur kisə ɗə dobrə wa. ¹¹Mə ō ən mwē wo ɓebe mwē wu e'e kisasə biya. Hur kisasa ən ro biya, mwē kwaltə wato wu dəblə. Wu losə mwa mə, et gəna a kə e'e biya ɗa berketə gər gəna wayo. ¹²Dodoto wun et ai səm sə pətərə ya, mə ma se pətərə səu ni, a kə kon ɗəwē bwedə kədə ya, ya Liura a kē sə yə nə bet ɓan we sə yautə wayo wa. ¹³Mə ɓa pətə etə ni, ai kē mə " Liura a pətənan" kide, mə ɓa pətə Liura ko ən sumu re, ko lo aisa a pətə et ke sumu re. ¹⁴Wu mə ko lo yana ɓa pətad bi ən mbu a yau so ɗa ɗwē ya ye wa, ya ɗim fəkē sə senə wato wa. ¹⁵Mə ni kə to kale wu ha sumo. mə sum suwa a sang ni, a kə ha wora. ¹⁶ɓa sə ɗok kade, ɓausa ɓana ɗa yautə wa. ¹⁷Ko lo nərə deno mənə ən nərə wadsə yai wa, ɓor ɓidi a Liurə ni mbwad. don bi ɗa wurə ən padə han gɓarang wa. Isa ai fintərə mbusab ni ¹⁸Liurə a ngɓad mə yi ndə ha ən marə weta, mə ndə kad lo mbu ga sə we wada mbu Liura a sək so mbwad wa. ¹⁹Sə ma ya bisan, ɓausa ɓana nə yausə ɓa ndo wa: het ko lo et mə na ai had a gur anda, ai ngang a ganmara, ai ngbind mwā ən kal gwā. ²⁰mə kal gwā ete ən kē rə wetə Liurə wu kure. ²¹Wusə lo wa, sə guttə gurə gəmtə'ad mbwad. Sə kon marə Liurə ɓəsən to ɗurə pakpak wa, ya kəsə wo sən lema ya. ²²Sə kad bet sək gularə marə Liurə, som bet gularə mwan sə ɗok sə kāsə yi re. ²³Mə etə mai kur marə Lurə mwan ai mbidə kuru ni, ai lo et siya ai kar sə kāye ɗa dəlgbang ya. ²⁴Ai kar kāye mwē ai wad biya mwē sakad mwan a hur kāye yi sen. ²⁵Hē et siya au kur sə wentə klam klam ai mbəd tōtə kadɔ yala wa, a kə ko ku lo et siya ai kur so ai hurad wu re. Et siya a kə ko dodotə mbu ai tom so mbwad wa. ²⁶Etə mai ɗim mə isa yin mbəd Liurə wuda pwarat, hē ai marə ē yaye kuru ni, ai ɗok gur kalaye mwē mbu ai mbəd so wu bi gəm. ²⁷Mbu etai mbəd so wusə karang karang a wirən

Liurə ən pandə wa, wu yase mə ɸa sī amnata ən bwerəsa ɸa hanhandə ɸato, mwě etai mə kāye ai tom sumu ɸa wuru kənde.

Chapter 2

¹Isa ɓausa ɓasa ɓana, mɛ sɛ ɓɛsɛn nɛd wɛtɛ ɗa Pagune Yeso Liye, Pagune ya sɔmɔ, sɛ gong sɛ tabɓa a wasɛ kɛnde.

²Mɛ yatɛke a wo a han dikera ɛn kwandisɛ ya tigwɔ ɛn luktɛsɛ ɗɛk-ɗɛk, hɛ et tɛratɛ ke a yau bi kɛn ɗa luktɛsɛ tɔso. ³Mɛsɛ kar et luktɛsɛ ɗɛk-ɗɛk yɛ sɛ nɛ'ad han kata deno, mwɛ et rumtɛ si kɛn a han kata gɛmto ni, ⁴yɔ sɛn kaddɛ ɓa paltɛ ko ɗa ɓerasɛ rau? Sɛ gang ɓet paltɛ gɛmta ko ɗa ɗim mbusɛ rau? ⁵Sɛ kura, sa ɓausa ɓana ɗa yauto, Liura a gɓad ɓet tɛratɛ ko ɗa wurɛ mɛ ɓa kad ɓet da mbusɛ ɗa nɛd wɛtɛ rau; ɓa ɗa kano ɗa gubtɛmɛ sɛu a kɛ sɛ mɛ yɛ nɛ ɓet yautɛ ɓaya ku rau? ⁶Siu mwɛ sɛn han ɓet tɛrato, ɓet da mbusɛ sɛu ɓan han sɛ rɛ ɓosɛ rau? Ban kosɛ sɛ ɓo a han kad palta rau? ⁷Ban beb rɛ ɗɛndɛ sɛu gɓawu ko ɓosɛ reu? ⁸Kolo wu sɛ bi lo wuni, mɛ sɛ mbɛd wentɛ ɓɛsɛ a ned ye lo ɓa kɛsɛ mɛ: "Ngɛ yau yausɛ yange lo kɔɓɓanga kɛn." ⁹Hɛ mɛ sɛn tabɓa ɓɛsɛ a waso ni, sɛ tom sumɛ ɓɛsa, wentɛ mɛsan ɛn tom kusurɛn. ¹⁰Mɛ etye a mbɛsɛ wentɛ ya, mɛ som etye a wɔ sɛ bi ɗa mbukɛ rɛ ya, a ru bi mɛ a mbɛdd wentɛ su ko mbwad re. ¹¹Mɛ etsiya akɛ mɛ, "Ngɛ tom gɔrɛto kɛde," ai kɛ mwɔ mɛ, "Ngɛ tod etɛ kɛnde." Mɛ ngɛ tom gɔrɛto kure, hɛ ngɛ tod etɛ ni, ngɛ mbɛd wentɛ re, ngɛ ruun. ¹²Wa sɛ gana, sɛ sɛk gularɛ ɗo ɓa sɛu ɓakɛ kadsɛ ɓa palta ɗa tɔrɛ lemɛ wa. ¹³Mɛ weyo, ɛn worɛ ko a ɓet sɛu ɓa sɛ ɛn wɔɗɗurɛ wu re. ¹⁴Kwal mɛnau ɓausa ɓana, mɛ yatɛke a kɛmɛ yɛn nɛd wɛta, hɛ a som ko ɛn gularɛ si re nai? Nɛd wɛtɛ wa, to su kɛ sɔ'adɛu? ¹⁵Mɛ yatɛke ɗa isa yausɛ kolo yausɛ tene a som kon ɗɔwirɛ kolo mbu kɛfa ya ga re. ¹⁶Nɛd to mɛ yausɛ ke ɗa isa ai kyɔɗ ɓa mɛ, "So sɛ tɛr ɗɛmɗɛm sɛ gwɛ ɓɛsa ɗa luplupto." Hɛ mɛ sɛ nɛ ɓa mbu mbirɛ yauso kurɛ ni, yɔ kwal mɛnau? ¹⁷Wu losa, nɛd wɛtɛ mwɔn, gularɛ somko ɗa rɛ wa, wu wodwodɗɛ biya. ¹⁸Yatɛke ai gamɛ, "Inga ngon nɛd wɛta, inɛ kɛnɛ gulata." We nɛd wɛtɛ wango niti, gularɛ som ɗa kɛnde, inɛ kɛn nɛ ngɛ we nɛd wɛtɛ wanɛ ɗa gularɛ wano. ¹⁹Nɛd wɛtɛ mɛ, Liura ai fini mwɔn, mwɛ ngɛ tom ɗɛk-ɗɛk. Mɛ kolo sɔusa, ɓa nɛd wɛtɛ losan, ɓan makkɛ pɛrpɛr. ²⁰Ngɛ yau mɛ ngɛ mara, inga et dum ɗura, mɛ nɛd wɛtɛ gularɛ somko ɗa re wu somko bi gɛm rau? ²¹ɓa le Ibrahim ko ɗa gularɛ lo anɛsɛ awayɛ Ishaku wu rau? ²²Kara, wu mɛ, nɛd wɛtɛ wato sɛk gularɛ yase ɗa mbu a tomso hɛ mwɔ mɛ ɗa gularɛ nɛd wɛtɛ wato nɛd kwa-kwa wu da pwarat. ²³Marɛ Liurɛ wu kɛnɛ ɓwed biya a ned yen lo kesɛ mɛ, "Ibrahim a nɛd wɛta a Liurɛ ni ɓa kawad ɗa ɓet nɛd wetan." ɓa yongad mɛ, basiya Liurɛ ya. ²⁴Sɛ kura, ɗa gularɛ Liurɛ wa, etai da kono a Liurɛ ni mɛ, somko ɗa nɛd wɛtɛ niti mwɔn de. ²⁵Losɛ mwɔ, Rahab kɛlɛki siya ada lemɛ bi ɗa tɔrɛ gulara, mɛ a kon wiya sɛu ɓa wosɛ ɓɛn kar gwɔrɛ wa, hɛ ai ɓorsɛ ɓa si ɗa tɔrɛ kurɛ ɓol lau? ²⁶Lo mbiro mɛ Kɛtamɛ som kurɛ ni, wu wodwodɗɛ biya, wu losɛ mwɔ mɛ nɛd wɛtɛ niti, gularɛ somko ɗa rɛwa, wu wodwodɗɛ bi mwɔn.

Chapter 3

¹Yo malə bakə ko dwed də, ɓausa ɓana, ndə mamə ndə kon we ya wadsə ɓa kəm yan. ²Mə ndən gbid ɗa tōttə den-den. Etə ma tabtə ku ɗa marə reni, etsiya a mang eten, ya ai kāsə yə mə mbirayo wa. ³Ndə hī pirəsə sokolsə ɗa ẽ mə ɓa mbəd mbu ndə yauso, ndən sək mbir ɓato lo ndə yauso. ⁴Sə ti gwā a kuramə ɓā, kolo ɓa ɓəsə gba-gba ni, yer guno ən təng ɓa, et sāute ai sāutad ən ɓārə ko guttəri wu wadən lau a yauso. ⁵Losə kən, dəlmarə wu guttəri ɗa mbiro mwē ai go ən mbusə gba-gba wa. Sə ti gwā a ara, wu guttəri mwān wumə ən kəd dobrə gbawa. ⁶Dəlmarə wu ara, ɗa mbiradə wa. Ən dəblə mbirə mbwad, ən mbu wāisə etə wu mə ara. Ai sə kə ai ruk kāye ɗa ara. ⁷Wu mə ko nam dobrə mənə, amriba ən ɓasu ɓan botə sən kaləwa, ən ɓa ɗa mbərā wa, ɓan sək ɓa wumə ete a səkkə ɓa kənən. ⁸Wumə dəlmarə, etke a kāsə yə sək mbusə wu a somre. Wu ya gəmte ya kə mgbel kurə wa, mbwed sən ən kano. ⁹Ndən heu Pa ən Pagune ən dəlmarə mwē ndə lo ndə ne sə ɓetə ya ɓa sək sə ɓa so ɗa sukurkūrə Liurə wa. ¹⁰Ẽ ndən kēsə ɓa dodoto wa, ndə ne sə ɓa ən usu. Bausa yā ɓwa re. ¹¹Bō mbərā kə bor ən mbərām semo ən ya kākāk ya a ɓerə fino re. Kə kǎu? ¹²Bausa ɓana, ɓot swata kə sē am katatə re. Kə sēu? Kolo ɔ inabi wu tom swata? Lo sə mwā, mbəram duma kə bor ən mbəram semo re. ¹³Yana aisən marəguno ən ma mbusə ɗa isa yau? Et siya ai we kwaltə kadatə wayo wu suwa ɗa gularə wāɗurə ya marəguno ən nəsə ɓa wa. ¹⁴Mwē sən mbu sisə wane ən ti gwā ɗa mbu gəmto ɗa kur kalasə ni, sə go ku sə ɓa ɓarə a werə re. ¹⁵Yā som lo marəguno ən ɓorsə ɓidi wu re, wu mə ya wuro, som ən Kətamə re, wu ya sǎwō. ¹⁶Mə ɗab ya mbu sisə ən ti gwā ɗa mbu gəmto wuso, ɓan ɗa kitə kinso ən gulatə gəmto mbwad. ¹⁷Hē wu mə marəguno wa wu ya ɓidi, a ɓərara wu sang-sangto, luplupto, pakpakto, et kur wāɗurə ɓetə wu ɗa werə mwā. ¹⁸Wumə am sang-sang wa ɓa rək ɗa luplupto ɗa ɓet su ɓan tomsə luplup wa.

Chapter 4

¹Bin wosən kito ən naba ẽ ɖa isa wau? Mbusə ən worə ku ɖa isa mə, Sausautə gəmto ən bor sə ɖa gurkalasə yi kureu? ²Sən tom sausauto, hẽ wa sə so re. Sən tom mbusisa gəmto ən fẽfẽra, hẽ wa sa sə da re. sən sok ɖan nẽmsa sa sə yamba ɖa. Wu gon wau bi a naso, sə da re, mə tau re. ³ ɖa nəsə re, mə sə bob ɖa tɔrə deno re. Sə bob mə sən tomsə sentə gəmto waso ya saussauto. ⁴Isa sa bakazəna! Sə ma ko mə, basitən wuro, wu nik kitən Liurə reu? ⁵ko lo sən ɖim mə mbu takaddə Liurə wu keso mə, " Kətamə wusə ɖa ida wa, wu ya Lemarə deno reu?" ⁶Liura, a nə soke nərə, ɛndar marə Liurə kẽ so mə, " Liura, ai kurə dodoto et ai tosə kaye mə yə wad ɖetan yi re, Hẽ kənə ai nə Nərə wayo a et aisə ən wɛɖurə ya" ⁷Wa, ngawon Liurə ni, Bwan gubsāwō, a kə ɖwa bin ingə kən. ⁸Sau gbang ən Liura ni, Liura a kə wo gbang ən isa kən. Sa ɖet sumsa, Sə sob, nəmsə waso, gurkalase sa ɖet sə bwasə kalə fətə wa. ⁹Sə gwākale, kado wɛɖura, ən woro! Hũ waso, wu gang kalgwā, dodotə waso wu gang kalgwā. ¹⁰Sə gang kāsə ɖo aba a wirən Pagune ni, a isə kənə a kə sə tom so gba. ¹¹Bausa, sə sər ɖa a waso kade. Et ai sər sə kolo ai kadsə basiya yaye paltə ya, ai beb palta, hẽ ai ya yə kadad paltə mwā. mə nga kad paltə, paltə bi ni, ən we mə inga gən kon də palta mal ɔ re, ngən kad paltə kadā. ¹²Et ai nəsə ən kad ɖa paltə ya, ai fini mwan. Wu et si ai kāsə yi nə ɖa dɛwẽ ai kã yi to bi ya. Ing ngə yanə hẽ ngən kadsə sãwāyangə paltə yau? ¹³Sə kura, sa ɖetsasə sən kəsə mə, " Naso ko lo den, tə ko ɖa gwārə gundə yo, to ta mwẽ kiso fini tə tom fila tə da soke ɖā." ¹⁴Yana a masə mbu den wu kə tomso, ən kado wayo yau? Ngə ɖo keren borso wu tom hal, wu dumbi wa. ¹⁵Mə losə wa, ɖwa mə ngə kəmə, " Pagune, mə a yau ni, tə kon dɛwẽ tə tom yā kolo yau yo." ¹⁶Hẽ siu, ngən kon gorə bən gabsendə wang ya gəmte. Gorə səu wu ya gubsāwō bi mbwad. ¹⁷Wa, et a masə mbu kwalso, hẽ a tom kurə wa, ən nateni wu sumo.

Chapter 5

¹Siuya, nə won, isa sa bet gən, Sə ro ma'ama ən wādfura mə hanhandə ən wo so a nasə ni wa. ²Gəna waso kə hō, hē dāwītə waso kōn. ³Zənari ən azurfe yase mə gwan. Kə kəd mbirasə lo ara. Mə gwa bato keə ba yase a a wirə waso. Mə sə gbau gəna waso a bwedbwed game. ⁴Kara, kwan tara bet gula te biyan, bet səu ba tikse mbusa, ba səksi gulatə bolbol dā ōmse yasə ya. Hē woro bet tikerə waso kan dā ngwēmə Liurə wan gba mbwad wan. ⁵Sə kad bə sə dā dodoto dā wuron. Sə wang am dāwā waso mə ba toddon. ⁶Sə dəblə mata sə ketə sə tod si bet karan karang wan. a kē sə mbəkaka re. ⁷Wa sə səm bə sə sēmə, bausa bāna, wau bi ga Pagune a kə wo se. Kara et ō ai bi mbu densə bor sə dā ō wa. A səm ai bi usu. bər sə bərarə wura aw wau a bwedbwedə wura. ⁸Isa kənə sə səm mbusa, Sə na kwakwa mə woyo Liurə wa, kan bi gbangan. ⁹Sə kung bā a waso kədə bausa bāna, ko lo ba kə sə kad palta kure. Sə kara, et kad palta a nəd bi a kalten. ¹⁰Sə kar mamamren ya, bausa bāna, hanhandə ən səm mbusa ya Kona ya bā gan sə marə dā dāndə Liurə yi wa. ¹¹Kara, ndə dīm mə bet bā səm so b dā nəran. Sə kur sam mbusə Ayuba wan, hē sə ma'a mbuya Liura ai dīm son, ya ai sə ən wādurə yan. ¹²A bwed bweddə mbwad, bausa bāna, sə gbo kədə, ko lo ən liura, ko lo ən buto, ko lo ən ko mbi. Wu mə " ō "yase wo mə" ō " hē "awo" yase wo mə "awo ," danə bā kə sə kad palte re. ¹³Et ke dā isa ai ən hanhandə kənəu? Ai bob Liura. Et ke iasə pakpak yi au kənəu? Ai kur to binsə hew Liura. ¹⁴Et ke dā isa a som kwakwa kədə yi ai kənəu? Ai yong bābila dā hit bob Liura bā bobad Liura. bā pukad yaro dā dāndə Liurə wa. ¹⁵bob Liurə dā nəd eta kə bik et siyo, hē Liura a kə nikad biya. Mə ka a tom sumə ni, Liura a kə sobad biya. ¹⁶Sə kē sumə sə n tom sa a waso, hē sə bob bā Liura a waso, ko lo sə bik bəsa. Bob Liurə et karang ya ən sək gularə wuda pwarat. ¹⁷Elija ai etə lo ida mwan a bob Liura dā weta pwarat mə bā yam tibo, bā yam tibo dā bud səu mwētə tākən ən obme mindike. ¹⁸Hē Elijah ai bob Liura mwā, liura wau ən tobo, mbutə wu sē kāmə mbusa. ¹⁹Bausa bāna, mwē et ke dā is a kad et nəd wetə re, Hē et ke ai yau sa dā, ²⁰Et siya ai ma'a mə, et ya a gang sə ən et si ya, a nə'ad lema a woran, kə gbi sumə a tomso wuda pwarat ya,

1 Peter

Chapter 1

¹Bitrus, ngbadə Yeso Krəsti ya, mə wo ngbadə səu basə wiya hansə bol-bol dā Pontus, Galatiya, Kapadoniya, Asiya ən Bitiniya wa. ²Yā wu mbu Liura Pagune, a maa sə bi wa dā karangtə kətamə wa, mə kon mə ō ən wā munmu Yeso Liye wa. Nərə wu kad ən isa, ən luplupto waso wu sooko. ³Nərə ya Liurə Pa ən Pandə Yeso Liye ya. Dā gabtə yau dūrə, a bārə ndə hayo dā dā dāwē dā niyo Yeso Liye dā mantə wotta. ⁴Ndə da hudo ya kə dəblə kurə ya, ən wa kə pul kurə mwā ya. Ya bā tisə bidi mə isa ya. ⁵Isa Liura ngbad sə dā mango ən waro dā nəd mə lemə kə wosə a bwed-bweddə wurə wa. ⁶Sə dā kalpenge wu dā pwarat, kolo wusə bi ndo mə so ən kalgwā dā pətərə bol-bol wu ni. ⁷Yā wu mə bā pətə nəd wetə waso, nəd wetə səu wadsə tigwā ən kwaltə wa, ya ən bəblə rə kure kolo bā pətə dā arə ya. Yā wu losə danə nəd wetə wasə won hewo, gbato, sāmō, a ga səu Yeso Liye akə wo so. ⁸Kolo wusə bi mə sə wirad kurə ni, hē sə yawad bəsan. Sən wirad ko siuyə re, hē sə nəd wetə bəsə a nate nin, sə bəsə ən kalpenge wu dā pwarat ya wad sə gano ya ən sāmō kəm. ⁹Sə bəsə a kon mbu gongarə nəd wetə waso, lemə dāwē yase. ¹⁰Kona bā mbəd ən senda bā maa marə lemə wan, ən marə nərə wusə yasə ya. ¹¹Ba mbəd bā maa mə yanau ən a berketə Kətamə Liye wusə dā bābo ən kē sə bā so. Yā tom biya a ber səu ai kē sə bā mbu kə wosə a hano Yeso Liye wa ən mbu kə mbəd sə ndirə wa. ¹²Ba we kona bəsan mə bān sək rə kā bəse gularə re, bān sək isa bəsa. Yā bān tom mbu yo bā kē sə bā mə kə tom bi wa, ən leu bā Kətamə karang-karang wu wesə sə baso. Mbu sə bor bi dā liura mbu tima bā yausə mə bā kē betə wa. ¹³Wa sə sək kado waso, sə kau mbiro dā gab sentə waso. Sə himo nərə səu bā kəsə wosə so a berketə wo Yeso Liye wa. ¹⁴Lo am konmə ō, sə gong sə ti kā sēdā mbu mbitsə gaso səu ka səu tomso sa dā kado bəttə wure. ¹⁵Wu mə etsi a yong sə se, ai karang-karang wa, isa kənə so karang-karang dā mbu sən tomso mbwad. ¹⁶Mə mbidə biyan, "So karang-karang mə ina nə karang-karang." ¹⁷Mə sən yong ngad mə, "Pa" et si ai kad sēbā palta dek-dek ya, kolo yana bi a mbu ete a tomso, sə kad kado wiyatə waso ən tatəra dā nə gbato. ¹⁸Sə maa bəsə mə, somkkko ən asur kolo tigwā ya ən dəblə se basə le sə re, bor bi dā sendə gəmto ya sə bəkkə sən yo pasə ya. ¹⁹A boddə səwa bā sə le ən munmu deno ya Krəsti, ya ia sə lo tēma səu aisə bi karang wa. ²⁰Ba mgbad Krəsti bi pad-pad hē wurə wu səkə, hē a bwed bweddə wuro ai we kā baya a nase. ²¹En ləuwato sə nəd wetə a Liurə ni, ya anik sad dā mantawottə ya, ai nad sāmō mə nəd wetə waso ən himo waso kə ko ən Liurə ni. ²²Wusə mə gang dāwē yasə karang-karang ngan dā kon mə ō yase dā weta wau bi dā dek-dektə yauba ya bausa, sə yauba a waso ən kalə fini ya weta. ²³Kadsə bi mə bā bārə ha bəsan som ko dā kāmə səu ən dəbləsə re, wu dā kāmə səu ən hōrə kəndə wa, dā marə Liura ya ən le se wu kad bi kal-kal ya. ²⁴Mə, "Mbire mbwad wu lo kiyo, kwaltato kənə wu lo wur kiyo.

Kiyo kənə ən e biya, hurusə kənə wu ro biya, ²⁵hě kənə, marə Pagune wu kən wu bi kal-kal. Yă wu marə dodora ya bankě sə so.

Chapter 2

¹Wusə lo wa sə hed yā dā rikti βeta, hatambōlti, fēfēra, ən mattə dāng-dāng w mbwad. ²Lo ambə tāitāi bā bā hasə bā siuyə wa, sə kur sausaute dora ya kətamō, ya wusə ya kətamə, ən ləwa to sə sānga dā da lema ya, ³mə sə pətə dodotə Pagune et nərə ni. ⁴Sawo a nate ni kudorə dāwē ya βetə bā mbisə se, hē ai ngbade biya dek-dek a wirə Liurə ni. ⁵Isa kənə sə lo kudorə dāwē si bān marsə ya kətamō mə sə gang tiwa dek-dek sə kə mbusa ya kətamō. Mbu kona biya a Liurə dā Yeso Pagune wa. ⁶Mə marə səu kē mə: "Shiuya nə ti kudorə ya wusə narə ya, mgbade, dek-dek ya dā Shihiyona. Et a nəd wetə a nate ni mbwad ya akə da dāwē. ⁷Sa βet sə nəd sə wetə wa, sə da mbu denan. Hē bā səb bā mbisə sə marato wa, "kudorə səu βet mar mbusə bā mbisə so, gang narə hitə yase" - ⁸"kudorə ya gbide si nə ti se." Bā gbidən. mə yau bə kon marə səu mə ō re. ⁹Hē isa bā mgbad san mə sə gang kābərə tiwa, βet karang-karang wa, βet Liurə wa. Ka sə da yau dūrə Liurə wu kure, hē sə dan. ¹⁰Ka sə som βet Liurə kure hē siuya sə gang ngbada batan mə danə sa kē βetə marə Liura. ¹¹Bet yautə bāna, nən bob sə lo wiya βet hakta ən βet wadā kəm, mə sə bor kāsə dā mbusa sə wusə ya gəmte bān sam sə kitən dāwē wa. ¹²So ən sendə deno dā βet kalta, mə a ber səu bā kəsə hāso lo βet gəmte wa, bā ti senda a mbu densə wasə sən tomso, bā nə Liurə gbato ən hewo wato a ga səu ai woso. ¹³So ən kon mə ō a gulatə βet bəramə a kā Pagune wa, kolo Guḃo mə ai et gbaya. ¹⁴Kolo βet gubtəma mə we βet gəmte, ən heu bā səu bān tomsə mbu densə wa. ¹⁵Mə yā wu yawo Liurə wa, mə dā gularə dek-dek wa, sə yasə sentə gəmte ya βet səu bā somən maarə guno re wa. ¹⁶Lo βet bā da sə lemə səu sə sək sə mbu gəmtəsə kənde, so lo mbattə Liurə wa. ¹⁷Sə nə βetə mbwad gbato. Sə yau bāusa sə mun Liurə, sə nə Guḃə gbato. ¹⁸Sa amdiyo, so ən konmə ō a yo padiyo yase dā nə gbatə mbwad, som ko a βet dena ən βet papa wu mwan de, ən βet gəmte kəm. ¹⁹Wu bi dek-dek etə mə ai sām mbusa ai han wu da pwarat mə gularə Liurə wu ni. ²⁰Sə da sookərə mbiu mə sə tom sumə hē bān we sə sa sə sām weyo səu niu? Hē mə sə tom mbu dena, sə hana hē sən sām ni, yā wu mbu kona a wirən Liurə ni. ²¹Mə bā yong sə a mbusə la wa, wu losə mə Liye a han wu da pwarat mə isa, hed sə bodda mə sə mbəd ndirə wato. ²²A pətə tom sumə re, wa bā pətə kur marə dōktə ko dā ē yate re. ²³Ba sərsad so, a gak kure. A we sə hano wa, a kwan taratə re, mwē ai nə dūrə wayo a et si ai kad sə bā palta dek-dek ya. ²⁴Ai sə bi ən dūrə wayo a wadən sumsə wando a bale bota, danə ndə ko ən sumə mware ndə tom mbu densa a wirə Liurə ni. Ən ləu winsə wato hē ndə da lema. ²⁵Ka sə dum bəsə mbwadən, lo təmasa, hē siuya sə lo bəsan a wande denen ya akə sə wersə am dāwā wasə yan.

Chapter 3

¹Wu losə mwā, sa tonə səsən kərmə wa, sə kon ɓa mə ɔ, mə danə ɓatəka mə ɓan yaurə marə kurə ni, sentə ton ɓata wa, danə kə yong ɓan Liurə ni, wa ɓa ɓa ɓə gan marə ku hē re. ²Mə ɓa wir sentə waso karang wan ən kon mə ɔ yasen. ³Wu losə mwā, kau mbirə waso wu ko kau mbirə ya ɓalə ɗurə (rēuto), kənkə dāwitə ya tigwā kolo yya kwalse mwan de. ⁴Kau mbirə suwa, kwalan yate wo ya ɗa gur kalə ya, wo ko ya ən denəse kənde; wo ya ngə kosə kəm ya ən sendə deno. ⁵Gasə ton karang-karang wa, ɓan kau mbir ɓoso losa. ɓa ti ngwān Liurə ni, ɓan kon kərmə ɓoso mə ɔ. ⁶Saratu aisə ma ndə ya, a kon pande Ibrahim mə ɔ, ai yongad mə "Pagune yaye." Shiuya, sə am Saratu wa, mə sə tom mbu lowaso, sə muntatərə han-handə kure ni. ⁷Lo nə kēsə ton ɓasə a kərma wa, wu ya fine ən kərmə ɓasən tonə wa. Sə kad ən ton ɓasa, sə ma losə mə ɓa som lo isa re, ɓa ɓausa waso ɗa kadato. Sə tom losə mə danə gamə tadya ɓakə kur bobrə waso. ⁸A bwed-bwedda, sentə waso wo fini son wā ɗura, yauto ɗo ɓausa ɓan tomso; sə het gur kala se pak-pak ən sendə deno. ⁹Sə wantara gəmto ən ya gəmte re, kolo sərmə ən sərmə kəde. A losə wa, sə pəwirən ti ɓa neme, mə Liura a gɓadsə mə sə tom losa, danə sə da dodoto. ¹⁰"Et a yausə mə yə tər ɗa wurə dwet, yə wir nərə wayo ya, ai ɓwan sentə gəmto, ai gbi ē yaye bi a gan mattə gubāwō. ¹¹Ai hed tom mbu gəmtəsə, ai tom ya kwalse. Ai gər kado luplupto Ai tom usu. ¹²Nu Pagune wa, wu a ɓetsasə ɓan tomsə mbu dena wa. Hē kənə, ɓetsasə ɓan tomsə ya gəmte wa, ɓan kurə ɓan Liurə fin-fin hēre. ¹³Mə sən tom mbu densə ni, yana mangsə mə yəsə se yau? ¹⁴Hē kənə mə sən han mə tom mbu densə ni, isa sə ɓet dodo wa. Mbu ɓan munsə tatərə wa, sə munde sa wa ē wusə ha re. ¹⁵A losə wa, sə ɓwan Pagune ɗa gur kalase re, mə ai karang-karang. Gamə mbwad ya, sə kad biyo mə da tingwā waso et a tausəsə mbutomsa mbwad ya, sə ma mbu sə gaksad so. Hē kənə, sə tom mbusə ɗa tōrə deno, to kāsə pak-pak ən nə gbato. ¹⁶Son sendə deno, danə ɓetsasə ɓan sərsəsə ɗa marə Liurə wa, ɓa kur budiko a sərmə sə ɓan sərsəsə, mə sən tom sentə gəmto wa. ¹⁷Mə sən han mə marə Liurə ni, wu ɗek-ɗek, a hano sən hando, mə tom mbu gubsāwō wa. ¹⁸Yeso a han fini mwan, mə a kā sumsə wando, Aisa ai sə et wetə bi ya, a han mə ida nda ɓet sumsə ya, mə yi nda kosi a Liurə ni. Ba toɗad ɗa etə-ete, aya ni bin ɗəwē ɗa kətamo. ¹⁹Yeso ɗa kətamo karang-karang wa, ai wad yi kē kətamə gəmtəsə marə dodora. ²⁰Ba gbala səmo ɗo Liura a səmsə mbusə ai bi ɓa a berketə səu Nuhu ai səksə kuramo wa; ɗa alwarə suwa, Liura a ɓorən ɓetə ɗa ən ɗəwē gwittiring ɓetsasan ɗəwē wa, ɓa kungkurun mwan. ²¹Yā wu timarə ya baptisma kə ndə nəsə lemə siuya, som ya kə ndə subsə tātə wando mbiri yi re, wu mə ya bob Liura ən ya gur kale ən lau niyo Yeso Krəsti ɗa manta wottə wa. ²²Yeso a wad ɓidi ɗa liura, ayən nemsiya Liurə ya. Tima, gubtəma ən ɓet ɓa ɓasən sāmō wa kad ndo mə ɓa kuraɗan.

Chapter 4

¹Wusə mə krəsti a han ɖa munmə ən namə wa, ida ndə səkkə kăḃandə mə ndə han losə kən. ²Etsi a kə hansə ɖo Yeso kən ya, ɖa kadatə etə yate wa, akə tom bu gəmto ɖo ɖet wurə mwāre, wu mə akə tom ya Liurə yi mwan. ³Berketə ya ndə tomsə mbu gəmtəsə ya ɖet kaltə ɖan yausə mə ɖə tom wa haktan - ɖo, ɖwātə gəmto, yau mbu gəmto, we mbu gəmto, gwētə gəmto, mbəd yero, wisa ən mbun wusə ɖan budiko wa. ⁴Ban wir mə mbu sən tomso, wu mbəkaka bi fifi wa, kadsə mə sən tomrə mbu ɖan tomso kurə wa, mwē ɖan gan mbu gəmto a isa. ⁵Ba ka kau mbu ɖə tomso mbwed, ən Liurə a kə kadsə wotta ən ɖet ɖasən ɖəwē palta wa. ⁶Tom yase əndar ɖa kēsə wottə marə dodorə wa, kadsə bi mə ɖa kaddɖa paltə ya munmən namə (ɖetə ɖeta) ɖasan wa, ɖa kad kadɖo mə Liura ɖa kətamo. ⁷Wa Yeso krəsti wa, kan bi gbangan. Lowa sə ti senda ɖa ɖim mbusə waso, sə bob Liuran kalə fini. ⁸A mbusə mbwad wa, sə yaubə waso wuda pwarat; mə yautə guno ən won sub sumsa. ⁹Sə konɖa waso, ən wiya ən kalə fini, wo komə wun kungtə kəde. ¹⁰Mbu Liura a nəsə etə mbwad wa, ai səksə gularə mə pəwirə ɖausa wa. Sə səksə gularən kalə fini ɖo ɖet dena. Wu mbu Liura a nəsə etə gəm wa. ¹¹Yatəke mə ai kēɖa marə Liurə ni, ai ma mə yin gan mattə wato. Yatəke kənə, mə ai sək gularə wu ni, ai sək ɖa nərə Liura nəsad so. Da tom mbusə mbwad wa, wu kad mə heurə Liur Liurə wa won lau Yeso Krəsti wa. Mə gbato, ən mango wu ya Yeso ya Amin. ¹²Bausa yautə guno, han handə guno mə wosə mə ya pətə nəd wetə wasə ni, sə to ko mə wu han handə ko fifi wa tēsən de. ¹³Hē kənə, mə ɖa han handə wusa sə ɖəsə ɖēd ən Yeso ni sə hū, ɖa hū suwa, sə kur dodoto wau bi a berketə sāmə Liurə wa. ¹⁴Mə mango gubsāwō wa ɖan sərsə mə sə ɖet dodoto; mə kətamə sāmə Liurə wa, wu isa. ¹⁵Hē kənə, etke ɖa isa ai han ko ɖo et ai todsə ɖa tod yə re, et gəmte, kolo suke re. ¹⁶Mə ɖəɖe Liurə yi ke akə han bi mə Yeso ni, ai kur budiko kure, wu kadad mbu gorə bi ɖa heu Liura. ¹⁷Berketə kad palta, Liura akə ɖər ən ɖəɖa ɖaya. Mə kad paltə kə ɖər bin ida na'ai, ɖet ɖa bisa marə Liurə wa, yabate kəko mənau? ¹⁸Mə kad bi mə "wu kod kod et dene ai le na'ai, bi kə wāisən et gəmte ən et summo ya yabate kə mənau?" ¹⁹Lowa, ɖet sasə ɖan hansə mə wu yawo Liurə bi wa, Pagune ai narə ɖato. B pəwirə ɖasən tom mbu deno.

Chapter 5

¹Nən kē bābila dā nasə ni wu mara, ina na yabile lo isa kən, nə wirə kən a han handə Liye wa, mwē nə ko dā bet gbato kə wilsən bābo wa. ²Wa, nən hatsə mə, sa bābila, sə kar sō Liurə wa wusən isa wa. Sə karba dek-dek, som ko mə a marə bā re, wu mə ən yawo ete. ³Ngə kad ko lo ngə et gbayə a bet ngən karsə baso re. Wu mə ngə kad mamaren a betə ni. ⁴Hē mə wade gunə a wo ni, nga dā kungrə gbato. ⁵Wu losə mwa mə sa am bōwā, sə kur bābila bara. Səsə mbwad wa sə kəngkə kāsə dāwittə to dūra papa sə yauba a waso. Mə Liura a mbəsə yaufura, hē ai nə et sim kale nərə. ⁶Wusə lowa, sə to kāsə papa sə sim kāsə a gbatə Liurə wa mə asə yong dā tərō səu hal. ⁷Sə dīm mbu sə yauso mbwad a nate ni, mə ai ti ngwā ən isa. ⁸So ən wādfura, sə ti ngwā. Et gəmte yase, Satan, ai gələng da isa lo koo ai te so, mə yə da etə mə yə dābla dā. ⁹Sə nəd kwa-kwa a dūrə wato. Sə kadə tēfa dā nəd weta. Sə ma losə mə bet nəd dā wuro wa fan sim han handə fino. ¹⁰Mə sə we han-handə dā tərō ko hal wu ni, Liura aisən nərə mbwad ya, a yong ngəsə dā gubtəmə gbato dā Liye wa, a kəngə sək dek-dek a ngə nə təbta. ¹¹Kado gubtəma wun aisə kal-kal. ¹²Nə to Silvanus lo yause ən nəd wetə ya, nəsə bidi ən lauwato. Nən kēsə wera, mə sə ma losə mə mbu nə bidə səsə wu nərə wetə ya Liurə ya. Sə nəd kwa-kwa. ¹³Ten siya aisə dā Babila, bā gbad sad sən isa kəm ya, ai do sa. Ən Markus, awa ne ai do sə kən. ¹⁴Sə do bā a waso ən domə bambā ē ya yauto. Kado kwa-kwato won isa sa bā səsə dā Liye mbwad wa.

2 Peter

Chapter 1

¹Siman Bitrus mbadda ən ngbade Yeso Liye ya, ən bet ba kon sə wetə deno lo tə kon so, nəd weta dā karang karang tə Liura ən Yeso Liye yande. ²Hed nərə ən kado dodoto wu kaden isa dā ma mbusə Liurə wa ən Yeso Pagune yande. ³Mbusu mbwad a gbatə Liurə wa dā kado wuro ən mbu Liura ayauso bā nə ndə bədə mbwad dā ma mbusə Liurə wa, et a yong ndə se dā gubtə mə wayo ən mbu densa. ⁴Liura a nə ndə magune kurba dene mə danə sə dā mango wato sə bor sə dā mbu gəmtəsə wusə dā wur wa mə mbu dəng dəng sa. ⁵Wusə la wa, sə tom mbu bwaso sə sokə mbu densa dā nəd wetə waso, dā mbu densa sə sokə ma mbusə si. ⁶Dā ma mbusə waso, sə sokə sim mbusa, mwe dā sim mbusə waso, sə sokə tōdtə mbəd Liura. ⁷Dā tōdtə Liura ən yautə bausa wa sə sokə yauto. ⁸Mbusa wu dā isa wu sang dā isa, sa ko bagmbrā ko dā ma mbusə Pagune Yeso Liye yi re. ⁹Hē et a yam sə mbusə ya, ai wir mbu wusə ngbang wu mwan, wa ai tāra. A hurad mə bā sob yə naruwan mwe adan. ¹⁰Wusu lo wa bausa fans, sə tom mbu bwaso sə ma yongo ən ngbado waso kad wetan. Mə sə tom mbusə ni sa gbidde. ¹¹En tōrə wa sə dā kano dā gubtəmə Pagune Yeso Liye wa Papa mwan. ¹²Wa, game mbwad ya nə kəsə dīm mdəsə ən mbusa ko sə ma bəsan sa bəsən tifə dā nəd wetə wasə ni. ¹³Nən dīm mə bwa bi mə nəsə səd danə ko sə dīm mbusa, siu nəsə bənə ən isa dā dulkərə wa. ¹⁴Mə nə ma mə nə fəkē dulkərə wanə bənə siuya, lo Pagune yande Yeso Liye a we nə so. ¹⁵Nə tom mbu nə kāsə a isa mə sə dīm mbusa kame mbwad ya mə nə som kuru ni. ¹⁶Mə tə mbəd mattə bā hüksə huk wu re lo tə kē so a gbato ən wiro Pagune yande Yeso Liye, wu mə ita tə wira gbatə wato mwan. ¹⁷Mə Yeso a kon gbato ən Pate Liura, a ber seu marə wosi nad dā gbato ai kə mə "Yā wu awa ne, nə yausad se wu dā pwarad ya." ¹⁸Tə kur marə ndə bor sə dā liurə wa lo təsən aisə dā kulorə karang karang wa. ¹⁹Tərn marə kone ya wusə bin wetə ya. Kə ko bi dekdek mə sə ti sendə si ni. Wu lo fitila ən kēsə biyang dā handə tikra handə wu kā ko semsəmarə dende rə wu ta dā kur kalasə hē. ²⁰Sə ma yā pwarad mə marə konə ke som ko a dūrə kāye ni re. ²¹Mare kone ke petə wo dā yantə ete ni re. Wu mə kətamə karang karang wa ən mbəd betə yase hē bā kē marə bor sə a Liurə ni wa.

Chapter 2

¹Kona bara ƒa wo a ƒetan, bəkkə ka bakə wo a na sə ni kən. Ba kə pā ƒa ƒawo ən bəkkərə dum mbusa, ƒa kə rənə Pagune ya a leƒa se. Ban gər kǎ ƒoso wora ən hadda. ²Betə denden ƒa kə bəd tōtə ƒa to, ən lu ƒato ƒa kə beb marə Liurə ya wera. ³Ɔn fefera ƒa kə da soko ən lu mattə dōk to. Wodō ƒato kə gbing re, we ƒato wu seu. ⁴Liura a yet tima su ƒa tom sə sumo wu kure. Wu mə a nə ƒa ƒa nem Tartarus wa mə a sod ƒa ən kuttə ƒǎ ƒa bō teƒe suwa ga paltə hē. ⁵Wu so lowa, a yet wurər gaso kure, wu mə a yet Nuhu mwan ya a kē sə marə sang sang to ya, ən ƒetə mbutu lo a wo sən tib guno ƒa wuro a ƒet ƒa bisə sə Liurə wa. ⁶Hē Liura ai kət gwatə Sodomə ən Gomrata ən ara ƒa gang nuta, ya wu mamərə a mbu kə tomso ən ƒet ƒa bisə Liurə wa. ⁷Mwē Latu et sang sang ya, ya a hansə ƒa sentə ƒet gəmta wa, hē Liura ai leya ƒa. ⁸Mə et sang sang tə suwa, ya ai kad sə ƒa ƒabo gamə tadya, ƒa gwad kale ƒa sang sang tə wato a mbu ai wirow ai kur mo wa. ⁹Pagune a ma tōrə yə tomso yə le ƒet bəd Liurə ƒa han handan, ən tōrə yə tomso yə mə ƒet ƒa yau kado sang sang tə rə wa wawo a ga kad palta. ¹⁰Ya wu wera a ƒet ƒa pəsə wirə ƒa gulatə biro ən beƒ ƒet gubtəma mwan. Ban na ē ƒa tom mbu ƒe yausa. Ban mun sə tatərə sər Liurə kure ya ai sə yasə gba mwa ya. ¹¹Tima ƒan təfə wane ən mago, wu mə ƒan rasə kǎ ƒoso kun sərmə a wiri Pagune ni re. ¹²Hē mbu kuttə wa ƒa somən dim mbusə re mə ƒa sək ƒa mə ƒa mə ƒa todo. Ban sər mbu ƒa ma kurə wa. Bakə wodō. ¹³Ba kə kon mbu gularə gəmto ƒato. Ban dīm mə kado gəm wa ən ga wu mbu yawo. Ba tǎn ƒan naruwan. Ban kur dodotə gulatə barə ƒato mə ƒan kəm mbusə ni. ¹⁴Ban nusə yau ton guto; sumo ən mang sə ƒa sə re. Ban dōk ƒet ƒa somən sendə re wa ƒa gulatə gəmto, ƒa bəkkə duwe ƒata mbu sisa. Ba am ƒa di səƒa nemə wa! ¹⁵Ba yet torə wera ƒan. Ba dumun, ƒa bət tōrə Balam au Beor ya, ya a yausə mə yə kon ƒǎ a mbu som ku sang sang re wa. ¹⁶Mwē ai kon hadō biya a sum sə wa yo. Bamle ai gang sə marə kurə ya ai had sausə mə kone ən kwērə ete. ¹⁷Bet wa hadō mbo somən bəra kədə ya. Ba dō liutə su yerə ən wad sad se. Bəttə gunu wun bi ƒabo. ¹⁸Ban ganən na ē wane. Ban dōk ƒetə ən lu dodotə biro. Ban dōk ƒet su ƒan yausə mə ƒan le ƒa ƒet su ƒan kad sə ƒa bəttə wa. ¹⁹Ba kurƒa mə ƒə nəƒa yala, hē wu mə ƒabo ƒa battə sumə bəsə kən. Mə ete a baddə mbu ən dōkad so. ²⁰Et ye a le sə ƒa wur yə dēng dēng wa ƒa ma Pagune Yeso Keresti, mwē ai lo bi ƒa dēng dēng to mo wa, bwed bwed ƒe ƒato dəblə wu wad lo ƒa bə sən. ²¹Banə hē ƒa ma tōrə sang sang tə ku hērə wa mə ƒa ma hē ƒa yed wentə karang karang ya ƒa nə ƒa so ni. ²²Mamaren ya wu ƒa wera: "Bwe a nda hutərmə wa yo. Alade si a yap se a lo bi ƒa loƒrə mo."

Chapter 3

¹Səu ya, nən bidə sa, bet yautə bana, ya takaddə fətə tə mə nə sə dīmi, nə sə sudu dīm mbusə wa so da wera, ²da nə mə sə dīm mattə kona karang karang wa ba kē sə so ya Pagune yade ən liye ba nə də so ən lo ngbadə wa. ³Sə ma ya hē, bet bebe to ba kə wo a bwed bweddə wuro. Ba kə sə bebə ba pəsə wirə ən mbu duwe bato yau so. ⁴Ba ngə mə "Kurba ya loyo wato su ən nau? Dəng yo padə ba wod so bəkaka fintə re, deng wurə mar so." ⁵Ba kə Lurada mə bīdī ən wuro bor da bərā deng gaso ən lu mattə Liurə wa, ⁶ən lu mbu sə wa, wuro a ber suwa ba guttə wuro ən tīb guno. ⁷Wu mə yed bīdī ən wuro mə ara ən wentə su kalkal. Ba yed ba mə wodə bet ba kon Liurə kurə wa. ⁸Sə hur ya kədə, bet yautə bana, mə tərō fini ən Pagune wu dō dontə mwēta a nate ni, dontə mwēta kən wu lo tərō fini. ⁹Pagune ai tom su ku songsong ən kurba yo wato re, lo batəka ban dīm sə songsong tə wure. Wu mə, ai səm mbusə ən isa. A yau ku mə etke da isa ai dəblə re, wu mə koyana ai sək hit kon naruwa biya. ¹⁰Wu sə lo wa, ga Pagune wa kə wo dō ge: Bīdī kə hattə bwad ən yā adə wu da pwarat. Mbusə kə kəd bwad, wuro ən mbu betə ba tim sə da wa kə we biya. ¹¹Wu sə mbuse bwad kə dəblə bi lawa, sə ko lo bet biu? Sə kad kado karang karang to da bəd Liura. ¹²Sə kad da dīmo haddə ga woyo Liurə wa. Ga suwa, liutə kə kəd bi ən ara, ən mbu wu sə da wa kə yalkə mə bebetə gunu. ¹³Wu mə ən kurba wato, dən bi bīdī fiyo ən wur fiyo, dabya bet sang sang wa ba kə kad so. ¹⁴Səuya, bet yautə bana, wu sə mə sən dīm sə mbusə wu bəsə wa, sənə kwakwa da nə mə basə da ən naruwan da ai sə kədə, da luplupto. ¹⁵Bə dīm səm mbusə Pagune mə yo liye yade, lo yause Bulus yautə yade a bīdē da so; ən lu ma mbusə ba nə sad so. ¹⁶Bulus a gan mbusə wu bwad dan da takada wayon, da mbusə wa, mbu kə ko wu kod kod a ma yo. Bet ba ma mbusə kədə wa ən bet ba mə birə kurə wa, ban kettə ma mbusə suwa da, lo ban kettə sə marə marə Liurə mə bə wodə wa. ¹⁷Seuya, yautə bana, wusə mə sə ma sə mbusə wan wa, sə ti gwa tom basə dumu ən lu dokto ya bet su ban bəd sə wentə kurə wa, sa yam karang karang tə waso. ¹⁸Wu mə sə sang da nərə ən ma mbusə Pagune ən Liye Yeso Keresti yade. Gbato wa nate ni seuya wawa a bwed bweddə. Amen!

1 John

Chapter 1

¹Bubə wuso bərsə biya bersə biya bərbərəwa, ya də kurse, ya də wirsən nuwandə ya, ya də da sə ən nemadə ya a marə dəwē. ²Dəwē siya ba weya dan, ita tə wirin tən nə wirə sii tən kettə tən kēsə dəwē bwed də kədə wa ya wusə gaso pad-pad ən Pade ba kettə badə we a nadə ni mwa. Lamba gbaya ³Yā wu mbu tima tə kursə a nateni wa, ita kən təsə kē bəsan, Ga ai han gbarang ba a natəni tikrə somko gwiddiriu hēre. ⁴Mə də gam dən kpab dūrən aisi hē dən wad bədə da tikrə ni, dən ba bara mwe dən bəddə wetə kure. ⁵Hē mə dən wad bədə da han gbarang wa, lo aisə bīda han gbarang wuni dən yauba bəda wado. Munmə awatewa sobdə bədə bwad da sumsan. ⁶Mə də gam də somko ən sumsə re ni dən ba dōk kare kāde, wetə som da kala nadə ni re. ⁷Hē mə də kē sumsə wadə ni aisa et dene et wā dūra mə adə hed sumsə wadə bəda, ai gang adə sob da bu tomsə gəmto bwad. ⁸Mə də gam də tom sumə kure ni də gang gad mə ai et barə biya marə wato kən samko anadə ni re.

Chapter 2

¹Amba, nən dorsə takaddə wu mə sə tom summo kənde. Ya təkə mə a tom summo ni, də bə dən et a kədə sii se ən padə, Yeso krəsti, et ai sən wetə ya. ²Wu et sə a kə də bor si dā sumsə ya som ko mə wu inda mwan de ən wuro kəm. ³En ya, də ma mə madan, mə də war wentə wato ni. ⁴Et ye a kē sə mə yi ma Liurən ya, hē a ya yi warə wentə wato kurə ya, a ba baran a somən wetə re. ⁵Hē et ai warsə marə wato ya, wetə, wun et siya, yautə Liurə wa wu na isa. Losə wa də mamə dēda a isa. ⁶Et a kē sə mə yin Liurə ya gang do mə ai wad dō Yeso Krəsti ai wad son. ⁷Bausa nən dorserə wentə ko fifi bolle wu ya mwe kalkal mwān ya sə kursə bisə a bərara ya. Wenta mwē wu marə sə kurso. ⁸Hē siu ya, ya wusə wetə ya wu sə dā krəsti ən isa ya, mə bəttəma haktə biyan, wetə han gbarang wa, wu bi ko gamə na mə yi sə han gbarang wa. ⁹Et ye akē sə yi dā han gbarang wu ya hē a yayi bisə yause ya ai dā bəttəma. ¹⁰Et ye a yausə yause ya ai dā han gbarang wa bəkaka kə tom so hē ai wī wa somre. ¹¹Hē et a bisə se yause ya ai dā bəttəma a yayi wadda bəttəma: a ma dābko yi koso hē re, mə bəttəma gban nusan. ¹²Nən dorsa, sa amfana, mə sumsə waso bə bəfadān mə dāndato. ¹³Nən dorsa, yo pane mə sə ma et yen a beraran. Nən drsa, sa ambara, mə sə sē gubsāwon nən dorsa sa am taya, mə sə pasen. ¹⁴Nən dorsa, sa yo pa, mə sə ma dān et ye ai sə a bərbəra, marə Liurə wun isa mə sə sē gubsāwōn. ¹⁵Sə gong sə yau wuro kəndə sə ma mbu wusə dā wuru wa. Et ke mə a yau wuro ni, yautə padəwa somən aisəre. ¹⁶Mbu wusə dā wuro wu mbwad, wu mbbiro ai yau so, mbu nusə yau so ya dəwera, ən kado gəmto ya yau gbato ya gəmte, som ya padə yire wu ya wure. ¹⁷Wuro ən haktə ben mbu wayo kəm He etə mə a tom mbu liura yauso ni akə kad bi kalkal. ¹⁸Sa abə taitaiwa ya wu bwed-bwed berketo lo sə kurso mə et a bisə so Yeso ya akə wo, ko səu yi ma bēt bə bisə so Yeso wa bə wo bisan, tom yase hē tə ma mə wuro kana bwedon. ¹⁹Ba bor bisə dā idan ka bə yadə ni hēre, ka mə bə yadə ni hē bə pə wirən hēre, idan, wa siu bə borsə bəsə wa we mə bə som yadə re. ²⁰Wa isa bə püksə yar kətamō karang-karang wa isa mbwad sə ma wetan, ²¹Nə bidə sə kure mə sə ma wetəre mə sə ma dān, mə a somən barə dā wetəre. ²²Yanə aisə et barə yau, wu et biya ai nasə ē mə Yeso a som krəsti kurə ya, kwu et siya a nasə ē a Pa ən awate kəm. ²³Et ke akə bisə awe mwē ai yo bin pa re, et a yausə au ya ai yin Pa mwā. ²⁴Wa isa sə hed mbu sə kurso a bərbərə wa wu kadən isa, mə sə hēd mbu sə kurso a bərbərə wa wa wu kadən isa ni, sə kadā a wate ən pate kəm. ²⁵Mbu a kē də so mə də dawa dəwe ən bwedde kən de ya. ²⁶Nə bidə sə mbusə mə a basasa bə kəsə kette so. ²⁷A isa, ya pukosə kon so ən a isa wa kə kadən isa, mwe sa yau et k a sə bəkkə hēre mə yar suwa bəkkə sə mbusə mbwadān wa wu weta, barə som dā hēre wu lo a kē sə so se kadda a isa. ²⁸Siu ya, sa aba, sə kadda a isa, mə a woni diksə kən de a berketə suwa akē wo so. ²⁹Mə sə ma mə ai et dene ni, ko yana ai mamə et ai tom mbu wusə dek-dek wu ya, a ha da isan.

Chapter 3

¹Kara, yautə liura a nədə sə, ɸan yong ndə mə am Liurə wa, ndə losa mə ya tom yasə wuro ɸa ma ndə re, mə ɸa mad ku re kən. ²Bet yautə seu ya ndə am liurə wa, mwe kənə ɸa kē ndə ya nda ndə sə ku re siu ndə man bər su au Liurə ya akə woso, ndə ko lo ya isa, mə ndə wi ra ɸa lo ai so. ³Et ye ai sən nəd weta a ga den wu ya akə war kāye lo ya isa aisə dek-dek wa. ⁴Et ye a wad sə wirə bin tom summə ya, ai tom re mbu liura a yauso ku re mə summo wumə ngə mbi sə təm mbu dənən. ⁵Sə man Yeso awo mə ya to sumsad mə danə isa summo sum re. ⁶Et ke akə ko ɸa ya isa hē a yayə wad wira bi ən summo re et ke akə tom summo hē ai kəmə yə maa ɸan ko yə wira ɸan de. ⁷sa ambana am yauto, sə kon sə yau et ke asə ɸok kənde et ye ai tom se mbu densə ya ai au dene, lo Yeso ai sə karang wa. ⁸Et ye ai tom sə mbu gəmto ya, ai au gubsāwō ya, mə gubsāwō ai tom summo mə hē au Liurə ya ai yawa mə yā wu gularə gubsāwō. ⁹Et ye ɸa hasad sə bin Liura ya, ai tom re summə kure, mə tom mbusə Liurə wa wun aisa, akə kā ko ai wad wirə ən tom summə re mə ai ha Liura wa. ¹⁰Tomo lowa ɸan ma am Liurə wa ən am gubsāwō wa ɸa kiso. Et ye ai tomre mbu Liura a yauso ku re ya, a som ya Liura kurə; wu losə mə et ye ai yaurə yause yaye re ya. ¹¹Mə yā wu mbu sə kur so pad-pad: mə ndə yau ɸa a wa ndo. ¹²Wu ko lo kainu re ya ai sə ya gubsāwō mə a tod yause yaye ya to mənə hē ai toda ɸau? Mə mbu a tomsa wato ya gəmto ya yause yatə ya kənə ya dene. ¹³Wu sə ko hir-hir kənde ɸausa, mə wuro ɸosə se ni. ¹⁴Də yam wora ɸa ɸəwē mə ndən yau ɸauda et ye ai yaurə ɸa rure ya ya isa ai worə biya. ¹⁵Et ye ai mbisi sə yause yaye ya, ai et tod ɸa. Sə ma mwa mə ɸəwē somre a et ai tod sə ɸa se. ¹⁶Da tomo lowa hē ndə ma yauto wusə mə au liure ya a nə kāye mə inda. Inda kənə ɸwa mə ndə nə kā ndə a ɸausa ɸada ni. ¹⁷Et ai sən mbu wurə ya ai wir yause yaye mə a yam bəkan, hē a kur wā ɸurə wato kurə ya, kətamə Liurə wa wun aisə mə nau? ¹⁸Sa ambana ndə yaubə yautə ē kənde ndə yaubə yautə deno ɸa weta. ¹⁹Tomo lo wa, ndən ma mə ndən wəta ndə ma mwa mə a wirə wato ayin kalə fini. ²⁰Mə gur-kalandə somko rere reni Liura a wad gur kalandə ən gbaton a ma mbusə mbwa dan. ²¹Bet yauto, mə gur kala ndə tod nda ku rə ni, ndə ɸədə in liurə ni. ²²Wu mə mbu ndə gərso ndə da ɸədan natəni mə ndə war mbu a yauso, ndən tom mbu ən do sadso. ²³Wu mə mbu a yause mə ndə nəd weta ɸab weta Yeso et Yautə ndə yaubə a wado danə ndə so mə ndə tom wa. ²⁴Et ye a tomsə mbu Liurə wu ya, ai biɸa isa Liurə kənə ai biɸa et siya, ɸa tomo lowa ndən ma mə ai ɸa inda ən kətamə ya a nədə so.

Chapter 4

¹Bet yauto, sə yau kon kətamə ko hēre. Wusə lowa sə pətə kətamse sə kara kolo ya liura yau. Wemə kona bara bakə wo də wurə haso wu da pwarat. ²Mə loni, sə ma kətamə Liurə wa, kətamə yo bwad yausə mə Au liuriya a woda dārə birə wa, wuya laura ya, ³Hē kətamə yau kon au liurə re wa som ya liurə yə kure yā kətamə gubsāwō wa, yā wowa ya, a wosin bi mwā də wuro. ⁴Am bāna nə yausə səso, isa sə ya liurə ya, sə kā sə səba bə san, wusə mə et ye aisə a nasə nəya a wad ya aisə də wurə ya yə gbaton. ⁵Bafo baya wuro, wusə lo wa biyaya ban kē so wuya wurə biya wurə kən ən kurəba biya. ⁶Ida də ya Liurə ya, et ye a masə Liurə ya ai kur də bəda, et ye a som ya Liurə rewa akə ndə kur kure; ən tōrə də, də ma kətamə wetə ən ya bara. ⁷Bet yauto, də yau ba a wado wumə yautə wuya Liurə ya. Et ye aisən yautə ya ba hadbida a Liurə ni, a ma Liurə biyan. ⁸Et ye ai yausə ba kurə ya a som ya liurə yə re, a ma Liurə kurə mwa wumə Liura ai yauto. ⁹Da yā laya ba we yautə Liurə wu a nadə ni. Ga a dung awaye si finə ya da wuro, mə də da dəwe ən lau wato. ¹⁰Da yā yautə ubikə ida də yau Liurə ko dasere, A yaudə bədə yase ai dung awaye fini ya aya gang et sob sumsəwado. ¹¹Bet yauto, wusə mə Ga a yaudə lawa, bwamə də yau ba a wadə kən. ¹²Etke apətə wir Liurə re. Mə dən yauba a wadə ni, Ga ai bin kado ən ida, mwē yautə wato wubin kado ən ida mwa. ¹³En lawu də mamə dən kado də anate ni aisə kən ana dēni, mə anədə wayo. ¹⁴Də wirin də wire, mə ga a dung awaye, ma ya gang te lemə wuro. ¹⁵Et ye kəm a yausə bin nau Liurə yə ya, Ga aibin kado a Ga ni. ¹⁶Də man də wetə ən yautə yo Ga aisə mə idawa, Ga ai yautə biya et ye aisən kado a Ga ni. Ga kən anate ni. ¹⁷Tom sə hē yautə wu nəd biya nadəni, mə də kad bədən tēfa ga gan palta, mə lo aison ida də bədə losəkən də wuraso. ¹⁸Tatərə somko də yautə re, hē mbwed mbwed də yautə ən bəd tatəra, mə tatərən wad bi bwed ən weyo. Hē et ye ai sən tatərə ya a som kon bwed də yautə re. ¹⁹Dən yauba mə ga a bərdə yawo yase. ²⁰Mə eta gan mə, in yau Liura hē ai bisə yausə yaye ni ai ba bara. Mə eta ma yau yause yaye in wirsas se kurə ni, akə kā yə yau Liura et ye in wirsas sə kure re. ²¹Yāyā wu buyo a kē dəso a naye nə wa; Et ye bwad akə yausə Liurə ya kad do mai yau yause yayen.

Chapter 5

¹Et ye a ned sə werə mə Yeso, ai kərəsti ya a ma Liuran.²Hē et ye a yau sə Pa si ya, a yau Au si Pa siya a ha sen.³Wu sə lowa, də ma mə ndə yau am Liuwau: mə dən yau Liurə⁴Et ye ai sə bi ən Liurə wa ya, a se wurə biyan. Et a nəd sə wetə mə Yeso ai au Liurə ya.⁵Ya nə sə se, sə wurə yau? wu et si a yau sə mə Yeso kərəstiai Au Liurə ya.⁶Yā wu et si a wo sə ən lau mbrā ən mudmə ya: Yeso kərəsti. a wo ko ən lau mbrā ən mudmə de, wu lau mbrā ən mudma.⁷Wa wiro su ɓa tākən: ⁸Kə ta mo, ən mbrā ən mudma. Ba sə tākən wa, ɓa fini.⁹Mə ndə kon wira ya ɓetə ni, wira ya Liurə ya, wad yā ən gbaton. mə mbu Liurə a kē so, wu mə ai wira biya a kā awayē wa.¹⁰Et a nəd se wetə a Au Liurə ya, ai bin mbu yə kē sa ɗekɗek a ga ngad mə ai et gan bito, mə a nəd werə ko a mbu liura a gan se a awaye wu re.¹¹Yā wu wire mə Liura a nə a ndə ɗəwē kal kal hē ɗəwē siya wuda a wate.¹²Et ye ai sən Au si ya, ai bin ɗəwē. et ye a som kon Au Liurə re ya a som ən ɗəwē re.¹³Nə dorə se ya la mə sə ma mə sən ɗəwē, ya ən mbwede kənde ya. a ɗab wamo so et a yausə ən Au Liurə ya.¹⁴Yā wu nə tafa ɗəsə se a ɗab wato wa, wu mə, mādə bob ko bi in yautə wato ni, a kədə kura.¹⁵Wu mo mə, mə də mā mə yən kur ɗə ni, mbu dən b so mbwad wa, də ma mə də sə bəda a ɗab wato.¹⁶Mə yause a wir yause yaye ai tom sumə ya kan ko a worə re ya, ya mwā ai gan ən Liura, Liura a kə nad ɗəwē. ruwamə ya ɓet ɓa tomse sumə ya kan worə kurə ya wun nau.¹⁷sum ko wu kən ya mang sə worə ya: nə kā ko mə ɓa gan ən Liura mə Yā re.¹⁸Ndə man mə et ɓa ha sad ya, ya Liurə ya ai tom rə sumə kure. hē et ai sə ha Au Liurə ya, ai warad biya, gub sāwō a kə tomad mbəkakare.¹⁹Ndə man, ndə ya liurə ya, mə ma mwa mə liurə mbwad wa wu bi ən gubsāwō ni. mə²⁰Nə man mə Au liurə ya a won, a də ma mbusə mə ɓə ma et ai sən wetə ya. wu losə mwa mə ndə ɗa ya ya isa aisən nəd wetə ya, mə da awate Yeso et yaute. Ai liurə deno. ən ɗəwē ya ən mbwed ɗɛ kəndə ya.²¹Amba sə war kā se a ɗim mbu gəmtəsa.

2 John

Chapter 1

¹Ina Yohanna, nən bidə yabile, tene, ən ambata ɓa nə yau sə ɓa ɗa werə wa, som ko mə inə mwan de, wu mə ən ɓet ɓa maa sə werə wu kəm - ²mə werə wu sə, ɗa ida wa, kə kad ən ida pwaratse.³Wa mə nərə, wāɗura, lublubto ya bor sə a liurə ni ən Yeso Kərəsti, Au Pagune ya, wu kad ən ida ɗa weta ən yauto.⁴Nən kal penge wu da pwarat mə nə bam ən ambasə ka tə sək sə gularə ɗa wetə wan, lo tə kon sə wentə a Pandə nə wa.⁵Siwa nən bob sa komkom, tene - som ko mə nən bidə ngə wentə ka ɓile, wu ya ndə kur sə a bərarə - ya mə də kur ɓa a wadə wa.⁶Yā wu yauto, də sək gularə lo wentə wato. Yā wu wentə yase lo sə kur so a bərarə wa, wu mə, də wad wirə ən usu.⁷Mə ɓet ɓan ɗok sə ɓetə wa ɓa bor ɗa wurə denden, ɓa yau ko mə yeso kərəsti a woo ɗa wuro ɗa etə etə re. Yā wu ɓet ɗokta ən mbisa kərəsti.⁸Sə kar ɓəsə sase, sə yau sə yam mbəkaka sə sək sa re, da sə nə da mbu ɗekɗek wa.⁹Et a pə sə wirə hē somko a tōrə yeso wu rə ya, a som ko ɓēēt ən liurə re. Et a mbəd sə tōrə yeso ən mbu a ɓəkkə so ai ən pagune liura ən awate kəm.¹⁰Et ke mə a woo a nange ən marə kurə ɓol ni, ngə konad ɗa diyo wang re, sa ngə dowad kurə mwā.¹¹Et a doo sad se ya, ai ɗa gularə gəmtərə ai sək so kən.¹²Nən mbusə denden ya nə kə sə bidi se, hē nə yau ku mə nə bidi ən mbu bidi mbusə re, wu mə nən ɗim mə nə woa nasə ni sə na wiri, ɗanə ndə da kal penge.¹³Am wenasə wa ɓan do sə kən.

3 John

Chapter 1

¹Na yagune nəndung timemə a Gayus ni, et ye nə yausasse mə nəd wetə wato ya.²Et yaute yane, nən bob liurə mə gəda pəwira ən kwakwato, ɗa mbu gən tomso mbwad lo gən pəsə wirə ɗa ɗəwē yangə wā.³Nə tom kal penge wuda pwarat a berketə səu ɓausa bata ɓan kē nəsə mara a durə wango wa mə nəd weta, ngə sə so.⁴ɓəkaka donə sə ɗa ən kal penge wa, nə kur mə am ɓana ɓan wad ɓəsə kwa-kwa ɗa marə wera.⁵Au dene yane, gən sək gularə ən sendə ɗek-ɗek a wirə ɓausa mbanga ən wiya kəm, ⁶ɓet ɓa kē sə yautə gən tomsə ɓausa ɓang wa. Kə ko ɗək-ɗək gə sī ɓa ɗa tōrə deno, ɗa mbəɗo ɓakə mbəɗsə Liurə wa, ⁷ɓa bor ɓəsə ɗa ɗəndə wan, ɓakə kettə ɓa kon ɓəkaka ɗa nem ɓet ɓa ma Liurə a kədə wure.⁸Bwa mə ndə kon ɓet su losə wa, mādə kat ɓausa gulara ən ɓabo kəm ɗa nəd weta.⁹Nə dor takadɗə mə wo a ɓet mbəɗ liura, hē Diyotarifos et ye a yausə gbatə ɗa ɓabo mbwad ya, a kontərə.¹⁰Wusə lowa, mə nə wo mə nə ɗimat gularə wato ni, ən tomo a tomsə a sə ɗəblə ɗəntə ɓəsə ɗa ɓausa ən gano

gæmto ai gansə a isa wā. Yā mānggad hēre ai mbisə ɬausa ɬisə mwā mə ɬet ɬan wosə ɬəsə ɬa ɬet mbəɬa liurəwa. ¹¹Au dene yane, ngə ɬəkkə mbəka ko ən et gæmte kənde, ɬəkkə ən et dene ɬek-ɬek ya. Et ye ai tomsə mbu deno ɬek-ɬek ya, ai et Liurə yase; et ye ai tomsə ya gæmte ya ama Liurə kure. ¹²Dimitiriyas ɬet wira ɬan gan mara a aisa ɬek-ɬek, ən nəɬ wetə wato mwā. Linda kəm də wirad kənən, sə ma mə wirə wado wu wetan. ¹³Nən mbusə den-den ya nə kəng dor se, hē nə yauko mə nə gə dor ɬa takaddəre. ¹⁴Nə yaumə nəngə wir ɬa berketə wa hē ndə gan ɛme-ɛme. ¹⁵Nərə Liurə wa wu kad ən inga, ɬausa ɬada ɬan do ngə kən. Do ɬausa ɬada ən ɬəntə ɬato mpwad.

Jude

Chapter 1

¹Yahuda, baddə Yeso liye, wa ən yause Yakub ya, nən bidə bet liura yong sə ba sa, ɬausa liura nəkkəsə ɬa so mə Yeso wa: ²Hed nərə dodoto ən yauto wu sokə kalkal a nasə ni. ³Bausa, nən na kwakwa mə nə doro a marə lemə wu ndə daso, kad ndo mə nə doro nə sə təfa ɬid wu dən samsə ən kalə fini ya nəɬ weta ɬa nəɬ sə ndə kon. ⁴Mə bet nəɬ wetə bwad wa. mə bet ka ɬa mpē ɬa kanda isa, bet suwa ɬan bi we liurə wa - ɬa som bet dena re, ɬa dəblə nərə liurə wa mə bən gər dodotə ya mbiro, ɬa ɬisə pa'nde Yeso liye. ⁵Shiuya nə yaumə nə sə ɬəmi - lo sə maso mə pa'nde Liura a borən beta ɬa but Masar mwē ai dəblə bet ɬa nəɬ wetə re wa. ⁶Lo mwa ən Tima su ɬa sək gularə ku ən gbato Liura a nasə ɬa so re, ɬa hed han kata bato suwa; Liura sod ɬa ən kuttə ɬā ɬa tikra ai hed mə ga palta wu kan hē. ⁷Wu lo Sodom ən Gomorrah ən gwatə basə gban-gban ən ɬabo wa, ɬa kanda ngurəto ən mbu gæmtəsə. We Liura atomsə ɬa so wu mamaren ya ɬet ɬakə kansə da arə wa. ⁸Bet suwa ɬa rotəmə ɬato kalkalwa ɬan dəblə mbir ɬoso, ɬa mbisə gbatə Tima ən gan mbu gæmtəsə a Tima Liurə wa. ⁹Ko lo Mikailu time gbaya ai nasə ɛ ən gubsawō a wor Musa wu wa a gan mbu gæmto ko ən nəɬɬe, ai kē mwan mə "Liura a kəngə we ya se!" ¹⁰Hē ɬet ɬa ɬan gan mbu gæmtəsə'ad a mbu ɬa ma kədə wa ən mbu ɬa masa - ɬa ɬəsə lo mbu kutta - wu tom yase hē ɬa kan ɬa we Liurə wa. ¹¹Kə bla bate! mə ɬa bəd torə Kainu wa, ɬa tafa naruwan Balaam wa ai ɬəd sə da mbu gæmto wa. ɬa dəblə da hōrō Korah wa. ¹²Bet ɬa ɬa ɬikrə mpā sə bi ɬa kur dodotə yautə wasə wa. ɬa mā nkā ɬose mwan ɬa som ko'ən mbu diko si hēre. ɬa liutən wasən tibərə wa, yerən yasə sadse. ɬa ngbed wusə bi a ɛh sene hē ambə som ko ɬarə wa mə eh bi ən hintə kəm. ¹³Ba guna-gunō gæmto, ən bor sən sændə-bayo ya mbudəko bace wa. ¹⁴Enock, et sara mbutute bərsə bi a Adamu wa, a kē marəkone ai kəmə, "kara! Liura ai wo ən gamo tima karang-karang baya wa ¹⁵Ai wo ən palta mə ɬetə mbwat. Ai wo ən we mə bet ɬa mbəd torə wayo kədə wa, ɬa tom sə mbu kwalkədə wu wa, ən ɬet summsə ɬan gansə marə gæmtərə a aisə wa." ¹⁶Bet ɬa ɬan ɬet ɬan ngu sa, ɬa ɬet ɬan kunso, ɬa ɬet ɬan ɬədsə mbu gæmtəsə ya gur kalbate yauso. ɬa ɬet kon gora, ɬan baa ɬetə barə mə ɬə da mbu ɬə yauso. ¹⁷Hē isa sa ɬausa nə yau mə sə dim marə ngbada Pa'andə Yeso Kristi ɬa gansə gasa wa. ¹⁸Ba kəmə, "A bwed-bwedɬə wuro bet ɬan hū səso ɬakə bəd gur kalbose ya kwalkədə ya". ¹⁹Bet ɬa ɬan bwa ɬeta (ɬan yaurə kpab-ɬura rə) ɬan bəd wuro, ɬa somən Kətamə deno re. ²⁰Isa sa ɬausa, sə kpab-ɬura so gbən-gbən ɬa karag-karangtə nəɬ wetə waso, sə bob Liurə ɬa Kətamə Karang-Karang wa. ²¹Sə səkkə kasə ɬa yautə Liurə wa, sə bī nərə ən wā durə Pa'ndə Yeso Kristi ən wosən dəwe ən bwedsə kədə yi wa. ²²Sə kur wā durə ɬet ɬasə 'mə da gur kallə wa. ²³Sə leyi ɬatəka sə bor səba ɬa ara. ɬatəka sə kur wā durə ɬato ən tatəra. Sə ɬisə mbusə wusən sānto wa. ²⁴Shiuya nən kē et ye akə kasə yə sə mə kwa-kwa, ya ake sə hed ko sə wī sə welmet re, ya kəsə wosə sa nəɬ a wirə pagune gəd, ɬər ən kal-pe'nge ya, ²⁵ən Liura Liye ya'nde ən lau Yeso liye Pa'nde bə para, ən gbato, ən mweto, dəng gasawa, ən shiuya wu wad kalkal. Kad losa.

Revelation

Chapter 1

¹Yā wu wila Yeso Liye ya Liura a nə sad se mə ai we mbadtə ɬaya mbu kə tomso ɬa berketə səu hal wa. A ung time ən mbaddə wayo Yohanna a ya kē ɬa wila siya. ²Yohanna a gan mara a mbu yi wir so a marə Liura ən Yeso krəsti wa. ³Dodoto wun et aikau sə mbusə ɬwa-ɬwa, ai kur mattə kona, mwē ai yawun mbu ɬa bidi sə ɬa wa, mə ber kan bi gbanga. ⁴Ina Yohanna, nən kəsə ɬet hid liurə mbutu ɬa but Asiya: Hed nərə wu kadən isa ən kadə kwa-kwato bor sə a et ure, nasə ən ɬa kətamə mbutu ɬa ɬasə a wirə ya, ən ɬa kətamə wato wa, ⁵ən ya bor sə a Yeso Liye, et ai sə wire karang karang ya, au wirə ɬa niyo ɬa mattə wodta, et ai mi sə gubsə ɬa wuro wa. Et a yau ndə se a ndə bor sə ɬa summə wado ən lau mudmə wato ya. ⁶A gang ndə ɬet gumtəma. tiwa Liurə wato ən pate. hed sāmo Liurə wa ən mango wato wu kad ən aisa wau a bwe-bwedɬa. Amin. ⁷Kara! Ai siya ai wo se ɬa liutə ya: Ko yana a kə wirad ən nu wayo, ən ɬet ɬa wa'a sadse kəm. Wu lo mwa mə ɛme ɬol-ɬol ɬa wurə wa ɬakə kad wāɬura

mə aisa. Ō, Amin. ⁸In nə ya wira ən bwed-bwedda," Pagune Liura ai kē losa, et ai sə siu yə ya, et a kad sə pad-pad ya, ən et ai wose a wirə hal ya.⁹Ina, Yohanna-yausa yase ai kadsə ən isa da han-handa, gubtəma ən səmoyo wusə da Yeso nə da tsibiri ban yong sə mə Batmusa mə marə Liura ən weta a Yeso. ¹⁰Nə da kətamə ga Pagune wa. Hē ndirə kur ē ke bwa lo panira ən ndirə wano. ¹¹kəmə, " Bidi mbu ngə dung bet hid Liurə mbutu wa wo a Afisus, Simirna, Birgamas, Tayatira, Sadisu, Filadiya, ən Laudikiya."¹²Nə kettə mə nə kar et ye nən kur sə kwērə wato ən ina ya, nə kettə so nə wir Sāyo mbutu da han kadsə bato. ¹³Da berketə yo sāyo suwa et ke lo au ete a nəd sin bi gəd, a kəngəsin dāwīrə bwalang don sin sur a netsa, a wetsin zinari bi da kūsə wayo. ¹⁴Durə wato ən yō dura wu peng-peng lo lukto-peng peng lo pakə-sendo, nu wato kən lo dəlmara ara. ¹⁵Netsə wato wu lo bārə kəlo ba saksə dek-dek daa ar tiyo wa, kwērə wato kənə lo mbrā ən tesə da ē sensə bwedso. ¹⁶A nem siya yate ayin semsematə mbutu, ən pwe gune bwasin fətə hēu-hēu bor sin da ē yate. Otə to ən kē lo o ən mwē iso. ¹⁷A ber səu nə wir sad so, nə wī swit worə song song a wira to. Ai ti nem siya yaye a mra no ai kəmə, "Ngə kur tatərə kədə. Ina nə ya wira ən bwed-bwedda, ¹⁸ən et ai sə bin dāwē ya. Nə wodfo, siu kara nə bənən dāwē bwedə kədə ya! mwē nən mai budī ya wora ən ya han dāwē wodta. ¹⁹Wa bidi mbu ngə wir so, ən mbu siu yi wa, ən mbu kə tom so a wirə wa. ²⁰A pātə mara a a semsemattə mbutu ngə wir so da nem siya wano, ən han kadsə sina ya sāyo mbutu wa: semsematə səu mbutu wa ba tima ya hid Liurə mbutu, ən han kadsə sāyo mbutu ba wu hid Liurə mbutu wa."

Chapter 2

¹"Bidi wo time ya hid Liurə ɖa Afisus: "Yā wu martə siya ai sən semsəmatə mbutu ɖa nemsiya yaye ai sik sə bi ɖa han kadsə zinari sāyyo mbutu ya, ²"Nə ma mbu ngə tomson gularə təfə ən səmo wango. Nə ma bi nə mə nga səm kado kon bet gəmta re. Nə ma mə ngə pətə bet ɖan kē sə mə ɖə kona wan. Hē ɖa ɖa ɖə som kona kure, ɖan ɖa bara.³Nə ma mə ngən səm mbusə klam wan, mwē ngə we han-handə mə ɖəndə wano, hē ngə gong kure. ⁴Mwē nən kalgwā ən ingə mə ngə hed yautə wang a wirə ya ɖən ndira. ⁵Wa ɖim ɖab ngə wī so, ngə kon naruwan mwē ngə tom mbu ngə tom sə a wirə wa. Mə ngə kon naruwan kuru ni, nə wo na pū han kadsə yāyo wangoadə a ɖab wu so. ⁶Hē ngən yā: Ngə mbisi mbu Nikolata ɖa tom son, ya nə mbisə se kən ya. ⁷Et ai sən ngwēmə ya ai kur mbu kətamə ən kē sə hidsə Liurə wa. Et a ɖa sə paka ya nə heɖad ai kəb biya ɖa ɖod ɖəwē wusə ɖa gubtəmə Liurə wa."⁸" Bidi wo timə ya hid Liurə ɖa Samirna: " Yā wu mattə et siya ai sə a wira ən bwedbwedɖə ya, et siya a wod se mwē ai lo bin ɖəwē mwa ya: ⁹"Nə ma han-handa ən tərətə wason, hē sən gəna. Nə ma mbu bet ɖan ɖəblə sə ɖa ɖəndə wu ɖan kē sə mə ɖə bet Yahuda wa, hē ɖa som ko lo re. Ba hid marə gubsāwō wa.¹⁰Ngə kur tatərə han-hana ngə kan sə ɖa wu kənde. Kara, gubsāwō a yau yə yab ɖatəka ɖ'pusəna mə ɖa sə pətə, wa sə we han-handə ya tərə bu. Sə ntəd weta a worə wusə mə si, mwē nə kə sə nə ɖəwē kədə ta. ¹¹Hed et ai sən ngwēkur adə ya ai kur mbu kətamə ən kē sə hidsə Liurə wa. Et ai paka ya wora ya fətəte kə tomad mbəkaka re."¹²Bidi wo a time ya hid Liurə: ɖa Burgamsa: " Yā wu mattə et siya ai sən pwe gune kaltə fətə hēu-hēu ya. ¹³Nə ma mə han kə kad sə gubtəmə gubsāwō ya wu kiso. Ko wu lo ni, ngə ma mə ɖəndə wano bə ngə kwa-kwa. Nə ma mə ngə mbisə nəd wetə wango kon ən inə re. Ko a berketə Antifas.¹⁴Hē nən kalgwā gwiting ən inga: Ngən bet ka kinso ɖa ɖan mbədsə bəkrə Bilamu kwakwa, ya a bəkkə sə Balak mə ai ti bet Isreal mbu ɖa kə gbidsə si ɖanə ɖa kə kəb mbu kəbsə ɖa nə sə wisə wa, mwē ɖa gūrə ɖa. ¹⁵Wu losə mwa mə, ngən ɖatəka ɖa məsə bəkkərə Nikolata kwa-kwa wa.¹⁶Wa Kon narəwan! Mə ngə mbisi ni nə wo a nangə ni sak-sak na sam kitən ɖabo ən pwe gune ɖa ē yane ya. ¹⁷Hed et ai sən ngwē ya ai kur mbu kətamə ən kē sə hidsə Liurə wa. Et ai sən paka ya nə nad mbu kəbsə manna, mwē nə nad kudorə pengə ən ɖəndə fiyo bidi sən a kudorə suwa, ɖəndə ya et ke a ma kədə ya hē et a kon se mwan.¹⁸Bidi wo a time ya hid Liurə ɖa Tiyatira wa: " Yā wu mattə Au Liurə ya, ai sən nusə lo ɖəlmərə arə ya; netsə wato kənə lo ɖātəb kəlo. ¹⁹Nə ma mbu ngə ton son, yautə wango, nəd weta, gulata ən səm mbusə klam wan. Nə ma mbu ngə tom so tom ko klam hērə wa wad mbu ngə tom sə a wirə wan.²⁰Hē nən kalgwā ən inga mə, Ngən səm mbusən ten ya Jezebel, ai yong sə kāye mə kone ya. Ən lau bəkkərə wato, ai ɖok mbadtə wano mə ɖa tom gūto, ɖa kəb mbu kəbsə ɖa hī sə ɖa wisə wa. ²¹Nə tod bəro mə ai kon narəwan hē a yau ko mə yə kon narəwan a ngūto yən tom so re.²²Kara! nə wudtaɖa a han tərə bəko bet ɖa tom sə ngūto ən aisə wa, ɖa kə kan ɖa magune han-handa, wau biya a ga ɖa konsə narəwan ɖosə ɖa mbu ten siya ai tom so wa. ²³Nə tod ambata mbwad, hē bet mbəɖa Liurə ɖa hidsə wato mbwad wa, ɖa ma mə in nə et ai ketəsə ɖim mbusa ən gur kal ete. Nə nə ko yana bi gege ən mbu a tom so. ²⁴Hē aisa ɖa ɖa sə bəsə ɖa Tayatira a, et a mbəd bəkkərə yi kuru wa, mwē a ma mbəkaka ɖatəka ɖan yong sə mbu gubsāwō gulong-gulong wa, hē ən isa kənə, nən kē sə mə nə ti sə mbiterə bedo ko a nasə ni re, ²⁵Wusə lo wa, kad ndo mə sə nəɖən təfan wau biya a ga nə woso.²⁶Et ai sən paka ya ən et ai tom sə mbu nə tom so wau bi a bwed-bwedɖə wa, nə nəad mango bi a wuro mbwad. ²⁷" A kə kad ɖa gubtəma ən kplangə ɖāra, a kə ɖwa ɖa ɖa tāi-tāi lo hun mbrā, ɖa marsə ən hontə wa."²⁸"Lo nə kon so ən panə wa, inə kən nə nəad semsemarə kā anda. ²⁹Et ai sən ngwē ya ai kur mbu kətamə ən kē sə hidsə Liurə wa.

Chapter 3

¹Wo a time ya hid Liurə ɖa Sardisu ya: "Yā wu mattə ya et ai mə sə ɡətamə mbu ya Liurə ya ən semsematə mbutu. Nə ma mbu kə tomson. Ngə hed ɖəndənma ngən ɖəwē, hē ngə fit mbu beso, hē wu biya a wodo, ²mə nə wir gulatə wangə ko bwad a wirən Liurə re. ³Wa ɖim mbu ngə konso ngə kur wa, konon kalə fini, ngə kon narəwan. Hē mə ngə ni ko a muda re ni, nə wo lo ge, nga ma ga yo ən ber nə woso a nangə ni re. ⁴Dəndə ko wu kən kwilting ɖa Sardisu ɖa ba ta ɖāwītə ɖoso kuru wa. Ba kə sək bəsə ən ina ɖa ɖāwītə pengo, mə ɖa ɖekɖek. ⁵Et ai sən paka ya ɖakə kəngad ɖāwītə pengo, na pətə sob ɖənda to ɖa takaddə ɖəwē re. Mwē nə yong ɖəndato a wirə panə wa, ən tima ɖata. ⁶Et ai sən ngwē ai kur mbu kətamə ən kēsə widsə Liurə ya." ⁷Wo a time ya hid Liurə ɖa Filadelfi wa: Yā wu mattə et ai sə karang karang ən wetə ya, a yin wili mwē et ke ai gbi rə re, ai gbi hē et ke a kə wil se a som re. ⁸"Ngə ma mbu ngə tom son, kara, nə ti ngə kalte wilse mə et ke a kə gbi re. Nə ma mə ngən tətə hal mwan, hē ngə mbəd marə wano ɖəngan mwē ngə mbisə ɖəndə wano kure. ⁹Kara! Bet ɖasə ya hid ɖəko setan yi wa, bet ɖan kē sə mə ɖə bet Yahuda hē som ko lo re wa; ɖan ba barə mwan. Wa nə tom ɖa ɖa ɖau ɖa lub a netə wngo ɖa kə wo ɖa mə nə yau ngan. ¹⁰Ngə səmsə ngə mbəd wentə wanə wa, nə kəngə mbədsə a berketə pətəyo ən wosə ɖa wuru mbwad mə ɖa pətə bet ɖa kadsə ɖa wuru wa, ¹¹Nə ɖəna woyo sakad. Mə mbu ngə sə so kwakwa mə etke ai kon kungərə gubtamə re.e wa ¹²Et ai sən paka ya a kə kad narə ɖato ɖa hid Liurə panə wa, a kə pətə boro tāndi re. Nə bidi ɖəndə gwārə Liurə wa (Urusalima fiye bor sə ɖa liura a Liurə wano ni ya) ən ɖəndə fiyo wano. ¹³Et ai sən ngwē ya ai kur mbu kətamə ən kēsə hidsə Liurə wa." ¹⁴Wo a time ya hid Liurə ɖa Lawudikiya: Yā wu mattə ya kone Amen, narə deno ən wire, et gubtəma a mbu Liura a sək so. ¹⁵Nə ma u ngə tom son, hē ngə som ko song song ko ɖeɖe re. Nə yau mə hē ngə song song ko ɖeɖe. ¹⁶Wa ngəsə saka saka ngə som ko song song ko ɖeɖe re wa, be nən nem ngə ɖəngə ɖa ē yane. ¹⁷Mə ngə mə, "Nən ɡəna, nən mbusə denden, nə yau mbəkaka re." Hē ngə ma ko mə ingə mbu wāɖuru wa ɖa pwaraddə, et han-handa, tāra, niti ɖāwirə som hēre. ¹⁸Ku mbu nən kē ngə so: "Tir zinari, ɖa sək sə ən ara ɖekɖek, ən ina danə ngə ko et ɖa mbusa, ən ɖāwītəpenta ya ngə kənggə se nga bor ko nitimbidiko wu ngə mə rə ya, ən yaro ya ngə puksə ɖa nusə ngə wir andə ya. ¹⁹Nən ɖəkkə et nə yau sad se, nən ɖəkkə ɖa kado wuro. Wa yau ngə kon narəwan. ²⁰Kara! Nə nəɖ sin a kalte, nən bin kalte, etə ma kur ē yanə ai wil kalte ni, nə kan ɖa diyo wato nə kəb mbukəfa ən aisa, ai sə kən ən ina. ²¹Et ai sən paka ya, nə na'ad mango mə ai kad bi ən ina ɖa gubtəma, lo nə dasə paka nə kaddə Pane ɖa gubtamə wayo wa, ²²Et ai sən ngwē ai kur mbu kətamə ən kē sə hidsə Liurə wa."

Chapter 4

¹Lo mbusə haktə so, nə wir kalte ke ho dā liura. Ē nə kur se a wirə ya ən ganən ina lo pamra ən kē nə mə, "Ngawo a dābba, nə kəngə we mbu wusə ndo mə kə tomo ən ndirə mbusə wa." ²Mwē sakad mwan nə bənə dā kətamo, hē nə wir han gubtəma dā liura, ən et ke a katsən bi si. ³Et siya a katsə si ya a kon ban yasfa ən Yakubu. gwa borsən wu kerə han gubtəmə səu biya. Gwa səu kon ban zumurudu. ⁴Han kadsə gubtəmə busəfətə wu hā kurun ən bābila busə fətə wu hā kurun bā kad sən dā han kadsa sə mbwad bā gerə ya fini si sēu. Bābila səu bā kəngə sən dāwītəpenta ən kungutə zinari ya gubtəma a ndute bāte. ⁵Da gubtəmə suwa mwē andə ən wet, wu gir, wedo wu dwet wuda pwarat. sāyō mbutu wu biya kēyo a wirə han gubtəmə suwa. sāyō suwa wu kətamə mbutu ya Liurə ya. ⁶A wirə han gubtəmə suwa, alwarə dəlgang wu kən kē lo karau. Da bero han gubtəmə suwa ən gadərə wato sēu wa, mbukusə kurun ən am dēwā bā kən ən nusə ndira ən wirə kəm. ⁷Ya fini ya ai lo koh, fətəte lo au nare, tākənte ayin otə lo ete, mwē kurunte kənə ai lo kudung. ⁸Mbu am dēwā səu kurun wa, ko yaməna ayin plame mindike, ən nusə bīdə bā beda a dōbo. Bədtə bədtə, ən ga ga bā hed kē yo ko mə, "Et karang karang ya, karang karang ya karang karang ya ai Pagune Liura, et a mangse mbwad ya, ai yase dəngaso, ai saye siuya, ai wo yase" ⁹Ko gamənə mbu bā sən dēwē wa ban nə Liurə gbato bā kē et siya a kadsə han kata gubtəmə yi gongsa, et ai sən dēwē bweddə kədə ya, ¹⁰Bābila səu busə fətə wu hā kurun wa ban lub a wirə han gubtəmə suwa, ban kē mə, ¹¹"Ngə mangan, Pagune yate ən Liurə wato, mə ngə kon sāmō. Gbato ən mango, mə ngə sək mbusə dā wuro mbwad, mwē ən yawo wango bā kādā bā mar bā mwa."

Chapter 5

¹Da nem siya et siya a kadse a han kata gubtəmə ya, nə wir takaddə ɓa bidi sən mbusa a wira ən kadərə kəm. Ba sol takaddə səu ən sole mbutu. ²Nə wir time Liurə yi ke gba ai nə ẽ ɓwa ai kəm, "Yana mangsə mə yə wil takaddə ko yə wākə sole yau?" ³Et ke a somda liurə ko da wuro ko da buto a kāsə mə yə wil takaddə suwa ko yə kawa yə re. ⁴Nə te wuda pwarat mə ɓa da et ke a mangsə mə yə wil takaddə suwa ko yə kawa yə re. ⁵Hẽ yatəke fini da ɓaɓila suwa a nə kəm, "Ngə tere, kara! koh ya kāmberə ɓet Yahuda, gundə Dauda wa, a to paka biyan. A kã yə wil takaddə suwan ən sole si mbutu yan. ⁶Nə wir au nəyẽ a nəd sən gəd da ber han gubtəma ən mbu am dɛwã səu kurun wa ən da ber ɓaɓila suwa. Ai lo ngə kəm ɓa toddad biyan. Ai yin fətatə mbutu ən nusə mbutu, mbusasə wu kətamə mbutu ya Liurə ya ɓa dung sə ɓa da wuro mbwad ya. ⁷Ai wad yə kon takaddə suwa da nem siya et si a kadsə a han kada gubtəmə suwa. ⁸Lo au nəyẽ siya a to'o sə takaddə wa, am dɛwã səu kurun ən ɓaɓila busu fətə wu hã kurun wa ɓa lub a wirə wato. Ko yana ai bin singlingsa ən tasau zinari mbu sīsə fɛu wa bwedsin da neu, ɓa wusə bob Liurə ɓet ɓan nəd sə wetə wa. ⁹Ba to bin fiyo: "Ngə mang mə ngə to takaddə ngə wil sole yatenmə ɓa tir ɓetə da ẽme ɓol ɓol dɛlmara ɓato gamo ɓeta wuro mbwad wa, mə Liurs. ¹⁰Ngə tom ɓa kad gubtəma ən tiwa mə ɓa bob Liurə wando, mwẽ ɓa kad gubtəma da wuro." ¹¹Nə kar so, mwẽ nə kur kwērə tima denden a han gubtəmə, ən mbu am dɛwã ən ɓaɓila suwa. Basə mbwad wa, ɓa dɔntə bu wau dɔntə bu, ən dɔntə denden. ¹²Ba yã andə ɓwa ɓa kəm, "mango wun au nəyẽ si ɓa hasad kwērə mə ai kon mango, gəna, marəguno kwawato, gbato, sãmo ən hewo." ¹³Nə kur mbu Liurə a sək so wusu da liurə wa, da wuro, da buto ən da alwara, ko mbi da hansasə wa, ən kē mə, Et siya a kasdsə da gubtəma ən Au nəyẽ ya, hewo, gbato, sãmo ən mango, gubtəmə won inga kal kal wau a bwed bwedda." ¹⁴Am dɛwã səu kurun wa ɓa kon mə, "Amin" mwẽ ɓaɓila suwa ɓa lub ɓa hewada.

Chapter 6

¹Nə kara a ber səu Au nəyə siya wil sə yatəke fini dā sole si mbutu yə wa, hē nə kur yatəke fini mwā dā bā səu kurun ən am dāwā wa, a wil ē bwa lo wedo " Ngawo! " ²Hē nə kar la mwē nə ho pir pengō, t si a hamsad se ai ən biya, ən bā nə si nad metəwel. A bor sin lo et paka mə ya to paka.³Lo Au nəyə si a wil sə sole fətəte wa, mwē nə kur et dāwē ya fətəte a kəmā "Ngawo!" ⁴Hē pir ko ai bor tāndi welwel.. Et hame si bā nad tōrə mə ai to lupluptad dā wuro, danə betata bā tod bā a boso. Et hame siya bā nad pwe gune.⁵Au nəyə siya a wil sə sole tākənte wa, mwē nə kur et dāwē ya tākənte siya a kəmā "Ngawo!" Mwē nə wir pir tebo, et hame kən a mə sin kwē-ma a nema ye. ⁶Hē nə kur lo ngə kəm kwērə ya et dāwē dā bet am dāwā səu kurun wa, ai kəmā, "kwē-ma fini ya kama wu a ned bā ya gularə ga fini ya, ən kwē-ma tākən ya bila. Wa ngə dəblə yarə ən mbrā nabi kənde."⁷Lo Au nəyə si a wil sə sole ya kurunte wa, na kur kwērə et dāwē ya kurunte siya ai kəmā "Ngawo!" ⁸Hē nə wir pir ko lo mbrām nuta. Et hame si kən ən dāndə mə Wora, han dāwā-wottə kənə mbəd sad sin, Ba nə bā mango a mbu bwasə kurun ya wuro, mə bā todo ən pwe gune, doro, sisa, ən namdobtə ya wuro.⁹Lo Au nəyə si a wil sə sole ya wonote wa, dā gudəsə han tiwa, mwē nə wir am dāwā ya bet sasə bā tod sə sən wiratə kəm. ¹⁰Hē bā te bwa bā kəmā, " Gamə nau, et ngə mangse mbwad ya, Et karang karang ən wetə ya, ngə kad sə bet wurə palta, ngə kwansə taratə mudmə watau? ¹¹Hē bā nə sin bā luktəsə pengta, mwē bā kē bā mə, sə səm sēu ya berketə hal, lamba ya bet bākə tod sə bā so, bāusa bāta, bet bāna, ən tona wu kan ya bātə kən hē.¹²Au nəyə siya a wil sə sole ya mindikete wa, nə bəna karo, mwē nə ho butə bwa kəsun. Ga gansin tebtəb lo luktəsə tepsa, ofə kən lo mudma. ¹³Semsematə kən mwē bā ro bəsa a buto, lo bōt swata ən ro sə ambata we kəndə wa, yer guno mə yā ni. ¹⁴Liurə mwē wu dum biya lo takaddə bā mbərkə so. ko lo kudotə, ən girə alwara bəd bi a han wusan.¹⁵Mwē gubsə wuro bet gbagba wa, gubsə ya kito, bet gəna, bet manga, ən betə mbwad, mbadda ən au diyo, bā pā bəsə dā balta ən kulotə gbagba wa. ¹⁶Ba kē kulotə ən kudotə mə, " Sə tə ham mbiri! sə tə pā a wirə et siya a kad sə dā han kata gubtəmə ya, ən kaləgwā ya Au nəyə. ¹⁷Mə ga bāta gba wu wobi yan. Ya na kə kā sə ai nəd yau?

Chapter 7

¹mbəd sə yā wa, hē nē wir tima Liurə wa kurun, ɓa nē sin bəsə a kaltə wurə kurun wa, ɓa masin yeresə kwakwa ləu kalsə kurun mbwad ya wuro. Mə tom yerə wu yā dā wuro, dā alwara, ko lo dā mgbete. ²Hē nē wir time Liurə yə a bor sin bi ən dōbo ai biya woyo. ya ai sən sole ya Liurə et dāwē ya. Ai yong tima Liurə wa, ən kwērə guno ɓwa, ɓa səu kurun ɓa nē sə ɓa berə mə ɓa han wuro ən alwarə wa. ³Sə gong sə han et ke dā wurə, alwara, ko lo mgbete hinore, sə hed tē ti sole a tutə am Liurə wu hē. "Hē nē kur dwettə ɓa ɓa ti sə ɓa sole wa: 144,000, dontə busə bu, bu fətə ən busə kurun hā kurun ya ɓa tisə ɓa sole dā kāmberə ɓet Yahuda mbwad wa. ⁵Da kāmberə Yahuda wa: dontə bu-hāfətə, kambərə Roben wa: dontə bu-hā fətə: kāmberə God wa: dontə bu-hā fətə ⁶kāmberə Ashiru wa: bu hā-fətə, kāmberə Naftali wa: dontə bu-hā fətə, kāmberə Manasa wa: dontə bu-hā fətə, ⁷Kambərə Samim wa: dontə bu-hā fətə, kāmberə Lawi wa:- dontə bu-hā fətə. ⁸kāmberə Isaka wa: dontə bu-hā fətə, kāmberə Zebulun wa: dontə bu-hā fətə, kāmberə Joseph wa: dontə bu-hā fətə ən kāmberə Benjamin wa: dontə bu-hā fətə. ⁹Mbəd sə ā wa, hē na kar la nē ho gbaurə ɓetə wudā pwarat nga kā ngə kau re, bor sə dā butsəa, kāmberə ɓetə ən ēme ɓa nəd sin a wirə gubtəmə ya Au nəyē. Ba nəd sin dā luktəsə pengta ən hwāmə pemra a nemsə ɓato, ¹⁰ɓan yong ɓwa ɓwa wuda pwarat mə: Lema dā biyan dā liurə wando ai sə a han kata gubtəmə ən Au nəyē ya!" ¹¹Tima Liurə wu mbwad ɓa bəsə gəd gəd, ɓa gelen sin han gubtəmə ən ɓa guna, ən ɓet amdəwā səu kurun wa, ɓa tər sin fətə-fətə otə ɓato a wirə han kata gubtəmə, mwē ɓan heu Liura ɓan kəmā, ¹²" Əhm, hewo, sāmō, ma'arə guno, gongsa, gbato, mango, ən təbtə wu wo ya Liurə wandə ya pwarat se! " Əhm! ¹³Hē yatəke fini dā ɓagunsuwa a nē tawa, " Yā yo yanau, ɓasə ən luktə sə pengə wa, hē ɓa bor nau? " ¹⁴Nə kyād mə maləm, ngə ma'an , " hē anə gak mə, yā wu ɓa səu ɓa bor sə dā hanhandə guno wa. Ba ob luktəsə ɓoso, ɓa gangad pengpeng dā mudmə Au nəyē wa. ¹⁵A kā wa, ɓa a wirə gubtəmə Liurə w, ɓan hewana ɓəttə ən ga dā hitato. Et siya ai wo sə mə ya kad dā han kata gubtəmə ya, a kə kad lo dangra ɓidə ɓato. ¹⁶Ba kə pətə kur dōrə ko mwāre, ko lo si mbrā re. O kə kəd ɓa ko mwāre ko lo kəd ɓa ko wu dā pwarat wa. ¹⁷Mə Au nəyē si y ai sə dā berketə han kata səu ya, a kə ko wandə ɓate, hē a kə ko sə ɓa mwā a dāb mbrā dāwē wu so. Liura a kə hattə ɓa mamə dā nusə ɓato mbwad.

Chapter 8

¹A ber sœu Aunœye siya a wil sœ nœke ya mbutute wa, mwẽ handœ wu ha bi swet dœ liura ya mang sœ berœ ya beberœ ya. ²Hẽ nœ ho tima mbutu bœ nœd sin a wirœ Liurœ wa, bœ bwa bœ pamtœ mwã mbutu. ³Tiwe ke a yawo, a mœ sin tasau ya kœd sato wusœ sœnari ya, bi gœd a han-tiwa. Ba nœ sinad safo kœdo sœu gbœu mœ a ya nœ œn gano Liura ya bœt bœn nœd wetœ a han tiwa ya kœd safo ya sœnari a wera han Liurœ wa. ⁴Gin safo kœdo œn gano œn Liura ya bœt nœd weta, wu ni dœ liurœ bidœ a wirœ Liurœ wadœ nem time siya. ⁵Time siya ai to tasau ya kœd safo siya ai bwed arad dœ a han tiwa sœwa. Mwẽ ai dœkad wau bi dœ wurœ, wedœ wu dœkœ, œn welebo ya han gbarang wa, œn ya butœ. ⁶Tima sœu mbutu bœ sœ œn pamtœ mbutu wa, bœ kau mbirœ mœ bœn hu-hur. ⁷Time ya fini ai hur pamrœ wayon. Mwẽ wu bor korota œn arœ dœ sœutœ sin œn mudma. Ba dœkad bi a butœ dœ wurœ haso, mwẽ bwarœ finœ dœ tœkœn ya wuro wu kœd biya, fini dœ tœkœn ya gbete wa kœd biya, œn kiyo bito wu kœd bi mbwad. ⁸Time ya fœttœte ai hur pamrœ gba œn kœ ara bœ dœkad dœ amwara. Bwarœ fini dœ tœkœn ya alwara wu gang mudmœ biya, ⁹Finœ dœ tœkœn ya basœn dœwẽ dœ mbrœ wa bœ wadœ, hẽ fini bidœ tœkœn ya kuramse mbœrœ bœ tod bœ. ¹⁰Time ya tœkœnte ai hur pamrœ wayo kœn, mwẽ ma semsemarœ ke wu bor bidi wu hama, œn kœ arœ wuda pwarat bidœ ya bwarœ fini dœ tœkœn ya sensa œn seleta. ¹¹Dœndœ semsemarœ sœu mœ "kœkœk. Bwarœ fini dœ tœkœnda ya mbœrœmse wu gang bi kœkœk mwẽ bœtœ den-den bœ wod bœsa mœ mbœrœmse gang bi hur pamrœ kœkœk kœn. ¹²Time ya kurunte ai hur pamrœ wayo kœn, mwẽ fini dœ bwarœ tœkœn ya gah wu twedœdœ, dœ ofœ ya tœkœnte œn ya semsemara losœ mbwad. Hẽ fini bœbo tœkœn wa wu gang tikrœ biya, hẽ dœ kadœ ga œn ya bœttœ wu yam han gbarang wu biya. ¹³Nœ kur sœ la wa nœ kur shiurœ guno ai gelengsœ bidœ dœ liurœ ya, ai yongo œn kwœrœ gba wa, kœbla, kœbla a dœurœ bœt dœ wurœ wa mœ a gwœrœ pamtœ sœu besœ bi tœkœn time a kœ hur so.

Chapter 9

¹Hē time ya wononte ai hur pamrə wayo. Mwē nā ho semsemarə bor ɗa liurə wa ham ɗa wuro. Ba nā semsemarə səu mai wile ya tōrə bō su som kon han ɗanga rə wa. ²Ai wil tōrə bō səu somkon han ɗanga rə wa, mwē ginə wu bor a kalte lo gin səu ən borsə ɗa bō gba wa. Ga ən yero wu gang tikrə biya mē a gin səu ən borsə ɗa bō səu wa. ³Da gin səwa, langtə ɓa bor ɓa ɓau ɗa wuro, ɓa nā ɓa mango lo yayo koine ɗa wuro. ⁴Ba kē ɓa mē, ɓa gong ɓa tom kiyo kolo hwāme bito ən gbete mbəka kənde, ai tom ɓet səu ɓa somkon sole Liurə yə a tuttə ɓoso rə wa. ⁵Ba nā ɓa mango ko mē ɓa tom ɓet səu re, wu mē ɓan nā ɓa we ya omme wonon. Si yo wato wu lo koine ai tausə etə wa. ⁶Da təro sə wa ɓetə ɓakə da re. ɓakə yau mē hē ɓa wodo, mwē worə kən akə mbisə ɓa. ⁷Langtə səu kənə, ɓa lo pirəsə səu ɓa kau sə ɓa mbirə ya kitə wa. A dute ɓate mbəkaka wusi lo metəwel ya tigwā, otə ɓato kənə lo ɓetə ɓeta. ⁸Yō ɓato lo ya tona, ɗəmtə ɓato lo ya koh. ⁹Gadekūsə ɓate kənə wu lo ya ɓāra, pəlame ɓate ən te lo mato-pirisə ya kito den-den ən pirisə ɓa kausə mbirə ya kitə ya. ¹⁰Ban tolə lo yo koine. A tol ɓato kənə ɓan mango ya ɓakə hansi ɓetə ya omme wonon ya. ¹¹Ban etke lo guɓo a ɓate ni, time ya bō səu ɗəngrə kədə wa. ɗəndə wato ɗa ē ɓet Helina kənə Apoliyon. ¹²Kəbla ya fini ya haktan. Kara! Yā mē haktə ni, kəbla be fətə ən wose. ¹³Time ya mindikete ai hur pamrə wayo, mwē nā kur marə ɗa pamtə ɗa han tiwa kədə ya tigwā wusə a wirə Liurə ni wa. ¹⁴Marə səu kē time ya mindikete a məsə pamrə səu ya, "Ke time səuu kurun ɓasə a kurə ɗa sen Yufiritus gba wa." ¹⁵Tima səu kurun wa ɓa hī ɓa mē a gularə a bersəu wa, gaso wa, ɗa opsəwa, ən mwērə suwa, ɓa hed ɓa mē ɓa tod fini wusə ɗa tākən ɗa ɓet wurə wa. ¹⁶Bwādəka ɓasə a pirisə wa, ɓa kū busə-bu fətə, (200,000,000.) Nə kur lamba ɓaten. ¹⁷Nə pirisə wu la ɗa wila wano ən ɓa ɓasə a ganme ɓate wa: pādəɓasə ɓate wu wel-wel lo ara, mbu teɓa rungam wa, ən ya rung-rung lo roo ya. Ndute pirisasə wu bi lo ya kwah, ɗa ēme ɓate kənə ara, ən gino, ən arpenga. ¹⁸Ba tod ɓetə ɗa lamba fini ya tākənte ɗa mbu kəbla wu tākən wa: ara gino, ən arpengo borsə ɗa ēme ɓate wa. ¹⁹Mə mango ya pirisasə wu bi ɗa ē-ɓate ən tolsə ɓato kon ɓan ya sāusan, hē ɓan ndute ya ɓan ɗa sə ɓetə winsə ya. ²⁰Bet səu ɓa besə ɗa wurə ɓa tod ɓa ko ɗa yo kəbla wu rə wa, ɓa kon naruwan ko a mbu ɓa tomso re. Mwē ɓa hed mbəd sāusə kure, wi tigwā, ən sura, ɓātə welo, ən kudora, ən ɓotə re - mbusəsə ɓan wirə kure mwā. ²¹Hē ɓa kon naruwan ko a tod ɓeta, ɗok ɓetə gəmto, ɓwātə gəmto kolo gulatə ɓato ya gerə re.

Chapter 10

¹ Hē nā wir time Liurā yā ke gba a bor dā liurā ai wowo. A gbi sin kāye bi dā liuta, a dūrā wato kənā gwa wu bisi. Otā wato lo gah, netsā wato sātā ya na ara. ² A mā sin takaddā kārā hal la a nemaye, bā wil sin, mmē ai ti net siya yaye a bīdā alwara, net kwasā yate kənā bi a bitu. ³ Hē ai ba ndawa bwa wu da pwarat lo koh ai te so. Aber sēu a ba sē ndawa wa, ē-me si mbutu ən tese lo wedā ya, wu gan ən kwērā bato. ⁴ Lo ē-me si mbutu yā ganso, nā yau mā nən bīdī bīdī, mwē nā kur marā bor dā liura ən kē nā mā, "Mā marā sēu ē-me mbutu kē so ngā kē kənde. Wa, ngā bīdā kənde." ⁵ Hē time si nā wir sad bi gəd a bwa sin nədsā bi a alwara ən buto ya, ai nik nem siya yayi bīdī. ⁶ Ai gbo ən et si ai sən dāwē bweddā kənde ya, ya a sək sē liurā ən mbu wusā dā mbwad wa, ən wurā ən mbu wesā dā mbwad wa, mwē time siya ai kāmā "Berā somko mā wu gbing mwa re". ⁷ Wa, aga sēu time ya mbutute akā hursā pamrā wayo wa, mbu Liura a pā so kē bwed bi gaso, gege lo a kē sē bet gularā wayo kona wa. ⁸ Marā sēu nā kur sē dā Liurā wu kē mwa mā "Ngo, ngā to takaddā sēu wilso a nemən time si a nəd sē a alwarā ən butā ya". ⁹ Hē nā wadā a time si nī, nā wad na kyād mā, nā nā takadādā sēu hal wa. Anā kē mā "To takaddā sēu ngā kəfā. Kā tom kalange wu gang kākāk, hē dā ē yange, kē ko semsem lo sīsa". ¹⁰ Nā kon takaddā sēu hal wa dā nemən time siya nā kəfā. Mwē wunā tom dā ē semsem wu da pwarat lo sīsa, mwē nā kəpso, kalanā wu gang bi kāk kāk. ¹¹ Hē yatāke anā kē mā "Wu ndo mā ngā bārā ngā gan mara a bētā den den, ən bēt kalta ən bētā bōlbōl, ən gubsa."

Chapter 11

¹Ba nē nē kplanggo dō ya ma mbēka mē nē sēksē glara. Ba nē kē mē, "Ni, ngē ma hit Liura ēn han kēya, ēn bētsasē dā kiso wa. ²Ngē ma tādīyo ya hitsēu kēde, mē bā nē bēt kaltē bēsa. Bā kē nu han karang karang wu ya mwetē busē kurun". ³Nē nē wira wanē ka fētē, bā bā kēnkēsē subek wu mango, mē bā kē wora a tēro, dōndē finī ēn busē bubu fētē ēn busē mindike(1,260). ⁴Wira suwa, wu gbet saitun fētē ēn pitēla fētē wusē gēd gēd a wirēn Pagune wurē wa. ⁵Et ke, mē a dīm mē yin tom bā ya gēmte ni, ara kē bor dā kiso wa dēblē bēt kit bato suwa. Et ye mbwad a dīm sē mē, isē yē tom bā ya gēmte ya, wu ndo mē bā todād ēn tōrē wa. ⁶Wira wa, bān mango, mē bē gbi bīdiyo a berketē bwaso mē tibo wau wa, wu dēngē a berketē bā kēyowara. Bān mango tom mbērā wu gang munma, ēn bā tom wurē wu gang mbu yauso mbwad wa. ⁷Mē bā bwed kē wila sēu mbwad ni, mwē nam dobrē ko kākāk ai borsē dā bō ko gulong wa, a kē nik kitē a bābo. A kē kāk bā ai tod bā. ⁸Wottē bato kē letē bi dā gwārē gunda(ya bān yongsē mē Saduma ēn Masar ya)han ya bā gwasē Pagune bāte wa. ⁹Tēro tākēn ēn bebera, bētē hansē bōbol kābērā, ē, ēn gwārē gunda, bā kē kar wottē bālo. Bā kē yau mē bā hok bā re. ¹⁰Bet dā wurē wa, kē do bā wu dā pwarat, bā kē tom dīkērē a wottē bato. Mē a gularē wu kona bā tomsē a bēt bē wa, bā kē dung bāusa bōsa nērē si. ¹¹Bēdē tēro tākēn ēn beberē sēwa, Liura akē nē bā dēwē, bā ni bēsē gēd gēd. Bēt bā wīrsē bā wa, bā kē mun tatērā. ¹²Kiso, bākē kur gano dā liura ēn kē bā mē "Sau hā!" bākē wad bēsē bīdi dā liuta, wa bēt kīstsē bato bā karbā kara. ¹³a berketē sēwa, butē kē hir wuda pwarat, gwāttē guntē ka d'bu kē gal hēp, bētē dōntē busē mbutu bākē wod dā yārē but suwa, bēt bā dasē bā le dā wa, bākē mun tatērā mē sāmē pagune dā Liurēyi wa, bākē nēad gbato. ¹⁴Kēpla ya tākēnte, kē wo sakad, mē ya fētēte haktan. ¹⁵Mwē tima mbutu bākē hur pamrē, mwē dā liura bā kur gano bwa losēmē "Gubtēmē wur wa gang ya Pagune yandē bi bī ēn Yeso yeso kērēstin. Akē mē gubtēmē sēu bi wu wad bi kal kal". ¹⁶Bābila busē fētē wu hā kurun bā kadsē a han kadā ya gubtēmē Liurēwu ya, bā ngud ngud, bā heu Liura. ¹⁷Bā kēmē, "Liurē ngēsē siu ēn gaso kēm ya, tē heungan ga Pagune Pa gunda". ¹⁸Bet kaltē bā gwā kalen, hē kēnē kal gwā yangē won. Berketē won mē ngē mē kad wottē paltan, ngē nē kona bāngē mbu gonggaran, bēt sasē bā munsē tatērē dōndē wango ēn bētsasē bā nētsē wētān nangē ni wa, bābila ēn ambē mbwad. Berketē ngē dēblēsē bētsasē bān dēblēsē wurē wu kanan". ¹⁹Mwē bā wil hit Liurē wu dā liurē wa, bā wilso bā wir bēt kurbā dā hit Liura. Mwē bā wir han gbarang wa, ēn hor tibo, wēdō, but bōwako ēn kudotē gba gba wu dā korata.

Chapter 12

¹Ina Yohanna, nə wir marə (alama) gune dā liura: ten ke a kausin mbirən ga ən ofa a dōbo netsə wato, a kənkə sin mbukwērə ya kābərə bu hā fətə basə si yə bi a dūra. ²A yən kale hē kənə ai te kurə ya ha awe wuda pwarat. ³Da liura nə wir marə besə ko mwā: kara! sāu welo ko gbawa, ayən ndute butu, fətətə bu , hē gamo ka butu wa ba dūrə wato. ⁴Gbəndə sāu suwa, fəkē semsemarə ya tākənte dā liurə ya wausad a buto. Sāu səu a yau ya nət gbang ən tensi ai hasə ha ya, mə ausi mə a bor ni mwē yə ngomə ausiya. ⁵Tensi, aya ha aubare ya akə məsə gwātə guntə ən kplangə barə ya. Ba gbaktə awate si ba wadsad ən Liurə ni ən gubtəmə wato kəm. ⁶Tensi ai mun ai wad bi dā dobra han ka Liura a səksad sə mə bakə sēad bi kiso ya tərō dōndə fini ən busə bubu fətə ən busə mindike. ⁷A berketə suwa, mwē kitə wu bər bi dā liura, Makel ən tima wato ba sam kitən sāu suwa. Sāu suwa ən tima bāta ba wang taran bābo kən. ⁸Sāu su a sam ən təfə ya yə kāsə basere, mwē han kadā bato ka dā liurə som mware. ⁹Kiso, mwē gub sāu səu bān yongsad mə Setan kolo sāwō wa, ai dōksə bətə dā wurə wa ən tima bāta kəm ba dung ba bəsə dā wuro. ¹⁰Mwē nə kur gano bwa dā liurə lo mə" Siuya, lema, mango, gubtəmə liurə wandə wa, ən mango Yeso kərəsti yandə wa mə et kitə bausa bāndə wa ba təngad bi dā wuron. Et si ai dōksə mbəda Liurə a wirən Liurə ni game tadyi ya". ¹¹Ban kā sāu səu ən munmə Aunəye ən marə nərə bato bān kēsə bətə wa, mə ba mbisə sentə wato bəsə kal kal. ¹²Wa, Liura ən bət basən kadō dā kiso wa, bābo bət dodotə bəsə. Hē kənə, kəbla bət dā wurə ən alwarə wa, mə gubsāwō a wo dā wurə mə isa. A gwāsin kalə wu dā pwarat, mə a mabi mə yən tərō gwittiriū la mwanan. ¹³Sāu səu a məsə bi mə ba təng yə bi dā wuron mə aya təng tensi a ha sə au bare ya. ¹⁴Hē kənə, mə ausiyə ba nəsinaḋ kangtə fətə gudung ya gbaya mə danə ai ni si bi dā liura ai yo bi dā dobra hansəb Liura səksadsə bi dā dobrə wa. hansəb wu dab bakə warsad bi ya berketə ən berketa ka hal la ən beberə tərō ya sāu siya. ¹⁵Sāu səu a bor ən mbərā dā ē yaye dō tuklako mbərā, mə danə wa kon tensi wu wadsad kal kal. ¹⁶Mwe Liura ai sī tensi biya, buto wil wu yong mbərā səu bi mbwad. ¹⁷Kalə wu gwā diragon wu dā pwarat ən tensiya, mwē ai hed tensi bi ai wad yən sam kitə bi ən kābərə wato, bət sasə ba nətsə wetən Yeso wa. ¹⁸Mwē dərāgon siya, ai wad yə nət bi a kallə sērə dā alwarə wa.

Chapter 13

¹Mwē Yohanna ai wir sãu ko ai bor bi dā alwara. Sãu sãu ayən fətatə bu ən ndute mbutu. A fətatə wato suwa, yo mwetəwel wu si bu a fətamse sãu dūrə wato wa, ɸa bidəsin mattə gəmto si fini fini mbwad. ²Sãu sãu nə wir sad so ai dō fəla. Netsə wato dō ya bwe matiye, ē yate kənə dō ya ko. Gubsãu sãu ai nə ɸa təfa, gubtəma ən gubtə wayo gbawə mə ɸa tom gubtəmən usu. ³Da dute siya yatəke fini ai tom dō ɸa todyi biyan, hē kənə win guno wato sãu we biyan. Gamo mbwad ɸa mbəd sad so, wu tom ɸa hir hir. ⁴Ba heu dəragon si mə a nə nam sãu gbatə wayo. Ba heu namsəu ɸa kəmə "Yana akə samsə kitən a isə yau?" ⁵Nam suwa, ɸa nə'ad mango mə ai tom mbusasə ya ofme busə kurun wu hā fətə. ⁶Nam sãu ai bər gan mattə dəng dəng wu dūrə Liurə wu wa: ai dəblad dənda, han ai kadso, ən bet sasə ɸasə dā liurən na isə wa. ⁷Ba kē nam sãu mə ai sam kətən bet nəd weta ai kã ɸa. Ba nə'ad mango a kăbəro, beta, ē, ən gwarə gundə kəm. ⁸Et aisə dā wurə mbwad ya ai hewadā, et ɸa bidə dəndə wato kurə dā takadə dəwē wusə ya Yeso si ɸa todsadsə dō au təmərəya. ⁹Et aisən ngwē ya, ai kura. ¹⁰Et ye mbwad ɸakə wadsad mə ai ya gang mbaddə ya akə ko ya gangga. Et ye mbwad ɸakə tadsad ən pwe gunə ya, ɸakə tofad ən pwe gunə. Yā wu marə a bəda ɸasə sang sang wu mə, ɸa sam mbusə ən nəd werə dā marə Liura. ¹¹Mwē nə wir namko ai bor dā wurə mwā. A yən fətatə fətə dō au təma ai gang dō gubsāwo. ¹²Ai tom mbusasə nam a bərarə ai tomso mbwad dā kadatə wato. Ai tom wuro ən bet ɸasə dā wu mbwad ɸa heu namsəu a bərarə win guno watə sãu we sə bi wa. ¹³Ai tom mbu hir hir wu den den ai kã yə tom arə wu bor dā ē yaye a wirə beta. ¹⁴Ai tom mbu kə wesə dō wu werə wa, ai dōk bet sasə ɸasə dā wurə wa. Ai dōk ɸa mə, ɸa sək mbəkaka wusə dō namsəu ai sən win pwe gunə, mwē aya dā dəwē bi wa mə danə ɸa hewdā. ¹⁵Ba na'ad mango mə ai nə sukūkūrə namsəu dəwē, mə danə akə gana ai kē mə ɸa tod bet sasə ɸa yau ɸa heu namsəu kədə wa. ¹⁶Ai ti betə ndo amba ən ɸa guna, bet tərato ən bet gəna, ɸa yala wa ən nbadta mə ɸa kon mara a nem siya, kolo a tura. ¹⁷Et a som ko ən marə namsəu rəya, a kə wang kolo yə tīr mbəka re. Wu mə, marə sãu wu gang dəndə nam sãu wa. ¹⁸yā, yau arə guno. Et aisən ma'arə guno ya, ai kau lamba namya. Mə lamba siya, wu ya beta. Lamba si wu la busə bu mindike ən busə mindike wu hā mindike (666).

Chapter 14

¹Nə kar kulorə Sihiyona la, mwē nə wir Aunəye bi gəd. Kison naisa, bəda Liura wu dontə bu hā kurun ən busə kurun (144,000) basən dändə patə wu a tutə boso mbwad wa. ²Da liura, mwē nə kur gano ko gūrururu dō mbərā dā senə ən ya wido. Gano səu nə kur so, ən wu dō beta ban bin singlingsə boso. ³A wirə hankada gubtə ən gano bet kaltə kurun ya wurə babila mbwad ban to hinsa fifiwa. Etke a kə bəkkə sə binsəu ya a som re, wu mə gamo səu 144,000 ba konsə Liurə dā wurə wa. ⁴Basa wu bətsasə ba som kon santə mə a tonə rə wa. Ba war kābose bəsən tərən tonan. Basə ban mbəd Aunəye han awadso mbwad bōse. Bet ba, wu bet ba yongsə ba dā gamo wu, mə babo tabrə ya Liurə wa ən Aunəye wa. ⁵Ban barə barə re, sa wa ban tom rə mbu gəmtəsə re. ⁶Nə wir time dā berketə liura, ya ai sən marə dodorə mə ba kē dā wurə wa; gamo mbwad, kāmberə, ən ē kəm. ⁷A wo ya yong bwa, a kəmə "sə muntatərə Liurə wa, sə nə'ad gbato. Mə berketə kad paltə wato kannan. Hewada, et a sək sə liura, buto, alwara, ən sensə munsə ya." ⁸Time ke ya fətəte a yau ai kē mwā mə, "wīn, Babila gwārə gba wu səu dōk sə gamo ba gang bakazina wa." ⁹Time ya tākənte ai mbəd ai yau ai gan marə bwa! mwā mə, "Et a heusə nəm wu ən sukūkurə wato, ya a kon sa wato a turə ən nemə yan" ¹⁰a kə we mbu kalgwā Liurə ya, mbu weya səu ba dal sə gwa dā kəndə kalgwā wa. ET a we se, ba kə wed ən ara, ar tiya a wirə tima karan-karang wa ən Aunəye. ¹¹Ara səu kə kət sə ba wa, gin wato kə pətə bweddō re, sa ar səu kə pətə rubo re, bətsasə ba mbəd sə nam səu ən sukūkurə wato ba kon sa wato wa. ¹²Yā wu yongo mə bətasə Liura ən wentə wato, dā nədwerə Yeso krəsti wa, ba səmə. ¹³Na Yohanna, nə kur yongmə dā liura ən mə, "Bida yā, dodoto wun bətsasə ba wodsə dā dändə Pagune wa." "Ō" kətamə kē losa, "mə Liura a kə nə ba mbu gongarə bato." ¹⁴Nə ka, nə wir liurə pengo, mbəkaka kad sən bi si dā au ete. Ai bin mettəwel ¹⁵Mwē time ai bor dā hit Liura bida wu et si a kad sə bida liutə yə bwa mə, "To gbade yange, ngə ti tabrə kwa wuro mə kan bi a kwan, we sə bi wa." ¹⁶Et a kadsə bida liutə ya, mwə ai wang gbade dā wuro, mwē wu kwa wurə biyan. ¹⁷Time be se ai bor dā hit Liurə bida mwā; ai ən gbade kən mwā. ¹⁸Time ke ai bor han kē marə ban kəd sə mbu sīrə fēu wa, ai sən mango a arə wa. A ya kē et si ai sən gbade yi bwa mə, "To gbade yange si mbwere-mbwered ya, ngə gbau si am inabi we sə bi dā bot inabi wurə wa, mə wen. ¹⁹Time si ai gbade yaye dā wuro ai gbausə am inabi dā wuron. A ya dalad dā mbu gbawu ya femə am'inabi si ya kalgwā Liura. ²⁰wad bə nu han femə ən gadərə gwāra, mudmə wu mun han femə am'inabi suwa, han mudmə səu munsə wu wad wa, mang bwalangtə sokolsə bi ya, mel busə-bu-bu fətə

Chapter 15

¹Ina Yohanna, nə wir wila ko dā Liura, ya wusə hir-hir wu da pwarat ya, Tima ka ʃa mbutu ən hanhandə a nemə mbutu mwā; mbusasə kalgwā Liurə kə bwed yase a ʃet gəmta.²Nə wir wila ko dā alwarə dəlgbang ən kēso wu sāutən ara. Wu bi gəd a kallə ʃetsasə namsəu ən sukukūrən mbəda wato mbwad ʃa kǎ mbəda ʃet karang-karang kurə wa. Ba masin singlingsə Liura a nəsə ʃaso ʃəsa.³Ban to bin Musa wa, mbaddə Liurə wa, ən bin aunəye wa: "Gulatə wangə gba-gba wa, wu hir-hir, Pagune Liura, Etgunda. Dek-dəkto ən wera wu tōttə wango, Gub gwāttə mbwad. ⁴Pagune, yana akə mun tatərə wangə ku a ngə heu rə yau? Nga, ngə karang-karang ngasə mwān. Gwāttə guntə mbwad, ʃakə wo ʃangə hewe, mə sendə deno wangə pǎ re."⁵Mbusə tomso nə kara, ʃa nə wil dulkərə ya wera dā liurə wa. ⁶Da han wadsəʃa ən karangtə wa, tima ka dā mbutu, ʃa məsin han-handə mbutu a nemsə ʃoso. Ba kənkəsin leprə gba wet-wet wa ən tigwā dəd a kūsə ʃato.⁷Yatəke fini dā amdəwā ʃərsə kurun wa, ai nə tima mbutu səu mbutu wu yo tasau tigwā mbutu ya kalgwā Liurə aisən dəwē mbweddə kədə ya. ⁸Da hit Liurə wa, gino ya sāmə Liurə wa ən mango wato wu mbweddə neu. Etke a kǎ yi kanda re; wu gang han-handə səu mbutu ya tima mbutu wa tom pwarat hē.

Chapter 16

¹Nə kur gano ɗa hit Liura ən kē tima səu mbutu wu mə, "So sa tuk yo tasau ya kalgwā Liurə wu a wuro."²Time ya finte, ai wad yə tuk ya wusə ɗa tasau yayad ɗa wuro, katə winsə gəmto ya ən sisə ɓa wu da pwarat yi a ɓetsasə ɓasən sa, ɓa mbədsə namsəu ən sukūkūrə wato wa.³Time ya fətəte, ai tuk yaye ɗa alwara, wu gang munmə lo ya et a wodse. Mbu ɗəwē aisə ɗa alwarə səu mbwad wa ai woɗon.⁴Time tākənte ai tuk ya wusə ɗa tasau yaye yad ɗa seno ən mbərān gidəso; mwē wu gang munma.⁵Nə kur time ya mbərāmse ai kē mə, "Inga, ngə et dene, ngəsə kən dəngaso ən siuyi ya. Et karang-karang ya; mə ngə kad mbusə palta.⁶Mə ɓa tuk munmə ɓet nəd weta ən kona, ngə nə ɓa munmə ɓa we; mə wu mbu gongarə ɓato.⁷Nə kur han tiwa gag mə,"Ö, Pagune Liura, et mango mbwad ya, kad palta wango wu ən wera ən dek-ɗekto."⁸Time ya kurunte, ai tuk yaye a gaa kən, ɓa kē'ad mə, ai kəd gamo ən ara.⁹Bebetə arsəu kəd ɓa wu da pwarat. Mwē ɓa gan mattə gəmto a ɗəndə Liurə mango a duktə wu ya. ʼBa yau ɓə kon naruwan ko lo ɓə hewad ɗe.¹⁰Time ya wononte ai tu yaye kən, a hankada namsəu wa, mwē hantəɓa wu gbi gubta wetə kəm. ʼBa rimɓa ɗəlmata ɓato mə bebeto.¹¹Ba sər Pagune ɗa liurə ya, mə a bebetə ɓan kurso ən katə winsə ɓosa wa, a losə wa, ɓa yau ɓə kon naruwan a mbu ɓə tomso re.¹²Ya mindikete, ai dal yaye ɗa sen guno ya yufiritus. Mbərām sensən wu e, mə danə ɓakə sək tōrə gubsə ɓakə woso ən ɗobo wa.¹³Nə wir kətamə gəmtəsə ko tākən ɓa konsin ɓan yogombwetek ɓan borsə ɗa ē namgunə səu ən kone ɓarə si ya.¹⁴Ba kətamə gubsāusa ɓan tom mbu hir-hir wa. ʼBa bor ɓan gub ya wurə mbwad yə mə ɓoɓa gbau handə fini danə ɓa samkito a ga gbawo ya Liurə aisən mango yase mbwad ya.¹⁵("Kara! Na woyo ɗo ge! Dodoto wun etsi a kadsə bin biyo ya, et aisə bin ɗautə pengtə ya, mə akə bor kon mbirə niti mə danə ɓa hū'ad re.")¹⁶Ba ɓausə ɓed hansəu ɓan yongsə ɗa ē Hiburus mə, Armagiddon wa.¹⁷Time ya mbutute, ai dal yaye ɗa yero. Mwē nə kur gano bor ɗa hit Liura ən han gubtamə ɓwa ən kē mə, "Bweden!"¹⁸Handə wu kă gbarag, ən yă handə kə wuda pwarat, ən wedo ən magune ɓwāko ya buto ya wadsə ɓesa tomsə mbwad ən ɓetə ɓa wosə ɓəsə ɗa wurə ya; bt ɓwāko səu wu ya gba wu da pwarat ya.¹⁹Gwārə guno səu wu ɓwa bi ɗa tākən, mwē gwārə gundə ya ɓet kalta wu ɗəblə bi. Mwē Liura ia ɗim gwārə gbawo ya Babila, ai nə gwārə səu kalgwā yaye ya mbərām innabi ɗa ding mbərā neu.²⁰Hansə ya sibirin wu yasə mbwad ən kulotə kəm, ngən wirə mbəkaka mwa re.²¹Kudotə gba-gba wu ya koratə lək-lək wu da pwarat wu ɓidi wu ham ɓetə mbiri. Ba sər Liurə mə ɗokrə guno suwa.

Chapter 17

¹Finì dā tima su butu ðan mäsə küsə su butu wa a yawo ananə ni anə kē mə, " Gawo, nəkən we we nə sə kəlaki yə gba yə wa ya ai kad sə ðidi bəramse ya. ²Gubsə wuro ða tom ðwatə gəmtə ən ai sa. Æn balato ya ðwatə gəmtə ai kwa ðetə dā wuro wu da ða." ³Mwē time si anə to dā kətama anə wad si dā doðra, nə wir tenke akad sən a nam doðrə ko welwel a bwed sən dā ən sərmə Liurə wa. Nam suwa ayən dūtə butu ən fətatə bu. ⁴Tensiya akənkəsīn dawutə ruge ən ya wele, ai go kāye ən mbu zinari ən kudotə dena ən gurumta. Ayən dinge ya zinari ke a neme bwedsən dā ən mbu denəso ən bwatə gəmtə wato ða kənde ya. ⁵Dəndə ko a turə wato ya ða pāsə ma wato ya: "Babila wusə gba wa, ma yo kəlaki ya ən ya mbu gəmtəsə dā wurə ya." ⁶Nə wir tensi a gwesin ən munmə ðet ða nədsə wetə ən Liurə wa ən ðet ða todsə ða mə marə Liurə wa. Nə wir sad so, wunə tom hirhir wuda pwarat. ⁷Mwē time su anə kē mə, "Bi wusə hirhir wau? Nə kə nge kē mbu tenya ai so ən nam doðrə wu ai sə si wa, namwa ai sən dūtə butu ən fətatə bu wuwa. ⁸Nam doðrə wu ngə wir so, a som ku yə do re, wumə ai biya a boroyo dā mbo wu ən bwedsə kənde ya hē a ya dəðlə mbusa. ðet ya ðasə dā wurə wa, ðet ya dəntə ðato ðidə ko dā takaddə duwe a bərarə wurə rə ya kə tom ða hirhir mə ða wir nam wuni, asom ku yə ndo re, wumə akə wo biya. ⁹Mbu ða yau ti senda. Dūtə wu butu wa wu baltə butu ya tenyə a kad səsi wa. ¹⁰Wu guðsə butu mo. Gubsə wonon ða win, finì ai kən, ya finì yə kən asom yə ndo re; mə a wo ni, akə kad ku kəlam re. Nam doðrə wu ka aiso, wumə asom ku yə ndo re ya, ai guðo ya kurunkurunte; wumə asom ku dā guðsə butu wu re, ai ko dā hanhanda. ¹²Fətatə bu ngə wir so wu guðsə bu ya ða dā guðtəmə ko yə ndo re wa. Wumə ða kə kon mwēto bəsə dō guðsə kən ya berə finì ən nam doðrə su kəm. ¹³Ban sendə fino, ða to mango ən mwēto ðoso ða nə nam doðrə su biya. ¹⁴ʼBa kə sam kitə ən Au Liurə ya. Au Liurə ya akə to paka mə ai pagune ya paguna ən guðo ya guðsa ən ða ða yong ðaso, ða ða gbad ða so, sangsang wu suwa." ¹⁵Time Liurə wu suwa anə kē mə, "Bəramse ngə wir so, dāð ya yo kəlaki ða kad so, wu ðeta, gamo ðetə wu da pwarat, gwāta ən ēmə ¹⁶Fətatə wu bu ngə wir so, ʼBabo ən nam doðrə wu suwa ðakə bisə kəlaki yə suwa. ʼBakə yasad ða yedəð bi niti ða kəð namato ða kəðəð bwad ən ara. / 17 Liura a ti biyan dā gur kale yaye mə ða tom mbu yə yau sa ən yawo wato mə ða nə nam doðrə suwa mango ðato mə guðtəmə, ga marə Liurə wu bwedso hē. Tenyə ngə wir sad so wu gwārə gunda ya ən tom sə guðtəmə a guðsə wurə ya.

Chapter 18

¹Lo mbusə wu haktə so, mə nə wir time ke a ya donoyo bidi da wuro. Ai ən mang wane, samə wato wu kē wurə kəm. ²Ai te ə kwērə guno, ai kəmə, " wīn, Babila sə gba yə wīn! gang an kaḍa gub sāwōn, an pāya kətamə gəmto, an pāya amriba gəmto, ³Mə budsə kəm ɸa we balato ya ɸwātə gəmton. Gubsə wurə ɸa tom ngūto ən aisan. Bet gəna da wurə wa ɸa da gəna ən mango yau mbu wurə wato." ⁴Mə nə kur kwērə ko mo da Liura ən kəmə, " Sə ɸor da aisa, ɸet ɸana, tom sumə dō aisə kən, danə mə wayan yate wusə tē re. ⁵Sumsə wato gbau wu tē bidi pwarat, Liura a ɸim gularə gəmto waton. ⁶Sə kwanad bi lo a kwansə ɸatəka wu kən, sə kwanad ɸətə mbu a tomso kə, da tasau si a ru sə ɸa ɸaya, sə ru'ad bi da usu kən ɸətə. ⁷Lo a nə sə kāye samə ai kad kaḍo dodotə wa, sə hanada ən hanhandə gwākalə kən. Mə ai kē da kalaye mə, ' Nə kad lo gub tene, nə som bwerə re, nə kad kaḍo wā dūrə re.' ⁸wu mə ga fini wayan yate kə wo:worə, teyo ən ⁹Gubsə wurə ɸa tom sə gūtə ən aisə ɸa bwar tōrə wa ɸa kə te ɸa pat kaurə mə ɸa wir gino kaḍo wato ni, ¹⁰Ba kə nəd bəsə dar mə tatərə hano ai da wa, ɸa kē mə, " Kəb la, kəpla yange gwārə gundə gba wa, Babil, gwārə gundə wusə ən mango wa!, mə da berə fini we wangə won." ¹¹Bet luma gbagba wa ya wuro ɸa kə te ən kal tebe mə aisa, wusə mə et ke ai tir sə mbu wato ku mwarə wa- ¹²Bet luma gbagba yə ya zənari, azurfe, kudotə kwalso, pəlebrə gbawa. ən ən bəram bwāto ən pəlebrə luplupwa ən mbu welsa, ən gbetəm se mbala mbala mbwad ya ən sī sə fēu wa, ən dāutə ɸa tau sən ən gbed ɸā wa, ən ɸārəkəlo, ən ɸārə tebo ən kundorə kē yo, ¹³gbet fēu wa, ən am gbete ən yāro, ən whārə mailori, ən mailori ən nasa, ən təmasa, ən pirəsa, ən mato pirəsa, ən battaən dāwē ɸeta. ¹⁴Mbu ngə tisə dāwē si ən təbtə wangə wa bor da nemangen. Dodotə wangə ən kwaltə wangə kəm dəblən ɸa kə pətə dayo mware. ¹⁵Bet luma su gbagba ya mbusə wu ɸada gəna ən lu wato wa, ɸakə nəd bəsə dar mə tatərə hano ai sə da wa ən worə wato ən kaurə wā dūrə ai sə da wa. ¹⁶Ba kə kē mə, " kəbla, kəbla gwārə gundə wu gba wusə ən pəlebrə gbawa, ən lo mbrām bwāto ən dāurə welwel dō gbira ən mbusə mbiri ya zənari, ən kundotə kwalso! ¹⁷A berə fini mwan gəna su wu dəblə." Bet ɸan sāu tə kuramo ən ɸet b'an tasə da wa, ɸet sāute ən ɸet ɸan da sə mbu kaḍa da mbrām su wa, ɸa nəd bəsə dar. ¹⁸Ba te dō ɸa wir sə gino kaḍo wato wa. Ba kəmə, " Gwārə gundə mə nə wu sə dō gwārə gundə gba wau?" ¹⁹Ba da tullə a dutə ɸoso, ɸa te ɸwa ɸwa ɸa kau kaurə da ən wāḍuraa, " kəbla, kəbla gwārə gundə gab wa, ɸab ya ɸet ɸasə ən kuramə gbagba da alwarə ɸa da sə gəna da mbu nəma te wa. Mə da berə fini mwan ɸa toḍadan." ²⁰Sə tom kal penge a aisa, bidi, sa ɸet na'd weta a Liurə ni wa, ngbada,ən kona mə Liura a wo an bəle a nate nin!." ²¹Time ke gba ya Liurə ya ai to kundorə lo ya numu ai d gundə gəkə da ai kəmə, Do ya, babila, gwārə gundə gba wa ɸa kə wudtaḍa buto ən təfa mwē pwarat seɸa kə wirad mware. ²²Kwērə ɸet bin sinlinsa, ɸet binsa, ɸet hur ngbale, ən ɸet hur sēke, ɸa kə et fila ke da ingə mware. Ko lo wor numu ɸa kə kur da ingə mware. ²³An gbarang wa kə pətə kēyo da mware. Ba kə pətə kur ē et bare ən tene da ingə mware, mə ɸet luma gbagba wa ɸa am gubsə wurə wa, ən sibtmə wa ngo ngə dōk budsə. ²⁴Ba da mudmə kona ə ɸet ɸa nəd wetə a Liurə wu ni da inga ən mudmə ɸetə ɸa tod sə wurə wu mbwad."

Chapter 19

¹Lo mbusə wu haktə so, nə kur yā andə betə dwed də liura ban kē mə, "Halleluluya. Lema, sāmə, ən mango wu ya Liurə wandə ya. ²Bəle wato wu ən wera ən sang-sangto, mə a kad kəlaki gbayi si palta, ya a rukə sə wuro ən gūto ya. A wan tara munmə mbattə wayo ya tensi ən kāye a tukse." ³Ba gan ya fətəte mo: "Halleluluya! Gino ən ni də aisa wawo a bwed-bweddə wuro." ⁴Babila busə fətə wu hā kurun ən mbu duwa ka kurun ba wī a wirə Liurə ni ba hewa də ya aia kadsə a han gubtamə wa. Ban kē mə, "Amin. Halleluluya!" ⁵Mwē kwērə ko wu bor a ankata guḃə wu su wu kəmə, "Sə heu Liurə wando, sa mbattə wato mbwad isa sən mun sadse, sa bətsə som ku ən mango rə wa ən bet basən mango wu kəm." ⁶Mwē nə kur mbəkaka te lo ē gamo beta, lo done bəra də sensa ən twedə ya wedə, ba kəmə, "Halleluluya! Mə Pagune a ya gubtəma, Liura ai sən mango a mbusə mwad ya. ⁷Ndə tom kalpenge ən dodotə wu da pwarat ndə nə'ad sāmə mə kāsə au-nəye won, tenate kən a sək bi kənən. ⁸Ba yau bi mə ai kəngkə dāwutə ya ən kəsə dek-dek wan ya pələbrə gba wa." (Mə pələbrə gba wa wu lo gularə sang-sang wa ya bet karang-karang wa.) ⁹Time Liurə ya anə kē mə, "Bidə yā: Dodoto wu ən etye ba bobod sə a kāsə au-nəye ya." Anə kē mwā mə, "yā wu marə werə ya Liurə ya." ¹⁰Mənə wī a wirə nedsə wato mə nə hewadə, anə kē mə, "Ngə tom mbuḃə re! Nə mbaddə bənə kən lo inga ən hausa banga basən wirə Yeso yə wa. Heu Liura, mə wire a Yeso wu kətamə marə kone." ¹¹Mwē nə wir liutə wilin, nə kara mwē nə pir pengo. Ya ai tasə pir su ya ban yongad mə sang-sang ən wera. Ai kad paltə dek-dek ai sam kito. ¹²Nusə wato wu lo dəlmarə ara, a durə wato ayin kunkutə gubtamə dwed. Ayin dəndə bidəsən mbirato wu mə etke a masə dəndə su ya a somre wu mə a ma bi yase. ¹³A kənkə sən dāurə ko ba sumsə də munmə ya, ən dəndə wato ban yongad mə marə Liura. ¹⁴Bwā dəka ya bidi wa ban mbəḃad a pirəsə penga də dāutə pələngərə gba wa, peng-peng dek-dek. ¹⁵Da ē wato pwe gune ən boro, ai tikə gwātə ən usu, akə kad gubtamə a baḃo ən kpələngə bāra, ai ma dāb təkəsə balə wu ən kalgwā wuda pwarat ya Liura aisən mango ya. ¹⁶A bidə sən dəndə wayo a dāurə suwa ən terə gundə wayo mə: "Guḃo ya gubsa ən Pagune ya paguna." ¹⁷Nə wir time Liurə ya a nədsən də ō. Ai yong am riba ban ni sə a liurə wu mbwad ən kwērə bwa. ¹⁸Sawo sa kəb nam gubsa, nam bet mə wirə bwā dəka, nam bet gab-gba wa, nam pirisa ən bet ban tasə baso, ən nam betə mbwad, mbatta ən ba basom mbattə kədə wa." ¹⁹Nə wi nam dobrə suwa ən gubsa ya wuro ən bwā dəka bato. Ban gbau mə bə sam kito ən etsi a tasə pirəsə ən yo bwā-dəka yaye wa. ²⁰Ba mə nam dobrə suwa ən kona barə su ba tomsə mbu hir-hir wa wirə wato wa. En mbu ir-hir sa ai dōk ba bətsu ba konsə labə ya nam wu ban heusə ōtə wato wa. Fətə kəm bəkə wubtaddə bō arə ən kəsə ən duwē. ²¹Ba ba beso bəkə tod ba ən pwe su borsə də ē etsi a hamsə pirə ya. Amriba mbwad ba kəb wodtə nam bato.

Chapter 20

¹Mwē nā wir time Liurē ya a bor bīdi ai dono. Ayin mbu wile bōyin bwedsā kədə ya, ayin kurē bā ke gba a neme.

²Hē ai to kōrē sāwō suwa ya aisē gubsāwō wa kolo setan ai sodad mwētē dondē fini ³Ai wudtad dā bō wu ən bwedsā kədə ya, ai gbi'ad ai soladā. Ba tom la mē ai dōk betē mwāre mwētē dondē fini su wu tom hē. Mē haktē ni, bakē hedad ndo ya berē ko hal. ⁴Mwē nā wir hankadā gubsa. Bet basē si wa wu bet su ba nāsē ba mango mē ba bō bēla wa. Mwē nā wir amduwā betē ba kwasē ba dute mē wira Yeso wa ən marē Liurē mwā. Ba heu nam wure ko lo otē wato, ba yau ku mē bē kon labē wa a turē ko lo nemē re. Ba lo ən dāwē ba tom gubtēma ən Krēsti mwētē dondē suwa. ⁵Wottē beso ba lo ən dāwē mwētē dondē fini. ⁶Dodoto ən karang-karangto wun etye aisē dā bētsu ba nisē dā manta wottē ya finte wa. Worē fētēte somən mango a bet wu re. Bakē ko tiwa Liurē wa ən ya Yeso wa ba tom gubtēmē mwētē dondē fini. ⁷Mē mwētē dondē su bwed ni, bakē wil setan bi dā pusēna. ⁸Akē boro ai wad dā wuro ai dōk betē dā wurē kēm, Gog ən Magog akē gbauba mē kito. Bakē ko dwed lo sērē senō. ⁹Ba yasē dā wuro ba gbēl ansē bet nād wetē a Liurē ni ən yautē gwārē gunda wu so. Mwē arē wu bor bīdi wa kəd ba kēm.

¹⁰Gubsāwō, ya a dōk basē, ba dēkad dā bōrē ara ən kədso, dābya nam gēmto siya ən kone barē su ba dākē basō. Bakē handā ən ga ən bētē kal-kal kē bwedde. ¹¹Mwē nā wir ankadā gubē wu ko gba peng-peng ən etsi ai kadsē si ya, wuro ən liuta ba mun otē wato bēsan, mwē andē som ko mē ba ba re. ¹²Nē wir manta wottē gba-gba ba tāyā ba nēdsin a wirē hankadā gubtēmē suwa, ba wil takattē dwed ən takaddē ko, takaddē dāwē. Ba kad mantē wottē su palta a mbu bīdēsē dā takaddē su wa a mbu ba tomso. ¹³Alwarē kē hed wottē basē dā wa. Wora ən Hadis bakē hed manta wottē basē dā bābō wu kēn. Ba kad ba palta a mbu ba tomso lo basē dā wurē wa. ¹⁴Ba wuttē Wora ən Hadis dā ar guno. Yā wu wora ya fētēte - bōrē ara. ¹⁵Et ye mbwad ba da dēndē wato ku dā takaddē dāwē rē wa, ba wuttad dā bōrē ara.

Chapter 21

¹Mwē nā wir liutā fiyo ən wur fiyo, mwē liutā gasa wa ən wurā gasa wa haktā biyan, alwarā som mwāre. ²Nā wir gwārā gundā wu karang-karang wa, ən Urshalima fiyo borsin a Liurā ni dā liurā wu dono, saksən o donare a sək kāye mā yən bi kəraye. ³Nā kur kwērā ko bwa borsin a hankadā gubtāmā Liurā ni wu kāmā, "Kara! Hankadā Liurā wa wun bēta, akā ko bi ən bābo. Bakā ko bēta bēsa, Liurā ən kāye akā ko bin bābo mwē a yo Liurā bato biya. ⁴Akā hattā bā mamā a nusā bato wu mbwad, wora kə ko mwāre, ko lo kalgwā, kolo te yo, kolo hanhanda, mbu gaso wu haktā mbwadān. ⁵Ya akadsā a gubtāmā ya ai kāmā, "Kara! Nā gang mbusā mbwad wu fifi." Ai kāmā, "Bidi mbusā wa mā mattā wu wu sang-sang ən wera." ⁶Anā kē mā, "Mbusā wu bweden! Nā Alfa ən Omega, bārara ən bwedbwedda. Etye mbārā bwanad se a yawo a ya we bi gām dā bō mbārā dāwē. ⁷Etye a samsā kitā ai kā ya akā da mbusā wa, nā ko Liurā wato, aiyo awanā kən. ⁸Wu mā ōsūtā suwa, bēta bā som ən nād wetā kādā ya, ən bēta bān tomsā mbu gāmtāso wa, ən bētsu bān todā bēta wa, ən bēta gūto, ən bēta sibtāma, bēta tiu wisa, ən bēta bān basā barā wa, hankatā bato kākō bōrā arā guno. Yā wu wora ya fātāte." ⁹Fini dā tima Liurā su mbutu wa ai yawo anane, ya ai sən kūsā mbutu bwedsən dā ən mbu hir-hir sē mbutu, ai kāmā, "Ngau hā. Nā ngā we donare, Au-nāye ya." ¹⁰Mwē anā to dā kētamo anā wadsā dā kulora gba dā liurā wu dā pwarat ya, anā we Urshalima gwārā gundā karang-karang wa a Liurā ni, wa donoyo dā liura wawa buto. ¹¹Urshalima dā gbatā Liurā wan, ən kē kən lo kudorā bā, lo kudorā yaspa kwa-kwa lo karau. ¹²Wun kakarā bīdi-bīdi kwa-kwa ən kaltemse bu wu hā fātā, ən tima Liurā wa bu hā fātā a kaltemse suwa. A kaltemse suwa bā bīdi sin dāntā kābārā wu bu hā fātā wu ya am Israila wa. ¹³En lu ga pama kalte tākən, nem kwase su kalte tākən, ən lu ga kana wu kalte tākən, ən lu nem siya kən kaltemse tākən kən. ¹⁴Kakarā gwārā gunda su wun tabrā bu wu hā fātā, a kakarā suwa dāntā bu hā fātā ya ngbādā bu hā fātā ya au-niye ya. ¹⁵Ya gan nāsā marā ya ayən kpəlāngā mā mbusa ya tigwā mā yā masā gwārā gunda suwa, ən kaltemse yate ən kakarā wato. ¹⁶Gwārā gundā suwa bwalāngtā ən twatwato wu gege. Ai mā gwārā gundā su ən kpəlāngā wayo suwa, wu mel dāntā bu hā fātā (twatwato, ən bwalāngtā wato, ən nākko wato dā liurā wa, wu bi gege.) ¹⁷Ai mā kakarā wato mwā, wu netā busā bu fini ən busā kurun wu hā kurun (wu mayo time Liurā yā kən.) ¹⁸Gommā suwa bā marən kudorā yaspa, gwārā gundā su kən marā tigwā dena, wun kē lo dālbang. ¹⁹Tabrā gommā suwa bā sākād ən kudotā kwalso. Ya fini ya wuu kudorā yaspa, ya fātāte wu kudorā safir, ya tākānte wu Agat, ya kurunte wu Emerald, ²⁰ya wononte wu Onis, ya midikete wkudorā Sardiyus, ya mbutute wu Kirisolat, ya kunkurunte wu Beril, ya wonakurunte wu Tosaz, ya bute Kirisofaras, ya bu hā finte wu Yakinta, ya bu hā fātāte kən wu kudorā Ametis. ²¹kaltemse bu hā fātā wun kudotā kwalso bu hā fātā; ko kalte māna bā sək ən kudorā fini ya kwalso. Tōrā gwārā su wu tigwā dena, lo dālbang ngən wirsā handā wa. ²²Nā wir han gbaurā ko dā gwārā su re, mā Pagune Liura et mango ən Au-nāye bā han gbaurā bōse. ²³Gwārā gundā suwa bā yau ō ko lo ofa mā wu bā kē re mā gbatā Liurā wa ən kē biya, au-nāye kən ai bā han gbarang wa. ²⁴Bēta bā kə siki dā han gbarang gwārā gundā suwa, gubsā wuro bākā wo bā nā'ad gbato. ²⁵Bakā gbi kaltemse bāte ən ga re, wa bātā kə ko kiso re. ²⁶Bakā wo ən hewo ən gbatā dā aisa. ²⁷Mbəkaka wusā dāng-dāng wa kə pātā kano dā re. Kolo etye ai tomsā mbudiko ən bā barā ya, wu bēta ya dāntā bato bīdi sē dā takaddā dāwē wa ya Au-nāye mwān bākā dasā kanno dā wa.

Chapter 22

¹Mwē time Liurə ya anə we sen mbāram dāwē, mbērām su yāgar-yāgar. Ēn borda ankada gubtamə Liurə auniye wa ²ənlo bwāgal ya gwārə wu kən, ya ən sēsə abə mbala-mbala bu-hā-fətə a ofə wa. Hwāme wato kən wumə kwa-kwatə beta. ³Di nemə kəko ku mwāre. Ankada gubtamə Liurə wa ən aunəye kə ko dā gwārə gunda, mbattə wato bakə hewa dā. ⁴Bakə wir otə wato, dāndə wato kəko bi a turə fato. ⁵Bəttə kəko ku mwāre; bakə tau ar sāyō ko lo omwē ku mwāre mə Pagune Liura akə gang ba an gbarang wu biya. Bakə tom gubtamə ya ən bwedsə kədə ya. ⁶Time Liurə suwa anə kē mə, "Mattə wa wu sang-sang ən wera. Pagune, Liura ya Kətamə kona, a dung time yaye mə aya we mbaddə wayo mbu kə tomso kə tər ku gba rə wa." ⁷"Kara! Na woyo sakad! Dodoto wun etye a mbədsə mattə mbu kə tomso dā takaddə yi wa." ⁸Ina Yohanna, nə kura nə wir mbusə wu nase. Lo nə kurso nə wir wa, mə nə gba a nedsə time Liurə yi ni mə nə hewada, time si a we nəsə mbusə wu wa. ⁹Anə kē mə, "Ngə tom la re! Nə mbaddə bənə lo ingə kən, ən fausa banga kona, ən bətsu ba mbədsə mattə wu dā takaddə wu wa. Heu Liura!" ¹⁰Anə kē mə, "Ngə gbi mattə ya wila wa dā takaddə wu kədə, mə berə kan mgbangan. ¹¹Etye a somku sang-sang rə ya, ai pəwirə bi dā tom mbu gəmtəso. Et sendə gəmtə, ai pəwirə bi ən ya gəmtə. Etye ai sə sang-sang ya, ai pəwirə bi ən sang-sangto. Etye aisə karang-karang ya, ai pəsə wirə bi ən mbu wusə karang-karang wa." ¹²"Kara! Na woyo sakad. Mbu gongarə wano wun ina, mə nə ti koyana a gulara a tomso. ¹³Nə Alfa ən Omega, bərbəra ən bwed-bwedda. ¹⁴Dodoto wun bətsu ba sobśə dāwitə fato wa, mə bakə da bəro ya kəb am bota ya dāwē ən kano dā gwārə gunda ən lu kaltemse yate. ¹⁵Tādi wu ambwa, bət sibtəma, bət gūrəto, bət fan todsə bətə wa, bət tiu wisa, ən etye ai yausə tom mbu werə som kuda re wa. ¹⁶Ina, Yeso, nə dung time yane nase mə asə kē mbusə wa mə hitsə Liura. Mə ina nə gundə kābərə gubo Dauda wa, səmsəmarən kēson dēndərə wa." ¹⁷Kətamə ən Donare ba kəmə, "Ngawo!" Etye a kurse ai kē mə, "Ngawa!" Etye mbərā bwanadse ai yawo a nane, ən etye a yause kəm, ai kon mbərā dāwē bi gəm. ¹⁸Nən kēsə mə koyana a kursə mattə wanə ya wila dā takaddə wu ya: Mə etə a sokə mbəka si ni, Liura akə sokad hanhandə ba bidi so dā takaddə wu kən. ¹⁹Etə ma be marə wu wusə dā takaddə wila wu ni, Liura akə boradən dāndə wato dā bətsu bakə kəbsə am gbetə ya dāwē dā gwārə gundə su karang-karang wu ba bidi so dā takaddə wu wa. ²⁰Etye aisə wire mbusə wa ai kəmə, "Wu losa! Na woyo sakad. "Amin! Ngawo, Pagune Yeso! ²¹Nərə Pagune Yeso wa wu kadən koyana. Amin.